Projekt

z dnia 23 maja 2025 r.
Zatwierdzony przez .....

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ LĄDKA-ZDROJU

z dnia 29 maja 2025 r.

w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 1465 ze zm.) oraz art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.) w związku z art. 67 ust. 3 pkt. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 168) oraz w związku z uchwałami Rady Miejskiej Lądka – Zdroju nr XIX/128/2020 z dnia 28 maja 2020 r. , nr XXII/158/2020 z dnia 24 września 2020 r., XXVII/203/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r., XLVI/320/222 z dnia 24 lutego 2022 r. , nr L/344/2022 z dnia 26 maja 2022 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój, Rada Miejska Lądka-Zdroju uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój, przyjętego uchwałą Nr L/376/10 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 29 października 2010 r, zmienionego uchwałą Nr XIII/72/15 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 31 sierpnia 2015 r. oraz Uchwałą Nr XLIX/309/2017 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 30 listopada 2017 r.

§ 2. Załącznikami do uchwały są:

1) Nr 1 - tekst zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój w wersji ujednoliconej;
2) Nr 2 - rysunek ujednolicony zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój określający kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój - skala 1:10 000;
3) Nr 3 - rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany studium w trakcie jego wyłożenia do publicznego wglądu;
4) Nr 4 - dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust.2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

§ 3. Wykonania uchwały powierza się Burmistrzowi Lądka-Zdroju.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Lądka-Zdroju

Sebastian Łukasiewicz

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej Lądka-Zdroju
z dnia 29 maja 2025 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY LĄDEK ZDRÓJ

TEKST UJEDNOLICONY

TEKST STUDIUM:
Uchwała NR L/376/10 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 29 października 2010 r.

ZMIANY:
Uchwała Nr XIII/72/15 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 31 sierpnia 2015 r.
Uchwała Nr XLIX/309/2017 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 30 listopada 2017 r.
Uchwała Nr …….. Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia …….. 2025 r.

WROCŁAW 2010, 2015, 2017, 2025

SPIS TREŚCI

WSTĘP 5
Zakres i cel opracowania 5
Podstawa prawna 5

ZESPÓŁ PROJEKTOWY 6

CZĘŚĆ I UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY LĄDEK ZDRÓJ 7

1. UWARUNKOWANIA GEOGRAFICZNE 8
1.1. Położenie geograficzne 8
1.2. Położenie administracyjne 8
1.3. Klimat 8
1. 4. Geologia 11
1.4.1. Budowa geologiczna 11
1.4.2. Złoża kopalin 13
1.4.3. Perspektywy i prognozy występowania kopalin 13
1.5. Geomorfologia 14
1.5.1. Charakterystyka makroregionów i mezoregionów 14
1.5.2. Pochodzenie rzeźby terenu 15
1.5.3. Rzeźba terenu 16
1.5.4. Czynne procesy geomorfologiczne 16
1.5.5. Formy geomorfologiczne proponowane do objęcia ochroną 16
1.6. Hydrologia 17
1.6.1. Wody podziemne 17
1.6.2. Wody geotermalne 17
1.6.3. Naturalne surowce lecznicze 18
1.6.4. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych 20
1.6.5. Jednolite części wód 20
1.6.6. Wody powierzchniowe 21
1.6.7. Charakterystyka hydrologiczna 21
1.7. Gleby 23
1.8. Roślinność 26
1.8.1. Regionalizacja geobotaniczna 26
1.8.2. Zbiorowiska nieleśne 26
1.8.3. Zbiorowiska leśne 27
1.8.4. Obszary cenne florystycznie 28
1.9. Zwierzęta 28
1.10. Ochrona przyrody 29
1.10.1. Położenie gminy na tle systemu ochrony przyrody w regionie 29
1.10.2. Śnieżnicki Park Krajobrazowy 29
1.10.3. NATURA 2000 30
1.10.4. Pomniki przyrody 34
1.10.5. Ochrona gatunkowa fauny i flory 34
1.10.6. Powiązania przyrodnicze – elementy systemu ECONET–PL i CORINE/NATURA 2000 36
1.10.7. Założenia parkowe 36
1.10.8. Pozostałe elementy środowiska przyrodniczego podlegające ochronie 37
1.10.9. Obszary proponowane do objęcia ochroną 38
1.11. Warunki podłoża budowlanego 43

2. UWARUNKOWANIA HISTORYCZNE 44
2.1. Historia i osadnictwo 44
2.1.1. Lądek Zdrój 44
2.1.2. Kąty Bystrzyckie 45
2.1.3. Konradów 46
2.1.4. Lutynia 46
2.1.5. Orłowiec 47
2.1.6. Radochów 47
2.1.7. Skrzynka 48
2.1.8. Stójków 48
2.1.9. Trzebieszowice 49
2.1.10. Wojtówka 49
2.2. Zabytki 51
2.3. Stanowiska archeologiczne 52
2.4. Strefy konserwatorskie 53

3. SFERA SPOŁECZNA 55
3.1. Struktura funkcjonalno – przestrzenna 55
3.1.1. Struktura użytkowania gruntów 55
3.1.2. Struktura własnościowa gruntów 57
3.1.3. Struktura funkcjonalna 57
3. 2. Demografia 58
3.2.1. Podstawowe dane o ludności 58
3.2.2. Struktura wieku mieszkańców 59
3.2.3. Ruch naturalny i wędrówkowy ludności 60
3.3. Rynek pracy 62

3.3.1. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON ... 62
3.3.2. Zatrudnienie ... 64
3.4. Bezrobocie ... 65
3.4.1. Bezrobocie w latach 1998 – 2009 ... 65
3.4.2. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia i stażu pracy ... 66
3.5. Ochrona zdrowia i opieka społeczna ... 68
3.5.1. Opieka społeczna ... 68
3.5.2. Służba zdrowia ... 69
3.6. Uzdrowisko Lądek Zdrój ... 69
3.6.1. Statut Uzdrowiska Lądek Zdrój ... 69
3.6.2. Charakterystyka Uzdrowiska Lądek Zdrój ... 71
3.6.3. Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego ... 72
3.7. Oświata i wychowanie ... 73
3.8. Kultura ... 74
3.9. Sport ... 75
3.10. Gospodarka mieszkaniowa ... 76
3.10.1. Zasoby mieszkaniowe ... 76
3.10.2. Własność komunalna ... 78
3.10.3. Standard mieszkań ... 78
3.10.4. Budownictwo mieszkaniowe ... 79
3.11. Bezpieczeństwo publiczne ... 80
3.11.1. Policja ... 80
3.11.2. Ochrona przeciwpożarowa ... 81
3.11.3. Ochrona przeciwpowodziowa ... 81
3.12. Administracja samorządowa ... 82
3.12.1. Urząd Miasta i Gminy ... 82
3.12.2. Gremia samorządowe ... 83
3.12.3. Współpraca krajowa i międzynarodowa ... 83
3.13. Organizacje społeczne ... 84

4. GOSPODARKA ... 84
4.1. Rolnictwo i leśnictwo ... 84
4.1.1. Użytkowanie gruntów w rolnictwie ... 84
4.1.2. Charakterystyka gospodarstw rolnych ... 85
4.1.3. Jakość gleb, uprawy i hodowla ... 87
4.1.4. Leśnictwo ... 88
4.2. Działalności produkcyjne ... 90
4.2.1. Górnictwo i przetwórstwo kopalin ... 90
4.2.2. Pozostałe działalności produkcyjne ... 91
4.3. Usługi rynkowe ... 91
4.3.1. Handel ... 92
4.3.2. Gastronomia ... 92
4.3.3. Pozostałe podmioty usługowe i rzemiosło ... 92
4.3.4. Pośrednictwo finansowe ... 93
4. 4. Turystyka ... 93
4.4.1. Główne atrakcje turystyczne ... 93
4.4.2. Znakowane trasy turystyczne ... 94
4.4.3. Baza noclegowa ... 96
4.4.4. Potencjalne kierunki rozwoju turystyki ... 99

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA ... 100
5.1. Komunikacja ... 100
5.2. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna ... 104
5.2.1. Zaopatrzenie w wodę ... 104
5.2.2. Kanalizacja ... 105
5.3. Sieć gazowa ... 106
5.4. Elektroenergetyka ... 108
5.4.1. Elektroenergetyczna sieć przesyłowa ... 108
5.4.2. Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna ... 108
5.4.3. Alternatywne źródła energii ... 109
5.5. Ciepłownictwo ... 109
5.6. Telekomunikacja i łączność ... 110
5.7. Gospodarka odpadami ... 111
5.8. Melioracje i urządzenia wodne ... 112
5.8.1. Melioracje ... 112
5.8.2. Urządzenia wodne ... 113
5.9. Cmentarze ... 114
5.10. Obiekty obrony cywilnej ... 114

6. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE ... 114
6.1. Ochrona przyrodnicza i rolnicza ... 115
6.1.1. Ochrona gruntów rolnych ... 115
6.1.2. Ochrona przyrody ... 115
6.1.3. Wody podziemne ... 115
6.1.4. Wody powierzchniowe ... 115
6.1.5. Ochrona przeciwpowodziowa ... 116
6.1.6. Złoża surowców mineralnych – obszary i tereny górnicze ... 116
6.1.7. Uzdrowisko Lądek Zdrój ... 117
6.2. Ochrona kulturowa ... 118
6.3. Ograniczenia użytkowania terenu związane z infrastrukturą techniczną ... 120

6.3.1. Komunikacja – strefa uciążliwości akustycznej od dróg 120
6.3.2. Ujęcia wody....121
6.3.3. Tereny położone w strefie ochronnej od odwiertów, gazociągów wysokiego ciśnienia i stacji redukcyjno – pomiarowych 122
6.3.4. Tereny położone w strefie uciążliwości od linii i urządzeń elektroenergetycznych 122
6.3.5. Cmentarze – strefa ochrony sanitarnej 123
6.3.6. Obiekty wojskowe i obrony cywilnej 123
6.3.7. Pozostałe obiekty 123
6.3.8. Tereny zamknięte 123

7. UWARUNKOWANIA ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTACJI STRATEGICZNO – PLANISTYCZNYCH RÓŻNYCH SZCZEBLI 124
7.1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego....124
7.2. Studium Zagospodarowania Przestrzennego Pogranicza Polsko – Czeskiego 127
7.3. Studium Zagospodarowania Przestrzennego Drogi Śródsudeckiej....127
7.4. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku 128
7.5. Strategia Rozwoju Pogranicza Polsko – Czeskiego 129
7.6. Wieloletni Program Inwestycyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013....130
7.7. Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej i Komunikacji dla Województwa Dolnośląskiego....130
7.8. Program Małej Retencji Wodnej w Województwie Dolnośląskim 132
7.9. Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego....132
7.10. Program Opieki nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2011 134
7.11. Program Zrównoważonego Rozwoju i Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego....134
7.12. Strategia Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2008 – 2015....135
7.13. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kłodzkiego 137
7.14. Strategia Rozwoju Gminy Lądek Zdrój na lata 2004 – 2013 138
7.15. Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Lądek Zdrój na lata 2004 – 2013....140
7.16. Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Lądek Zdrój....142
7.17. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego....143

8. WNIOSKI OKREŚLAJĄCE WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIA KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY LĄDEK ZDRÓJ 145

CZĘŚĆ II KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY LĄDEK ZDRÓJ.147

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW 148
1.1. Struktura funkcjonalno – przestrzenna....148
1.2. Funkcja ekologiczna....148
1.3. Funkcja uzdrowiskowa....149
1.4. Funkcja turystyczna i rekreacyjna....150
1.5. Funkcja gospodarki leśnej....151
1.6. Funkcja rolnicza 152
1.7. Funkcja mieszkaniowa 153
1.8. Funkcja usługowa 153
1.9. Funkcja produkcyjna i górnicza 154

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY 154
2.1. Karpno....156
2.2. Kąty Bystrzyckie....157
2.3. Konradów....159
2.4. Lądek Zdrój – obręb geodezyjny Nowy Zdrój 162
2.5. Lądek Zdrój – obręb geodezyjny Stary Zdrój....164
2.6. Lądek Zdrój – obręb geodezyjny Stare Miasto 167
2.7. Lądek Zdrój – obręb geodezyjny Zatorze....169
2.8. Lądek Zdrój – obręb geodezyjny Lasy 172
2.9. Lutynia 173
2.10. Orłowiec 175
2.11. Radochów 178
2.12. Skrzynka 181
2.13. Stójków 184
2.14. Trzebieszowice 187
2.15. Wojtówka....191
2.16. Wrzosówka....193

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK 194
3.1. Obszary i obiekty objęte ochroną....194
3.2. Obszary proponowane do objęcia ochroną....195
3.3. Ochrona powietrza 195
3.4. Ochrona wód powierzchniowych 195
3.5. Ochrona gleb 196
3.6. Ochrona przed hałasem....196
3.7. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym 196
3.8. Ochrona przeciwpowodziowa....197
3.9. Ochrona zasobów surowców mineralnych i wód podziemnych 197
3.10. Ochrona uzdrowiskowa....198

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 199

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 201
5.1. Infrastruktura komunikacyjna 201
5.2. Infrastruktura techniczna 204
5.2.1. Zaopatrzenie w wodę 204
5.2.2. Odprowadzanie ścieków 204
5.2.3. Zaopatrzenie w gaz 205
5.2.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną 206
5.2.5. Zaopatrzenie w energię cieplną 206
5.2.6. Niekonwencjonalne źródła energii 206
5.2.7. Telekomunikacja 206
5.2.8. Gospodarka odpadami 206
6. OBSZARY ROZMIESZCZENIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM 206
7. OBSZARY ROZMIESZCZENIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM 207
8. OBSZARY DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 207
9. OBSZARY DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 208
10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ ... 209
10.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna 209
10.2. Zalesienia 209
10.3. Ochrona lasów 209
11. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH ... 209
12. OBIEKTY I OBSZARY DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY ... 210
13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH 210
14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI 210
15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH 210
16. WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 211
SŁOWNICZEK POJĘĆ 211
PODSUMOWANIE 212
SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM 212
LITERATURA 214
ZAŁĄCZNIKI 216
17. ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
18. ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

WSTĘP

Zakres i cel opracowania

Opracowanie jest zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój[1] sporządzonego w 2000 roku przez Biuro Planowania Przestrzennego s.c. w Kłodzku pod kierunkiem mgr Romualda Waniurskiego i mgr Barbary Kaczmarek. Obejmuje cały teren gminy dlatego też traci ważność w całości tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój i załącznik graficzny do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój.
Do zmiany studium przystąpiono na podstawie Uchwały nr XV/106/08 Rady Miejskiej Lądka Zdroju z dnia 31 stycznia 2008 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój. Obszar opracowania zawiera się w granicach administracyjnych miasta i gminy Lądek Zdrój.
Niniejsze opracowanie zawiera:

1) część tekstową wraz z załącznikami graficznymi:
   a) „Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego”,
   b) „Szlaki i trasy turystyczne”;
2) część graficzną:
   a) rysunek zmiany studium określający kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój,
   b) rysunek zmiany studium określający uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój.

Niniejsze opracowanie realizuje zakres studium, określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami) oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 nr 118 poz. 1233).

Zmiany:
Zmianą studium objęto teren położony w rejonie ulicy Granicznej w Lądku-Zdroju wskazany w uchwałach nr LV/365/14 Rady Miejskiej Lądka-Zdroju z dnia 7 listopada 2014 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój oraz Uchwała Nr X/60/ 15 z dnia 25 maja 20 15 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr LV/365/14 Rady Miejskiej Lądka-Zdroju z dnia 7 listopada 2014 roku w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój. Zmiany studium zapisano w rozdziale 17.

Zmianą studium objęto wybrane fragmenty z miasta i gminy Lądek – Zdrój (miasto Lądek -Zdrój, Stójków, Lutynia Trzebieszowice, Radochów) wskazane w uchwałach Rady Miejskiej Lądka-Zdroju: Nr XIII/71/15 z dnia 31 sierpnia 2015 r., Nr XXX/180/2016 z dnia 26 września 2016 r., Nr XXXI/188/2016 z dnia 24 października 2016r. Wprowadzono uaktualnienie danych, a informacje nieaktualne wykreślono. Zmiany studium wyróżniono i zapisano w rozdziale 18. Zmiana studium zawiera:

1) część tekstową – tekst jednolity:
2) część graficzną - rysunek zmiany studium określający kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój,

Zmianą studium objęto wybrane fragmenty z miasta i gminy Lądek – Zdrój (miasto Lądek -Zdrój obręb: Stare Miasto, Stary Zdrój, Zatorze, wsie: Stójków, Skrzynka, Lutynia Trzebieszowice, Radochów) wskazane w uchwałach Rady Miejskiej Lądka-Zdroju: nr XIX/128/2020 z dnia 28 maja 2020 r., nr XXII/158/2020 z dnia 24 września 2020 r., nr L/344/2022 z dnia 26 maja 2022 r., nr XLVI/320/2022 z dnia 24 lutego 2022 r. Wprowadzono uaktualnienie danych, zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne. Zmiany studium wyróżniono kolorem, a informacje nieaktualne przekreślono. Zmiana studium zawiera:

1) część tekstową – tekst jednolity:
2) część graficzną - rysunek zmiany studium określający kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój,

Podstawa prawna

[1] Studium zatwierdzone zostało Uchwałą Rady Miejskiej Lądka Zdroju nr XXXVII/164/2000 z dnia 29 czerwca 2000 roku.

Uchwały Rady Miejskiej Lądka Zdroju:

- Uchwała nr XV/106/08 Rady Miejskiej Lądka Zdroju z dnia 31 stycznia 2008 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój.
- Uchwała nr LV/365/14 Rady Miejskiej Lądka-Zdroju z dnia 7 listopada 2014 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój oraz Uchwała Nr X/60/15 z dnia 25 maja 2015 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr LV/365/14 Rady Miejskiej Lądka-Zdroju z dnia 7 listopada 2014 roku w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój.
- Uchwały nr XIII/71/15 z dnia 31 sierpnia 2015 roku, nr XXX/180/2016 z dnia 26 września 2016 r. , nr XXXI/188/2016 z dnia 24 października 2016 Rady Miejskiej Lądka Zdroju w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek -Zdrój.
- Uchwały nr XIX/128/2020 z dnia 28 maja 2020r, nr XXII/158/2020 z dnia 24 września 2020r w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek -Zdrój.
- Uchwały nr XXII/158/2020 z dnia 24 września 2020 r., nr L/344/2022 z dnia 26 maja 2022 r., nr XLVI/320/2022 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek -Zdrój

Ustawy:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zmianami).

Rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 nr 118 poz. 1233).
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2021 poz. 2405).

Ustawy:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zmianami).

ZESPÓŁ PROJEKTOWY

Studium zatwierdzone Uchwałą Rady Miejskiej Lądka Zdroju nr XXXVII/164/2000 z dnia 29 czerwca 2000 roku. opracowane przez Regioplan sp. z o.o. ul. Wolbromska 7 53-148 Wrocław Tel/fax: (071) 33 80 253 www.regioplan.pl e-mail: regioplan@regioplan.pl. Główny projektant studium: mgr inż. Sylwia Wróbel *członek Zachodniej Okręgowej Izby Urbanistów nr Z-369.* Zespół projektowy: mgr inż. Katarzyna Zdeb, mgr Robert Boryczka.

Zmiana Studium zatwierdzona uchwałą Nr XIII/72/15 Rady Miejskiej Lądka-Zdroju z dnia 31 sierpnia 2015 r. Główny projektant zmiany studium

Zmiana Studium zatwierdzona uchwałą Nr XLIX/309/2017 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 30 listopada 2017 r.. Główny projektant zmiany studium: mgr inż. arch. Mirosław Śmietanka, mgr inż. arch. Anna Śmietanka. Zespół projektowy: mgr inż. Tomasz Karwasiński, mgr Katarzyna Przyłębska.

Zmiana Studium zatwierdzona uchwałą ……. Rady Miejskiej w Lądku Zdroju……. 2025 r.. Zespół projektowy: mgr inż. arch. Mirosław Śmietanka, mgr inż. arch. Anna Śmietanka.

CZĘŚĆ I
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY LĄDEK-ZDRÓJ

1. UWARUNKOWANIA GEOGRAFICZNE

1.1. Położenie geograficzne

Gmina miejsko – wiejska Lądek-Zdrój położona jest w południowo – wschodniej części województwa dolnośląskiego, na wysokości od 360 do 900 m n.p.m. Najwyżej położone rejony gminy znajdują się w jej wschodniej części, z kulminacją szczytu Borówkowa w Górach Złotych o wysokości 900m n.p.m. na wschód od wsi Orłowiec, zaś najniżej usytuowany jest obszar położony w zachodniej części gminy wzdłuż koryta rzeki Białej Lądeckiej (360m n.p.m.). Współrzędne geograficzne wynoszą 50º20' szerokości geograficznej północnej oraz 16º50' długości geograficznej wschodniej. Powierzchnia rozpatrywanego obszaru wynosi 11727ha, to jest 117km², co stanowi 7,14% powierzchni powiatu kłodzkiego oraz 0,59% powierzchni województwa dolnośląskiego.
Według fizyczno – geograficznej regionalizacji Polski J. Kondrackiego (1998) gmina Lądek Zdrój umiejscowiona jest w następujących jednostkach:

- megaregion – Europa Środkowa (3);
- prowincja – Masyw Czeski (33);
- podprowincja – Sudety z Przedgórzem Sudeckim (332);
- makroregion – Sudety Wschodnie (332.6);
- mezoregiony: Góry Złote (332.61) i Masyw Śnieżnika (332.62).

Według J. Kondrackiego większość terenu gminy położona jest w mezoregionie Gór Złotych, zaś mezoregion Masywu Śnieżnika obejmuje tylko południowo – zachodnie rejony gminy. Umowną granicą pomiędzy mezoregionami jest rzeka Biała Lądecka. Wyszczególnione na terenie gminy Lądek-Zdrój mezoregiony graniczą bezpośrednio z:

- Górami Bardzkimi (332.45) – od północy;
- Przedgórzem Paczkowskim – od wschodu;
- Górami Opawskimi (332.63) – od południowego – wschodu;
- Hrubý Jesenik (332.65) – od południa;
- Hanušovická vrchovina (332.64) – od południa;
- Kotlina Kłodzka (332.54) – od zachodu.

Odległość z Lądka Zdroju do miasta powiatowego Kłodzko wynosi 25 km, zaś do stolicy województwa Wrocławia wynosi 115 km. Ponadto do: Opola – 110 km, Krakowa – 285 km, Poznania – 290 km, Warszawy – 420 km, Gdańska – 545 km, Świnoujścia – 555 km.
Ponadto odległość z Lądka Zdroju do najbliższych, większych drogowych przejść granicznych wynosi: Czechy (Międzylesie) – 50 km, Słowacja (Zwardoń) – 250 km, Niemcy (Jędrzychowice) – 200 km, Ukraina (Korczowa) – 530 km, Białoruś (Terespol) – 615 km, Rosja (Bezledy) – 635 km, Litwa (Ogrodniki) – 725 km.

1.2. Położenie administracyjne

Po wdrożeniu reformy administracyjnej, od 1 stycznia 1999 roku gmina miejsko –wiejska Lądek Zdrój wchodzi w skład województwa dolnośląskiego oraz powiatu kłodzkiego. Graniczy z gminami:

- Złoty Stok – od północy;
- Stronie Śląskie – od południa;
- Bystrzyca Kłodzka – od południowego – zachodu;
- gmina wiejska Kłodzko – od północnego – zachodu.

Wschodnia granica gminy jest jednocześnie granicą państwową z Republiką Czeską.

Gminnym centrum administracyjnym jest położona w południowo – wschodniej części gminy miejscowość Lądek Zdrój. Ponadto w skład gminy wchodzi 9 sołectw. Należą do nich: Konradów, Kąty Bystrzyckie, Lutynia, Orłowiec, Radochów, Skrzynka, Stójków, Trzebieszowice i Wojtówka. Gęstość sieci osadniczej mierzona liczbą miejscowości na 100 km² powierzchni wynosi 11,11. Jest to wartość niższa od wskaźnika charakteryzującego zarówno powiat kłodzki (12,72) jak i całe województwo dolnośląskie (13,39).

1.3. Klimat

Klimat występujący w rejonie gminy Lądek Zdrój, podobnie jak całej Polski, jest przejściowy, kontynentalno – morski, kształtowany na przemian przez masy powietrza napływające znad Oceanu Atlantyckiego lub wschodniej Europy i Azji. W skali kraju według W. Okołowicza i D. Martyn (1979) rejon ten wchodzi w skład regionu klimatycznego sudeckiego, z silnym wpływem gór. Natomiast według A. Wosia (1999) zaliczany jest

do klimatów obszarów górskich z bardzo dużą zmiennością poszczególnych typów pogody. Niezależnie od podziałów gmina Lądek Zdrój znajduje się w zasięgu klimatu typu górskiego, o cechach właściwych dla umiarkowanej strefy klimatycznej odmiany środkowo – europejskiej. Cechuje się on znacznym udziałem napływu wilgotnych mas powietrza z kierunku zachodniego. Do najważniejszych, specyficznych cech klimatu należą: piętrowy układ stref termicznych i opadowych oraz znaczne zróżnicowanie atmosferycznych uwarunkowań lokalnych.
Średnia roczna temperatura powietrza w gminie Lądek Zdrój waha się od 6 – 7 ºC na terenach najniżej położonych do 5 – 6 ºC w wyższych partiach gór. Obniża się wraz ze wzrostem wysokości nad poziomem morza: od 7 ºC (360 m n.p.m.) do 5 ºC (900 m n.p.m.), a więc przeciętnie 0,51 ºC/100 m. Na obszarze gminy występują dwa piętra klimatyczne:

- umiarkowanie ciepłe (leżące niżej), ze średnią temperaturą roczną 6 –7 ºC;
- umiarkowanie chłodne (leżące wyżej), średnia temperatura roczna 5–6 ºC.

Dni gorących z temperaturą maksymalną powyżej 25 ºC w wyższych partiach gór się nie rejestruje, a w najniżej położonych terenach jest ich do 20 w roku. Dni z przymrozkiem (Tmin < 0 ºC) występuje od 140 do około 210, mroźnych (Tmax< 0 ºC) od około 40 do ponad 100, a bardzo mroźnych (Tmax najwyżej – 10 ºC) od 1 – 2 do około 10, w zależności od położenia n.p.m. Ostatnie przymrozki występują zazwyczaj do około 10 maja, a w wysoko w górach nawet po 20 maja. Pod względem temperatury klimat terenów leżących 800 – 900 m n.p.m. charakteryzuje się niską średnią roczną temperaturą, długą zimą i krótkim chłodnym latem. Zazwyczaj w szczytowych partiach Gór Złotych temperatura jest o 2 – 3 ºC niższa niż np.: w Lądku Zdroju. Jedynie zimą bywa czasem odwrotnie. Przy bezwietrznej pogodzie, gdy zimne, cięższe powietrze spłynie w doliny, zachodzi niekiedy zjawisko inwersji. Wtedy temperatura w Lądku Zdroju jest niższa od panującej na Borówkowej (900 m n.p.m.).

Tabela 1. Czas trwania termicznych pór roku oraz daty przejścia średniej dobowej temperatury przez określone progi termiczne dla regionu klimatycznego dolnośląskiego. Wartości średnie za lata 1951 – 1980 (T. Niedźwiedź, D. Limanówka, 1992) [źródło: Woś A., Klimat Polski, Warszawa 1999]

Pora roku	Charakterystyka termiczna	Czas trwania – liczba dni	Data przejścia
Przedwiośnie	0 ºC < t ≤ 5 ºC	34	22 II
Wiosna	5 ºC < t ≤ 15 ºC	65	28 III
Lato	t ≥ 15 ºC	93	1 VI
Jesień	5 ºC < t ≤ 15 ºC	68	1 IX
Przedzimie	0 ºC < t ≤ 5 ºC	57	8 XI
Zima	t ≤ 0 ºC	64	19 XII

Z powyższej tabeli wynika, że okres kiedy średnia temperatura dobowa kształtuje się w granicach od 5ºC wzwyż trwa tutaj przez około 226 dni, w tym powyżej 15 ºC przez 93 dni, natomiast okres ze średnią temperaturą dobową poniżej 5ºC trwa 155 dni, w tym poniżej 0ºC przez 64 dni w roku.

Tabela 2. Czas trwania termicznych pór roku oraz daty przejścia średniej dobowej temperatury przez określone progi termiczne dla regionu klimatycznego dolnośląskiego. Wartości uśrednione dla terenów położonych na wysokości od 600 do 900 m n.p.m. za lata 1951 – 1980 (T. Niedźwiedź, D. Limanówka, 1992) [źródło: Woś A., Klimat Polski, Warszawa 1999]

Pora roku	Charakterystyka termiczna	Czas trwania – liczba dni	Data przejścia
Przedwiośnie	0 ºC < t ≤ 5 ºC	31	18 III
Wiosna	5 ºC < t ≤ 15 ºC	88	18 IV
Lato	t ≥ 15 ºC	0	15 VII
Jesień	5 ºC < t ≤ 15 ºC	97	15 VII
Przedzimie	0 ºC < t ≤ 5 ºC	35	20 X
Zima	t ≤ 0 ºC	113	24 XI

Z powyższej tabeli wynika, że okres kiedy średnia temperatura dobowa kształtuje się w granicach od 5 ºC wzwyż trwa tutaj przeciętnie 185 dni, natomiast okres ze średnią temperaturą dobową poniżej 5 ºC trwa 66 dni, w tym poniżej 0 ºC przez 113 dni w roku.

Tabela 3. Temperatura powietrza dla regionu dolnośląskiego. Wartości średnie za lata 1951 – 1980 (ºC) [źródło: Woś A., Klimat Polski, Warszawa 1999]

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Średnie	-1,9	-0,9	2,7	7,9	12,7	16,7	17,8	17,2	13,5	8,7	4,1	0,3
najwyższe	3,8	3,1	6,4	11,5	15,2	19,0	20,4	19,4	16,5	11,8	7,8	3,9
Najniższe	-9,7	-12,0	-1,3	5,2	10,3	14,4	15,3	15,2	11,2	6,2	0,1	-6,5

Tabela 4. Rozkład średnich temperatur powietrza dla regionu dolnośląskiego. Wartości średnie za lata 1951 – 1980 [źródło: Woś A., Klimat Polski, Warszawa 1999]

Temperatura	Wartość w ºC
Średnia roczna	8,2
Średnia stycznia	-1,9
Średnia lipca	17,8

Izoamplituda roczna	19,7

Tabela 5. Rozkład średnich temperatur powietrza dla regionu dolnośląskiego. Wartości uśrednione dla terenów położonych na wysokości od 600 do 900 m n.p.m. za lata 1951 – 1980 [źródło: Woś A., Klimat Polski, Warszawa 1999]

Temperatura	**Wartość w ºC**
Średnia roczna	5,5
Średnia stycznia	-3,5
Średnia lipca	14,0
Izoamplituda roczna	17,5

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi 700 – 1000 mm. Posterunki zlokalizowane wysoko w górach wykazują nie tylko wyższe średnie sumy opadu, ale charakteryzują się bardzo wysokimi rocznymi opadami maksymalnymi, nawet w granicach 1100 – 1200 mm. Przeciętny wysokościowy gradient opadowy wynosi około 85 mm na 100 m różnicy wzniesień. Maksymalna suma miesięcznych opadów przypada na lipiec i wynosi zwykle 120 – 150 mm. Letnie deszcze charakteryzuje gwałtowność, będąca przyczyną wielkich powodzi. Minimalna ilość opadów przypada zazwyczaj na styczeń. Opad półrocza ciepłego (IV-X) stanowi około 70 % opadu rocznego. Średnia roczna suma parowania wskaźnikowego na przedgórzu ma wartość 540 – 580 mm, a w obrębie gór osiąga 500 – 540 mm, z czego na półrocze ciepłe przypada odpowiednio 400 – 420 mm oraz 380 – 400 mm.
Pokrywa śnieżna może wykazywać dość znaczne zróżnicowanie. Na obszarze najniżej położonym (do 400 m n.p.m.) jej średnia maksymalna wysokość osiąga 15 – 20 cm, natomiast w wyżej położonych obszarach (400 – 600 m n.p.m.) osiąga 20 – 30 cm. Najwyższe z maksymalnych grubości pokrywy śnieżnej wynoszą 50 – 60 cm. Na wierzchowinie Gór Złotych wysokość pokrywy śnieżnej osiąga od 60 do 80 cm. Maksymalne grubości warstwy śnieżnej w mieście Lądek Zdrój rzadko przekraczają 50 cm. Okres występowania pokrywy śnieżnej przerywany jest częstymi odwilżami. W tym czasie opad zimowy stanowi deszcz. Pierwszy śnieg na w Górach Złotych pojawia się około połowy października, a ostatni w połowie kwietnia. Pokrywa śnieżna zanika w obszarach najniżej położonych w pierwszej dekadzie kwietnia, a wysoko w Górach Złotych 10 – 20 kwietnia. Odpowiednio gradient wysokościowy dni z pokrywą śnieżną stanowi 11 dni/100 m.

Tabela 6. Zestawienie średnich miesięcznych sum opadów atmosferycznych na podstawie danych zawartych w Komentarzu do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50000, arkusz M-33-58-D, Złoty Stok (Baraniecki, Bieroński, Pawlak, Tomaszewski, 1998)

Posterunek opadowy		**Sumy opadów miesięcznych w mm**											
		XI	**XII**	**I**	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**	**X**
1	**N**	58	46	38	41	46	64	92	113	145	106	66	58
	W	112	64	51	68	48	65	111	90	121	301	135	18
	S	58	16	31	27	68	26	66	112	58	67	42	35
1 – Lądek Zdrój (460 m n.p.m.) N – rok normalny, W – rok wilgotny (1977), S – rok suchy (1969)													

Tabela 7. Maksymalne sumy opadowe w okresie 1954 – 1981 na podstawie danych zawartych w Komentarzu do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50000, arkusz M-33-58-D, Złoty Stok (Baraniecki, Bieroński, Pawlak, Tomaszewski, 1998)

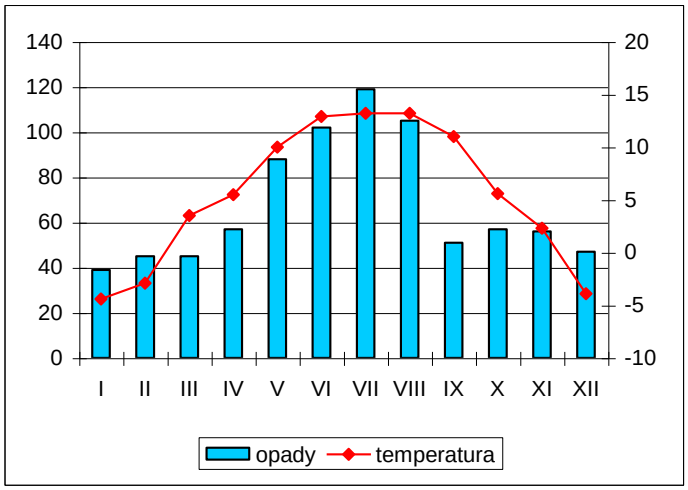
Posterunek	**Suma dobowa (mm)**	**Data**	**Suma miesięczna (mm)**	**Data**
Lądek Zdrój	102,3	03.07.1980	376	VII 180

Tabela 8. Średnie miesięczne wartości opadów dla regionu dolnośląskiego. Dane za lata 1951 – 1980 [źródło: Woś A., Klimat Polski, Warszawa 1999]

Miesiąc	**I**	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**	**X**	**XI**	**XII**
wartość w mm	33	31	32	42	64	69	97	71	47	43	45	38

Tabela 9. Sumy opadów dla regionu dolnośląskiego. Dane za lata 1951 – 1980 [źródło: Woś A., Klimat Polski, Warszawa 1999]

Opady	**Wartość**
Suma roczna	600 – 700 mm
Suma półrocza chłodnego	200 – 250 mm
Suma półrocza ciepłego	400 – 450 mm
Grubość pokrywy śnieżnej	15 – 20 cm

Rysunek 1. Rozkład średnich temperatur oraz sum opadów dla regionu dolnośląskiego. Wartości uśrednione dla terenów położonych na wysokości od 500 do 900 m n.p.m. w latach 1951 – 1980 [źródło: Woś A., Klimat Polski, Warszawa 1999]

Na podstawie danych za lata 1951 – 1980 średnia liczba dni pogodnych (zachmurzenie ≤ 20 %) w roku wynosi 41, a pochmurnych (zachmurzenie ≥ 80 %) blisko 150. Mgła pojawia się średnio przez około 50 dni w roku, zaś mgła całodzienna przez około 10 dni w roku. Wysoko w górach często jako mgły są traktowane chmury sięgające szczytów i dlatego średnia roczna liczba dni z mgłą na Borówkowej (900 m n.p.m.) może wynosić około 150. Dni z burzą jest przeciętnie od 26 do 28 w roku.
Obszary górskie znane są z silnych wiatrów. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi od 3,0 – 3,5 m/s do ponad 10 m/s. Jesienią oraz zimą zdarzają się okresy, kiedy przeciętna szybkość wiatrów przekracza 25 m/s i utrzymuje się nieraz przez kilkanaście dni. Ogółem przez 70 – 90 dni w roku wieją wiatry z prędkością przekraczającą 20 m/s. Frekwencja cisz atmosferycznych wynosi średnio na terenach położonych niżej od 15 – 20% do 5% wysoko w górach. W regionie przeważają wiatry z kierunków południowo – zachodnich, stanowiąc około 22 % róży kierunków. Zimą powodują one nagłe topnienie śniegu (zjawiska fenowe). Przewaga wiatrów niosących wilgotne, oceaniczne masy powietrza powoduje duże zamglenia i zachmurzenia a zimą częste zjawisko szadzi.

Tabela 10. Prędkość wiatru w regionie dolnośląskim. Wartości średnie za lata 1951 – 1965 (m/s) [źródło: Woś A., Klimat Polski, Warszawa 1999]

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
prędkość	3,9	3,7	3,7	3,3	3,1	3,0	3,0	2,8	3,0	2,8	3,5	3,6

Długość okresu wegetacyjnego na omawianym terenie zależy od wysokości n.p.m. Na przedgórzu oraz wzdłuż rzeki Biała Lądecka osiąga 175 – 180 dni, a na grzbietach Gór Złotych spada do 155 – 160 dni, dla progu termicznego 5 ºC. Początek robót polnych przypada na drugą dekadę kwietnia.
Reasumując, warunki klimatyczne panujące na terenach położonych poniżej 600 m n.p.m. są bardzo korzystne, sprzyjają rozwojowi rolnictwa oraz pozwalają na osiąganie wysokiego komfortu osiedlania. Całokształt warunków klimatycznych umożliwia rozwój usług turystycznych i rekreacyjnych, a także uzdrowiskowych.
Lądek Zdrój posiada opracowanie „Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Lądek Zdrój" sporządzone w 2007 roku przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk. Tenże Instytut, na podstawie ww. dokumentu, pismem z dnia 27 grudnia 2007 roku wystawił świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu miejscowości Lądek Zdrój. Świadectwo stwierdza, że miejscowość Lądek Zdrój charakteryzuje się parametrami sanitarnymi powietrza zgodnymi z obowiązującymi normami sanitarnymi oraz warunkami bioklimatycznymi spełniającymi normy w tym zakresie. Według Świadectwa klimat Lądka Zdroju ma właściwości lecznicze w odniesieniu do: chorób narządu ruchu, chorób reumatycznych i chorób dróg oddechowych, a poprzez zróżnicowane bodźce klimatyczne i terenowe może także wspomagać leczenie chorób skóry i chorób naczyń obwodowych.

1. 4. Geologia

1.4.1. Budowa geologiczna

Budowę geologiczną gminy Lądek Zdrój przedstawiono na podstawie opracowania Inwentaryzacja Przyrodnicza Województwa Dolnośląskiego, Gmina Lądek Zdrój (Fulica – Jankowski, 2002), a także na podstawie Objaśnień do Mapy Geośrodowiskowej Polski w skali 1:50000, arkusze: Złoty Stok nr 902 (Awdankiewicz, 2004) oraz Stronie Śląskie i Biela nr 934, 935 (Bobiński, 2004).
Obszar gminy Lądek Zdrój odznacza się bardzo złożoną budową geologiczną i tektoniką. Na powierzchni terenu znajdują się wychodnie skal różnego wieku, głównie staropaleozoiczne, ale także karbońskie, trzecio-

rzędowe i czwartorzędowe. Zbiegają się tu granice tektoniczne synklinorium Orłowca, antyklinorium gnejsowe Radochowa, synklinorium Lądka oraz antyklinorium Gierałtowa (Don 1964, Gierwielaniec 1971). Wzdłuż północno – zachodniej granicy gminy występuje z kolei strefa tektoniczna Zloty Stok – Skrzynka, rozdzielająca metamorficzne skały Lądka – Śnieżnika od granitoidów kłodzko –złotostockich. Obszar gminy prawie w całości należy do metamorficznej jednostki lądecko – śnieżnickiej, będącej częścią większej jednostki geologicznej, rozciągającej się od Gór Złotych, przez Masyw Śnieżnika, Góry Bialskie i Rychlebske Hory po dolinę Morawy i Ramzovske Sedlo na terenie Czech. Główne skały, tworzące tę formację to łupki łyszczykowe oraz gnejsy gierałtowskie i śnieżnickie. Ich wiek jest przedmiotem dyskusji. Oceniany jest na proterozoik lub starszy paleozoik (Teisseyre 1956, Oberc 1972). Skały te zajmują większą część powierzchni gminy i tworzą liczne wychodnie na powierzchni. Wśród łupków największe rozprzestrzenienie na terenie gminy mają łupki łyszczykowe i gnejsy plagioklazowe formacji strońskiej. Są to skały drobnoziarniste, ciemnoszare o oddzielności łupkowej lub płytkowej. Występują w okolicach Konradowa i Kątów Bystrzyckich. Znaczne rozprzestrzenienie mają również łupki blastomylonityczne i gnejsy biotytowe, występujące w rejonie Skrzynki – Orłowca. Na zboczach doliny Skrzynczana oraz na południowych zboczach Łysego Garbu tworzą liczne skałki. Łupki łyszczykowe o przewadze muskowitu występują szerokim pasem od Lądka do Lutyni. Są to skały drobnoziarniste, cienko złupkowane, odznaczające się zmienną barwą – od jasnopopielatej do ciemnej. Do formacji strońskiej należą również łupki łyszczykowe z granatami, tworzące pasowe wychodnie między Konradowem i Kątami Bystrzyckimi oraz w Lutyni i Lądku, łupki grafitowe okolic Lądka, łupki dwułyszczykowe, odsłaniające się na północny – wschód od Lądka Zdroju oraz w dolinie Białej Lądeckiej między Lądkiem a Orłowcem.

W obrębie łupków łyszczykowych serii strońskiej występują wkładki licznych innych skał. Najbardziej charakterystyczne z nich to soczewy wapieni krystalicznych, pojawiających się w odmianie białej, jasnoszarej i ciemnopopielatej. Głównym miejscem ich występowania jest Lutynia, gdzie odsłaniają się w nieczynnym kamieniołomie. Mniejsze wychodnie znajdują się także w Lądku Zdroju, na południowo – zachodnich zboczach Bzowca, zachodnich zboczach Chróściny oraz na północno – zachodnich zboczach Cierniaka, gdzie rozwinęły się w nich zjawiska krasowe, w tym objęta ochroną jako pomnik przyrody Jaskinia Radochowska. Liczne są również lokalne wystąpienia w obrębie łupków wkładek amfibolitów. Największe powierzchniowo wystąpienia znajdują się w strefie Skrzynki – Trzebieszowic. Mniejsze wychodnie spotykane są w okolicach Lądka Zdroju, Lutyni, Konradowa oraz w pasach między Skrzynką a Orłowcem. Niewielkie wkładki kwarcytów występują w Trzebieszowicach oraz rejonie Lądka. W obrębie serii strońskiej znajdują się także wystąpienia leptynitów. Są to bardzo drobnoziarniste skały gnejsowo – skaleniowe o charakterystycznej smugowej teksturze. Są to skały typowe dla strefy tektonicznej Skrzynka – Złoty Stok. Na obszarze gminy tworzą wychodnie w rejonie Bzowca, Białego Kamienia i Cierniaka.

Obok łupków łyszczykowych drugą główną formacją skalną metamorfiku lądecko - śnieżnickiego są gnejsy gierałtowskie i śnieżnickie, występujące w kilku odmianach. Największe rozprzestrzenienie mają gnejsy plagioklazowo – mikroklinowe, oligoklazowo – biotytowe oraz gnejsy migmatyczne, mylonityczne i aplitowe. Ich wychodnie dominują we wschodniej oraz środkowej części gminy: na wschód i północ od Lądka, w masywie Borówkowej, w rejonie Radochowa oraz w strefie tektonicznej Skrzynka – Orłowiec. Gnejsy śnieżnickie charakteryzują się teksturą słojowo – oczkową, podczas gdy gnejsy gierałtowskie wykazują wyraźną laminację. Do innych skał paleozoicznych, występujących na terenie gminy należą łupki mylonityczne muskowitowe i kataklazyty w rejonie Łysego Garbu.

Kolejne piętro wiekowe skał reprezentuje karbon. Na obszarze gminy znajdują się nieliczne wystąpienia dolnokarbońskich gnejsów kataklastycznych i mylonitów. Większe ich skupienia występują jedynie w rejonie Lądka Zdroju, Lutyni oraz okolicach przełęczy Różaniec i związane są z deformacjami skał w trakcie ruchów tektonicznych. Do skał górnokarbońskich należą granodioryty jawornickie okolic Orłowca, tworzące szereg mniejszych lub większych żył w obrębie łupków łyszczykowych, żyły i gniazda kwarcowe z okolic Lądka – Lutyni i południowo – zachodnich zboczy Cierniaka, niewielkie wystąpienia lamprofirów na północnym – wschodzie od Kątów Bystrzyckich oraz na północ od Lądka. Wzdłuż północno – zachodniej granicy gminy, w strefie tektonicznej Skrzynka – Złoty Stok, znajdują się wystąpienia granitów drobnoziarnistych facji brzeżnej i granodiorytów. Stanowią one południowo – wschodni kraniec rozległej jednostki geologicznej, jaką jest granitoidowy masyw kłodzko – złotostocki. Powstał on w wyniku górnokarbońskich intruzji magmowych, związanych z tektonicznymi ruchami orogenezy waryscyjskiej.

Okres trzeciorzędu reprezentowany jest na terenie gminy przez neogeńskie osady rzeczne i zwietrzelinowe oraz przez plioceńskie wulkanity. Żwiry i piaski neogeńskie zachowały się miejscami w dolinie Białej Lądeckiej w postaci 30 metrowych teras. Neogeńskie utwory zwietrzelinowe to przede wszystkim powstałe na gnejsach i łupkach iły i piaski zwietrzelinowe. Występują one w postaci płatów w dolinie rzeki Rudni na północny – wschód od Kątów Bystrzyckich oraz na południe od Radochowa. Natomiast plioceńskie wulkanity, stanowiące swego rodzaju osobliwość gminy, mają swoje wychodnie jedynie w czterech miejscach: trzy na północnym – wschodzie od Lądka Zdroju, a jedno na północy. Są to bazalty nefelinowe, przebijające utwory serii strońskiej. Cechą charakterystyczną jest zachowana wyraźna oddzielność słupowa bazaltów, widoczna w odsłonięciach.

Do czwartorzędowych utworów plejstoceńskich należą związane ze zlodowaceniami żwiry i piaski teras rzecznych poziomu 10 – 12 m i 4,5 – 6 m n.p. rzeki zachowana w dolinie Białej Lądeckiej. Fragmenty wyższej terasy znajdują się powyżej prawego brzegu rzeki w Zdroju, u podnóży góry Trzykrzyskiej oraz na le-

wym brzegu w rejonie ujścia Konradki. Terasa niższa zachowała się głównie na lewym brzegu Białej Lądeckiej w Trzebieszowicach i Radochowie. Plejstoceńskie są również osady stokowe, występujące w dolinie Białej Lądeckiej, mające postać glin pyłowatych, lessopodobnych. Z czwartorzędu pochodzą także gliny deluwialne z rumoszem skalnym, tworzące ciągłe pokrywy na zboczach większości wyniosłości. Największe obszarowo, znajdują się na stokach Cierniaka, Koleby, Chróściny i Borówkowej.
Najmłodsze utwory geologiczne na terenie gminy to holoceńskie osady rzeczne występujące we wszystkich potokach, żwiry i piaski terasy rzecznej 2 – 2,5 m n.p. rzeki oraz związane z tą terasą mułki, torfy i mady, występujące w dolinie Białej Lądeckiej na północnym – wschodzie od Trzebieszowic.

1.4.2. Złoża kopalin

Na terenie gminy znajdują się 3 udokumentowane złoża kopalin: ~~złoże bazaltu „Lądek Orłowice"~~ złoże kamieni łamanych i blocznych „Lutynia" KD 5405, złoże wapieni margli przemysłu wapienniczego „Lutynia" WW 2581, złoże wód leczniczych „Lądek-Zdrój" WL 8513.
Złoże bazaltu „Lądek-Orłowice" złoże skreślone z bilansu zasobów ~~(Pawłowski, Nadybski, 1961) rozpoznane zostało wyłącznie na podstawie powierzchniowych badań terenowych w kategorii C1. Powierzchnia złoża wynosi 0,6 ha, średnia miąższość 14 m, a grubość nadkładu 2 m. Bazalt charakteryzuje się następującymi parametrami: nasiąkliwość – 0,99 %, porowatość – 1,69 %, wytrzymałość na ściskanie 88 MPa, a ścieralność na tarczy Boehmego wynosi 0,36 cm. Złoże to zlokalizowane jest w obrębie Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego oraz w obszarze górniczym wód mineralnych i leczniczych. Ponadto wyrobisko tego złoża zostało zagospodarowane przez Urząd Miasta Lądek Zdrój na obiekt sportowo – rekreacyjny. Z powyższych względów powinno ono być skreślone z Bilansu zasobów.~~
Złoże bazaltu „Lutynia" KD 5405 („Szwedzkie Szańce") zlokalizowane jest w odległości około 1,5 km na północ od Lądka Zdroju. Jest to niewielkie złoże, o powierzchni 4,9 ha obejmujące komin wulkaniczny. Zasoby jego wynoszą 3164 tys. ton i rozpoznane zostały w kategorii C1+C2 (Majkowska, 1989a). Bazalt posiada bardzo dobre właściwości fizyko – mechaniczne: średnia nasiąkliwość wynosi 0,8 %, wytrzymałość na ściskanie wynosi 250 MPa, a średnia ścieralność w bębnie Los Angeles wynosi 13,8 %. Parametry te pozwalają wykorzystać kopalinę do produkcji kamienia łamanego dla budownictwa i drogownictwa. Bilansowe zasoby geologiczne w ilości 2 572 tys. ton zatwierdził Wojewoda Wrocławski decyzją z 18.12.2005 r. znak: SR.IV.7414-51/2005, w ramach „Dodatku nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża bazaltu „Lutynia" w kat. C1'' z 2005 r. Koncesja nr 3/96 z dnia 31.01.1996 r. na eksploatację kopaliny, wydana przez Wojewodę Wałbrzyskiego, wygaszona została decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr 2/WE/2017 z dnia 06.02.2017 r. W Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce wg staniu 31.12.2021 r. bilansowe zasoby geologiczne złoża wynoszą 1873 tys.ton.
Złoże wapienia krystalicznego „Lutynia" WW 2581 (Gierwelaniec, 1958) o powierzchni 0,64 ha zarejestrowane zostało dla przemysłu wapienniczego (do produkcji wapna palonego i grysów budowlanych). Położone jest w miejscowości Lutynia. Obejmuje ono 3 – 4 wkładki wapieni, przeławicone łupkami amfibolitowymi, bądź łyszczykowymi. Średnia zawartość CaO wynosi 53,56 %, MgO – 0,74 %, zaś części nierozpuszczalnych od 2,69 do 2,79 %. Rozpoznane zostało wyłącznie na podstawie powierzchniowych badań terenowych i analizy chemicznej próbki pobranej z powierzchni złoża w kategorii C1. W świetle obecnie obowiązujących przepisów złoże to nie jest wystarczająco rozpoznane.
Powyższe złoża są konfliktowe z uwagi na lokalizację w obszarze chronionym Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego. Dodatkowo złoże bazaltu „Lutynia" położone jest na terenach leśnych. Ponadto wszystkie złoża znajdują się w zasięgu występowania złoża wód mineralnych i leczniczych uzdrowiska Lądek Zdrój.
Złoże Lądek - Zdrój (kod w systemie MIDAS WL 8513) - złoże wód leczniczych, eksploatowane obecnie na podstawie koncesji Ministra Ochrony Środowiska , Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr 86/92 z dnia 30.10.1992 r.,w brzmieniu ustalonym decyzjami Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dnia 05.09.1996 r. znak: BKk/MZ/1526/96 oraz z dnia 26.03.199 r. znak: DG/hg/JW/487-1138/99, decyzjami Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr 21/2012 z dnia 26.09.2012 r. znak : DOW-G-I.7422.116.2012.WK, nr 27/2015 z dnia 13.07.2015 r. znak: DOW-G-1.7422.55 .2015.TJT. W „Dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby dyspozycyjne wód leczniczych i potencjalnie leczniczych Ziemi Kłodzkiej i obszaru jeleniogórskiego " z 2010 r. Minister Środowiska decyzją znak DGiKGhg-4731-24/6797/38227/11/MJ z 30.08.2011r. zatwierdził dyspozycyjne zasoby dla złóż wód leczniczych w ilości: 915,0 m3/d, w tym z otworu L-2: 370,0 m3/d.
~~Południowe krańce gminy znajdują się w zasięgu terenu górniczego wyznaczonego dla~~ Złoże „Rogóżka" (obszar górniczy położony jest w całości na terenie gminy Stronie Śląskie). Złoże Rogóżka rozpoznano w kategorii C1 (Kozłowski, Moroz – Kopczyńska, 1957), a zasoby zaktualizowano w 1979 roku (Bogacz, 1979). Aktualne zasoby wynoszą 8442 tys. ton. W złożu występują marmury szaro – kremowe i kremowe. Jego powierzchnia wynosi 6,4 ha. Średnia miąższość złoża wynosi 50,7 m przy średnim nadkładzie 1,7 m i średnim stosunku N/Z równym 0,18. Marmur charakteryzuje się bardzo wysoką wytrzymałością – średnio 145,7 MPa, niską nasiąkliwością – średnio 0,16 % i porowatością – średnio 1,91 %. Złoże zaliczono do złóż rzadko występujących i małokonfliktowych. Koncesja nr 29/96 z dnia 18.07.1996 r. na eksploatację złoża „Rogóżka" została wygaszona decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr 12/WE/2013 r. z 09.09.2013 r. Złoże nie posiada wyznaczonego obszaru i terenu górniczego ,które znajdują się w zasięgu gminy Lądek-Zdrój.

Tabela 11. Gmina Lądek Zdrój – charakterystyka złóż kopalin na podstawie Objaśnień do Mapy Geośrodowiskowej Polski w skali 1:50000, arkusz: Złoty Stok nr 902 (Awdankiewicz, 2004)

Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Stan zagospodarowania	Zastosowanie kopaliny	Przyczyny konfliktowości złoża
~~Lądek-Orłowice~~	~~b~~	~~Z~~	~~Skb~~	~~W , K , Z~~
Lądek-Zdrój	wl	G	wl	-
Lutynia	b	G	Skb	W , L , K
Lutynia	w	N	Sw , Skb	W , K
Rogóżka	w	G	Sbb	–

Rodzaj kopaliny: b – bazalty, w – wapienie, wl – wody lecznicze.
Stan zagospodarowania: G – zagospodarowane, N – niezagospodarowane, Z – zaniechane.
Zastosowanie kopaliny: Skb – kruszywo budowlane, Sw – wapiennicze, Sbb – skalne budowlane, bloczne.wl- wody lecznicze
Przyczyny konfliktowości: K – ochrona krajobrazu, L – ochrona lasów, W – ochrona wód podziemnych, Z – konflikt zagospodarowania terenu.

1.4.3. Perspektywy i prognozy występowania kopalin

Kopaliny skalne występujące w obrębie gminy to głównie kamienie drogowe i budowlane. Największe perspektywy wiążą się z granitoidami masywu kłodzko – złotostockiego, które cechują się wysokimi walorami dekoracyjnymi (zabarwienia różowawe i zielonkawe) oraz z gnejsami i łupkami kwarcytowymi.
W otoczeniu udokumentowanych złóż gnejsów nie wyznaczono prognoz tych kopalin ze względu na ich położenie w obszarze Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego. Jedynie na zachód od miejscowości Lądek – Stójków, na terenie niekolidującym z obszarami chronionymi, znajdują się trzy obszary perspektywiczne gnejsów. Na wzniesieniach na zachód od szosy Stronie Śląskie – Lądek, poza obszarem leśnym, wyznaczono dwa obszary występowania gnejsów gierałtowskich, drobno warstewkowych, zwięzłych. Trzeci obszar jest położony 1 km dalej na zachód, w kierunku Kątów Bystrzyckich. Zlokalizowane są tam trzy miejsca dawnej eksploatacji, w których wykonano badania wytrzymałości skał (Skurzewski, 1973). Potwierdziły one przydatność gnejsów do wykorzystania jako kamień łamany.
W okolicy wsi Kąty Bystrzyckie wyznaczono jeden niewielki obszar perspektywiczny łupków kwarcytowych. Prace kartograficzne wykazały obecność wychodni łupków kwarcytowych z domieszkami kwarcytów na przestrzeni prawie 500 metrów (Gunia i in., 1972). Badaniami na pojedynczych próbkach stwierdzono wysoką zawartość krzemionki (średnio 95,09 %). Rozpoznane w tym okresie sąsiednie rejony występowania łupków kwarcytowych, nigdzie nie wykazały tak wysokiej zawartości krzemionki (Gunia i in., 1974), co pozwala wyróżnić ten obszar jako perspektywiczny.
Pewne nadzieje można również wiązać z amfibolitami występującymi w rejonie Trzebieszowic. Prace poszukiwawcze prowadzone były na północ od Trzebieszowic, na wzgórzu Goruszka (Majkowska, 1989b). Znajduje się tutaj niewielki łom, zalany wodą. W rejonie tym wykonano badania geofizyczne, a następnie odwiercono 8 otworów. Dwa z nich natrafiły na amfibolit, który następnie opróbowano i poddano badaniom laboratoryjnym. Na podstawie uzyskanych danych stwierdzono, że surowiec ten nadaje się do produkcji kamienia łamanego na potrzeby drogownictwa. Występuje on w dwu soczewkach, pod nadkładem 6,0 i 16,0 m, w kompleksie o miąższości 64,0 i 69,0 m. Na podstawie wyników badań wyznaczono obszar prognostyczny nr I obejmujący dwa pola (A i B). Zasoby oceniono łącznie na 4 mln ton. Powierzchnia obszaru nr I A wynosi 1,2 ha, zaś obszaru nr I B – 2,2 ha. Zasoby w kategorii D1 określono odpowiednio na 1500 tys. ton oraz 2500 tys. ton. Parametry jakościowe złoża to: nasiąkliwość 0,3 – 0,9 %, mrozoodporność 0,2 – 0,6%, wytrzymałość na ściskanie 106 – 159 MPa, ścieralność w bębnie Devala 3,4 – 8,0 %.

1.5. Geomorfologia

1.5.1. Charakterystyka makroregionów i mezoregionów[2]

Sudety Wschodnie (332.6) – znajdują się prawie w całości na terytorium Czech, których granica przechodzi na ich północno – wschodni skłon, obejmując skrawek Niziny Śląskiej. Do Polski należy północno – zachodni fragment tych gór. Budowa geologiczna Sudetów Wschodnich jest odmienna niż Sudetów Zachodnich i Środkowych. Główny blok stanowią zrównane hercyńskie struktury fałdowe o kierunku południkowym, złożone ze skał dewońskich i karbońskich. Są one skośnie ścięte przez dyslokacje, które nierównomiernie podniosły zrąb górski, intensywniej w części północno – zachodniej i środkowej, gdzie najwyższe wzniesienia przekraczają 1400 m n.p.m. (Śnieżnik, Keprnik, Pradziad), natomiast część południowo – wschodnia nie przekracza wysokości 800 m n.p.m. i przedstawia krajobraz wyżyny pogórskiej (Niski Jesionik). Najwyższe wzniesienia są zbudowane ze skał metamorficznych i wulkanicznych. Za granicę Sudetów Wschodnich przyjmuje się niską Przełęcz Międzyleską (534 m n.p.m.) w dnie rowu Nysy Kłodzkiej, wschodnie zbocze Kotliny Kłodzkiej i Przełęcz Kłodzką (483 m n.p.m.) między Górami Bardzkimi a Złotymi. Polska Część Sudetów Wschodnich obejmuje tylko około 730 km² i składa się z części Gór Złotych, Masywu Śnieżnika oraz skraju Gór Opawskich.

[2] J. Kondracki, Geografia regionalna Polski, 1998.

Góry Złote (332.61) – po stronie czeskiej zwane Rychlebské hory, zaczynają się na Przełęczy Kłodzkiej. Orograficznie są przedłużeniem Gór Bardzkich i mają ogólny kierunek południowo – wschodni, dochodząc do Przełęczy Ramzowskiej (Ramzovské sedlo, 759 m n.p.m.) na terytorium Czech, dzielącej je od Wysokiego Jesionika (Hrubý Jesenik). Od północnego – wschodu granicę Gór Złotych tworzy brzeżny uskok sudecki, od południowego – zachodu dolina Białej Lądeckiej i jej dopływu Morawki. Niska Przełęcz Różaniec (583 m n.p.m.) wyodrębnia część północno – zachodnią, zbudowaną przeważnie ze sjenitu, gruboławicowych wapieni krystalicznych (marmuru), amfibolitów i innych skał metamorficznych, z kulminacją Jawornika (870 m n.p.m.). Część południowo – wschodnia jest zbudowana z gnejsu, łupków krystalicznych i granitu, z intruzjami bazaltu. Grzbietem gór przebiega granica polsko – czeska do szczytu Smrek (1125 m n.p.m.), gdzie skręca na południowy – zachód wzdłuż europejskiego działu wodnego, podczas gdy przedłużenie głównego grzbietu dochodzi do Przełęczy Ramzowskiej. Do mezoregionu Gór Złotych zaliczono również wyodrębniające się Góry Bialskie pomiędzy górnym biegiem Białej Lądeckiej i jej dopływu Morawki, jak również samą dolinę Białej Lądeckiej i Morawki, które tworzą kotlinowate rozszerzenie w okolicach Stronia Śląskiego. Rozciągłość Gór Złotych od Przełęczy Kłodzkiej do Przełęczy Ramzowskiej dochodzi do 35 km, szerokość wraz z Górami Bialskimi do 15 km, przy czym część polska obejmuje około 240 km², a część czeska 280 km².
Góry Złote są prawie w całości zalesione. Eksploatacja surowców skalnych i mineralnych pozostawiła w wielu miejscach formy antropogeniczne w postaci hałd i wyrobisk. Głównym ośrodkiem Gór Złotych jest uzdrowisko Lądek Zdrój.
Masyw Śnieżnika (332.62) – jest zbudowany z gnejsu. Główną kulminację tworzy wzniesiona ponad górną granicę lasu kopuła Śnieżnika (1245 m n.p.m.), od której odchodzą w 5 kierunkach niższe odgałęzienia. Najdłuższe jest odgałęzienie północno – zachodnie pomiędzy bezpośrednim dorzeczem Nysy Kłodzkiej i jej dopływu Białej Lądeckiej z kulminacjami Średniaka (1210 m n.p.m.) i Czarnej Góry (1205 m n.p.m.), które za Przełęczą Puchaczówka (864 m n.p.m.) przechodzi w płaskie, rozczłonkowane pasmo Krowiarek ze szczytem Suchoń (964 m n.p.m.). Dolina potoku Kleśnica oddziela to odgałęzienie od krótkiego grzbietu ze szczytami Stromej (1166 m n.p.m.) i Młyńska (991 m n.p.m.). Odgałęzienie wschodnie tworzy grzbiet łączący grupę Śnieżnika z Górami Złotymi, przy czym granicę stanowi Przełęcz Płoszczyna (817 m n.p.m.). Odgałęzienie południowe znajduje się na terytorium Czech. Odgałęzienie południowo – zachodnie stanowi graniczny grzbiet wododziałowy, w którym wyodrębniają się Mały Śnieżnik (1318 m n.p.m.) i Trójmorski Wierch (1145 m n.p.m.). W grupie Śnieżnika znajdują się dwa piętra leśne: regla dolnego z bukiem, jodłą i jaworem oraz regla górnego ze świerkiem, zaś powyżej górnej granicy lasu występuje piętro subalpejskie z łąkami wysokogórskimi. Cały Masyw Śnieżnika zajmuje powierzchnię około 500 km², z czego na terytorium Polski przypada około 360 km².
W rejonie mezoregionów Gór Złotych i Masywu Śnieżnika wydzielono liczne mikroregiony (Walczak, 1970), obejmujące swym zasięgiem gminę Lądek Zdrój. Na północ i wschód od mikroregionu Gór Bialskich (332.614) rozciąga się mikroregion Dolina Górnej Białej Lądeckiej (332.615), oddzielająca wąskie pasmo biegnących wzdłuż granicy polsko – czeskiej Gór Złotych (332.611). W obniżeniu rzeki Biała Lądecka oraz Kamienica rozciąga się Kotlina Lądecka (332.613), obejmująca miasta Stronie Śląskie i Lądek Zdrój. Na zachód od Lądka Zdroju występuje mikroregion Doliny Białej Lądeckiej (332.612). Południowo – zachodnią część gminy stanowi mikroregion Krowiarki (332.621), który są najdalej na północ wyciągniętą częścią Masywu Śnieżnika.

1.5.2. Pochodzenie rzeźby terenu[3]

Obszar gminy Lądek Zdrój odznacza się bardzo urozmaiconą rzeźbą, mającą charakter górski. Bogactwo form morfologicznych odzwierciedla zróżnicowanie odpornościowe skał podłoża, ruchów tektonicznych, jakie miały tu miejsce w przeszłości oraz związanej z nimi różnej intensywności procesów denudacji i erozji rzecznej. Dodatkowym, istotnym elementem w rzeźbie są formy antropogeniczne, związane z przekształceniem pierwotnego krajobrazu przez działalność gospodarczą człowieka.
Do najstarszych elementów rzeźby należą zdegradowane powierzchnie szczytowe Gór Złotych i Masywu Śnieżnika, uważane za fragmenty trzeciorzędowej, paleogeńskiej powierzchni zrównania, która wskutek późniejszych ruchów tektonicznych uległa zróżnicowanemu wypiętrzeniu. Fragmenty powierzchni poziomu 660 – 750 m n.p.m. tworzą wododział między zlewniami potoków Orłowca, Skrzynczany i Mąkolnicy. Ścinają one różne elementy tektoniczne podłoża. Powierzchnia ta pokryta jest grubą warstwą rumoszy i blokowisk, przechodzących stopniowo w blokową zwietrzelinę rezydualną. Ten sam poziom hipsometryczny osiągają także liczne szczyty, tworzące wierzchołki kopulaste, będące ostańcami denudacyjnymi. Do wyższego poziomu, 800 – 1000 m n.p.m., należy jedynie masyw Borówkowej. Fragmenty zrównań poziomu 580 – 620 i 460 – 520 m n.p.m. zachowane są sporadycznie w formie niewielkich zrównań stokowych, często oddzielonych od siebie załamaniami stoków. Najniższą powierzchnię morfologiczną tworzą pokrywy zwietrzelinowe w okolicach Lądka, na wysokości 400 – 440 m n.p.m. Zwietrzeliny te mają charakter utworu powstałego w warunkach intensywnego wietrzenia chemicznego. Ponad ich powierzchnią wznoszą się ostańce denudacyjne w postaci łagodnych wzgórz.

[3] Fulica – Jankowski W., Inwentaryzacja Przyrodnicza Województwa Dolnośląskiego, Gmina Lądek Zdrój, Wrocław 2002.

Powierzchnie denudacyjne rozcięte są przez zbocza licznych dolin rzecznych, których nachylenie wynosi często ponad 15 %. W ich obrębie występuje szereg form drugiego rzędu, jak rumosze skalne, ściany skalne oraz krawędzie erozyjne. Liczne wystąpienia malowniczych skałek, głównie gnejsowych, stanowią charakterystyczny rys rzeźby terenu, w szczególności w najbliższym sąsiedztwie Lądka Zdroju. Skałki mają najczęściej postać maczug i wieżyc, o wysokościach od 5 do 40 m.
Współczesny rys rzeźby ukształtowany został w wyniku wypiętrzenia poszczególnych masywów w środkowym i górnym pliocenie. Nastąpiło wówczas również ukształtowanie się obecnego przebiegu doliny Białej Lądeckiej, której dawne koryto biegło dzisiejszą doliną Orliczki i Przełęczą Różaniec.
Ruchom tektonicznym w trzeciorzędzie towarzyszyły zjawiska wulkanizmu. Twardzielcowe wzniesienia dawnych kominów wulkanicznych zaznaczają się we współczesnej rzeźbie terenu wyraźnymi stożkowymi formami, znanymi z okolic Lądka Zdroju i stanowiącymi swego rodzaju osobliwość regionu, gdyż są to jedne z nielicznych w Sudetach Wschodnich pozostałości trzeciorzędowego wulkanizmu.
Do ciekawszych form, znajdujących się na terenie gminy należy zaliczyć Jaskinię Radochowską. Jest to jedna z niewielu jaskiń na terenie całych Sudetów. Generalnie w Sudetach wystąpienia wapieni krystalicznych są bardzo niewielkie i formy krasowe należą do rzadkości. Z tego też względu formy krasu podziemnego zasługują na szczególną uwagę. Jaskinia Radochowska jest drugą co do długości (po Jaskini Niedźwiedziej) jaskinią w Sudetach. Poznane korytarze mierzą 265 m długości.
W morfologii o typowo górskim charakterze wyraźnie wyodrębnia się szeroka, plaska dolina Białej Lądeckiej, o przebiegu równoleżnikowym. W jej obrębie występuje kilka poziomów terasowych, związanych z naprzemiennymi fazami akumulacji i rozcinania w okresie plejstoceńskim, w klimacie peryglacjalnym. W okolicy Radochowa natomiast znajduje się terasa skalista, a w korycie rzeki progi i wodospady. Są one związane ze strefą przełomową na tym odcinku Białej Lądeckiej, gdzie rozwinął się system kolana kaptażowego.
Najmłodsza generacja form rzeźby powstała w wyniku działalności człowieka. Z użytkowaniem rolniczym ziemi związane jest występowanie na stokach charakterystycznych teras rolniczych, ciągnących się na wielu poziomach równolegle do poziomic. Tego typu antropogeniczne przekształcenie stoków typowe jest dla większości obszaru gminy. Do form antropogenicznych należą również hałdy w okolicach Lądka Zdroju, zlokalizowane na terenie dawnych wyrobisk cegielni. Liczne są także kamieniołomy, żwirownie i piaskownie.

1.5.3. Rzeźba terenu[4]

Na terenie gminy znajduje się środkowy i część południowego grzbietu Gór Złotych. Część środkową, znajdującą się pomiędzy Przełęczą Różaniec (593 m n.p.m.) na północy, a Przełęczą Lądecką (665 m n.p.m.) na południu, tworzy rozległy, graniczny masyw Borówkowej (900 m n.p.m.) o zróżnicowanej wierzchowinie i długich, łagodnie opadających bocznych ramionach. Borówkowa jest najwyższym wzniesieniem na terenie gminy. Inne wyższe wzniesienia w tej części to: Orłówka (830 m n.p.m.), Gomółka (779 m n.p.m.), Wójtowa Góra (740 m n.p.m.), Trzmielak (725 m n.p.m.), Strzybnik (720 m n.p.m.), Gomoła Jesionowska (702 m n.p.m.). Grzbiet południowy Gór Złotych charakteryzuje się krętym przebiegiem oraz najwyższymi wzniesieniami, z których jednak najwyższe znajdują się już poza granicami gminy. Wzdłuż grzbietu południowego przebiega granica państwa. Grzbiet ten jest na ogół wąski i porozcinany krótkimi prawobrzeżnymi dopływami Białej Lądeckiej, tworzącymi głęboko wcięte doliny wciosowe, w związku z czym ich zbocza często przyjmują postać grzęd skalnych. W grzbiecie wyróżniają się kopulaste kulminacje, mające charakter zworników, od których rozgałęziają się boczne, krótkie ramiona w kierunku wschodnim i zachodnim. Do najwyższych kulminacji tego obszaru należą: Kobyla Kopa (851 m n.p.m.) z bocznym ramieniem Królówki (782 m n.p.m.) i Trojak (765 m n.p.m.). Południowe zbocza Gór Złotych w okolicach Lądka urozmaicone są licznymi formami skalnymi, których największe zgrupowania występują na Królówce i Trojaku. W rejonie tym, a także na północ od Lądka, występują również bazaltowe czopy jako pozostałości plioceńskiej aktywności wulkanicznej. W odsłonięciach bazaltów zachowała się struktura wewnętrznej oddzielności słupowej. Obszar Gór Złotych na terenie gminy Lądek Zdrój jest w przeważającej mierze zalesiony i znajduje się w granicach Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego.
Należący do gminy północno – wschodni kraniec Masywu Śnieżnika (Krowiarki) również odznacza się zróżnicowaną rzeźbą, choć wzniesienia nie przekraczają tu 700 m n.p.m. Najwyższe szczyty to: Siniak (657 m n.p.m.), Różanka (652 m n.p.m.) i Karczmisko (649 m n.p.m.). Strome zbocza wzniesień porośnięte są lasami, natomiast w szerokiej dolinie Konradki, głównego cieku w tej części gminy, dominuje krajobraz rolniczy, z użytkami rolnymi, sięgającymi często po wododziały. Na wielu stokach występują charakterystyczne terasy rolne.
Pozostałe dwie jednostki fizycznogeograficzne związane są z doliną Białej Lądeckiej, stanowiącej jednocześnie granicę między Górami Złotymi a Masywem Śnieżnika. Dolina Białej Lądeckiej na terenie gminy ma charakter płaskodenny i tworzy szerokie obniżenie. W jej obrębie występuje kilka poziomów terasowych, w tym obok współczesnych teras holoceńskich, także terasy plejstoceńskie. Doliny rzeczne są także jedynymi obszarami występowania najmłodszych, luźnych utworów kenozoicznych. Na pozostałym terenie gminy w podłożu występują paleozoiczne skały krystaliczne. Dna dolin są obszarami całkowicie wylesionymi i użytkowanymi rolniczo.

[4] Fulica – Jankowski W., Inwentaryzacja Przyrodnicza Województwa Dolnośląskiego, Gmina Lądek Zdrój, Wrocław 2002.

1.5.4. Czynne procesy geomorfologiczne

Na terenie gminy Lądek Zdrój do czynnych procesów geomorfologicznych należą przede wszystkim:

- wietrzenie: zwłaszcza mechaniczne i mrozowe;
- procesy stokowe, w tym: ruchy masowe i grawitacyjne, a także rzeźbotwórcza działalność wody spływającej po stoku;
- erozja rzeczna: erozja wgłębna i erozja denna;
- działalność transportowa rzek;
- działalność akumulacyjna rzek;
- zjawiska krasowe.

Wyszczególnione powyżej procesy geologicznie nie stanowią większych przeszkód w zabudowie terenu, jednakże w planach zagospodarowania przestrzennego powinno wprowadzać się zakazy zabudowy na terenach cyklicznie zalewanych przez wody powodziowe, a także zakazy zabudowy na stromych stokach o nachyleniu powyżej 20 %. Zakazane powinno być także usuwanie istniejącej roślinności drzewiastej i krzewiastej, stanowiącej naturalne pasy zadrzewień śródpolnych (tzw. miedze). Dotyczy to w szczególności obszarów najsilniej urzeźbionych oraz wielkoprzestrzennych gruntów ornych.

1.5.5. Formy geomorfologiczne proponowane do objęcia ochroną[5]

Na terenie gminy Lądek Zdrój występuje bogactwo form przyrody nieożywionej w postaci różnego typu skał i zróżnicowanej morfologii. Występują także zjawiska krasowe, bardzo rzadkie w Sudetach. Obecnie na terenie gminy znajduje się tylko jeden pomnik przyrody nieożywionej – Jaskinia Radochowska w Górach Złotych. Ze względu na ogromne zróżnicowanie geologiczno – morfologiczne i występowanie na terenie gminy wielu innych interesujących wychodni skalnych w postaci skałek i innych odsłonięć, z których jedne odzwierciedlają cechy typowe dla całego regionu, a inne reprezentują zjawiska lokalne, charakterystyczne wyłącznie dla niewielkiego obszaru, stanowiąc o jego unikatowym charakterze, wskazane byłoby objęciem ochroną w postaci pomników przyrody lub stanowisk dokumentacyjnych także innych miejsc. Należą do nich:

a) Bazaltowe Słupy: południowo – wschodnie zbocze Strzybnika, oddzielność słupowa bazaltu – komin wulkaniczny;
b) Czarne Urwisko: południowe zbocze Strzybnika, odsłonięcia bazaltów w starym kamieniołomie;
c) Skalny Wąwóz: skały gnejsowe w dolinie Lutego Potoku;
d) Stołowe (Sztolnie) Skały: jedna z liczniejszych grup skalnych w Górach Złotych (gnejsy) na zachodnich zboczach Królówki;
e) Szary Kamień: na północ od Lądka Zdroju pokrywa bazaltu na żwirach plioceńskich, brekcje lawowe, oddzielność słupowa i kulista, porwaki gnejsów i granitoidów, skałki z brekcji lawowej na szczycie, kamieniołom;
f) Trojak: okazałe gnejsowe skałki, obok Królówki jest to największe zgrupowanie skał w Górach Złotych.

1.6. Hydrologia

1.6.1. Wody podziemne

Dane dotyczące hydrogeologii gminy Lądek Zdrój opracowano na podstawie Mapy Hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000, arkusze: Złoty Stok nr 902 (Mroczkowska, 2000) oraz Stronie Śląskie nr 934 (Mroczkowska, 1998), a także na podstawie Objaśnień do Mapy Geośrodowiskowej Polski w skali 1:50000, arkusze: Złoty Stok nr 902 (Awdankiewicz, 2004) oraz Stronie Śląskie i Biela nr 934, 935 (Kłonowski, 2004).
Rejon gminy Lądek Zdrój należy do hydrogeologicznego subregionu wschodniosudeckiego, wchodzącego w skład regionu sudeckiego (XVI). Występują tutaj dwa zasadnicze piętra wodonośne: czwartorzędowe i paleozoiczno – proterozoiczne.
Czwartorzędowy zbiornik wód podziemnych zasilany jest głównie wodami pochodzącymi z infiltracji opadów atmosferycznych. Tworzą go holoceńskie utwory piaszczyste, wypełniające dna wszystkich większych dolin oraz żwiry tarasów Nysy Kłodzkiej. Jednym z przykładów utworów piaszczystych jest dolina Białej Lądeckiej, gdzie występujące bardzo płytko (0-3 m) wody podziemne charakteryzują się swobodnym zwierciadłem, małą wydajnością i uzależnieniem od stanu wód w rzece. Opisany zbiornik zaopatruje w wodę mieszkańców niektórych wsi, między innymi Radochowa i Trzebieszowic.
Dominującą rolę na terenie gminy Lądek Zdrój odgrywają wody podziemne piętra paleozoiczno – proterozoicznego występujące w pokrywach rumoszowo – zwietrzelinowych oraz w szczelinach skał. Tworzę je utwory pochodzenia magmowego, metamorficznego i osadowego. W skałach tych występują dwa systemy krążenia wód – jeden płytki (na głębokości od kilku do 15, lokalnie 40 m) związany ze strefą wietrzeniową, drugi głęb-

[5] Fulica – Jankowski W., Inwentaryzacja Przyrodnicza Województwa Dolnośląskiego, Gmina Lądek Zdrój, Wrocław 2002.

szy, towarzyszący głównym dyslokacjom przecinającym górotwór. Wzdłuż tych stref obserwuje się liczne źródła dyslokacyjne i szczelinowe o dość stałym i niekiedy znacznym wydatku. Przykładem mogą być źródła w Lądku Zdroju o średniej wydajności wynoszącej około 0,64 l/s oraz źródła o mniejszej wydajności wypływające w okolicach: Wrzosówki i Orłowca. Również źródła typu rumoszowego oraz wysięki i wycieki są genetycznie związane z wodami szczelinowymi. Wypływają w wielu miejscach, przeważnie na zboczach gór. Ogólnie można stwierdzić, że zasobność w wodę tego piętra jest niska. Wydajności potencjalne pojedynczych studni mogą wahać się w granicach od kilku do maksymalnie kilkunastu m³/h, przy bardzo dużych depresjach rzędu kilkudziesięciu metrów. Jakość słodkich wód szczelinowych nie budzi zastrzeżeń.
Z wodami szczelinowymi w obrębie Gór Złotych, związane są też źródła termalnych (do 30 °C) wód leczniczych Lądka Zdroju. Wody te są słabo zmineralizowane (0,2 g/dm³), radoczynne, fluorkowe, siarczkowe z podwyższoną zawartością kwasu metakrzemowego. Wody lecznicze Lądka Zdroju są pochodzenia infiltracyjnego. Źródła tych wód występują na przecięciu dużych i głęboko sięgających systemów uskokowych w obrębie prekambryjskich gnejsów. Wody lecznicze wypływają z sześciu źródeł usytuowanych w okolicy Grodzkiego Potoku: „Jerzy", „Wojciech", „Maria Curie – Skłodowska", „Chrobry" „Dąbrówka" i „Stare". Wykonano tu również dwa odwierty (obecnie eksploatowane), z których jeden na głębokości 568 – 580 m nawiercił wodę termalną o temperaturze 44,7 °C, słabo zmineralizowaną (0,19 g/dm³) HCO3-CO3-Na+Rn+F+H2S. Wszystkie wody lecznicze Lądka Zdroju znajdują się w obrębie anomalii geotermicznej i są we wzajemnym kontakcie hydraulicznym. Wszystkie źródła wód leczniczych posiadają aktualne świadectwa potwierdzające ich właściwości lecznicze wydane przez Państwowy Instytut Górnictwa.
Z opisanych powyżej zbiorników wód podziemnych gorsze jakościowo i mniej wydajne są wody poziomów czwartorzędowych. Wody w skałach krystalicznych, poza lądeckimi wodami leczniczymi są słabo poznane.

1.6.2. Wody geotermalne

Uzyskane wyniki badań na podstawie dokumentacji „Sprawozdanie z badań geofizycznych wykonanych dla potrzeb rozpoznania warunków występowania wód geotermalnych w rejonie Lądka Zdroju" (Farbisz, 2005) potwierdzają przesłanki geologiczne na występowanie wód geotermalnych w rejonie Lądka Zdroju, uzasadniając realizację planowanego przez Gminę Lądek Zdrój przedsięwzięcia budowy ujęcia tego typu wód. Skala przedsięwzięcia związana z koniecznością wykonania odwiertu o głębokości rzędu 1500 – 2000 m wymusza dążenie do uzyskania maksymalnego prawdopodobieństwa pozytywnego wyniku wiercenia. Natomiast wyniki badań przeprowadzonych metodą Ciągłego Profilowania Magnetotellurycznego (CPMT)[6] spełniają postawione przed geofizyką zadanie głębokiego rozpoznania stref tektonicznych rejonu Lądka Zdroju dla potrzeb określenia perspektyw występowania wód geotermalnych (Farbisz, Wojdyła, 2008). Interpretacja wykonanych badań uzasadnia projektowanie 2 głębokich wierceń poszukiwawczych za wodami geotermalnymi w miejscach oznaczonych na mapie dokumentacyjnej numerami I i II uwzględniających preferencje geologiczne. Otwór nr I zlokalizowany na przekroju MT-III w miejscu stanowiska pomiarowego ST-3/III ukierunkowany jest na rozpoznanie głębokiej strefy tektonicznej związanej z uskokiem Lądka Zdroju z docelową głębokością wiercenia 2000 m z możliwością przegłębienia do 2500 m w przypadku nie uzyskania satysfakcjonujących dopływów wód termalnych. Wiercenia we wskazanym miejscu stwarzają możliwość uzyskania dopływów wody już z płytszych interwałów: 250 – 400m (strefa nasunięcia) i 600 – 1000m. Otwór nr II na przekroju MT-I w pobliżu stanowiska ST-7/I o docelowej głębokości 2500m, ukierunkowany jest na rozpoznanie zapadających na NE stref tektonicznych zarejestrowanych na profilach radiofalowych związanych z uskokiem Rasztowiec – Karpno. Perspektywiczne odcinki silnego zaangażowania tektonicznego występują w interwałach głębokości: 500 – 800 m (strefa pierwszego uskoku) i 2200 – 2500m (strefa drugiego uskoku). Wyniki interpretacji pomiarów CPMT na profilu MT-II nie dają wystarczająco obiecujących przesłanek na występowanie zasobnych złóż wód geotermalnych w strefach uskoków Lądek – Gieratów i Lądek – Orłowice– Karpno. Przekrój geoelektryczny MT-II potwierdza głębokie założenia tektoniczne tych uskoków i ich generalne zapadanie na SW, nie zarejestrowano jednak charakterystycznych stref obniżeń oporowych sygnalizujących zjawiska sprzyjające występowaniu wód geotermalnych. Wykonane badania nie wykluczają wymienionych uskoków jako potencjalnych stref występowania wód termalnych, jednak decyzja o podjęciu działań w postaci projektowania głębokiego wiercenia wymaga dalszych badań, ograniczających ryzyko poszukiwawcze.

1.6.3. Naturalne surowce lecznicze[7]

Podstawę funkcji uzdrowiskowych na terenie gminy Lądek Zdrój stanowią złoża wód leczniczych. Złoża te spełniają warunki określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2006 roku w sprawie złóż wód podziemnych zaliczonych do solanek, wód leczniczych i termalnych oraz złóż innych kopalin leczniczych, a także zaliczenia kopalin pospolitych z określonych złóż lub jednostek geologicznych do kopalin podstawowych (Dz. U. Nr 32, poz. 220). Uzdrowisko Lądek Zdrój jest wymienione na liście w ww. rozporządzeniu wymieniającym uzdrowiska posiadające złoża wód podziemnych spełniających warunki określone w §

[6] „Dokumentacja badań geofizycznych metodą Ciągłego Profilowania Magnetotellurycznego (CPMT) wykonanych w rejonie Lądka Zdroju w celu głębokiego rozpoznania stref tektonicznych dla potrzeb określenia perspektyw występowania wód geotermalych" (Farbisz, Wojdyła, 2008).

[7] Opracowano na podstawie: EKO – LOG sp. z o.o., „*Operat uzdrowiskowy dla gminy Lądek Zdrój*".

2.1. Wody lecznicze Lądka Zdroju zasilane są z jednego złoża. Są to wody słabo zmineralizowane, radonowo – siarczkowo – fluorkowe, termalne. Wody te wypływają z pięciu naturalnych źródeł oraz jednego odwiertu. W celu potwierdzenia właściwości leczniczych wód zostały wykonane badania w następującym zakresie:

- zawartość składników nieorganicznych;
- właściwości fizykochemiczne wody;
- zawartość związków organicznych – suma pestycydów, sumy WWA i benzo(a)pirenu;
- pomiary promieniotwórczości wody – aktywność promieniotwórcza á i â, 226Ra i 222Rn;
- badania mikrobiologiczne.

Podczas badań nie stwierdzono aby wody z któregokolwiek ze źródeł na terenie gminy Lądek Zdrój zawierały metale ciężkie, związki azotowe i związki organiczne w stężeniach uznanych za szkodliwe dla zdrowia.
Odwiert „Zdzisław”, wykonany w latach 1972 – 1973, położony jest niedaleko Zakładu Przyrodoleczniczego „Wojciech”. Głębokość odwiertu jest równa 700 m. Przewiercone skały to gnejsy gierałtowskie z przewarstwieniami amfibolitów i żyłą lamprofiru. Wody lecznicze natrafiono na głębokości 577 m. Otwór jest zarurowany do głębokości 150 m i zagłowiczony. Ciśnienie na głowicy wynosi 0,5 atm. Samowypływ wody występuje na rzędnej 468,30 m n.p.m. Woda z odwiertu przesyłana jest poprzez rurociąg do Zakładu Przyrodoleczniczego „Wojciech”, „Jerzy” i Zakładu „Adam”. Temperatura wody wynosi 44°C. Właściwości lecznicze: pobudza przemianę materii i normuje bilans siarki w ustroju; wspomaga regenerację chrząstek stawowych; powoduje wzrost poziomu hemoglobiny oraz czerwonych ciałek krwi i obniżenie poziomu cholesterolu; wpływa rozmiękczająco na naskórek oraz wywołuje przekrwienie skóry; wspiera przemiany wapniowe w organizmie; działa odczulająco i odtruwająco. Wodę z odwiertu „Zdzisław” można stosować: w gośćcowych i pourazowych schorzeniach układu ruchu, osteoporozie, zaburzeniach przemiany materii, zatruciach metalami ciężkimi, chorobach skóry i układu krążenia. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wód zostało wydane dnia 16 czerwca 2008 roku przez Główny Instytut Górnictwa, nr świadectwa SC/1961/08, na podstawie którego wody z odwiertu „Zdzisław” klasyfikowane są jako: wody swoiste (słabo zmineralizowane), fluorkowe, siarczkowe, radonowe, termalne.
Źródło „Jerzy” położone jest na terenie Zakładu Przyrodoleczniczego „Jerzy” na wysokości 449,9 m n.p.m. Źródło tworzy osiem wypływów znajdujących się w rowie skalnym o długości 3,8 m szerokości 2,5 m i głębokości do 2 m. Rów ten wydrążony został w czasie modernizacji ujęcia w latach 1959 –1960. Woda wypływa szczelinami w brekcji tektonicznej lub na kontakcie ze skałami otaczającymi gnejsem gierałtowskim i amfibolitem. Miejsca wypływów omurowane są cegłami na szczelną płytę, która stanowi dno basenu. Wysokość słupa wody w basenie regulowana jest przelewem. Bezpośrednio z ujęcia wody odprowadzana jest grawitacyjnie rurociągiem Ø 250 mm do zbiornika Zakładu Przyrodoleczniczego „Jerzy”. Temperatura wody wynosi 28,3 °C. Właściwości lecznicze wody ze źródła „Jerzy”: pobudza przemianę materii i działa przeciwbólowo; wywołuje przekrwienie skóry; wspomaga regenerację układu nerwowego; wspomaga rehabilitację narządów ruchu; poprawia działanie układu krążenia i gruczołów dokrewnych; obniża zawartość cukru i cholesterolu we krwi. Wodę ze źródła „Jerzego” można stosować: w gośćcowych i pourazowych schorzeniach układu ruchu, chorobach ginekologicznych, chorobach dermatologicznych i niedokrwistości. Świadectwo nr SC/1958/08, potwierdzające właściwości lecznicze wód zostało wydane dnia 16 czerwca 2008 roku przez Główny Instytut Górnictwa. Na jego podstawie wody ze źródła „Jerzy” klasyfikowane są jako: woda swoista (słabo zmineralizowane), fluorkowa, radonowa, termalna.
Źródło „Wojciech” zlokalizowane jest pod Zakładem Przyrodoleczniczym „Wojciech”, na wysokości 442,64 m n.p.m. Wody wypływają z siedmiu wypływów ujętych studnią o Ø 2 m i głębokości 1,76 m. Woda wykorzystywana jest w basenie leczniczym usytuowanym nad źródłem. Woda ze źródła posiada następujące właściwości lecznicze: pobudza przemianę materii i normuje bilans siarki w ustroju; wspomaga regenerację chrząstek stawowych; powoduje wzrost poziomu hemoglobiny oraz czerwonych ciałek krwi i obniżenie poziomu cholesterolu; wpływa rozmiękczająco na naskórek oraz wywołuje przekrwieni skóry; wspiera przemiany wapniowe w organizmie; działa odczulająco i odtruwająco. Wodę ze źródła „Wojciech” można stosować: w gośćcowych i pourazowych schorzeniach układu ruchu, osteoporozie, zaburzeniach przemiany materii, zatruciach metalami ciężkimi, chorobach skóry i układu krążenia. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wód zostało wydane dnia 16 czerwca 2008 roku przez Główny Instytut Górnictwa, nr świadectwa SC/1960/08, na podstawie którego wody ze źródła „Wojciech” klasyfikowane są jako: woda swoista (słabo zmineralizowane), fluorkowa, radonowa, termalna.
Źródło „Marii Skłodowskiej – Curie” zlokalizowane jest niedaleko Zakładu Przyrodoleczniczego „Wojciech”, na wysokości 448,6 m n.p.m. Źródło posiada pięć wypływów mieszczących się na wysokości 448,6 m n.p.m. Woda wypływa z silnie szczelinowatych gnejsów gierałtowskich. Z wody korzysta Zakład Przyrodoleczniczy „Wojciech” oraz Zakład Borowinowy. Temperatura wody wynosi 24,8 – 25 °C. Właściwości wody wypływające ze źródła „Marii Skłodowskiej – Curie”: pobudza przemianę materii; wspomaga regenerację chrząstek stawowych; wpływa rozmiękczająco na naskórek oraz wywołuje przekrwieni skóry; wspiera przemiany wapniowe w organizmie. Wodę ze źródła „Marii Skłodowskiej – Curie” można stosować: w gośćcowych i pourazowych schorzeniach układu ruchu, w leczeniu schorzeń neurologicznych, osteoporozie, zaburzeniach przemiany materii, chorobach skóry i układu krążenia, ze względu na dużą zawartość fluorków i

charakter radonowy. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wód zostało wydane dnia 16 czerwca 2008 roku przez Główny Instytut Górnictwa, nr świadectwa SC/1959/08, na podstawie którego wody ze źródła „Marii Skłodowskiej – Curie" klasyfikowane są jako: woda swoista (słabo zmineralizowana), fluorkowa, radonowa, termalna.

Źródło „Chrobry" zlokalizowane jest przy brzegu potoku Grodzkiego, ujęte jest sześcioboczną studnią, wyłożoną płytami z piaskowca, część studni wykuta jest w skale i omurowana cegłą. Głębokość studni wynosi 7,2 m, a Ø 3,2 m. Woda wypływa z czterech szczelin w gnejsach gierałtowskich. Woda odprowadzana jest do Zakładu i basenu Wojskowego Szpitala Uzdrowiskowego oraz do pijalni i punktu poboru w Parku Zdrojowym im. Jana Pawła II. Temperatura wody wynosi 26,7 ºC. Właściwości wody wypływające ze źródła „Chrobry": pobudza przemianę materii i normuje bilans siarki w ustroju; wspomaga regenerację chrząstek stawowych; powoduje wzrost poziomu hemoglobiny oraz czerwonych ciałek krwi i obniżenie poziomu cholesterolu; wpływa rozmiękczająco na naskórek oraz wywołuje przekrwieni skóry; wspiera przemiany wapniowe w organizmie; działa odczulająco i odtruwająco. Ze względu na dużą zawartość fluorków i charakter radonowy woda ze źródła „Chrobry" może być stosowana: w gośćcowych i pourazowych schorzeniach układu ruchu, osteoporozie, zaburzeniach przemiany materii, zatruciach metalami ciężkimi, chorobach skóry i układu krążenia oraz chorobach endokrynologicznych. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wód zostało wydane dnia 16czerwca 2008 roku przez Główny Instytut Górnictwa, nr świadectwa SC/1956/08, na podstawie którego wody ze źródła Chrobry klasyfikowane są jako: woda swoista (słabo zmineralizowana), fluorkowa, siarczkowa, radonowa, termalna.

Źródło „Dąbrówka" zlokalizowane przy ul. Lipowej na wysokości 448,50 m n.p.m. Ujęte jest studnią o głębokości 3,1 m i Ø 1,1 m. Ujęcie o R 1,35 m wykute jest w skale poniżej 1,6 m. Woda wypływa w sposób naturalny z gnejsów gierałtowskich. Temperatura wody wynosi 18,4 °C. Do pijalni woda doprowadzana jest rurociągiem. W wyniku przeprowadzonej analizy wykazano, że są to wody słabo zmineralizowane, fluorkowe, siarczkowe oraz radonowe. Ponadto pomiary promieniotwórczości badanej wody wykazały zawartość radonu 222Ra powyżej 74 Bq/dm³ w związku z czym potwierdziło to, iż wodę można zakwalifikować jako wodę radonową. Pobrana próbka wody spełniała wymagania mikrobiologiczne. Właściwości wody: pobudza przemianę materii i normuje bilans siarki w ustroju; wspomaga regenerację chrząstek stawowych; powoduje wzrost poziomu hemoglobiny oraz czerwonych ciałek krwi i obniżenie poziomu cholesterolu; wpływa rozmiękczająco na naskórek oraz wywołuje przekrwieni skóry; wspiera przemiany wapniowe w organizmie; działa odczulająco i odtruwająco. Ze względu na dużą zawartość fluorków i charakter radonowy woda ze źródła „Dąbrówka" może być stosowana: w gośćcowych i pourazowych schorzeniach układu ruchu, osteoporozie, zaburzeniach przemiany materii, zatruciach metalami ciężkimi, chorobach skóry i układu krążenia. Woda, z wyżej wymienionych źródeł może być stosowana do: kuracji pitnych, inhalacji i kąpieli. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wód zostało wydane dnia 16 czerwca 2008 roku przez Główny Instytut Górnictwa, nr świadectwa SC/1957/08, na podstawie którego wody ze źródła Dąbrówka klasyfikowane są jako: wody swoiste (słabo zmineralizowane), fluorkowe, siarczkowe, radonowe.

Tabela 12. Gmina Lądek Zdrój – charakterystyka źródeł wód mineralnych [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Źródło	Temperatura ºC	Zawartość radonu	Stężenie siarkowodoru	Rok odkrycia
Jerzy	27,9	1088 Bq/dm³	20,0 mg/dm³	1241
Maria S.C.	24,0	228 Bq/dm³	1,4 mg/dm³	1622
Wojciech	29,0	220 Bq/dm³	2,4 mg/dm³	1678
Dąbrówka	18,4	152 Bq/dm³	2,4 mg/dm³	1680
Chrobry	26,0	146 Bq/dm³	1,7 mg/dm³	1829
Zdzisław (L– 2)	43,6	169 Bq/dm³	3,1 mg/dm³	1973

Dla złóż wód leczniczych wyznaczono obszar i teren ochrony górniczej o powierzchni 41,075 km², utworzony decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr BKk/MZ/1526/96 z dnia 5 września 1996 roku. Granice obszaru i terenu ochrony górniczej pokrywają się i obejmują swym zasięgiem całość obszaru miasta Lądek Zdrój oraz wsie: Karpno, Lutynia, Stójków, Wojtówka i Wrzosówka wraz z ciągiem obszaru wsi Kąty Bystrzyckie. Wschodnią granicą obszaru jest granica Państwa. Obszar ten poza niewielkimi zakładami, składami i magazynami oraz kamieniołomem bazaltu, nie posiada zakładów przemysłowych negatywnie wpływających na środowisko.

1.6.4. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Według regionalizacji A S. Kleczkowskiego (Kleczkowski, 1990) obszar gminy Lądek Zdrój zaliczony jest do prowincji hydrogeologicznej Masywu Sudeckiego z wydzielonym tu obszarem najwyższej ochrony (ONO) dla współwystępowania wód słodkich i mineralnych w strefie przypowierzchniowej. ~~Południowo – wschodnia część gminy znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 339 „Śnieżnik – Góry Bialskie". Jest to zbiornik w utworach starszych od dewonu w ośrodkach szczelinowo – porowych, o powierzchni 143 km2. Jego zasoby określa się na 37000 m3/d~~.

1.6.5. Jednolite części wód

Od kilku lat w Polsce prowadzone są prace związane z implementacją Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz wynikające z ustawodawstwa europejskiego i unijnej polityki. Osiągnięcie celów Dyrektywy w zakresie ochrony i poprawy stanu wód podziemnych oraz ekosystemów bezpośrednio od nich zależnych i celów w zakresie zaopatrzenia ludności w dobrą wodę, mają zapewnić działania w jednostkowych obszarach, tak zwanych jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd) – groundwater bodies, dla których hydrogeolodzy zaproponowali nazwę hydrogeosomy. Są to jednocześnie jednostkowe obszary gospodarowania wodami podziemnymi.
Zgodnie z definicją podaną w Ramowej Dyrektywie Wodnej, jednolite części wód podziemnych – (groundwater bodies) obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych. Były to pojęcia całkowicie nowe w hydrogeologii. Znaczący przepływ wód podziemnych według RDW jest to taki przepływ, którego nie osiągnięcie na granicy JCWPd z wodami powierzchniowym lub z ekosystemem lądowym powodowałoby znaczące pogorszenie ekologicznej lub chemicznej jakości wód powierzchniowych lub znaczną szkodę dla bezpośrednio zależnego od wód podziemnych ekosystemu lądowego. Pobór wód podziemnych znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę do spożycia jest to pobór wynoszący średnio ponad 10 m^3/d albo pobór zaopatrujący co najmniej 50 osób.
Wydzielenie jednolitych części wód podziemnych i przeprowadzenie wstępnej oceny ich stanu zostało dokonane w 2004 roku przez Państwowy Instytut Geologiczny w konsultacji z RZGW, GIOŚ i Biurem Gospodarki Wodnej. Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną państwa członkowskie UE zobowiązane były do zidentyfikowania JCWPd i do wstępnej oceny ich stanu w ramach charakterystyki obszaru dorzecza, dokonywanej dla potrzeb opracowania pierwszego planu gospodarowania wodami w dorzeczach.
Sposób wyznaczenia JCWPd w Polsce oraz przyjęte kryteria wydzieleń zostały szczegółowo przedstawione w monografii „Hydrogeologia regionalna Polski" (2007) pod redakcją B. Paczyńskiego i A. Sadurskiego w rozdziale pt. „Regionalizacja wód podziemnych Polski w świetle przepisów Unii Europejskiej" (Z. Nowicki, A. Sadurski str. 95 – 106). JCWPd zostały wyznaczone z uwzględnieniem typów i rozciągłości poziomów wodonośnych, związku wód podziemnych z ekosystemami lądowymi i wodami powierzchniowymi, możliwością poboru wód oraz w nawiązaniu do charakteru i zasięgu antropogenicznego przekształcenia chemizmu i dynamiki wód podziemnych.
Według powyższego gmina Lądek Zdrój znajduje się w rejonie JCWPd nr 112 o powierzchni całkowitej wynoszącej 1286 km^2. Głębokość występowania wód słodkich wynosi tutaj szacunkowo od 200 do 800 m. Symbol całej JCWPd nr 112 uwzględniający wszystkie profile to: (Q-Pz), (Pz-Pt), (Pz).
Opis symbolu JCWPd nr 112: W utworach czwartorzędu, w strefach dolin rzecznych, występuje jeden poziom wodonośny do głębokości 30 m (w dolinie Nysy Kłodzkiej) występujący w kontakcie hydraulicznym ze strefą wód szczelinowych w utworach paleozoicznych (Pz). W utworach paleozoiczno – proterozoicznych (Pz-Pt) i w ich rumoszach (do głębokości 30 m) w południowo – wschodniej części jednostki (Masyw Śnieżnika) i północnej części jednostki (Góry Sowie), występują wody szczelinowe do głębokości 600 – 700m. W północnej części jednostki, głównie w utworach osadowych permo – karbonu (Pz), do głębokości 600 m w rowie Czerwieńczyc i lokalnie w ich pokrywach rumoszowych do głębokości 30 m, występują wody o charakterze głównie szczelinowym (i w rumoszu porowym). Od głębokości 200 – 300 m, zwłaszcza w utworach karbonu, częste jest występowanie wód zasolonych.
Cecha szczególna JCWPd nr 112 (ilościowa, chemiczna): obszar północnej części jednostki (w rejonie Wałbrzycha i Nowej Rudy) znajduje się w zasięgu zmian reżimu wód podziemnych spowodowanych działalnością górniczą oraz pod wpływem eksploatacji wód podziemnych. W południowo – zachodniej części jednostki (w okolicach Lądka Zdroju) charakterystyczne jest współwystępowanie wód zwykłych i termalnych.
Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2009 roku (Dz. U. nr 106, poz. 882) w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarki wodami na obszarach dorzeczy zostaną opracowane stosowne dokumenty określające zasady gospodarowania wodami podziemnymi i powierzchniowymi, w tym dla rejonu JCWPd nr 112.
W okresie drugiego cyklu planistycznego (na lata 2016-2021) państwowa służba hydrogeologiczna przeprowadziła weryfikację przebiegu granic JCWPd, wdrażając nowe kryteria wydzieleń oraz uwzględniając Mapę podziału hydrograficznego Polski (MPHP). W wyniku tych prac powstał nowy podział Polski w zakresie JCWPd - wydzielono 172 części oraz 3 subczęści. Gmina Lądek-Zdrój obejmuje JCWPd nr 125, nr 126. W latach 2012-2013 opracowane zostały pełne charakterystyki JCWPd. Zaktualizowane Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy (na lata 2016-2021), obejmujące JCWPd nr 125, 126 zostały przyjęte Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

1.6.6. Wody powierzchniowe

Gmina Lądek Zdrój posiada bardzo dobrze rozwiniętą sieć rzeczną, nawiązującą do przebiegu lokalnych dyslokacji tektonicznych. Wody powierzchniowe wykorzystywane są tu do celów pitnych, gospodarczych, hodowlanych i przemysłowych.
Główną rzeką przepływającą przez teren gminy jest Biała Lądecka, będąca największym prawobrzeżnym dopływem Nysy Kłodzkiej. Źródła rzeki znajdują się w Górach Bialskich na wysokości 1090 m n.p.m., a jej średni spadek wynosi 15,6 %. Przepływająca szeroką doliną, zasobna w wodę Biała Lądecka, w rejonie Lądka Zdroju tworzy kolano pokaptażowe zmieniając kierunek biegu z północnego na zachodni, w wyniku czego powstaje malowniczy przełom na odcinku od Stronia Śląskiego do Radochowa i dalej Trzebieszowic. Biała Lądecka przyjmuje liczne lewobrzeżne dopływy. W głównej mierze są to krótkie potoki o równoleżnikowym przebiegu dolin, odwadniające północne stoki Masywu Śnieżnika. Jedynym większym lewobrzeżnym dopływem Białej Lądeckiej jest potok Konradka, którego źródła znajdują się na wysokości 710 m n.p.m. w paśmie Krowiarek (stoki góry Wilczyniec). Średni spadek wynosi 42,5 %. Konradka jest drugą co do wielkości rzeką w gminie i sama przyjmuje liczne dopływy niższego rzędu. Bardzo liczne są również prawobrzeżne dopływy Białej Lądeckiej, odwadniające południowe i zachodnie stoki Gór Złotych. Większe z nich to: Orliczka, której źródła znajdują się na wysokości 640 m n.p.m., a średni spadek wynosi 33,3 % oraz Skrzynczana, której źródła znajdują się na wysokości 630 m n.p.m., a średni spadek wynosi 25,9 %, a ponadto: Potok Grodzki, Luta, Borówkowy Potok i Jaskiniec. Ujście potoku Orliczka znajduje się w rejonie wspomnianego już kolana pokaptażowego Białej Lądeckiej, która pierwotnie płynęła na północ doliną Orliczki przez Przełęcz Różaniec.
Pozostałe cieki są krótkie. Wszystkie one mają w górnych odcinkach charakter wciosów, głęboko rozcinających zbocza górskie i cechują się znacznymi spadkami podłużnymi, dochodzącymi do ponad 150 ‰. Urozmaicona rzeźba terenu, przy dość dużych opadach atmosferycznych w Górach Złotych oraz w położonych na południu Górach Bialskich i Masywie Śnieżnika, stwarza dogodne warunki naturalne do występowania zagrożenia powodziowego. Okresowe gwałtowne wezbrania powodują zalanie terenów w obszarze doliny Białej Lądeckiej.

1.6.7. Charakterystyka hydrologiczna[8]

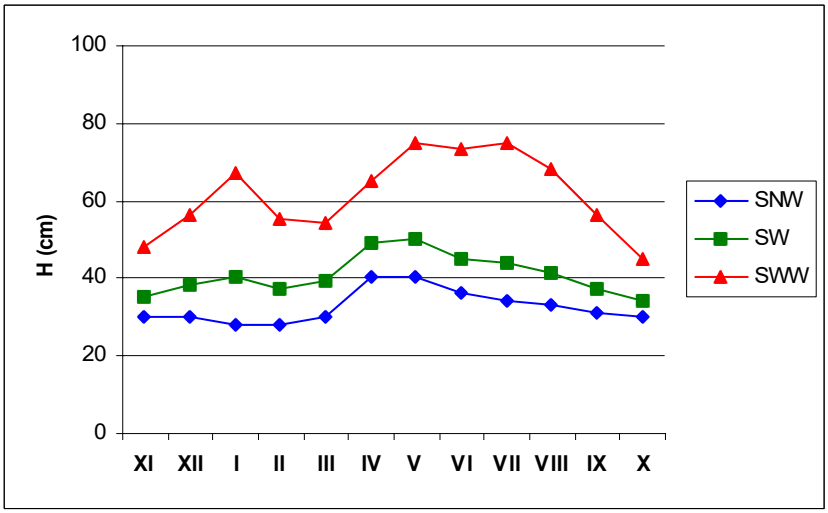
Na omawianym obszarze znajduje się tylko jeden posterunek obserwacyjny wód powierzchniowych na Białej Lądeckiej w Lądku Zdroju. W zmienności SSW i SSQ tej rzeki pojawia się wyraźne maksimum wiosenne oraz minimum okresu jesienno – zimowego. Obniżanie się średnich wieloletnich przepływów miesięcznych po okresie maksimum wiosennego następuje powoli. W początkowym okresie wpływ na to ma przedłużone topnienie pokrywy śnieżnej w Górach Złotych i Bialskich oraz w Masywie Śnieżnika – głównych obszarów alimentacyjnych tej rzeki. Nieco później występuje nałożenie się opadów deszczowych na efekt sczerpywania retencji odnowionej w okresie roztopów wiosennych. Wpływ na to zjawisko ma także obniżona ewapotranspiracja w wysoko położonych strefach źródliskowych. Reżim odpływu Białej Lądeckiej można zatem uznać za typowy śnieżno – deszczowy górski.
Zjawiska lodowe występują na Białej Lądeckiej corocznie, jednak głównie w postaci lodu brzegowego. Pokrywa lodowa obserwowana była tylko w 19 % lat, a spływ śryżu w około 31 %. Należy jednak podkreślić, że pokrywa lodowa pojawiała się na tej rzece wyłącznie w serii ostrych zim do połowy lat 60-tych XX wieku. Po 1964 roku nie była obserwowana. Spływ kry obserwowany był bardzo rzadko, tylko w niecałych 8 % lat. Zjawiska zatorowe należą na tej rzece do wyjątkowo rzadkich. W okresie 26 lat zaobserwowano zator tylko raz. Dla Białej Lądeckiej w Lądku Zdroju prawdopodobieństwo osiągnięcia lub przekroczenia stanu ostrzegawczego w danym roku wynosi 85,0 % (miesięcznie co 19,2 %, co 5,2 miesiąca), a stanu alarmowego 35,0 % (miesięcznie 3,33 %, co 33,0 miesięcy). Ze względu na górski charakter tej rzeki oraz znaczną koncentrację zabudowy wiejskiej i miejskiej w dnie jej doliny powodzie, a zwłaszcza ta z lipca 1997 roku przynoszą miejscowej ludności bardzo duże straty. Po przekroczeniu stanów brzegowych Biała Lądecka szybko obejmuje swym zalewem znaczną część dna swej doliny, gdzie odpływ wody jest często utrudniony przez budynki i ogrodzenia. Wylewy rzeki są wówczas bardzo niszczące. Krótki czas koncentracji wezbrań, następujących z niewielkim opóźnieniem w stosunku do opadów, a także bardzo szybka transmisja fal wezbraniowych są na tym obszarze przyczynami trudności w prawidłowym ostrzeganiu przed powodzią.
Ujawnione cechy reżimu Białej Lądeckiej należy uznać za naturalne. Wpływ człowieka polega tu głownie na podkreślaniu zjawisk ekstremalnych, z tendencją do wydłużania i pogłębiania niżówek. W trakcie wysokich wezbrań Białej Lądeckiej, pojawia się pewien łagodzący wpływ suchego zbiornika retencyjnego w Stroniu Śląskim (na rzece Morawce, dopływie Białej Lądeckiej). Dla wezbrań ekstremalnych, takich jak np.: z lipca 1997 roku, oddziaływanie tego zbiornika traci na znaczeniu. Uwarunkowania reżimu rzek obszaru gminy Lądek Zdrój wymagają głębszego rozpoznania. W ich zasilaniu bardzo duży udział ma szybki spływ podpowierzchniowy. Spływ powierzchniowy z powierzchni naturalnych, wbrew powszechnym poglądom, obserwowany jest rzadko i ogranicza się raczej do niewielkich fragmentów stoków. W formowaniu wezbrań znaczny udział ma natomiast spływ po powierzchniach antropogenicznie zmienionych (drogi, szlaki górskie, tereny zabudowane i inne) oraz bezpośrednie zasilanie stref korytowych i przykorytowych. Mają w tym niemały

[8] Na podstawie Komentarza do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50000, arkusz M-33-58-D, Złoty Stok (Baraniecki, Bieroński, Pawlak, Tomaszewski, 1998).

udział także rowy, odwadniające dość gęstą sieć dróg górskich. Jak wynika z badań w zlewniach eksperymentalnych, w tym także w pobliskim Masywie Śnieżnika, objętość odpływu podczas trwania poszczególnych epizodów wezbraniowych stanowi zwykle kilka procent objętości zasilania opadowego. W zasilaniu wezbrań rzek omawianego terenu wielki udział ma przede wszystkim szybkie sczerpywania wód podziemnych płytkich stref zwietrzelinowo – szczelinowych. Ich najpierw szybkie, a następnie spowolnione sczerpywania, rozwijające się nie tyle w głąb, co postępujące w kierunku od grzbietów wododziałowych ku podstawom stoków, kształtuje przepływy okresów powezbraniowych. W miarę przechodzenia ku okresom niżówkowym szybko wzrasta rola retencji podziemnej coraz głębszych stref szczelinowych. Jako trudno sczerpywalna, kształtuje ona łagodne obniżanie się przepływów w okresach dłuższego braku zasilania.

Tabela 13. Gmina Lądek Zdrój – charakterystyczne miesięczne stany wody rzeki Białej Lądeckiej (cm) w okresie 1951 – 1990 na profilu Lądek Zdrój [źródło: Komentarz do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50000, arkusz M-33-58-D, Złoty Stok (Baraniecki, Bieroński, Pawlak, Tomaszewski, 1998)]

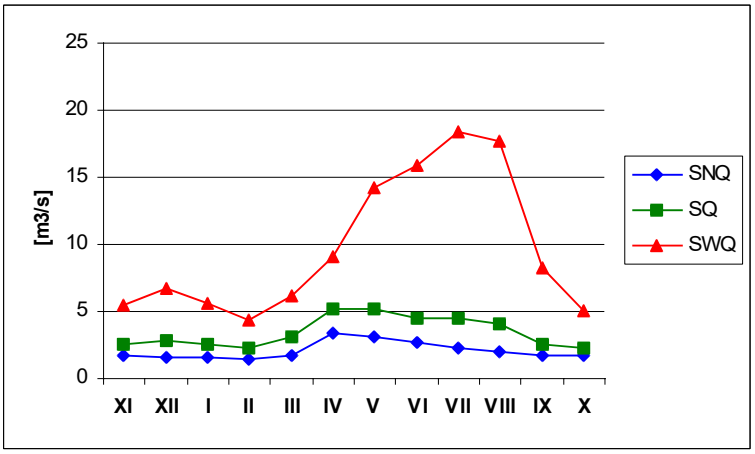
Stany	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	Rok
NNW	10	17	15	17	17	25	20	20	9	5	14	17	16
SNW	30	30	28	28	30	40	40	36	34	33	31	30	33
SW	35	38	40	37	39	49	50	45	44	41	37	34	41
SWW	48	56	67	55	54	65	75	73	75	68	56	45	61
WWW	67	113	131	129	80	105	148	153	180	220	164	106	133
Profil Lądek Zdrój – 420,52 m n.p.m., km biegu rzeki 22,4.													

Rysunek 2. Gmina Lądek Zdrój – charakterystyczne miesięczne stany wody rzeki Białej Lądeckiej (cm) w okresie 1951 – 1990 na profilu Lądek Zdrój [SNW – średnia niska woda; SW – średnia roczna woda; SWW – średnia wielka woda; profil Lądek Zdrój – 420,52 m n.p.m., km biegu rzeki 22,4; źródło: Komentarz do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50000, arkusz M-33-58-D, Złoty Stok (Baraniecki, Bieroński, Pawlak, Tomaszewski, 1998)]

Tabela 14. Gmina Lądek Zdrój – charakterystyczne przepływy wody rzeki Biała Lądecka (m³/s) w okresie 1971 – 1990 na profilu Lądek Zdrój [źródło: Komentarz do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50000, arkusz M-33-58-D, Złoty Stok (Baraniecki, Bieroński, Pawlak, Tomaszewski, 1998)]

Przepływ	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	Rok
NNQ	0,70	0,40	0,55	0,82	0,89	1,83	1,45	1,22	0,66	0,48	0,70	0,35	0,84
SNQ	1,66	1,48	1,49	1,42	1,65	3,30	3,12	2,63	2,17	1,95	1,70	1,64	2,02
SQ	2,49	2,78	2,45	2,16	3,04	5,16	5,16	4,45	4,51	3,97	2,53	2,28	3,42
SWQ	5,42	6,61	5,95	4,37	6,10	9,04	14,1	15,8	18,3	17,6	8,18	5,05	9,71
WWQ	12,8	18,2	20,8	17,1	16,0	14,9	37,5	38,9	93,0	138	28,7	31,4	38,9
Profil Lądek Zdrój – 420,52 m n.p.m., km biegu rzeki 22,4.													

Rysunek 3. Gmina Lądek Zdrój – charakterystyczne przepływy wody rzeki Biała Lądecka (m³/s) w okresie 1971 – 1990 na profilu Lądek Zdrój [SNQ – średnia niska woda; SQ – średnia roczna woda; SWQ – średnia wielka woda; profil Lądek Zdrój – 420,52 m n.p.m., km biegu rzeki 22,4; źródło: Komentarz do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50000, arkusz M-33-58-D, Złoty Stok (Baraniecki, Bieroński, Pawlak, Tomaszewski, 1998)]

Na terenie gminy brak jest większych zbiorników wody stojącej. Wody stojące reprezentowane są przez niewielkie zbiorniki o antropogenicznym charakterze. Jest to kilkanaście sztucznych stawów, głównie hodowlanych, zlokalizowanych w większości na terenie Lądka Zdroju, Konradowa i Radochowa.

1.7. Gleby

Wytworzenie się określonych profilów glebowych oraz ich przydatność rolnicza pozostaje w ścisłym związku z budową geologiczną i morfologią danego obszaru. Natomiast skład mineralny i właściwości gleb są uzależnione przede wszystkim od rodzaju skały macierzystej, panującego klimatu i występującej szaty roślinnej. Na kształtowanie się rolniczej przydatności gleb poza rzeźbą terenu i klimatu mają również duży wpływ czynniki glebowe takie jak: skład mechaniczny, miąższość poziomu próchnicznego oraz głębokość występowania szkieletu. Wymienione czynniki są szczególnie ważne dla procesu kształtowania się gleb na terenach górskich.
Na obszarze gminy Lądek Zdrój występują gleby typowe dla obszarów górskich i są zaliczane do następujących działów:

- litogeniczne, wytworzone na terenach skalistych i stokach górskich, gdzie skała macierzysta jest w bezpośrednim kontakcie z powierzchnią, należą tu gleby inicjalne skaliste (litosole) i luźne (regosole);
- autogeniczne, utworzone pod wpływem czynników glebotwórczych skały macierzystej, roślinności i rzeźby terenu, reprezentowane przez gleby brunatne kwaśne i właściwe, gleby bielicowe i bielice;
- semihydrogeniczne, w których wpływ wód gruntowych lub silne oglejenie opadowe zaznacza się na dolnych oraz częściowo środkowych częściach profilu glebowego. Uwilgocenie górnych poziomów uwarunkowane jest głównie wodami opadowymi, są to gleby zabagnione i zaglejone;
- hydrogeniczne – gleby bagienne i pobagienne, do których należą torfowe i murszowate;
- napływowe reprezentowane przez gleby aluwialne i mady.

Gleby napływowe i semihydrogeniczne są najsłabiej reprezentowane.
W rejonie górskim występują gleby skaliste oraz szkieletowe, wytworzone ze skał pochodzenia metamorficznego. Gleby skaliste, typologicznie niewykształcone, są przeważnie pokryte lasami i zajmują tereny o spadkach większych niż 20 %. Na pozostałych ziemiach górskich znajdują się lasy oraz łąki. Częściowo są one wykorzystane pod uprawy rolne. Wartość użytkowa gleb górskich nie jest wysoka ze względu na niekorzystne warunki klimatyczne i dużą erozję wodną. Na wysokości 500 m n.p.m. pola uprawne przechodzą w łąki oraz pastwiska, a powyżej 600 m n.p.m. całkowicie zanikają.
W dolinach rzek przeważają gleby bielicowe terenów górzystych. Występują one łącznie z glebami brunatnymi podtypu górskiego, często jako gleby bielicowo – brunatne. W dolinach rzecznych, wzdłuż koryt rzek, występują wąskie pasy gleb o charakterze aluwiów piaszczysto – żwirowych, a rzadziej także mad rzecznych z dużym udziałem żwirów i głazów, naniesionych przez wody dopływających potoków.
Na dzień dzisiejszy użytki rolne stanowią 41,37 % powierzchni gminy, z czego grunty orne zaledwie 18,07 %. Zdecydowanie dominują kompleksy leśne oraz łąki górskie. Bardzo mały odsetek gruntów ornych jest wynikiem silnych wyludnień wsi sudeckiej w latach powojennych oraz nieopłacalnością produkcji rolnej na kiepskich glebach górskich, w trudnych warunkach terenowych i klimatycznych. Skutkiem tych procesów jest systematyczne przemieszczanie się granicy rolno – leśnej ku terenom niżej położonym. Silne procesy erozyjno – denudacyjne dodatkowo zubożyły walory glebowe.
Pod względem przydatności rolniczej gleby gminy Lądek Zdrój należą do trwałych użytków zielonych od bardzo dobrych do średnich, a na mniejszych obszarach do kompleksów gleb ornych: zbożowego górskiego i owsiano – ziemniaczanego górskiego. W podgórskich częściach gminy erozja gleb jest na ogół słaba, w wy-

żej położonych – średnia do silnej. Gleby gminy cechuje odczyn bardzo kwaśny i kwaśny. Na terenie gminy ponad 70 % gleb wymaga wapniowania.
Klasyfikacja bonitacyjna ma na celu ustalenie wartości produkcyjnej gleb na podstawie badań terenowych odkrywek. Szczególną uwagę poświęca się cechom morfologicznym profilu glebowego, właściwościom fizycznym gleb i niektórym chemicznym. Uwzględnia się również konfigurację terenu, stosunki wilgotnościowe, położenie, itp.

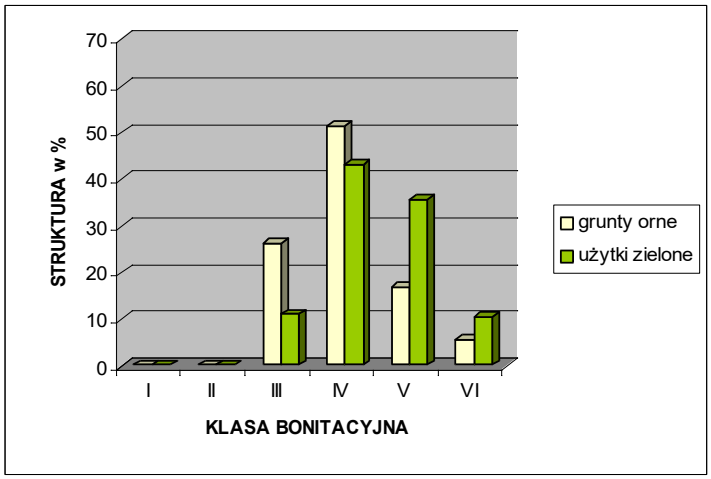
Tabela 15. Gmina Lądek Zdrój – grunty orne według klas bonitacyjnych [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Klasa bonitacyjna	Powierzchnia w ha	Struktura w (%)
I	–	–
II	–	–
III a	239	11,28
III b	318	15,01
IV a	570	26,91
IV b	518	24,46
V	354	16,71
VI	119	5,62

Tabela 16. Gmina Lądek Zdrój – użytki zielone według klas bonitacyjnych [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Klasa bonitacyjna	Powierzchnia w ha	Struktura w (%)
I	–	–
II	–	–
III	298	10,92
IV	1178	43,15
V	970	35,53
VI	284	10,40

Z powyższego zestawienia wynika, że na terenie gminy Lądek Zdrój nie ma najlepszych gleb zaliczanych do I i II klasy bonitacyjnej. Udział gleb będących w III klasie bonitacyjnej wynosi 26,30 %. Gleby średnie IV klasy bonitacyjnej to 51,37 % ogółu, zaś gleby słabe i bardzo słabe V i VI klasy bonitacyjnej stanowią 22,33 %. Natomiast udział użytków zielonych (sady, łąki i pastwiska) będących w III klasie bonitacyjnej wynosi 10,92 %, w IV klasie – 43,15 %, zaś najsłabsze użytki będące w V i VI klasie to aż 45,93 %.

Rysunek 4. Lądek Zdrój – struktura powierzchni gruntów ornych i użytków zielonych według klas bonitacyjnych [źródło: Obliczenia własne na podstawie Urzędu Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Tabela 17. Gmina Lądek Zdrój – powierzchnia gruntów ornych według klas bonitacyjnych [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Nazwa obrębu	Klasa bonitacyjna gruntów ornych – powierzchnia w ha							
	I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI
Lądek Zdrój	–	–	10	69	96	71	43	23
Karpno	–	–	–	–	–	–	–	–
Kąty Bystrzyckie	–	–	–	–	11	30	43	21
Konradów	–	–	–	–	20	121	61	4
Lutynia	–	–	–	–	–	2	7	–
Orłowiec	–	–	–	–	8	12	23	2
Radochów	–	–		90	137	85	40	18
Skrzynka	–	–	114	34	47	36	39	25

Stójków	–	–	–	–	6	27	31	14
Trzebieszowice	–	–	115	125	245	131	55	3
Wojtówka	–	–	–	–	–	3	12	9
Wrzosówka	–	–	–	–	–	–	–	–

Tabela 18. Gmina Lądek Zdrój – powierzchnia użytków zielonych według klas bonitacyjnych [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Nazwa obrębu	**Klasa bonitacyjna użytków zielonych – powierzchnia w ha**					
	I	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**
Lądek Zdrój	–	–	57	139	118	31
Karpno	–	–	–	–	2	–
Kąty Bystrzyckie	–	–	3	90	106	53
Konradów	–	–	20	347	175	4
Lutynia	–	–	–	13	165	48
Orłowiec	–	–	3	57	93	25
Radochów	–	–	43	145	46	10
Skrzynka	–	–	56	67	54	23
Stójków	–	–	4	64	57	39
Trzebieszowice	–	–	112	246	82	15
Wojtówka	–	–	–	10	44	28
Wrzosówka	–	–	–	–	28	8

Tabela 19. Gmina Lądek Zdrój – struktura gruntów ornych według klas bonitacyjnych [źródło: Obliczenia własne na podstawie Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Nazwa obrębu	**Klasa bonitacyjna gruntów ornych – struktura w %**							
	I	**II**	**IIIa**	**IIIb**	**IVa**	**IVb**	**V**	**VI**
Lądek Zdrój	–	–	3,21	22,12	30,77	22,76	13,78	7,37
Karpno	–	–	–	–	–	–	–	–
Kąty Bystrzyckie	–	–	–	–	10,48	28,57	40,95	20,00
Konradów	–	–	–	–	9,71	58,74	29,61	1,94
Lutynia	–	–	–	–	–	22,22	77,78	–
Orłowiec	–	–	–	–	17,78	26,67	51,11	4,44
Radochów	–	–	–	24,32	37,03	22,97	10,81	4,86
Skrzynka	–	–	38,64	11,53	15,93	12,20	13,22	8,47
Stójków	–	–	0,00	0,00	7,69	34,62	39,74	17,95
Trzebieszowice	–	–	17,06	18,55	36,35	19,44	8,16	0,45
Wojtówka	–	–	–	–	–	12,50	50,00	37,50
Wrzosówka	–	–	–	–	–	–	–	–

Tabela 20. Gmina Lądek Zdrój – struktura użytków zielonych według klas bonitacyjnych [źródło: Obliczenia własne na pod-stawie Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Nazwa obrębu	**Klasa bonitacyjna użytków zielonych – struktura w %**					
	I	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***
Lądek Zdrój	–	–	16,52	40,29	34,20	8,99
Karpno	–	–	–	–	100,00	–
Kąty Bystrzyckie	–	–	1,19	35,71	42,06	21,03
Konradów	–	–	3,66	63,55	32,05	0,73
Lutynia	–	–	–	5,75	73,01	21,24
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***
Orłowiec	–	–	1,69	32,02	52,25	14,04
Radochów	–	–	17,62	59,43	18,85	4,10
Skrzynka	–	–	28,00	33,50	27,00	11,50
Stójków	–	–	2,44	39,02	34,76	23,78
Trzebieszowice	–	–	24,62	54,07	18,02	3,30
Wojtówka	–	–	–	12,20	53,66	34,15
Wrzosówka	–	–	–	–	77,78	22,22

1.8. Roślinność

1.8.1. Regionalizacja geobotaniczna

Według geobotanicznego podziału Polski (W. Szafer, B. Pawłowski, 1959) obszar gminy Lądek Zdrój należy do następujących jednostek:

- Państwo: Holarktyka;
- Obszar: Euro – Syberyjski;
- Prowincja: Górska Środkowoeuropejska;
- Podprowincja: Hercyńsko – Sudecka;
- Dział: Sudecki;
- Okręg: Sudety Wschodnie;
- Podokręg: Masyw Śnieżnika oraz Góry Złote;
- Piętra: Pogórza i Regla dolnego.

1.8.2. Zbiorowiska nieleśne

Tereny Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego należą do lepiej poznanych pod względem obecności flory terenów górskich w Polsce. Obszar ten jest unikatową w skali Sudetów i Polski ostoją roślinności, zróżnicowanej pod względem ekologicznym i geograficznym. O swoistości geobotanicznej i odrębności tego obszaru stanowi udział dość licznej grupy gatunków karpackich, których zachodnia bezwzględna granica występowania przebiega głównie w Sudetach Wschodnich. Są to rośliny związane przede wszystkim z żyzna buczyną sudecką oraz z ziołoroślami nadpotokowymi i zbiorowiskami źródliskowymi. Z roślin należących do elementów karpackiego lub karpacko – sudeckiego i karpacko – alpejskiego, należą rosnące tu w buczynach: paprotnik Brauna, rzeżucha trójlistkowa i wilczomlecz migdałolistny oraz związane z ziołoroślami i roślinnością źródlisk: tojad smukły, ostróżka wyniosła, omieg górski, trędownik omszony i rzeżucha Opiza. Wśród niezmiernie rzadkich w Sudetach typowych elementów flory kalcyfilnej na szczególne podkreślenie zasługuje występowanie w Masywie Śnieżnika seslerii tatrzańskiej. Roślina ta, znana dotychczas w Polsce tylko z wysokogórskich i reglowych muraw naskalnych w Tatrach wapiennych natomiast w Sudetach Wschodnich ma tu swoją zachodnią granicę występowania. Nieco szerszy zasięg ma również przytulia nierównolistna, mająca niewielkie stanowisko na wapieniach wspólnie z seslerią tatrzańską. Na wapieniach śnieżnickich (marmurach i erlanach) istnieją wyjątkowo korzystne warunki dla różnorodności gatunkowej roślin. Na wapieniach tych skupiają się rośliny ciepłolubne, jak np. irga zwyczajna lub storczyk – kruszczyk rdzawoczerwony. Z ciekawszych roślin występujących na obszarze Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego należy również wymienić:

- Krzewy – wrzos pospolity, wawrzynek wilczełyko, wiciokrzew czarny, porzeczka alpejska, malina właściwa, borówka czarna, kosodrzewina, róża alpejska, wierzba śląska;
- Rośliny zielne: driakiew lśniąca, tymotka alpejska, fiołek dwukwiatowy, podrzeń żebrowiec, arnika górska, dziewięćsił bezłodygowy, fiołek sudecki, widłak wroniec, widłak jałowcowaty, szczaw górski, świetlik drobny, trędownik omszony, śnieżyczka przebiśnieg, lilia złotogłów, szarotka norweska;
- Mchy: płucnica islandzka, chrobotek, widłozęb mietlisty, płonnik, płonnik kształtny, płonnik leśny, torfowce.

Znaczny jest również udział powierzchni nieleśnych o użytkowym przeznaczeniu. Ze względu na warunki glebowe i klimatyczne na obszarach bezleśnych dominują użytki zielone w postaci ubogich łąk i pastwisk. Położone nad rzekami tereny użytków zielonych to półnaturalne i częściowo antropogeniczne zbiorowiska łąkowe Molino – Arrhenatheretea. Rosną tu: rajgras wyniosły, życica trwała, śmiałek darniowy, krwiściąg lekarski, dzięgiel leśny, a ponad tymi gatunkami dominuje ostrożeń warzywny. Pola uprawne w obszarach górskich zajmują zbiorowiska łąkowe Aethuso – Galeopsietum. Wówczas dominującymi chwastami są: poziewnik szorstki, łoczyga pospolita, gorczyca polna, przytulia czepna i owies głuchy. W ostatnich latach część łąk została wyłączana spod uprawy. To spowodowało zanikanie występujących wcześniej na łąkach roślin, w tym kilku gatunków storczyków takich jak: podkolan zielony, gółka długoostrogowa, storczyk męski i listera jajowata. Zaprzestanie lub zmiana sposobu użytkowania w szybkim tempie prowadzi do zmniejszenia różnorodności gatunkowej łąk, a tym samym do obniżenia ich wartość florystycznej i przyrodniczej w ogóle. Ponadto na terenie Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego oraz jego otuliny występują następujące zbiorowiska ekosystemów nieleśnych:

- naskalne – mają związek z bogactwem skał i skalnych wychodni; są ubogie florystycznie;
- źródliskowe – rozpowszechnione w sąsiedztwie potoków oraz wysięków wodnych; charakteryzują się obfitym udziałem mchów i wątrobowców;
- torfowiskowe – reprezentowane są przez niewielkie fragmenty torfowisk niskich, rozwijających się w lokalnych zagłębieniach terenu kompleksów podmokłych łąk, na młakach trwale zasilanych wodami źródliskowymi oraz wysiękowymi;
- ciepłolubne okrajkowe – rozwijające się w miejscach eksponowanych na stromych skarpach i brzegach lasów; są to bogate, kwieciste zbiorowiska złożone z wysokich bylin.

Uzupełnieniem powyższych zespołów roślinności naturalnej jest zieleń urządzona reprezentowana przez: zieleń parkową, cmentarną, przykościelną, a także przez szereg alei i szpalerów przydrożnych. W otwartym

krajobrazie gminy rolniczej pełni ona nie tylko funkcję krajobrazowo – estetyczną, ale także ekologiczną, korzystnie wpływającą na mikroklimat oraz walory użytkowe środowiska rolniczego. Duże znaczenie ma także zieleń towarzysząca zabudowie wiejskiej oraz zieleń uprawnych sadów i ogrodów. Do najcenniejszych zespołów zieleni urządzonej na terenie gminy należą: parki podworskie oraz zieleń cmentarna i przykościelna. Działalność człowieka doprowadziła na przestrzeni ubiegłych wieków do ogromnych przeobrażeń szaty roślinnej na tym obszarze. W pierwotnym stanie występowały tu charakterystyczne piętra z odpowiednimi drzewostanami, dziś zachowane z reguły szczątkowo:
obszar do 400 m n.p.m. (piętro pogórza) to piętro pół uprawnych, łąk i pastwisk. Gatunki charakterystyczne dla tego piętra to: firletka poszarpana, goździk kartuzek, bniec czerwony, jasieniec piaskowy, zerwa kłosowa, dziewięćsił, zimowit, rdest wężownik, oraz symbol Ziemi Kłodzkiej – pełnik europejski w odmianie siedmiogrodzkiej, który tu przez swą wielką liczebność zyskał nazwę „róży kłodzkiej";
obszar od 400 do 1000 m n.p.m. zajmuje piętro regla dolnego. Właściwy dla niego drzewostan to las mieszany, składający się przeważnie z buka, jawora i grabu, z licznymi okazami jodły i sosny. W bogatym runie buczyn z liczną leszczyną rosną gęsto zespoły ziół i traw.
Ogółem w trakcie inwentaryzacji przyrodniczej[9] odnaleziono ponad 520 stanowisk gatunków chronionych. Z tego 182 stanowiska ujęto w opisach i na mapach inwentaryzacyjnych (wszystkie gatunki chronione całkowicie, 1 gatunek z Czerwonej Listy, 2 gatunki chronione częściowo). Pozostałe stanowiska należą do pospolitych gatunków objętych ochroną częściową. Na terenie gminy Lądek Zdrój ogółem stwierdzono występowanie 23 gatunków chronionych całkowicie (w tym 1 grzyba i 2 porostów), 1 gatunku z Czerwonej Księgi oraz 12 gatunków chronionych częściowo.

1.8.3. Zbiorowiska leśne

Tereny leśne są obszarami cennymi pod względem florystycznym, ekologicznym i krajobrazowym. Skupia się w nich większość chronionych i rzadkich gatunków roślin, występujących na terenie gminy. Gmina Lądek Zdrój charakteryzuje się znacznym zalesieniem. Lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię 6063 ha[10] i stanowią 51,70 % powierzchni gminy. Administracyjnie w zdecydowanej większości należą one do Nadleśnictwa Lądek Zdrój. Zbiorowiska leśne w postaci zwartych powierzchniowo kompleksów występują przede wszystkim w północnej, wschodniej i południowej części gminy, porastając rozległe obszary Gór Złotych i Masywu Śnieżnika. Pozostałe zachowane fragmenty roślinności leśnej mają charakter tak zwanych wysp leśnych i towarzyszą przede wszystkim dolinom mniejszych cieków wodnych. Obecność terenów leśnych decyduje o charakterystycznej, urozmaiconej fizjonomii tutejszego krajobrazu, tworząc swoistą mozaikę biocenotyczną, istotnie wpływającą na bioróżnorodność tego terenu.

Tabela 21. Gmina Lądek Zdrój – typy siedliskowe lasu w zarządzie Nadleśnictwa Lądek Zdrój w 2009 roku [źródło: Nadleśnictwo Lądek Zdrój, 2009]

Typ siedliskowy lasu	Oznaczenie	Powierzchnia w ha	Struktura w %
Las górski	LG	250,83	4,96
Las mieszany górski	LMG	3294,23	65,14
Bór górski	BG	432,89	8,56
Bór mieszany górski	BMG	1022,05	20,21
Bór wysokogórski	BWG	57,15	1,13

Z powyższego zestawienia wynika, że siedliska lasowe stanowią 70 % ogólnej powierzchni lasów. Siedliska lasowe są bardziej zróżnicowane, a dominuje wśród nich las mieszany górski, stanowiący ponad 90 % ogólnej powierzchni siedlisk lasowych. Siedliska borowe, stanowiące 30 % ogólnej powierzchni lasów, reprezentowane są głównie przez bór mieszany górski, który stanowi blisko 70 % ogólnej powierzchni siedlisk borowych. Większość z nich stanowią monokultury świerka wprowadzone na siedliska lasów bukowych lub rzadziej bukowo – jodłowych. Jedynie niewielkie fragmenty powierzchni leśnych mają charakter naturalny, lub przynajmniej zbliżony do naturalnego.

Tabela 22. Gmina Lądek Zdrój – gatunki drzew w drzewostanach Nadleśnictwa Lądek Zdrój w 2009 roku [źródło: Nadleśnictwo Lądek Zdrój, 2009]

Gatunek drzewa	Symbol	Powierzchnia w ha	Struktura w %
Sosna	So	34,39	0,68
Modrzew	Md	191,16	3,78
Świerk	Św	3864,68	76,42
Jodła	Jd	43,49	0,86
Daglezja	Dg	8,09	0,16
Buk	Bk	628,10	12,42
Dąb	Db	11,13	0,22
Jawor	Jw.	54,11	1,07
Jesion	Js	21,24	0,42

[9] Fulica – Jankowski W., Inwentaryzacja Przyrodnicza Województwa Dolnośląskiego, Gmina Lądek Zdrój, Wrocław 2002.

[10] Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną.

Brzoza	Brz	150,70	2,98
Olsza	Olsz	40,46	0,80
Osika	Os	2,53	0,05
Lipa	Lp	3,54	0,07
Jarzębina	Jb	3,54	0,07

Dominującym gatunkiem drzewa na omawianym terenie jest świerk, stanowiący blisko ¾ powierzchni wszystkich drzewostanów. Tworzy on rozległe monokultury, które zostały wprowadzone na ten teren przez człowieka na przełomie XIX i XX stulecia, na miejsce pierwotnych lasów mieszanych. Świerkom towarzyszą, znacznie słabiej reprezentowane, inne gatunki drzew przede wszystkim: buk, modrzew, brzoza, jawor, jodła, osika i sosna. Ogółem iglaste gatunki drzew stanowią 82 % powierzchni wszystkich drzewostanów.
Jeszcze na początku średniowiecza regiel dolny porastała charakterystyczna dla całych Sudetów puszcza bukowo – jaworowa z domieszką jodły. Natomiast dziś większość obszaru Gór Złotych i Masywu Śnieżnika porastają lasy dolnoreglowe: świerkowe, bukowe lub mieszane często z domieszką innych gatunków np.: modrzewia, jaworu, brzozy, a niżej również sosny. W wyższych partiach, grzbietowych lasy są zbliżone do naturalnych, o ubogim, choć zmiennym składzie flory towarzyszącej, przeważnie borówki czarnej i śmiałka pogiętego. Na bardziej stromych zboczach i w licznych dolinkach występuje często kwaśna buczyna z ubogą liczbą gatunków towarzyszących w dolnym piętrze lasu. Znacznie częstsza, choć tworząca na ogół małe skupienia, jest żyzna buczyna sudecka o bogatszym podszycie i runie, co wynika z dużej zasobności gleb. Wzdłuż potoków rozwinęły się drzewostany typowe dla siedlisk łęgowych. Jest to przede wszystkim podgórski łęg jesionowy porastający teren nawet do wysokości 750 m n.p.m. Wśród bogatego drzewostanu dominuje tu głównie jesion wyniosły, częsty jest także klon zwyczajny, olsza czarna i wiąz górski. U podnóża zachował się łęg wierzbowo – topolowy z nieznaczną na ogół domieszką olszy.
W lasach, między innymi na terenie gminy Lądek Zdrój, kumulują się różne negatywne zjawiska pochodzenia biotycznego i antropogenicznego, wpływające na ogólne osłabienie istniejących drzewostanów i całych ekosystemów leśnych. Głównym źródłem zagrożenia dla lasów są przede wszystkim gazowe i pyłowe zanieczyszczenia powietrza (przede wszystkim transgraniczne) emitowane przez przemysł (dwutlenek siarki, związki azotu i fluoru), a także silne wiatry i szkodniki. Mimo tego ekosystemy leśne nadal zachowują swoje najistotniejsze walory krajobrazowe, kulturowe i społeczne.

Praktyczne większość terenów w zachodniej części gminy od wysokości powyżej 450 m n.p.m. pokryta jest lasami. W części wschodniej (górskiej) granica lasów podnosi się do wysokości około 600 m n.p.m. Zbiorowiska leśne w postaci zwartych powierzchniowo kompleksów występują we wschodniej i północnej części gminy porastając obszar Gór Złotych oraz częściowo w części południowej na obszarze Gór Krowiarek. Wskaźnik lesistości dla całej gminy wynosi 51,8%. Największy występuje w obrębie Karpno (98,9%), gdzie praktycznie cały obszar pokryty jest lasami. Bardzo wysoki wskaźnik, powyżej 70% występuje jeszcze w Orłowcu, Wojtówce i Wrzosówce. Najmniej zalesionymi obrębami są Radochów (28,1%) i Kąty Bystrzyckie (30,4%).
Tabela. Powierzchnia lasów i lesistość gminy (Dane Plan urządzeniowo – rolny gminy Lądek-Zdrój. 2017 r.)

L.p.	Obręb	Pow. obrębu ogółem	Lasy i grunty leśne	Grunty zadrzewione	Razem	Stopień lesistości
		ha	ha	ha	ha	%
1	Karpno	303,97	300,69	-	300,69	98,9
2	Kąty Bystrzyckie	543,34	161,98	3,43	165,41	30,4
3	Konradów	1 384,41	555,66	22,24	577,90	41,7
4	Lutynia	442,26	171,73	0,01	171,74	38,8
5	Orłowiec	1 220,81	952,64	6,62	959,26	78,6
6	Radochów	987,94	273,10	4,62	277,72	28,1
7	Skrzynka	1 154,69	624,50	0,69	625,19	54,1
8	Stójków	476,69	201,64	4,73	206,37	43,3
9	Trzebieszowice	2 402,00	1 092,63	19,91	1 112,54	46,3
10	Wojtówka	543,37	427,66	0,49	428,15	78,8
11	Wrzosówka	228,21	189,74	-	189,74	83,1

1.8.4. Obszary cenne florystycznie

Opracowana w 2002 roku „Inwentaryzacja Przyrodnicza Województwa Dolnośląskiego, Gmina Lądek Zdrój” (Fulica – Jankowski, 2002) wyróżniła następujące obszary cenne pod względem florystycznym: Górna dolina Skrzynczany; Potok na N od Orłowca; Las stokowy w Orłowcu; Młaka nad Wrzosówką; Łąki na NE od

Gruszczyna; Góra Cierniak (Góra św. Marii) na NW od Radochowa; Łąka koło Jaskini Radochowskiej; Czarne Urwisko; Dolina Lutyńskiego Potoku; Łąki pod Szwedzkimi Szańcami; Rzeka Biała Lądecka; Łąka w Trzebieszowicach; Grąd konwaliowy w Trzebieszowicach; Dolina potoku w dolinie pomiędzy Kątami Bystrzyckimi a Konradowem; Dolina potoku koło Stójkowa; Młody las łęgowy na północnym stoku Trojaka; Skały na szczycie Trojaka; Madejowa Skała; Skalna Iglica; Kompleks Kąty – Stójków; Łąki na NE od Kątów Bystrzyckich; Młaki na S od Kątów Bystrzyckich; Wzgórze kota 605 na S od Kątów Bystrzyckich; Łąka w Konradowie; Dawne wyrobiska marmuru na E od Konradowa.

1.9. Zwierzęta

Rozległe kompleksy leśne oraz górski charakter obszaru powoduje, że na terenie gminy Lądek Zdrój żyje wiele różnorodnych gatunków zwierząt, a przede wszystkim ssaków oraz ptaków. Bogactwo zespołów roślinnych oraz niewielki wpływ czynników antropopresyjnych powoduje, że fauna jest jednym z liczniejszych elementów przyrodniczych Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego, z zaznaczającym się udziałem zarówno gatunków sudeckich, jak i karpackich, a także mezoalpejskich. Stan poznania fauny jest nadal niewystarczający, z tego też względu istnieje konieczność przeprowadzenia kompleksowych badań faunistyczno – ekologicznych. Dotyczy to zarówno ssaków, ptaków, jak i zwierząt "niższych".

SSAKI – większość występujących tu ssaków to zwierzęta pospolite na pozostałym obszarze Polski. Dominują gatunki euro – syberyjskie, a mianowicie: lis, jeleń, dzik, sarna, zając szarak. Ponadto występują nietoperze: nocek duży, nocek Brandta, nocek wąsaty, nocek rudy, gacek brunatny, mroczek pozłocisty, mopek. Z gryzoni należy wymienić: wiewiórkę, piżmaka, smużkę, orzesznicę, koszatkę, popielicę. Z drapieżników należy wymienić: borsuka, kunę leśną, tchórza, gronostaja, łasicę łaskę. Z owadożernych: jeża zachodniego, kreta, ryjówkę aksamitną, ryjówkę malutką, rzęsorka rzecznego. W Masywie Śnieżnika występuje: muflon, kozica. W ostatnich latach stwierdza się występowanie (okresowo) niedźwiedzia brunatnego oraz prawdopodobną obecność wilka;

PTAKI – z wielu gatunków ptaków należy wymienić: jarząbka, cietrzewia, głuszca, derkacza, siniaka, puchacza, włochatkę, dzięcioła trójpalczastego, siwierniaka, płochacza halnego, drozda obrożnego, czeczotkę, ziębę, dzięcioła dużego, grzywacza, pliszkę górską, paszkota, pleszkę, pluszcza;

PŁAZY I GADY – głównie to: żmija zygzakowata, traszka górska, padalec zwyczajny, zaskroniec, salamandra plamista, jaszczurka żyworodna;

RYBY – gatunki występujące w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym to: pstrąg potokowy, pstrąg tęczowy („uciekinier" z ośrodków hodowlanych), głowacz pręgopłetwy, minog strumieniowy, lipień;

OWADY – świat owadów należy do najmniej poznanych elementów fauny Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego. Do najlepiej poznanych obszarów dla tej grupy zwierząt należy Masyw Śnieżnika. Należy wspomnieć, iż w Masywie Śnieżnika żyje np.: 55 gatunków motyli dziennych, 182 gatunki pająków. Wśród motyli, np.: pomrok świetlik, górówka euralia, błyszczka modrzewiówka. Wśród pająków należy wyróżnić: Alomengea scopigera oraz Latithorax faustus. Ten drugi gatunek jest nowym gatunkiem w faunie polskiej.

Opracowana w 2002 roku „Inwentaryzacja Przyrodnicza Województwa Dolnośląskiego, Gmina Lądek Zdrój" (Fulica – Jankowski, 2002) wyróżniła następujące obszary (stanowiska) cenne pod względem funistycznym:

a) Nietoperze: Nowy Jerzy – strych szpitala uzdrowiskowego „Nowy Jerzy"; Radochów – strych kościoła; Konradów – strych kościoła; Park Trzebieszowicki; Jaskinia Radochowska.
b) Ptaki: dolina prawobrzeżnego (bezimiennego) dopływu potoku Konradka na zachód od Kątów Bystrzyckich; łąki i nieużytki położone na zachód od Stójkowa.
c) Płazy i gady: Wojtówka – dolina dopływu Białej Lądeckiej; Góra Siniak.

1.10. Ochrona przyrody

Do podstawowych form ochrony przyrody w Polsce należy tworzenie rezerwatów przyrody, parków narodowych, parków krajobrazowych, obszarów NATURA 2000 i obszarów chronionego krajobrazu. Coraz większe znaczenie mają także użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne oraz zespoły przyrodniczo – krajobrazowe. Formami ochrony indywidualnej są: gatunkowa ochrona roślin i zwierząt oraz pomniki przyrody w rodzaju: pojedynczych drzew, alei, głazów narzutowych, skałek itp., które są akcentami wydatnie wpływającymi na urozmaicenie krajobrazu.

1.10.1. Położenie gminy na tle systemu ochrony przyrody w regionie

Spośród form ochrony przyrody wyszczególnionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. Nr 92 poz. 880) na terenie gminy Lądek Zdrój występują: park krajobrazowy, obszary NATURA 2000, pomniki przyrody oraz gatunkowa ochrona roślin i zwierząt (podrozdziały nr: 2.10.2. – 2.10.5.). Dodatkowo w bezpośredniej bliskości od granic gminy (w zakresie powiązań przyrodniczych) zlokalizowane

są istotne dla regionu Sudetów Środkowych i Wschodnich wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody. Są to:

- Park Narodowy Gór Stołowych – na północny – zachód od granic gminy;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Gór Sowich i Bardzkich" – na północny – zachód od granic gminy;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko – Strzelińskie" – na północ od granic gminy;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Rejon Otmuchowsko – Nyski" – na północny – wschód od granic gminy;
- Park Krajobrazowy „Gór Opawskich" – na wschód od granic gminy;
- Park Krajobrazowy „Jeseniki" (CHKO Jeseníky) – na południowy – wschód od granic gminy;
- Přírodní Park Králícký Sněžník – na południe od granic gminy;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Gór Bystrzyckich i Orlickich" – na zachód od granic gminy.

1.10.2. Śnieżnicki Park Krajobrazowy

Śnieżnicki Park Krajobrazowy utworzono na podstawie uchwały nr 35/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Wałbrzychu z dnia 28 października 1981 roku (Dz. Urz. WRN w Wałbrz. Nr 5, poz. 46), a obecnie funkcjonuje na podstawie Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego nr 6 z 27 lutego 2008r. w sprawie Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 63, poz. 809). Całkowita powierzchnia parku wynosi 28800ha, a jego strefy ochronnej (otuliny) 14900 ha. Na terenie gminy zlokalizowana jest północna część parku obejmująca swym zasięgiem obszar Gór Złotych (północna oraz wschodnia część gminy). Ogółem na obszarze gminy Lądek Zdrój powierzchnia Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego wynosi 5780ha, a strefa jego otuliny obejmuje praktycznie pozostałą część gminy.
Na całym obszarze parku spotyka się bogactwo form morfologicznych: podszczytowe powierzchnie zrównań, głęboko wcięte doliny potoków, wodospady, malownicze skałki, blokowiska na stokach i niektórych wierzchołkach a na obszarach krasowych: leje krasowe, ponory, wywierzyska, suche dolinki i jaskinie. Obszar parku prawie w całości zbudowany jest z proterozoiczno – staropaleozoicznych skał metamorficznych (metamorfik lądecko – śnieżnicki). Tworzą one dwa główne kompleksy skalne: tak zwaną serię strońską (łupki łyszczykowe, łupki łyszczykowe z granatami, paragnejsy, kwarcyty, łupki grafitowe, amfibolity, wapienie i dolomity krystaliczne, skały wapienno – krzemianowe) i tak zwaną serię śnieżnicko – gierałtowską (ortognejsy, granitognejsy, migmatyty, granulity, ekloglity). Wystąpieniom wapieni i dolomitów krystalicznych towarzyszą zjawiska krasowe. Najpiękniejszym ich przejawem jest Jaskinia Niedźwiedzia. Na przecięciu dużych systemów uskokowych w Lądku Zdroju znajdują się źródła wód mineralnych. W czasie orogenezy waryscyjskiej powstały tonality występujące w okolicy Bielic i granitoidy jawornickie na północ od Lądka Zdroju. W okolicach Lądka zachowały się fragmenty trzeciorzędowej pokrywy lawowej. Od zachodu, skały metamorficzne oddzielone są stromym uskokiem od górnokredowych skał osadowych rowu górnej Nysy Kłodzkiej. Masywem Śnieżnika i Górami Bialskim biegnie główny europejski dział wód, rozdzielający cieki należące do zlewisk mórz: Bałtyckiego (dopływy Nysy Kłodzkiej), Czarnego (dopływy Morawy) i Północnego (dopływy Cichej Orlicy). Główną rzeką regionu obok Nysy Kłodzkiej, jest jej największy prawobrzeżny dopływ sudecki – Biała Lądecka o długości 52,7 km. Wszystkie potoki mają charakter górski i podgórski o wąskich korytach, dużych spadkach i o niewyrównanym biegu. Potoki spływające ku północy mają ujście do Białej Lądeckiej, a płynące ku zachodowi do rzeki Nysa Kłodzka. Lasy zajmują około 60% powierzchni parku. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest świerk, który jest dominującym, zbyt mało jest gatunków liściastych. Dominacja świerka powoduje, iż miejscowe drzewostany są zasobne (średnia zasobność wynosi 236m³), ale ich cechą negatywną jest zarazem niska odporność na niekorzystne warunki siedliskowe. Na obszarze krainy dominują siedliska boru mieszanego górskiego (44,3% ogólnej powierzchni parku), następnie lasu mieszanego górskiego (31,4%), boru wysokogórskiego (11,3%), boru górskiego (9,7%), lasu górskiego (2,9%) i lasu wyżynnego (0,4%). Tereny Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego należą do lepiej poznanych pod względem obecności flory terenów górskich w Polsce. Obszar parku jest unikatową w skali Sudetów i Polski ostoją roślinności, zróżnicowanej pod względem ekologicznym i geograficznym. O swoistości geobotanicznej i odrębności stanowi udział dość licznej grupy gatunków karpackich, których zachodnia bezwzględna granica występowania przebiega głównie w Sudetach Wschodnich. Są to rośliny związane przede wszystkim z żyzna buczyną sudecką oraz z ziołoroślami nadpotokowymi i zbiorowiskami źródliskowymi. Ze względu na bogactwo zespołów roślinnych oraz niewielki wpływ czynników antropopresyjnych fauna jest jednym z liczniejszych elementów przyrodniczych parku, z zaznaczającym się udziałem zarówno gatunków sudeckich, jak i karpackich, a także mezoalpejskich. Stan poznania fauny jest nadal niewystarczający, z tego też względu istnieje konieczność przeprowadzenia kompleksowych badań faunistyczno – ekologicznych.
Na terenie Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego oraz jego strefy otulinowej obowiązują zasady gospodarowania i ochrony wartości przyrodniczych określone w Rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego nr 6 z 27 lutego 2008r. w sprawie Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. . Woj. Doln. Nr 63, poz. 809). Na obszarach znajdujących się w granicach parku i jego otuliny wszelka zabudowa i zagospodarowanie pod względem przestrzennym i funkcjonalnym musi być zgodne z istniejącymi w tym zakresie przepisami.

1.10.3. NATURA 2000

Biała Lądecka – kod PLH 020035 (SOO – Specjalny Obszar Ochrony)
Obszar o powierzchni 73,14 ha stanowi odcinek rzeki Białej Lądeckiej od Goszowa (km 33) do ujścia potoku Konradka w Trzebieszowicach (km 16,7). Obejmuje koryto rzeczne na całej długości (około 16,3 km) oraz przyległe terasy rzeczne pokryte mozaiką roślinności (ziołorośli, ekstensywnie użytkowanych łąk kośnych i lasów łęgowych). Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG zajmują około 67 % powierzchni obszaru. Najważniejszym z nich jest siedlisko 3260 (podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników), których roślinność jest zdominowana przez włosienicznika pędzelkowatego *Batrachium penicillatum*, gatunku który ma tu jedno z czterech stanowisk w Polsce. Biała Lądecka stanowi również unikalną, przejściową strefę występowania głowacza białopłetwego *(Cottus gobio* – gatunek z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG) oraz głowacza pręgopłetwego (*C. poecilopus*), których populacje w Białej Lądeckiej należą do najliczniejszych w południowo – zachodniej Polsce. Na całej długości obszaru rozproszone są łęgi wierzbowo – olchowe oraz podgórskie ziołorośla lepiężnikowe. Licznie występuje wydra. Obszar jest głównie zagrożony przez zanieczyszczenie wody i eutrofizację górnego biegu rzeki Białej Lądeckiej. Inne istotne czynniki to: zmiana stosunków hydrologicznych w zlewni, regulacja oraz zaśmiecanie koryta rzecznego. Wykonywanie koniecznych prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej dotyczy różnych fragmentów doliny rzecznej i powinno się odbywać z uwzględnieniem wymogów ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, których ochrona jest celem utworzenia obszaru Natura 2000. Niewielka część (mniej niż 1 km) górnego biegu Białej Lądeckiej znajduje się w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym, natomiast pozostała część obszaru znajduje się w otulinie Parku.
Typy siedlisk wymienione w Załączniku I:

- Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*);
- Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*);
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo – fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso – incanae*).

Rzeka stanowi siedlisko głowacza białopłetwego (Cottus Gobio) oraz głowacza pregopłetwego (Cottus Poecilopus).
Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG: *Pernis apivorus* (trzmielojad).
Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady79/409/EWG: *Cinclus cinclus* (pluszcz).
Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG*: Lutra lutra* (wydra).

Czarne Urwisko koło Lutyni – kod PLH 020033 (Specjalny Obszar Ochrony)
Obszar o powierzchni 36,14 ha leży około 1,5 km NEE od miasta Lądek Zdrój w środkowej części Gór Złotych. Jest to bazaltowe wzgórze, leżące w ciągu niewysokich gór otaczających dolinę Lutego Potoku, z dawnym kamieniołomem zarośniętym obecnie przez doskonale wykształcone lasy klonowo – lipowe. W obszarze znalazły się także otaczające wychodnie bazaltu żyzne lasy bukowe i łąki. Cały teren jest mało atrakcyjny z inwestycyjnego punktu widzenia, a w otoczeniu rozwijają się wsie letniskowe Ułęże i Lutynia. Siedliska Natura 2000 zajmują ponad 80 % obszaru, najważniejsze z nich to żyzne lasy klonowolipowe rozwijające się na stromych, rumoszowych stokach. Towarzyszą im nieco zniekształcone buczyny żyzne i kwaśne oraz zbiorowiska terenów otwartych w otoczeniu wzgórza. Część obszaru pokrywają ekstensywnie użytkowane łąki. Z siedlisk nieleśnych występują ponadto niewielkie płaty ziołorośli i roślinności na urwiskach krzemianowych z Asplenium septentrionale (3 stanowiska). Na obszarze stwierdzono też występowanie 2 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG (*Dryocopus martius* i *Glaucidium passerinum*), zagrożonej w Polsce popielicy (*Glis glis*) i zagrożonego gatunku porostu *Peltigera praetextata* (kategoria VU). Umiarkowane zagrożenie stanowi intensyfikacja leśnictwa oraz użytkowania rolniczego. Fragmenty bogatych gatunkowo łąk kośnych są intensywnie spasane (głównie we wschodniej części obszaru). W Ułężu, w sąsiedztwie ostoi, powstało w ostatnich latach wiele domów letniskowych, a także niewielki zbiornik na potoku Lutynia. Cały obszar znajduje się w granicach Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego.
Typy siedlisk wymienione w Załączniku I:

- Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*);
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami (*Androsacion vandelii*);
- Kwaśne buczyny (*Luzulo – Fagenion*);
- Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae – Fagenion, Galioodorati – Fagenion*);
- Jaworzyny i lasy klonowo – lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis – Acerion pseudoplatani*).

Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG: *Glaucidium passerinum* (sóweczka); *Dryocopus martius* (dzięcioł czarny).
Regularnie występujące ptaki migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady79/409/EWG: *Falco subbuteo* (kobuz); *Pyrrhula pyrrhula* (gil).

Kościół w Konradowie – kod PLH 020008 (Specjalny Obszar Ochrony)
Obszar chroniony zajmuję powierzchnię 0,41 ha. Strych i wieżę kościoła w Konradowie zamieszkują kolonie rozrodcze nocka dużego i gacka brunatnego. Strych obiektu jest w stanie dobrym, natomiast wieża będzie w przyszłości remontowana. Jest to schronienie jednej z największych na Dolnym Śląsku kolonii rozrodczych nocka dużego – gatunku z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Zagrożeniem dla siedliska są niekontrolowane prace remontowe połączone z likwidacją wlotów lub wykorzystaniem toksycznych środków ochrony drewna. Proboszcz parafii nie ma nic przeciwko dalszemu wykorzystywaniu obiektu przez nietoperze, jednak pod warunkiem, iż nie będą one stanowić zagrożenia dla budynku. Planowana jest instalacja platformy na gromadzące się odchody.
Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Myotis myotis* (nocek duży).

Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika – kod PLH 020016 (Specjalny Obszar Ochrony)
W skład ostoi o powierzchni 19038,47 ha wchodzą dwa masywy górskie we wschodnich Sudetach: Góry Bialskie i Masyw Śnieżnika, oddzielone doliną rzeki Białej Lądeckiej. Tylko niewielka część wyżej wymienionego obszaru znajduje się w rejonie południowo – wschodnich krańców gminy Lądek Zdrój. Lasy pokrywają ponad 90% powierzchni ostoi. W Masywie Śnieżnika dominują monokultury świerkowe, ale w Górach Bialskich występują duże płaty naturalnych lasów (buczyny w niższych partiach, a w wyższych – bory świerkowe), szczególnie dobrze zachowane na terenach źródliskowych rzeki Biała Lądecka. W dolinie Kleśnicy (Masyw Śnieżnika) w skałach metamorficznych występują duże fragmenty krystalicznych wapieni, w których zachodzą zjawiska krasowe (jaskinie i szczeliny). Przykładem może być Jaskinia Niedźwiedzia w Kletnie z dobrze rozwiniętą szatą naciekową. Obszar o bardzo niskim stopniu zagospodarowania, co pozwoliło na zachowanie fragmentów lasów o charakterze naturalnym (szczególnie bogato reprezentowane bory górnoreglowe i kwaśne buczyny). Łącznie zidentyfikowano tu 19 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Doskonale zachowana flora leśna oraz flora muraw bliźniczkowych i wysokogórskich, z kresowymi stanowiskami gatunków karpackich. Ważny obszar łącznikowy, na którym przenikają się elementy flory sudeckiej i karpackiej, a dzięki różnorodności geologicznej (wapienie, serpentynity) i dużemu lokalnemu zróżnicowaniu wysokości jest to obszar o bardzo wysokiej różnorodności biologicznej. Stwierdzono tu występowanie 15 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest tu jedno z 7 istniejących w Polsce stanowisk zanokcicy serpentynowej. Na uwagę zasługują cenne miejsca zimowania nietoperzy, jakimi są Jaskinia Niedźwiedzia w Kletnie oraz sztolnie Masywu Śnieżnika. Wyrobiska położone wzdłuż drogi z parkingu pod Jaskinią Niedźwiedzią do Siennej są pozostałością po poszukiwaniach uranu. Obecnie stanowią zimowe schronienia licznych gatunków nietoperzy, w tym podkowca małego, nocka dużego, nocka orzęsionego i mopka. Dla ochrony nietoperzy jest to jedne z kluczowych obszarów w regionie. Zagrożeniem dla obszaru jest zanieczyszczenie powietrza, gradacje szkodników leśnych, a miejscami silna presja turystyczna. Obszar w większości położony jest na terenie Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego.
Typy siedlisk wymienione w Załączniku I:

- Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*);
- Wysokogórskie borówczyska bażynowe (*Empetro – Vaccinietum*);
- Wysokogórskie murawy acidofilne (*Juncion trifidi*) i bezwapienne wyleżyska śnieżne (*Salicion herbaceae*);
- Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion*) – płaty bogate florystycznie;
- Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*);
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono – Trisetion*);
- Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe);
- Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio – Caricetea*);
- Piargi i gołoborza krzemianowe;
- Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami (*Potentilletalia caulescentis*);
- Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z (*Androsacion vandelii*);
- Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania;
- Kwaśne buczyny (*Luzulo – Fagenion*);
- Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae – Fagenion*, *Galio odorati – Fagenion*);

- Jaworzyny i lasy klonowo – lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis – Acerion pseudoplatani*);
- Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi – Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi – Pinetum, Pino mugo – Sphagnetum, Sphagno girgensohnii – Piceetum*) i brzozowo – sosnowe bagienne lasy borealne;
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo – fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso – incanae*), olsy źródliskowe;
- Górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*).

Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Rhinolophus hipposideros* (podkowiec mały); *Barbastella barbastellus* (mopek); *Myotis dasycneme* (nocek łydkowłosy); *Myotis emarginatus* (nocek orzęsiony); *Myotis bechsteini* (nocek Bechsteina); *Myotis myotis* (nocek duży).
Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Lampetra planeri* (minóg strumieniowy); *Cottus gobio* (głowacz białopłetwy).
Bezkręgowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Vertigo angustior* (poczwarówka zwężona); *Maculinea teleius* (modraszek telejus); *Maculinea nausithous* (modraszek nausitous).

Góry Złote – kod PLH 020026 (Specjalny Obszar Ochrony):
Obszar o powierzchni 7128,9 ha w większości położony jest na terenie Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego. Obszar obejmuje północno – wschodnią część Gór Złotych, zbudowaną głównie ze skał metamorficznych i wylewnych, porośniętą lasami świerkowymi i bukowo – świerkowymi. Niewielkie powierzchnie zajmują tereny otwarte, zajęte przez łąki, młaki i ziołorośla górskie. Obszar jest kluczowy dla zachowania bezkręgowców, szczególnie *Carabus variolosus* (jedno z dwóch stanowisk gatunku w regionie kontynentalnym). Siedliska przyrodnicze grają tu rolę drugoplanową, choć znajdują się tutaj bardzo dobrze zachowane fragmenty młak węglanowych oraz różnych zbiorowisk leśnych (szczególnie łęgi *Carici remotae-Fraxinetum* z wieloma gatunkami chronionymi, oraz fragmenty żyznych i kwaśnych buczyn). Łąki zachowane w dolinach potoków, szczególnie koło Orłowca, Lutyni i Wrzosówki są bogate w chronione gatunki roślin naczyniowych. Na obszarze ostoi znajduje się duże zimowisko nietoperzy Jaskinia Radochowska, w której stwierdza się od kilkunastu do kilkudziesięciu nietoperzy (maksymalnie 65 w 1991 roku) z 7 gatunków. Najliczniej zimują tutaj mopki (maksymalnie 53 osobniki) i nocki duże (maksymalnie 15 osobników). Sporadycznie obserwowany jest tutaj nocek Natterera, podkowiec mały i mroczek późny. Przy granicy obszaru znajdują się inne zimowiska nietoperzy: sztolnie kopalni złota w Złotym Stoku (SOO Kopalnie w Złotym Stoku PLH 020007) i grota nad Lądkiem. Obszar Gór Złotych jest szczególnie ważny dla zachowania populacji podkowca małego, nocka orzęsionego, nocka dużego i mopka. Na obrzeżach obszaru znajduje się kilka kolonii rozrodczych nocka dużego, liczących od kilkunastu do ponad 100 osobników, które wykorzystują tereny leśne i łąkowe ostoi jako żerowiska. Znane są pojedyncze kryjówki letnie oraz zimowe podkowca małego i nocka orzęsionego. Jednak ze względu na północną granicę występowania tych gatunków, przebiegającą przez Sudety, Góry Złote są ważnym obszarem dla utrzymania ich populacji. Zagrożeniem dla ostoi jest zajmowanie terenów otwartych pod zabudowę letniskową, budowa zbiorników wodnych, regulacje potoków górskich, ewentualnie nie uwzględnianie w planowej gospodarce leśnej wymagań ochrony siedlisk, zimowa penetracja schronień nietoperzy.
Typy siedlisk wymienione w Załączniku I:

- Suche wrzosowiska (*Calluno – Genistion, Pohlio – Callunion, Calluno – Arctostaphylion*);
- Murawy kserotermiczne (*Festuco – Brometea*) – priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków;
- Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie);
- Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*);
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono – Trisetion*);
- Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio – Caricetea*);
- Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk;
- Środkowoeuropejskie wyżynne piargi i gołoborza krzemianowe;
- Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandelii*;
- Kwaśne buczyny (*Luzulo – Fagenion*);
- Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae – Fagenion, Galio odorati – Fagenion*);
- Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero – Fagenion*);
- Jaworzyny i lasy klonowo – lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis Acerion pseudoplatani*);
- Pomorski kwaśny las brzozowo – dębowy (*Betulo – Quercetum*);
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion*).

Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Rhinolophus hipposideros; Barbastella barbastellus; Myotis emarginatus; Myotis bechsteini; Myotis myotis; Lutra Lutra*.

Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Cottus gobio* (głowacz białopłetwy).
Bezkręgowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Maculinea teleius; Lycaena dispar; Maculinea nausithous; Carabus variolosus*.

Pasmo Krowiarki – kod PLH 020019 (Specjalny Obszar Ochrony):
Obszar zajmuje powierzchnię 5423,19 ha, z czego tylko niewielki fragment znajduje się w południowo – zachodniej części gminy Lądek Zdrój. Krowiarki są niewielkim, silnie rozczłonkowanym pasmem górskim w obrębie Masywu Śnieżnika. Niewielkie wzniesienia zbudowane są ze zmetamorfizowanych wapieni, widocznych w postaci
naturalnych wychodni skalnych oraz odsłonięć w licznych kamieniołomach. Naturalne lasy, żyzne i bardzo bogate florystycznie, są obecnie porozdzielane na niewielkie kompleksy, izolowane polami i łąkami. W pokryciu terenu dominują lasy, ponadto dużą powierzchnie zajmują pola i łąki. Pozostały teren to czynne kamieniołomy, nieużytki porolne w różnym stadium regeneracji oraz inne siedliska antropogeniczne. Główną wartością obszaru są zachowane buczyny storczykowe. W sąsiedztwie odsłonięć wapieni, na piarżyskach wapiennych i inicjalnych stadiach gleb rozwinęły się bardzo rzadkie w Polsce murawy kserotermiczne z rzędu *Brometalia erecti*. Ogółem stwierdzono tu 18 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, pokrywających około 29 % powierzchni obszaru. Murawy i buczyny nawapienne są siedliskiem wielu rzadkich, zagrożonych i prawnie chronionych gatunków roślin. Obszar ten ma szczególne znaczenie regionalne z uwagi na unikalne dla Dolnego Śląska nagromadzenie flory i fauny związanej z siedliskami wapiennymi. Obszar stanowi również ważną ostoję chiropterofauny. Łącznie występuje tu 10 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar ma istotne znaczenie dla ochrony obuwika w skali Polski. Zagrożeniem jest eksploatacja wapieni krystalicznych, zaniechanie wykaszania łąk, zaorywanie łąk i muraw kserotermicznych, wypalanie muraw. Obszar w większości nie jest chroniony, obejmuje tylko część Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego.
Typy siedlisk wymienione w Załączniku I:

- Skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską (*Alysso – Sedion*);
- Murawy kserotermiczne (*Festuco – Brometea*) i ciepłolubne murawy z (*Asplenion septentrionalis – Festucion pallentis*) – priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków;
- Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion*) – płaty bogate florystycznie;
- Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*);
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono – Trisetion*);
- Źródliska wapienne ze zbiorowiskami (*Cratoneurion commutati*);
- Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk;
- Podgórskie i wyżynne rumowiska wapienne ze zbiorowiskami ze (*Stipion calamagrostis*);
- Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami (*Potentilletalia caulescentis*);
- Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z (*Androsacion vandelii*);
- Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania;
- Kwaśne buczyny (*Luzulo – Fagenion*);
- Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae – Fagenion, Galio odorati – Fagenion*);
- Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero – Fagenion*);
- Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio – Carpinetum, Tilio – Carpinetum*);
- Jaworzyny i lasy klonowo – lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis – Acerion pseudoplatani*);
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo – fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso – incanae*), olsy źródliskowe.

Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Rhinolophus hipposideros* (podkowiec mały); *Myotis emarginatus* (nocek orzęsiony); *Myotis bechsteini* (nocek Bechsteina); *Myotis myotis* (nocek duży); *Lutra lutra* (wydra).
Bezkręgowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Vertigo angustior* (poczwarówka zwężona); *Maculinea teleius* (modraszek telejus); *Maculinea nausithous* (modraszek nausitous).
Rośliny wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Cypripedium calceolus*.

Plany zadań dla obszarów Natura 2000 znajdujących się w Gminie Lądek – Zdrój

L.p.	Nazwa obszaru	oznaczenie	Data uchwalenia planu zadań ochronnych – Zarządzenie Regio-	Data publikacji

			nalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu	
1.	**Kościół w Konradowie**	**PLH020008**	**25 czerwca 2014** **+ zmiana z 19 września 2016**	**Dz.U. Woj. Dolnośl. z 25 czerwca 2015 r., poz. 2865** **Dz.U. Woj. Dolnośl. z 21 września 2016 r., poz. 4299**
2.	**Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika**	**PLH020016**	**24 grudnia 2014**	**Dz.U. Woj. Dolnośl. z 29grudnia 2014 r., poz. 5459**
3.	**Pasmo Krowiarki**	**PLH020019**	**29 września 2015**	**Dz.U. Woj. Dolnośl. z 1 października 2014 r., poz. 4025**
4.	**Czarne Urwisko koło Lutyni**	**PLH020033**	**nr 16 z 17 września 2013 r.** **+ zmiana z 1 lipca 2016 r.**	**Dz.U. Woj. Dolnośl. z 19 września 2013 r., poz. 5015** **Dz.U. Woj. Dolnośl. z 5 lipca 2016 r., poz. 3156**
5.	**Biała Lądecka**	**PLH020035**	**1 kwietnia 2014**	**Dz.U. Woj. Dolnośl. z 3 kwietnia 2014 r., poz.1686**
6.	**Góry Złote**	**PLH020096**		**Obszar uznany Przez Komisję Europejską Decyzją 2013/741/UE z dnia 7 listopada 2013 roku (obszar z t.zw. Shadow List); nie opracowano i nie zatwierdzono planu zadań ochronnych**

1.10.4. Pomniki przyrody

Na terenie gminy Lądek Zdrój, na podstawie Rozporządzenia nr 15 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 listopada 2006 roku (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 253 z dnia 4 grudnia 2006 r. poz. 3768), ochroną prawną objęto 12 pomników przyrody.

Tabela 23. Gmina Lądek Zdrój – wykaz pomników przyrody [źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2009]

Miejscowość (lokalizacja)	**Nazwa pomnika przyrody**	**Ilość sztuk**	**Nr rejestru**
Lądek Zdrój, w „Parku 1000–lecia" przy ścieżce parkowej prowadzącej do ul. Lipowej.	Buk pospolity (*Fagus sylvatica*), obwód 490 cm	1	670
Lądek Zdrój, na obmurowanym trawniku przy ul. Wolności 3, obok szpitala „Józef" na wysokości Zarządu Uzdrowisk Lądek – Długopole SA. Obmurówka trawnika w odległości 1,77 m od pnia drzewa.	Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), obwód 465 cm	1	671
Lądek Zdrój, w centralnej części „Parku 1000–lecia" na trawniku naprzeciwko buka o wyłamanym konarze.	Buk pospolity (*Fagus sylvatica*), obwód 440 cm	1	672
Lądek Zdrój, na trawniku, przy kawiarni „Basenowa" w "Parku Centralnym".	Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), obwód 330 cm	1	673
Lądek Zdrój, w parku „Centralnym" na trawniku przy schodach prowadzących do kawiarni „Basenowa" w bezpośrednim sąsiedztwie ścieżki wykonanej z betonowych płytek.	Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), obwód 420 cm	1	674
Lądek Zdrój, w „Parku Centralnym" naprzeciwko kawiarni „Basenowa" przy ul. M.C. Skłodowskiej, w bezpośrednim sąsiedztwie pnia przebiega chodnik wykonany z płyt beonowych.	Lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), obwód 335 cm	1	675
Lądek Zdrój, przy pawilonie handlowym u zbiegu ulic: Ogrodowej i Strażackiej. Forma wielopniowa, rzut korony drzewa ma kształt kulisty o średnicy 7 m. Korona drzewa obejmuje swym zasięgiem słup linii elektrycznej. Obwody konarów zmierzono na wysokości 30 cm.	Cis pospolity (*Taxus baccata*), forma krzewiasta, pnie o obwodach: 67, 63, 57, 73 cm	1	676
Lądek Zdrój, przy ul. Lipowej (od strony parku zdrojowego), stanowi on część alei rosnącej wzdłuż chodnika przy ul. Lipowej.	Szpaler drzew – Lipa drobnolista (*Tilia cordata*), obwody: 150 – 360 cm	23	677
Lądek Zdrój, na skarpie między ul. Orlą a ul. Cienistą w „Parku Centralnym" przy Teatrze Zdrojowym.	Aleja modrzewiowa – Modrzew europejski (*Larix decidua*), obwody: 83 – 215 cm	28	678
Lądek Zdrój, szpaler drzew usytuowany na drodze będącej przedłużeniem ul. Zamkowej, wiodącej skrajem lasu po gruntach rolnych i leśnych przy ul. Jaworowej.	Szpaler drzew: Klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), 12 szt.; Jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), 11 szt.; lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), 1 szt.; lipa szerokolistna (*Tilia platyphyllos*), 1 szt.; obwody: 85 – 335 cm	25	679
Lądek Zdrój, przy ul. Cienistej, na skarpie przy schodach wiodących do Teatru Zdrojowego w Parku Centralnym.	Grupa drzew – Buk pospolity (*Fagus sylvatica*), obwody: 200 – 385 cm	5	680
Radochów, na stoku Bzowa w Górach Złotych.	„Grota Radochowska" (jaskinia), długość 265 m	1	681

1.10.5. Ochrona gatunkowa fauny i flory

W czasie prac nad Inwentaryzacją przyrodniczą Województwa Dolnośląskiego, Gmina Lądek Zdrój (Fulica – Jankowski, 2002) stwierdzono występowanie następujących chronionych gatunków roślin i zwierząt:

a) **Gatunki roślin chronionych całkowicie i rzadkich:** barwinek mniejszy (Vinca minor) – 9 stanowisk; bluszcz pospolity (Hedera helix) – 7 stanowisk; ciemiężyca zielona (Veratrum lobelianum) – 14 stanowisk; centuria pospolita (Centaurium erythraea) – 1 stanowisko; dziewięćsił bezłodygowy (Carlina acaulis) – 33 stanowiska; jaskier pędzelkowaty (Ranunculus penicillatus) – 7 stanowisk; kosodrzewina (Pinus mugo) – 1 stanowisko; lilia złotogłów (Lilium martagon) – 8 stanowisk; orlik pospolity (Aquilegia vulgaris) – 3 stanowiska; paprotka pospolita (Polypodium vulgare) – 23 stanowiska; parzydło leśne (Aruncus dioicus) – 2 stanowiska; przylaszczka pospolita (Hepatica nobilis) – 1 stanowisko; (Ramalina furfuracea) – 2 stanowiska; sromotnik bezwstydny (Phallus impudicus) – 3 stanowiska; gnieźnik leśny (Neottia nidus – avis) – 1 stanowisko; gółka długoostrogowa (Gymnadenia conopsea) – 1 stanowisko; kruszczyk szerokolistny (Epipactis helleborine) – 9 stanowisk; listera jajowata (Listera ovata) – 10 stanowisk; podkolan biały (Platanthera bifolia) – 3 stanowiska; storczyk Fuchsa (Dactylorhiza fuchsii) – 1 stanowisko; storczyk majowy (Dactylorhiza majalis) – 16 stanowisk; storczyk męski (Orchis mascula) – 6 stanowisk; tojad dzióbaty (Aconitum variegatum) – 1 stanowisko; torfowce (Sphagnum) – 3 stanowiska; tarczownica (Umbilicaria hirsuta) – 1 stanowisko; wawrzynek wilczełyko (Daphne mezereum) – 15 stanowisk; widłak jałowcowaty (Lycopodium annotinum) – 1 stanowisko.

b) **Ssaki objęte ochroną gatunkową:** Jeż zachodni (Erinaceus europaeus); Jeż wschodni (Erinaceus concolor); Gronostaj (Mustela erminea); Koszatka (Dryomys nitedula) Kret (Tolpa europaea); Łasica łaska (Mustela nivalis); Orzesznica (Muscardinus avellanarius); Popielica (Glis glis); Ryjówka aksamitna (Sorex araneus); Ryjówka malutka (Sorex minutus); Ryjówka górska (Sorex alpinus); Rzęsorek rzeczek (Neomys fodiens); Rzęsorek mniejszy (Neomys anomalus); Wiewiórka pospolita (Sciurus vulgaris); Zębiełek karliczek (Crocidura suaveolens).

c) **Ssaki chronione okresową ustawą łowiecką lub nie objęte ochroną gatunkową:** Badylarka (Micromys minutus); Borsuk (Meles meles); Jenot (Nyctereutes procyonoides); Darniówka zwyczajna (Pirymys subterraneus); Dzik (Sus scrofa); Jeleń europejski (Cervus elaphus); Karczownik (Arvicola terrestris); Kuna domowa (Martes foina); Kuna leśna (Martes martes); Lis pospolity (Vulpes vulpes); Muflon (Ovis ammon); Mysz domowa (Mus musculus); Mysz leśna (Apodemus flavicollis); Mysz polna (Apodemus agrarius); Mysz zaroślowa (Apodemus sylvaticus); Nornik bury (Microtus agrestis); Nornica ruda (Clethrionomys glareolus); Nornik zwyczajny (Microtus arvalis); Piżmak (Cricetus cricetus); Sarna (Capreolus capreolus); Daniel (Dama dama); Szczur wędrowny (Rattus norvegicus); Tchórz zwyczajny (Mustela putorius); Zając szarak (Lepus capensis).

d) **Nietoperze:** Gacek brunatny (Plecotus auritus); Karlik większy (Pipistrellus nathusii); Karlik malutki (Pipistrellus pipistrellus); Nocek duży (Myotis myotis); Nocek Natterera (Myotis nattereri); Nocek orzęsiony (Myotis emerginatus); Nocek rudy (Myotis daubentonii); Borowiec wielki (Nyctalus noctula); Mopek (Barbastella barbastellus); Mroczek posrebrzany (Vespertilio murinus); Mroczek pozłocisty (Eptesicus nilssonii); Mroczek późny (Eptesicus serotinum); Podkowiec mały (Rhinolophus hopposideros).

e) **Ptaki (ochrona gatunkowa i łowiecka):** Bocian czarny (Ciconia nigra); Bocian biały (Ciconia ciconia); Krzyżówka (Anas platyrhynchos); Trzmielojad (Pernis apivorus); Kania ruda (Milvus milvus); Jastrząb (Accipiter gentilis); Krogulec (Accipiter nisus); Myszołów (Buteo buteo); Sokół wędrowny (Falco peregrinus); Kobuz (Falco subbuteo); Pustułka (Falco tinnunculus); Kuropatwa (Pedrix pedrix); Bażant (Phasianus colchicus); Przepiórka (Coturnix coturnix); Derkacz (Crex crex); Łyska (Fulica atra); Siniak (Columba oenas); Grzywacz (Columba palumbus); Sierpówka (Streptopelia decaocto); Turkawka (Streptopelia turtur); Kukułka (Cuculus canorus); Puszczyk (Strix aluco); Sóweczka (Glaucidium passerinum); Jerzyk (Apus apus); Krętogłów (Jynx torquilla); Dzięcioł zielonosiwy (Picus canus); Dzięcioł czarny (Dryocopus martius); Dzięcioł duży (Dendrocopos major); Dzięciołek (Dendrocopos minor); Skowronek (Alauda arvensis); Dymówka (Hirundo rustica); Oknówka (Delichon urbica); Świergotek drzewny (Anthus trivialis); Świergotek łąkowy (Anthus pratensis); Pliszka żółta (Motacilla flava); Pliszka górska (Motacilla cinerea); Pliszka siwa (Motacilla alba); Pluszcz (Cinclus cinclus); Strzyżyk (Troglodytes troglodytes); Pokrzywnica (Prunella modularis); Rudzik (Erithacus rubecula); Kopciuszek (Phoenicurus ochruros); Pleszka (Phoenicurus phoenicurus); Pokląskwa (Saxicola rubetra); Kląsawka (Saxicola torquata); Kos (Turdus merula); Kwiczoł (Turdus pilaris); Drozd śpiewak (Turdus philomelos); Paszkot (Turdus viscivorus); Świerszczak (Locustella naevia); Strumieniówka (Locustella fluviatilis); Łozówka (Acrocephalus palustris); Zaganiacz (Hippolais icterina); Jarzębatka (Sylvia nisoria); Cierniówka (Sylvia communis); Piegża (Sylvia curruca); Gajówka (Sylvia borin); Kapturka (Sylvia articapilla); Świstunka (Phylloscopus sibilatrix); Pierwiosnek (Phylloscopus collybita); Piecuszek (Phylloscopus trochilus); Mysikrólik (Regulus regulus); Zniczek (Regulus ignicapillus); Muchołówka szara (Muscicapa striata); Muchołówka żałobna (Ficedula hypoleuca); Raniuszek (Aegithalos caudatus); Sikora uboga (Parus palustris); Czarnogłówka (Parus montanus); Czubatka (Parus cristatus); Sosnówka (Parus ater); Modraszka (Parus caeruleus); Bogatka (Parus major); Kowalik (Sitta europaea); Pełzacz leśny (Certhia familiaris); Pełzacz ogrodowy (Certhia brachydactyla); Wilga (Oriolus oriolus); Gąsiorek (Lanius collurio); Srokosz (Lanius

excubitor); Sójka (Garrulus glandarius); Sroka (Pica pica); Orzechówka (Nucifraga caryocatactes); Kawka (Corvus monedula); Wrona (Corvus cornix); Kruk (Corvus corax); Szpak (Sturnus vulgaris); Wróbel (Passer domesticus); Mazurek (Passer montanus); Zięba (Fringilla coelebs); Kulczyk (Serinus serinus); Dzwoniec (Carduelis chloris); Szczygieł (Carduelis carduelis); Czyż (Carduelis spinus); Makolągwa (Carduelis cannabina); Krzyżodziób świerkowy (Loxia curvirostra); Dziwonia (Carpodacus erythrinus); Gil (Pyrrhula pyrrhula); Grubodziób (Coccothraustes coccothraustes); Trznadel (Emberiza citrinella); Potrzos (Emberiza schoeniclus); Potrzeszcz (Miliaria calandra).

f) **Płazy – gatunki chronione:** Salamandra plamista (Salamandra salamandra); Traszka górska (Triturus alpetris); Ropucha szara (Bufo bufo); Rzekotka drzewna (Hyla arborea); Żaba trawna (Rana temporaria).

g) **Gady – gatunki chronione:** Padalec zwyczajny (Anguis fragilis); Jaszczurka żyworodna (Lacerta vivipara); Zaskroniec zwyczajny (Natrix natrix); Żmija zygzakowata (Vipera berus).

h) **Ryby – gatunki chronione:** Głowacz pręgopłetwy (Cottus poecilopus); Głowacz białopłetwy (Cottus gobio).

1.10.6. Powiązania przyrodnicze – elementy systemu ECONET–PL i CORINE/NATURA 2000

Rozwój gospodarczy w XX wieku przyczynił się do gwałtownego wzrostu ilości zanieczyszczeń emitowanych do środowiska i jego całkowitej lub częściowej degradacji. Presja człowieka na przyrodę doprowadziła do zaniku wielu gatunków flory i fauny, postępującej synatropizacji oraz fragmentacji naturalnych ekosystemów. W celu zjednoczenia wysiłków na rzecz zachowania i ochrony środowiska przyrodniczego ustanowiono szereg porozumień i konwencji międzynarodowych, których sygnatariuszem jest również Polska. Jedną z ważniejszych inicjatyw krajów Wspólnoty Europejskiej, przyczyniającą się do integracji współpracy w dziedzinie ochrony przyrody jest koncepcja utworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej (EECONET).
Sieć EECONET mają stanowić obszary powiązane przestrzennie i funkcjonalnie oraz objęte różnymi, wzajemnie się uzupełniającymi formami ochrony przyrody. Dla ochrony środowiska oraz poprawy jego funkcjonowania biologicznego i zwiększenia bioróżnorodności powstała krajowa sieć ekologiczna ECONET – PL, która jest częścią Europejskiej Sieci Ekologicznej EECONET, utworzonej w celu zintegrowania istniejących obszarów chronionych w poszczególnych krajach europejskich oraz potencjalnych obszarów przewidzianych do ochrony w jeden spójny system, zgodnie z przyjętymi międzynarodowymi kryteriami i standardami (koncepcja Europejskiej Sieci Ekologicznej została przyjęta przez Radę Europy w 1992 roku). Zasadniczymi elementami sieci są: obszary węzłowe, w których wyróżniono biocentra i strefy buforowe oraz korytarze ekologiczne.
Obszary węzłowe odznaczają się dużą różnorodnością gatunkową oraz różnorodnością form krajobrazowych i siedliskowych. Stanowią ostoję gatunków rodzimych i wędrownych, zwłaszcza rzadkich i zagrożonych wyginięciem. Wyróżnione w obszarach węzłowych biocentra obejmują obszary nagromadzenia największych walorów przyrodniczych. Otoczone są strefami buforowymi, które mają wyróżniające się walory, ale nie tak wysokie jak walory biocentrów. Natomiast korytarze ekologiczne to struktury przestrzenne, które umożliwiają rozprzestrzenianie się gatunków pomiędzy obszarami węzłowymi oraz terenami przylegającymi do nich.
Według koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska (Liro, 1998) przez teren gminy Lądek Zdrój (północna i wschodnia część gminy) przebiega międzynarodowy obszar węzłowy 39M – Masyw Śnieżnika. Obszar ten jest bezpośrednio i pośrednio powiązany z innymi obszarami węzłowymi oraz korytarzami ekologicznymi występującymi w regionie Sudetów Środkowych i Wschodnich:

- Międzynarodowe korytarze ekologiczne: 33m – Przełęczy Międzyleskiej.
- Krajowe obszary węzłowe: 26K – Gór Sowich; 27K – Gór Bystrzyckich i Orlickich.
- Krajowe korytarze ekologiczne: 36k – Nysy Kłodzkiej.

W związku z powyższym należy unikać przerywania bądź przegradzania korytarzy przez lokalizację zabudowy inwestycji liniowych i innych obiektów inżynieryjnych. Na terenach, gdzie korytarze ekologiczne uległy przerwaniu, należy dążyć do poprawy tej sytuacji przez lokalizację zieleni towarzyszącej i uzupełniającej.
Według systemu CORINE/NATURA 2000 (Dyduch – Falniowska i inni, 1999) na terenie gminy Lądek Zdrój znajduje się ostoja przyrody o znaczeniu europejskim „Okolice Lądka Zdroju" o powierzchni 10ha, typ L, M (lasy, murawy i łąki), motyw wyboru Bk (bezkręgowce).

1.10.7. Założenia parkowe[11]

Założenia parkowe nie są szczególną formą ochrony przyrody w myśl ustawy o ochronie przyrody. Część z nich podlega ochronie konserwatorskiej jako zabytki kultury. Jednak duże walory przyrodnicze ich terenów, a także bezpośrednie sąsiedztwo terenów zurbanizowanych, dla których pełnią ogromną rolę środowiskotwórczą i biocenotyczną, predysponują do przedstawienia tych obszarów w rozdziale dotyczącym ochrony środo-

[11] Opracowano na podstawie: Fulica – Jankowski W., Inwentaryzacja Przyrodnicza Województwa Dolnośląskiego, Gmina Lądek Zdrój, Wrocław 2002.

wiska. Na terenie gminy Lądek Zdrój zlokalizowanych jest wiele założeń parkowych (pałacowych, dworskich, uzdrowiskowych) z wyróżniającym się drzewostanem. Do najcenniejszych z nich należą:

a) **Lądek Zdrój – park „Centralny" uzdrowiskowy, obecnie „Park Zdrojowy im. Jana Pawła II"**. Park zlokalizowany jest w centrum miejscowości pomiędzy ulicami: Orlą, Cienistą, Lipową, Ostrowicza i Placem Mariańskim na powierzchni około 2 ha. Posiada nieregularny kształt (powstały w wyniku zagospodarowania terenu otaczającego obiekty uzdrowiskowe), dość urozmaiconą konfigurację terenu oraz układ oparty na wnętrzach ogrodowych. Rozciąga się w kierunku wschód – zachód. Wnętrze parku pomiędzy zakładem „Wojciech" a dawną halą spacerową jest regularne z dużymi płaszczyznami trawnikowymi, pojedynczymi drzewami i krzewami, centralnie usytuowaną fontanną, poprzecinane prostymi alejkami. Teren przy zakładzie przyrodoleczniczym „Jerzy", o charakterze bardziej regularnym, ograniczony jest dość wysoką skarpą porośniętą starym drzewostanem bukowym z domieszką lipy i klonu. Na terenie parku występuje 40 gatunków drzew i krzewów w wieku od 50 do 180 lat. Dominują gatunki liściaste, dość licznie występuje modrzew. Park wpisany jest do rejestru zabytków.

b) **Lądek Zdrój – park zdrojowy im. Stanisława Moniuszki**. Park zlokalizowany jest w centrum miejscowości pomiędzy ulicami: Ostrowicza, Kościuszki i Moniuszki na powierzchni około 2,3 ha. Zaczątkiem założenia było dokonane w 1782 roku obsadzenie kaplicy św. Jerzego lipami. Zasadniczy swój kształt i układ otrzymał przed 1877 rokiem. Założony na wzgórzu rozciągał się między promenadami: górną (północną) od strony ul. Ostrowicza, a dolną (południową) od strony ul. Moniuszki. W najwyższym punkcie parku znajduje się kaplica św. Jerzego, przy której zbiegają się parkowe ścieżki. Teren wzbogacony jest licznymi kamiennymi murkami oporowymi i schodami terenowymi. Drzewostan liczy 29 gatunków drzew i krzewów, w tym 9 stanowią drzewa iglaste. Wśród drzew liściastych przeważają kasztanowce, buki, dęby, a dodatkowo występują: sosny wejmutki, cisy i azalie. Park wpisany jest do rejestru zabytków.

c) **Lądek Zdrój – park „1000–lecia" uzdrowiskowy**. Park zlokalizowany jest na wzgórzu pomiędzy ulicami: Wolności, Zwycięstwa i Lipową na powierzchni około 6,0 ha. Zakładany w latach 1861 – 1914 posiada charakter naturalistyczny i plan zbliżony do trójkąta. Poprzecinany swobodnie, miękko prowadzonymi ścieżkami, z licznymi wnętrzami i polanami parkowymi, od zachodu zamknięty aleją lipową. Urządzono przy niej 3 kwatery różane (obecnie nieistniejące) jako oprawę eksponowanego miejsca z pomnikiem, za którym rosną 3 buki pospolite odmiany purpurowej o obwodach: 365, 370 i 460 cm. W północnej partii parku znajduje się tak zwane „Wzgórze Marii". Pierwotnie był to punkt widokowy z altaną i miejscem dla orkiestry. Obecnie na terenie parku występuje 65 gatunków i odmian drzew i krzewów. Dominują lipy, buki, jawory, świerki, modrzewie i daglezje. Drzewa są w wieku od 70 do 150 lat. W centralnej części parku występują także młodsze nasadzenia. Park wpisany jest do rejestru zabytków.

d) **Radochów – park dworski**. Park zlokalizowany jest w centrum wsi, na zachód od kościoła, na terenie zalewowym rzeki Białej Lądeckiej. Powierzchnia parku wynosi około 0,40 ha. W 2 połowie XVIII wieku na osi dworu urządzono niewielki ogród ozdobny założony na planie wydłużonego prostokąta i ogrodzony kamiennym murem. W jego obszar włączona została dawna baszta, potraktowana jako pawilon ogrodowy. W 2 połowie XIX wieku ogród przekształcono w niewielki park, wprowadzając nowe nasadzenia drzew, między innymi: lipy drobnolistne, jesiony, buki pospolite i graby. W końcu XIX wieku założono aleję bukową wytyczoną obok baszty w skrajnej partii terenu i nakierowaną na fasadę dworu. Obecnie na terenie parku zachowały się nieliczne drzewa: buki odmiany purpurowej, klony pospolite, kasztanowce żywotniki i świerki pospolite. Park jest wpisany do rejestru zabytków.

e) **Trzebieszowice – park pałacowy.** Park zlokalizowany jest w północno – wschodniej części wsi w pobliżu zespołu pałacowego, na południowym stoku Goruszki nad rzeką Białą Lądecką. Powierzchnia parku wynosi około 12,3 ha. Założenie ogrodowe (ozdobne) towarzyszące budynkowi dworu powstało w końcu XVI wieku. Obecnie obserwujemy je w regularnym zarysie zachodniej części parku. W początkach XVIII wieku zostało powiększone o ogrody użytkowe, sad oraz zwierzyniec na naturalnie zadrzewionym terenie, przylegającym do zamku od wschodu i południa. Ogród ozdobny wzbogacono oranżerią i ogrodzono. Mur oporowy nad rzeką przebudowano nadając mu formę tarasu widokowego ozdobionego balustradą. W I połowie XIX wieku na terenie ogrodu ozdobnego oraz zwierzyńca założono park typu krajobrazowego z wykorzystaniem istniejącego stawu i cieku wodnego, wprowadzając rośliny aklimatyzowane. Obrzeża tej części parku ograniczają zwarte zadrzewienia. Na południu z przewagą świerków i dębów, a na północy z większością dębów, lip, świerków i jaworów. Pośrodku występuje długie i nieregularne wnętrze parkowe z syngieltonami, przecięte współcześnie założoną drogą spacerową. Obecnie drzewostan składa się z 66 gatunków drzew i krzewów (50 % stanowią gatunki obcego pochodzenia) w wieku od 70 do 170 lat. W drzewostanie rodzimego pochodzenia 40 % stanowią świerki, 30 % dęby, 15 % lipy. Wśród drzew i krzewów aklimatyzowanych występują między innymi: cyprysiki, jałowce, miłorząb, jodła kaukaska i balsamiczna, sosna wejmutka i żywotniki. Park jest wpisany do rejestru zabytków.

f) **Lądek Zdrój – park Słowackiego**. Park zlokalizowany jest w północno – wschodniej części uzdrowiska pomiędzy ulicami: Wolności i Aleją Marzeń na powierzchni 1,8 ha. Jest porośnięty drzewami i krzewami tylko w części, pozostały obszar stanowi łąka. Wzdłuż granicy parku (przy Al. Marzeń) znajduje się trzy-

rzędowa aleja drzew. Dwa rzędy stanowią gatunki klonu zwyczajnego oraz jawora, natomiast trzeci rząd stanowi szpaler złożony z grabu pospolitego (pierwotnie prawdopodobnie o charakterze żywopłotu). Park nie figuruje w rejestrze zabytków.

1.10.8. Pozostałe elementy środowiska przyrodniczego podlegające ochronie

Na podstawie przepisów ogólnych ochronie na omawianym terenie podlegają:

Lasy i grunty leśne. Na terenie gminy Lądek Zdrój lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię 6063 ha[12] i stanowią 51,70% powierzchni gminy. Rozległe i zwarte zbiorowiska leśne występują w północnej, wschodniej oraz południowej części gminy. W strukturze gatunkowej zdecydowanie dominuje świerk, stanowiący ponad 76% ogólnej powierzchni drzewostanów.

Ochrona gleb. Stosownie do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z dnia 31 grudnia 2008 roku) ochronie podlegają kompleksy użytków rolnych z glebami zaliczonymi do wysokich klas bonitacyjnych (klasy I – III) na terenach wiejskich. Na terenie gminy dominują gleby o niekorzystnych walorach dla rolnictwa. Na terenach wiejskich gleby o wysokiej wartości bonitacyjnej (klasa IIII) stanowią 26,47 % ogólnej powierzchni gruntów ornych oraz 10,10 % ogólnej powierzchni użytków zielonych. W związku z powyższym tylko nieznaczna część powierzchni gruntów ornych i użytków zielonych podlega ochronie, a rozwój przestrzenny poszczególnych miejscowości wiejskich nie wymaga głębokiej ingerencji w ochronę gleb.

Ochrona złóż. Złożem kopaliny jest nagromadzenie minerałów i skał, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą. Zgodnie z art. 41 Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 roku, w celu określenia granic złoża, jego zasobów oraz geologicznych warunków występowania sporządza się dokumentację geologiczną. Udokumentowane złoża kopalin uwzględnia się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Na obszarze gminy udokumentowane są aktualnie 3 złoża kopalin: złoża bazaltu ~~„Lądek Orłowice" i~~ „Lutynia" złoże wapienia krystalicznego „Lutynia", złoże wód leczniczych „Ladek-Zdrój". Przed przystąpieniem do wydobywania kopaliny, zgodnie z art. 54, przedsiębiorca, na podstawie dokumentacji geologicznej oraz warunków określonych w koncesji, sporządza się projekt zagospodarowania złoża. Projekt zagospodarowania złoża powinien określać zamierzenia w zakresie: ochrony złóż kopalin, zwłaszcza przez ich racjonalne wykorzystanie oraz technologii eksploatacji zapewniającej ograniczanie ujemnych skutków wpływu na środowisko.

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych. Ochrona wód polega na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami przez zapobieganie naruszaniu równowagi przyrodniczej i przeciwdziałanie wywoływaniu w wodach zmian powodujących ich nieprzydatność dla ludzi, świata roślinnego i zwierzęcego oraz gospodarki narodowej. Ochronie podlegają wody śródlądowe powierzchniowe i podziemne oraz obszary ich zasilania. ~~Według Mapy obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) (Kleczkowski, 1990) południowo – wschodnia część gminy znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 339 „Śnieżnik – Góry Bialskie" z wydzielonym tu obszarem najwyższej ochrony (ONO) dla współwystępowania wód słodkich i mineralnych w strefie przypowierzchniowej. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2009 roku (Dz. U. nr 106, poz. 882) w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarki wodami na obszarach dorzeczy, obecnie trwają prace nad sporządzeniem stosownych dokumentów określających zasady gospodarowania wodami podziemnymi i powierzchniowymi, w tym dla rejonu JCWPd nr 112, obejmującego swym zasięgiem rejon gminy Lądek Zdrój.~~ W latach 2012-2013 opracowane zostały pełne charakterystyki JCWPd, zgodnie z załącznikiem II.2 RDW. Opis poszczególnych jednolitych części wód podziemnych obejmuje następujące elementy:

1. Charakterystyka geologiczna: przyporządkowanie stratygraficzne, opis litologiczny, typ geochemiczny utworów skalnych
2. Charakterystyka hydrogeologiczna: rodzaj utworów budujących warstwę wodonośną, średni współczynnik filtracji, średnia miąższość utworów wodonośnych, liczba poziomów wodonośnych uwzględnionych w obrębie jednolitej części wód podziemnych
3. Charakterystyka nadkładu warstwy wodonośnej
4. Sposób zagospodarowania terenu
5. Identyfikacja presji na wody podziemne

W opracowaniu przedstawiono rozszerzony opis geologiczny i hydrogeologiczny zawierający najważniejsze informacje dotyczące warunków występowania i przepływu wód w obrębie jednolitych części wód podziemnych. Opracowano także schematyzację pionową JCWPd, wydzielając kompleksy wodonośne w ich obrębie. W wyniku przeprowadzonej analizy presji i oddziaływań w 39 JCWPd stwierdzono, że osiągnięcie celu środowiskowego jest zagrożone. Zaktualizowane Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy (na lata

[12] Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną.

2016-2021), obejmujące podział na 172 JCWPd, zostały przyjęte Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Ochrona krajobrazu. Struktura przestrzenna krajobrazu jest jednym z ważniejszych czynników wpływających na wartość przyrodniczą obszaru. Najważniejszymi elementami krajobrazu, które powinny podlegać ochronie są: lasy, większe zadrzewienia nieleśne, zadrzewienia śródpolne, pasy zieleni wzdłuż dróg i cieków wodnych, naturalne łąki w dolinach rzecznych, a także koryta rzek. Lasy, większe zadrzewienia lub zwarte, ekstensywnie użytkowane łąki spowalniają szybkość odpływu składników mineralnych oraz warunkują prawidłowe krążenie wody, pierwiastków i energii w środowisku. Zadrzewienia śródpolne ograniczają erozję wietrzną gleb, parowanie wody z gleb, szczególnie w okresie letnim oraz są miejscem bytowania gatunków zwierząt żywiących się wieloma szkodnikami upraw. Pasy zieleni przydrożnej zapobiegają tworzeniu się zasp śnieżnych na drogach. Szczególnie liczne dodatkowe korzyści występują w przypadku zachowania mało przekształconych rzek i ich dolin. Ochrona niezajętych przez przemysł, budownictwo, infrastrukturę techniczną i użytkowanie rolnicze dolin rzecznych bez obwałowań lub z wałami odsuniętymi daleko od rzeki, zapewnia nie tylko prawidłowe funkcjonowanie środowiska, ale także sprzyja lepszemu zabezpieczeniu przeciwpowodziowemu miejscowości położonych w dolinach rzecznych, ochronie wód rzek przed zanieczyszczeniami obszarowymi pochodzenia rolniczego i samooczyszczaniu się tych wód. Takie doliny rzeczne pełnią rolę korytarzy ekologicznych zapewniających prawidłowe funkcjonowanie zespołów roślinnych i zwierzęcych. Struktura przestrzenna krajobrazu musi być odpowiednio uwzględniana w procesie planowania przestrzennego. Zachowaniu najistotniejszych obszarów o cennych walorach krajobrazowych służy tworzenie form ochrony przyrody wymienionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. Nr 92 poz. 880).

1.10.9. Obszary proponowane do objęcia ochroną

Inwentaryzacja Przyrodnicza Województwa Dolnośląskiego, Gmina Lądek Zdrój (Fulica – Jankowski, 2002) wyróżnia szereg obszarów i obiektów proponowanych do objęcia ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Należą do nich:

1) **Park Krajobrazowy „Góry Krowiarki".** Proponowany do ochrony też na terenie sąsiednich gmin (gdzie rozciąga się pasmo Krowiarek). Z uwagi na występowanie typów siedlisk ujętych w Dyrektywie Siedliskowej obszar kwalifikuje się do ochrony w ramach sieci Natura 2000. Na terenie gminy Lądek Zdrój występuje wiele gatunków chronionych i rzadkich roślin, ptaków i nietoperzy. Z storczyków rośnie tu 8 gatunków: kruszczyk szerokolistny, listera jajowata, podkolan biały, storczyk majowy, storczyk męski, storczyk Fuchsa, gółka długoostrogowa, gnieźnik leśny. Z innych roślin chronionych rośnie tu dziewięćsił bezłodygowy, orlik pospolity, paprotka pospolita, wawrzynek wilczełyko, grzyb sromotnik. Cenna dla flory jest też dolina potoku w dolinie pomiędzy Kątami Bystrzyckimi a Konradowem (jej północna część znajduje się na terenie projektowanego użytku ekologicznego – „Zlewnia rzeki Konradki – część północna". Występuje tu silnie mozaikowy kompleks zbiorowisk towarzyszących potokom górskim, w skład którego wchodzą łęgi olchowe (*Stellario – Alnetum*), grądy (*Galio – Carpinetum*), fragment jaworzyny górskiej (*Lunario – Aceretum*), wilgotne łąki (*Calthion*) i zbiorowiska szuwarowe (*Equisetetum limosi*) oraz podgórskie okrajki nitrofilne i ziołorośla (*Petasitetum officinalis, Geranio phaei – Urticetum* i inne). Gatunki chronione: kukułka szerokolistna (*Dactylorhiza majalis*), kukułka Fuchsa (*Dactylorhiza fuchsii*). Gatunki częściowo chronione: centuria zwyczajna (*Centaurium erythraea*), kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), pierwiosnka wyniosła (*Primula elation*), przytulia wonna (*Galium odoratum*), kalina koralowa (*Viburum opulus*), konwalia majowa (*Convallaria majalis*), kruszyna pospolita (*Frangula alnus*). Inne: miodunka ćma (*Pulmonaria obscura*), bodziszek żałobny (*Geranium phaeum*), czworolist pospolity (*Paris quadrifolia*), kosmatka (*Luzula luzuloides*), turzyca leśna (*Carex sylvatica*), jaskier różnolistny (*Ranunculus auricomus*), róża alpejska (*Rosa pendulina*), pszeniec gajowy (*Melampyrum nemorosum*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), śledziennica skrętolistna (*Chrysosplenium alternifolium*), *Thalictrum aquilegifolium*, kozłek bzowy (*Valerians sambucifolia*), wilczomlecz słodki (*Euphorbia dulcis*), poziomka wysoka (*Fragaria moschata*), szczyr trwały (*Mercurialis perennis*). We wschodniej części projektowanego parku cenna dla ptaków jest dolina prawobrzeżnego (bezimiennego) dopływu potoku Konradka na zachód od Kątów Bystrzyckich. Jest to wąska dolina niewielkiego potoku otoczona zadrzewionymi stokami wzgórz. Wzdłuż silnie meandrującego, nie uregulowanego potoku znajduje się pas podmokłych łąk, szuwarów i olsów, a w górnym (źródliskowym) odcinku potok jest rozgałęziony i otoczony dojrzałym drzewostanem mieszanym. W otoczeniu krajobraz wybitnie mozaikowy, z rozczłonkowanymi lasami na wzgórzach, kośnymi łąkami, nieużytkami i polami uprawnymi, co w całości stwarza dużą różnorodność siedliskową, warunkującą istnienie bogatego zespołu ptaków. Pozostałością prawdopodobnie obecnej tu w przeszłości osady ludzkiej są zachowane stare sady oraz płaskie, podmokłe łąki nad potokiem. Należy dążyć do utrzymania obecnego układu biotopów, zwłaszcza zachować naturalny charakter potoku i jego obrzeży, a także różnorodność siedliskową otoczenie. Spośród gatunków mapowanych stwierdzono tu kruka, krogulca, dzięcioła czarnego, gąsiorka, paszkota, gila, czyża, krzywodzioba świerkowego. Teren ten stanowi żerowisko bociana czarnego i prawdopodobne lęgowisko kani rudej. W

przypadku obu tych gatunków należy dążyć do odszukania gniazd i wyznaczenia stref ochronnych. Należy podkreślić, że jest to jedyne znane obecnie (potencjalne) stanowisko lęgowe kani rudej na Ziemi Kłodzkiej, a nawet na całym podgórskim obszarze Śląska, co dodatkowo podnosi rangę obszaru proponowanego pod ochronę. Inne rzadkie chronione gatunki ptaków występujące na terenie projektowanego parku krajobrazowego to: strumieniówka, orzechówka, derkacz, pliszka górska, kobuz. Chronione ssaki: rzęsorek mniejszy, rzęsorek rzeczek, ryjówka górska, gacek brunatny, nocek duży, i 1 gatunek chronionej ryby – głowacz pręgopłetwy. W obrębie projektowanego parku krajobrazowego znajduje się proponowany rezerwat przyrody „Dawne wyrobiska marmuru na E od Konradowa" oraz proponowane użytki ekologiczne: „Kościół w Konradowie" i „Młaki na S od Kątów Bystrzyckich. W obrębie projektowanego parku krajobrazowego znajdują się 2 cmentarze nie wpisane do rejestru zabytków – w Kątach Bystrzyckich i Konradowie. Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Pasmo Krowiarki".

2) **Rezerwat przyrody „Czarne Urwisko".** Proponuje się tu utworzenie rezerwatu o powierzchni od 30 do 80 ha. Występuje tu bardzo dobrze wykształcony las klonowo – lipowy (*Aceri – Tilietum*) z aż 7 gatunkami chronionymi (priorytetowe siedlisko), zajmujący strome, kamieniste stoki południowo – wschodnie, spadające do doliny Lutyńskiego Potoku. Ponadto znajdują się siedliska krzemianowych ścian skalnych, bardzo dobrze wykształcony fragment acidofilnej buczyny o naturalnym charakterze, zaś na wierzchowinie zdegenerowane stadia żyznych buczyn. Gatunki chronione: Listera jajowata (*Listera ovata*), bluszcz pospolity (*Hedera helix*), paprotka zwyczajna (*Polypodium vulgare*), wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), pierwiosnka wyniosła (*Primula elation*), kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), *Umbilicaria cfr. hirsuta*. Inne: dzwonek pokrzywolistny (*Campanula trachelium*), czerniec gronkowy (*Actaea spicata*), lipa szerokolistna (*Tilia platyphyllos*), lipa wąskolistna (*Tilia cordata*), klon zwyczajny (*Acer platanoides*), klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), wiąz górski (*Ulmus glabra*), zanokcica północna (*Asplenium septentrionale*), czyściec leśny (*Stachys sylvatica*), przenęt purpurowy (*Prenanthes purpurea*), czworolist pospolity (*Paris quadrifolia*), gruszyczka mniejsza (*Pyrola minor*), firletka lepka (*Viscaria vulgaris*). Proponowana forma ochrony to rezerwat przyrody (biocenotyczny). Przy południowej granicy rezerwatu znajduje się proponowane stanowiska dokumentacyjne „Bazaltowe słupy" i „Czarne Urwisko". Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Czarne Urwisko koło Lutyni".

3) **Rezerwat przyrody „Dawne wyrobiska marmuru na E od Konradowa"**. Są to nieczynne wyrobiska marmuru na SW stoku Wapiennej Góry, na granicy gminy. Występują tu stadia regeneracyjne buczyny storczykowej oraz zbiorowiska naskalne, zaś bliżej Konradowa łąki kośne ze związku *Arrhenatherion* z dużymi populacjami storczyka męskiego (Orchis mascula). Pod względem florystycznym to najcenniejszy obiekt na obszarze gminy. Gatunki chronione: gnieźnik leśny (*Neottia nidus avis*), storczyk męski (*Orchis mascula*), podkolan biały (*Platanthera bifolia*), listera jajowata (*Listera ovata*), lilia złotogłów (*Lilium martagon*), bluszcz pospolity (*Hedera helix*), paprotka pospolita (*Polypodium vulgare*), dziewięćsił bezłodygowy (*Carlina acaulis*) i orlik pospolity (*Aquilegia vulgaris*). Gatunki częściowo chronione: kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), marzanka wonna (*Galium odoratum*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), kruszyna pospolita (*Frangula alnus*), konwalia majowa (*Convallaria majalis*). Licznie występuje tu więc 14 gatunków chronionych. Proponowana forma ochrony to rezerwat florystyczny. Z uwagi na występowanie typów siedlisk ujętych w Dyrektywie Siedliskowej obszar kwalifikuje się do ochrony w ramach sieci Natura 2000. Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Pasmo Krowiarki".

4) **Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Góra Cierniak (Góra Św. Marii) na północny zachód od Radochowa.** Występują tu liczne fragmenty kwaśnych buczyn, dobrze wykształcone, rozsiane wśród lasów gospodarczych. Bardzo piękne okazy świerków i buków. Niektóre partie żyźniejsze – występowanie niektórych gatunków runa wskazuje na możliwość wytworzenia się żyznych buczyn. W otoczeniu występują zarastające już i opuszczone łąki kośne ze związku *Arrhenatherion*. Gatunek chroniony: dziewięćsił bezłodygowy (*Carlina acaulis*). Gatunki częściowo chronione: marzanka wonna (*Galium odoratum*), kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), paprotka zwyczajna (*Polypodium vulgare*). Na szczycie znajduje się niewielki zespół sakralny typu kalwarii. Nad potokiem, 200 ma na wschód od Jaskini Radochowskiej rozwija się bogata łąka ze związku *Calthion* (*Cirsietum rivularis*) ze stanowiskiem kukułki szerokolistnej (*Dactylorhiza majalis*). Pozostałe cenne gatunki skupione wokół Jaskini Radochowskiej występują w stadiach regeneracyjnych grądów i lasach gospodarczych. Poniżej w biegu strumienia rozwija się fragment podgórskiego łęgu jesionowego. Gatunki chronione: kukułka szerokolistna (*Dactylorhiza majalis*), dziewięćsił bezłodygowy (*Carlina acaulis*), listera jajowata (*Listera ovata*), bluszcz pospolity (*Hedera helix*). Do powyższego terenu przylega Jaskinia Radochowska jako proponowany użytek ekologiczny cenny dla nietoperzy. Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Góry Złote".

5) **Zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Wojtówka" – dolina dopływu Białej Lądeckiej.** Występują tu stanowiska płazów i gadów rozsiane wzdłuż dolin i na zboczach okolicznych grzbietów. Jest to obszar cenny pod względem przyrodniczym, głównie ze względu na występowanie salamandry plamistej i rzekotki drzewnej, jak też reliktowego gatunku ryby – głowacza. Należałoby przeprowadzić gruntowne ba-

dania wszystkich cieków wodnych na tym terenie aby odnaleźć miejsca rozrodu salamandry. Słaba penetracja tego obszaru przez turystów i mieszkańców jest kolejną okolicznością rokującą utrzymaniu się populacji płazów i gadów. Salamandra – łąka nad potokiem koło zabudowań, jeden okaz. Traszka górska – niewielkie zbiorniki astatyczne, miejsce godowania, kilka okazów. Rzekotka drzewna – krzaki nad potokiem obok zabudowań, jeden okaz. Żaba trawna – łąki i zarośla wzdłuż potoku. Padalec zwyczajny – polana leśna 1 km na S od wsi. Żmija zygzakowata – polana leśna 1 km na S od wsi. Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Góry Złote".

6) **Użytek ekologiczny „Górna dolina Skrzyczany".** Co prawda brak jest tu dobrze wykształconych zbiorowisk roślinnych (poza niewielkimi fragmentami łąk ze związku *Calthion*) jednakże występuje tu szereg gatunków chronionych i górskich. Gatunki chronione: ciemiężyca zielona (*Veratrum lobelianum*), kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*), dziewięćsił bezłodygowy (*Carlina acaulis*), wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*), barwinek pospolity (*Vinca minor*), paprotka zwyczajna (*Polypodium vulgare*). Gatunki częściowo chronione: kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), marzanka wonna (*Galium odoratum*), naparstnica purpurowa (*Digitalis purpurea*), pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), konwalia majowa (*Convallaria majalis*). Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Góry Złote".

7) **Użytek ekologiczny „Orliczka".** Obecność bogatych populacji rzadkiego i zagrożonego na terenie Polski głowacza pręgopłetwego stwierdzonych w Orliczce którym towarzyszą liczne pstrągi potokowe przemawia za utworzeniem na tym cieku (od źródeł do ujścia, wraz z dopływami) użytku ekologicznego. W górnym odcinku zachodniego ramienia użytku jest obszar cenny dla flory. Są tu doskonale wykształcone stadia regeneracyjne przypotokowego łęgu (*Carici remotae – Fraxinetum*) z dużymi populacjami gatunków charakterystycznych dla tego typu siedliska. Gatunki chronione: lilia złotogłów (*Lilium martagon*), wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*). Gatunki częściowo chronione: kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), marzanka wonna (*Galium odoratum*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*). Inne: lepiężnik biały (*Petasites albus*), żankiel zwyczajny (*Sanicula europaea*), gwiazdnica gajowa (*Stellaria nemorum*), starzec Fuchsa (*Senecio fuchsii*), *Carex sylvatica*, świerząbek orzęsiony (*Chaerophyllum hirsutum*), czosnek niedźwiedzi (*Allium ursinum*), czartawa drobna (*Circaea alpina*), jastrzębiec leśny (*Hieracium murorum*), szczyr trwały (*Mercurialis perennis*), zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*), kokoryczka okółkowa (*Polygonatum verticillatum*), pępawa błotna (*Crepis paludosa*), niezapominajka gajowa (*Myosotis nemorosa*). Proponuje się porozumienie z Nadleśnictwem Lądek Zdrój w celu stosowania umiarkowanych sposobów gospodarowania (rębnia klasy IV, pozostawienie leżaniny, itp.). Na wschód od zbiegu dwóch ramion użytku ekologicznego znajduje się inny obszar cenny dla flory – las stokowy w Orłowcu (*Aceri – Tilietum*). Jest to wąski fragment lasu liściastego (około 40 m szerokości) między drogą w Orłowcu a lasem gospodarczym. Rozwija się na stromym, kamienistym stoku Wójtowej. W drzewostanie dominują gatunki liściaste (klon pospolity, jawor, lipa drobnolistna, wiąz górski), zaś w runie zaznacza swój udział: żywiec bulwkowaty (*Dentaria bulbifera*), szczyr trwały (*Mercurialis perennis*), kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), przytulia wonna (*Galium odoratum*), miodunka ćma (*Pulmonaria obscura*), przenęt purpurowy (*Prenanthes purpurea*), wilczomlecz słodki (*Euphorbia dulcis*), gajowiec żółty (*Galeobdolon luteum*), perłówka zwisła (*Melica nutans*), kokoryczka wielokwiatowa (*Polygonatum multiflorum*), kokoryczka okółkowa (*Polygonatum verticillatum*), dzwonek pokrzywolistny (*Campanula trachelium*), rota alpejska (*Rosa pendulina*), trzmielina zwyczajna (*Euonymus europaea*). Gatunki chronione całkowicie: bluszcz pospolity (*Hedera helix*), paprotka zwyczajna (*Polypodium vulgare*). Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Góry Złote".

8) **Użytek ekologiczny „Młaka nad Wrzosówką".** Młaka występuje w górnej części koryta Wrzosówki, ponad ostatnim domem we wsi, z udziałem następujących roślin: kukułka szerokolistna (*Dactylorhiza majalis*), wełnianka wąskolistna (*Eriophorum angustifolium*), ciemiężyca zielona (*Veratrum lobelianum*), turzyca prosowata (*Carex panicea*), kozłek dwupienny (*Valerians dioica*), fiołek błotny (*Viola palustris*), *Sphagnum sp*., pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*), lepiężnik biały (*Petasites albus*). Obok niej występują łąki kośne ze związku *Calthion* w otoczeniu ruin opuszczonych domów. Spotykamy tu między innymi: ciemiężyca zielona (*Veratrum lobelianum*), pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*), ostrożeń łąkowy (*Cirsium rivulare*), rdest wężownik (*Polygonum bistorta*), skrzyp bagienny (*Equisetum limosum*), knieć błotna (*Caltha palustris*), niezapominajka błotna (*Myosotis scorpioides*), krwawnica pospolita (*Lythrum salicaria*), tojeść zwyczajna (*Lysimachia vulgaris*). Obok występują także krzewy: kalina koralowa (*Viburnum opulus*), a w potoku spływającym spod Borówkowej mech (*Fontinalis antypyretica*). Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Góry Złote".

9) **Użytek ekologiczny „Łąki na NE od Gruszczyna"**. Bardzo dobrze rozwinięte łąki świeże ze związku *Arrhenatherion* ukryte wśród lasów. Bez cennych gatunków, lecz dobrze wykształcone i w pełni zgodne z modelowym opisem fitosocjologicznym. Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Góry Złote".

10) **Użytek ekologiczny „Dolina Lutyńskiego Potoku".** Występują tu 2 niewielkie fragmenty łąk ze związku *Calthion*, łęg wierzbowy ze związku *Salicion albae*, fragment podgórskiego łęgu jesionowego ze stanowiskami: czosnek niedźwiedzi (*Allium ursinum*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*) i bodziszek żałobny (*Geranium phaeum*) oraz płaty trzcinowisk. Na uwagę zasługuje też niewielki fragment grądu z udziałem następujących gatunków: kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), szczyr trwały (*Mercurialis perennis*), miodunka ćma (*Pulmonaria obscura*), zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*), lepnica czerwona (*Melandrium rubrum*), kokoryczka wielokwiatowa (P*olygonatum multiflorum*), łuskiewnik różowy (*Lathraea squamaria*), fiołek leśny (*Viola reichenbachiana*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), leszczyna pospolita (*Corylus avellana*) i głóg jednoszyjkowy (*Crataegus monogyna*).

11) **Użytek ekologiczny „Łąki pod Szwedzkimi Szańcami".** Występują tu łąki kośne ze związku *Arrhenatherion*. Dobrze rozwinięte, bogate gatunkowo. Bez udziału gatunków rzadkich lub szczególnie cennych, prawdopodobne stanowisko podkolana białego (nie stwierdzony). Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Góry Złote".

12) **Użytek ekologiczny „Park Trzebieszowicki".** Użytek obejmuje park wraz ze znajdującym się w nim stawem. Obszar jest żerowiskiem kilku gatunków nietoperzy: nocek Natterera, nocek rudy, karlik większy.

13) **Użytek ekologiczny „Łąka w Trzebieszowicach".** Wilgotna łąka ze związku Calthion (*Cirsio –Polygonetum*). Brak cennych gatunków lecz dobry stopień wykształcenia.

14) **Użytek ekologiczny „Grąd konwaliowy w Trzebieszowicach".** Niewielki fragment zespołu grądowego rozwinięty w dawnym wyrobisku. Częściowo zdegenerowany lecz z pełnym składem gatunkowym. Gatunki chronione całkowicie i częściowo: *Polypodium vulgare*, *Hepatica nobilis*, *Convallaria majalis* (bardzo duża populacja), *Asarum europaeum*.

15) **Użytek ekologiczny „Jaskinia Radochowska".** Jaskinia jest naturalnym zimowiskiem nietoperzy: nocek duży, nocek rudy, gacek brunatny, mopek. Stanowi ona również miejsce wiosenno – jesiennej koncentracji takich gatunków nietoperzy jak: podkowiec mały, gacek brunatny i mopek. Obiekt kwalifikuje się do ochrony w ramach sieci Natura 2000. Obecnie jest tu pomnik przyrody nieożywionej. Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Góry Złote".

16) **Użytek ekologiczny „Dolina Białej Lądeckiej".** Obszar cenny z uwagi na występowanie największych w Polsce populacji jaskra pędzelkowatego, gatunku z Czerwonej Księgi oraz doskonale zachowane siedlisko podgórskiej rzeki (siedlisko NATURA 2000) z zonalnie ułożoną roślinnością nadbrzeżną i fragmentami lęgów wierzbowych ze związku *Salicion albae* (siedlisko NATURA 2000). Poniżej Lądka Zdroju na terasie zalewowej występują także stadia regeneracyjne żyznego lasu łęgowego (prawdopodobne *Carici remotae – Fraxinetum*). Występują tu także niewielkie populacje parzydła leśnego oraz gatunków częściowo chronionych (pierwiosnek wyniosły, kopytnik, przytulia wonna, kalina koralowa) i górskich (wiechlina Chaixa, bodziszek żałobny i wiele innych). Występują tu 2 gatunki chronione ryb – głowacz białopletwy i głowacz pręgopłetwy oraz 2 cenne gatunki ryb: lipień i pstrąg potokowy. Niezbędna jest tu ochrona przed regulacją rzeki i pobieraniem materiału skalnego z dna. Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Dolina Białej Lądeckiej".

17) **Użytek ekologiczny „Kościół w Radochowie".** Strych kościoła jest schronieniem kolonii rozrodczej nocka dużego liczącej 25 – 30 osobników i kolonii rozrodczej gacka brunatnego liczącej 10 – 15 osobników. Obiekt kwalifikuje się do ochrony w ramach sieci Natura 2000.

18) **Użytek ekologiczny „Nowy Jerzy".** Strych szpitala uzdrowiskowego „Nowy Jerzy" jest schronieniem kolonii rozrodczej nocka dużego liczącej 20 – 30 osobników. Obiekt kwalifikuje się do ochrony w ramach sieci Natura 2000.

19) **Użytek ekologiczny „Młody las łęgowy na N stoku Trojaka".** Nad potokiem na północnym stoku Trojaka rozwijają się stadia regeneracyjne zespołów *Stellario – Alnetum* i *Carici remotae– Fraxinetum* z towarzyszeniem niewielkich płatów kwaśnej buczyny. Gatunki chronione: ciemiężyca zielona (*Veratrum lobelianum*), parzydło leśne (*Aruncus dioicus*), barwinek pospolity (*Vinca minor*), wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*). Gatunki częściowo chronione: pierwiosnek wyniosły (*Primula elatior*), kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), przytulia wonna (*Galium odoratum*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), kruszyna pospolita (*Frangula alnus*). Inne: gwiazdnica gajowa (*Stellaria nemorum*), *Galeobdolon luteum*, kuklik zwisły (*Geum rivale*), rzeżucha górska (*Cardamine amara*), czosnek niedźwiedzi (*Allium ursinum*), lepnica czerwona (*Melandrium rubrum*), tojeść gajowa (*Lysimachia nemorum*), lepiężnik biały (*Petasites albus*), kostrzewa leśna (*Festuca altissima*). Proponuje się porozumienie z Nadleśnictwem Lądek Zdrój w celu stosowania umiarkowanych sposobów gospodarowania (rębnia klasy IV, pozostawianie leżaniny, itp.). Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Góry Złote".

20) **Użytek ekologiczny „Skały na szczycie Trojaka".** Jest to zespół wyniosłych skałek (do 5 – 6 metrów wysokości) z populacjami paprotki zwyczajnej (*Polypodium vulgare*), kosodrzewiny (*Pinus mugo*),

Asplenium septentrionale i licznych porostów naskalnych. Proponuje się także utworzenie tu pomnika przyrody nieożywionej „Góra Trojak". Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Góry Złote".

21) **Użytek ekologiczny „Zlewnia rzeki Konradki" – część północna".** Południowa część jest na terenie proponowanego Parku Krajobrazowego „Krowiarki". Obecność bogatych populacji rzadkiego i zagrożonego na terenie Polski głowacza pręgopłetwego stwierdzonych w Konradce, którym towarzyszą liczne pstrągi potokowe przemawia za utworzeniem na tym cieku (od źródeł do ujścia, wraz z dopływami) użytku ekologicznego. W południowej części proponowanego użytku znajduje się niewielka powierzchnia cenna dla flory – Łąka w Konradowie. Jest to wilgotna łąka ze związku Calthion (*Cirsietum rivularis*). Brak cennych gatunków, dobry stopień wykształcenia. Cenna dla flory jest dolina potoku w dolinie pomiędzy Kątami Bystrzyckimi a Konradowem (jej południowa część znajduje się na terenie projektowanego Parku Krajobrazowego „Krowiarki". Występuje tu silnie mozaikowy kompleks zbiorowisk towarzyszących potokom górskim, w skład którego wchodzą łęgi olchowe (*Stellario – Alnetum*), grądy (*Galio – Carpinetum*), fragment jaworzyny górskiej (*Lunario – Aceretum*), wilgotne łąki (*Calthion*) i zbiorowiska szuwarowe (*Equisetetum limosi*) oraz podgórskie okrajki nitrofilne i ziołorośla (*Petasitetum officinalis, Geranio phaei – Urticetum* i inne). Gatunki chronione: kukułka szerokolistna (*Dactylorhiza majalis*), kukułka Fuchsa (*Dactylorhiza fuchsii*). Gatunki częściowo chronione: centuria zwyczajna (*Centaurium erythraea*), kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*), przytulia wonna (*Galium odoratum*), kalina koralowa (*Viburum opulus*), konwalia majowa (*Convallaria majalis*), kruszyna pospolita (*Frangula alnus*). Inne: miodunka ćma (*Pulmonaria obscura*), bodziszek żałobny (*Geranium phaeum*), czworolist pospolity (*Paris quadrifolia*), kosmatka gajowa (*Luzula luzuloides*), turzyca leśna (*Carex sylvatica*), *Ranunculus auricomus*, rota alpejska (*Rosa pendulina*), pszeniec gajowy (*Melampyrum nemorosum*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), śledziennica skrętnolistna (*Chrysosplenium alternifolium*), rutewka orlikolistna (*Thalictrum aquilegifolium*), kozłek bzowy (*Valerians sambucifolia*), wilczomlecz słodki (*Euphorbia dulcis*), poziomka wysoka (*Fragaria moschata*), szczyr trwały (*Mercualis perennis*). We wschodniej części użytku znajduje się cenny obszar dla płazów i gadów – Siniak. Jest to wschodnie zbocza Siniaka z plantacjami róży z ciekami wodnymi. Miejsce występowania salamandry plamistej i żmii zygzakowatej na plantacji róży. Należałoby również i na tym obszarze przeprowadzić dokładne badania wszystkich cieków wodnych w celu odnalezienia miejsca rozrodu salamandry. Na południe od wzgórza Siniak znajduje się obszar cenny dla flory – Łąki na NE od Kątów Bystrzyckich. Około 0,5 km na NE od Kątów Bystrzyckich na łagodnych stokach występują dobrze wykształcone łąki kośne. Występuje tu dziewięćsił bezłodygowy (*Carlina acaulis*). Na skraju lasu, w okrajkach z Genista tinctoria i na łące świeżej wraz z kostrzewką czerwoną (*Festuca rubra*), świerzbnicą polną (*Knautia arvensis*), firletką lepką (*Viscaria vulgaris*), brodawnikiem zwyczajnym (*Leontodon hispidus*), dzwonkiem rozpierzchłym (*Campanula patula*), babką lancetowatą (*Plantago lanceolate*), *Veronica chamaedrys*, przytulią zwyczajną (*Galium mollugo*), *Polygala comosa*. Obok w zaroślach przy drodze z Lądka Zdroju do Kątów Bystrzyckich znajduje się stanowisko listery jajowatej (*Listera ovate*) i kruszczyka szerokolistnego (*Epipactis helleborine*). Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Pasmo Krowiarki".

22) **Użytek ekologiczny „Kościół w Konradowie".** Strych kościoła jest schronieniem kolonii rozrodczej nocka dużego liczącej 180 – 200 osobników i kolonii rozrodczej gacka brunatnego licząca 20 – 25 osobników. Obiekt kwalifikuje się do ochrony w ramach sieci Natura 2000. Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Kościół w Konradowie".

23) **Użytek ekologiczny „Wzgórze kota 605 na S od Kątów Bystrzyckich".** Brak dobrze wykształconych zbiorowisk roślinnych poza łąkami ze związku *Arrhenatherion*. Zagajniki leszczynowe, brzozowe i mieszane – stadia regeneracyjne żyznych grądów. Uderza jednak duże bogactwo gatunkowe tego obszaru. Gatunki chronione: kukułka plamista (*Orchis mascula*), podkolan biały (*Platanthera bifolia*), kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*), dziewięćsił bezłodygowy (*Carlina acaulis*) – największe populacje w gminie, paprotka zwyczajna (*Polypodium vulgare*), wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*). Gatunki częściowo chronione: przytulia wonna (*Galium odoratum*), konwalia majowa (*Convallaria majalis*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), kruszyna pospolita (*Frangula alnus*). Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Pasmo Krowiarki".

24) **Użytek ekologiczny „Młaki na S od Kątów Bystrzyckich".** Doskonale zachowane wilgotne łąki zespołu *Cirsietum rivularis*, obok zagajnik olchowy w typie stadium regeneracyjnego olesu. Największa populacja kukułka szerokolistnej (*Dactylorhiza majalis*) w obrębie gminy (137 sztuk) w bardzo dobrej kondycji zdrowotnej. Rośnie tu także: pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*) i szereg gatunków charakterystycznych dla siedlisk wilgotnych łąk. Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Pasmo Krowiarki".

25) **Użytek ekologiczny „Dolina potoku koło Stójkowa i Kompleks Kąty – Stójków".** Część północna (Dolina potoku koło Stójkowa) to niemożliwy do rozdzielenia w skali mapy kompleks łęgów przypotokowych, fragmentów olesu *Carici elongatae – Alnetum*, łąk ze związku *Calthion* (*Cirsietum rivularis, Scirpetum silvatici, Cirsio – Polygonetum*), szuwarów (np.: *Equisetetum limosii*) i trzcinowisk o długości 1,3

km ciągnących się od Lądka Zdroju po Lądek Stójków. Gatunki chronione: kukułka szerokolistna (*Dactylorhiza majalis*), ciemiężyca zielona (*Veratrum lobelianum*). Częściowo chronione: kalina koralowa (*Viburnum opulus*), pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*). Część południowa (Kompleks Kąty – Stójków) to kompleks zbiorowisk przypotokowych w skład którego wchodzą: łęgi z *Alnus glutinosa*, młode olesy, brzezina bagienna (*Betuletum pubescentis*) oraz stadia regeneracyjne grądu. Zbiorowiska leśne spontaniczne, nie zagospodarowane, młode stadia regeneracyjne w dobrym stanie ekologicznym (leżanina, wykroty, kształtuje się naturalna struktura piętrowa i gatunkowa). W pełni naturalne. Ponadto w kompleksie tym występują zarośla wierzbowe (*Salicetum pentandro – cinereae*), łąki wilgotne ze związku *Calthion* (*Scirpetum silvatici* i *Cirsietum rivularis*), a także szuwary i ziołorośla. Gatunki częściowo chronione: pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), kruszyna pospolita (*Frangula alnus*), konwalia majowa (*Convallaria majalis*). Inne: skrzyp bagienny (*Equisetum limosum*), psianka słodkogórz (*Solanum dulcamara*), pępawa błotna (*Crepis paludosa*), kniec błotna (*Caltha palustris*), kosmatka gajowa (*Luzula nemorosa*), kosmatka orzęsiona (*Luzula pilosa*), świerząbek orzęsiony (*Chaerophyllum hirsutum*), *Polygonatum verticillatum*, *Melampyrum sylvaticum*, *Stachys sylvatica*, *Ranunculus lanuginosus*, *Bromus sp.*, *Scirpus sylvatica*, *Ranunculus lingua*. Obserwowano także padalca zwyczajnego. Proponuje się ochronę czynną w porozumieniu z Nadleśnictwem, zaniechanie zabiegów gospodarczych w wybranych fragmentach leśnych i zezwolenie na naturalny przebieg procesów sukcesyjnych, koszenie łąk wilgotnych. Obszar tego proponowanego użytku jest też cenny dla ptaków. Na niewielkim obszarze stwierdzono tu stosunkowo wysoką liczebność kilku cennych gatunków ptaków: gąsiorek (co najmniej 5 par lęgowych), świergotek łąkowy (min. 4 pary lęgowe), dziwonia (min. 3 – 4 pary lęgowe), jarzębatka (5 par lęgowych), przepiórka, pustulka, a w pobliżu derkacz, dzięcioł czarny i kobuz. Dla zachowania cennych populacji ptaków zaleca się utrzymanie obecnych stosunków wodnych, zwłaszcza nie podejmowanie melioracji odwadniających. Ponadto należy zachować występującą tu roślinność krzewiastą. Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie częściowo w granicach obszaru NATURA 2000 „Pasmo Krowiarki".

26) **Użytek ekologiczny „Skalna Iglica".** Zespół wyniosłych form skalnych z populacjami paprotki zwyczajnej (*Polypodium vulgare*). Proponuje się tu też utworzenie pomnika przyrody nieożywionej Stołowe Skały (Sztolne Skały), obejmujące też Skalną Iglicę. Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Góry Złote".

27) **Użytek ekologiczny „Madejowa Skala".** Interesująca forma skalna z populacjami paprotki zwyczajnej (*Polypodium vulgare*). Proponowany do objęcia ochroną obszar znajduję się obecnie w granicach obszaru NATURA 2000 „Góry Złote".

1.11. Warunki podłoża budowlanego

Ocenę warunków podłoża budowlanego na terenie gminy Lądek Zdrój opracowano na podstawie Objaśnień do Mapy Geośrodowiskowej Polski w skali 1:50000, arkusze: Złoty Stok nr 902 (Awdankiewicz, 2004) oraz Stronie Śląskie i Biela nr 934, 935 (Kłonowski, 2004). Warunki te określono z pominięciem: przyrodniczych obszarów chronionych i występowania złóż kopalin, terenów leśnych, gleb chronionych III klasy bonitacyjnej, łąk na glebach pochodzenia organicznego, terenów zieleni urządzonej, itp. W tak określonych granicach wyróżniono dwie podstawowe kategorie obszarów:

- warunki korzystne dla budownictwa;
- warunki niekorzystne, utrudniające budownictwo.

Na obszarze gminy Lądek Zdrój występują przeważnie grunty skaliste. Są one zwięzłe, tylko niekiedy mocno spękane, szczelinowate. Generalnie stwarzają jednak dobre warunki dla typowego budownictwa powszechnego. Obszary pokryte gliną zboczową i piaskami są mniej przydatne pod zabudowę szczególnie przy znacznym nachyleniu zboczy (niebezpieczeństwo zsuwów i pełzania zwietrzelin). Dla określenia korzystnych warunków dla budownictwa przyjęto nachylenie zboczy nie przekraczające 20 %. Także niezawodnione grunty piaszczysto – żwirowe wysokich tarasów stwarzają dobre warunki dla budownictwa. Analizując podłoże na terenie gminy, można wydzielić tereny o warunkach korzystnych dla budownictwa. Znajdują się one generalnie na południe od Radochowa i Lądka Zdroju, powyżej dna doliny rzeki Białej Lądeckiej.
Obszarami o niekorzystnych warunkach dla budownictwa są tereny płytkiego występowania wód gruntowych (0 – 2 m), w obrębie den dolinnych większości potoków, a zwłaszcza rzeki Białej Lądeckiej. Niekorzystne warunki budowlane mają obszary występowania gruntów słabonośnych: niespoistych luźnych i spoistych (piaszczysto – madowych), zalegających w dolinach większych potoków i rzek. Warunki budowlane są tutaj uzależnione w pierwszym rzędzie od zawodnienia. Obszary den dolinnych i rzecznych narażone są również na zalewanie w czasie powodzi. Miało to miejsce w lipcu 1997 roku, kiedy to Biała Lądecka na całej długości wystąpiła z koryta, niszcząc zabudowę i niżej położone odcinki dróg w swojej dolinie.

2. UWARUNKOWANIA HISTORYCZNE

2.1. Historia i osadnictwo[13]

Gmina Lądek Zdrój posiada opracowane „Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Lądek Zdrój" sporządzone w 2000 roku przez Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu. Dokument ten w sposób szczegółowy przedstawia historię miasta i gminy oraz przebieg procesów osadniczych. Ponadto istnieje bogata literatura opisująca dzieje miasta i gminy. Poniżej przedstawiono kompilację najważniejszych wydarzeń dotyczących historii miasta oraz poszczególnych miejscowości wiejskich.

2.1.1. Lądek Zdrój

Wiek XII. 18 maja 1137 roku zjazd kłodzki – spotkanie Bolesława Krzywoustego z Sobiesławem Czeskim. Na mocy zawartych wówczas postanowień Ziemia Kłodzka znalazła się w granicach Czech. Lądek, wówczas osada Leśna, była osadą służebną zamku Karpień.

Wiek XIII – XIV. 9 kwietnia 1241 roku – bitwa pod Legnicą. Zagon Tatarsko – Mongolski zmierza przez Ziemię Kłodzką i Przełęcz Lądecką w kierunku Otmuchowa niszcząc wszystko po drodze, w tym również pierwsze urządzenia kąpielowe w Lądku. Pisze o tym anonimowy poeta. W latach 1280 – 1282 Lądek otrzymuje prawa miejskie z nadania księcia wrocławskiego Henryka IV Probusa. 110 lat później potwierdza je król czeski Wacław IV.

Wiek XV. Lata 1419 – 1433 okres wojen husyckich. W 1428 roku husyci niszczą zamek Karpień oraz Lądek, w tym również urządzenia kąpielowe. Następuje regres gospodarczy i zahamowanie rozwoju miasta i zdroju. W 1459 roku pierwszy elekcyjny król czeski Jerzy z Podiebradu podnosi Ziemię Kłodzką do rangi hrabstwa i hrabstwo to funkcjonuje aż do 1945 roku. Latem 1496 roku Lądek odwiedza książę ziębicki syn króla Jerzego – Henryk Starszy. W 1498 roku synowie Henryka Starszego: Jerzy, Karol i Albrecht budują zachowany (po licznych przebudowach) do dnia dzisiejszego zakład kąpielowy „Jerzy" zwany obecnie "Starym". Oni też zlecają pierwsze badania wód, które przeprowadził wiedeńczyk dr Konrad z Bergu.

Wiek XVI. W 1526 roku na tronie czeskim zasiada Ferdynand I Habsburg, tym samym Czechy i należący wówczas do nich Śląsk wchodzą w skład monarchii Habsburgów. W 1537 roku rusza budowa pierwszego ratusza na rynku lądeckim, po wcześniejszym wykupieniu wójtostwa i powstaniu Rady Miejskiej. W 35 lat później miasto wykupuje zakład „Jerzy" i w 1577 roku Rada Miejska ustanawia pierwsze przepisy kąpielowe. Dzięki sąsiedztwu Hrabstwa Kłodzkiego z Księstwem Biskupów Wrocławskich częstymi gośćmi lądeckiego zdroju byli biskupi, i to nie tylko wrocławscy. W XVI wieku dwukrotnie gościli tu: bp Marcin Gerstmann, Antoni Bros z Mohelnicy, późniejszy abp praski, oraz bp kujawsko – pomorski Rozrażewski.

Wiek XVII. Wojna 30–letnia (lata 1618 – 1648) przynosi wielkie zniszczenia, a epidemie chorób zakaźnych dziesiątkują ludność. W tym czasie ginie więcej ludności niż podczas samych działań wojny 30–letniej. W Lądku pamiątką po epidemiach są epitafia wmurowane w ściany spalonej kaplicy cmentarnej oraz trzy krzyże dominujące nad miastem na południowych zboczach Modzela (Góra Trzykrzyska). W roku 1678 hrabia Zygmunt Hoffmann buduje nowy zakład kąpielowy nazwany imieniem „Marii". Przy okazji wykopów pod fundamenty ponownie odkryto źródło (obecny „Wojciech"). Dwa lata później budowany jest kościół p.w. MB na Pustkowiu, obecnie sanktuarium Uzdrowienia Chorych. W 1693 roku powstaje kościół parafialny p.w. Narodzenia MP. W pierwszej połowie tego stulecia odwiedził Lądek arcybiskup praski E. Harrach i biskupi wrocławscy Sebastian Rostock i arcyksiążę Karol – bp wrocławski. W 1661 roku gościł w Lądku książę pruski Jerzy III z rodziną, a w roku 1674 książę Legnicki, Wrocławski i Brzeski – Jerzy Wilhelm, ostatni z linii Piastów.

Wiek XVIII. 8 marca 1739 roku następuje wielki pożar miasta. Płonie ratusz oraz wschodnia i południowa pierzeja rynku (różnica w zabudowie dostrzegalna do dnia dzisiejszego). Schyłek roku 1740 to początek wojen śląskich. Król pruski Fryderyk II zwany później Wielkim zagarnia całe północne Sudety i Śląsk. Od 1742 roku Lądek jest już w granicach Prus. Zabór dokonany przez Fryderyka II usankcjonowany został w 1763 roku postanowieniami pokoju zawartego w Hubertsburgu. Schyłek XVIII wieku i wiek XIX to dynamiczny rozwój uzdrowiska. Przyczynił się do tego niewątpliwie pobyt w Lądku i pomyślna kuracja Fryderyka II oraz hrabiego Karola Jerzego Henryka Hoyma, ministra ds. Śląska, który bezpośrednio przyczynił się do rozbudowy części uzdrowiskowej. W 1790 roku w Lądku przebywał J.W. Goethe.

Wiek XIX. Wiek XIX to dalszy, dynamiczny rozwój uzdrowiska. W 1795 i w 1800 roku przebywała tu królowa pruska, żona Fryderyka Wilhelma III Ludwika (Luiza). Z jej inicjatywy i funduszy rozpoczęto budowę północnego skrzydła obecnego Uzdrowiskowego Domu Kultury. W 1800 roku w Lądku przebywał J. Quincy Adams, późniejszy prezydent Stanów Zjednoczonych. Od 1811 roku w uzdrowisku obowiązywała opłata klimatyczna. Latem 1813 roku do uzdrowiska przybywają najwyżej postawieni w hierarchii społecznej

[13] Opracowano na podstawie informacji zamieszczonych na stronach internetowych: www.ladek.com.pl/podstrona,historia.html oraz www.ladek.pl.

XIX wieku goście: król pruski Fryderyk Wilhelm III wraz z dworem i car Rosji Aleksander I w towarzystwie książąt. Oficjalne spotkanie obu władców miało miejsce 2 sierpnia w nieistniejącej już leśnej Świątyni. W XIX wieku do Lądka przyjeżdża dużo Polaków, dla nich to Aleksander Kuczyński w 1821 roku tłumaczy na język polski pracę dr Mosda, zawierającą opis kuracji i wskazań leczniczych. W 1828 r. buduje się nową pijalnię, a przy okazji też odnawia się źródło Marianny, obecne źródło Dąbrówki. W 1829 roku odkryto obecne źródło Chrobrego, wówczas Łąkowe, a eksploatację tego źródła rozpoczęto w 1847 roku. Zabudowano teren od zakładu „Marii" (obecny „Wojciech") aż do zakładu „św. Jerzego". Zabudowa ta z niewielkimi tylko zmianami przetrwała do dnia dzisiejszego. W roku 1838 w kwietniu przebywała w Lądku księżna Marianna Orańska, córka Wilhelma I Orańskiego, władcy Zjednoczonego Królestwa Niderlandów. Osoba, która dokonała dużo dobrego dla tego regionu. W zależności od pory roku przebywała w różnych częściach Europy. Na tych terenach siedzibą Marianny Orańskiej był zamek w Kamieńcu Ząbkowickim, natomiast na Ziemi Kłodzkiej należały do niej Góry Bialskie i Masyw Śnieżnika. Właścicielka dbała o ten teren oraz o jego mieszkańców. Wyrażało się to racjonalną gospodarką, w tym czasie powstała cała sieć dróg górskich, a na hali pod Śnieżnikiem farma krów, którą zarządzał sprowadzony tu Szwajcar. Z biegiem lat, w miarę napływu turystów, stopniowo farma zaczęła się przekształcać w schronisko. Na terenach niżej położonych powstały stawy rybne (hodowla pstrąga). Również za zgodą księżnej powstało Międzygórze budowane przez Ryszarda Janischa i huta szkła w Stroniu Śląskim, której założycielem był Franciszek Wiktor Loski w 1864 roku. Dzięki Mariannie Orańskiej Lądek uzyskał połączenie drogowe z Kamieńcem i Ziębicami oraz Bolesławowem i Nowym Mestem na Morawach. Pamiątką tej budowy jest pomnik wystawiony księżnej przed kościołem ewangelickim, którego budowę również finansowała. Pomnik wyznacza połowę drogi z Kamieńca do Starego Mesta. Współcześnie zasługi Marianny Orańskiej upamiętniono płytą w Międzygórzu oraz na Śnieżniku. Z innych osobistości należy jeszcze wspomnieć króla pruskiego Fryderyka III, który przebywał tu w 1846 i 1857 roku oraz liczni poeci, pisarze, publicyści. W 1872 roku w części miejskiej budowany jest nowy ratusz. W 1892 roku następuje połączenie części miejskiej z częścią zdrojową. W 1897 roku uruchomiono połączenie kolejowe z Kłodzkiem.

Wiek XX. Trwa dalsza rozbudowa części zdrojowej, tylko nieco niżej w dolinie Białej Lądeckiej w kierunku Stronia Śląskiego, jak również na jej lewym brzegu. W 1904 roku dr J. Plesch odkrywa radioaktywność wód lądeckich, co wpłynęło na zmianę metod leczenia. Działania I i II wojny światowej omijają Lądek. W okresie międzywojennym odbywa się dynamiczny rozwój zabudowy willowej. W części uzdrowiskowej, w latach 1914 – 1916, buduje się Zakład Przyrodoleczniczy „Nowy Jerzy", a w 1936 roku kryty basen. 9 maja 1945 roku przez Przełęcz Lądecką na teren Ziemi Kłodzkiej wkraczają wojska radzieckie wyzwalając cały ten rejon. Od 15 czerwca 1945 roku w Lądku działa już polska administracja. Przybywają pierwsi osadnicy. W 50 % są to osadnicy z terenów wschodnich – z rejonu Wileńszczyzny i Lwowa. Ludność niemiecka sukcesywnie wysiedlana była na zachód, a akcję tę zakończono w 1957 roku. Bezpośrednio po wyzwoleniu wraz z polską administracją działała radziecka komendantura miasta. Rosjanie zaczęli uruchamiać poszczególne obiekty lecznicze dla swoich potrzeb, przekazując polskiej administracji tylko część z nich. Zarząd Państwowego Uzdrowiska powstał wiosną 1946 roku, jest to jednocześnie data rozpoczęcia pierwszego sezonu leczniczego. W 1953 roku władze radzieckie zlikwidowały swoje sanatorium, część obiektów przejęło Państwowe Uzdrowisko, a część powstający wówczas Centralny Wojskowy Zespół Sanatoryjny (CWZS). Wprawdzie Rosjanie wrócili tu jeszcze w 1966 roku, ale korzystali wówczas z bazy leczniczej CWZS. Dużo pensjonatów przejmują poszczególne zakłady pracy z głębi kraju. W latach 1948 – 1949 powstaje Fundusz Wczasów Pracowniczych (FWP), który przejął większość obiektów zakładowych. W latach 1950 – 1970 następował stały rozwój uzdrowiska. Bardzo istotne znaczenie miała uchwała Wojewódzkiej Rady Narodowej we Wrocławiu z 1968 roku, traktująca o kompleksowym rozwoju uzdrowiska. Okres powojenny to najlepsze lata w rozwoju miejscowości. W tym czasie przebudowano układ komunikacyjny, powstała duża i mała obwodnica miasta. Zmodernizowano Park 1000–lecia. W 1973 roku odwiercono źródło „Zdzisław". Imię upamiętnia Zdzisława Karsta, który przyczynił się do rozwoju miejscowości.

2.1.2. Kąty Bystrzyckie

Najstarsze źródła historyczne wzmiankują Kąty Bystrzyckie jako wieś Winklerdorf w dokumencie z 1346 roku. Przypuszcza się, że ta najstarsza wersja nazwy utworzona została od słowa Winkler, oznaczającego wędrownego kramarza, sprzedającego swoje towary w budach kramarskich lub na prowizorycznych, rozkładanych ladach. Wieś była jedną z najstarszych na Ziemi Kłodzkiej i należała do dóbr ówczesnego małego państewka, którego ośrodek władzy mieścił się na nieopodal położonym zamku Karpień. Państewko Karpińskie, którego właścicielami był van Glubos (albo Glaubos lub Głąbic) obejmowały w przybliżeniu tereny dzisiejszej gminy Stronie Śląskie i Lądek Zdrój i wchodziło w skład czeskiej monarchii. Wiadomo także, że wieś należała do lądeckiego okręgu sądowego (Landecker Landgericht), a znajdujący się tu kościół był kościołem parafialnym, wymienianym w latach 1364 – 1404. Na terenie Kątów miał też swoją posiadłość sędzia. Dobra sędziowskie, wzmiankowane po raz pierwszy w 1417 roku, utrzymały swój status najdłużej w okolicy, bo aż do lat 20–tych XX wieku. Od 1 połowy XVI wieku na obszarze Kąteckiej gminy wiejskiej rozwinęło się górnictwo. Pozyskiwano powierzchniowo zalegające darniowe rudy żelaza, a sama wieś była dość ludna, gdyż

osiedlało się tu wielu górników. Źródła historyczne mówią o czynnej w 1524 roku kopalni (Bergwerk) i o urzędniku nadzorującym wydobycie (Bergmeister) oraz czterech przysięgłych (Berggeschworner). Niestety do dzisiaj nie przetrwały żadne ślady działalności wydobywczej i położenia kopalni nie znamy nawet w przybliżeniu. W 1527 roku hrabia Kłodzki von Hardeck potwierdził górnicze przywileje kopalń w hrabstwie, a w szczególności tych w Kątach Bystrzyckich oraz pobliskim Stroniu i Marcinkowie. Wiemy też ze źródeł pisanych o funkcjonującym wtedy we wsi młynie. Po rozwiązaniu dóbr Karpińskich wieś w 2 połowie XV wieku weszła w skład dóbr kameralnych, czyli została włączona do majątku królewskiego. Przestała także być wsią parafialną i została włączona do parafii w Strachocinie. Podczas wojny 30–letniej (1618 – 1648) Kąty podzieliły los całego Dolnego śląska. Ludność znacznie zubożała wskutek kontrybucji i przymusowego kwaterowania wojsk. W drugiej połowie XVII wieku we wsi trwała odbudowa, ale próby ożywienia górnictwa w jej okolicy nie przyniosły dobrych efektów. W 1684 roku wieś sprzedana została szlachcie. W XVI i XVII wieku Kąty Bystrzyckie były małą, rolniczą wsią z warstwą kmieci w liczbie od 11 do 21. W 2 połowie XVII wieku i w 1 połowie następnego stulecia wieś zachowała charakter rolniczy, a rzemiosło reprezentowane było bardzo skromnie. Nie rozwinął się też przemysł. Działała jednak szkoła katolicka, wzmiankowana po raz pierwszy w 1789 roku. Do połowy XIX wieku wieś podzielona była na dwie części – większą, dominialną z kościołem filialnym i szkołą oraz drugą, mniejszą z sędziostwem, młynem i gorzelnią. Ta druga dzisiaj przysiółek położony u wylotu doliny, zwany Kłodno. W 2 połowie XIX wieku po regulacji stosunków społeczno – ekonomicznych na wsiach Hrabstwa Kłodzkiego, obie części zostały scalone. Zostały też przyporządkowane urzędowi gromadzkiemu w Lądku i urzędowi stanu cywilnego w Nieder Thalheim koło Lądka. Największą liczbę ludności, 350 osób, odnotowano w Kątach w 1857 roku. W tym okresie wieś znajdowała się w kręgu zainteresowania kuracjuszy z Lądka Zdroju, skąd ze względu na ładne otoczenie wsi urządzano do niej wycieczki i spacery. W latach 1895 – 1908 powstała nowa kolonia o nazwie Wesengrund na północny – zachód od wsi, licząca dwie zagrody z 13 mieszkańcami. Aż do 1945 roku Kąty Bystrzyckie były średniej wielkości wsią rolniczą. Po II wojnie światowej wieś została zasiedlona na nowo przez ludnością polską, jednak w znacznie mniejszym stopniu. Osadnictwu nie sprzyjało peryferyjne położenie, słabe warunki glebowe oraz brak zaplecza handlowego.

2.1.3. Konradów

Nazwa wsi utworzona została zapewne od niemieckiego imienia „Konrad" i słowa „Wald" (las). Prawdopodobnie odnosiła się do osoby właściciela lasu. Obecna nazwa miejscowości nawiązuje do lokalnej tradycji. Pierwsza wzmianka o Konradowie, wsi założonej na żyznych gruntach, pochodzi z 1346 roku. Wówczas miejscowość ta należała do dóbr karpieńskich i funkcjonowała według zasad prawa niemieckiego. Już w 1366 roku Konradów był wsią parafialną, a w 1416 roku wzmiankowano tu sędziostwo, które niewątpliwie powstało znacznie wcześniej. W 2 połowie XVI wieku i w 1 ćwierci XVII stulecia, w czasie niepokojów religijnych związanych z reformacją, Konradów tracił okresowo status wsi parafialnej i dołączany był do parafii w Nowym Waliszowie. W dobie wojny 30–letniej wieś znacznie zubożała, głównie ze względu na zniszczenia, kontrybucje i zarazy. W 1684 roku została sprzedana przez cesarską komisję alienacyjną i stała się własnością szlachecką, a w 1686 roku w ręce szlachty przeszło też sędziostwo. Dzięki temu, że Konradów założono na żyznych glebach stał się on w czasach nowożytnych dużą, rolniczą wsią z dość liczną warstwą kmieci (około 30 – 40). W późniejszym okresie nastąpił też rozwój rzemiosła np.: piekarstwo, piernikarstwo i rzeźnictwo, a także w niewielkim stopniu tkactwo oraz wytwórstwo przędzy. Rozwijał się też lokalny przemysł drzewny, młynarski i propinacyjny, a także handel, w tym handel zbożem. Dowodziło to niewątpliwie, że Konradów był w tym czasie zamożną wsią. Działała tu szkoła katolicka, wzmiankowana po raz pierwszy w 1789 roku. Do połowy XIX wieku Konradów podzielny był na dwie części, dominialną obejmującą większą część wsi i drugą z sędziostwem, mniejszą a w 2 połowie XIX wieku został scalony. W XIX stuleciu Konradów nadal pozostawał dużą miejscowością, w związku z czym po 1885 roku stał się siedzibą urzędu stanu cywilnego. Największą liczbę ludności wsi odnotowano w 1857 roku (900 osób). W 2 połowie XIX wieku wieś znalazła się na trasach turystycznych z Lądka na Przełęcz Puchaczówkę i Śnieżnik. Miała również charakter letniskowy. Po 1945 roku Konradów został ponownie zasiedlony. Ze względu na dobre warunki glebowo – klimatyczne zachował charakter rolniczy. W latach 70–tych XX wieku ulokowano w folwarku gospodarstwo rolne wchodzące w skład Agrokompleksu „Sudety", a po jego rozwiązaniu – PGR. Okresowo działała we wsi stacja turystyczna prowadzona przez PGT „Śnieżnik". We wsi miała zostać utworzony duży ośrodek wczasowy, lecz koncepcja ta nie została zrealizowana. Obecnie znajduje się tu kilka gospodarstw agroturystycznych. Konradów nie wyludnił się jak inne wsie w okolicy i ma ustabilizowaną sytuację ludnościową. Część ludności zajmuje się nadal rolnictwem.

2.1.4. Lutynia

Dawna nazwa wsi „Leuthen" miała charakter topograficzny. Badacze przypuszczali, że mogła ona być pochodzenia słowackiego, gdyż miała końcówkę „in". Wywodzono ją też od niemieckiego słowa „lut" wiążącego się ze średniogórnoniemieckim słowem „lite", oznaczającym górskie dobro, lenno. Inna sugestia, to powiązanie nazwy wsi ze słowem „Leite", rozumianym jako stok górski. Obecnie nazwa miejscowości nawiązuje do lokalnej tradycji. Wieś miała być założona przed 1300 rokiem, jednak pierwsza wzmianka o niej pochodzi z

1346 roku. Wówczas Lutynia należała do dóbr karpieńskich. Dobro sędziowskie wzmiankowano w 1412 roku, a w latach 1487 – 1495 Lutynia była lennem szlacheckim. W latach nowożytnych (1524 – 1559) próbowano w okolicy wsi prowadzić wydobycie rudy żelaza, ołowiu i srebra. Szybko jednak wydobycie zarzucono. W latach 1660 – 1667 nadal istniały we wsi wolne dobra sędziowskie, które należały wówczas do Georga Barischa. Do 1684 roku Lutynia pozostawała wsie kameralną, a później, do 1736 roku znalazła się w posiadaniu szlachty. Od 1736 roku należała do dóbr kameralnych Lądka i wchodziła w skład parafii w Lądku. W XVII i XVIII wieku Lutynia była niewielką rolniczą wsią z warstwą kmieci (około 13). W 2 połowie XVIII wieku i w 1 połowie następnego stulecia nadal zachowywała charakter rolniczy, a rzemiosło reprezentowane było bardzo skromnie. Nie rozwinął się też lokalny przemysł za wyjątkiem górnictwa. Przed 1786 rokiem miejscowość otrzymała kaplicę modlitewną, a w 1830 roku odnotowano tu szkołę. Do połowy XIX stulecia Lutynia składała się z dwóch części, kameralnej, należącej do miasta Lądka i z części zawierającej dobra sędziowskie. Po połowie tego stulecia została scalona i po przeprowadzeniu regulacji stosunków społeczno – ekonomicznych stała się niezależną gminą wiejską. Lutynia mimo sprzyjających warunków w XIX wieku nie rozwinęła się, ale stała się obok swego przysiółku Ułęże wsią turystyczną, związaną z Lądkiem. W sąsiedztwie znajdowały się miejsca widokowe oraz interesujące formy skalne, między innymi bazaltowe, jak np.: Czarne Urwisko czy Twierdza oraz Leśna Brama i Skalny Wąwóz. Turystyczne funkcje wsi sprzyjały utrzymaniu się liczby ludności na dość ustabilizowanym poziomie. W 1908 roku zamieszkiwało Lutyni 248 osób, najwięcej w porównaniu z innymi latami. W okresie międzywojennym Lutynia należała do niewielkich rolniczych miejscowości ze słabo rozwiniętym rzemiosłem. Po 1945 roku Lutynia została ponownie zasiedlona. Jednak ze względu na złe warunki glebowo – klimatyczne i trudności komunikacyjne zaczęła się wyludniać. Wieś ma walory turystyczne, w związku z czym rozwijają się powoli turystyczno – letniskowe funkcje wsi. Na obszarze dawnej kolonii Bergschossel, gdzie później znajdowała się placówka Straży Granicznej powstał ośrodek „Lech i Czech”.

2.1.5. Orłowiec

Dawna, topograficzna nazwa wsi „Schonaw”, „Schinau” utworzona została od niemieckich słów „ouwe”, „Aue” (łąka) oraz „schon” (piękny, piękna), w związku z czym można ją przetłumaczyć jako „piękna łąka”. Obecna nazwa wsi „Orłowiec”, jest obca lokalnej tradycji. Powstała zapewne od nazwiska dr M. Orłowicza, w uznaniu jego zasług. Podobnie jak większość wsi w okolicach Lądka także Orłowiec został założony na prawie niemieckim przed połowa XIV wieku. Pierwsza o nim wzmianka pochodzi z 1346 roku, kiedy to wzmiankowano tutejsze dobra lenne, należące wówczas, a także później do większych kompleksów włości. W 1357 roku były one opuszczone, co tez może dowodzić, że już w średniowieczu osadnictwo w dolinie Orliczki w Górach Złotych przeżywało trudności, związane zapewne z warunkami bytowymi. To właśnie lub może też wojny husyckie, a następnie wojna króla węgierskiego Macieja Korwina i króla czeskiego Jerzego z Podiebradu spowodowały opuszczenie Orłowca przez jego mieszkańców. Na fali nowych akcji osadniczych, w 1539 roku założono także ponownie Orłowiec, jako wieś kmiecą. Przed 1631 rokiem wieś ta należała do parafii w Radochowie, a w 1 ćwierci XVII wieku protestanci zbudowali w Orłowcu kościół. W połowie XVIII wieku przebiegała przez wieś droga z Lądka przez Przełęcz Różaniec w Górach Złotych do wsi Bila Voda na Morawach, rozwidlająca się dalej ku Złotemu Stokowi na Śląsku i okrężnie ku Javornikowi na Morawach. W czasach nowożytnych, w XVII i XVIII wieku Orłowiec był średniej wielkości rolnicza miejscowością z warstwą około 18 – 26 kmieci. W 2 połowie XVIII wieku i 1 w połowie następnego stulecia wieś zachowała charakter rolniczy, a rzemiosło, w tym tkactwo reprezentowane było bardzo skromnie. Nie rozwinął się też lokalny przemysł. Szkołę katolicką wzmiankowano po raz pierwszy w 1789 roku, wolne dobra sędziowskie – w 1830 roku. W 1861 roku miały już one status dziedzicznego sołectwa. W XIX wieku rozwinął się nieco w Orłowcu lokalny przemysł, rzemiosło i handel. Wieś pozostawała średniej wielkości miejscowością, w której największą liczbę ludności odnotowano w 1867 roku (588 osób). W 2 połowie XIX wieku Orłowiec stał się wsią turystyczną, gdyż wiodły przezeń szlaki na Wielki Jawornik w Górach Złotych i na Przełęcz Różaniec. W okresie międzywojennym wzniesiono w Orłowcu budynek straży granicznej. Po 1945 roku Orłowiec został ponownie zasiedlony, ale tylko częściowo. Trudne warunki glebowo – klimatyczne i likwidacja powiązań ekonomicznych z Morawami powodowały systematyczne wyludnianie się wsi. Proces ten powstrzymywało jedynie wynikające z sąsiedztwa Lądka i Złotego Stoku zachowanie turystycznych funkcji Orłowca. Obecnie Orłowiec ma ustabilizowaną, choć na niskim poziomie, sytuację ludnościowa i charakter rolniczo – turystyczny. Część ludności Orłowca zajmuje się rolnictwem, a pozostali mieszkańcy wsi zatrudnieni są w Lądku, w okolicznych miejscowościach oraz w kamieniołomach i lasach. Funkcjonuje parę ośrodków wypoczynkowych. Najbardziej rozwijane są letniskowe funkcje Orłowca, który posiada znaczne walory krajobrazowe i wypoczynkowe. Szkoła w Orłowcu funkcjonowała już przed 1789 rokiem. W 1 połowie XIX stulecia zabudowa wsi była stosunkowo rzadka, ale występowały też nieliczne, okazałe kmiece zagrody w czworobok. W końcu XIX wieku wzrosła liczba zagród czworobok, z których część sytuowana była na stokach wzniesień. W XIX wieku dominowały skromniejsze budynki mieszkalno-gospodarcze. Zachowana do dziś zabudowa wsi powstała w XIX wieku i w pierwszych latach XX stulecia. Współcześnie uległa częściowej destrukcji. Obecna zabudowa wsi prezentuje się bardzo skromnie i złożona jest z budynków drewniano – murowanych. Część z nich przystosowanych jest na domy letniskowe.

2.1.6. Radochów

Najstarsza, patronimiczna wersja nazwy wsi została utworzona zapewne od imienia „Richard" i oznaczała wieś Richarda, jej właściciela i założyciela. W wyniku zniekształceń tej nazwy powstała druga, nowsza jej wersja „Reyerstorf". Obecna nazwa miejscowości jest obca lokalnej tradycji. Pierwsza wzmianka o Radochowie pochodzi z 1362 roku. Radochów był starą wsią położoną w dolinie Białej Lądeckiej i przy trakcie handlowym ze Śląska do Czech przez Kłodzko (przy tak zwanej Solnej Drodze). Wraz z innymi miejscowościami tworzył zespół osadniczy rozciągający się od Żelazna do Lądka. W 1362 roku wzmiankowano w Radochowie także rycerski dobra. W średniowieczu Radochów musiał być znaną miejscowością, gdyż w 1384 roku był wsią parafialną. W 1412 roku wzmiankowano też tutejsze sędziostwo. W czasie wojen Radochów bywał niejednokrotnie niszczony i plądrowany. Działo się to też w 1488 roku, w czasie tak zwanej wojny głogowskiej, gdy wojska śląskie z Paczkowa robiły wypady w głąb doliny Białej Lądeckiej, aż do sąsiadujących z Radochowem Trzebieszowic. Także i w 1622 roku, gdy hrabstwo poparło króla zimowego Friedrich von Pfalz, wojska saskie splądrowały Radochów. W czasach nowożytnych, w XVII i XVIII wieku, Radochów pozostawał dużą, rolniczą wsią z warstwą około 20 – 38 kmieci. W 2 połowie XVIII wieku i w 1 połowie następnego stulecia nadal zachował charakter rolniczy, ale czynni też byli tu liczni rzemieślnicy, w tym rzeźnik. Działali w Radochowie również zbieracze przędzy i rozwijały się także przemysł młynarski, a obok wsi czynne były kamieniołomy. W 2 połowie XVIII wieku, po odkryciu Jaskini Radochowskiej wieś nabrała znaczenia miejscowości turystycznej. Działała szkoła katolicka, wzmiankowana po raz pierwszy w 1789 roku. XIX wiek nie przyniósł większych zmian. Radochów zachował charakter rolniczy. Rozwinęły się letniskowe funkcje wsi, między innymi względu na udostępnienie Jaskini Radochowskiej. W 1850 roku powstał koło Radochowa mały, lokalny, maryjny ośrodek pielgrzymkowy. Od 4 ćwierci XIX wieku Radochów stał się siedziba urzędu gromadzkiego i urzędu stanu cywilnego. Największą liczbę ludności wsi odnotowano w 1864 roku (923 osoby). W 1897 roku Radochów znalazł się na linii kolejowej z Kłodzka do Stronia Śląskiego. We wsi zbudowano stację kolejową. Około 1824 roku zróżnicowana i zagęszczona zabudowa wsi była współtworzona także przez okazałe kmiece zagrody (czworobok), sytuowane najczęściej w oddaleniu od rzeki. Współcześnie uległa częściowej destrukcji. Zniszczone zostały układy wielu dawnych zagród w czworoboku. Obecna zabudowa Radochowa prezentuje się dość skromnie, gdyż brakuje tu okazałych, dwukondygnacyjnych domów kmiecych. Dominują budynki drewniane, z drewniano – murowanymi szalowanymi szczytami i murowane, reprezentujące stare budownictwo wiejskie.

2.1.7. Skrzynka

Historyczna nazwa wsi „Heinzendorf" powstała prawdopodobnie od skrótu imienia Heinrich, przybierającego formę „Heine", „Heizn". Obecna nazwa miejscowości jest obca lokalnej tradycji. Nie można wykluczyć, że Skrzynka mogła być lokowana już w końcu XII wieku, lub na początku XIII wieku. W każdym razie powstała przed 1353 rokiem, czego dowodzi pierwsza wzmianka o wsi i o tutejszych dobrach lennych. Już przed 1360 roku Skrzynka była wsią parafialną, a w 1412 roku wzmiankowano tutejsze sędziostwo. W 1622 roku, w czasie wojny 30–letniej , gdy hrabstwo poparło króla zimowego Friedricha von Pfalz, wojska śląskie splądrowały Skrzynkę. Przed 1623 rokiem Skrzynka przestała być wsią parafialną, ale w czasach nowożytnych, w XVII i XVIII wieku, nadal pozostawała stosunkowo dużą, rolniczą wsią z warstwami kmieci (około 14 – 17). W 2 połowie XVIII wieku i w 1 połowie następnego stulecia miejscowość zachowała charakter rolniczo – rzemieślniczy. Pod koniec XVIII wieku znacznie rozwinęły się rzemiosło i w niewielkim stopniu tkactwo. W XIX wieku nastąpił dalszy rozwój rzemiosła, a wieś około 1820 roku musiała być stosunkowo zamożna, skoro pracował na jej terenie rzeźnik. Około 1845 roku rozwinął się też handel zbożem i żywnością. W XIX stuleciu można też odnotować w Skrzynce rozwój lokalnego przemysłu, młynarstwa, przemysłu drzewnego i wytwórstwa materiałów budowlanych. Od 1858 roku Skrzynka stała się ponownie wsią parafialną. Największą liczbę ludności wsi odnotowano w 1858 roku (651 osób). Po 1945 roku Skrzynka zastała ponownie zasiedlona. W folwarku założono PGR (obecnie nie istniejący), związany z Kombinatem Rolno – Przemysłowym w Trzebieszowicach. Ze względu na dobre warunki glebowo – klimatyczne i sąsiedztwo dużych miejscowości wieś zachowała charakter rolniczy. Dzięki temu wieś nie wyludniła się tak jak inne miejscowości i ma ustabilizowaną sytuację ludnościową. Okolice Skrzynki mają znaczne walory krajobrazowe, które nie są w pełni wykorzystane. Bardzo wolno odtwarzane są letniskowo – rekreacyjne funkcje Skrzynki. W 2 połowie XVII wieku i w 1 połowie następnego stulecia zabudowa wsi była skromna, głównie szerokofrontowa i znacznie rozrzucona wzdłuż głównej drogi wiejskiej. W 2 połowie XIX wieku pojawiły się nieliczne zagrody (czworobok). Zachowana do dziś zabudowa Skrzynki powstała w 2 połowie XIX wieku i w pierwszych latach XX stulecia. Współcześnie uległa częściowo destrukcji. Dominują skromniejsze, głównie murowane, jednokondygnacyjne budynki mieszkalne i mieszkalno – gospodarcze o prostych bryłach, nakryte dachami dwuspadowymi.

2.1.8. Stójków

Historyczna, patronimiczna nazwa wsi „Alberczdorf" utworzona została od nazwy osobowej „Albrecht" i oznaczała wieś Albrechta. Imię to z kolei powstało od niemieckich słów „adal" (adel), oznaczającego szlachtę i słowa „brecht" (słynny). Później nastąpiła zmiana początkowej litery A na O i zniekształcenie tematu. Obecna nazwa wsi nawiązuje do lokalnej tradycji. Przypuszcza się, że Stójków mógł być założony jeszcze w 2 poło-

wie XII wieku, gdyż położony na południu od niego Strachocin, również rozlokowany w dolinie Białej Lądeckiej, wzmiankowany był już w 1264 roku. Stójków wymieniono dopiero w 1364 roku gdy należał do dóbr Karpińskich. Wieś wymieniano w 1346 roku w dokumencie potwierdzającym stan posiadania braci Ottona, Reiniczka i Nicolaausa von Glubos z Karpna. Zapewne już w XIV wieku przebiegała przez Stójków odnoga lokalnego traku handlowego z Lądka na Morawy, a około 1400 roku istniały we wsi dobra sędziowskie. Po rozwiązaniu dóbr Karpieńskich, po 1443 roku, Stójków stał się wsią kameralną i pozostał nią jaszcze, choć z przerwami, przez ponad dwadzieścia lat. Z dóbr kameralnych wydzielony był jedynie w ostatniej ćwierci XV wieku. W 1571 roku mieli we wsi grunty i opuszczone gospodarstwa lądeccy mieszczanie. Przed początkiem XVII wieku Stójków był niewielką miejscowością zamieszkałą przez 5 zagrodników, którzy jak mieszkańcy innych miejscowości hrabstwa, mieli płacić w czasie wojny 30–letniej kontrybucje i kwaterować cesarskich żołnierzy. Do 1641 roku wieś należąca do Lądeckiej parafii znacznie się rozrosła, gdyż kolejni zagrodnicy zasiedlili 7 działek utworzonych z rozparcelowanych w XVI wieku dóbr sędziowskich. W związku z parcelacją tych dóbr nie było w Stójkowie w XVII wieku typowego dla hrabstwa sędziostwa. We wsi (np.: w 1667 roku) działał jedynie urzędnik sądowy, którego źródła utrzymania nie są znane. W 1684 roku Stójków został, podobnie jak i wiele innych kameralnych wsi hrabstwa, sprzedany przez cesarską komisję alienacyjną (na potrzeby wojny z Turkami). W czasach nowożytnych, w XVII i XVIII wieku, Stójków nadal pozostawał niewielki. Jeszcze w 1743 roku ilość zasiedlonych działek odpowiadała stanowi z 1641 roku. Być może na tę stagnację wpłynęły trudności bytowe wynikające z niszczenia upraw przez zwierzynę leśną. Niewielkie też znaczenie miało położenie Stójkowa na trakcie z Lądka na Morawy. Wieś rozrosła się nieco dopiero w latach 1743 – 1789 i w tym stanie pozostała do końca XIX wieku. W latach czterdziestych XIX wieku zaczęła się historia Stójkowa jako wsi letniskowej i turystycznej. W 1845 roku poprowadzono promenadę Waldweg z uzdrowiska przez las miejski do Stójkowa. Niedługo później w 1847 roku powstały w Stójkowie domek letni i letniskowy. W 1861 roku założono na skraju lasu restaurację , połączoną z kręgielnią. Już przed 1882 rokiem wiodły do Stójkowa dwie leśne promenady: górna i dolna. Obie rozpoczynały się przy Świątyni Leśnej. Górna prowadziła przez stok wzniesienia z Iglicą, a dolna przez Rondo Skalne. Dzięki ożywionemu ruchowi turystycznemu w końcu XIX wieku czynne były we wsi już dwie restauracje, a sama miejscowość nabrała, ze względu na swe urokliwie położone, charakteru wsi letniskowej. W latach 1864 – 1866 podjęto budowę drogi z Kamieńca Ząbkowickiego do Stronia, biegnącą także przez Lądek i Stójków. W 1892 roku dr Rauen założył pomiędzy uzdrowiskiem, a Stójkowem swe sanatorium zwane Germanenbad lub Waldsanatorium. Tak więc w XIX stuleciu niewielki nadal Stójków został połączony komunikacyjnie i funkcjonalnie z uzdrowiskiem. Dzięki temu ta uboga rolniczo – rzemieślnicza wieś nabrała charakteru wsi letniskowej. Czynna była też we wsi fabryka, papiernia i szlifiernia. Po 1885 roku Stójków włączono do gromady z siedzibą w Stroniu Śląskim. Po zbudowaniu w 1897 roku linii kolejowej zabudowano w Stójkowie przystanek kolejowy. Największą liczbę ludności wsi odnotowano w 1931 roku (330 osób). Po 1945 roku Stójków zastał zasiedlony. Pozostał tylko wsią rolniczą, gdyż początkowo znikły jego letniskowe funkcje. W 1961 roku północna część wsi (z ośrodkami wczasowymi) została przyłączona do Lądka. Dzięki bliskości Lądka i Stronia Śląskiego Stójków ma ustabilizowaną sytuację ludnościową. Po zbudowaniu nowej obwodnicy powoli odtwarzana jest letniskowa funkcja wsi, gdyż powstaje zabudowa letniskowa. Wieś nabiera charakteru osady podmiejskiej (w odniesieniu do Stronia Śląskiego). Znaczna część ludności Stójkowa zajmuje się rolnictwem. W połowie XVIII wieku i w 1 połowie następnego stulecia zabudowa wsi złożona była kilku zagród w czworobok, usytuowanych w zachodniej części Stójkowa po zachodniej stronie koryta Białej Lądeckiej oraz z zabudowy szeregowej wypełniającej wschodnia partię tej wsi. W 2 połowie XIX wieku powstały tu skromne zagrody w zachodniej i we wschodniej części Stójkowa. Zachowana do dziś zabudowa wsi powstała w 2 połowie XIX wieku i w pierwszych latach XX stulecia. Współtworzą ją obecnie skromne budynki mieszkalne i mieszkalno – gospodarcze o prostych bryłach, murowane lub drewniano murowane reprezentujące tradycyjne budownictwo Ziemi Kłodzkiej z elementami architektury wernakularnej oraz budownictwa letniskowego. Zabudowę tę współcześnie zagęszczono wznosząc nowe budynki jednorodzinne i letniskowe.

2.1.9. Trzebieszowice

Dawna nazwa wsi „Kunzendorf” utworzona została zapewne od zdrobniałej formy imienia „Konrad” i oznaczała wieś Konrada, jej właściciela lub założyciela. Trzebieszowice to jedna z najstarszych wsi na Ziemi Kłodzkiej, wzmiankowana już w 1269 roku w związku z posiadaniem kościoła. Historia wsi związana jest przede wszystkim z miejscowym pałacem. Reichenbachowie to jeden z rodów, który związany był z wsią od czasów nowożytnych aż po wojnę 30–letnią. Ich siedzibą rodową był „Czerwony Dwór”, a później tak zwany „Dwór Kamienny” – renesansowy budynek z wewnętrznym dziedzińcem, składający się z części o funkcjach mieszkalno – administracyjnych, domu czeladnego i z budynków gospodarczych. Pod koniec XVII wieku dobra nabyli Wallisowie. Przeprowadzili on barokizację dworu, który przez następne stulecie stanowił główną siedzibę tego rodu na Ziemi Kłodzkiej aż do 1737 roku gdy Georg Olivier hrabia von Wallis osiadł w Wolanach. Dalsze lata XVIII wieku to dla Trzebieszowic rządy rodziny Schlabrendorf, a w XIX i XX wieku pałac jest rezydencją rodziny Chamarè – Harbuval. W trakcie modernizacji dokonanej na początku XX wieku skupiono się na przebudowie wnętrz, pozostawiając barokowy charakter elewacji. Nakryto wewnętrzny dziedziniec szklanym dachem, założono fontannę, centralne ogrzewanie, urządzono ogród zimowy z roślinami tropikalnymi. Zachowała się do dziś jednoprzestrzenna, piękna klatka schodowa w typie baroku wiedeńskiego.

Jej ściany wyłożone są drewnianą boazerią o strukturze neoklasycystycznej zdobionej detalami w stylu neorenesansu i neobaroku – w centralnym miejscu umieszczono herb hrabiowski rodu. Kratę w głównym wejściu utrzymano w stylu secesji. Generalnie, modna na przełomie wieków XIX i XX secesja – gdy dokonywano modernizacji pałacu – została zdominowana przez zastosowanie neostylów (neorenesans, neobarok). Barokowy, wielkodworski ogród założono przy pałacu w Trzebieszowicach już przed 1720 rokiem. Główną część założenia stanowił usytuowany skrajnie względem pałacu, regularny ogród ozdobny, założony na terenie splantowanym, na planie czworoboku i wydzielony murem przerwanym przez ogrodowe bramy. Ogród podzielony został wysokim strzyżonym żywopłotem na dwie części – kwadratowy ogród kwiatowy i prostokątny, wydłużony ogród letni. Oczywiście funkcjonował też ogród warzywny i sad oraz zwierzyniec i bażanciarnia. Do połowy XIX stulecia Trzebieszowice podzielone były, zgodnie z ilością tutejszych dóbr, na cztery części. Po scaleniu, wieś stała się siedzibą urzędu grodzkiego i urzędu stanu cywilnego.

2.1.10. Wojtówka

Historyczna nazwa wsi „Voigtsdorf" powstała w nawiązaniu do urzędu wojewódzkiego. Oznaczała zapewne wieś należącą do dóbr wójtowskich. Do tej lokalnej tradycji odnosi się obecna nazwa miejscowości. Około 1346 roku Wojtówka należała do państewka Karpińskiego. Po jego rozwiązaniu dawne wsie zamkowe przyłączono do dóbr królewskich. Niektóre z nich jak np.: Wojtówkę otrzymał przed 1487 rokiem jako lenno ojciec Johanna Gostitza zw. Von Patschkow. Jak się wydaje Wojtówka położona głęboko w lasach została opuszczona. Założono ją ponownie w 1541 roku jako wieś kameralną. W 1571 roku niektóre grunty Wojtówki użytkowane były mieszczan lądeckich i mieszkańców sąsiadującej z Lądkiem wsi Nieder Thalheim jako grunty uprawne i pastwiska. W 1606 roku mieszkało w Wojtówce 15 zagrodników zajmujących zabudowane parcele, 5 innych osadników posiadało parcele zabudowane. Inne grunty gminy wiejskiej wykorzystywano pod uprawę i pastwiska. W czasie wojny 30–letniej nawet niewielka Wojtówka musiała płacić kontrybucje. Te ciężkie warunki spowodowały, że przed 1632 rokiem wieś została opuszczona przez większość mieszkańców. Przed 1641 rokiem powróciła do stanu z początku XVII wieku. W 1667 roku wzmiankowano w Wojtówce urzędnika sądowego. W 1684 roku Wojtówka została sprzedana wraz z innymi wsiami do państewka Karpińskiego Siegmundowi Hoffmanowi von Lichtenstein, których z tych miejscowości ukształtował swe dobra z siedzibą w Ober Thalheim. W ramach dóbr Wojtówka pozostała do 1736 roku kiedy to cała majętność Hoffmanów von Lichtenstein kupiło miasto Lądek. W 2 połowie XVII wieku i 1 połowie XIX wieku należąca do miejskich dóbr kameralnych niewielka Wojtówka była zagraniczno-chałupniczą osadą leśną, której mieszkańcy utrzymywali się głównie z rolnictwa. Nie rozwinęły się rzemiosło, ani też lokalny przemysł, czynny był tylko jeden młyn. Wojtówka pozostawała własnością Lądka do lat 50–tych XIX wieku, potem stała się samodzielną gminą wiejską. Zamieszkiwana przez katolików należała do parafii w Lądku, a po 1830 roku otrzymała własną kaplicę. Około 1840 roku Wojtówka była ośrodkiem gminy baptystów dla całego Hrabstwa Kłodzkiego. Nabożeństwa odbywały się tu w prywatnym domu, a chrzty w stawie. W latach 50–tych XIX wieku część baptystów wywędrowała do Ameryki. Inni przyłączyli się do ewangelików. Około połowy XIX wieku znajdowały się we wsi także jakieś dobra, które należały do niejakiego Kleina. W 2 połowie XIX wieku Wojtówka nadal pozostała wsią rolniczą. Ze względu na malowniczość otoczenia stała się celem wycieczek kuracjuszy z Lądka. Doceniano zwłaszcza „Ślubowisko" położone na południu od wsi i ładne łąki w jej otoczeniu. Dla obsługi ruchu turystycznego powstała w Wojtówce gospoda. Wieś stała się miejscowością turystyczną, ale nie została letniskiem. Największą liczbę ludności Wojtówki odnotowano w 1871 roku (201 osób). Po 1945 roku Wojtówka została zasiedlona tylko częściowo i ze względu na złe warunki glebowo – klimatyczne oraz brak dogodnych połączeń komunikacyjnych systematycznie wyludniała się. Próbowano, biorąc pod uwagę ładne położenie wsi, zaktywizować letniskowe jej funkcje, ale bez większych rezultatów. Obecnie większość ludności Wojtówki zajmuje się rolnictwem, a pozostali jej mieszkańcy zatrudnieni są w okolicznych miejscowościach. W Wojtówce powstają też domy letniskowe. W 2 połowie XVIII wieku i XIX wieku występowała we wsi głównie zabudowa szerokofrontowa, założona głównie z jednokondygnacjowych budynków mieszkalnych i mieszkalno – gospodarczych o prostych bryłach, nakrytych dachami dwuspadowymi. Zachowana do dziś zabudowa wsi powstała w 2 połowie XIX wieku i w pierwszych latach XX stulecia. Współcześnie uległa częściowej destrukcji. W Wojtówce i w jej najbliższej okolicy zachowały się figury i krzyże przydrożne. W sąsiedztwie znajduję się krucyfiks z 1918 roku będący zarazem pomnikiem żołnierzy poległych w I wojnie światowej.

Tabela 24. Gmina Lądek Zdrój – rozwój osadnictwa [źródło: Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu, „Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Lądek Zdrój", Wrocław 2000]

Miejscowość	Historyczne nazwy miejscowości	Data pierwszej wzmianki
1	*2*	*3*
Lądek Zdrój	In Landecke (1325), Landecke (1337), czu Landecke (1392), Landek (1369, 1386), Markt Landek (1501), Landegk (1534), Stadt Lanndegg (1571), Landeck oppidum (1631), Landeck (1341, 1346, 1386, 1384, 1431, 1789 – 1945), Bad Landeck (1883 – 1945).	1253 – 1278

Karpno[14]	Karpfenstaein hinter Landegkh (1571), unter Karpfenstein (1606), Kratzdorf (1606), Karpfenstein, Karpfenstein (1631), Karpenstein (1632, 1789 – 1945).	1571
Kąty Bystrzyckie	Winklerdorf (1346), Wincklersdorf (1347, 1477), Winclerdorf (1364, 1383), Wynklerdorff (1397), Winklersdorf (1417), Vincleri villa (1384), Winclerivilla (1369), Vinkleri villa (1401), Winkleri uilla (1404), Wynckelldorf, Winckhldorf (1534, 1571), Winckeldorff (1631), Winckeldorf (1480,m 1560), 1640, 1765), Winkeldorf (1632, 1715, 1830, 1845 – 1945).	1346
Konradów	Kunradiswald (1347), Kunradiswalde (1366), Kunradswald (1384, 1428), Kunradtswaldt (1571), Conradivilla (1368, 1383, 1391), Conradi villa (1393), Cunraczwald (1392), Cunratzwald (1534), Cunratzwalde (1560), Cunradswald (1419), Cunradswalde (1478, 1483, 1488, 1560), Cunradiswald (1560), Cunradswald (1632), Cunradtswalde (1640), Conradswaldt (1343), Conradswald (1384, 1404), Conradswalde (1421, 1476, 1497, 1789), Conradiswalde (1416, 1423, 1425, 1435), Conradswaldau (1765), Konradiswalde (1416), Konradswalde (1469, 1476, 1631, 1800 – 1945).	1346
Lutynia	Lutein (1346), Lüczyn (1347), Luthin (1375), Lewthin (1386), Lewten (1412, 1493, 1495), Leutein (1346), Leutyn (1347), Leiten (1632), Leuten (1487, 1494, 1500, 1534, 1560), Leutten (1571, 1631), Leuthen (1346, 1640, 1715 – 1945).	1346
Orłowiec	Schonaw (1352, 1356, 1357, 1375, 1497, 1560), Schönaw (1631, 1632), Mittschöne (1661), Schönau bei Landeck (1830), Schönau (1885 – 1945), Jesionów, Ustroń (po 1945).	1346
Radochów	Rycharczdorf (1362), Reyersdorff (1412, 1415, 1420), Reyersdorf (1415, 1571, 1631, 1765 – 1945).	1362
Skrzynka	Heynczindorf (1353, 1384), Heynczindorff (1354), Heyncindorf (1381, 1385), Heynczcendorf (1393), Heynczendorff (1381, 1429), Heyntzendorf (1631), Henczindorf (1362), Henczendorff (1434), Hennzendorff (1485), Häntzendorff (1495), Heinczndorf (1360), Heinczsdorf (1387), Heinczendorph (1367), Heinczendorf (1384, 1412, 1415, 1464, 1496), Heintzendorf (1631), Heinczendorff (1632, 1661), Heinczindorf (1385, 1362), Heinzindorf (1558), Heinzendorf (1415, 1426, 1458, 1484, 1491, 1495, 1560, 1631, 1646, 1652, 1789 – 1945).	1353

1	*2*	*3*
Stójków	Alberczdorf, Alberzdorf (1346), Albrechtisdorf, Alberchtsdorf (1423, 1437), Olbrechtsdorf (1437, 1487, 1493), Olbersdorff (1534, 1631, 1659), Olberßdorf (1632), Olbersdorf bei Landeg (1571), Olbersdorf (1715, 1765, 1801 – 1945).	1264
Trzebieszowice	Chuchnis villa (1269), Conzeddorf (1414, 1580, 1626), villae Conzendorf (1560), Conczendorf (1320, 1456, 1465), Conzindorf (1560), Cunczendorf (1332, 1338, 1341, 1360, 1423, 1439, 1562, 1632, 1661), Cvnczendorf (1337), Cunczendorff (1359, 1360, 1400, 1405, 1412, 1416), Cuntzendorff (1498, 15777, 1640), Cunczindorf (1347, 1359, 1363, 1366, 1388, 1393), Cunczindorff (1388), Cuntzindorff (1495), Cunzindorf (1560), Ginczendorff (1415), Kuczindorf (1347, 1351, 1353, 1356), Kunczindorff (1352, 1356, 1358), Kunczindorff bei Landeck (1360), Kunzindorf (1351), Kunczendrof (1384, 1405, 1475, 1485, 1498), Kunczendorff (1434), Kuntzendorf (1389, 1482, 1496), Kuntzendorff (1485, 1486), Kunzendorff (1405, 1631), Kunzendorf bey Landecke (1399), Kunzendorf bei Landeck (1476), Kunzendorf Landeclisch (1830), Gross Kunzendorf (1800, 1830), Kunzendorf (1422, 1441, 1455, 1478, 1488, 1560, 1576, 1765, 1789 – 1945).	1269
Wojtówka	Viczdorf (1346), Foytsdorff (1487), Foigtsdorf (1493), Voigsdorf (1631), Voitsdorff (1632), Voitsdorf bei Landeg (1571), Vogtsdorf (1667), Vogsdorf bei Landeck (1830), Woygtsdorff (1631), Voigtsdorf bei Landeck (1845), Voigtsdorf (1765 – 1945).	1346
Wrzosówka	Hegerei bei Haidelberg (1571), Gut Heidelberg (1586), Haidelberg (1660), Heydelgerg (1743), Haidelberg (1789 – 1945).	1548

2.2. Zabytki

Obszar gminy Lądek Zdrój jest terenem o dużym nasyceniu cennymi obiektami zabytkowymi z różnych epok i formacji stylowych, reprezentujących na ogół wysoki poziom artystyczny. Są to: kościoły, plebanie, pałace, zespoły pałacowo – parkowe i dworsko – parkowe, zakłady uzdrowiskowe, budynki mieszkalne i gospodarcze, wiejskie aleje, parki i założenia cmentarne. Zachowały one elementy pierwotnych układów urbanistycznych. W okresie powojennym stopień zachowania historycznie ukształtowanych układów zabudowy poszczególnych miejscowości nie uległ zasadniczym zmianom. Najcenniejsze obiekty zabytkowe znajdują się na terenie miasta Lądek Zdrój. Należą do nich[15]:

- **Most św. Jana**. Pomimo ponad 750 – letniej historii miasta, zabytków z początku istnienia miasta w Lądku nie znajdziemy. Najstarszym z zachowanych w dobrym stanie jest kamienny most na rzece Białej Lądeckiej zbudowany w 1565 roku z kamienia łamanego na zaprawie wapiennej. Most nosi imię św. Jana z uwagi na to, że na balustradzie znajduje się barokowa kamienna rzeźba patrona mostów i od powodzi św. Jana Nepomucena z 1710 roku – dzieło Michała Klahra.
- **Kamieniczki**. Obiekty zabytkowe w części miejskiej pochodzą z okresu baroku. Zaliczyć tu należy kamieniczki w zachodniej i północnej pierzei rynku. W pierzei północnej również renesansowe podcienia.
- **Figura Trójcy Świętej**. Barokowa jest też figura Trójcy Świętej, wykonana przez Michała Klahra w 1741 roku, ufundowana przez mieszkańca Lądka Jana Antoniego Reichla, radcy prawnego i notariusza cesarskiego.

[14] Miejscowość istniała do 1960 roku.

[15] Opracowano na podstawie informacji zamieszczonych na stronach internetowych: www.ladek.com.pl/podstrona,zabytki.html oraz www.ladek.pl.

- **Rzeźba Michała Klahra**. Na szczególna uwagę zasługuje kamieniczka nr 1. W latach 1693 – 1742 mieszkał tu jeden z najsłynniejszych rzeźbiarzy na Ziemi Kłodzkiej tego okresu – Michał Klahr. Jego autorstwa jest również rzeźba nad portalem domu przedstawiająca Matkę Boską Śnieżną.
- **Gmerki cechowe**. Na fasadzie kamieniczki nr 3 zachowały się gmerki cechowe rzemieślników: precel z 1581 roku – symbol piekarza oraz podkowa z 1789 roku – symbol kowala.
- **Pręgierz z XVI wieku**. Po wschodniej stronie ratusza stoi kamienny pomnik średniowiecznego prawa – pręgierz z XVI wieku. Pręgierz został odnaleziony przez nieżyjącego już mgr Zbigniewa Martynowskiego, krajoznawcy i Przewodnika Sudeckiego, dzięki jego staraniom wrócił na swoje miejsce.
- **Ratusz**. Ratusz to budowla ze schyłku XIX wieku. Obecnie, jak niegdyś, jest siedzibą władz miejskich.
- **Kościół parafialny**. Przy ul. Kościelnej znajduje się barokowy kościół parafialny przebudowany z gotyckiego w latach 1688 – 92 przez Lorenza Weysera i Michaela Wolfa. Kościół jest pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny.
- **Kościół poewangelicki**. Kościół poewangelicki przy ul. Zdrojowej i Słodowej jest budowlą z drugiej połowy XIX wieku z fundacji Marianny Orańskiej. Od 8 kwietnia 1998 roku w wyniku pożaru jest już ruiną. Od strony wschodniej przed kościołem neogotycka sterczyna – pomnik Marianny Orańskiej – wyznacza połowę drogi z Kamieńca Ząbkowickiego do Starego Mesta na Morawach. Obok ww. kościoła przy pl. Staromłyńskim znajduje się XVI wieczna słodownia.
- **Zakład Przyrodoleczniczy "Jerzy"**. Najstarszym obiektem jest „Jerzy” – stary zakład przyrodoleczniczy budowany jeszcze przez Podiebradowiczów. Wiek obiektu określa data na fasadzie – 1498 rok. Po licznych przebudowach najstarsze elementy tego obiektu zachowały się tylko w I kondygnacji. Za "Jerzym" znajduje się kolejny zabytek – wieżyczka zegarowa z 1580 roku fundacji Jerzego II Brzeskiego.
- **Kaplica św. Jerzego**. Nieco wyżej na wzgórzu Św. Jerzego zlokalizowana jest kaplica tegoż świętego z 1658 roku.
- **Barokowa Kaplica Zdrojowa** – Sanktuarium M.B. Uzdrowienia Chorych. Między parkiem „Centralnym”, a parkiem „1000–lecia” znajduje się barokowa kaplica zdrojowa. Jest to budowla z lat 1679 – 1680, fundacja hr. Zygmunta Hoffmanna, zarządcy hrabstwa kłodzkiego. W 1690 roku kościółek poszerzono o dwie nawy boczne. Pierwotnie był pod wezwaniem Matki Bożej na Pustkowiu, obecnie Sanktuarium M.B. Uzdrowienia Chorych. Obok na placu przed kościołem kolumna maryjna z 1887 roku – fundacja Antoniego Krzyżanowskiego przemysłowca poznańskiego.
- **Zakład Przyrodoleczniczy "Wojciech"**. Symbolem uzdrowiska Lądeckiego jest Zakład Przyrodoleczniczy Wojciech I. Pierwotny obiekt budowany na wzór łaźni tureckiej w 1678 roku przez Zygmunta Hoffmanna przetrwał 200 lat. W latach 1878 – 1880 obiekt uzyskał obecny wygląd, a projektantem był Herman Völkel z Nysy. W czasach współczesnych ostatni remont przeprowadzono w latach 1981 – 1996. Obecnie jest to jeden z najbardziej ekskluzywnych zakładów przyrodoleczniczych na Ziemi Kłodzkiej.
- **Kryty most nad Białą Lądecką**. Jest to najmłodszy zabytek Lądka Zdroju, bo z lat 30–tych XX wieku jest kryty most nad Białą Lądecką między ulicami: Kościuszki i Spacerową (obok sklepiku PTTK). Jest to jedyny obiekt tego typu w naszym kraju.

Na pozostałym obszarze gminy obiekty zabytkowe występują we wszystkich wsiach. Największym ich nasyceniem charakteryzuje się sołectwo Trzebieszowice, gdzie znajduje się 130 obiektów zabytkowych. Znaczne nasycenie obiektów zabytkowych występuje także na terenie miejscowości: Radochów – 88 obiektów i Konradów – 64 obiekty. Natomiast najmniejszym nasyceniem obiektów zabytkowych charakteryzują się miejscowości: Skrzynka (25), Orłowiec (21), Kąty Bystrzyckie (20), Lutynia (19), Stójków (16) i Wojtówka (6). Do najcennniejszych obiektów zabytkowych położonych na terenach wiejskich gminy Lądek Zdrój należą:

- Kąty Bystrzyckie – kościół fil. p.w. św. Katarzyny;
- Konradów – kościół fil. p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego;
- Konradów – dwór (obecnie budynek mieszkalny);
- Orłowiec – kościół fil. p.w. św. Sebastiana;
- Orłowiec – dwór (obecnie ruina);
- Radochów – kościół parafialny p.w. św. Mikołaja ;
- Radochów – dwór i park dworski;
- Skrzynka – kościół fil. p.w. św. Bartłomieja;
- Trzebieszowice – kościół parafialny p.w. św. Andrzeja;
- Trzebieszowice – zespół dworski tzw. Rothenhof (obecnie ruina);
- Trzebieszów – zespół pałacowy „Kamienny Dwór”;
- Trzebieszowice – folwark Oberhof.

Wśród obiektów zabytkowych najliczniejszą grupę stanowią budynki mieszkalne. Licznie reprezentowane są także obiekty przemysłowe i gospodarcze (magazyny gospodarcze, spichlerze, stodoły, kurniki, obory i chlewy). Rzadziej występują obiekty sakralne (kościoły, kaplice, kapliczki, plebanie) oraz obiekty użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola, świetlice, remizy strażackie i budynki administracyjne), a także obiekty techniczne i inne (stacje transformatorowe, ogrodzenia, bramy, itp.).
Obiekty, zespoły i założenia wpisane do rejestru zabytków objęte są rygorami ochrony konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 roku, nr 1568, poz. 162). Odnośnie obiektów zabytkowych obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej. Należy dążyć do pełnej rewaloryzacji zabytków. Wszelkie działania podejmowane przy zabytkach wymagają pisemnego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.
Ochroną konserwatorską objęto także cenne kulturowo zespoły i obiekty w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Są to zespoły i obiekty o istotnych lokalnych walorach historycznych, kulturowych i krajobrazowych. Dla obiektów objętych ochroną konserwatorską obowiązują ustalenia sformułowane dla poszczególnych stref, ujęte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dla prac remontowych i modernizacyjnych, związanych z rozbudową i przebudową obiektów oraz dla prac rozbiórkowych prowadzonych przy zabytkach znajdujących się poza strefami i uwzględnionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy uzyskać uzgodnienie wojewódzkiego konserwatora zabytków. Wykazy zabytków architektury i budownictwa z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmują różne obiekty nieruchome powstałe przed 1945 rokiem, w których późniejsza działalność nie zatarła cech świadczących o ich historycznym rodowodzie. Stanowią one charakterystyczne przykłady działalności budowlanej dawnych epok lub posiadają znaczące w skali lokalnej walory artystyczno – architektoniczne. Wykazy zabytków architektury i budownictwa ujętych w rejestrze zabytków i objętych ochroną konserwatorską w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jak również wykaz obiektów małej architektury, znajdują się w załącznikach 1-3 do niniejszego tekstu.

2.3. Stanowiska archeologiczne

Obszar gminy Lądek Zdrój jest słabo rozpoznany pod względem archeologicznym. Taki stan rzeczy należy wiązać ze znacznie ograniczoną dostępnością terenu do badań – duże, zwarte kompleksy leśne na obszarach górskich.
Stanowiska archeologiczne stanowią wielorodny materiał zabytkowy z różnych przedziałów czasowych. Stanowią one ważny element zachowania dziedzictwa kulturowego. Największym rejonem koncentracji reliktów archeologicznych jest Lądek Zdrój i Karpno – 10 stanowisk. Ponadto 4 stanowiska występują w Skrzynce, natomiast po 3 stanowiska występują we wsiach Radochów i Trzebieszowice, 2 w Orłowcu, a 1 w Wojtówce. We wsiach: Konradów, Lutynia i Stójków nie udokumentowano stanowisk archeologicznych. Ogółem gminny zasób wartości kulturowych podlegających ochronie uzupełnia 20 stanowisk archeologicznych, figurujących w wykazie stanowisk archeologicznych województwa dolnośląskiego.
Potwierdzone w terenie oraz wpisane do rejestru zabytków stanowiska archeologiczne należy otoczyć szczególną opieką i bezwzględnie zakazać prowadzenia jakichkolwiek działań mogących naruszyć stan zabytku.

Tabela 25. Gmina Lądek Zdrój – wykaz stanowisk archeologicznych [źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegatura w Wałbrzychu, 2010]

Miejscowość	Obszar	Stanowisko	Chronologia	Numer stanowiska / nr stanowiska w miejscowości
Lądek Zdrój	AZP 96 – 27	Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	4 / 3
		Osada ?	późne średniowiecze	5 / 4
		Osada jednodworcza ?	późne średniowiecze	6 / 5
		Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	7 / 6
		Osada ?	średniowiecze	8 / 7
		Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	9 / 8
		Ślad osadnictwa	nieokreślona	2 / 1
		Źródła mineralne	późne średniowiecze	3 / 2
Karpno	AZP 96 – 27	Grodzisko	wczesne średniowiecze	1 / 1
		Zamek	późne średniowiecze	
Orłowiec	AZP 95 – 27	Osada	średniowiecze	1 / 1
		Ślad osadnictwa	średniowiecze	2 / 2
Radochów	AZP 96 – 26	Jaskinia - obozowisko	paleolit	1 / 1
		Osada	średniowiecze	2 / 3
	AZP 96 – 27	Ślad osadnictwa	średniowiecze	10 / 2
Skrzynka	AZP 95 – 26	Ślad osadnictwa	średniowiecze	3 / 3
		Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	

		Ślad osadnictwa	średniowiecze	4 / 4
	AZP 95 – 96	Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	1 / 1
Trzebieszowice	AZP 96 – 26	Osada	późne średniowiecze	4 / 2
		Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	5 / 3
		Ślad osadnictwa	neolit	3 / 1
Wojtówka	AZP 95 – 27	Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	3 / 1

2.4. Strefy konserwatorskie

Na terenie gminy Lądek Zdrój obowiązują zasady ochrony środowiska kulturowego określone w „Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Lądek Zdrój" opracowanym przez Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu w 2000 roku i usankcjonowane w zapisach obecnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z powyższym na terenie gminy wyróżnia się następujące strefy ochrony konserwatorskiej, których zasięg zobrazowano w materiałach graficznych niniejszego Studium:

a) **Strefa „A" – ścisłej ochrony konserwatorskiej**. W strefie „A" zakłada się bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej. Działania konserwatorskie w strefie „A" zmierzają do zachowania i uczytelnienia historycznego układu przestrzennego oraz do konserwacji jego głównych elementów: zabudowy, rozplanowania, przebiegu głównych ciągów komunikacyjnych, kompozycji wnętrz urbanistycznych, historycznych linii zabudowy, układów zieleni zabytkowej, kamiennej nawierzchni, małej architektury. Dąży się też do utrzymania historycznych podziałów własnościowych i sposobu użytkowania gruntów. Wszelka działalność inwestycyjna, budowlana, jak również przebudowy, remonty, adaptacje, dostosowywania do współczesnych funkcji, czy też rozbiórki oraz dokonywania podziałów nieruchomości znajdujących się w obszarze strefy, wymagają uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Strefa „A" jest równoznaczna ze strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej tak więc na wszelkie prace ziemne w jej obszarze wymagane jest uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego na prace archeologiczne i wykopaliskowe. Strefa „A" wyznaczona została dla następujących rejonów gminy:
   - Lądek Zdrój – dzielnica śródmiejska z dwoma cmentarzami przy ul. Śnieżnej;
   - Lądek Zdrój – dzielnica uzdrowiskowa;
   - Lądek Zdrój – ruiny zamku Karpień;
   - Kąty Bystrzyckie – zespół kościelny z cmentarzem;
   - Konradów – zespół kościelny z cmentarzem
   - Konradów – zespół dworski;
   - Orłowiec – zespół kościelny z cmentarzem;
   - Orłowiec – dawny folwark „jesionowy dwór";
   - Radochów – kościół z cmentarzem;
   - Radochów – zespół dworski;
   - Radochów – zespół pielgrzymkowy na Cierniaku;
   - Skrzynka – kościół z cmentarzem;
   - Trzebieszowice – kościół z cmentarzem;
   - Trzebieszowice – zespół pałacowy z dawnymi folwarkami;
   - Trzebieszowice – dwór i teren dawnego folwarku;
   - Trzebieszowice – folwark z reliktami renesansowego dworu z barokowym spichlerzem.

b) **Strefa „B" – ochrony konserwatorskiej**. Działalność konserwatorska w strefie „B" zmierza do zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym przede wszystkim: zabudowy, układu dróg, podziału i sposobu zagospodarowania działek siedliskowych. Zmierza też do restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów. Na obszarze strefy „B" wprowadza się wymóg uzgadniania z wojewódzkim konserwatorem zabytków wszelkich działań inwestycyjnych, remontów, przebudów, rozbiórek oraz zmiany funkcji obiektów figurujących w ewidencji wojewódzkiej i gminnej, jak i wznoszenia nowych obiektów. Na terenie gminy Lądek Zdrój strefa „B" wyznaczona została w następujących miejscowościach:
   - Lądek Zdrój – ciąg zabudowy ul. Wiejskiej oraz wylot ul. Kłodzkiej ze szpitalem i osiedlem z lat 20–tych XX wieku przy ul. Fabrycznej;
   - Lądek Zdrój – zespół willowo – pensjonatowy w rejonie ul. Partyzantów;
   - Konradów – część zabudowy wsi z reliktami okazalszej zabudowy;
   - Trzebieszowice – dwie części wsi z okazalszą zabudową, w tym z zagrodami w czworobok.

c) **Strefa „K" – ochrony krajobrazu kulturowego**. Obejmuje ona obszar krajobrazu związanego integralnie z zespołem zabytkowym znajdującym się w jego otoczeniu lub obszary o charakterystycznym wyglądzie, ukształtowane w wyniku działalności człowieka. Działania konserwatorskie w strefie „K" obejmują restauracje zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego, ochronę krajobrazu naturalnego

przestrzennie związanego z historycznym założeniem, ochronę form i sposobu użytkowania terenów takich jak: rozłogi pól, układ dróg, miedz, zadrzewień śródpolnych, alei, szpalerów, grobli, stawów, przebiegu cieków wodnych z zaleceniem utrzymania wykształconego sposobu parcelacji gruntów i formy użytkowania. Na obszarze strefy „K" wymagane jest uzgadnianie inwestycji z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Na terenie gminy Lądek Zdrój strefa „K" wyznaczona została w następujących miejscowościach:

- Lądek Zdrój – obejmuje całość miasta i jego najbliższe otoczenie, łącząc się ze strefą „K" wyznaczoną dla Orłowca, Radochowa i Trzebieszowic;
- Karpno – rejon kościoła i jego otoczenie w zasięgu dawnej zabudowy wsi;
- Kąty Bystrzyckie – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Konradów – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Lutynia – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Orłowiec – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Radochów – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Skrzynka – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Stójków – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Trzebieszowice – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Wojtówka – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Wrzosówka – obejmuje całość wsi i jej otoczenie.

d) **Strefa „W" – ochrony archeologicznej**. Strefa „W" obejmuje tereny o rozpoznanej zawartości stanowisk archeologicznych podlegających ochronie konserwatorskiej, a charakteryzujących się własną formą krajobrazową. Obiekty, dla których wyznaczono strefę „W" wyłączone są z wszelkiej działalności inwestycyjnej, która mogłaby naruszyć ich specyficzną formę. Na terenie gminy Lądek Zdrój strefa „W" obejmuje:

- Lądek Zdrój – ruiny zamku Karpień;
- Radochów – Jaskinia „Grota" Radochowska.

e) **Strefa „OW" – obserwacji archeologicznej**. Strefa „OW" obejmuje tereny o rozpoznanej i domniemanej zawartości stanowisk archeologicznych podlegających ochronie konserwatorskiej, a charakteryzujących się własną formą krajobrazową. Obiekty, dla których wyznaczono strefę „OW" wyłączone są z wszelkiej działalności inwestycyjnej, która mogłaby naruszyć ich specyficzną formę. Na terenie gminy Lądek Zdrój strefa „OW" obejmuje:

- Lądek Zdrój – dla dawnej wsi w rejonie ul. Wiejskiej w granicach nowożytnego siedliska miejscowości o średniowiecznej metryce;
- Kąty Bystrzyckie – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
- Konradów – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
- Lutynia – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
- Orłowiec – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
- Radochów – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
- Skrzynka – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
- Stójków – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
- Trzebieszowice – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
- Wojtówka – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce.

f) **Strefa „E" – ochrony ekspozycji zabytkowych układów**. Strefa ochrony ekspozycji układu zabytkowego obejmuje obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych o szczególnych wartościach krajobrazowych. Na terenie gminy Lądek Zdrój strefa „E" obejmuje:

- teren wzdłuż drogi wojewódzkiej prowadzącej z Lądka Zdroju do Orłowca (widok ku miastu);
- teren wzdłuż drogi powiatowej z Radochowa do Kątów Bystrzyckich (widok ku Trzebieszowicom);
- teren południowych szlaków Gór Złotych ograniczających wieś Trzebieszowice od północy.

g) **Strefa ochrony zabytkowych układów zieleni kształtowanej**. Strefą tą objęte są wszystkie parki, cmentarze i aleje stanowiące najczęściej integralną część terenu w zasięgu stref: „A", „B" i „K".

3. SFERA SPOŁECZNA

3.1. Struktura funkcjonalno – przestrzenna

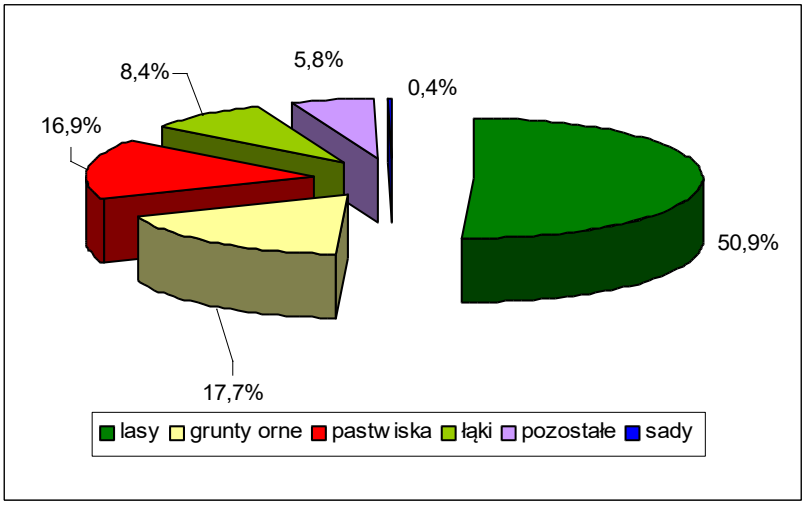
3.1.1. Struktura użytkowania gruntów

Tabela 26. Gmina Lądek Zdrój – użytkowanie gruntów w 2007 roku (w ha) [źródło: GUS 2008]

Powierzchnia ogólna	Użytki rolne		

	Razem	w tym				Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty i nieużytki
		grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
11740	5087	2073	48	985	1981	5972	681

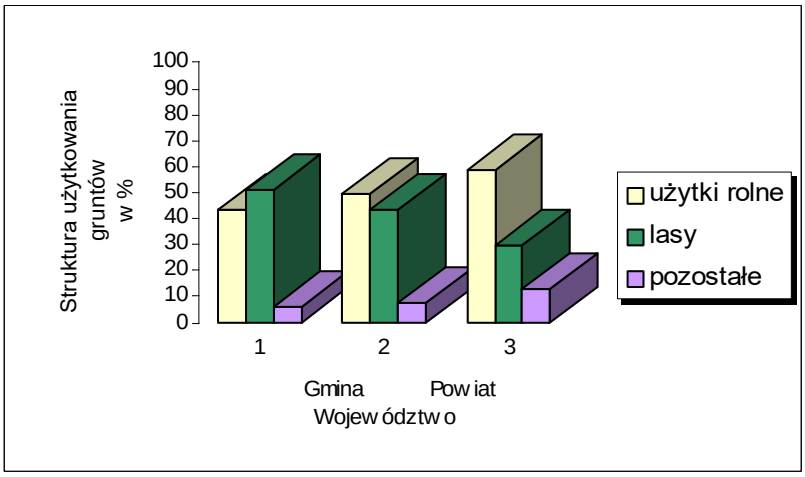
Użytki rolne stanowią 43,33 % ogólnej powierzchni gminy, lasy i grunty leśne 50,87 %, a pozostałe grunty i nieużytki 5,80%. Natomiast w strukturze użytków rolnych największy obszar zajmują grunty orne – 40,76 % oraz łąki – 38,94 %.

Rysunek 5. Gmina Lądek Zdrój – struktura użytkowania gruntów w 2007 roku [źródło: GUS 2008]

Tabela 27. Gmina Lądek Zdrój – struktura użytkowania gruntów w 2007 roku (w %) [źródło: GUS 2008]

Jednostka administracyjna	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty i nieużytki
	Razem	W tym					
		grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
Gmina Lądek Zdrój	43,33	40,76	0,94	19,36	38,94	50,87	5,80
Powiat Kłodzki	49,18	57,69	0,36	18,36	23,59	43,28	7,54
Województwo Dolnośląskie	58,15	77,55	0,62	12,47	9,36	29,59	12,26

Rysunek 6. Gmina Lądek Zdrój – struktura użytkowania gruntów w 2007 roku w (%) [źródło: GUS 2008]

Z powyższej ryciny i tabeli wynika, że struktura użytkowania gruntów w gminie Lądek Zdrój jest zbliżona do uwarunkowań charakteryzujących powiat kłodzki. Z drugiej strony zaś odbiega dość znacznie, w każdej z kategorii, w stosunku do uwarunkowań charakteryzujących województwo dolnośląskie. Na terenie gminy Lądek Zdrój, podobnie jak w powiecie, udział użytków rolnych i terenów leśnych kształtuje się na tym samym, dość wysokim poziomie. Kategoria „pozostałe grunty i nieużytki" (w skład których wchodzą między innymi: obszary zabudowy mieszkaniowej, tereny przemysłowe, place, ulice, skwery, parki, tereny wodne, nieużytki itp.) zajmuje w gminie Lądek Zdrój zdecydowanie najmniejszy odsetek w strukturze użytkowania gruntów w porównaniu do powiatu i województwa. Dzieje się tak dzięki wspomnianym wcześniej rozległym terenom leśnym i zagospodarowaniu charakterystycznemu dla terenów górskich. Również z górską specyfiką związana jest odmienna struktura użytkowania terenów rolniczych w gminie Lądek Zdrój, gdzie łąki i pastwiska stanowią znacznie większy odsetek w stosunku do porównywanych jednostek.

Tabela 28. Gmina Lądek Zdrój – struktura użytkowania gruntów według obrębów w ha w 2009 roku [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Miejscowość (obręb)	Powierzchnia w ha	Powierzchnia użytkowania gruntów w ha:

		Grunty orne	Użytki zielone	Grunty leśne	Pozostałe tereny
Lądek Zdrój	2031	312	345	1092	282
Karpno	303	0	2	301	0
Kąty Bystrzyckie	538	105	252	160	21
Konradów	1372	206	546	555	65
Lutynia	439	9	226	172	32
Orłowiec	1215	45	178	953	39
Radochów	968	370	244	273	81
Skrzynka	1148	295	200	620	33
Stójków	471	78	164	201	28
Trzebieszowice	2465	674	455	1080	256
Wojtówka	542	24	82	428	8
Wrzosówka	228	0	36	190	2

Tabela 29. Gmina Lądek Zdrój – struktura użytkowania gruntów według obrębów w % w 2009 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Miejscowość (obręb)	Struktura użytkowania gruntów w %:			
	Grunty orne	Użytki zielone	Grunty leśne	Pozostałe tereny
Lądek Zdrój	15,36	16,99	53,77	13,88
Karpno	0,00	0,66	99,34	0,00
Kąty Bystrzyckie	19,52	46,84	29,74	3,90
Konradów	15,01	39,80	40,45	4,74
Lutynia	2,05	51,48	39,18	7,29
Orłowiec	3,70	14,65	78,44	3,21
Radochów	38,22	25,21	28,20	8,37
Skrzynka	25,70	17,42	54,01	2,87
Stójków	16,56	34,82	42,68	5,94
Trzebieszowice	27,34	18,46	43,81	10,39
Wojtówka	4,43	15,13	78,97	1,48
Wrzosówka	0,00	15,79	83,33	0,88

Tabela 30. Gmina Lądek Zdrój – struktura użytkowania gruntów w 2015 roku [źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gruntów]

Miejscowość (obręb)	Powierzchnia w ha	Powierzchnia użytkowania gruntów w ha:			
		Grunty rolne	Grunty leśne	Grunty zabudowane i zurbanizowane	Grunty pod wodami
Karpno	303,97	2,90	300,69	0,02	
Kąty Bystrzyckie	543,34	359,31	165,41	15,55	1,23
Konradów	1 384,41	764,53	578,00	39,66	1,76
Lutynia	42,26	239,70	171,74	21,84	0,97
Orłowiec	1220,81	231,77	959,26	24,81	2,62
Radochów	987,94	638,12	277,72	52,25	15,25
Skrzynka	1154,69	498,41	625,19	24,81	4,84
Stójków	476,69	248,59	206,37	17,20	3,49
Trzebieszowice	2402,00	1164,89	1112,54	102,25	20,42
Wojtówka	543,37	104,66	428,15	8,29	1,28
Wrzosówka	228,21	35,79	189,74	1,15	0,25

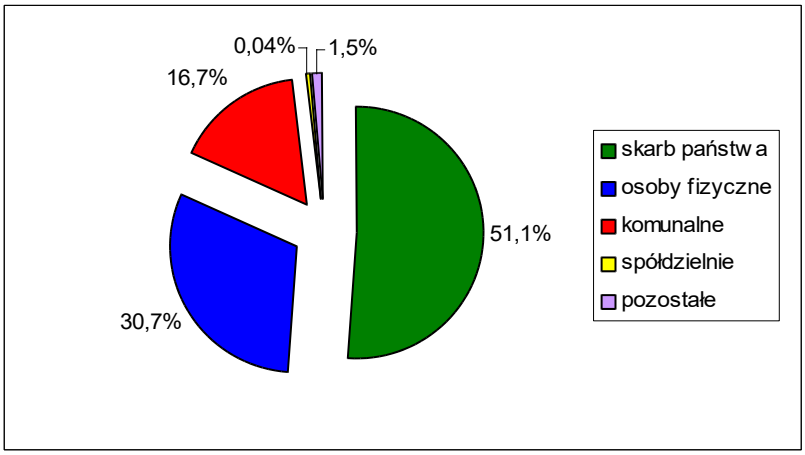
W całej gminie odłogowanych jest 507,70 ha gruntów, co stanowi 11,8% ogólnego areału użytków rolnych (grunty orne i użytki zielone razem. Z punktu widzenia prawidłowej i racjonalnej gospodarki rolnej, przedłużające się trwałe odłogowanie gruntów jest zjawiskiem niekorzystnym i dotyczy to zarówno gruntów ornych jak i użytków zielonych. Przy braku zabiegów agrotechnicznych, w glebie zachodzą negatywne procesy i zmiany fizyko-chemiczne, powodując obniżenie jej przydatności rolniczej. Z drugiej strony, odłogi gruntów ornych w położeniach na stromych stokach zabezpieczają grunty przed skutkami erozji. Tereny te pozostawione same sobie zarastają chwastami, często krzakami i drzewami tworząc tzw. Lz-ty (tereny zadrzewione i zakrzewione). Miejscami, wielkość oraz stopień zadrzewienia sprawia, że samorzutnie zaczynają się tworzyć zespoły roślinne o cechach lasów. Sprzyja temu bliskość kompleksów leśnych, do których najczęściej te grunty przylegają. Najwięcej takich porośniętych gruntów znajduje się w Trzebieszowicach i Konradowie. Zdecydowana większość odłogów (około 70%), zgodnie ze strukturą gruntów, przypada na użytki zielone.

3.1.2. Struktura własnościowa gruntów

Tabela 31. Gmina Lądek Zdrój – własność gruntów – stan na lipiec 2009 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Wyszczególnienie	**Powierzchnia w ha**	**Struktura w %**
Grunty Skarbu Państwa ogółem	5984	51,06
Zasoby Własności Rolnej Skarbu Państwa	528	8,82
Państwowe Gospodarstwa Leśne	5207	87,02
Pozostałe	249	4,16
Grunty osób fizycznych	3596	30,68
Grunty komunalne	1959	16,72
Grunty spółdzielni	5	0,04
Pozostałe grunty ogółem	176	1,50

Ponad połowa gruntów (51,06 %) jest własnością Skarbu Państwa, z czego najwięcej (87,02% ogółu gruntów państwowych) stanowią tereny w zarządzie Lasów Państwowych. Znaczna część gruntów (blisko 31%) pozostaje w rękach prywatnych. Grunty spółdzielni stanowią śladową ilość (0,04 % ogółu gruntów w gminie Lądek Zdrój). W lokalnej strukturze posiadania gruntów wyróżnia się także własność komunalna, która stanowi blisko 17 % ogółu gruntów.

Rysunek 7. Gmina Lądek Zdrój – struktura własności gruntów – stan na lipiec 2009 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Tabela 32. Gmina Lądek Zdrój – własność gruntów – stan na 2015 rok [źródło: Obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków]

Lp.	Obręb (ha)	Powierzchnia gruntów ogółem (ha)	Sektor publiczny		Sektor prywatny
			Razem (ha)	PGL (ha)	Razem (ha)
1	Karpno	303,97	303,97	303,97	
2	Kąty Bystrzyckie	543,34	191,28	29,52	352,06
3	Konradów	1384,41	820,29	329,44	564,12
4	Lutynia	42,26	195,66	149,45	246,60
5	Orłowiec	1220,81	981,82	953,28	236,99
6	Radochów	987,94	373,73	217,47	614,21
7	Skrzynka	1154,69	838,66	637,14	316,03
8	Stójków	476,69	246,97	183,35	229,72
9	Trzebieszowice	2402,00	1487,02	1105,48	914,98
10	Wojtówka	543,37	463,63	426,87	79,74
11	Wrzosówka	228,21	227,00	187,98	1,21
12	Razem gmina	9 687,69	6130,03	4623,95	3557,66

3.1.3. Struktura funkcjonalna

Gmina Lądek Zdrój pomimo, że jest samorządową jednostką miejsko – wiejską, ma wielofunkcyjny charakter z wiodącą rolą sektora usługowego, w tym przede wszystkim lecznictwa uzdrowiskowego oraz turystyki i re-

kreacji. Uzupełniającą rolę pełni sektor rolniczy i leśny. Szansę na dalszy rozwój ma przede wszystkim wspomniany sektor usługowy, a także dodatkowo produkcyjny (w oparciu o drobną, nieuciążliwą wytwórczość). W wyniku analiz przeprowadzonych na podstawie zebranych materiałów inwentaryzacyjnych oraz na podstawie występujących powiązań komunikacyjnych i funkcjonalnych, można przyjąć następujący system obsługi ludności gminy.
Ośrodek gminny głównego poziomu obsługi, o zasięgu lokalnym obsługujący w zakresie usług ponadpodstawowych teren całej gminy – miasto Lądek Zdrój. Pełni on funkcję administracyjną, stanowi ośrodek koncentracji mieszkalnictwa i usług dla miejscowej ludności oraz obsługi rolnictwa i leśnictwa. Tym samym Lądek Zdrój pełni funkcję lokalnego centrum rozwoju, które jest istotnym czynnikiem wzrostu i kumuluje usługi oraz inne działalności gospodarcze w skali umożliwiającej społeczny i ekonomiczny rozwój sąsiadujących z nim miejscowości. Funkcjami rozwojowymi Lądka Zdroju są przede wszystkim usługi (rynkowi i nierynkowe) oraz drobna wytwórczość.
Ośrodek pośredniego poziomu obsługi z poszerzonym programem usługowym, współpracujące z ośrodkiem gminnym – wieś Trzebieszowice. Jest to ośrodek stanowiący etap pośredni w kompleksowym systemie obsługi ludności, szczególnie w zakresie usług oświaty, służby zdrowia i handlu, o odpowiednio dużej liczbie ludności w rejonie obsługi. Funkcjami rozwojowymi Trzebieszowic są przede wszystkim: rolnictwo, mieszkalnictwo, drobna wytwórczość, a także usługi rynkowe.
Pozostałe ośrodki (wsie elementarne), o funkcjach typowo rolniczych i leśnych, obsługujące ludność w podstawowym zakresie usług (niektóre nawet ich pozbawione). Zaliczono do nich pozostałe wsie: Karpno, Kąty Bystrzyckie, Konradów, Lutynia, Orłowiec, Radochów, Skrzynka, Stójków, Wojtówka i Wrzosówka. Funkcjami rozwojowymi tych miejscowości są przede wszystkim: rolnictwo, leśnictwo, mieszkalnictwo i usługi turystyczno – rekreacyjne.

Tabela 33. Gmina Lądek Zdrój – struktura funkcjonalna według miejscowości [źródło: Opracowanie własne, 2009]

Miejscowość	Funkcja podstawowa[16] (obecna)	Funkcja uzupełniająca (perspektywiczna)
Lądek Zdrój	usługi (administracja, ochrona zdrowia, handel, turystyka, rekreacja)	drobna, nieuciążliwa wytwórczość (przetwórstwo przemysłowe)
Karpno	leśnictwo	turystyka i rekreacja
Kąty Bystrzyckie	rolnictwo	turystyka i rekreacja
Konradów	rolnictwo	turystyka i rekreacja
Lutynia	leśnictwo, górnictwo	turystyka i rekreacja
Orłowiec	leśnictwo, rolnictwo	turystyka i rekreacja
Radochów	rolnictwo, leśnictwo	turystyka i rekreacja, rybactwo
Skrzynka	rolnictwo	turystyka i rekreacja, drobna wytwórczość
Stójków	rolnictwo, leśnictwo	turystyka i rekreacja, drobna wytwórczość
Trzebieszowice	rolnictwo, usługi	turystyka i rekreacja, rybactwo, drobna wytwórczość
Wojtówka	leśnictwo, rolnictwo	turystyka i rekreacja
Wrzosówka	leśnictwo	turystyka i rekreacja

3. 2. Demografia

3.2.1. Podstawowe dane o ludności

Podstawowymi miernikami charakteryzującymi zbiorowość ludzką jest jej liczebność i rozmieszczenie. Gmina miejsko – wiejska Lądek Zdrój 31 grudnia 2008 roku liczyła 8592 mieszkańców. Zamieszkiwało ją 4067 mężczyzn oraz 4574 kobiety. Współczynnik feminizacji, to jest stosunek liczby kobiet na 100 mężczyzn wynosi 112 i jest wyższy zarówno od średniej dla powiatu kłodzkiego – 109 jak i od wartości charakteryzującej województwo dolnośląskie – 109. Na 1 km² powierzchni gminy przypada 73 mieszkańców. Gęstość zaludnienia jest więc niższa od średniej dla powiatu i województwa (odpowiednio 100 i 144 osób / km²). Współczynnik występujący w gminie Lądek Zdrój jest jednak charakterystyczny dla gmin miejsko – wiejskich. Najmniejsza liczba mieszkańców występuje w Lutyni (44), Kątach Bystrzyckich (51) i Wojtówce (59). Zupełnie pozbawione mieszkańców jest Karpno, które od 1945 roku jest niezamieszkałe. Przesiedlenia po II wojny światowej spowodowały całkowity zanik osadnictwa i ruinę pozostawionych budynków i zabudowań. Podobny los spotkał Wrzosówkę (formalnie jedna osoba zameldowana, czasowo zamieszkująca). Proces degradacji nastąpił po wysiedleniach miejscowej ludności w 1945 roku. Wieś nie została zasiedlona, a zabudowania popadły w ruinę bądź zostały rozebrane. Średnia gęstość zaludnienia dla gminy jest mała i wynosi 27,6 os/1 km2. Największa występuje w Radochowie (51,6 os/1 km2) i Trzebieszowicach (46,4 os/1 km2). W pozostałych obrębach gęstość nie przekracza 35 os/1 km2).

Tabela 34. Gmina Lądek Zdrój – zaludnienie w latach 1995 – 2008 [źródło: GUS 2009]

Rok	Gmina Lądek Zdrój	W tym miasto

[16] Z pominięciem funkcji mieszkaniowej obecnej w każdej miejscowości za wyjątkiem wsi Karpno i Wrzosówka.

1995	9624	6883
1996	9643	6912
1997	9693	6948
1998	9647	6951
1999	9154	6488
2000	9140	6474
2001	9105	6465
2002	9108	6464
2003	8953	6373
2004	8905	6296
2005	8826	6206
2006	8741	6140
2007	8672	6084
2008	8592	6014
2009	8556	5969
2010	8858	6120
2011	8791	6081
2012	8732	6023
2013	8606	5917
2014	8540	5873
2015	8474	5804

Tabela 35. Gmina Lądek Zdrój – rozkład zaludnienia według miejscowości [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój]

Miejscowość	**Liczba mieszkańców w 2009 roku**	**Liczba mieszkańców w 2015 roku**
Lądek Zdrój	6306	
Kąty Bystrzyckie	54	51
Konradów	300	302
Lutynia	57	44
Orłowiec	71	73
Radochów	490	510
Skrzynka	371	359
Stójków	175	164
Trzebieszowice	1150	1114
Wojtówka	63	59
Wrzosówka		1

Tabela 36. Gmina Lądek Zdrój – współczynnik feminizacji i gęstość zaludnienia w 2008 roku [źródło: GUS 2009]

Wyszczególnienie	**Gmina Lądek Zdrój**	**Powiat Kłodzki**	**Województwo Dolnośląskie**
Współczynnik feminizacji	112,47	109,06	108,74
Gęstość zaludnienia	73,44	100,08	144,24

Najludniejszą miejscowością w gminie jest miasto Lądek Zdrój (6306 mieszkańców). Drugą co do liczebności miejscowością (1150 osób) jest wieś Trzebieszowice. Do przedziału od 300 do 500 mieszkańców kwalifikują się miejscowości: Radochów (490), Skrzynka (371) i Konradów (300). Pozostałe wsie, za wyjątkiem Stójkowa (175 osób), charakteryzują się zaludnieniem poniżej 100 mieszkańców i są to: Orłowiec (71), Wojtówka (63), Lutynia (57) i Kąty Bystrzyckie (54).

3.2.2. Struktura wieku mieszkańców

Na liczbę ludności decydujący wpływ mają dwa czynniki: ruch naturalny oraz wędrówkowy ludności. Te z kolei zdeterminowane są przez strukturę ludności według wieku i płci.
Struktura ludności według wieku określa proces starzenia się ludności, definiowany najogólniej jako zmiany stanu i struktury według wieku ludności, polegające na wzroście w ogólnej liczbie udziału osób starszych. Za granicę starości przyjmuje się umownie wiek 60 lat. Obecnie ludność województwa dolnośląskiego, podobnie jak całej Polski starzeje się. Jednak na wsi i małych miastach udział dzieci i młodzieży jest większy co powoduje, że pod względem struktury wieku mieszkańców gminę Lądek Zdrój obecnie możemy jeszcze określić jako jednostkę młodą.

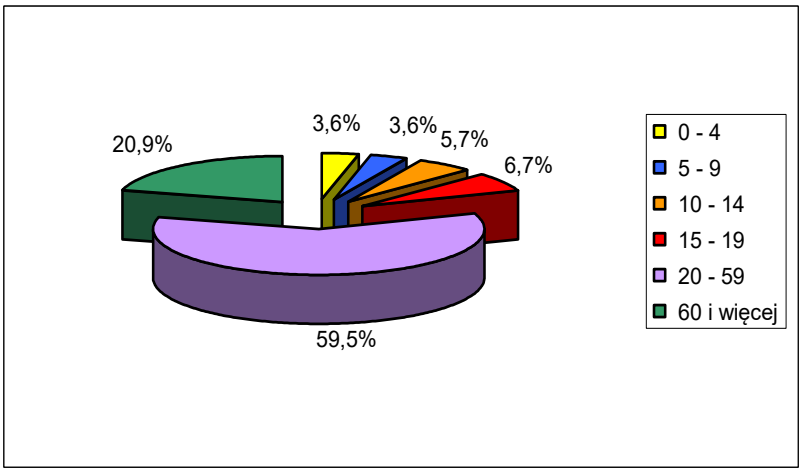
Tabela 37. Gmina Lądek Zdrój – ludność według wieku w 2008 roku [źródło: GUS 2009]

Grupa wieku	Liczba ludności
0 – 4	312
5 – 9	307
10 – 14	487
15 – 19	575
20 – 24	646
25 – 29	625
30 – 39	1046
40 – 49	1177
50 – 59	1622
60 – 64	517
65 i więcej	1278

Tabela 38. Gmina Lądek Zdrój – struktura ludności według wieku w 2008 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2009]

Grupa wieku	Gmina Lądek Zdrój (%)	Powiat Kłodzki (%)	Województwo Dolnośląskie (%)
0 – 4	3,63	4,35	4,66
5 – 9	3,57	4,17	4,32
10 – 14	5,67	5,24	5,14
15 – 19	6,69	6,32	6,36
20 – 24	7,52	7,88	7,94
25 – 29	7,27	8,23	8,82
30 – 39	12,17	13,09	14,54
40 – 49	13,70	13,23	12,74
50 – 59	18,88	17,47	16,74
60 – 64	6,02	5,58	5,25
65 i więcej	14,87	14,42	13,49

19,59 % mieszkańców zameldowanych w gminie, to jest 1681 osób, liczy poniżej 19 roku życia. Natomiast 12,87 % obywateli – 1106 osób nie ukończyło jeszcze 14 roku życia. Struktura mieszkańców gminy Lądek Zdrój według wieku jest bardzo zbliżona do wartości charakteryzujących zarówno populację powiatu kłodzkiego jak i województwa dolnośląskiego. W stosunku do porównywanych wartości prezentuje się nieco mniej korzystniej w najmłodszych (0 – 19) i najstarszych (60 i więcej) kategoriach wiekowych.

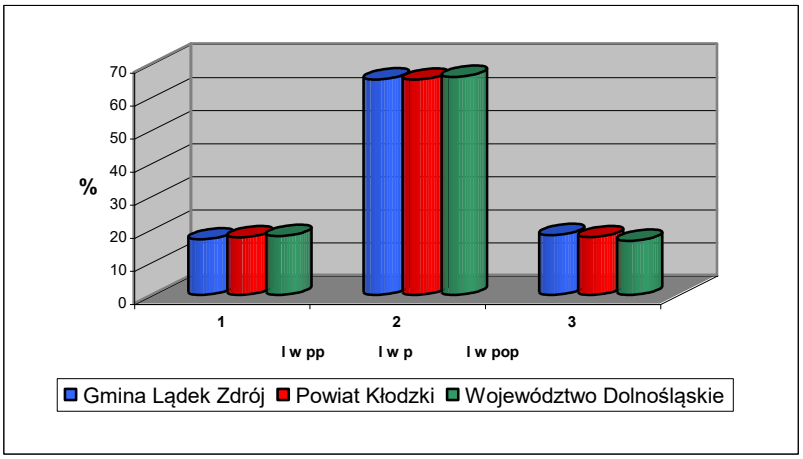
Rysunek 8. Gmina Lądek Zdrój – struktura ludności według wieku w 2008 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2009]

Korzystny rozkład demograficzny ludności potwierdza struktura mieszkańców w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18 – 64 lata, a dla kobiet 18 – 59 lat.

Tabela 39. Gmina Lądek Zdrój – ludność wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego w 2008 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2009]

Ludność w wieku	Gmina Lądek Zdrój	Gmina Lądek Zdrój (%)	Powiat Kłodzki (%)	Województwo Dolnośląskie (%)
Przedprodukcyjnym	1440	16,76	17,43	17,76
Produkcyjnym	5598	65,15	65,11	65,92
Poprodukcyjnym	1554	18,09	17,46	16,32

Obywatele wieku nieprodukcyjnego (przedprodukcyjni i poprodukcyjni) stanowią 34,85 % całej zbiorowości. Od kilku lat rośnie, także w ujęciu relatywnym, zbiorowość mieszkańców zdolnych do pracy. Wpływ na to ma wejście w wiek dorosły osób z wyżu demograficznego, urodzonych w latach 80-tych XX wieku. Jednocześnie zmniejsza się tak zwane „obciążenie" ludności jej nieprodukcyjną częścią. Struktura wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego mieszkańców gminy Lądek Zdrój nieznacznie odbiega od średnich wartości przyporządkowanych dla powiatu i województwa.

Rysunek 9. Gmina Lądek Zdrój – ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w 2008 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2009]

Współczynnik obciążenia demograficznego, ustalony jako stosunek ludności w wieku nieprodukcyjnej na 100 osób w wieku produkcyjnym dla gminy Lądek Zdrój wynosi 53,5 i jest zbliżony do średniej występującej w powiecie kłodzkim (53,6) i województwie dolnośląskim (51,7). Jego wartość w gminie Lądek Zdrój, w stosunku do lat ubiegłych, rozkłada się niekorzystnie, ponieważ wśród obywateli „nieprodukcyjnych" jest już więcej osób „poprodukcyjnych" niż „przedprodukcyjnych". Odnotowując zmiany struktury mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym oraz rosnącą liczebność roczników poprodukcyjnych, w ciągu najbliższych kilkunastu lat można przewidywać dalszy wzrost „obciążenia" demograficznego poprzez populację osób „poprodukcyjnych".

Wielkość współczynnika obciążenia ekonomicznego, określającego ilość osób w wieku przed - i poprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym, utrzymuje się w gminie na poziomie 54,8 osob (wg danych na 2015 r.) . Przy wartości progowej wynoszącej 70 osób, jest to sytuacja w miarę korzystna, określająca duży potencjał rozwojowy mieszkańców oraz mniej problemów społecznych i socjalnych. Najlepszy współczynnik, poniżej 50% mają Skrzynka i Radochów, a tylko nieco wyższy Konradów (54,1%) i Trzebieszowice (56,0%). Najsłabiej pod tym względem wypadają Kąty Bystrzyckie (75,9% - głownie ze względu na dużą liczbę dzieci) i Orłowiec (73,8% - duża liczba ludzi starszych). W pozostałych wsiach wskaźnik oscyluje wokoł 60%.

3.2.3. Ruch naturalny i wędrówkowy ludności

Na przyrost naturalny ludności składają się zmiany w jej liczbie, powodowane przez urodzenia i zgony. Charakteryzujące go wartości określają nie tylko strukturę populacji według płci i wieku, ale także liczbę zawartych małżeństw, osób w wieku rozrodczym oraz zgonów. Wartości charakteryzujące ruch naturalny gminy Lądek Zdrój w 2008 roku rozkładają się mniej korzystnie od średniej dla powiatu kłodzkiego i województwa dolnośląskiego. Wpływ na to mają: niższy wskaźnik urodzeń i wyższy wskaźnik zgonów. Jednak z drugiej strony należy wziąć pod uwagę fakt stosunkowo niskiej populacji gminy Lądek Zdrój powodującej, że nawet jednostkowe przypadki mogą wpłynąć na końcowy obraz poszczególnych wskaźników statystycznych. Przeciętna stopa przyrostu naturalnego w małych gminach miejsko – wiejskich bywa niższa niż w dużych aglomeracjach. Ta tendencja utrzymuje się także w gminie Lądek Zdrój. Współczynnik przyrostu naturalnego w 2008 roku wyniósł tutaj –4,7 ‰ i był niższy od średniej dla powiatu kłodzkiego (–2,4 ‰) oraz województwa dolnośląskiego (–0,2 ‰).

Tabela 40. Gmina Lądek Zdrój – ruch naturalny ludności w 2008 roku [źródło: GUS 2009]

Ruch naturalny ludności	Gmina Lądek Zdrój – wartości bezwzględne
Małżeństwa	58
Urodzenia żywe	69
Zgony	110
Przyrost naturalny	–41
Saldo migracji	–37

Współczynnik małżeństw, to jest liczba zawartych małżeństw na 1000 ludności ogółem, w 2008 roku w gminie Lądek Zdrój wyniósł 6,7 i był nieznacznie wyższy od wartości dla powiatu (6,4) oraz województwa (6,6).

Współczynnik rodności, określający liczbę urodzeń żywych badanego okresu na 1000 ludności ogółem, wyniósł w 2008 roku w gminie 8,0 i był niższy od średniej dla powiatu (9,5) i województwa (10,4). Natomiast umieralność społeczeństwa, mierzona współczynnikiem zgonów (liczba zgonów na 1000 ludności), wyniosła w gminie 12,7 i była wyższa od wartości charakteryzującej powiat kłodzki (11,9) oraz województwo dolnośląskie (10,6).

Tabela 41. Gmina Lądek Zdrój – podstawowe współczynniki (na 1000 ludności) określające ruch naturalny ludności w 2008 roku [źródło: GUS 2009]

Współczynnik	Gmina Lądek Zdrój	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Małżeństwa	6,7	6,4	6,6
Urodzenia żywe	8,0	9,5	10,4
Zgony	12,7	11,9	10,6
Przyrost naturalny	–4,7	–2,4	–0,2
Saldo migracji	–4,3	–2,8	–0,4

Migracje są drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem wpływającym bezpośrednio na liczbę ludności oraz jej rozmieszczenie. Obecna tendencja przemieszczania się, szczególnie młodych mieszkańców, z mniejszych do większych ośrodków osiedleńczych, a także zagranicę powoduje, że saldo migracji wewnętrznej i zagranicznej w wielu gminach wiejskich i miejsko – wiejskich jest ujemne. Takie zjawisko obecnie zachodzi na terenie gminy Lądek Zdrój i w 2008 roku jej saldo migracji było ujemne i wyniosło –37 osób.

Tabela 42. Gmina Lądek Zdrój – ruch wędrówkowy ludności w 2008 roku [źródło: GUS 2009]

Napływ			Odpływ			Saldo migracji ogółem
razem	w tym:		razem	w tym:		
	wewnętrzny	z zagranicy		wewnętrzny	za granicę	
94	86	8	131	97	34	–37

Saldo migracji liczone na 1000 ludności wyniosło w 2008 roku –4,31 i było znacznie niższe od średniej dla powiatu kłodzkiego (–2,82) oraz województwa dolnośląskiego (–0,40). Przyrost rzeczywisty dla gminy Lądek Zdrój, liczony jako suma wartości przyrostu naturalnego oraz salda migracji, był ujemny i wyniósł w 2008 roku w liczbach bezwzględnych –78. Należy nadmienić, że przytoczone powyżej oficjalne dane statystycznie nie oddają realnej wartości określającej obecny ruch migracyjny. Dotyczą one ruchu wędrówkowego na pobyt stały i nie obejmują czasowych migracji na tle zarobkowym, zwłaszcza związanych z wyjazdem za granicę.
Powyższe dane sugerują, że w najbliższych latach należy spodziewać się dalszego spadku liczby mieszkańców gminy Lądek Zdrój, zarówno z przyczyn naturalnych (wyższy wskaźnik zgonów od wskaźnika urodzeń = ujemny przyrost naturalny) jak i z przyczyn ekonomicznych (ujemne saldo migracji). Szansą na powstrzymanie tej tendencji jest wszechstronna promocja walorów gminy w celu przyciągnięcia nowych osadników, najlepiej w wieku rozrodczym.

3.3. Rynek pracy

3.3.1. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON

Gmina Lądek Zdrój jest jednostką typowo miejsko – wiejską o zrównoważonym udziale funkcji miejsca pracy i mieszkaniowej. Rynek pracy opiera się głównie na usługach i rolnictwie indywidualnym. Tym samym zdecydowana większość mieszkańców gminy pracuje w sektorze usługowym (przede wszystkim handel oraz obsługa ruchu turystycznego i lecznictwa uzdrowiskowego) oraz we własnych gospodarstwach rolnych, których według Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 roku było 627. Pozostała część mieszkańców znajduje zatrudnienie w kilkudziesięciu mniejszych zakładach produkcyjnych, które rozwijają się stosownie do realiów gospodarki rynkowej. Są to firmy zajmujące się głównie rzemiosłem produkcyjnym oraz budownictwem. Ponadto znaczna grupa pracuje poza granicami gminy, przede wszystkim w pobliskim Kłodzku, a także zagranicą. Na koniec 2007 roku urząd zarejestrował 1107 podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON.

Tabela 43. Gmina Lądek Zdrój – formy własności podmiotów gospodarczych[17] będących w rejestrze REGON w 2007 roku [źródło: GUS 2008]

Formy własności	Ilość jednostek ogółem	W tym miasto Lądek Zdrój
Zakłady publiczne	48	45
Spółki handlowe	24	17
Spółki cywilne	58	46
Spółdzielnie	5	4
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	28	17
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	895	668

[17] Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

Inne formy własności prywatnej	49	44

Własnością publiczną (państwową i samorządową) jest 48, natomiast prywatną 1059 przedsiębiorstw, to jest 95,66 % ogółu. Spośród firm prywatnych 895 to zakłady należące do osób fizycznych, co stanowi 84,51 % ogółu podmiotów sektora prywatnego. Należy nadmienić, że wśród 24 spółek prawa handlowego 6 posiada kapitał zagraniczny.

Tabela 44. Gmina Lądek Zdrój – struktura podmiotów gospodarczych według form własności w 2007 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Forma własności	Gmina Lądek Zdrój(%)	Powiat Kłodzki(%)	Województwo Dolnośląskie (%)
Zakłady publiczne	4,34	8,06	5,82
Spółki handlowe	2,17	3,04	6,91
Spółki cywilne	5,24	7,24	7,69
Spółdzielnie	0,45	0,41	0,47
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	2,53	2,05	2,27
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	80,85	72,78	71,62
Inne formy własności prywatnej	4,43	6,42	5,22

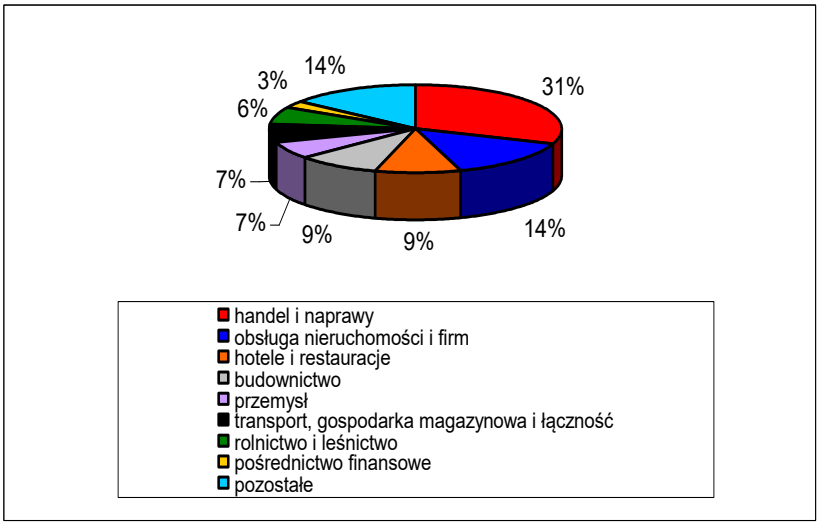
Powyższe uwarunkowania w gminie Lądek Zdrój nieznacznie różnią się od przeciętnej dla powiatu i województwa. Wśród przedsiębiorstw prywatnych z gminy Lądek Zdrój jest stosunkowo najwięcej zakładów osób fizycznych oraz fundacji i stowarzyszeń kosztem podmiotów publicznych, spółek handlowych i cywilnych oraz spółdzielni w ogólnej strukturze przedsiębiorstw, w stosunku do porównywanych wartości. Największa, blisko 2–krotna różnica w stosunku do powiatu, dotyczy zakładów publicznych, a blisko 3–krotna różnica w stosunku do województwa dotyczy spółek handlowych. Jest to naturalna prawidłowość, albowiem jednostki te rzadko występują na terenie niewielkich gmin miejsko – wiejskich. Powyższe oznacza, że na terenie gminy Lądek Zdrój zdecydowanie dominuje sektor małych, rodzinnych przedsiębiorstw.
Poniższa tabela przedstawia rozkład podmiotów gospodarczych, będących w rejestrze REGON według wybranych sekcji PKD. Dokonano w niej także dodatkowego pogrupowania, np.: ujmując pod pojęciem przemysł: górnictwo i kopalnictwo, działalności produkcyjne i przetwórstwo przemysłowe. W skład sekcji handel i naprawy wchodzą: handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów przeznaczenia osobistego i użytku domowego.

Tabela 45. Gmina Lądek Zdrój – podmioty gospodarki narodowej[18] zarejestrowane w REGON według wybranych sekcji w 2007 roku [źródło: GUS 2008]

Wybrane sekcje według PKD	Ilość jednostek ogółem	W tym miasto Lądek Zdrój
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	70	28
Przemysł	73	36
Budownictwo	101	85
Handel i naprawy	337	260
Hotele i restauracje	105	90
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	72	49
Pośrednictwo finansowe	29	22
Obsługa nieruchomości i firm	160	140
Pozostałe sekcje	160	131

Spośród wymienionych sekcji najwięcej firm (337) prowadzi działalność handlową i naprawczą. 160 podmiotów zajmuje się obsługą nieruchomości i firm, a 105 jest z sekcji hotele i restauracje. Tylko te trzy grupy stanowią łącznie ponad połowę (54 %) wszystkich zarejestrowanych firm. Znaczną pojedynczą grupę w powyższej statystyce stanowi 160 podmiotów określonych jako „pozostałe sekcje” (między innymi: edukacja, ochrona zdrowia, administracja, pozostałe nie wymienione usługi, itp.), które reprezentują 14 % ogółu przedsiębiorstw w gminie. Uwarunkowania te prezentuje poniższa rycina oraz tabela.

[18] Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

Rysunek 10. Gmina Lądek Zdrój – struktura podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w REGON według wybranych sekcji w 2007 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Tabela 46. Gmina Lądek Zdrój – struktura podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w REGON według wybranych sekcji w 2007 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Wybrane sekcje według PKD	Gmina Lądek Zdrój (%)	Powiat Kłodzki (%)	Województwo Dolnośląskie (%)
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	6,32	3,75	2,16
Przemysł	6,59	7,09	8,80
Budownictwo	9,12	8,22	10,51
Handel i naprawy	30,44	35,21	29,91
Hotele i restauracje	9,49	5,42	2,93
Transport i łączność	6,50	5,95	6,80
Pośrednictwo finansowe	2,62	3,01	3,55
Obsługa nieruchomości i firm	14,45	18,95	21,58
Pozostałe sekcje	14,45	12,40	13,76

Udział sekcji: budownictwo oraz transport i łączność jest zbliżony do przeciętnych uwarunkowań charakteryzujących powiat kłodzki i województwo dolnośląskie. Mniejszy odsetek przedsiębiorstw z sekcji: przemysł oraz obsługa nieruchomości i firm w gminie Lądek Zdrój w stosunku do porównywanych jednostek jest zjawiskiem naturalnym bowiem statystyka, zwłaszcza dla województwa, obejmuje również duże gminy miejskie (Wrocław, Wałbrzych, Legnica, itd.), w których takie firmy mają przeważnie swoje siedziby, zaś np.: sektor przemysłowy, w pełnym tego słowa znaczeniu, w gminie Lądek Zdrój praktycznie nie istnieje, albowiem spośród 73 firm z sekcji przemysł aż 72 zajmują się przetwórstwem przemysłowym. Blisko 2–krotnie wyższy w stosunku do powiatu i 4–krotnie wyższy w stosunku do województwa odsetek firm z sekcji hotele i restauracje na terenie gminy Lądek Zdrój odzwierciedla właściwe wykorzystanie walorów naturalnych jakie występują w tym rejonie. Należy nadmienić, że tylko na terenie powiatu kłodzkiego znajduje się aż 11,4 % wszystkich podmiotów z sekcji hotele i restauracje w skali całego województwa. Bogactwo terenów leśnych oraz liczne wiejskie jednostki osadnicze powodują, że odsetek firm z sekcji rolnictwo i leśnictwo jest tu również stosunkowo wysoki w porównaniu z całym powiatem i województwem.

3.3.2. Zatrudnienie

Według danych z końca 2007 roku liczba pracujących[19] w gospodarce narodowej na obszarze gminy Lądek Zdrój wyniosła 1311 osób. Kobiety stanowiły 60,49 %, a więc ponad połowę ogólnej liczby pracujących.

Tabela 47. Gmina Lądek Zdrój – pracujący w 2007 roku [źródło: GUS 2008]

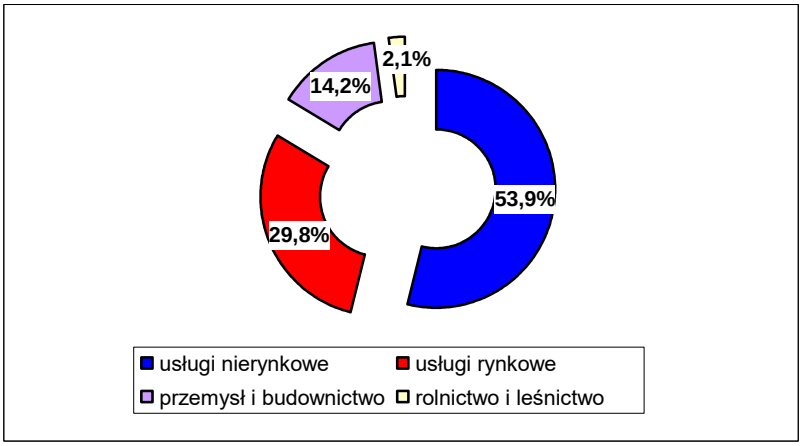
Pracujący	Liczba pracujących
Ogółem	1311
Sektor rolniczy	28
Przemysł i budownictwo	186
Usługi rynkowe	391
Usługi nierynkowe	706

Tabela 48. Gmina Lądek Zdrój – struktura pracujących w 2007 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

[19] Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego, zawodowego oraz duchownych.

Pracujący	Gmina Lądek Zdrój (%)	Powiat Kłodzki (%)	Województwo Dolnośląskie (%)
Sektor rolniczy	2,14	1,99	1,46
Przemysł i budownictwo	14,19	30,60	39,28
Usługi rynkowe	29,82	28,24	33,88
Usługi nierynkowe	53,85	39,17	25,38
Na 1000 ludności ogółem	151,18	159,51	231,68
Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	232,28	245,07	351,27

Niniejsze statystyki nie odzwierciedlają faktycznej struktury zatrudnienia na terenie gminy, powiatu i województwa. Odnoszą się bowiem do liczby pracujących, zgodnie z przedstawioną powyżej definicją i odzwierciedlają strukturę zatrudnienia w większych podmiotach gospodarczych. Jednakże na podstawie powyższej tabeli obserwujemy naturalną prawidłowość. Odsetek pracujących w sektorze usług nierynkowych (edukacja, administracja, bezpieczeństwo publiczne, sport, kultura, a przede wszystkim służba zdrowia) jest najwyższy na terenie gminy Lądek Zdrój ze względu na to, że znaczną ilość lokalnych firm zatrudniających powyżej 9 osób stanowią głównie podmioty publiczne (zwłaszcza w skali powiatu i całego województwa), natomiast stosunkowo niski odsetek pracujących w lokalnym przemyśle i budownictwie to efekt tego, iż są to przede wszystkim zakłady osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Reasumując należy nadmienić, że na terenie gminy Lądek Zdrój struktura pracujących rozkłada się najmniej równomiernie pomiędzy wskazanymi sektorami, jednakże z drugiej strony odsetek zatrudnionych w sektorze usługowym jest tutaj największy (83,68 %), a to jest charakterystyczne tylko dla wysoko rozwiniętych krajów świata. Znikomy, jednakże naturalnie wyższy od porównywanych jednostek, odsetek pracujących w kategorii „sektor rolniczy" potwierdza prawidłowość, że większość firm zajmujących się rolnictwem to gospodarstwa indywidualne (rodzinne).

Rysunek 11. Gmina Lądek Zdrój – struktura pracujących w 2007 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

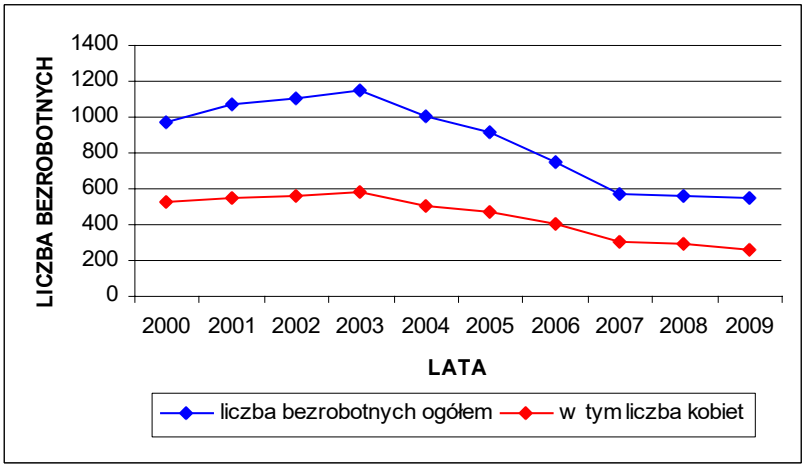
3.4. Bezrobocie

3.4.1. Bezrobocie w latach 1998 – 2009

Jednym z ważniejszych kryteriów oceny warunków bytu mieszkańców jest możliwość uzyskania zatrudnienia. Zjawiskiem, które nieustannie wywiera istotny wpływ na poziom życia ludności jest bezrobocie. 30 września 2009 roku Powiatowy Urząd Pracy w Kłodzku zarejestrował 544 bezrobotnych z terenu gminy Lądek Zdrój. Oznacza to, że na 100 osób w wieku produkcyjnym 9,72 % zarejestrowano jako bezrobotne. Współczynnik obliczany w stosunku do 100 osób czynnych zawodowo jest o wiele wyższy jednakże i tak kształtuje się na niższym poziomie w stosunku do innych gmin powiatu kłodzkiego.

Tabela 49. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie kłodzkim i województwie dolnośląskim na koniec września 2009 roku [źródło: PUP Kłodzko]

Wyszczególnienie	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Stopa bezrobocia w %	21,1	11,6

Rysunek 12 Gmina Lądek Zdrój – dynamika kształtowania się bezrobocia w latach 2000 – 2009 [źródło: PUP Kłodzko, 2009].

Na przestrzeni ubiegłych 20 lat (lata 1990 – 2009) największe bezrobocie w Polsce jak i w gminie Lądek Zdrój występowało w latach 1992 – 1995 oraz w latach 2000 – 2005. Wyraźnie zarysował się spadek liczby bezrobotnych na 1997 rok w stosunku do lat 1992 – 1996. Spowodowane to było między innymi zmianą klasyfikacji statystycznej bezrobotnych, wprowadzonej na początku 1997 roku. Wpływ na to miała także koniunktura gospodarcza obserwowana w latach 1995 – 1997. Zaznaczający się w latach 1998 – 2003 wzrost bezrobocia należy przypisać między innymi dekoniunkturze oraz innym niekorzystnym wynikom makroekonomicznym notowanym w tych latach. Proces ten przełożył się na liczne zwolnienia grupowe. Jako pozytywny można uznać fakt, że począwszy od 2004 roku, z racji wejścia w okres kolejnej gospodarczej koniunktury, bezrobocie w gminie Lądek Zdrój zaczęło systematycznie spadać i obecnie zbliża się do poziomu z połowy lat 90–tych ubiegłego wieku.

Tabela 50. Gmina Lądek Zdrój – bezrobocie w latach 2000 – 2009 [źródło: PUP Kłodzko, 2009]

Rok	Liczba bezrobotnych ogółem	W tym kobiety	Udział kobiet w %
2000	964	525	54,46
2001	1062	550	51,79
2002	1100	552	50,18
2003	1145	578	50,48
2004	1002	501	50,00
2005	914	472	51,64
2006	741	397	53,58
2007	571	303	53,06
2008	561	287	51,16
30.09.2009	544	255	46,88

W przeciągu całego analizowanego okresu udział kobiet wśród ogółu bezrobotnych przekraczał poziom 50%. Obecnie, to jest 30 września 2009 roku współczynnik ten wynosi 46,88 % i najniższy na przestrzeni analizowanego okresu.

Tabela 51. Gmina Lądek Zdrój – bezrobotni bez prawa do zasiłku w latach 2001 – 2009 [źródło: PUP Kłodzko, 2009]

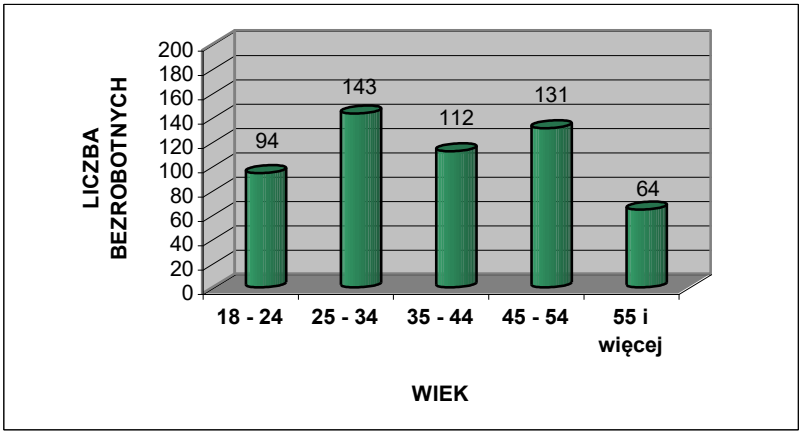
Rok	Liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku	Udział w % ogółu bezrobotnych
2001	819	77,12
2002	907	82,45
2003	955	83,41
2004	851	84,93
2005	765	83,70
2006	616	83,13
2007	441	77,23
2008	422	75,22
30.09.2009	397	72,98

Na koniec września 2009 roku 397 osób, to jest blisko 73 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych nie posiadało prawa do zasiłku. Jest to najniższy wskaźnik począwszy od 2001 roku.

3.4.2. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia i stażu pracy

Tabela 52. Gmina Lądek Zdrój – bezrobotni zarejestrowani według wieku. Stan na 30 września 2009 roku [źródło: PUP Kłodzko, 2009]

Grupa wieku	Liczba bezrobotnych ogółem	Struktura (%)	W tym liczbakobiet
18 – 24	94	17,28	43
25 – 34	143	26,29	68
35 – 44	112	20,59	55
45 – 54	131	24,08	63
55 – 59	59	10,85	26
60 – 64	5	0,92	-

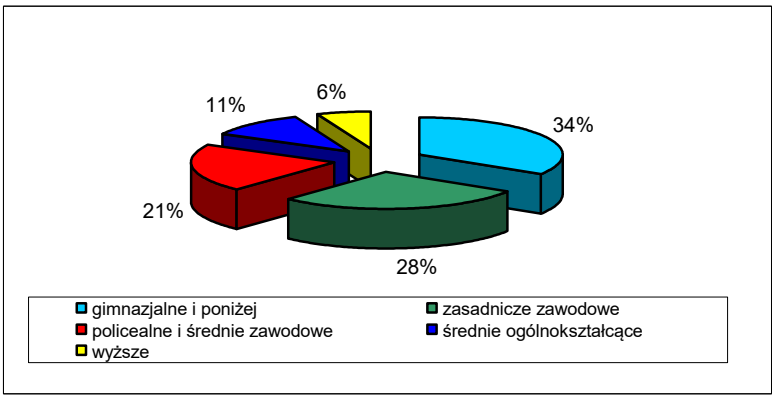

Rysunek 13. Gmina Lądek Zdrój – bezrobotni zarejestrowani według wieku. Stan na 30 września 2009 roku [źródło: PUP Kłodzko, 2009]

Struktura bezrobotnych według wieku jest zróżnicowana. Niepokojące jest zjawisko, że liczna rzesza bezrobotnych, ponad 17%, to osoby najmłodsze w wieku 18 – 24 lata. Natomiast aż blisko 44 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby do 34 roku życia. Ponad połowa bezrobotnych (55 %) to ludzie w wieku 35 – 54 lata. Jedynie grupa bezrobotnych powyżej 55 roku życia jest nieliczna, między innymi ze względu wcześniejszego przejścia na emeryturę lub systemu zasiłków i świadczeń przedemerytalnych.

Tabela 53. Gmina Lądek Zdrój – bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia. Stan na 30 września 2009 roku [źródło: PUP Kłodzko, 2009]

Wykształcenie	Liczba bezrobotnych ogółem	Struktura (%)	W tym liczba kobiet
Wyższe	34	6,25	23
Policealne i średnie zawodowe	114	20,96	55
Średnie ogólnokształcące	59	10,85	27
Zasadnicze zawodowe	152	27,94	56
Gimnazjalne i poniżej	185	34,01	94

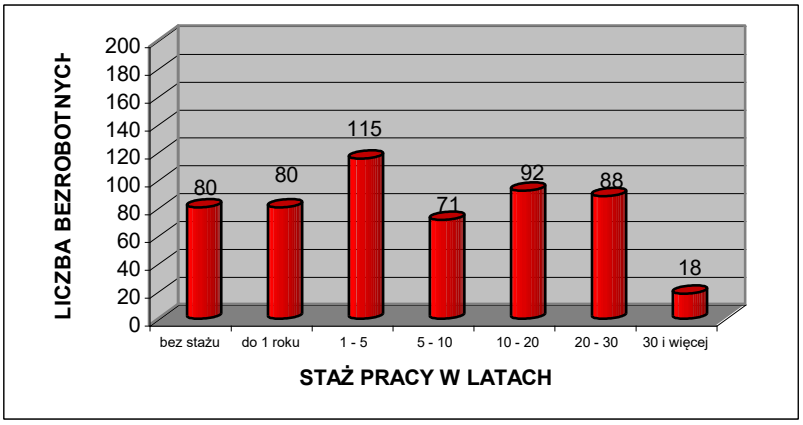
Rysunek 14. Gmina Lądek Zdrój – bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia. Stan na 30 września 2009 roku [źródło: PUP Kłodzko, 2009]

Bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym stanowią 62% ogółu zarejestrowanych. Natomiast osoby pozostające bez pracy i legitymujące się wykształceniem wyższym stanowią niewiele poniżej 6% ogółu bezrobotnych, co jest wyższym wskaźnikiem w porównaniu ze średnimi wartościami charakteryzującymi kraj oraz region. Znaczną grupę (21%) stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim, którym również ze względu na brak dyplomu wyższych uczelni trudno znaleźć pracę w gminie czy w całym regionie.

Tabela 54. Gmina Lądek Zdrój – bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy. Stan na 30 września 2009 roku [źródło: PUP Kłodzko, 2009]

Staż pracy w latach	Liczba bezrobotnych ogółem	Struktura (%)	W tym liczba kobiet
Bez stażu	80	14,71	36

Do 1 roku	80	14,71	49
1 – 5	115	21,14	51
5 – 10	71	13,05	30
10 – 20	92	16,91	47
20 – 30	88	16,18	35
30 lat i więcej	18	3,31	7

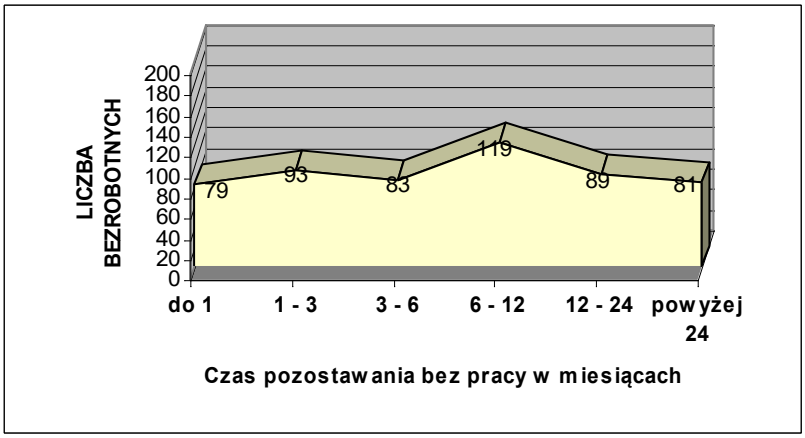

Rysunek 15. Gmina Lądek Zdrój – bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy. Stan na 30 września 2009 roku [źródło: PUP Kłodzko, 2009]

Ponad 36% zarejestrowanych bezrobotnych ma za sobą staż pracy dłuższy niż 10 lat. Równie liczną grupę stanowią bezrobotni, którzy nie podejmowali jeszcze pracy bądź mają staż do 1 roku. Społeczność ta stanowi łącznie blisko 30% ogółu zarejestrowanych. Niekorzystnym zjawiskiem jest fakt, że w tej drugiej grupie są głównie ludzie młodzi, absolwenci średnich szkół technicznych oraz liceów. Powyższe wskaźniki charakteryzujące strukturę bezrobotnych według stażu pracy w gminie Lądek Zdrój przedstawiają się mniej korzystnie od średniej w województwie, szczególnie ze względu na krótszy staż pracy obecnie bezrobotnych.

Tabela 55. Gmina Lądek Zdrój – bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy. Stan na 30 września 2009 roku [źródło: PUP Kłodzko, 2009]

Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	Liczba bezrobotnych ogółem	Struktura (%)	W tym liczba kobiet
Do 1	79	14,52	33
1 – 3	93	17,10	43
3 – 6	83	15,26	32
6 – 12	119	21,88	49
12 – 24	89	16,36	42
Powyżej 24 miesięcy	81	14,89	56

Rysunek 16. Gmina Lądek Zdrój – bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy. Stan na 30 września 2009 roku [źródło: PUP Kłodzko, 2009]

85% bezrobotnych pozostaje bez pracy nie dłużej niż 24 miesiące. Jest to grupa osób objęta zwolnieniami w roku 2007 oraz dodatkowo zasilona absolwentami szkół średnich, zwłaszcza zawodowych i technicznych. Natomiast za niekorzystny należy uznać fakt, że blisko 15 % bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż 2 lata. Oznacza to, że obecna struktura gospodarcza gminy Lądek Zdrój nie jest jeszcze w stanie wygenerować miejsc pracy dla osób długotrwale bezrobotnych.
Obserwowana od kilku lat koniunktura gospodarcza (wyhamowana nieco ze względu na obecną sytuację gospodarczą) spowodowała dość znaczny spadek bezrobocia, również na terenie gminy Lądek Zdrój. Jednakże charakteryzuje ją przede wszystkim wzrost popytu na pracę w przemyśle i budownictwie, czyli dotyczy

zwłaszcza robotników wykwalifikowanych i w tej kwestii obserwowana jest nawet nadwyżka popytu miejsc pracy nad podażą siły roboczej. Niepokojącym zjawiskiem jest brak dobrze płatnych ofert pracy dla ludzi młodych i wykształconych. Omawianą problematykę potęguje wchodzący w wiek produkcyjny i zawodowy wyż demograficzny z połowy lat 80 – tych XX wieku. Natychmiastowe stworzenie kilkudziesięciu czy kilkuset miejsc pracy, opartych tylko o środki własne samorządu jest praktycznie niemożliwe. Szansę na poprawę sytuacji upatruje się w znalezieniu kolejnych grup inwestorów strategicznych, mogących zatrudnić pracowników w sektorze usługowym i produkcyjnym. Gmina posiada tereny i warunki infrastrukturalne do przyjęcia inwestorów. Ważnym atutem jest również mała odległość do większych miast regionu. Nie bez znaczenia są również dobre połączenia komunikacyjne gminy oraz warunki naturalne.

3.5. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

3.5.1. Opieka społeczna

Pomoc społeczną na terenie gminy realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej zlokalizowany w Lądku Zdroju przy ul. Lipowej 1b. W 2016 roku rozdysponowano następującą pomoc:

- zasiłki stałe – 68 decyzji;
- usługi opiekuńcze – 19 decyzji;
- zasiłki celowe – 144 decyzji;
- zasiłki okresowe – 161 decyzji.

Tabela 56. Gmina Lądek Zdrój – liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 1990 – 2008 [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Rok	Liczba osób korzystających z pomocy	Rok	Liczba osób korzystających z pomocy	Rok	Liczba osób korzystających z pomocy
1990	786	2000	1791	2009	755
1991	784	2001	2072	2010	779
1992	992	2002	2493	2011	631
1993	932	2003	2858	2012	721
1994	1413	2004	2486	2013	777
1995	1120	2005	2308	2014	749
1996	1173	2006	2774	2015	712
1997	1440	2007	2114	2016	613
1998	1081	2008	1875		
1999	1352				

W przeciągu analizowanych lat liczba osób objętych pomocą społeczną wahała się w granicach od blisko 800 do 650 osób. Dane te odzwierciedlają dynamikę kształtowania się bezrobocia na terenie gminy, pomimo iż nadal głównym powodem ubiegania się o pomoc społeczną jest głównie brak pracy zarobkowej. W 10-cio leciu 19 90-2000l udzielono pomocy społecznej znacznie większej ilości osób. Znacznie odbiegająca od wieloletniej średniej (dla lat 90–tych XX wieku) liczba osób, która otrzymała pomoc społeczną w 1997 roku, spowodowana była pomocą dla powodzian z lipca 1997 roku. Wzrost liczby zasiłków wydawanych po 2000 roku wynika z wdrożenia wielu rządowych programów związanych z opieką społeczną, np.: pomoc państwa w zakresie dożywiania.
Po roku 2008 pojawiły się działania zmierzające do rozbudowy infrastruktury związanej z gminną pomocą społeczną. W 2013 pojawił się Ośrodek wsparcia funkcjonujący jako Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i chorobą psychiczną. W roku 2017 kolejny ośrodek wsparcia funkcjonujący jako Dzienny Dom Senior +. Po tych działaniach pozostało jedynie przeniesienie Ośrodka Pomocy Społecznej do większych pomieszczeń. Powstała w ten sposób infrastruktura uznana być powinna za wystarczającą z punktu widzenia potrzeb lokalnej społeczności.

3.5.2. Służba zdrowia

Na terenie gminy Lądek Zdrój infrastruktura służby zdrowia (nie wliczając w to usług lecznictwa uzdrowiskowego) składa się z 3 placówek:

- Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej im. Marianny Orańskiej – Lądek Zdrój, ul. Graniczna 18;
- Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Vita” – Lądek Zdrój, ul. Kościuszki 15;
- Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Alba – med” – Lądek Zdrój, ul. Kłodzka 33 oraz Trzebieszowice.

Tabela 57. Gmina Lądek Zdrój – personel służby zdrowia w 2009 roku [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Placówka	Ilość lekarzy medycyny	Ilość pielęgniarek
NZOZ im. Marianny Orańskiej	5	5
NZOZ „Vita”	9	4
NZOZ „Alba – med”	4	5

Ponadto na terenie gminy funkcjonują prywatne gabinety lekarskie, zwłaszcza stomatologiczne. Powyższe zapewnia mieszkańcom gminy jedynie podstawową opiekę medyczną. Korzystanie z pozostałych usług medycznych (przychodnie specjalistyczne i szpital) odbywa się w placówkach zlokalizowanych poza granicami gminy, głównie w Kłodzku. Obecnie na terenie gminy funkcjonują 3 apteki. Wszystkie zlokalizowane są na terenie miasta Lądek Zdrój. Na terenie gminy nie ma żłobków oraz stacjonarnych zakładów (domów) pomocy społecznej.

Tabela 58. Gmina Lądek Zdrój – dostępność do usług służby zdrowia w 2007 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Liczba mieszkańców przypadająca na 1 obiekt:	Gmina Lądek Zdrój	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Apteki i punkty apteczne	2891	3370	3132
Ośrodki zdrowia[20]	1734	1365	1768
Łóżka w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	–	44,0	45,6

Powyższe parametry występujące w gminie Lądek Zdrój nieznacznie odbiegają od średniej charakteryzującej powiat kłodzki i województwo dolnośląskie. Tym samym obecnie zlokalizowaną w gminie sieć placówek służby zdrowia należy uznać za wystarczającą z punktu widzenia potrzeb, przede wszystkim ze względu bogatą ofertę usług ochrony zdrowia zlokalizowaną w pobliskim mieście Kłodzko. Niemniej jednak wstępnie planuje się rozbudowę lub budowę nowego obiektu na powierzchni około 2000 m². Proponowana lokalizacja to kwartał zawarty pomiędzy ulicami: Kłodzką, Mickiewicza i Fabryczną oraz wschodnią granicą działki szpitalnej. Ponadto placówka NZOZ „Alba – med” w zależności od lokalnych potrzeb może poszerzyć ofertę usług medycznych.

3.6. Uzdrowisko Lądek Zdrój

3.6.1. Statut Uzdrowiska Lądek Zdrój

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 oraz art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku, nr 147, poz. 1591 ze zmianami), art. 41 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167 poz. 1399 ze zmianami), Rada Miejska w Lądku Zdroju uchwałą nr XXX/240/09 z dnia 26 marca 2009 roku ustanowiła Statut Uzdrowiska Lądek Zdrój. Zgodnie z § 2 Statutu w celu ochrony warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego oraz w celu kształtowania innych czynników środowiskowych dla Uzdrowiska Lądek Zdrój, wydzielono następujące strefy ochronne:

a) **Strefa „A” ochrony uzdrowiskowej**. Strefa „A” ochrony uzdrowiskowej obejmuje powierzchnię 294,92 ha. Granica obszaru „A” ochrony uzdrowiska przebiega w następujący sposób: Od punktu granicznego na ul. Granicznej rozdzielającego działki nr 123 i 215, w kierunku południowym i przebiega wzdłuż linii rozgraniczającej AM–4 i AM–5 mapy obrębu Stary Zdrój, dochodząc do drogi polnej nr 216. Dalej skręca na południowy – zachód i biegnie początkowo drogą polną nr 216, a następnie drogą polną nr 237 na całej jej długości do skrzyżowania z Al. Marzeń. Dalej skręca na południowy zachód pod kątem 90° i biegnie Al. Marzeń do skrzyżowania z ul. Słoneczną. Dalej biegnie wzdłuż całej długości ul. Słonecznej do ul. Zamkowej. Tutaj skręca na północny – wschód i biegnie ul. Zamkową w kierunku wyciągu narciarskiego. Po 100 m skręca w prawo i biegnie wzdłuż granicy lasu, mijając po prawej stronie granicę oddziału 1g, 1f, 2i, 2j, dochodząc do „Drogi Malinowej”, tutaj skręca na południowy – zachód i biegnie „Drogą Malinową” do Ronda Zielonego. Następnie pod kątem 90° skręca na wschód i biegnie szlakiem turystycznym niebieskim (początkowo oddziałem 3 między pododdziałem b i c, a następnie między oddziałami 3 i 9) do drogi „Mała Okólna”. Następnie biegnie wzdłuż drogi Mała Okólna w kierunku południowym do „Ronda Grzybowego” pomiędzy oddziałami 8a, 8b, 8 d, a 9f, 9g, 9i, na rondzie schodzi w „Drogę Modrzewiową” przebiegając pomiędzy oddziałami 11f, 10d, 10g, a 10a, 10b, 10c, 10h, dochodzi do skrzyżowania z drogą „Jelenią”. Dalej drogą „Jelenią” (kierując się w prawo w dół na południowy – zachód) mijając po prawej stronie oddział 23, a po lewej oddział 24, dochodzi do skrzyżowania z drogą „Jastrzębią” oraz „Okólną”. W tym miejscu skręca w lewo w ścieżkę leśną – szlak spacerowy Biało – Czerwony Nr 3 (w kierunku zachodnim), po granicy Lasów Komunalnych (mijając po stronie prawej oddział 21f i 21h) z Lasami Państwowymi Nadleśnictwa Lądek Zdrój, dochodzi do skrzyżowania dróg leśnych, tutaj wchodzi w „Drogę Zajęczą” idąc początkowo granicą pomiędzy oddziałami 27a i 26g, następnie skręca w prawo przecinając oddział 26g, przebiega pomiędzy oddziałami 19b i 19a, przecinając

[20] Powyższa statystyka obejmuje: szpitale ogólne, przychodnie, ośrodki zdrowia oraz praktyki lekarskie.

następnie oddział 19a, przechodzi przez „Drogę Sarnią” i przebiega dalej przecinając oddziały 18a, 18g, 18c, dochodzi do „Drogi Wjazdowej” tutaj skręca w lewo (w kierunku zachodnim) i dalej „Drogą Wjazdową” dochodzi do drogi powiatowej prowadzącej z Lądka Zdroju w kierunku Stronia Śląskiego – ul. Kościuszki, tutaj skręca w prawo (w kierunku północno – wschodnim) w ul. Kościuszki i po kilkunastu metrach skręca w lewo (w kierunku zachodnim) na most pieszy przez rzekę Biała Lądecka, łączący ul. Kościuszki z ul. Bema. Następnie przechodzi przez most i biegnie wzdłuż ul. Bema do granicy działki nr 461 (AM–12) obręb Stary Zdrój. Stąd biegnie wzdłuż granicy dzielącej arkusze map geodezyjnych AM 14 i AM–12 (obręb Stary Zdrój) do skrzyżowania ul. Miłej z ul. Cichą. Od skrzyżowania biegnie wzdłuż ul. Cichej w kierunku ul. Konopnickiej przecinając ją i dalej ul. Cichą do ul. Kościuszki. Dalej granica strefy pokrywa się z granicą geodezyjną AM–2 i AM–3 (obręb Stary Zdrój) z lewej strony mija budynek Kościuszki 1 i przechodzi przez rzekę Białą Lądecką w miejscu wychodzącym na skrzyżowaniu ul. Buczka i ul. Nadbrzeżnej. Dalej biegnie ul. Buczka do skrzyżowania z ul. Lipową, następnie biegnie ul. Lipową do skrzyżowania z ul. Zwycięstwa. Tutaj skręca w ul. Zwycięstwa, biegnie wzdłuż tej ulicy do skrzyżowania z ul. Wolności. Następnie skręca i biegnie wzdłuż ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Brzozową i dalej przez całą jej długość nie zmieniając kierunku wchodzi w ul. Graniczną, aż do punktu granicznego, znajdującego się po prawej stronie ulicy, rozdzielającego działki nr 213 i 215, zamykając w ten sposób obwód strefy „A”.

b) **Strefa „B” ochrony uzdrowiskowej**. Strefa „B” ochrony uzdrowiskowej obejmuje powierzchnię 1402,52 ha. Obejmuje ona swym zasięgiem obszar strefy „A” ochrony uzdrowiska i przyległy do niego teren, który zawiera częściowo obszar miejski Lądka Zdroju, obszar wsi Karpno i częściowo obszar wsi Lutynia i Stójków, który jest przeznaczony dla obiektów i terenów usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, mieszkaniowych, komunalnych i sportowych oraz innych związanych z zaspokojeniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze, a nie mających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska. Granica obszaru „B” ochrony uzdrowiska przebiega w następujący sposób: Od skrzyżowania drogi gminnej (na „Ułęże”) dz. nr 135 obręb Lutynia z drogą powiatową (prowadzącą od Lądka Zdroju do wsi Lutynia) dz. nr 126 obręb Lutynia, stanowiący równocześnie punkt styczny trzech obrębów geodezyjnych: Obrębu Lutynia, Obrębu Stary Zdrój i Obrębu Nowy Zdrój, wchodzi w drogę gminną (działka nr 157 obręb Lutynia, graniczącą z obrębem miejskim Stary Zdrój), przecina potok i kieruje się pod górę przez las mijając po lewej stronie drzewostany Lasów Państwowych (oddział 86c) oraz działkę nr 102 obręb Lutynia, a po prawej granice oddziału 32a Lasów Komunalnych (nieruchomość nr 168 obręb Stary Zdrój), dochodzi do drogi powiatowej z Lądka Zdroju do Przejścia Granicznego Lutynia – Travna, przecina tą drogę, wchodząc na teren Lasów Państwowych, wydzieleniem pomiędzy oddziałami 86h, a 86l i dalej pomiędzy: 86i a 86m, 86j a 86m, 94c a 94h, 94d a 94h, dochodząc do linii oddziałowej między oddziałami 94 i 95, tutaj skręca na północny – wschód i przebiega linią oddziałową pomiędzy oddziałami 94 a 95 docierając do linii oddziałowej pomiędzy oddziałami 87 a 95 (polna droga), dalej przebiega tą linią pomiędzy kolejnymi oddziałami: 87 a 95, 88 a 96, 89 a 96, 91A a 96, 91A a 99; 91A a 100, 116 a 107, 120 a 107, dochodząc do drogi asfaltowej stanowiącej linię oddziałową i dalej przebiega tą linią pomiędzy oddziałami: 120, a 107; 120, a 108; 121, a 109; 122, a 109; 122, a 110; 123, a 111; 124, a 112; 125, a 113; docierając do granicy Lasów Państwowych, dalej przebiega drogą asfaltową (droga gminna dz. nr 27 obręb Stójków), docierając do drogi wojewódzkiej z Lądka Zdroju do Stronia Śląskiego w miejscu granicy administracyjnej gminy Lądek Zdrój i Stronie Śląskie. Od tego punktu południowy odcinek obszaru „B” ochrony uzdrowiska przebiega wzdłuż południowej granicy administracyjnej Gminy Lądek Zdrój z Gminą Stronie Śląskie (granica obrębu Stójków i Strachocin), do linii kolejowej ze Stronia Śląskiego do Lądka Zdroju. Następnie przebiega linią kolejową w kierunku północno – zachodnim do wiaduktu nad linią kolejową i następnie od wiaduktu drogą polną (dz. 291 obręb Zatorze) w kierunku północno – wschodnim do drogi wojewódzkiej nr 392. Dalej drogą wojewódzką nr 392 w kierunku północnym do skrzyżowania ul. Mickiewicza z droga wojewódzką nr 390. Na skrzyżowaniu „obwodnicy” skręca w prawo (kierunek północno – wschodni) w kierunku wiaduktu nad rzeką Białą Lądecką i przebiega drogą wojewódzką nr 390 na odcinku 300 m. Następnie skręca pod kątem 90° na północny – zachód (przecinając nieruchomość 283/73 obręb Stare Miasto), łącząc się z ul. Rataja (nieruchomość oznaczona geodezyjnym numerem: 286/3, 285/3, 260/2), ul. Rataja (w kierunku północnym) przechodzi przez skrzyżowanie z ul. Powstańców Wielkopolskich, dochodząc do skrzyżowania z ul. Ogrodową, tutaj skręca w lewo (w kierunku zachodnim) i przebiega ul. Ogrodową, a następnie ul. Kłodzką dochodząc do skrzyżowania z ul. Wiejską. Tutaj skręca w prawo (kierunek północny) w ul. Wiejską i biegnie wzdłuż ul. Wiejskiej do kładki pieszej na rzece Biała Lądecka (w miejscu oddzielającym działki o nr 62 i nr 63, obręb Nowy Zdrój). Przechodzi przez kładkę pieszą do ul. Langiewicza i skręca na północny – zachód biegnąc na całej długości ul. Langiewicza do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 390. Tutaj skręca na zachód i drogą wojewódzką nr 390 biegnie w kierunku skrzyżowania z drogą powiatową do wsi Wojtówka. Na zakręcie, 200 m przed skrzyżowaniem, wchodzi w prawo w drogę polną i dochodzi do potoku, dalej potokiem dociera do granicy lasu, tutaj wchodzi w linię oddziałową Lasów Państwowych Nadleśnictwa Lądek Zdrój (obrębu leśnego Strachocin) między oddziałami: 45 a 48, 44 a 48, 43 a 48, dochodząc do „Przełęczy pod Konikiem” – skrzyżowanie dróg leśnych, z tego miejsca przebiega linią oddziałową między oddziałami: 47 a 49, 47 a 53, 47 a 52, 47 a 51, przechodząc przez szczyt góry

„Modzel", od szczytu kieruje się linią oddziałową pomiędzy oddziałami 47d a 51a, dochodząc do pieszego szlaku czerwonego nr 1, skręca w prawo i schodzi ostro w dół przez las (między wydzieleniami leśnymi oddziałów 39j a 51a, 39g a 51a oraz 39g a 51b), dochodząc do drogi, tutaj szlak skręca w prawo natomiast granica obszaru „B" kieruje się w lewo drogą w kierunku „Ułęża", schodząc drogą przez „Ułęże" dz. nr 134 oraz 135 obręb Lutynia, dochodząc do asfaltowej drogi powiatowej prowadzącej z Lądka Zdroju do wsi Lutynia, zamykając w ten sposób obwód strefy „B" ochrony uzdrowiska.

c) **Strefa „C" ochrony uzdrowiskowej**. Strefa „C" ochrony uzdrowiskowej obejmuje powierzchnię 5053,34 ha. Obejmuje strefy „A" i „B" ochrony uzdrowiska wraz z otuliną tych obszarów o zasięgu mającym wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych. Obszar strefy „ C" nie obejmuje sołectw: Skrzynka, Trzebieszowice i Konradów. Granica obszaru „C" ochrony uzdrowiska przebiega w następujący sposób: Od szczytu górskiego „Jawornik Mały" to jest punktu zwornikowego granicy Państwa oraz granic administracyjnych gminy Lądek Zdrój i gminy Złoty Stok na północy, wzdłuż granicy państwowej z Republiką Czeską na wschodzie do styku granicy gminy Lądek Zdrój z gminą Stronie Śląskie na południowym – wschodzie. Od tego punktu południowy odcinek granicy obszaru „C" przebiega wzdłuż południowej granicy administracyjnej gminy Lądek Zdrój do punktu stycznego granic administracyjnych sołectwa Kąty Bystrzyckie i sołectwa Konradów, pokrywających się z granicami obrębów geodezyjnych wsi. Następnie skręca na północny zachód i biegnie granicą administracyjną sołectwa Kąty Bystrzyckie, pokrywającą się z granicą obrębu geodezyjnego tej wsi do punktu stycznego z granicą administracyjną sołectwa Radochów, pokrywającą się z granicą administracyjną sołectwa Trzebieszowice, do punktu stycznego trzech granic administracyjnych sołectw: Orłowiec, Skrzynka i Trzebieszowice. Od tego punktu skręca na północny – wschód i biegnie granicą administracyjną sołectwa Orłowiec, pokrywającą się z granicą administracyjną sołectwa Skrzynka i pokrywającą się z granicą obrębów geodezyjnych tych wsi, do granicy administracyjnej gminy Lądek Zdrój z gminą Złoty Stok i dalej granicą administracyjną gminy Lądek Zdrój, pokrywającą się z granicą administracyjną sołectwa Orłowiec i granicą administracyjną gminy Złoty Stok, do punktu wyjściowego czyli szczytu górskiego „Jawornik Mały", zamykając w ten sposób granicę obszaru.

3.6.2. Charakterystyka Uzdrowiska Lądek Zdrój

Statut Gminy Lądek Zdrój określa, że jest ona gminą uzdrowiskową w granicach miasta i jego stref ochronnych, wyznaczonych w celu ochrony warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego oraz w celu kształtowania innych czynników środowiskowych. Funkcja uzdrowiskowa powoduje konieczność ograniczeń w gospodarowaniu przestrzenią (rozdział nr 6.1.7.), które wynikają z utworzenia stref ochronnych, opisanych w rozdziale nr 3.6.1.
Działalność lecznictwa uzdrowiskowego prowadzona jest przede wszystkim przez „Uzdrowisko Lądek – Długopole" SA. Uzdrowisko specjalizuje się między innymi: w leczeniu chorób narządów ruchu, chorób reumatycznych, skórnych, układu krążenia i osteoporozy. W terapii stosuje się wody lecznicze (siarczkowe, fluorkowe, radoczynne), niektóre o charakterze wód termalnych. Głównie używane są one do kąpieli. Na terenie uzdrowiska działa pijalnia wód mineralnych oraz 3 baseny z wodami termalnymi. Na terenie gminy Lądek Zdrój uzdrowisko dysponuje trzema zakładami przyrodoleczniczymi, w których wykonuje się różne zabiegi z zakresu hydroterapii i fizykoterapii. Świadczonych jest 30 rodzajów różnorodnych zabiegów, a pod koniec 2003 roku uruchomiona została Jaskinia Solna. W sumie sanatoria i szpitale uzdrowiskowe dysponują około 550 miejscami. Usługi uzdrowiskowe świadczy również 23 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo – Rehabilitacyjny, który funkcjonuje jako Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej i dysponuje około 330 miejscami. Posiada on 3 pawilony sanatoryjne i dwa zakłady przyrodolecznicze. Trzecim z gestorów lecznictwa uzdrowiskowego w Lądku Zdroju jest FWP. Świadczy on usługi w postaci wczasów profilaktycznych i rehabilitacyjnych. Dysponuje w tym zakresie około 100 miejscami. W sumie na terenie Lądka Zdroju znanych jest 7 źródeł wód leczniczych, z których 6 posiada wypływy naturalne. Aktualnie eksploatuje się sześć z nich. Źródło „Zdzisław" odwiercone w latach 1972 – 1973 ma największą wydajność i najwyższą temperaturę 44°C. Wody występujące w Lądku Zdroju to słabozmineralizowane 0,02 % (200 mg/dm³) wody radoczynne, siarczkowe, fluorkowe, termalne. Poza wodami w lecznictwie stosowana jest borowina, parafina, wykorzystywane są walory terenu, klimat oraz fizykoterapia. Uzdrowiskowy charakter gminy sprzyja także rozwojowi usług towarzyszących typu fitnes czy SPA.
Uzdrowiskowy Zakład Górniczy w Lądku Zdroju działa w oparciu o koncesję nr 86/92 z dnia 30 października 1992 roku, wydaną przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, która zezwala na wydobycie wód leczniczych ze złoża w Lądku Zdroju na obszarze i terenie górniczym o powierzchni 41,075 km², utworzonym decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr BKk/MZ/1526/96 z dnia 5 września 1996 roku.
Natomiast na podstawie Decyzji nr 18 z dnia 2 lutego 2009 roku Minister Zdrowia, w oparciu o operat uzdrowiskowy sporządzony dla uzdrowiska Lądek Zdrój, potwierdził możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze uznanym za uzdrowisko Lądek Zdrój oraz ustalił, w oparciu o przedstawione świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców i klimatu, następujące kierunki lecznicze: choroby ortopedyczno – urazowe, choroby układu nerwowego, choroby reumatologiczne, choroby naczyń obwodowych, osteoporozę, choroby skóry i choroby kobiece.

3.6.3. Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego

Załącznikiem tekstowym nr 1 do uchwały Nr XXX/240/09 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 26 marca 2009 roku w sprawie ustanowienia Statutu Uzdrowiska jest wykaz zakładów lecznictwa uzdrowiskowego z określeniem funkcjonowania w nich zakładów przyrodoleczniczych i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego.

Tabela 59. Gmina Lądek Zdrój – wykaz zakładów lecznictwa uzdrowiskowego [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Nazwa zakładu	Adres zakładu	Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego	Podmiot prowadzący
Szpital Uzdrowiskowy „Stanisław – Adam”	ul. Wolności 2a, Lądek Zdrój	wanny do kąpieli mineralnych i masaży wodnych, basen, ugule, rowery, bieżnie, stanowiska do masaży klasycznych i wibracyjnych, urządzenia do światłolecznictwa, laseroterapii i krioterapii	„Uzdrowisko Lądek – Długopole” SA
Szpital Uzdrowiskowy i Sanatorium „Józef”	ul. Wolności 2b, Lądek Zdrój	brak	„Uzdrowisko Lądek – Długopole” SA
Szpital Uzdrowiskowyi Oddział Sanatoryjny „Urszula”	ul. Wolności 2c, Lądek Zdrój	brak	„Uzdrowisko Lądek – Długopole” SA
Szpital Uzdrowiskowy i Oddział Sanatoryjny „Jubilat”	ul. Wolności 6, Lądek Zdrój	inhalatory, atlasy, rowery treningowe, ugule, aparat do lasero i krioterapii, nebulizatory	„Uzdrowisko Lądek – Długopole” SA
Szpital Uzdrowiskowy i Oddział Sanatoryjny „Jan”	ul. Paderewskiego 7, Lądek Zdrój	aparat do masażu wibracyjnego	„Uzdrowisko Lądek – Długopole” SA
Zakład Przyrodoleczniczy „ Jerzy”	ul. Ostrowicza 1, Lądek Zdrój	basen, wanny do kąpieli mineralnych i masaży wirowych i podwodnych, emanatorium, pijalnia	„Uzdrowisko Lądek – Długopole” SA
Sanatorium Uzdrowiskowe i Zakład Przyrodoleczniczy „Wojciech”	Plac Mariański 3, Lądek Zdrój	basen, wanny do kąpieli mineralnych, borowinowych i hydromasaży, pijalnia, katedry natryskowe, stanowiska do okładów borowinowych i masaży	„Uzdrowisko Lądek – Długopole” SA
Przychodnia Uzdrowiskowa	ul. Wolności 4, Lądek Zdrój	aparat do badania osteoporozy – DPX	„Uzdrowisko Lądek – Długopole” SA
Zakład Przyrodoleczniczy i Poradnia Uzdrowiskowa „Wital”	ul. Miła 3, Lądek Zdrój	laser, urządzenia do elektroterapii, soluxy, bioptron, urządzenia do masażu, inhalatory, ugule, urządzenia do gimnastyki, rowery stacjonarne, rotor, stół do rehabilitacji kończyn górnych, wanny do masażu i hydromasażu	FWP sp. z o.o. w Warszawie, Oddział Sudecki w Polanicy Zdroju
NZOZ Sanatorium im. Ostrowicza „Rybniczanka”	ul. Paderewskiego 5, Lądek Zdrój	brak	FWP sp. z o.o. w Warszawie, Oddział Sudecki w Polanicy Zdroju
NZOZ Sanatorium im. Ostrowicza „Wanda”	Plac Partyzantów 4, Lądek Zdrój	brak	FWP sp. z o.o. w Warszawie, Oddział Sudecki w Polanicy Zdroju
NZOZ Sanatorium im. Ostrowicza „Małgosia”	Plac Partyzantów 1, Lądek Zdrój	brak	FWP sp. z o.o. w Warszawie, Oddział Sudecki w Polanicy Zdroju
NZOZ Sanatorium im. Ostrowicza „Placówka”	ul. Kościuszki 19, Lądek Zdrój	brak	FWP sp. z o.o. w Warszawie, Oddział Sudecki w Polanicy Zdroju
23 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo – Rehabilitacyjny	Plac Mariański 7/8, Lądek Zdrój	basen, inhalatory, aparaty do krioterapii, lampy sollux i bioptron, rotory, wanny do masażu, sprzęt do ultradźwięków, zestawy TENS, bieżnie, diatermy, ugule, stoły do rehabilitacji, komora kriogeniczna	23 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo – Rehabilitacyjny w Lądku Zdroju

3.7. Oświata i wychowanie

W roku szkolnym 2017/2018 sieć oświatowa na terenie gminy składa się z następujących placówek:

- Gminne Przedszkole Publiczne – Lądek Zdrój, ul. Paderewskiego 2;
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka – Lądek Zdrój, ul. Kościelna 31;
- Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa – Trzebieszowice 150;
- Gimnazjum Publiczne im. gen. Stanisława Maczka – Lądek Zdrój, ul. Zamenhofa 2; likwidacja
- Liceum Ogólnokształcące im. Andrzeja Zawady – Lądek Zdrój, ul. Polna 2.

Tabela 60. Gmina Lądek Zdrój – charakterystyka wychowania przedszkolnego, podstawowego, gimnazjalnego i średniego w roku szkolnym 2017/2018 [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2017]

Placówka	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli (bez względu na rodzaj etatu)
Gminne Przedszkole Publiczne	117	9
Szkoła Podstawowa nr 1	317	33
Szkoła Podstawowa Trzebieszowice	107	15
Gimnazjum Publiczne	83	16

Liceum Ogólnokształcące	71	16

Ogółem w roku szkolnym 2017/2018 z gminnej sieci oświatowej korzysta 695 uczniów, z czego: 134 dzieci w przedszkolach; 407 uczniów w szkołach podstawowych; 83 uczniów w gimnazjum; 71 uczniów w szkole średniej.
Pozostają oni pod opieką 89 nauczycieli, z czego: 10 nauczycieli w przedszkolach; 47 nauczycieli w szkołach podstawowych; 16 nauczycieli w gimnazjum; 16 nauczycieli w szkole średniej.
Powyższe oznacza, że przeciętnie na jednego nauczyciela przypada 8 wychowanków, z czego:
13 w przedszkolach; 8 w szkołach podstawowych; 5 w gimnazjum; 4 w szkole średniej.

Tabela 61. Gmina Lądek Zdrój – wybrane wskaźniki charakteryzujące sieć szkolno – oświatową w roku szkolnym 2007 / 2008 [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Wyszczególnienie	Gmina Lądek Zdrój	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Liczba miejsc na 1 przedszkole	62,50	46,26	51,43
Liczba dzieci ogółem na 1 przedszkole	64,00	52,13	62,13
Liczba miejsc w przedszkolach na 1 dziecko ogółem	0,98	0,89	0,83
Liczba uczniów na 1 szkołę podstawową	243,50	145,61	192,81
Liczba uczniów na 1 pomieszczenie w szkołach podstawowych	17,39	12,25	13,41
Liczba pomieszczeń szkolnych na 1 szkołę podstawową	14,00	11,89	14,38
Liczba uczniów na 1 gimnazjum	328,00	149,65	210,44
Liczba uczniów na 1 pomieszczenie w gimnazjum	10,58	14,39	15,71
Liczba pomieszczeń na 1 gimnazjum	31,00	10,40	13,40

Wskaźniki dotyczące poszczególnych typów sieci oświatowej są zróżnicowane. Przeciętna liczba wszystkich dzieci przypadająca na 1 obiekt przedszkolny jest nieznacznie wyższa od wskaźnika charakteryzującego powiat kłodzki i województwo dolnośląskie. Liczba (wskaźnik) dostępnych miejsc w przedszkolach w stosunku do liczby wszystkich dzieci jest na terenie gminy Lądek Zdrój najkorzystniejsza w stosunku do średniej w powiecie i województwie. Wartość wskaźnika oznacza, że praktycznie każde dziecko na terenie gminy ma szanse otrzymać miejsce w przedszkolu. Tym samym można uznać, że obecna sieć przedszkolna zaspokaja potrzeby miejscowej społeczności. Wskaźniki dotyczące sieci szkolnictwa podstawowego są bardziej zróżnicowane. Wartości przyporządkowane dla gminy Lądek Zdrój oznaczają tylko pozornie mniej korzystne uwarunkowania ze względu na fakt, że gminna sieć szkolnictwa podstawowego składa się tylko z dwóch dużych placówek. Podobnie kształtuje się rozkład wskaźników dotyczących szkolnictwa gimnazjalnego i podobna jest również przyczyna takiego stanu – jedna duża placówka gimnazjalna. Potwierdzają to przede wszystkim wskaźniki dotyczące liczby pomieszczeń na jedną placówkę.
Młodzież z gminy Lądek Zdrój korzysta również z bogatej sieci placówek zlokalizowanych poza granicami samorządu, głównie w Kłodzku, Wałbrzychu i Wrocławiu. Dotyczy to pobierania nauki w szkołach średnich o innych specjalizacjach niż w miejscowych placówkach oraz na wyższych uczelniach.
Obecnie gminna sieć oświatowa jest ilościowo wystarczająca z punktu widzenia potrzeb w zakresie wychowania przedszkolnego oraz szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego i nie przewiduje się w najbliższych latach likwidacji ani budowy nowej placówki. Z punktu widzenia potrzeb istnieje konieczność budowy sali sportowej i boiska sportowego dla gimnazjum i należy przewidzieć w tym celu rezerwę terenową. Ponadto przewiduje się budowę boiska sportowego dla liceum, modernizację boiska przy szkole podstawowej w Lądku Zdroju oraz remont kapitalny szkoły podstawowej w Trzebieszowicach. Osobna kwestia dotyczy placówki przedszkolnej. Obecny budynek nie spełnia pełnych wymagań funkcjonalnych, sanitarnych i dostępu dla dzieci niepełnosprawnych, a jego stan techniczny wymaga pełnego remontu kapitalnego. Koszt takiego remontu przekroczyłby koszt budowy nowego obiektu, a dodatkowo nadal nie mógłby spełniać wszystkich wymagań ze względu na ograniczenia kubaturowe i fakt, że obiekt figuruje w rejestrze zabytków. W związku z powyższym zachodzi potrzeba rezerwacji terenu pod budowę nowego przedszkola w Lądku Zdroju. Wstępnie proponuje się teren pomiędzy ulicami: Polną i Śnieżną.

3.8. Kultura

Na terenie gminy funkcjonuje rozwinięta sieć placówek kulturalnych. Rozpowszechnianiem kultury na terenie miasta i gminy zajmuje się Centrum Kultury i Rekreacji (CKiR) zlokalizowane w Lądku Zdroju przy Placu Staromłyńskim 5. CKiR posiada filie w Radochowie oraz Konradowie, gdzie jest jednocześnie siedziba świetlicy „Promyk Dnia". CKiR prowadzi działalność kulturalną, edukacyjną, sportową i usługową. CKiR wychodzi z szeroką i zróżnicowaną ofertą inicjatyw kulturalnych. Podstawą działalności jest praca z uzdolnionymi artystycznie amatorskimi grupami dziecięcymi i młodzieżowymi, a także gronem osób dorosłych.
Prowadzone przez CKiR koła zainteresowań skupiają aktywnych kulturalnie mieszkańców gminy, a poziom prezentowanych działań artystycznych wykracza po za ramy ruchu amatorskiego jak np.: w przypadku działań muzycznych. Przy CKiR funkcjonują liczne zespoły artystyczne i pracownie, a wśród nich:

- Zespół Orkiestry Zdrojowej koncertujący w Kawiarni Zdrojowej cztery razy w miesiącu;
- Zespół „Skrzynczanki" ze wsi Skrzynka;
- Zespół taneczny „Damascus";
- Dziecięcy Zespół Wokalny „Wiolinki";
- Zespół wokalno – instrumentalny „PRESTO"
- Pracownia Fotograficzna;
- Pracownia Teatralna;
- Kółko Szachowe;
- Klub Seniora;
- Lądeckie Bractwo Rycerskie.

Zaangażowani w prace sekcji młodzi artyści są często laureatami konkursów i przeglądów na szczeblu lokalnym, wojewódzkim i ogólnopolskim. Na terenie miasta i gminy organizowane są liczne imprezy kulturalno – sportowe o randze lokalnej i regionalnej. Organizatorem większości imprez jest CKiR. CKiR aktywnie uczestniczy w działaniach integrujących lokalne środowisko, biorąc udział w różnych cyklicznych projektach i przedsięwzięciach. Coroczny kalendarz imprez kulturalnych w gminie Lądek Zdrój obejmuje kilkadziesiąt pozycji, z czego kilkanaście imprez predysponuje do wpisania w poczet najważniejszych imprez kulturalnych Ziemi Kłodzkiej czy nawet województwa dolnośląskiego.
Integralną częścią CKiR jest Biblioteka CKiR zlokalizowana w Lądku Zdroju przy Placu Staromłyńskim 5. Obiekt posiada filie biblioteczne zlokalizowane w miejscowościach: Radochów oraz Trzebieszowice. Działalność biblioteki służy zaspokajaniu potrzeb czytelniczych społeczeństwa, jego wychowaniu i upowszechnianiu oraz rozwojowi kultury i wiedzy. Biblioteka posiada księgozbiór liczony na blisko 44,9 tysięcy woluminów. Korzysta z niej rocznie ponad 1500 czytelników. W 2007 roku wypożyczenia na 1 czytelnika wyniosły 18,2 woluminów.

Tabela 62. Gmina Lądek Zdrój – uwarunkowania charakteryzujące usługi kultury w 2007 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Wyszczególnienie	Gmina Lądek Zdrój	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Ilość mieszkańców na 1 bibliotekę	2891	2173	3676
Księgozbiór w woluminach na 1000 mieszkańców	5178	6015	3649
Wypożyczenia w woluminach na 1 czytelnika	18,2	20,6	20,1
Liczba mieszkańców na 1 kino	8672[21]	33029	66940
Liczba mieszkańców na 1 miejsce na widowni w kinie	b.d.	104	122
Liczba mieszkańców na 1 muzeum	8672[22]	41287	58743

Z usług kultury wyższego rzędu (np.: kina, teatry, opery, filharmonie, galerie, muzea, wystawy, itp.) mieszkańcy gminy Lądek Zdrój korzystają poza jej granicami, głównie w Kłodzku, Wałbrzychu i we Wrocławiu. Infrastrukturę kulturalną uzupełniają następujące obiekty:

- Galeria Muzealna im. M. Klahra – Lądek Zdrój, ul. Rynek 1 (w zarządzie CKiR);
- Galeria Artystyczna – Lądek Zdrój, ul. Rynek 25 (w zarządzie CKiR);
- Świetlica wiejska w Skrzynce (w zarządzie CKiR);
- Kompleks Domu Zdrojowego – Kinoteatr i Amfiteatr – Lądek Zdrój, ul. Orla 7 (w zarządzie Uzdrowisko Lądek – Długopole SA);
- Biblioteka Uzdrowiskowa – Lądek Zdrój, ul. Wolności (w zarządzie Uzdrowisko Lądek – Długopole SA).

Obecna sieć i zakres usług kultury jest wystarczająca z punktu widzenia potrzeb. Władze samorządowe zamierzają nadal utrzymywać i kontynuować działalność istniejących placówek kulturalnych. Ponadto przyszłe działania powinny prowadzić do zachęcenia uczestnictwem w życiu kulturalnym miasta i gminy coraz większej liczby mieszkańców. Osiągnąć to można między innymi poprzez szersze dostosowanie oferty w kierunku potrzeb różnych grup wiekowych, między innymi wzbogacając obecną ofertę oraz łącząc działalność instytucji kulturalnych z innymi rodzajami aktywności, szczególnie w dziedzinach: sportu, rekreacji, gastronomii czy rozrywki. W najbliższym czasie nie przewiduje się likwidacji żadnej z placówek kulturalnych. Planuje się natomiast remonty placówek zlokalizowanych na terenach wiejskich oraz budowę amfiteatru przy ul. Moniuszki w Lądku Zdroju.

3.9. Sport

Działania klubów i licznych sekcji sportowych oraz urozmaicona infrastruktura sportowa to podstawowa możliwość rozwoju kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy, a szczególnie dzieci i młodzieży. Na terenie

[21] Kinoteatr w Kompleksie Domu Zdrojowego w zarządzie Uzdrowisko Lądek – Długopole SA.

[22] Galeria muzealna.

gminy podstawową instytucją organizującą działalność sportowo – rekreacyjną i umożliwiającą zrzeszanie się w zespołach i sekcjach sportowych kluby sportowe oraz Boisko Sportowe Orlik.
Reasumując na terenie gminy funkcjonują następujące kluby i zrzeszenia sportowe:

- Klub Sportowy „Trojan", ul. Kłodzka 45, Lądek Zdrój – piłka nożna;
- Ludowy Klub Sportowy „Zamek", Trzebieszowice 150 – piłka nożna;
- Klub Górski Doliny Białej Lądeckiej, Plac Staromłyński 5, Lądek Zdrój – wspinaczka górska;
- Lądecki Klub Kyokushin Karate, ul. Kościuszki 36/16, Lądek Zdrój – karate kyokushin;
- Lądecki Klub Strzelecki „VIS", ul. Słodowa 19/4, Lądek Zdrój;
- Uczniowski Klub Sportowy Międzygminny Ludowy Klub Sportowy Śnieżnik, ul. Kościuszki 20a, Stronie Śląskie.

Infrastrukturę sportową i rekreacją w gminie tworzą następujące ogólnodostępne obiekty:

- stadion gminny, nadzorowany przez Klub Sportowy „Trojan" przy ul. Kłodzkiej w Lądku Zdroju;
- stadion gminny, nadzorowany przez Ludowy Klub Sportowy „Zamek" we wsi Trzebieszowice;
- gminne boisko sportowe we wsi Konradów;
- gminne boisko sportowe we wsi Radochów;
- gminne boisko sportowe we wsi Skrzynka;
- gminne boisko sportowe we wsi Trzebieszowice;
- przyszkolne boisko sportowe (asfaltowe) oraz boisko do siatkówki plażowej, ul. Polna 2 w Lądku Zdroju;
- przyszkolne boisko sportowe (asfaltowe) oraz boisko do siatkówki, ul. Zamenhofa 2 w Lądku Zdroju;
- przyszkolne boisko sportowe (asfaltowe), ul. Kościelna 31 w Lądku Zdroju;
- gminne korty tenisowe we wsi Trzebieszowice;
- korty tenisowe przy ul. Leśnej w Lądku Zdroju, będące własnością Skarbu Państwa i 23 Wojskowego Szpitala Uzdrowiskowo – Rehabilitacyjnego;
- szkolna hala sportowa we wsi Trzebieszowice 150;
- szkolna hala sportowa , ul. Zamenhofa 2 w Lądku Zdroju;
- szkolna hala sportowa, ul. Kościelna 31 w Lądku Zdroju;
- szkolna hala sportowa, ul. Ogrodowa w Lądku Zdroju;
- wyciąg narciarski, ul. Kopernika w Lądku Zdroju;
- szkolny plac zabaw we wsi Trzebieszowice;
- gminny plac zabaw, ul. Kłodzka w Lądku Zdroju;
- gminny plac zabaw, ul. Lipowa w Lądku Zdroju;
- przedszkolny plac zabaw, ul. Paderewskiego w Lądku Zdroju;
- strzelnica sportowa, ul. Widok w Lądku Zdroju;
- Street Workout, ul. Polna 2, Lądek-Zdrój.

Działania samorządu w zakresie kultury fizycznej powinny koncentrować się wokół rozwoju oraz upowszechniania na terenie gminy różnych form sportu i rekreacji. Analogicznie do przedsięwzięć związanych z kulturą, należy umożliwiać miejscowej młodzieży zrzeszanie się w klubach i sekcjach sportowych. W najbliższych latach nie planuje się likwidacji żadnego z obiektów sportowych. Większość z nich wymaga jednak gruntownej modernizacji. Z punktu widzenia najważniejszych potrzeb wymienia się następujące przedsięwzięcia:

- budowę boiska w ramach programu „Orlik";
- modernizację i rozbudowę boiska przyszkolnego w Lądku Zdroju przy Szkole Podstawowej nr 1;
- budowę hali sportowej i boiska sportowego przy placówce gimnazjalnej w Lądku Zdroju;
- modernizację i rozbudowę boiska sportowego przy placówce licealnej w Lądku Zdroju;
- budowę kortów tenisowych;
- budowę ścieżek rowerowych;
- przygotowanie tras narciarskich do biegów narciarskich;
- budowę pól namiotowych i kempingowych;
- budowę basenu termalnego;
- budowę skate parku dla dzieci i młodzieży;
- budowę nowych wyciągów narciarskich;
- rozbudowę istniejącego wyciągu narciarskiego.

Rezerwy terenowe ujęte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem na usługi sportowo – rekreacyjne nie są w stanie zaspokoić potrzeb związanych w budową ww. obiektów.

3.10. Gospodarka mieszkaniowa

3.10.1. Zasoby mieszkaniowe

Przeciętne wskaźniki dotyczące mieszkalnictwa w gminie Lądek Zdrój są zbliżone do poziomu występującego w skali kraju i województwa dolnośląskiego. Podobnie kształtuje się problematyka związana z gospodarką mieszkaniową, to jest:

- nadal wysoki odsetek mieszkań o niskim standardzie;
- ograniczone fundusze na remonty bieżące;
- niezaspokojone potrzeby kwaterunkowe ludności;
- wysoka przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie;
- mała powierzchnia użytkowa w m² na 1 osobę;
- wysoka przeciętna liczba osób na 1 izbę.

Na terenie gminy występują zróżnicowane typy zabudowy. Zabudowa zagrodowa oraz jednorodzinna i jednorodzinna – usługowa (rzemieślnicza) występuje głównie na terenach wiejskich, natomiast zabudowa wielorodzinna na terenie miasta. Ponadto zabudowa wielorodzinna, w postaci pojedynczych, rozproszonych obiektów, zlokalizowana jest na terenie wsi: Konradów, Skrzynka, Stójków i Trzebieszowice. Powierzchnie działek w zależności od typu zabudowy wahają się od 500 do 2000 m². Przeciętna wysokość zabudowy na wsi wynosi 2, a maksymalnie 3 kondygnacje, natomiast w mieście do 5 kondygnacji.

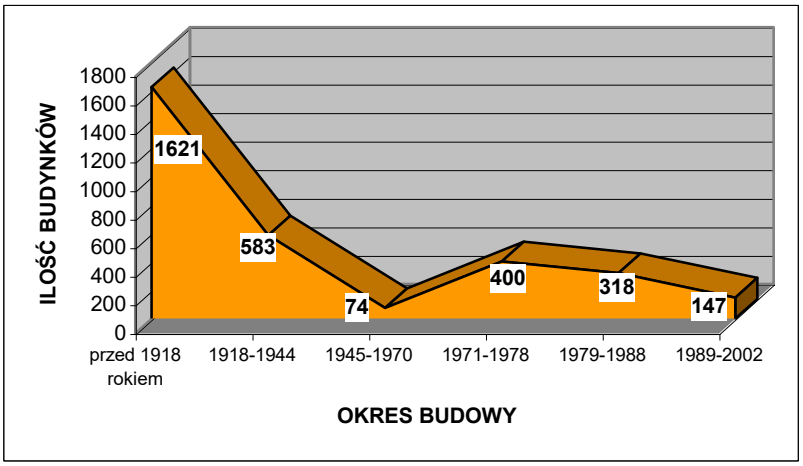
Tabela 63. Gmina Lądek Zdrój – liczba budynków mieszkalnych według miejscowości w 2009 roku [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Miejscowość	Liczba budynków mieszkalnych
Lądek Zdrój	783
Karpno	1
Kąty Bystrzyckie	23
Konradów	78
Lutynia	28
Orłowiec	49
Radochów	161
Skrzynka	82
Stójków	43
Trzebieszowice	214
Wojtówka	28
Wrzosówka	2

Na podstawie wyników badań z powszechnego spisu ludności w 2002 roku można obliczyć, że spośród 3169 mieszkań zlokalizowanych na terenie gminy 69,55 % wybudowano przed 1945 rokiem (68,95 % ogólnej powierzchni użytkowej), z czego 73,55 % powstało przed 1918 rokiem. Większość z nich wymaga kapitalnych remontów.

Tabela 64. Gmina Lądek Zdrój – struktura zasobów mieszkaniowych według wieku [źródło: GUS 2003]

Okres budowy mieszkania	Ilość mieszkań	Struktura w %	Powierzchnia w m²	Struktura w %
przed 1918 rokiem	1621	51,15	100701	46,02
1918 – 1944	583	18,40	50191	22,94
1945 – 1970	74	2,34	4248	1,94
1971 – 1978	400	12,62	19919	9,10
1979 – 1988	318	10,03	22521	10,29
1989 – 2002	147	4,64	19255	8,80
nie ustalono	26	0,82	1992	0,91

Rysunek 17. Gmina Lądek Zdrój – mieszkania zamieszkane według okresu budowy [źródło: GUS 2003]

Tabela 65. Lądek Zdrój – zasoby mieszkaniowe w 2007 roku [źródło: GUS 2008]

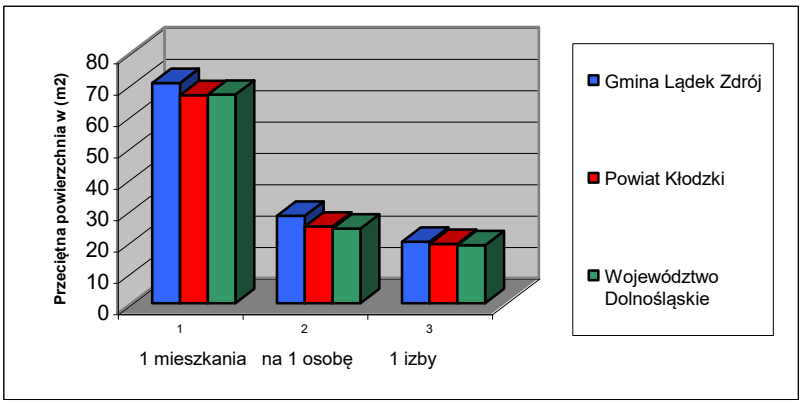
Wyszczególnienie	Gmina Lądek Zdrój
Liczba mieszkań	3440
Liczba izb	12338

Całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań wyniosła w 2007 roku 241,3 tys. m².

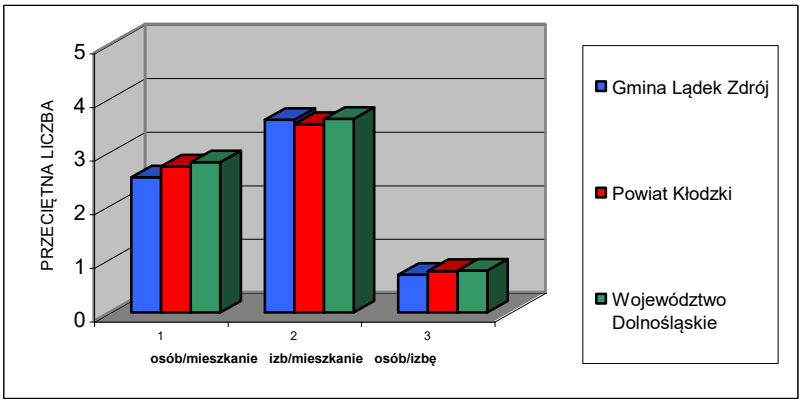
Tabela 66. Gmina Lądek Zdrój – wskaźniki charakteryzujące warunki zamieszkania w 2007 roku [źródło: obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Przeciętna:	**Gmina Lądek Zdrój**	**Powiat Kłodzki**	**Województwo Dolnośląskie**
Powierzchnia użytkowa w m² 1 mieszkania	70,15	66,29	66,43
Powierzchnia użytkowa w m² 1 izby	19,56	18,87	18,43
Liczba izb w 1 mieszkaniu	3,59	3,51	3,61
Powierzchnia użytkowa w m² na 1 osobę	27,83	24,38	23,71
Liczba osób w 1 mieszkaniu	2,52	2,72	2,80
Liczba osób w 1 izbie	0,70	0,77	0,78

Powyższe wskaźniki statystyczne dotyczące warunków zamieszkania w gminie Lądek Zdrój są charakterystyczne dla dolnośląskich gmin miejsko – wiejskich, gdzie większość zabudowy stanowi tkanka powstała przed 1945 rokiem. Wskaźniki te odznaczają się bardziej korzystnymi uwarunkowaniami na tle województwa (a zwłaszcza gmin miejskich) w zakresie powierzchni użytkowej oraz liczby izb, a z drugiej strony mniej korzystnymi uwarunkowaniami w kontekście przeciętnej liczby osób na 1 mieszkanie oraz 1 izbę. Powodem tego stanu jest przede wszystkim znacznie większa kubatura przeciętnego zabudowania na wsi i w małym mieście, ale także fakt, że liczebność przeciętnego gospodarstwa domowego na wsi jest większa od tego w mieście. Nie bez znaczenia jest również standard mieszkań, a zwłaszcza wiek substancji mieszkaniowej. W tym przypadku wiek substancji działa na niekorzyść w kontekście standardów zamieszkania w gminie Lądek Zdrój.

Rysunek 18. Gmina Lądek Zdrój – wybrane wartości charakteryzujące warunki zamieszkania w 2007 roku (I) [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Rysunek 19. Gmina Lądek Zdrój – wybrane wartości charakteryzujące warunki zamieszkania w 2007 roku (II) [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

3.10.2. Własność komunalna

W 2009 roku własnością komunalną objęte były 774 mieszkania (Lądek Zdrój – 740, Trzebieszowice – 22, Stójków – 12), składające się z 1936 izb, o łącznej powierzchni użytkowej wynoszącej 35691 m². Zarządza nimi Zarząd Budynków Komunalnych w Lądku Zdroju. Cena 1 m² powierzchni użytkowej mieszkań komunalnych kształtuje się na poziomie od 1800 do 2300 złotych.

Tabela 67a. Gmina Lądek Zdrój – komunalne zasoby mieszkaniowe w 2009 roku [źródło: Zarząd Budynków Komunalnych w Lądku Zdroju, 2009]

Wyszczególnienie	Własność Gminy	% ogółu zasobów
Mieszkania	774	22,50
Izby	1936	15,69
Powierzchnia użytkowa w m²	35691	14,79

Własność komunalna stanowi blisko 15 % ogółu zasobów mieszkaniowych na terenie gminy. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania komunalnego wynosi 46,11 m² i składa się średnio z 2,50 izb. Do połowy 2009 roku Zarząd Budynków Komunalnych otrzymał 210 wniosków od mieszkańców w sprawie wynajmu mieszkania od Gminy Lądek Zdrój. Powyższe oznacza, że należy liczyć się z możliwością wdrożenia programu budownictwa socjalnego.
W 2017 roku własnością komunalną objęte były 402 mieszkania (Lądek-Zdrój – 375, Trzebieszowice 22, Stójków 5), składające się z 1005 izb o łącznej powierzchni użytkowej wynoszącej 17.288 m2. Zarządza nimi Zarząd Budynków Komunalnych w Lądku-Zdroju.

Tabela. 62b. Gmina Lądek Zdrój – komunalne zasoby mieszkaniowe w 2017 roku [źródło: Zarząd Budynków Komunalnych w Lądku Zdroju, 2017]

Wyszczególnienie	Własność Gminy	% ogółu zasobów
Mieszkania	402	11,70
Izby	1005	8,16
Powierzchnia użytkowa w m2	17.288	7,18

Obecnie własność komunalna stanowi blisko 7% ogółu zasobów mieszkaniowych na terenie gminy. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania komunalnego wynosi 43,01 m2 i składa się średnio z 2,5 izb. Do końca III kwartału 2017 Zarząd Budynków Komunalnych otrzymał 70 wniosków od mieszkańców w sprawie wynajmu mieszkania od Gminy Lądek-Zdrój.

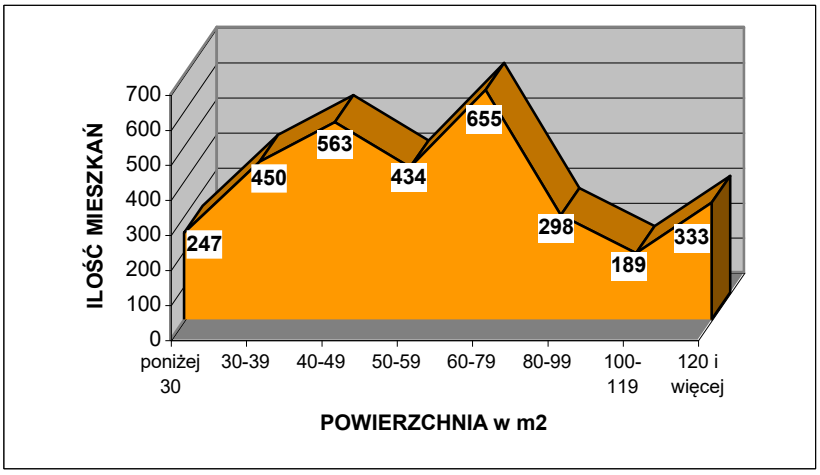
3.10.3. Standard mieszkań

Na podstawie wyników badań z powszechnego spisu ludności w 2002 roku można obliczyć, że stosunkowo najwięcej mieszkań w gminie Lądek Zdrój (21 %) ma powierzchnię użytkową w granicach od 60 do 79 m². Generalnie mieszkania o powierzchni użytkowej do 50 m² stanowią 39,76 % ogółu, od 50 m² do 100 m² – 43,77 %, a powyżej 100 m² – 16,47 %.

Tabela 68. Gmina Lądek Zdrój – mieszkania zamieszkane według powierzchni użytkowej w 2002 roku [źródło: GUS 2003]

Powierzchnia użytkowa w m²	Ilość mieszkań	Struktura w %
poniżej 30	247	7,79
30 – 39	450	14,20
40 – 49	563	17,77
50 – 59	434	13,70
60 – 79	655	20,67
80 – 99	298	9,40
100 – 119	189	5,96

120 i więcej	333	10,51

Rysunek 20. Gmina Lądek Zdrój – struktura mieszkań zamieszkanych według powierzchni użytkowej w 2002 roku [źródło: GUS 2003]

Ponadto ustalono, że w 2002 roku wyposażenie mieszkań zlokalizowanych na terenie gminy Lądek Zdrój obejmowało między innymi:

- wodociąg z sieci – 2390 mieszkań (75,42 % ogółu);
- ustęp spłukiwany ogółem – 2718 mieszkań (85,77 %);
- ustęp spłukiwany z odprowadzeniem do sieci – 1952 mieszkania (61,60 %);
- łazienkę – 2637 mieszkań (83,21 %);
- ciepłą wodę bieżącą – 2568 mieszkań (81,04 %);
- gaz z sieci – 2127 mieszkań (67,12 %);
- gaz z butli – 738 mieszkań (23,29 %);
- centralne ogrzewanie zbiorowe – 736 mieszkań (23,22 %);
- centralne ogrzewanie indywidualne – 1506 mieszkań (47,52 %);
- piece – 870 mieszkań (27,45 %).

3.10.4. Budownictwo mieszkaniowe

Na terenie gminy Lądek Zdrój w 2007 roku oddano do użytku 12 mieszkań, składających się z 76 izb. Łączna powierzchnia użytkowa nowo oddanych mieszkań wyniosła 1924 m². Wszystkie mieszkania oddano w systemie jednorodzinnym. Obecnie przeciętna cena 1 m² terenu przeznaczonego pod budownictwo mieszkaniowe wynosi w mieście od 55 do 120 złotych, zaś na terenach wiejskich od 12 do 30 złotych. Jej konkretny poziom jest uzależniony od lokalizacji i stopnia uzbrojenia.

Tabela 69. Gmina Lądek Zdrój – mieszkania oddane do użytku w 2007 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Wyszczególnienie	Gmina Lądek Zdrój	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Mieszkania oddane do użytku ogółem na 1000 ludności	1,38	1,70	3,15
Mieszkania oddane do użytku w budownictwie indywidualnym na 1000 ludności	1,38	1,44	1,32
Nowe izby mieszkalne ogółem na 1000 ludności	8,76	8,56	12,19
Nowe izby mieszkalne w budownictwie indywidualnym na 1000 ludności	8,76	7,71	6,89
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 nowego mieszkania w m²	160,33	128,04	93,20
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 nowego mieszkania w budownictwie indywidualnym w m²	160,33	141,19	139,24
Przeciętna ilość izb w nowym mieszkaniu	6,33	5,05	3,87
Przeciętna ilość izb w nowym mieszkaniu w budownictwie indywidualnym	6,33	5,38	5,23

W 2007 roku wskaźnik ilości nowych mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców był blisko o 20 % niższy od wartości charakteryzującej powiat kłodzki oraz przeszło 2–krotnie niższy od wskaźnika dla całego województwa dolnośląskiego. W przypadku budownictwa indywidualnego wskaźniki te osiągnęły zbliżoną wartość. Natomiast w kolejnym porównaniu obserwujemy, że przeciętna powierzchnia nowo oddanego mieszkania w gminie Lądek Zdrój była znacznie wyższa od wartości charakteryzującej zarówno powiat jak i województwo. Stało się tak dzięki temu, że w odróżnieniu od powiatu i województwa wszystkie nowe mieszkania w gminie Lądek Zdrój były oddane w systemie budownictwa jednorodzinnego, charakteryzującego się większą powierzchnią użytkową od mieszkań w blokach wielorodzinnych. Należy nadmienić, że prezento-

wane dane nie są wizerunkiem stałych tendencji lecz tylko obrazem sytuacji w danym roku i mogą z roku na rok ulegać znacznym zmianom. Bez względu na to gmina Lądek Zdrój jest potencjalnie atrakcyjnym miejscem pod względem osadnictwa. Należy więc promować tereny przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe, licząc z jednej strony na uniknięcie odpływu własnej społeczności, a z drugiej na napływ nowych osadników, co nie jest bez znaczenia ze względu na niekorzystne wskaźniki demograficzne. Jednocześnie wskazane jest prowadzenie wyważonej polityki w zakresie wyznaczania miejsc pod budownictwo mieszkaniowe. Zbytnie nasycenie zabudową mieszkaniową poszczególnych jednostek osadniczych może skutkować brakiem zainteresowania ze strony potencjalnych osadników.
Na etapie niniejszej diagnozy (uwarunkowań rozwoju), będącej częścią Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, nadmienić można, że perspektywiczne potrzeby mieszkaniowe są ściśle powiązane ze skalą rozwoju ludności, istniejącym deficytem mieszkań samodzielnie zamieszkiwanych, jakością zasobów mieszkaniowych (wiek i stopień zużycia technicznego) oraz aspektami ekonomicznymi wynikającymi z polityki społeczno – gospodarczej państwa (zamożność społeczeństwa, dostępność do tanich kredytów hipotecznych, itp.). W przypadku gminy Lądek Zdrój czynnikami decydującymi w głównej mierze o potrzebie wyznaczenia i rezerwowania terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej są:

- przewidywane dążenie do modelu gospodarstw rodzinnych mieszkających samodzielnie – szacowany deficyt wynosi około kilkaset mieszkań;
- konieczność wymiany zużytej technicznie zabudowy na nową – szacowany deficyt kolejne minimum kilkaset mieszkań;
- prognozowany spadek liczby ludności, będący konsekwencją dotychczasowych procesów demograficznych, a zwłaszcza ruchów migracyjnych może zaś doprowadzić do konieczności utrzymywania niezamieszkanej substancji.

Rozwój osadnictwa w gminie powinien sprowadzać się do:

- uzupełniania istniejących luk w zabudowie;
- podnoszenia wartości użytkowych istniejącej substancji mieszkaniowej poprzez wykonywanie remontów, modernizacji oraz rozbudowy;
- wymianę zużytej zabudowy w obrębie dotychczasowego siedliska;
- realizację zabudowy na nowych działkach budowlanych.

Za jednostki rozwojowe w gminie Lądek Zdrój uznać należy miejscowości największe i zarazem koncentrujące już wykształcone funkcje usługowe (Lądek Zdrój, Trzebieszowice, Radochów). Pozostałe miejscowości (przede wszystkim: Kąty Bystrzyckie, Lutynia, Orłowiec, Wojtówka, Skrzynka) charakteryzują się zdecydowanie mniejszym zainteresowaniem w kontekście realizacji nowych obiektów mieszkaniowych ze względu na fizjografię terenu (np.: zagrożenia powodziowe, trudności z rozwojem funkcji rolniczych, itp.) oraz z powodu niedostatku infrastruktury technicznej i społecznej. Jednakże powinno się je promować w kontekście budownictwa mieszkaniowo – usługowego (turystyka) oraz letniskowego. Dla terenów preferowanego rozwoju funkcji mieszkaniowych należy przyjmować zasadę wyposażania ich w niezbędne obiekty i urządzenia infrastruktury społecznej, dopuszczając realizację usług podstawowych w formie urządzeń wbudowanych lub wolnostojących.
W zakresie osadnictwa i budownictwa mieszkaniowego w kierunkowej części Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lądek Zdrój należałoby określić następujące kierunki rozwoju:

- adaptację, uzupełnienia i modernizacje istniejącej zabudowy;
- dopuszczenie przekształceń funkcji pierwotnych (zabudowy zagrodowej) do funkcji usług lokalnych;
- ograniczenie możliwości wyznaczania nowych terenów zabudowy na obszarach systemu terenów otwartych;
- kształtowanie nowej zabudowy w ramach strefy dopuszczalnego zainwestowania – tworzenie zabudowy zwartej (wypełnianie luk, enklaw, realizacja zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zainwestowanych wzdłuż istniejących dróg);
- preferowanie regionalnych cech architektonicznych w budownictwie;
- realizację zabudowy usługowej i gospodarczej z dostosowaniem formy architektonicznej do otaczającej zabudowy i krajobrazu;
- uzupełnienie niezbędnego zakresu usług podstawowych.

Realizacja zadań własnych gminy w zakresie gospodarki przestrzennej, określonych w ustawie o samorządzie terytorialnym, następuje na drodze stanowienia przepisów gminnych jakimi są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz ich praktycznego egzekwowania. Podstawą do ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, a w rezultacie wydania pozwolenia na budowę, są ustalenia w/w planów.

3.11. Bezpieczeństwo publiczne

3.11.1. Policja

Stan bezpieczeństwa w gminie w znacznym stopniu jest zdeterminowany przez funkcjonowanie stosownych jednostek powołanych w tym celu. W miejscowości Lądek Zdrój zlokalizowany jest Komisariat Policji, podlegający Powiatowej Komendzie Policji w Kłodzku. Komisariat obsługuje dwie gminy (Lądek Zdrój i Stronie Śląskie). Obsada kadrowa jest niewystarczająca, a szczególnie w sezonach wzmożonego ruchu turystycznego obsługa policyjna powinna być bardziej liczna. Policjanci obsługujący obszar gminy dysponują odpowiednim sprzętem technicznym w postaci pojazdów służbowych. W celu usprawnienia działań stosowane są wspólne patrole ze Strażą Graniczną i Strażą Miejską. Gmina współdziała w finansowaniu patroli (zakup paliwa, sprzętu). Finansowane są również patrole w godzinach nadliczbowych.
Dodatkowo na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z 6 kwietnia 1990 roku, o Policji (Dz. U. Nr 30 poz.179 z 1990 roku) oraz art. 7, ust. 1 pkt 1 ustawy o samorządzie terytorialnym (Dz. U. Nr 16 poz. 95 z 1990 roku) na terenie miasta Lądek Zdrój funkcjonuje Straż Miejska. Na strukturę Straży Miejskiej w Lądku Zdroju składa się: Komendant Straży Miejskiej, Młodszy Inspektor Straży Miejskiej i Inspektor ds. Straży Miejskiej. Wyposażenie Straży Miejskiej w Lądku Zdroju to: samochód służbowy – pojazd uprzywilejowany, radiostacja bazowa i nasobne indywidualne wyposażenie funkcjonariuszy.
Z punktu widzenia gospodarki przestrzennej nie przewiduje się dodatkowych potrzeb terenowych związanych z funkcjonowaniem Policji i Straży Miejskiej.

3.11.2. Ochrona przeciwpożarowa

W zakresie ochrony przeciwpożarowej rejon gminy Lądek Zdrój jest zabezpieczony operacyjnie przez Jednostkę Ratowniczo – Gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej w Bystrzycy Kłodzkiej, będącą w strukturze Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej (PSP) w Kłodzku.

Ochronę przeciwpożarową miasta i gminy Lądek-Zdrój zabezpiecza 5 Ochotniczych Straży pożarnych stacjonujących w mieście oraz sołectwach: Trzebieszowice, Konradów, Radochów i Skrzynka.

Dwie Ochotnicze straże Pożarne OSP Lądek-Zdrój oraz OSP Trzebieszowice włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Ochotnicze Straże Pożarne miasta i gminy Lądek-Zdrój zajmują się ochroną przeciwpożarową, ratownictwem drogowo-technicznym, ochrona przeciwpowodziową oraz reagowaniem kryzysowym w przypadku powstania klęsk żywiołowych. Terenem działania Jednostek OSP jest miasto i gmina Lądek-Zdrój

Wyposażenie i wyszkolenie w OSP umożliwia podjęcie działań:

- Ratowniczo-gaśniczych w czasie pożarów
- Ratownictwa technicznego i drogowego
- Ratownictwa powodziowego i nawodnego
- Ratownictwa medycznego
- Ratownictwa wysokościowego
- Ratownictwa wodnego
- Poszukiwawczo-ratowniczych

Z punktu widzenia gospodarki przestrzennej nie przewiduje się dodatkowych potrzeb terenowych związanych z funkcjonowaniem jednostek PSP i OSP.

3.11.3. Ochrona przeciwpowodziowa

Stopień zagrożenia powodziowego w dolinach rzecznych determinowany jest zarówno czynnikami naturalnymi, takimi jak: rzeźba terenu, gleba, budowa geologiczna, szata roślinna, natężenie opadów atmosferycznych, powierzchnia i ukształtowanie zlewni i jej poszczególnych dopływów, jak również czynnikami antropogenicznymi, takimi jak: regulacja koryt rzecznych, infrastruktura hydrotechniczna, stopień zagospodarowania dolin rzecznych. Na terenie gminy Lądek Zdrój istnieje zagrożenie powodziowe ze względu na występowanie rzeki Białej Lądeckiej oraz jej większych dopływów: Skrzynczany, Orliczki, Pląsawy, Wądół, Przyrwy i Konradki.

Górski charakter regionu oraz gęsta sieć cieków mogą skutkować wysokimi stanami wod powierzchniowych podczas gwałtownych opadów, co w konsekwencji może powodować podtopienia i powodzie zagrażające mieszkańcom tych terenów. Dodatkowo, dolinny charakter zabudowy z budynkami i gospodarstwami położonymi tuż przy rzekach, potęguje to zagrożenie. Jak wskazują źródła historyczne do powodzi i zalań dochodziło na tych obszarach dość często, a w ostatnich latach do największych doszło w lipcu 1997 i sierpniu 2006 roku. Warunki naturalne jakie panują na obszarze gminy w znacznym stopniu ograniczają możliwość przeciwdziałania skutkom, które te powodzie wywołują, zwłaszcza że na potokach i rzekach górskich mają one gwałtowny charakter. Duży udział w szybkim zasilaniu cieków ma spływ podpowierzchniowy. Natomiast spływ powierzchniowy obserwowany jest dość rzadko i ogranicza się tylko do niewielkich frag-

mentów stoków. Przy zalewach znaczny udział ma natomiast spływ po powierzchniach antropogenicznie zmienionych (drogi, szlaki górskie, tereny zabudowane i inne) oraz bezpośrednie zasilanie stref korytowych i przykorytowych cieków. Duży w tym udział mają także rowy, które odwadniają dość gęstą sieć dróg górskich. Możliwości zatrzymania dużej masy wod w krótkim okresie czasu są w praktyce niewykonalne. Budowle hydrotechniczne mogą tylko ograniczać i minimalizować skutki nagłego przyboru wody. Zadania takie w pewnym stopniu spełniają zbiorniki w górnym biegu Białej Lądeckiej na terenie gminy Stronie Śląskie. Są to: suchy zbiornik przeciwpowodziowy na Morawce w Stroniu Śląskim o powierzchni 25 ha i pojemności 1,3 mln m3 oraz zbiornik retencyjny rownież na Morawce w Starej Morawie. Poza tym inne budowle hydrotechniczne nie występują. W ograniczonym zakresie, ochronie przed wezbraniami służy obwałowanie i umacnianie brzegów i koryt rzecznych, budowa opasek betonowych i kamiennych, modernizacja przepustów. Nagłe i szybkie zmiany stanów wod w korytach rzek utrudniają tu wczesne ostrzeganie i ewentualną ewakuację ludności z terenów zagrożonych. Dlatego było to jedną z przesłanek, które doprowadziły do powstania na terenie całego powiatu kłodzkiego systemu monitoringu hydrometeorologicznego. Lokalny System Osłony Przeciwpowodziowej powiatu kłodzkiego został ostatecznie uruchomiony w kwietniu 2002 roku. Elementy tego systemu funkcjonują też w gminie Lądek Zdrój i składają się z: automatycznego punktu pomiaru stanu wody na Białej Lądeckiej – wodowskaz w Lądku Zdroju, automatycznego punktu pomiarów opadów atmosferycznych – stacja w Lądku Zdroju. Dane z LSOP przekazywane są co 15 minut dla służb kryzysowych, inspekcji i straży oraz do serwisu internetowego, czyli są aktualizowane w czasie bieżącym przez okrągłą dobę. Dostęp do odczytów stanów wod i wielkości opadów posiada praktycznie każda zainteresowana osoba, mająca dostęp do Internetu.

Największe zagrożenie powodziowe dla gminy Lądek Zdrój stanowią wezbrania powodziowe w górnym biegu zlewni rzeki Białej Lądeckiej. Górna część zlewni tej rzeki to tereny górskie. Źródła Białej Lądeckiej położone są na wysokości 1090 m n.p.m., Konradki – 710 m n.p.m., Orliczki – 640 m n.p.m., Skrzynczanki – 630 m n.p.m. Opady atmosferyczne przekraczają tam 1000 mm rocznie, powstając wskutek ścierania się mas chłodnego powietrza polarno – morskiego z bardzo ciepłym powietrzem zwrotnikowym. Ze względu na specyficzne położenie wielu miejscowości gminy w wąskich dolinach górskich rzek, są one narażone na występowanie nagłych i gwałtownych powodzi. Obecnie nie ma możliwości całkowitej ochrony przed wystąpieniem nadmiaru wód z brzegów rzek i innych mniejszych cieków. Do najważniejszych uciążliwości należą: zalewanie terenów zabudowanych przez wody powodziowe lub opadowe przy okresowych gwałtownych opadach lub w czasie roztopów. Gwałtowne letnie opady deszczu skutkują powstawaniem podtopień zabudowań leżących na obszarach spływu wód opadowych. Największe szkody ze względu na dużą energię wód płynących powstają w wyżej położonych częściach gminy (wzmożony ruch rumowiska, zmywy urodzajnej ziemi, zniszczenia infrastruktury komunikacyjnej, itp.). Wody występują wzdłuż brzegów praktycznie każdego cieku wodnego włącznie z okresowo suchymi dolinkami.
Z uwagi na powyższe czynniki na terenie gminy w bezpośrednim zagrożeniu powodziowym znajdują się użytki role oraz zabudowania w miejscowościach położonych przede wszystkim wzdłuż biegu Białej Lądeckiej, to jest w: Stójkowie, Lądku Zdroju, Radochowie i Trzebieszowicach. W czasie powodzi z lipca 1997 roku zniszczeniu lub uszkodzeniu uległo ponad 28 km dróg, 3 mosty, 14 kładek oraz liczne przepusty. W 131 gospodarstwach wystąpiły szkody powodziowe, a 300 rodzin zostało dotkniętych jej skutkami. Zniszczone zostało 47 obiektów mieszkalnych, w tym 11 całkowicie. Zalaniu uległy grunty rolne i znajdujące się na nich uprawy, zatopiony został inwentarz, sprzęt rolniczy i zmagazynowane zapasy. W sposób trwały zdegradowana została część gruntów rolnych w okolicach Trzebieszowic i Radochowa. Powódź uszkodziła urządzenia melioracyjne, wodociągi (około 3,5 km), studnie (40 sztuk) i szamba (40 sztuk). Podtopieniu i zniszczeniom uległ kompleks sportowy w Trzebieszowicach, wyciąg narciarski w Lądku Zdroju i Zespół Basenów Miejskich przy ul. Zamenhofa. Powódź spowodowała szkody w szkołach podstawowych (SP nr 1 i SP nr 2 – obecne Gimnazjum Publiczne) oraz w Gminnym Przedszkolu Publicznym. Ogółem straty powstałe na skutek powodzi w lipcu 1997 roku na terenie Gminy Lądek Zdrój przekroczyły 31,5 mln złotych. Skutki powodzi są odczuwalne do dnia dzisiejszego. Ze względu na ograniczone możliwości finansowe część szkód nie została usunięta. W wyniku naruszenia struktury gruntu osiadają kamienice i budynki wzdłuż rzeki. Przebiegający pod ówczesnym Parkiem Centralnym (obecnie Park Zdrojowy im. Jana Pawła II) kanał został poważnie uszkodzony, wskutek czego zapadała się ziemia w niektórych miejscach tego zabytkowego parku. Obecnie kanał jest odbudowany. Gmina i podmioty gospodarcze działające na jej terenie poniosły także straty związane z ograniczeniem ruchu turystycznego i uzdrowiskowego w pierwszych latach po powodzi. Znaczne straty wywołane gwałtownymi opadami deszczu spowodowała także powódź z czerwca 2009 roku, tym razem na terenie miejscowości położonych wzdłuż lewobrzeżnych dopływów rzeki Białej Lądeckiej, to jest w: Lądku Zdroju, Lutyni, Wojtówce, Skrzynce, Radochowie i Trzebieszowicach.
Nie można w pełni zapobiec podobnym sytuacjom w przyszłości. Górskie potoki cechują się gwałtownymi wezbraniami i wielką energią przepływów. Zabudowa koryt często jeszcze pogarsza sytuację ponieważ wody wezbrań nie rozlewaną się na terenach niezabudowanych lecz zostają bardzo szybko odprowadzane do głównych rzek, które w wyniku tego gwałtownie wzbierają i wylewają powodując szkody na terenach zasiedlonych. Dla uniknięcia większych szkód powodowanych przez powódź należy ograniczyć inwestowanie na terenach narażonych na zalewy powodziowe. Należy dążyć do ochrony terenów zielonych położonych wzdłuż cieków wodnych oraz do ograniczenia procesów erozyjnych na terenach górskich. Niezbędne jest trwałe zadarnienie i zalesienie terenów o dużej aktywności procesów erozyjnych. Gospodarka leśna musi być prowadzona w sposób nie powodujący wzrostu erozji na stokach górskich. Prace zrywkowe należy wykonywać zimą i prowadzić zrywkę w poprzek stoków, zapobiegając powstawaniu nowych rynien erozyjnych.

Trzeba dążyć do zwiększenia naturalnej retencji lasów, ograniczając tereny regresji drzewostanów i prowadząc ich przebudowę. W celu częściowego ograniczenia skutków potencjalnych kataklizmów prowadzi się prace hydrotechniczne zmierzające między innymi do: rozbudowy systemu małej retencji czy udrożnienia i obudowania brzegów mniejszych cieków. Obwałowania na terenie gminy i budowle wałowe mają istotne znaczenie w zniwelowaniu strat i szkód powodziowych. Jednakże istniejące wały zabezpieczają mienie tylko w ograniczonym zakresie przed wodami powodziowymi. Ważną kwestią jest również niedopuszczanie do zainwestowania naturalnych terenów zalewowych czyli polderów. Poldery mają za zadanie spłaszczenia (obniżenia stanu) przemieszczających się wód powodziowych. Ponadto obszar Polski i Czech został pokryty siecią radarów meteorologicznych. Wyspecjalizowane stacje prowadzą stały monitoring atmosfery. W przypadku prawdopodobieństwa wystąpienia gwałtownych opadów, odpowiednie służby powiatowe i gminne zostaną powiadomione z kilkugodzinnym uprzedzeniem.

Obecnie opracowano mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego sporządzone przez Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego oraz mapach ryzyka powodziowego granice obszarów „chronionych" , można uwzględniać w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planie zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy.

Ochronie na podstawie przepisów odrębnych podlega obszar szczególnego zagrożenia powodzią tj.: obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%), obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%), obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a takze wyspy i przymuliska. Ochronie podlega również obszar zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%) oraz obszary narażonego na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Wszelkie działania inwestycyjne w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią muszą być zgodne przepisami odrębnymi tj.: ustawą Prawo wodne.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym: 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych; 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk; 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.

3.12. Administracja samorządowa

3.12.1. Urząd Miasta i Gminy

Urząd Miasta i Gminy zlokalizowany w miejscowości Lądek-Zdrój przy ul. Rynek 31, nadzoruje aktywności społeczno – gospodarcze w gminie. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym na czele urzędu gminy miejsko – wiejskiej stoi Burmistrz. Jest on kierownikiem Urzędu i zwierzchnikiem służbowym pracowników Urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Struktura organizacyjna Urzędu Miasta i Gminy Lądek-Zdrój składa się z następujących wydziałów i stanowisk:

- Burmistrz;
- Zastępca Burmistrza;
- Sekretarz Gminy;
- Skarbnik Gminy;
- Wydział Finansowo – Budżetowy: Kierownik Wydziału – Główny Księgowy; Stanowisko ds. rozliczeń finansowych; Stanowisko ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych oraz kontroli podatkowej; Stanowisko ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych oraz kontroli podatkowej; Stanowisko ds. rozliczeń i płac; Stanowisko ds. poboru podatków i opłat lokalnych; Stanowisko ds. obsługi kasowej; Stanowisko ds. windykacji należności oraz kontroli podatkowej;
- Wydział Organizacyjny: Stanowisko ds. kadr, nadzoru BHP i administracji; Stanowisko ds. obsługi klienta
  i ochrony zdrowia – Biuro Obsługi Klienta; Stanowisko ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych; Stanowisko ds. obsługi sekretariatu i archiwum zakładowego;

- Wydział Inwestycji i Rozwoju: Stanowisko ds. zamówień publicznych i inwestycji; Stanowisko ds. rozwoju obszarów wiejskich i kultury fizycznej; Stanowisko ds. gospodarki komunalnej i inwestycji; Stanowisko
  ds. drogownictwa i inwestycji; Stanowisko ds. pozyskiwania środków zewnętrznych;
- Wydział Mienia i Ochrony Środowiska: Kierownik Wydziału; Stanowisko ds. geodezji i gospodarki mieniem; Stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami, Stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami; Stanowisko
  ds. ochrony środowiska i leśnictwa; Stanowisko ds. rolnictwa i gospodarki odpadami; Stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami i ochrony środowiska;
- Wydział Oświaty, Bezpieczeństwa i Informatyki: Kierownik Wydziału; Stanowisko ds. polityki informacyjnej i obsługi sołectw; Stanowisko ds. zarządzania kryzysowego, spraw obronnych i obsługi informatycznej; Informatyk;
- Urząd Stanu Cywilnego: Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego; Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, Stanowisko w Urzędzie Stanu Cywilnego;
- Straż Miejska: Komendant Straży Miejskiej; Stanowisko ds. Straży miejskiej; Stanowisko ds. Straży miejskiej; Stanowisko ds. Straży miejskiej;

Ponadto Urzędowi Miasta i Gminy Lądek-Zdrój podlegają następujące jednostki organizacyjne:

- Gminne Przedszkole Publiczne – Lądek-Zdrój, ul. Paderewskiego 2;
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka – Lądek --Zdrój, ul. Kościelna 31;
- Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa – Trzebieszowice 150;
- Gimnazjum Publiczne im. gen. Stanisława Maczka – Lądek-Zdrój, ul. Zamenhofa 2;
- Liceum Ogólnokształcące im. Andrzeja Zawady – Lądek-Zdrój, ul. Polna 2;
- Centrum Kultury i Rekreacji – Lądek-Zdrój, ul. Plac Staromłyński 5;
- Ośrodek Pomocy Społecznej – Lądek-Zdrój, ul. Lipowa 1b;
- Zarząd Budynków Komunalnych – Lądek-Zdrój, ul. Fabryczna 7a.

3.12.2. Gremia samorządowe

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym władzę wykonawczą w gminie miejsko – wiejskiej sprawuje Burmistrz, wyłoniony na podstawie bezpośrednich wyborów. Władzę uchwałodawczą, odpowiednik władzy ustawodawczej Sejmu RP, pełni Rada Miejska, składająca się z 15 osób. W wyniku wyborów samorządowych, które odbyły się jesienią 2006 roku, Rada Miejska składa się z 13 mężczyzn i 2 kobiet.

Tabela 70. Gmina Lądek Zdrój – Radni Miejscy według wieku w 2007 roku [źródło: GUS, 2008]

Wiek	Liczba radnych	Struktura w %
29 i mniej	2	13,33
30 – 59	13	86,67
60 i więcej	0	0,00

3.12.3. Współpraca krajowa i międzynarodowa

Gmina Lądek Zdrój posiada podpisane umowy partnerskie z gminami polskimi i zagranicznymi. Są to gminy: Bad Schandau – Niemcy; Goedereede – Holandia; Bernartice – Czechy; Javorník – Czechy; Uhelná – Czechy; Bílá Voda – Czechy; Vlčice – Czechy; Otmuchów; Paczków; Złoty Stok.
Na arenie krajowej gmina należy do następujących związków i stowarzyszeń:

- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Glacensis”;
- Związek Gmin Śnieżnickich;
- Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej;
- Dolnośląska Organizacja Turystyczna (DOT);
- Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych Rzeczypospolitej Polskiej.

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Glacensis” powołane zostało 26 września 2000 roku i reprezentuje polską część Euroregionu „Glacensis”. Stowarzyszenie przyjęło następujące cele działalności:

- wszechstronną działalność na rzecz pomyślności regionu, sanacji ekologicznej, rozkwitu gospodarczego, rozwoju turystyki, kultury i sportu i stałej poprawy warunków życia mieszkańców;
- współdziałanie z czeskimi podmiotami komunalnymi w ramach Euroregionu „Glecensis”, harmonizowanie działalności komunalnej w zakresie programowania rozwoju gmin poprzez koordynację prac właściwych jednostek i służb obu krajów;

- dążenie do usuwania przeszkód wynikających z faktu istnienia granicy państwowej, działania na rzecz przyspieszonego rozwoju i wzajemnego dostosowania systemów infrastruktury technicznej i społeczno – usługowej o ponad granicznym zasięgu oddziaływania;
- dążenie do zwiększenia potencjału gospodarczego regionu przy zachowaniu szczególnej dbałości o środowisko naturalne, w tym zasad i rygorów ekologicznych, tworzenie warunków i sprzyjanie rozwojowi bezpośrednich kontaktów pomiędzy mieszkańcami obu sąsiadujących krajów.

Działalność Związku Gmin Śnieżnickich ma głównie za zadanie:

- opracowanie koncepcji turystycznej zagospodarowania Masywu Śnieżnika;
- tworzenie i utrzymanie infrastruktury komunalnej, turystycznej i usługowej;
- promocje i rozwój turystyki, szkolenia, organizacje imprez turystycznych i sportowych.

Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej obejmuje swoim zasięgiem 17 gmin, które:

- koordynują politykę społeczno – gospodarczą;
- dbają o interesy zrzeszonych gmin;
- promują zrzeszone gminy;
- występują i zajmują stanowisko w sprawach dotyczących samorządów terytorialnych.

Reasumując należy uznać, że nasycenie siecią placówek usług nierynkowych (publicznych) oraz zakres ich funkcjonowania jest wystarczający z punktu widzenia potrzeb lokalnej społeczności. Z punktu widzenia gospodarki przestrzennej nie przewiduje się dodatkowych potrzeb terenowych związanych z funkcjonowaniem administracji samorządowej.

3.13. Organizacje społeczne

Na terenie gminy działają liczne koła, związki oraz stowarzyszenia społeczne i gospodarcze. Należą do nich między innymi:

- Fundacja „Akademia Rozwoju” – Lądek Zdrój, Lutynia 24;
- Gminne Stowarzyszenie Poszukujących Pracy w Lądku Zdroju – Lądek Zdrój, ul. Kościuszki 21;
- Klub Górski Doliny Białej Lądeckiej – Lądek Zdrój, Plac Staromłyński 5;
- Klub Sportowy „Trojan” – Lądek Zdrój, ul. Węglowa 28;
- Lądecki Klub Kyokushin Karate – Lądek Zdrój, ul. Kościuszki 36/16;
- Liga Obrony Kraju (koło) – Lądek Zdrój, ul. Rynek 31;
- Ludowy Klub Sportowy „Zamek” – Lądek Zdrój, Trzebieszowice 150;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Lądku Zdroju;
- Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze, Oddział Bialski –Lądek Zdrój, ul. Kościuszki 44;
- Społeczny Komitet Renowacji Kościoła w Kątach Bystrzyckich – Lądek Zdrój, Kąty Bystrzyckie 19a;
- Stowarzyszenie „Bractwo Lutynianie” – Lądek Zdrój, Lutynia 24;
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Osobom z Niepełnosprawnością – Lądek Zdrój, ul. Kościelna 24;
- Sudeckie Stowarzyszenie Agroturystyczne Masywu Śnieżnika – Stronie Śląskie, Bielice 5a;
- Stowarzyszenie „Wspólnota” – Lądek Zdrój, Wojtówka;
- Towarzystwo Przyjaciół Orłowca „Bractwo Orłowieckie” – Lądek Zdrój, Orłowiec 11;
- Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Lądeckiej – Lądek Zdrój, ul. Wiejska 12;
- Uczniowski Jeździecki Klub Sportowy Słoneczna Dolina im. św. Jerzego – Lądek Zdrój, Stójków 46;
- Koła Gospodyń Wiejskich we wsi Trzebieszowice;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Trzebieszowicach;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Radochowie;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Konradowie;
- Fundacja Akademia Rozwoju, Lutynia 24, 57-540 Lądek-Zdrój;
- Fundacja Spacerowa 7, ul. Spacerowa 7/1, 57-540 Lądek-Zdrój;
- Stowarzyszenie Kultura u Źródeł, pl. Staromłyński 5, 57-540 Lądek-Zdrój;
- Stowarzyszenie "witoski", Trzebieszowice 150, 57-540 Lądek-Zdrój;
- Stowarzyszenie Inicjatywy Lądeckiej, ul. Bema 3/B, 57-540 Lądek-Zdrój;
- Stowarzyszenie Kłodzka Wstęga Sudetów - Lokalna Grupa Działania, Lutynia 24;
- Fundacja wspierania rozwoju regionalnego "pro communitate", Radochów 113;
- Fundacja sudecka eko akademia, ul. Brzozowa 1/2, 57-540 Lądek-Zdrój;
- Polski Związek Emerytów i Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Lądku Zdroju, pl. Staromłyński 5, 57-

540 Lądek-Zdrój;
- Polski Związek Wędkarski oddział Lądek-Zdrój;
- Uczniowski Klub Sportowy Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy „Śnieżnik".

4. GOSPODARKA

4.1. Rolnictwo i leśnictwo

4.1.1. Użytkowanie gruntów w rolnictwie

Sektor rolniczy stanowi jedną z ważniejszych funkcji w strukturze gospodarczej gminy, zwłaszcza w jej zachodniej części. Przeważają małe i średnie gospodarstwa rolne o areale od 5 do 10 ha, zajmujące się głównie uprawą ziemi oraz hodowlą. Współpracują na terenie gminy z licznymi podmiotami gospodarczymi.

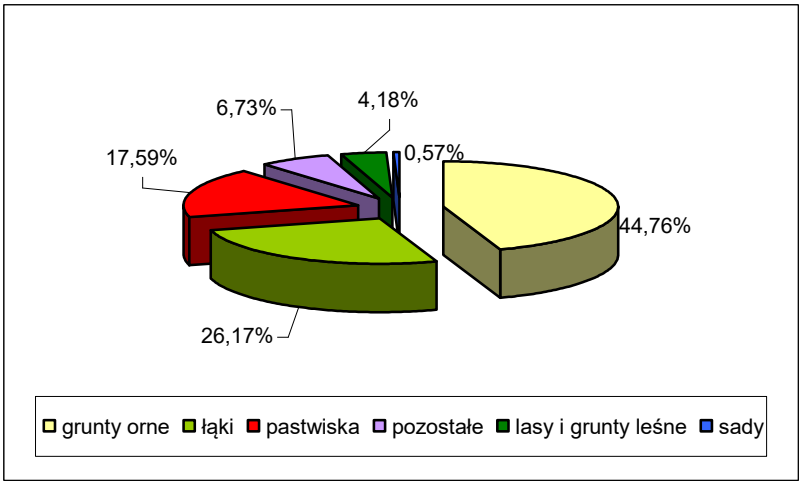
Tabela 71. Gmina Lądek Zdrój – użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych[23] w 2002 roku (w ha) [źródło: GUS 2003]

Powierzchnia ogólna	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty i nieużytki
	Razem	W tym					
		grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
3684	3282	1649	21	964	648	154	248

Gospodarstwa rolne stanowią 31,41 % ogólnej powierzchni gminy. Użytki rolne stanowią 89,09 % ogólnej powierzchni gruntów gospodarstw rolnych, lasy i grunty leśne 4,18 %, a pozostałe ziemie oraz nieużytki 6,73%. Natomiast struktura użytków rolnych będących we władaniu gospodarstw rolnych kształtuje się w następujący sposób: grunty orne – 50,25%; sady – 0,64%; łąki – 29,37 %; pastwiska – 19,74%.

W strukturze użytkowania gruntów w gminie Lądek-Zdrój (obszar wiejski dane 2015 r.) na ogólną powierzchnię 9687,69 ha ponad połowę zajmują grunty leśne (lasy oraz tereny zadrzewione i zakrzewione) – razem 5014,71 ha, co stanowi 51,7%. Na drugim miejscu z powierzchnią 4302,60 ha, co stanowi 44,5% areału, znajdują się grunty rolne (użytki rolne i nieużytki). Pozostałe tereny to: grunty zabudowane i zurbanizowane – 312,73 ha (3,2%), grunty pod wodami - 52,11 ha (0,5%) oraz tereny rożne – 5,54 ha (0,1%).

Udział gospodarstw rolnych w stosunku do ogólnej powierzchni poszczególnych elementów kształtujących przestrzeń gminy Lądek Zdrój przedstawia się w następujący sposób: użytki rolne razem – 64,49%; grunty orne – 77,56%; sady – 100%; łąki – 100%; pastwiska – 31,20%; lasy – 2,61%; pozostałe grunty – 32,67%.

Rysunek 21. Gmina Lądek Zdrój – struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2002 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2003]

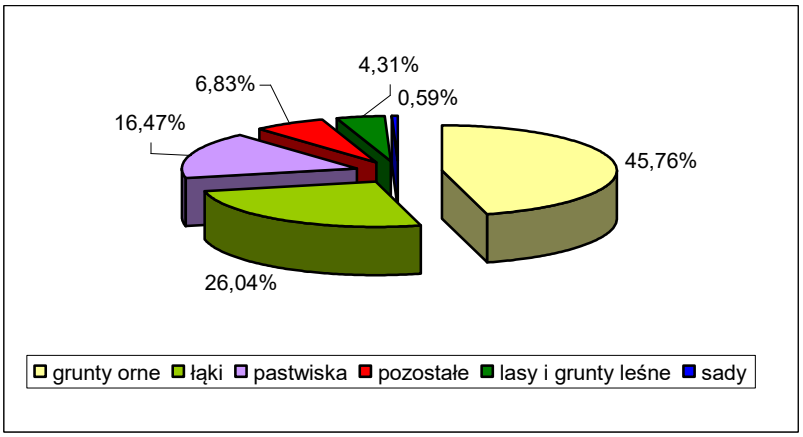
Tabela 72. Gmina Lądek Zdrój – użytkowanie gruntów w gospodarstwach indywidualnych[24] w 2002 roku (w ha) [źródło: GUS 2003]

Powierzchnia ogólna	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty i nieużytki
	Razem	W tym					
		grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
3571	3173	1634	21	930	588	154	244

[23] Za gospodarstwo rolne uważa się grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

[24] Za gospodarstwo indywidualne uważa się gospodarstwo będące własnością lub znajdujące się w użytkowaniu osoby fizycznej lub grupy osób.

Gospodarstwa indywidualne stanowią 30,42 % powierzchni ogólnej gminy. Użytki rolne stanowią 88,86 % ogólnej powierzchni gruntów gospodarstw indywidualnych, lasy i grunty leśne 4,31 %, a pozostałe ziemie oraz nieużytki 6,83 %. Natomiast struktura użytków rolnych będących we władaniu gospodarstw indywidualnych kształtuje się w następujący sposób: grunty orne – 51,50 %; sady – 0,66 %; łąki – 29,31 %; pastwiska – 18,53 %.
Udział gospodarstw indywidualnych w stosunku do ogólnej powierzchni poszczególnych elementów kształtujących przestrzeń gminy Lądek Zdrój przedstawia się w następujący sposób: użytki rolne razem – 62,35%; grunty orne – 76,8%; sady – 100%; łąki – 100%; pastwiska – 28,31%; lasy – 2,61%; pozostałe grunty – 32,15%.

Rysunek 22. Gmina Lądek Zdrój – struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach indywidualnych w 2002 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2003]

4.1.2. Charakterystyka gospodarstw rolnych

Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego w 2002 roku na terenie gminy Lądek Zdrój funkcjonowało 627 gospodarstw rolnych, z czego 445 gospodarstw posiadało areał użytków większy niż 1 ha. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego zajmuje areał około 10 ha i jest zbliżona do przeciętnej wartości występującej w województwie dolnośląskim. Natomiast według danych Urzędu Miasta i Gminy w Lądku Zdroju w 2009 roku gospodarstw rolnych jest 647.

Tabela 73. Gmina Lądek Zdrój – rozkład gospodarstw rolnych według miejscowości w 2009 roku [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

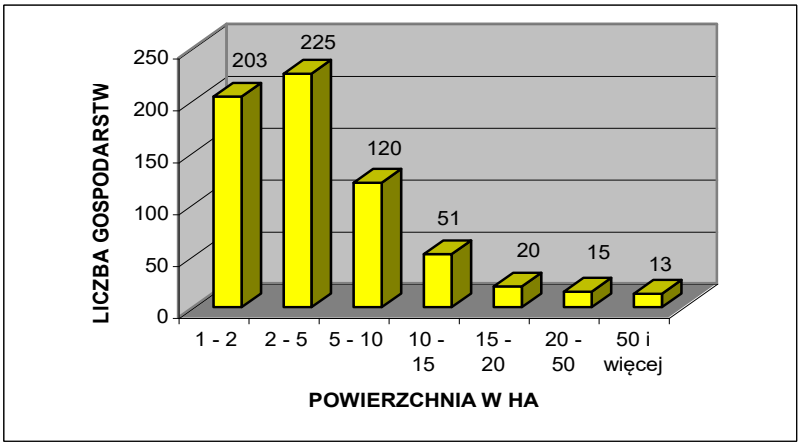
Miejscowość	**Liczba gospodarstw rolnych**
Lądek Zdrój	41
Kąty Bystrzyckie	22
Konradów	82
Lutynia	24
Orłowiec	45
Radochów	151
Skrzynka	41
Stójków	77
Trzebieszowice	150
Wojtówka	14

Tabela 74. Gmina Lądek Zdrój – struktura powierzchni gospodarstw rolnych w 2009 roku [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Powierzchnia gospodarstwa w ha	**Ilość gospodarstw**	**Struktura (%)**
1 – 2	203	31,38
2 – 5	225	34,78
5 – 10	120	18,55
10 – 15	51	7,88
15 – 20	20	3,09
20 – 50	15	2,32
Powyżej 50 ha	13	2,01

Gospodarstwa bardzo małe, to jest o areale do 2 ha, stanowią 31 % ogólnej liczby gospodarstw w gminie. Gospodarstwa średnie jak na polskie warunki, czyli o powierzchni od 10 ha do 50 ha to 13 % ogółu, a gospodarstwa duże o areale powyżej 15 ha stanowią 2 % ogółu. Należy więc przyjąć, że struktura obszarowa gospodarstw rolnych jest dość rozdrobniona, czego potwierdzeniem jest, że aż 66 % gospodarstw posiada areał mniejszy niż 5 ha. Większość małych gospodarstw poszukuje i będzie poszukiwać dodatkowych, poza-

rolniczych źródeł dochodu. Aby sprostać realiom współczesnej gospodarki rynkowej należy przyspieszyć tempo restrukturyzacji sektora rolniczego, celem poprawy struktury agrarnej gospodarstw.

Rysunek 23. Gmina Lądek Zdrój – charakterystyka struktury agrarnej w 2009 roku [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Należy nadmienić, że na podstawie danych z Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 roku spośród 627 gospodarstw rolnych 277 (44,18% ogółu) prowadziło wyłącznie działalność rolniczą, 53 gospodarstwa (8,45%) prowadziło wyłącznie działalność pozarolniczą, 63 gospodarstwa (10,05%) prowadziło działalność rolniczą i pozarolniczą, a 234 gospodarstwa (37,32%) nie prowadziło ani działalności rolniczej ani pozarolniczej. Ponadto należy zaznaczyć, że 96 gospodarstw rolnych o areale większym niż 10ha skupiało w swoim władaniu 2293ha z 3684ha ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych, czyli ponad 62%. Głównym problemem dla miejscowych rolników jest zmienna rentowność produkcji rolniczej, zwłaszcza na trudnych terenach górskich oraz brak szerszej możliwości podjęcia zajęć pozarolniczych. Od 2004 roku stan ten ulega przynajmniej częściowej poprawie dzięki dopłatom bezpośrednim do produkcji rolnej. Koniecznym jest jednak przekwalifikowanie przynajmniej części ludności rolniczej.
Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego (2002 rok) gospodarstwa rolne z terenu gminy Lądek Zdrój dysponowały:

- 176 gospodarstw – ciągnikami;
- 25 – samochodami ciężarowymi;
- 17 – kombajnami zbożowymi.

Ponadto miejscowe gospodarstwa dysponowały następującą powierzchnią budowli służących działalności rolniczej:

- stodoły – 29052 m²;
- oborami – 13506 m²;
- chlewnie – 1051 m²;
- kurniki – 1273 m²;
- wiaty – 5218 m²;
- garaże – 3273 m²;
- budynki wielofunkcyjne – 9111 m²;
- inne pomieszczenia – 6225 m².

4.1.3. Jakość gleb, uprawy i hodowla

Pod względem jakości gleb, wyrażonej klasyfikacją według klas bonitacyjnych, gmina Lądek Zdrój posiada mało korzystne warunki do produkcji rolniczej. Na terenie gminy nie występują gleby najlepszych klas bonitacyjnych (I i II klasa). Areał gruntów ornych należących do III klasy bonitacyjnej wynosi 26,30 %. Natomiast areał gruntów ornych słabych należących do IV, V i VI klasy bonitacyjnej wynosi 73,70 % ogólnej powierzchni gruntów ornych. Udział użytków zielonych będących w III klasie bonitacyjnej wynosi tylko 10,90 %, zaś najsłabsze od IV do VI klasy to aż 89,08 %.

Tabela 75. Gmina Lądek Zdrój – odsetek gruntów ornych dobrych (III klasa bonitacyjna) według miejscowości [źródło: Obliczenia własne na podstawie Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Miejscowość	Odsetek gruntów ornych w III klasie bonitacyjnej[25]
Lądek Zdrój	25,32
Karpno	0,00
Kąty Bystrzyckie	0,00

[25] Grunty podlegające ochronie (poza terenem miasta).

Konradów	0,00
Lutynia	0,00
Orłowiec	0,00
Radochów	24,32
Skrzynka	50,17
Stójków	0,00
Trzebieszowice	35,61
Wojtówka	0,00
Wrzosówka	0,00

Grunty orne o najwyższym wskaźniku bonitacji (III klasa) występują w obrębach: Skrzynka, Trzebieszowice, Lądek Zdrój i Radochów. W przypadku miejscowości: Skrzynka i Trzebieszowice udział ten przekracza średnią dla gminy wynoszącą 26, 30%. W pozostałych miejscowościach grunty orne III klasy nie występują.

Tabela 76. Gmina Lądek Zdrój – odsetek użytków zielonych dobrych (III klasa bonitacyjna) według miejscowości [źródło: Obliczenia własne na podstawie Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Miejscowość	**Odsetek użytków zielonych w III klasie bonitacyjnej[26]**
Lądek Zdrój	16,52
Karpno	0,00
Kąty Bystrzyckie	1,19
Konradów	3,66
Lutynia	0,00
Orłowiec	1,69
Radochów	17,62
Skrzynka	28,00
Stójków	2,44
Trzebieszowice	24,62
Wojtówka	0,00
Wrzosówka	0,00

Użytki zielone o najwyższym wskaźniku bonitacji występują w obrębach: Skrzynka, Trzebieszowice, Radochów, Lądek Zdrój, Konradów, Stójków, Orłowiec i Kąty Bystrzyckie. W przypadku miejscowości: Skrzynka, Trzebieszowice, Radochów i Lądek Zdrój udział ten przekracza średnią dla gminy wynoszącą 10,92 %. W pozostałych miejscowościach użytki zielone III klasy nie występują.
Powyższe uwarunkowania decydują, że głównym kierunkiem w produkcji rolniczej jest uprawa roślinna dostosowana przede wszystkim na potrzeby rolno – spożywczego przemysłu przetwórczego oraz hodowla zwierząt. Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego (2002 rok) największe znaczenie w gminie miały w następujące uprawy: zboża podstawowe ogółem – 570,21ha (78,00% powierzchni zasiewów); gryka, proso i inne zbożowe – 78,54ha (10,74%); ziemniaki – 47,39ha (6,48%); strączkowe jadalne – 4,12ha (0,56%); warzywa gruntowe – 3,61ha (0,49%); kukurydza – 2,30ha (0,31%); okopowe pastewne – 1,35ha (0,18%); truskawki – 0,51ha (0,07%); buraki cukrowe – 0,20ha (0,03%); pozostałe – 22,81ha (3,14%). Natomiast wśród zbóż podstawowych dominowały: owies – 212,15ha (37,20% zasiewów zbóż podstawowych); pszenica – 197,28ha (34,60%); jęczmień – 66,63ha (11,69%); mieszanki zbożowe – 44,01ha (7,72%); żyto – 39,46ha (6,92%); pszenżyto – 10,68ha (1,87%).
Warunki glebowe gminy, dużo mniej korzystne od średniej występującej w województwie dolnośląskim powodują, że plony głównych ziemiopłodów są niższe od przeciętnych wartości osiąganych w regionie.
Należy nadmienić, że w analizowanym okresie czasu na terenie gminy: 50,9% gospodarstw rolnych uprawiało zboża; 26,2% - ziemniaki; 6,1% - warzywa; 3,4% - grykę lub proso; 1,8% - truskawki; 1,3% - pastewne; 0,6% - rośliny strączkowe.
Produkcja zwierzęca dostosowana jest do bieżących potrzeb na rynku. Na terenie gminy Lądek Zdrój główne kierunki hodowli w 2002 roku (według danych z Powszechnego Spisu Rolnego) to: drób – 5253 sztuki; bydło – 598 sztuk; owce – 312 sztuk; trzoda chlewna – 229 sztuk; kozy – 104 sztuki; konie – 90 sztuk.
Obsada zwierząt gospodarskich w sztukach dużych[27] wyniosła 25 sztuk na 100ha użytków rolnych ogółem.
Należy nadmienić, że w analizowanym okresie czasu na terenie gminy: 29,7% gospodarstw rolnych posiadało bydło; 6,9% - konie; 6,2% - trzodę chlewną; 2,4% - owce; 79,6% - bez zwierząt gospodarskich.
Na wartościowych areałach rolnych (III i IV klasa bonitacyjna) produkcja rolnicza powinna być ukierunkowana na produkcję polową, ekologiczną. Nie spowoduje to strat w chronionym środowisku przyrodniczym gminy, a jednocześnie zwiększy efektywność finansową gospodarstw rolnych. Dla rolnictwa ekologicznego zabezpieczone są specjalne dotacje ze środków finansowych Unii Europejskiej, sprzyjające rozwojowi i opłacalności finansowej produkcji rolnej oraz tworzeniu nowoczesnych form gospodarowania w rolnictwie. Pro-

[26] Grunty podlegające ochronie (poza terenem miasta).

[27] Do przeliczeń pogłowia zwierząt gospodarskich na sztuki przyjmuje się podstawowe gatunki, to jest: bydło, trzodę chlewną, owce i konie.

dukcja polowa na gruntach V i VI klasy jest nieopłacalna. Preferowana forma ich zagospodarowania to przeznaczenie na użytki zielone. Rozległy areał łąk i pastwisk będzie podstawą rozwoju hodowli bydła w obszarze górskim. W związku z powyższym proponuje się następujące formy zagospodarowania użytków rolnych:

- Radochów, Skrzynka i Trzebieszowice – uprawy polowe, rolnictwo ekologiczne;
- Kąty Bystrzyckie (częściowo), Konradów (częściowo), Lutynia i Stójków – rolnicze wykorzystanie gruntów jako użytki zielone;
- Lądek Zdrój, Kąty Bystrzyckie (częściowo), Konradów (częściowo), Lutynia (częściowo), Orłowiec, Radochów (częściowo), Wojtówka i Wrzosówka – zagospodarowanie gruntów na potrzeby działalności sportowo – rekreacyjnej, w tym sportów zimowych.

4.1.4. Leśnictwo

Gmina charakteryzuje się bardzo znacznym zalesieniem. Lasy i grunty leśne stanowią 51,70 % powierzchni gminy, to jest 6063 ha. Jest to wskaźnik wyższy od średniej dla powiatu kłodzkiego – 43,66 % oraz dla województwa dolnośląskiego – 30,17 %.

Tabela 77. Gmina Lądek Zdrój – wskaźnik lesistości[28] w 2007 roku [źródło: obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

	Gmina Lądek Zdrój	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Lesistość (%)	50,65	42,71	29,38

Lasami Państwowymi znajdującymi się na terenie gminy Lądek Zdrój zarządza Nadleśnictwo Lądek Zdrój, podległe Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu. Rejon gminy nadzorują Leśnictwa: Konradów, Lądek Zdrój, Orłowiec, Skrzynka, Trzebieszowice i Wojtówka. W 2007 roku ogólna powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Lądek Zdrój wynosiła 6063 ha, w tym samych lasów 5940 ha. Z ogółu gruntów leśnych we władaniu publicznym znajdowało się 5875 ha, to jest 96,90 %, a w rękach prywatnych 188 ha, to jest 3,10 %. W zarządzie Lasów Państwowych pozostawało 5052 ha (83,33 % ogółu), w zasobie Agencji Nieruchomości Rolnych 65 ha (1,07 % ogółu), a własnością gminy było 758 ha (12,50 % ogółu). Zbiorowiska leśne w postaci zwartych powierzchniowo kompleksów pokrywają w całości kulminacje szczytowe i stoki Gór Złotych i pasma Krowiarek, gdzie stanowią ostoje zwierzyny leśnej. Są to w przewadze lasy piętra podgórskiego, regla dolnego, z wyraźną dominacją gatunkową świerka w drzewostanie w wyniku sztucznych nasadzeń. W obrębie kompleksów leśnych zachowały się jednak cenne naturalne siedliska lasu liściastego bądź świerkowego. Pozostałe zachowane fragmenty roślinności leśnej mają charakter tak zwanych wysp leśnych i towarzyszą przede wszystkim dolinom mniejszych cieków wodnych.

Tabela 78. Gmina Lądek Zdrój – powierzchnia lasów i gruntów leśnych według miejscowości w 2009 roku [źródło: obliczenia własne na podstawie Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Miejscowość (obręb)	Powierzchnia lasów i gruntów leśnych w ha	Wskaźnik lesistości w %
Lądek Zdrój	1092	53,77
Karpno	301	99,34
Kąty Bystrzyckie	160	29,74
Konradów	555	40,45
Lutynia	172	39,18
Orłowiec	953	78,44
Radochów	273	28,20
Skrzynka	620	54,01
Stójków	201	42,68
Trzebieszowice	1080	43,81
Wojtówka	428	78,97
Wrzosówka	190	83,33

Największą lesistością, ponad średnią występującą w gminie Lądek Zdrój, charakteryzują się miejscowości: Karpno, Wrzosówka, Wojtówka, Orłowiec, Skrzynka i Lądek Zdrój. Wskaźnik lesistości w przypadku Karpna, Wrzosówki, Wojtówki i Orłowca sięga ponad 75%. Najmniejszą lesistość (poniżej 50,65%[29]) posiadają miejscowości: Radochów, Kąty Bystrzyckie, Lutynia, Konradów, Stójków i Trzebieszowice.
Podobnie jak w całym kraju oraz województwie dolnośląskim dzisiejszy las na terenie gminy Lądek Zdrój posiada strukturę gatunkową korzystną z punktu widzenia zysków, ale niekorzystną z punktu widzenia optymalnego wykorzystania siedlisk i bioróżnorodności zespołów leśnych. Obecnie dominującym gatunkiem drzewa jest świerk, kosztem pożądanych z biologicznego punktu widzenia: dębów, jesionów, klonów, jodły czy lip. Jedynie niewielkie fragmenty lasów posiadają strukturę gatunkową korzystną z punktu widzenia optymalnego wykorzystania siedlisk i bioróżnorodności zespołów leśnych, a nie zysków. Innymi słowy nie są to lasy

[28] Tylko tereny leśne.

[29] Średnia dla gminy Lądek Zdrój.

gospodarcze. Nadrzędność pozaprodukcyjnych funkcji lasu nad produkcją drewna pojawiło się i funkcjonuje od 1991 roku wraz z datą wejścia w życie „Ustawy o lasach". Las gospodarczy bliższy wzorcowi lasu naturalnego jest bardziej odporny na działanie szkodliwych czynników. Do najgroźniejszych z nich należą:

- cyklicznie pojawiające się susze;
- skażenie powietrza i gleb zanieczyszczeniami;
- gradacje szkodliwych owadów;
- odbiegająca od przepisów penetracja terenów leśnych przez ludzi;
- ewentualne zmiany struktury własnościowej lasów.

Drzewostany na terenie gminy pozostają pod wpływem szkodliwych zanieczyszczeń powietrza (pyłów, gazów) pochodzenia krajowego (głównie zanieczyszczenia energetyczne), jak i zewnętrznego przede wszystkim z terenu Czech. 2/3 powierzchni lasów zaliczyć należy do II strefy uszkodzeń (średnich). Obserwuje się efekty długotrwałego oddziaływania szkodliwych gazów i pyłów pochodzenia przemysłowego (szczególnie w wyższych partiach gór) w postaci zwiększonej defoliacji koron drzew, obniżonej zdrowotności i odporności drzewostanów, przy czym stopień tych uszkodzeń jest zróżnicowany i zależny od struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów oraz ich położenia. W ostatnim okresie zaobserwowano jednak stopniowy spadek poziomu zanieczyszczeń powietrza.
Lasy Nadleśnictwa Lądek Zdrój stanowią tereny o szczególnych walorach turystycznych i wypoczynkowych. Szereg atrakcji krajoznawczych oraz bogactwo przyrodnicze powoduje, że rejon ten stanowi jeden z najciekawszych w Sudetach. Słabo zagospodarowany przemysłowo, silnie zalesiony, ze stosunkowo niedużą ilością miejscowości, teren Masywu Śnieżnika, Gór Bialskich i Złotych, postrzegany jest jako najbardziej dziki i naturalny, a przez to atrakcyjny region Sudetów.
Zdecydowana większość kompleksów leśnych na terenie gminy zostały uznane jako lasy ochronne grupy I, przede wszystkim: wodochronne, glebochronne, uzdrowiskowo – klimatyczne, ostoje zwierząt, lasy miejskie oraz jako lasy masowego wypoczynku. Cenne pod względem przyrodniczym są lasy nasienne wyłączone z pozyskiwania drewna, zajęte przez starodrzew i służące do pozyskiwania nasion z drzew stojących. W lasach ochronnych prowadzi się gospodarkę leśną zapewniającą utrzymanie spełnianych funkcji ochronnych. Istnienie takich form ochronnych na terenie lasów położonych w granicach gminy Lądek Zdrój w zasadniczy sposób wpływa na możliwości ich wykorzystywania dla celów rekreacyjnych. Racjonalna gospodarka leśna zapewnia: ochronę gleb i terenów szczególnie narażonych na zniszczenie lub uszkodzenie oraz ochronę wód powierzchniowych i głębinowych. Właściwa gospodarka leśna pozwala miejscowym lasom na spełnianie różnych funkcji, które można podzielić na dwie podstawowe grupy: funkcja produkcyjna i pozaprodukcyjna. Funkcje produkcyjne (gospodarcze) lasu polegają na zdolności do produkcji biomasy i ciągłego powtarzania tego procesu, co umożliwia trwałe użytkowanie drewna i surowców niedrzewnych pozyskiwanych z lasu, w tym użytków gospodarki łowieckiej. Do funkcji pozaprodukcyjnych zaliczyć należy: funkcje ekologiczne i społeczne. Funkcje ekologiczne wyrażają się między innymi korzystnym wpływem lasów na kształtowanie: klimatu, atmosfery, regulacji obiegu wody w przyrodzie, ochronę gleb przed erozją i krajobrazu przed stepowieniem, zachowanie potencjału biologicznego (różnorodność gatunków i ekosystemów) i różnorodności krajobrazu. Funkcje społeczne lasu kształtują głównie korzystne warunki: zdrowotne, rekreacyjne, turystyczne i edukacyjne dla społeczeństwa. Produkcja drewna jest tutaj ograniczona ze względu na pełnione funkcje pozaprodukcyjne. Dlatego też zagospodarowanie tych lasów winno mieć na celu trwałość utrzymania drzewostanu z zachowaniem w nich walorów estetyczno – krajobrazowych.
Reasumując kompleksy leśne gminy to obszary wielofunkcyjne, gdzie nakładają się różne funkcje, ograniczenia i trendy rozwojowe. Są to:

- produkcja leśna w ramach gospodarki zasobami przez Nadleśnictwo Lądek Zdrój;
- funkcja ekologiczno – ochronna związana z ochroną zasobów leśnych oraz wartości przyrodniczych obszaru w granicach Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego;
- funkcja rekreacyjna.

Nadrzędnym celem ochrony ekosystemów leśnych jest utrzymanie i odtwarzanie ich charakteru, zbliżonego do naturalnego, a także prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej związanej z pozyskiwaniem drewna. Prowadzona obecnie przez Nadleśnictwo Lądek Zdrój gospodarka leśna jest prawidłowa i w takim charakterze powinna być kontynuowana w przyszłości, to jest:

- ochrona istniejących zasobów;
- dbałość o stan sanitarny lasów;
- przebudowa gatunkowa drzewostanu w celu zmniejszenia dominacji monokultur świerkowych;
- zagospodarowanie lasów dla potrzeb kuracjuszy i turystów – ścieżki spacerowe, punkty widokowe, miejsca odpoczynku, itp.;
- sukcesywna realizacja dolesień – planowane dolesienia według danych Nadleśnictwa Lądek Zdrój to działka ewidencyjna nr 88/43 na terenie Leśnictwa Wojtówka o powierzchni 1,95ha.

4.2. Działalności produkcyjne

4.2.1. Górnictwo i przetwórstwo kopalin

Na terenie gminy znajdują się 3 udokumentowane złoża kopalin: ~~złoża bazaltu „Lądek-Orłowice" i~~ złoże kamieni łamanych i blocznych „Lutynia" KD 5405 oraz złoże wapienia krystalicznego wapieni margli przemysłu wapienniczego „Lutynia" WW 2581. Obecnie nie odbywa się wydobywanie złóż kopalin. Na mocy ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych w strefach ochrony uzdrowiskowej zabrania się pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze.

Decyzją nr 3/96 Wojewody Wałbrzyskiego z dnia 31.01.1996 roku udzielono koncesji na wydobywanie bazaltu ze złoża „Lutynia" położonego na terenie gminy Lądek Zdrój. Zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr 2/WE/2017 z dnia 06 lutego 2017 roku stwierdzono wygaśniecie koncesji na wydobywanie bazaltu ze złoża „Lutynia I".Wydobycie kopaliny prowadzone było w ustanowionym koncesją obszarze górniczym „Lutynia" o powierzchni 75889 m², zaś powierzchnia ustanowionego terenu górniczego „Lutynia" wynosiła 841501 m². Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy wykreślił w 2017 roku z rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla, obszar górniczy: „Lutynia " nr w rejestrze XLIV/1/4. Eksploatacja surowca prowadzona była sposobem odkrywkowym. Kamieniołom zlokalizowany jest 1,5 km na północ od Lądka Zdroju w pobliżu granicy państwa. Przedmiotem wydobycia był bazalt, przydatny jako surowiec budowlany, w ilościach do 450 Mg/dobę. Obok kamieniołomu znajdował się zakład przeróbczy produkujący kamień łamany, tłuczeń i grys frakcji 0 – 6, 6 – 10 i 10 – 16 mm. Pozostałe po przeróbce odpady zagospodarowywane były na miejscu do remontu placów i dróg dojazdowych zakładu górniczego. Złoże „Lutynia" znajduje się w granicach Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego oraz w strefie „C" ochrony uzdrowiskowej Lądka Zdroju. W związku z powyższym wykazuje się jego konfliktowość w stosunku do funkcji uzdrowiskowej miasta Lądek Zdrój, a także w stosunku do obecności chronionych walorów przyrodniczych i krajobrazowych, zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie zakładu górniczego.

Na terenie gminy funkcjonuje Uzdrowiskowy Zakład Górniczy w Lądku Zdroju. Zakład działa w oparciu o koncesję nr 86/92 z dnia 30.10.1992 roku wydaną przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, która zezwala na wydobycie wód leczniczych ze złoża w Lądku Zdroju na obszarze i terenie górniczym o powierzchni 41,075 km², utworzonym decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 05.09.1996 roku. Koncesja nr 86/92 zmieniona decyzją Nr 21/2012 z dnia 26 września 2012 r. została wydana na okres do 26.09.2042 r. Przedmiotem wydobycia są słabozmineralizowane 0,02 % wody radonowo – siarczkowe, fluorkowe, termalne. Eksploatacja wód mineralnych nie jest konfliktowa w stosunku do otoczenia.

Południowe krańce gminy znajdują się w zasięgu granicy terenu górniczego ustanowionego dla złoża wapieni (marmurów) „Rogóżka", położonego na terenie gminy Stronie Śląskie. Złoże posiada koncesję na eksploatację ważną do 2016 roku. Złoże ma ustanowiony obszar górniczy „Rogóżka II" o powierzchni 15,8 ha i teren górniczy o powierzchni 103,4 ha. Na obszarze złoża oraz w jego pobliżu eksploatacja marmurów była prowadzona już od XVIII wieku, a po wojnie od 1949 do początków 1997 roku. Złoże udostępnione jest dwoma dużymi wyrobiskami od strony południowej i zachodniej. Wydobycie odbywało się za pomocą robót strzałowych, następnie odstrzelone bloki dzielone były na mniejsze i transportowane samochodami do zakładu przeróbczego w Stroniu Śląskim gdzie cięto je piłami diamentowymi na płyty okładzinowe i elementy płytowe. Od 1997 roku złoże nie jest eksploatowane, głównie z powodu niskiego uzysku bloków ze złoża związanego z silnym spękaniem skał. Na północ od złoża istnieje zwałowisko odpadów eksploatacyjnych o powierzchni 0,54 ha. Marmur wykorzystywany był do produkcji bloków wymiarowych i niewymiarowych dla budownictwa. Mógłby być także wykorzystywany do produkcji kruszywa łamanego i grysów do lastryko. Zakład przeróbczy zlokalizowany na terenie złoża zlikwidowano. Właściciel złoża nie przewiduje wznowienia eksploatacji kopaliny w najbliższym okresie. Złoże zaliczono do złóż rzadko występujących i małokonfliktowych dla otoczenia.

4.2.2. Pozostałe działalności produkcyjne

Dominujące w strukturze zagospodarowania terenu rozległe obszary leśne, związane z górską fizjografią terenu powodują, że gospodarka gminy Lądek Zdrój silnie związana jest z sektorem usługowym (przede wszystkim: lecznictwo uzdrowiskowe, turystyka, rekreacja, handel), a także z sektorem leśnym i rolniczym. Natomiast działalności produkcyjne w postaci niewielkich zakładów rzemieślniczych pełnią jedynie funkcję uzupełniającą. Miejscowe zakłady produkcyjne zlokalizowane są przede wszystkim na terenie miasta Lądek Zdrój (ulice: Fabryczna i Węglowa) oraz wsi: Trzebieszowice, Stójków, Skrzynka i Radochów. Budowa zakładów produkcyjnych w strefach ochrony uzdrowiskowej jest wykluczona na mocy ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

Generalnie na koniec 2007 roku na terenie gminy funkcjonowały 73 podmioty przemysłowe, z czego 72 zajmowały się przetwórstwem przemysłowym. Zaś budownictwo reprezentowało 101 podmiotów. Zdecydowana większość z nich to niewielkie zakłady, zatrudniające kilka – kilkanaście osób, zajmujące się rzemiosłem produkcyjnym. W 2007 roku liczba pracujących[30] w przemyśle i budownictwie na terenie gminy wynosiła 186

[30] Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

osób. Oznacza to, że na 100 osób w wieku produkcyjnym zaledwie 3 – 4 pracowały w przemyśle bądź budownictwie.
Szansą na rozwój aktywności gospodarczych na terenie gminy Lądek Zdrój, związanych z sektorem przemysłowym jest miejscowa baza surowcowa (np.: surowce skalne i drewno), a także stosunkowo niewielka odległość do głównych szlaków komunikacyjnych południowej Polski oraz bliskość granicy z Republiką Czeską. Obecnie cena 1m² terenu przeznaczonego pod działalności gospodarcze waha się w granicach od 60 do 150 złotych na terenie miasta oraz od 20 do 40 złotych na terenach wiejskich. Jej konkretna wysokość uzależniona jest od lokalizacji i stopnia uzbrojenia terenu w infrastrukturę techniczną.
Na terenie gminy obszary predysponowane do rozwoju funkcji produkcyjnych, poza miastem, zlokalizowane są praktycznie tylko w jej zachodniej części. Wynika to przede wszystkim z fizjografii terenu, a także związanej z nią obecnością cennych przyrodniczo obszarów chronionych, obejmujących praktycznie całą wschodnią i południową część gminy. Jako rozwojową przypisać można funkcję produkcyjną miastu Lądek Zdrój oraz wsiom Trzebieszowice (Gminna Strefa Aktywności Gospodarczych), Stójków, Skrzynka i Radochów oraz w mniejszym stopniu wsiom: Kąty Bystrzyckie i Konradów. Niemniej jednak w każdym z przypadków będzie to tylko funkcja uzupełniająca w stosunku do obecnej struktury gospodarczej.
Rozwój działalności produkcyjnych w skali odpowiedniej dla oferowanej podaży wymagać będzie wprowadzenia inwestycji zewnętrznych. Ułatwieniem może być fakt, że Gmina posiada uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Generalnie na wyżej wymienionych obszarach oczekuje się rozwoju nowoczesnych i zaawansowanych technologicznie inwestycji. Potencjalny sektor produkcyjny, najlepiej w postaci zakładów drobnej wytwórczości, nie może powodować strat w środowisku i powinien być podporządkowany obecnej ekologiczno – ochronnej funkcji danego obszaru.

4.3. Usługi rynkowe

Charakterystyczny w ostatnich 30 latach XX wieku dla krajów rozwiniętych proces serwicyzacji gospodarki postępuje w Polsce od ponad 20 lat. Rośnie odsetek zatrudnionych w III sektorze gospodarki narodowej. Dogodne położenie geograficzne gminy Lądek Zdrój oraz obecna struktura gospodarcza powoduje, że pożądany staje się dalszy rozwój sektora usługowego, w tym przede wszystkim usług: uzdrowiskowych, turystycznych, sportowych, rekreacyjnych, gastronomicznych oraz handlowych.

4.3.1. Handel

Ogółem w 2003[31] roku na terenie gminy Lądek Zdrój funkcjonowało 188 sklepów. Pracowało w nich 320 osób. Na 1 obiekt handlowy przypadało 48 mieszkańców. Większość sklepów, poza nielicznymi wyjątkami, to placówki małe i średnie, o powierzchni sprzedaży nie przekraczającej 100m². Ważniejszym ośrodkiem handlowym w gminie, poza miastem Lądek Zdrój, jest wieś Trzebieszowice. Zespoły usługowe o rozszerzonym zakresie znajdują się także we wsiach: Radochów, Stójków, Skrzynka i Konradów. W pozostałych miejscowościach nie ma obiektów handlowych zaopatrujących miejscową ludność w podstawowe produkty. Ponadto na terenie gminy funkcjonuje 1 stacja paliw.

Tabela 79. Gmina Lądek Zdrój – dostępność oraz nasycenie placówkami handlowymi w 2003 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2004]

Wyszczególnienie	Gmina Lądek Zdrój	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Liczba mieszkańców na 1 sklep	48,45	64,60	89,10
Liczba sklepów na 10 km²	16,07	16,04	16,43
Liczba pracujących na 1 sklep	1,70	1,97	2,56
Liczba mieszkańców na 1 stację paliw	9108	3700	4368
Liczba stacji paliw na 10 km²	0,09	0,28	0,33

Dostępność oraz nasycenie placówkami handlowymi dla mieszkańców gminy Lądek Zdrój jest korzystniejsze od przeciętnych uwarunkowań charakteryzujących powiat kłodzki i województwo dolnośląskie, zwłaszcza w zakresie liczby mieszkańców przypadających na 1 sklep. Niska liczba pracujących na 1 sklep świadczy o tym, że miejscowy handel to głównie zakłady osób fizycznych oraz firmy rodzinne. Należy w tym miejscu podkreślić, że miejscowy sektor usług handlowych (zwłaszcza specjalistyczny handel drobnodetaliczny) ma utrudnione możliwości rozwoju, ze względu na bliskie położenie tak dużego ośrodka usługowego jak miasto Kłodzko. Z drugiej jednak strony szanse na rozwój mają małe obiekty handlowe o asortymencie nie związanym z towarami szybko rotującymi (żywność, chemia gospodarcza, itp.), czyli placówki handlujące np.: sprzętem turystycznym, odzieżą, pamiątkami, itp., które chętnie lokalizują się w gminach uzdrowiskowo – turystycznych.

Tabela 80. Gmina Lądek Zdrój – placówki handlowe w 2009 roku [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Miejscowość	Ilość placówek handlowych
Lądek Zdrój	115

[31] Urząd Statystyczny we Wrocławiu począwszy od 2004 roku nie publikuje danych dotyczących ilości placówek handlowych w podziale na gminy i powiaty.

Kąty Bystrzyckie	0
Konradów	1
Lutynia	0
Orłowiec	0
Radochów	4
Skrzynka	1
Stójków	3
Trzebieszowice	7
Wojtówka	0

Na terenie gminy zlokalizowane są 3 wielkopowierzchniowe obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży większej niż 400 m²: Lądek Zdrój, ul. Rynek 17 (sklep spożywczy), Lądek Zdrój, ul. Ogrodowa 12 (sklep meblowy i AGD) oraz Stójków 17 (hurtownia materiałów budowlanych). Z punktu widzenia lokalnych potrzeb możliwe jest funkcjonowanie jeszcze jednego obiektu wielkopowierzchniowego o asortymencie spożywczym. Postulowana lokalizacja to przedmieścia miasta Lądek Zdrój.

4.3.2. Gastronomia

Niezbędnym elementem współtworzącym prestiż danego rejonu jest świadcząca wysoki poziom gastronomia. Należy rozwijać sieć tego typu placówek. W tym celu należy wykorzystać obecne rezerwy lokalizacyjne oraz budynki typu: świetlice wiejskie czy dawne zabytkowe obiekty. Obecna oferta obiektów gastronomicznych i gastronomiczno – rozrywkowych jest w miarę zróżnicowana i reprezentuje ją kilkadziesiąt placówek, z czego 33 w Lądku Zdroju 2 w Trzebieszowicach oraz po 1 w Konradowie i Orłowcu.

4.3.3. Pozostałe podmioty usługowe i rzemiosło

Oferta zakładów rzemieślniczych jest bogata i zróżnicowana. W szczególności świadczą one usługi: budowlane, gastronomiczne, mechaniki pojazdowej, pośrednictwo oraz inne czynności związane z sektorem produkcyjnym, budownictwem czy obsługą rolnictwa i leśnictwa. Na terenie Lądka Zdroju i Trzebieszowic zlokalizowane są Urzędy Pocztowe. Łącznie na terenie gminy w 2007 roku funkcjonowały 964 komercyjne podmioty usługowe z następujących sekcji: handel i naprawy (337), obsługa nieruchomości i firm (160), hotele i restauracje (105), budownictwo (101), transport, gospodarka magazynowa i łączność (72) oraz pośrednictwo finansowe (29). Należy nadmienić, że znaczna ilość zarejestrowanych na terenie gminy Lądek Zdrój podmiotów usługowych prowadzi działalność gospodarczą poza granicami gminy, głównie w Kłodzku i innych okolicznych miejscowościach.

Tabela 81. Gmina Lądek Zdrój – podmioty usługowe (bez handlu) w 2009 roku [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Miejscowość	**Ilość placówek usługowych**
Lądek Zdrój	384
Kąty Bystrzyckie	4
Konradów	6
Lutynia	3
Orłowiec	5
Radochów	10
Skrzynka	15
Stójków	9
Trzebieszowice	24
Wojtówka	1

Tabela 82. Gmina Lądek Zdrój – zakłady rzemieślnicze w 2009 roku [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Wyszczególnienie[32]	**Lądek Zdrój**	**Trzebieszowice**	**Skrzynka**	**Radochów**	**Stójków**
budowlaniec	25	7	2	2	2
fryzjer	7	–	–	–	–
mechanik samochodowy	6	–	–	–	1
stolarz	4	1	–	1	1
piekarz	2	–	–	–	–
fotograf	1	–	–	–	–
krawiec	1	–	–	–	–
zegarmistrz	1	–	–	–	–
szewc	1	–	–	–	–

[32] Zawody rzemieślnicze występujące w zakresie działalności podmiotów gospodarczych, figurujących w ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Miasta i Gminy Lądek Zdrój.

tapicer	1	–	–	–	–
jubiler	1	–	–	–	–

4.3.4. Pośrednictwo finansowe

W miejscowości Lądek Zdrój działalność gospodarczą prowadzą następujące placówki bankowe:

- PKO Bank Polski SA – ul. Kościuszki 15;
- Powiatowy Bank Spółdzielczy Strzelin – ul. Kościuszki 8;
- Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa – ul. Rynek 4.

Obecność oddziałów bankowych pozytywnie wpływa na prestiż gminy. Zarówno klienci detaliczni jak i przedsiębiorcy mogą korzystać z podstawowego wachlarza nowoczesnych usług finansowych. Na terenie gminy funkcjonują także podmioty oferujące usługi ubezpieczeniowe, itp.
Generalnie nasycenie siecią usługową oraz rzemieślniczą jest wystarczające z punktu widzenia lokalnych potrzeb. W perspektywie dalszy rozwój sektora usługowego uzależniony będzie głównie od rozwoju demograficznego poszczególnych miejscowości oraz od natężenia ruchu uzdrowiskowo – turystycznego.
Z pozostałych usług (rynkowych i nierynkowych), zwłaszcza ponadpodstawowych, związanych między innymi z: handlem, kulturą, szkolnictwem średnim i wyższym, służbą zdrowia, pośrednictwem finansowym, administracją powiatową i wojewódzką, itd., mieszkańcy gminy korzystają przede wszystkim w mieście Kłodzko, a także w Wałbrzychu i Wrocławiu.

4. 4. Turystyka

4.4.1. Główne atrakcje turystyczne

Przedstawione w rozdziałach nr 1 oraz 2 walory przyrodnicze i kulturowe gminy Lądek Zdrój determinują jej atrakcyjność turystyczną. Większość z nich, to jest: Śnieżnicki Park Krajobrazowy (obejmujący Masyw Śnieżnika, Góry Bialskie i Góry Złote), pomniki przyrody (w tym przede wszystkim Jaskinia Radochowska), rozległe tereny leśne, bogata sieć hydrograficzna, źródła wód mineralnych, sprzyjający turystyce i rekreacji klimat, zabytki budownictwa i architektury, itp. udostępnione są szerokiemu gronu odwiedzających. Obecna infrastruktura turystyczna gminy składa się z: obiektów noclegowych, zakładów uzdrowiskowych, pieszych, rowerowych, narciarskich i konnych znakowanych szlaków, niewielkiej stacji narciarskiej oraz szeregu usług towarzyszących, do których zaliczyć można między innymi: punkty informacji turystycznej czy lokale gastronomiczne. Gmina Lądek Zdrój stanowi również doskonały punkt wypadowy do położonych w pobliżu jej granic innych atrakcyjnych rejonów Sudetów Środkowych i Wschodnich, takich jak: kompleks narciarski „Czarna Góra", „Jaskinia Niedźwiedzia" w Kletnie, Park Narodowy Gór Stołowych, Góry Bystrzyckie, Góry Orlickie, czeskie Jesioniki, miasta: Kłodzko, Bystrzyca Kłodzka, Międzylesie i Złoty Stok, uzdrowiska: Kudowa Zdrój, Duszniki Zdrój, Polanica Zdrój, Długopole Zdrój, itp., itd.

4.4.2. Znakowane trasy turystyczne[33]

Po obszarze gminy prowadzą liczne znakowane trasy turystyczne. Są to zarówno piesze szlaki turystyczne Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego (PTTK), jak również ścieżki przyrodnicze ze stanowiskami dydaktycznymi, szlaki rowerowe, szlaki konne i szlaki do narciarstwa biegowego.
Szlaki piesze (łączna długość – około 56,5 km)[34]:

- **zielony**: PKP Radochów – Jaskinia Radochowska – Biały Kamień (621 m n.p.m.) – Trzmielak (725 m n.p.m.) – Przełęcz Jaworowa (705 m n.p.m.) – długość szlaku na terenie gminy – około 7,2 km;
- **zielony**: PKS Orłowiec – Przełęcz Różaniec (593 m n.p.m.) – Borówkowa (900 m n.p.m.) – Przełęcz Lądecka (665 m n.p.m.) – Lutynia – Maselnica (711 m n.p.m.) – Rozdroże Zamkowe (698 m n.p.m.) – Zamek Karpień (775 m n.p.m.) – Przełęcz Karpowska (753 m n.p.m.) – Czernik (832 m n.p.m.) – długość szlaku na terenie gminy – około 14 km;
- **niebieski**: Łysy Garb (720 m n.p.m.) – Polana nad Skrzynką – Przełęcz pod Bzowcem (668 m n.p.m.) – Jaskinia Radochowska – Radochów – Gruszczyn – Lądek Zdrój (ulice: Wiejska, Kościelna, Słodowa, Plac Staromłyński, Kościuszki, Ostrowicza, Leśna) – Droga Bukowa – Trojak (766 m n.p.m.) – Rozdroże Zamkowe (698 m n.p.m.) – Zamek Karpień (775 m n.p.m.) – Droga Gierałtowska – długość szlaku na terenie gminy – około 15,2 km;
- **żółty**: Lądek Zdrój Rynek – ulice: Słodowa, Krótka, Klonowa, Lipowa, Plac Mariański, Wolności, Bzowa, Graniczna – Szwedzkie Szańce (710 m n.p.m.) – Lutynia – Przełęcz Lądecka (665 m n.p.m.) – długość szlaku na terenie gminy – około 4,8 km;

[33] Opracowanie na podstawie mapy: „*Góry Złote*" 1:40000, Studio Wydawnicze Plan, 2007.

[34] Podany jest tylko orientacyjny przebieg szlaków na terenie gminy Lądek Zdrój.

- **żółty**: Żabnica (720 m n.p.m.) – Kwaśniak (644 m n.p.m.) – Grodnik (626 m n.p.m.) – długość szlaku na terenie gminy – około 3,2 km;
- **czerwony**: Kąty Bystrzyckie – Przełęcz Farna Lgota (502 m n.p.m.) – Lądek Zdrój (ulice: Kłodzka PKP, Rynek, Łąkowa, Wiosenna) – Przełęcz Pod Konikiem (572 m n.p.m.) – Wojtówka – Orłowiec – Przełęcz Jaworowa (705 m n.p.m.) – długość szlaku na terenie gminy – około 12 km. Szlak jest częścią Głównego Szlaku Sudeckiego im. dr Mieczysława Orłowicza relacji: Świeradów Zdrój – Paczków.

Ścieżki przyrodnicze (łączna długość – około 46,5 km):

czerwona: Lądek Zdrój Rynek – ulice: Łąkowa, Wiosenna – Modzel (694 m n.p.m.) – Chłopska Kopa (698 (m n.p.m.) – Strzybnik (720 m n.p.m.) – Gomółka (779 m n.p.m.) – Borówkowa (900 m n.p.m.) – Młyńska (826 m n.p.m.) – Wrzosówka – Skalny Wąwóz – Lutynia – Droga Graniczna – Lądek Zdrój ulice: Zamenhofa, Klonowa, Łąkowa, Słodowa – Lądek Zdrój Rynek – długość ścieżki (pętli) na terenie gminy – około 12,8 km;

czerwona: Lądek Zdrój Plac Partyzantów – ulice: Paderewskiego, Kościuszki, Moniuszki – Arboretum – źródło św. Jadwigi – Kobyliczne Siodło – Trojak (766 m n.p.m.) – Rozdroże Zamkowe (698 m n.p.m.) – Zamek Karpień (775 m n.p.m.) – Królówka (782 m n.p.m.) – źródło św. Antoniego – Trzy Ambony – Skalny Ząb – Stołowe Skały – (552 m n.p.m.) – Stójków PKP – Wysoki Okap – Szubieniczna Góra (534 m n.p.m.) – Lądek Zdrój Droga Myśliwska – Lądek Zdrój ulice: Konopnickiej , Spacerowa – Lądek Zdrój Plac Partyzantów – długość ścieżki (pętli) na terenie gminy – około 11,2 km;

czerwona: Lytynia – Szwedzkie Szańce (710 m n.p.m.) – Maselnica (711 m n.p.m.) – Trawieńska Góra (755 m n.p.m.) – Kobyla Kopa (860 m n.p.m.) – Bukowa Kopa (851 m n.p.m.) – Przełęcz Karpowska (753 m n.p.m.) – długość ścieżki na terenie gminy – około 4 km;

niebieska: Lądek Zdrój Plac Mariański – ulice: Cienista, Ostrowicza, Leśna – Droga Leśna – Droga Piasta – Skalny Ząb – Stołowe Skały (552 m n.p.m.) – źródło Józefiny – Lądek Zdrój ulice: Kościuszki, Cienista – Lądek Zdrój Plac Mariański – długość ścieżki (pętli) na terenie gminy – około 4,5 km;

niebieska: Lądek Zdrój Plac Mariański – ulice: Wolności, Graniczna – Dolina Zwodnika – Farna Łąka – Karpno – Przełęcz Karpowska (753m n.p.m.) – długość ścieżki na terenie gminy – około 5,2km;

żółta: Lądek Zdrój Rynek – ulice: Łąkowa, Gerberów, Fiołkowa, Niezapominajek – Droga Graniczna – Ułęże – Strzybnik (720m n.p.m.) oraz odnoga ścieżki od Drogi Granicznej przez Lądek Zdrój ulice: Zamenhofa, Klonowa, Krótka, Słodowa – Lądek Zdrój Rynek – długość ścieżki na terenie gminy – około 5,2km;

żółta: Przełęcz Lądecka (665 m n.p.m.) – Lutynia – wokół Szwedzkich Szańców (710 m n.p.m.) – Lutynia – długość ścieżki na terenie gminy – około 3,6 km.

Szlaki rowerowe (łączna długość – około 75,5 km)[35]:

- **czerwony**: Lądek Zdrój Rynek – ulice: Kłodzka, Fabryczna – PKP Lądek Zdrój – Przełęcz Farna Lgota (502 m n.p.m.) – Kąty Bystrzyckie – Przełęcz Pod Chłopkiem (733 m n.p.m.) – Karczmisko (694 m n.p.m.) – Konradów – Kwaśniak (644 m n.p.m.) – Grodnik (626 m n.p.m.) – Prosta (572 m n.p.m.) – PKP Trzebieszowice – Radochów – Gruszczyn – Lądek Zdrój ulice: Wiejska, Kościelna – Lądek Zdrój Rynek – długość szlaku (pętli) na terenie gminy – około 26 km;
- **czerwony**: Przełęcz Lądecka (665 m n.p.m.) – Wrzosówka – długość szlaku na terenie gminy – około 1,5 km;
- **niebieski**: Lądek Zdrój ulice: Klonowa, Łąkowa, Widok – Wojtówka – Gomółka (779 m n.p.m.) – Wrzosówka – Skalny Wąwóz – Lutynia – Droga Graniczna – Lądek Zdrój ulice: Zamenhofa, Klonowa – długość szlaku (pętli) na terenie gminy – około 11,5 km;
- **niebieski**: Skrzynka – dalej w stronę Droszkowa – długość szlaku na terenie gminy – około 2 km;
- **zielony**: Jaskinia na Ścianie – Konradów – Radochów – Jaskinia Radochowska – długość szlaku na terenie gminy – około 8,5 km;
- **zielony**: Przełęcz Lądecka (665 m n.p.m.) – Lutynia – Szwedzkie Szańce (710 m n.p.m.) – Farna Łąka – Samotna Łąka – Rozdroże Zamkowe (698 m n.p.m.) – Przełęcz Karpowska (753 m n.p.m.) – Droga Gierałtowska – długość szlaku na terenie gminy – około 9 km;
- **żółty**: Trzebieszowice – Skrzynka – Polana Nad Skrzynką – Dzika Dolina – Przełęcz Jaworowa (705 m n.p.m.) – długość szlaku na terenie gminy – około 8 km;
- **ER2**: Przełęcz Lądecka (665 m n.p.m.) – Lutynia – Graniczna Droga Królewska – Lądek Zdrój ulice: Graniczna, Wolności, Plac Mariański, Orla, Ostrowicza, Kościuszki, Moniuszki – Arboretum – źródło św. Jadwigi – Droga Piasta – Rozdroże Gierałtowskie (665 m n.p.m.) – Droga Gierałtowska – długość szlaku na terenie gminy – około 9 km. Szlak jest częścią euroregionalnej trasy rowerowej ER2 „Liczyrzepa”.

[35] Podany jest tylko orientacyjny przebieg szlaków na terenie gminy Lądek Zdrój.

Szlaki konne (łączna długość – około 4 km)[36]:

- Stójków – Siedlica – Przełęcz Farna Lgota (502 m n.p.m.) – Kąty Bystrzyckie – długość szlaku na terenie gminy – około 4 km.

Trasy narciarskie (biegowe) (łączna długość – około 9 km):

- **czerwona**: trasa wokół Szubienicznej Góry (534 m n.p.m.) – długość trasy – około 2 km;
- **niebieska**: trasa wokół Trojaka (766 m n.p.m.) przez: Wielką Drogę Okólną – Rozdroże Zamkowe (698 m n.p.m.) – Drogę Jelenią – Drogę Piasta. Z odnogą do Lądka Zdroju do ulicy Moniuszki – długość trasy – około 7 km.

Trasy samochodowe (łączna długość – około 23 km) - dla turystów zmotoryzowanych przygotowywana jest obecnie koncepcja „Transgranicznego Szlaku Królewny Marianny Orańskiej", obejmującego swym zasięgiem obszary powiatu ząbkowickiego i kłodzkiego oraz tereny położone w Republice Czeskiej, przyległe do południowej i wschodniej części Ziemi Kłodzkiej. Całkowita długość trasy wyniesie 196+400 km. Na terenie gminy Lądek Zdrój szlak prowadzić będzie od granicy z gminą Złoty Stok drogą wojewódzką nr 390, poprzez Orłowiec i Radochów do Lądka Zdroju. Następnie drogą wojewódzką nr 392 do granicy z gminą Stronie Śląskie. W drodze powrotnej szlak prowadzić będzie z Lądka Zdroju do przejścia granicznego Lutynia/Travná. Całkowita długość szlaku na terenie gminy Lądek Zdrój wyniesie 23 km.
Stacja Narciarska „Lądek Zdrój" jest niewielkim ośrodkiem narciarskim położonym na północnych stokach Trojaka (766 m n.p.m.). Wyciąg znajduje się na wysokości 600 m n.p.m., a różnica poziomów między początkiem, a końcem stoku wynosi 100 m. Od części zdrojowej Lądka Zdroju ośrodek oddalony jest o około 300 m. Na terenie stacji narciarskiej „Lądek Zdrój" pracują dwa nowoczesne wyciągi:

- wyciąg orczykowy o przepustowości 1200 osób/h i długości około 600m;
- wyciąg talerzykowy o przepustowości 700 osób/h i długości około 350m.

Na wyciągu zainstalowano nowoczesne oświetlenie metalo–halogenkowe o mocy 15kW. Optymalne warunku do szusowania zapewnia zainstalowany na stoku system sztucznego naśnieżania. Składa się on aż 9 punktów rozmieszczonych na wszystkich trasach. Na terenie ośrodka znajduje się wypożyczalnia nart oraz punkt gastronomiczny. Planuje się powiększenie wyciągu.
Przedstawiona powyżej sieć tras pieszych i rowerowych jest wystarczająca z punktu widzenia potrzeb. Praktycznie każdy obiekt godny zwiedzenia znajduje się na szlaku lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Szlaki są ze sobą również bardzo dobrze skomunikowane. Zasadnicze znaczenie dla podniesienia rangi Lądka Zdroju jako ośrodka turystycznego ma integracja systemu polskich szlaków z trasami w Republice Czeskiej. Pewien niedobór obserwowany jest w znikomej ilości biegowych szlaków narciarskich oraz tras konnych. Poza niewielką stacją narciarską „Lądek Zdrój" brak jest innych zjazdowych tras narciarskich oraz infrastruktury w postaci wyciągów. Ogółem na terenie gminy Lądek Zdrój infrastruktura znakowanych tras turystycznych składa się z: 56,5km szlaków pieszych, 46,5km ścieżek przyrodniczych, 75,5km szlaków rowerowych, 4 km szlaków konnych i 9km biegowych tras narciarskich.
Powyższe oznacza, że gęstość znakowanych tras dla turystyki pieszej (szlaki piesze + ścieżki przyrodnicze) wynosi 8,8km na każde 10 km² powierzchni gminy, a dla turystyki rowerowej – 6,5 km na każde 10 km² powierzchni gminy.

4.4.3. Baza noclegowa

Gmina Lądek Zdrój dysponuje następującą, zarejestrowaną bazą noclegową (w kolejności alfabetycznej):
Hotele:

- Arabeska ***, ul. Paderewskiego 4, Lądek Zdrój;
- Mir – Jan ***, ul. Kościuszki 78, Lądek Zdrój;
- Zamek na Skale ****, Trzebieszowice 151.

Sanatoria:

- 23 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo – Rehabilitacyjny, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Plac Mariański 7/8, Lądek Zdrój;
- FWP Sanatorium im. dr A. Ostrowicza , ul. Paderewskiego 5, Lądek Zdrój.;
- Uzdrowisko Lądek – Długopole SA, ul. Wolności 4, Lądek Zdrój.

Ośrodki i Pokoje Gościnne: Apartament „Ambasador", ul. Zwycięstwa 21/1, Lądek Zdrój; Apartament „Familia", ul. Kościuszki 32/1, Lądek Zdrój; Apartament „STOKROTKA", Trzebieszowice 32; Apartament w Uzdrowisku „Maria", ul. Kościuszki 13, Lądek Zdrój; Apartamenty Rodzinne Przy Lotniku, ul. Górzysta 8, Lądek Zdrój; Centrum Konferencji i Rekreacji „Geovita", ul. Graniczna 14, Lądek Zdrój; Centrum Konferencyjno – Rehabilitacyjne „Złoty Łan", ul. Żwirki i Wigury 14, Lądek Zdrój; Dom „Pod Wyciągiem", ul. Kopernika 16, Lądek Zdrój; Dom letniskowy „Księżycowa Dolina", Wojtówka; Dom Wczasowy „Magnolia", Plac Partyzantów 3, Lądek Zdrój; Domek „Na Klonowej", ul. Klonowa 7, Lądek Zdrój; DW „Apis", ul. Miła 5, Lądek Zdrój; DW

[36] Podany jest tylko orientacyjny przebieg szlaków na terenie gminy Lądek Zdrój.

„Cecylia”, ul. Orla 1, Lądek Zdrój; DW „Sunvita”, ul. Górzysta 2, Lądek Zdrój; „Lido”, ul. Kościuszki 23 A, Lądek Zdrój; Mieszkanko weekendowo – pobytowe, ul. Cienista 5/3, Lądek Zdrój; Mini – Hotel, ul. Miła 6, Lądek Zdrój; Ośrodek Górski, Orłowiec 38; Ośrodek Obsługi Turystyki i Szkoleń „Lech i Czech”, Lutynia 26; Ośrodek Wczasowo – Kolonijny „Hel”, ul. Kościuszki 15, Lądek Zdrój; OW „Bankowy”, ul. Kościuszki 8, Lądek Zdrój; OW „Iskierka”, ul. Klonowa 11, Lądek Zdrój; OW „Kabatek”, ul. Graniczna 8, Lądek Zdrój; OWS „Exploris”, ul. Kopernika 5/7, Lądek Zdrój; OWS „Trojan”, ul. Leśna 4a, Lądek Zdrój; Pensjonat „Jaskółka”, ul. Fabryczna 1a, Lądek Zdrój; Pensjonat „Wasama”, ul. Jadwigi 1, Lądek Zdrój; Pokoje Gościnne „Jamka”, ul. Kopernika 14, Lądek Zdrój; Pokoje Gościnne „KLEO”, ul. Zamkowa 13, Lądek Zdrój; Pokoje gościnne „Rafmet", ul. Zamenhofa1a, Lądek Zdrój; Pokoje gościnne „Willa Dana”, ul. Wolności 10, Lądek Zdrój; Pokoje gościnne „Willa Trzech Wieszczy", ul. Trzech Wieszczy 5, Lądek Zdrój; Pokoje Gościnne „Złota Palma", ul. Zwycięstwa 6, Lądek Zdrój; Pokoje Gościnne „AGA”, Konradów 33; Pokoje gościnne „Ingrid”, ul. Kościuszki 70, Lądek Zdrój; Pokoje Gościnne „JOLA”, ul. Wolności 12, Lądek Zdrój; Pokoje Gościnne „Pekin”, ul. Kościuszki 54, Lądek Zdrój; Pokoje gościnne „Stam-bud”, ul. Kopernika 1, Lądek Zdrój; Pokoje gościnne „Szarotka”, ul. Górzysta 6, Lądek Zdrój; Pokoje gościnne „Złocień”, ul. Kościuszki 21a, Lądek Zdrój; Pokoje Gościnne, ul. Brzozowa 3a, Lądek Zdrój; Pokoje Gościnne, ul. Brzozowa 4b, Lądek Zdrój; Pokoje Gościnne, ul. Wolności 11, Lądek Zdrój; Pokoje Gościnne, ul. Wolności 13, Lądek Zdrój; Pokoje Gościnne, ul. Kopernika 13, Lądek Zdrój; Proharmonia Rezydencja Wellness, ul. Leśna 4, Lądek Zdrój; Villa Melania – Pokoje gościnne, ul. Górzysta 4, Lądek Zdrój; Willa „Alexander”, ul. Cienista 3, Lądek Zdrój; Willa „Carina”, ul. Wolności 9, Lądek Zdrój; Willa „Dwie Siostry”, Stójków 42; Willa „Elysium”, ul. Kościuszki 23, Lądek Zdrój; Willa „Ewa”, ul. Spacerowa 5, Lądek Zdrój; Willa „INA”, ul. Leśna 1, Lądek Zdrój; Willa „Janina”, ul. Paderewskiego 3, Lądek Zdrój; Willa „Jodła”, ul. Kopernika 4, Lądek Zdrój; Willa „Marianna”, ul. Kościuszki 84, Lądek Zdrój; Willa „Maxim", ul. Cienista 1, Lądek Zdrój; Willa „Natalia”, ul. Kosmonautów 7, Lądek Zdrój; Willa „Natura”, ul. Kopernika 10, Lądek Zdrój; Willa „Promyk”, ul. Konopnickiej 4, Lądek Zdrój; Willa „Sielanka", ul. Moniuszki 1, Lądek Zdrój; Willa „Watra”, ul. Brzozowa 14, Lądek Zdrój; Willa „Weronika”, ul. Świerczewskiego 2, Lądek Zdrój; Willa, ul. Świerczewskiego 35, Lądek Zdrój.

Agroturystyka: Agroturystyka, Lutynia 13; Agroturystyka, Konradów 48; Agroturystyka „Dom pod Aniołem”, Orłowiec 11; Agroturystyka „Pod Lipą”, Stójków 32; Agroturystyka „Słoneczna Dolina”, Stójków 46; Agroturystyka „Willa Anna”, Stójków 35; Agroturystyka Dariusz Lorenowicz, Stójków 16; Chata w Kątach Bystrzyckich, Kąty Bystrzyckie 15; Dom „Skowronki”, Radochów 144; Gospodarstwo agroturystyczne, Radochów 77; Gospodarstwo agroturystyczne „Kamiz", Wojtówka 22a; Gospodarstwo agroturystyczne „Alaskański Zaprzęg”, Radochów 150b; Gospodarstwo agroturystyczne „Gronie Pod Kasztanem”, Konradów 73; Gospodarstwo agroturystyczne „Nad strumykiem”, Kąty Bystrzyckie 12; Gospodarstwo agroturystyczne „Radocha – agro”, Radochów 135b; Gospodarstwo agroturystyczne „Stanica Jesionów”, Orłowiec 14; Gospodarstwo agroturystyczne „U Michała”, Orłowiec 3; Gospodarstwo agroturystyczne, Wojtówka 3; Gospodarstwo Agroturystyczne, ul. Wiejska 35, Lądek Zdrój; Gospodarstwo gościnne, Radochów 97; Gospodarstwo gościnne „Pod Bukiem”, Kąty Bystrzyckie 30.

Według powyższych danych baza noclegowa na terenie miasta i gminy składa się z około 3400 miejsc noclegowych, z czego: 1150 miejsc w sanatoriach, 250 w hotelach, 1750 w domach wczasowych, ośrodkach wypoczynkowych, pensjonatach i pokojach gościnnych oraz 250 w agroturystyce. Standard bazy noclegowej jest zróżnicowany. Oferta miejscowych hoteli i ośrodków SPA skierowana jest głównie dla bardziej zamożnych gości, oferta sanatoriów skierowana jest przede wszystkim do kuracjuszy, natomiast oferta pozostałych obiektów jest dopasowana dla rodzin, turystów indywidualnych, a także dla młodzieży.

Według danych GUS z 2007 roku na terenie gminy Lądek Zdrój funkcjonowało 11 turystycznych obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania[37], dysponujących 866 całorocznymi miejscami noclegowymi. Z bazy noclegowej na terenie gminy skorzystało 30235 gości, w tym 956 zagranicznych. Udzielono im łącznie 111347 noclegów, w tym 3120 dla gości zagranicznych. Oznacza to, że średni pobyt 1 gościa trwał około 3,7 dnia, w tym gościa zagranicznego 3,3 dnia.

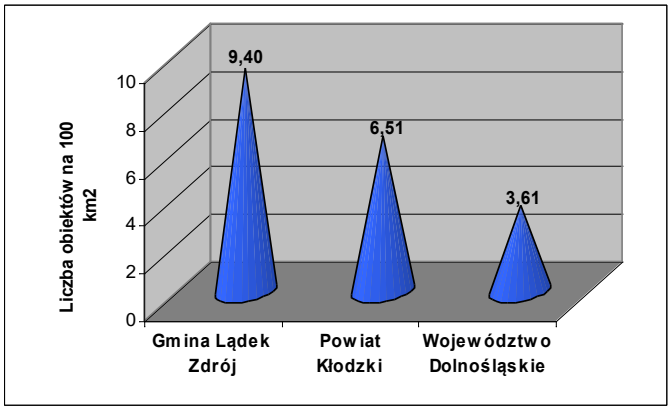
Tabela 83. Gmina Lądek Zdrój – baza noclegowa turystyki w 2007 roku (I) [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Wyszczególnienie	Gmina Lądek Zdrój	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Obiekty noclegowe ogółemna 100 km²	9,40	6,51	3,61
Liczba miejsc noclegowych ogółem na 100 km²	740,17	482,29	235,57
Liczba miejsc noclegowych ogółem na 1000 mieszkańców	99,86	47,98	16,32
Liczba korzystających z noclegów na 1 miejsce noclegowe	34,91	29,87	43,05
Liczba korzystających z noclegów turystów zagranicznych na 1 miejsce noclegowe	1,10	2,81	10,81
Liczba udzielonych noclegów na 1 miejsce noclegowe	128,58	100,43	112,11
Liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym na 1 miejsce noclegowe	3,60	10,77	27,87
Średnia ilość udzielonych noclegów na 1 gościa	3,68	3,36	2,60
Średnia ilość udzielonych noclegów na 1 gościa z zagranicy	3,26	3,84	2,58

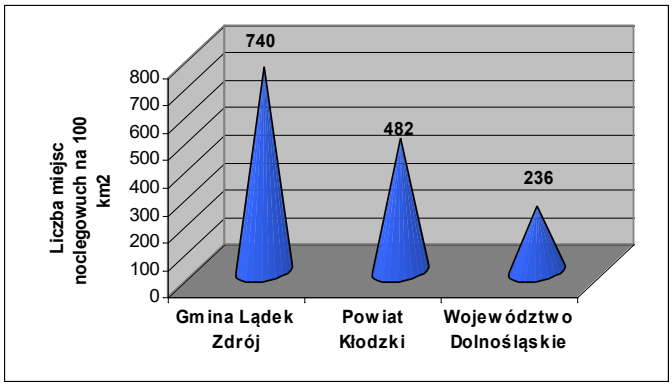
[37] Główny Urząd Statystyczny (GUS) pod tym pojęciem obejmuje tylko wybrane obiekty zbiorowego zakwaterowania, spełniające określone normy, między innymi: zarejestrowana działalność gospodarcza lub osobowość prawna w sektorze usług turystycznych (sekcja: hotele i restauracje), odpowiednia liczba miejsc noclegowych, standard, a przede wszystkim na bieżąco prowadzona statystyka dotycząca udzielanych noclegów.

Obłożenie bazy noclegowej[38] w %	35,23	27,52	30,72

Gęstość turystycznych obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania oraz miejsc noclegowych liczonych na 100km² jest w gminie Lądek Zdrój blisko o 50% wyższa od średniej charakteryzującej powiat kłodzki. Jednocześnie jest także ponad 2,5–krotnie (liczba obiektów na 100km²) oraz blisko 3–krotnie (liczba miejsc noclegowych na 100km²) wyższa od przeciętnej występującej w całym województwie dolnośląskim (wliczając w nie także wszystkie typowo rolnicze gminy wiejskie). Wartość tych współczynników jest jednocześnie wyrazem „przewagi" gminy Lądek Zdrój i powiatu kłodzkiego pod względem wyposażenia w bazę turystyczną w stosunku do całego województwa. Potwierdzeniem tej przewagi jest 6–krotna różnica na korzyść jaka dzieli gminę Lądek Zdrój i powiat kłodzki (3–krotnie) od średniej w województwie pod względem liczby miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców. Należy nadmienić, że tylko w powiecie kłodzkim znajduje się blisko 15 % wszystkich obiektów noclegowych oraz blisko 17 % wszystkich miejsc noclegowych zarejestrowanych w całym województwie, zaś na terenie gminy Lądek Zdrój znajduje się ponad 10 % wszystkich obiektów noclegowych oraz blisko 11 % wszystkich miejsc noclegowych zarejestrowanych w całym powiecie kłodzkim. Natomiast wskaźniki wykorzystania turystycznych miejsc noclegowych (liczba korzystających gości na 1 miejsce noclegowe, liczba udzielonych noclegów na 1 miejsce noclegowe) nie prezentują się już tak korzystnie w stosunku do średniej dla powiatu, a zwłaszcza do średniej dla województwa, przede wszystkim w kategoriach dotyczących turystów zagranicznych. Potwierdzeniem powyższego jest fakt, że spośród wszystkich zarejestrowanych noclegów udzielonych turystom w 2007 roku w powiecie kłodzkim, niecałe 14 % udzielono w gminie Lądek Zdrój, w tym zaledwie 3,66 % w przypadku turystów zagranicznych. Oznaczać to może mniejszą popularność turystyczną gminy Lądek Zdrój, wyrażoną niższym popytem na miejsca noclegowe w stosunku do konkurencyjnych gmin. Może to również oznaczać nadpodaż miejsc noclegowych w gminie Lądek Zdrój (w porównaniu do powiatu kłodzkiego i województwa dolnośląskiego) w stosunku do odwiedzających te rejony turystów.

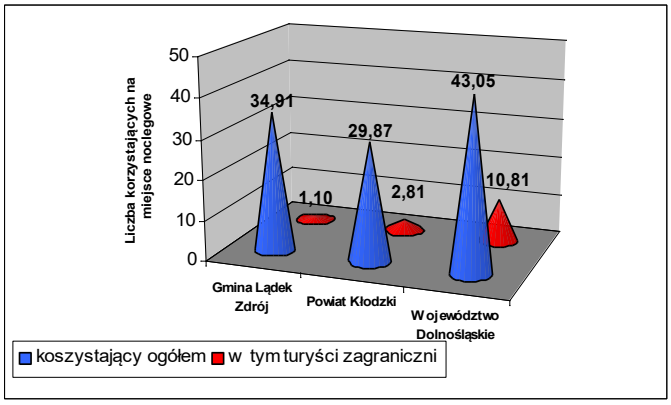

Rysunek 24. Gmina Lądek Zdrój – turystyczne obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania w 2007 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Rysunek 25. Gmina Lądek Zdrój – miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania w 2007 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

[38] Liczba udzielonych noclegów w ciągu roku w stosunku do liczby wszystkich miejsc noclegowych * ilość dni w roku.

Rysunek 26. Gmina Lądek Zdrój – korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania w 2007 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Powiat Kłodzki, a wraz z nim gmina Lądek Zdrój, aspirują do roli regionu kojarzonego głównie z szeroko pojętymi usługami turystycznymi (sporty letnie i zimowe, rekreacja, lecznictwo uzdrowiskowe, itp.). W skali województwa dolnośląskiego podobną rolę pełni powiat jeleniogórski ziemski. Oba regiony są do siebie podobne pod względem walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz oferty turystycznej. Można nawet użyć stwierdzenia, że regiony te konkurują ze sobą w dziedzinie usług turystycznych. W tym miejscu należy pokreślić, że pomimo rozwoju infrastruktury turystycznej na terenie powiatu kłodzkiego, w tym gminy Lądek Zdrój, region ten na dzień dzisiejszy dalece odbiega od oferty noclegowej powiatu jeleniogórskiego, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 84. Gmina Lądek Zdrój – baza noclegowa turystyki w 2007 roku (II) [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Wyszczególnienie	**Gmina Lądek Zdrój**	**Powiat Kłodzki**	**Powiat Jeleniogórski**
1	***2***	***3***	***4***
Obiekty noclegowe ogółem na 100km²	9,40	6,51	45,61
Liczba miejsc noclegowych ogółem na 100 km²	740,17	482,29	2372,89
Liczba miejsc noclegowych ogółem na 1000 mieszkańców	99,86	47,98	233,11
Liczba korzystających z noclegów na 1 miejsce noclegowe	34,91	29,87	26,94
1	***2***	***3***	***4***
Liczba korzystających z noclegów turystów zagranicznych na 1 miejsce noclegowe	1,10	2,81	2,58
Liczba udzielonych noclegów na 1 miejsce noclegowe	128,58	100,43	89,60
Liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym na 1 miejsce noclegowe	3,60	10,77	9,67
Średnia ilość udzielonych noclegów na 1 gościa	3,68	3,36	3,33
Średnia ilość udzielonych noclegów na 1 gościa z zagranicy	3,26	3,84	3,74
% wszystkich obiektów w skali województwa	1,53	14,86	39,72
% wszystkich miejsc noclegowych w skali województwa	1,84	16,86	31,66
% wszystkich udzielonych noclegów w skali województwa	2,11	15,11	25,30
% udzielonych noclegów turystom zagranicznym w skali województwa	0,24	6,51	10,99

4.4.4. Potencjalne kierunki rozwoju turystyki

Miasto Lądek Zdrój jest obecnie postrzegane przede wszystkim jako ośrodek turystyczny z szeroką ofertą usług lecznictwa uzdrowiskowego. Nieco inaczej przedstawia się potencjał sektora turystycznego w pozostałych rejonach gminy, które kojarzą się przede wszystkim z rolnictwem i leśnictwem. Zasadne wydaje się więc wykorzystanie rzeczywistych i potencjalnych możliwości rozwoju turystyki na obszarach, gdzie funkcja ta nie była dotychczas należycie rozwijana, zważywszy na niewykorzystane walory krajobrazowe oraz zasoby sportowe i rekreacyjne terenów wiejskich gminy Lądek Zdrój. Obszar ten wskazany jest do umiarkowanego ruchu turystycznego, który może wspomagać rozwój ekonomiczny poszczególnych miejscowości i gospodarstw rolnych.
Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju należy promować inwestycje sportowe i turystyczne oparte na koncepcji ekorozwoju, harmonijnie wpisanego w struktury przyrodnicze, gospodarcze oraz społeczne regionu. Ekologiczny rozwój turystyki powinien być nastawiony na budowę małych ośrodków dla turystów poszukujących spokoju i odosobnienia oraz kontaktu z naturą. Ten kierunek, zgodny z ideą ekorozwoju, zakłada unikanie degradacji walorów przyrodniczych. Tereny wiejskie gminy Lądek Zdrój predysponowane są do rozwoju trzech rodzajów aktywizacji ekoturystycznej:

- agroturystyka – tworzona w oparciu o bazę noclegową i żywieniową indywidualnych gospodarstw rolnych. Predysponowane do rozwoju agroturystyki są wszystkie miejscowości wiejskie w gminie;

- turystyka wiejska – baza noclegowa i żywieniowa w specjalnie przygotowanych punktach. Mogą to być: nowo budowane niewielkie ośrodki, istniejące zabudowania folwarczne, pola biwakowe, campingi. Predysponowane do rozwoju turystyki wiejskiej są wszystkie miejscowości wiejskie w gminie;
- turystyka umiarkowanie masowa – w oparciu o większe ośrodki noclegowe z towarzyszącą im infrastrukturą, np.: w postaci niewielkich wyciągów narciarskich i tras do narciarstwa zjazdowego, z wykorzystaniem ku temu obszarów naturalnie predysponowanych do tego rodzaju aktywności, a więc bez głębszej ingerencji w środowisko naturalne. Predysponowane do rozwoju tych funkcji, a zwłaszcza związanych z narciarstwem są miejscowości: Kąty Bystrzyckie, Konradów, Lutynia, Wojtówka i Wrzosówka.

Biorąc pod uwagę zasoby przyrodniczo – krajobrazowe regionu oczekuje się rozwoju następujących form ekoturystyki:

- krajoznawcza – polegająca na zwiedzaniu różnych miejsc i obiektów. Ta forma dotyczy zarówno turystów wypoczywających kilka godzin, jak i kilku dni;
- rekreacyjna weekendowa – przyjazdy w wolne dni od pracy z możliwością zakwaterowania, połączona z różnymi formami turystyki specjalistycznej;
- turystyka specjalistyczna: turystyka rowerowa; turystyka wodna; obserwacje przyrody; fotografika; hippika; myślistwo; wędkarstwo; grzybobranie; turystyka zdrowotna; narciarstwo.

Aby osiągnąć wyżej wymieniony cel należy przede wszystkim:

- zainwestować w budowę nowych funkcjonalnych obiektów sportowo – rekreacyjnych na terenach wiejskich;
- przygotować nową bazę noclegową i gastronomiczną, zwłaszcza w większych wsiach;
- przygotować zabytki kultury i przyrody na przyjęcie turystów poprzez: urządzenie parkingów, ogrodzenia oraz inne działania zależne od specyfiki miejsca;
- zorganizować tereny do liniowej i obszarowej penetracji turystycznej na przyjęcie wypoczywających: pola biwakowe, wiaty, punkty widokowe, stanowiska do łowienia ryb, ambony, itp.

Ponadto wskazane jest wprowadzanie funkcji turystycznych do obiektów zabytkowych. Przede wszystkim poprzez adaptację zespołów dworskich i pałacowych na hotele, zajazdy lub pensjonaty z towarzyszącymi im usługami gastronomicznymi i rozrywkowymi. Aby wykorzystać istniejący potencjał tych obiektów należy doskonalić ich standard, dostosować infrastrukturę do wymogów architektonicznych, ekologicznych oraz ogólnych uwarunkowań ładu przestrzennego.
Atrakcje krajobrazowe gminy oraz istniejący popyt na usługi sportowo – rekreacyjne powinny wpłynąć na rozbudowę oraz unowocześnienie infrastruktury turystycznej, szczególnie bazy noclegowo – gastronomicznej. Równie istotne jest zwiększanie standardu istniejących obiektów. Rozwój turystyki winien być powiązany z szeroką promocją walorów gminy na rynkach krajowych i zagranicznych oraz jednoczesną restrukturyzacją innych działów gospodarki.

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

5.1. Komunikacja

Gmina Lądek Zdrój, jak na jednostkę o urozmaiconym górskim ukształtowaniu terenu, posiada dobrze rozwinięty i wystarczający pod względem gęstości sieci komunikacyjnej układ drogowy i komunikacyjny. Z punktu widzenia połączeń lokalnych i regionalnych położenie komunikacyjne gminy jest bardzo korzystne, ponieważ posiada ona dogodne połączenia drogowe zarówno z Kłodzkiem i Złotym Stokiem, a dalej z Wrocławiem i Opolem.

Przejścia graniczne:
Na terenie gminy zlokalizowane jest pieszo-rowerowe przejście graniczne Lytynia / Travná, zlokalizowane na Przełęczy Lądeckiej, w odległości 6 km od centrum Lądka Zdroju. Dzięki temu przejściu układ drogowy gminy posiada bezpośrednie połączenie z układem drogowym Czech.

Drogi krajowe:
Przez teren gminy nie przebiegają drogi krajowe. Jednakże w odległości 17 km od Lądka Zdroju, w miejscowości Żelazno, przebiega droga krajowa nr 33 łącząca Kłodzko z Boboszowem, gdzie zlokalizowane jest drogowe przejście graniczne pomiędzy Polską a Czechami. Dzięki trasie nr 33 otwiera się możliwość dogodnego dojazdu w centralne, południowe i wschodnie rejony Republiki Czeskiej. Najważniejszą jednak drogą, która przebiega w odległości 28 km od Lądka Zdroju (przez miejscowość Kłodzko) jest droga krajowa nr 8 relacji: Kudowa Słone (przejście graniczne Polska / Czechy) – Wrocław – Warszawa – Białystok – Ogrodniki (przejście graniczne Polska / Litwa). Droga nr 8 to jedna w ważniejszych osi komunikacyjnych w skali całego kraju. Dodatkowo w odległości 19 km od Lądka Zdroju, w miejscowości Złoty Stok, przebiega droga krajowa nr 46 relacji: Kłodzko – Opole – Częstochowa – Jędrzejów, umożliwiająca skomunikowanie rejonu Lądka

Zdroju i całej Ziemi Kłodzkiej z Górnym Śląskiem, Małopolską i dalej z południowo – wschodnimi rejonami kraju.

Drogi wojewódzkie:

- **nr 390: Lądek Zdrój – Złoty Stok – Kamieniec Ząbkowicki**. Droga wojewódzka nr 390 ma lokalne znaczenie w skali południowo – wschodniej części województwa dolnośląskiego. Umożliwiają przede wszystkim bezpośrednie połączenie Lądka Zdroju ze Złotym Stokiem bez konieczności przejazdu przez Kłodzko. Obecnie droga nr 390 posiada parametry klasy „Z" (zbiorcza). Długość drogi na terenie gminy wynosi 11,08 km, w tym 4,09 km w mieście Lądek Zdrój. Poza Lądkiem Zdrój trasa przebiega przez najwyżej położone rejony wsi Radochów oraz najniżej położone rejony wsi Orłowiec. W mieście droga nr 390 przebiega ulicami: Al. Havla, Klonowa, Łąkowa i Widok. Według danych Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu w 2005 roku średni dobowy ruch pojazdów na drodze nr 390 wynosił 662 pojazdy na dobę i należał do grupy o najmniejszym natężeniu w skali wszystkich dróg o tej klasie na terenie całego województwa.
- **nr 392: Żelazno – Lądek Zdrój – Stronie Śląskie – Bystrzyca Kłodzka**. Droga wojewódzka nr 392 pełni uzupełniającą rolę w układzie drogowym województwa dolnośląskiego i jako szlak komunikacyjny ma znaczenie tylko na terenie powiatu kłodzkiego. Umożliwia ona rozprowadzenie ruchu z Kłodzka i Bystrzycy Kłodzkiej w kierunku miejscowości uzdrowiskowo – wypoczynkowych zlokalizowanych w Górach Złotych i Bialskich oraz w Masywie Śnieżnika, a także w kierunku przejścia granicznego Lutynia/Travna. Obecnie droga nr 392 posiada parametry klasy „G" (główna). Długość drogi na terenie gminy wynosi 12,95 km, w tym 2,70 km w mieście Lądek Zdrój. Poza Lądkiem Zdrój trasa przebiega przez wsie: Trzebieszowice i Stójków. W mieście droga nr 392 przebiega ulicami: Kłodzką i Mickiewicza. Według danych Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu w 2005 roku średni dobowy ruch pojazdów na drodze nr 392 wynosił 3321 pojazdów na dobę i należał do grupy o średnim natężeniu w skali wszystkich dróg o tej klasie na terenie całego województwa.

Drogi nr: 390 i 392 znajdują się w gestii Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu. Obie posiadają nawierzchnię bitumiczną oraz dopuszczalny nacisk 80 kN/oś. Stan techniczny drogi nr 392 na całym odcinku poza Lądkiem Zdrój jest bardzo zły i wymaga pilnej modernizacji nawierzchni. Zarządca dróg nr: 390 i 392 nie przewiduje w najbliższym okresie czasu zamierzeń inwestycyjnych związanych z modernizacją i rozbudową sieci drogowej na terenie gminy Lądek Zdrój.

Tabela 85. Gmina Lądek Zdrój – wyniki pomiarów ruchu pojazdów w 2005 roku na drogach wojewódzkich nr: 390 i 392 (SDR 2005) oraz prognoza ruchu na rok 2010, 2015, 2020 i 2025 (SDR 2010, 2015, 2020, 2025) [źródło: Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu, 2009]

Numer punktu pomiarowego	Nr drogi	Pikietaż		Długość odcinka (km)	Opis odcinka	Ilość pojazdów na dobę						
						Ogółem	Struktura rodzajowa ruchu pojazdów					
							motocykle	samochody osobowe	samochody ciężarowe lekkie (dostawcze)	samochody ciężarowe		autobusy
		początek	koniec							bez przyczepy	z przyczepą	
ROK 2005												
02252	390	8,5	28,3	19,8	Złoty Stok – Lądek Zdrój	662	5	581	41	23	6	5
02253	392	0,0	16,0	16,0	Żelazno – Lądek Zdrój	3363	13	2902	269	61	30	71
02254	392	16,0	22,6	6,6	Lądek Zdrój – Stronie Śl.	3321	20	2936	216	56	13	70
ROK 2010												
02252	390	8,5	28,3	19,8	Złoty Stok – Lądek Zdrój	775	5	687	46	24	7	5
02253	392	0,0	16,0	16,0	Żelazno – Lądek Zdrój	3928	13	3430	304	64	35	71
02254	392	16,0	22,6	6,6	Lądek Zdrój – Stronie Śl.	3885	20	3470	244	59	15	70
ROK 2015												

02252	390	8,5	28,3	19,8	Złoty Stok – Lądek Zdrój	898	5	804	51	25	8	5
02253	392	0,0	16,0	16,0	Żelazno – Lądek Zdrój	4555	13	4017	339	67	41	71
02254	392	16,0	22,6	6,6	Lądek Zdrój – Stronie Śl.	4508	20	4063	272	62	17	70
ROK 2020												
02252	390	8,5	28,3	19,8	Złoty Stok – Lądek Zdrój	1033	5	932	56	26	9	5
02253	392	0,0	16,0	16,0	Żelazno – Lądek Zdrój	5236	13	4656	373	70	48	71
02254	392	16,0	22,6	6,6	Lądek Zdrój – Stronie Śl.	5186	20	4709	299	65	20	70
rok 2025												
02252	390	8,5	28,3	19,8	Złoty Stok – Lądek Zdrój	1178	5	1070	61	27	10	5
02253	392	0,0	16,0	16,0	Żelazno – Lądek Zdrój	5966	13	5345	404	74	56	71
02254	392	16,0	22,6	6,6	Lądek Zdrój – Stronie Śl.	5913	20	5406	324	68	23	70

Drogi powiatowe:

Tabela 86. Gmina Lądek Zdrój – wykaz dróg powiatowych poza miastem Lądek Zdrój [źródło: Zarząd Dróg Powiatowych w Kłodzku, 2009]

Numer drogi	Klasa drogi	Nazwa drogi	Km (od – do)	Długość drogi (km)
3227 D	Z	Droszków – Ołdrzychowice Kłodzkie	13+885 – 14+910	1,025
3228 D	Z	Trzebieszowice – Bystrzyca Kłodzka	0+000 – 1+920	1,920
3249 D	L	przez wieś Orłowiec	0+000 – 3+394	3,394
3250 D	Z	Granica państwa – Lądek Zdrój (ul. Zamenhofa i Graniczna) do DW nr 390	0+000 – 5+785	5,785
3251 D	L	Lądek Zdrój–Wojtówka–Wrzosówka–Lutynia–Lądek Zdrój do drogi nr 3250 D	0 +000 – 9+979	9,979
3252 D	L	DW nr 392 – Radochów – Kąty Bystrzyckie – Lądek Zdrój	0+000 – 8+021	8,021
3253 D	L	przez wieś Radochów	0+000 – 3+263	3,263
3257 D	L	DW nr 392 – Konradów – Marcinków – Kamienna	0+000 – 11+735	11,735
3258 D	Z	DW nr 392 – Skrzynka	0+000 – 5+045	5,045

Łącznie długość dróg powiatowych na terenie gminy Lądek Zdrój (poza miastem) wynosi 50,167km. Zdecydowana większość dróg (37,134 km) posiada nawierzchnię bitumiczną. Nawierzchnię tłuczniową posiadają następujące odcinki dróg powiatowych:

- 3251 D (3+561 – 7+913) – łącznie 4,352km;
- 3257 D (9+500 – 11+735) – łącznie 2,235km;

natomiast nawierzchnię gruntową posiadają odcinki:

- 3252 D (4+146 – 6+689) – łącznie 2,543km;
- 3257 D (5+597 – 9+500) – łącznie 3,903km.

Sieć dróg powiatowych na terenie miasta Lądek Zdrój obejmuje łącznie 8,002 km i są to następujące ulice:

- Zamenhofa – o długości 1,761km;
- Graniczna – 0,617km;
- Konopnickiej – 0,555km;
- Kościuszki – 2,852km;
- Plac Mariański – 0,156km;
- Orla – 0,261km;
- Ostrowicza – 0,140km;
- Lipowa – 0,820km;
- Kłodzka – 0,360km;
- Ogrodowa – 0,480km.

Wyszczególnione powyżej trasy znajdują się w gestii Zarządu Dróg Powiatowych w Kłodzku. W najbliższych latach przewiduje się przebudowę drogi powiatowej nr 3251 D na odcinku Wojtówka – Lutynia.

Drogi gminne:

Tabela 87. Gmina Lądek Zdrój – wykaz dróg gminnych w granicach miasta [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Nr drogi	Relacja lub nazwa ulicy	Długość odcinka w km	Typ nawierzchni
1	*2*	*3*	*4*
119791D	Bema	0,207	asfaltowa
119792D	Broniewskiego	0,435	asfaltowa
119793D	Brzozowa	0,181	asfaltowa
119794D	Ceglana	0,076	asfaltowa
119795D	Cicha	0,351	asfaltowa
119796D	Cienista	0,204	kostka granitowa
119797D	Fabryczna	0,833	asfaltowa
119845D	Fiołkowa	0,078	asfaltowa
119846D	Gerberów	0,229	asfaltowa
119798D	Górzysta	0,207	asfaltowa
119799D	Gwieździsta	0,071	asfaltowa / chodnik kostka betonowa
119800D	Jadwigi	0,258	Asfalt/ chodnik kostka betonowa
119801D	Plac Jagielloński	0,083	asfaltowa
119802D	Kolejowa	0,112	kostka granitowa
119803D	Kopernika	0,244	asfaltowa
119804D	Kosmonautów	0,147	asfaltowa
119805D	Kościelna	0,413	asfaltowa
119847D	Krokusów	0,244	asfaltowa
119806D	Krótka	0,122	asfaltowa
119807D	Langiewicza	0,785	asfaltowa
119808D	Leśna	0,445	asfaltowa / kostka granitowa
119848D	Makowa	0,247	asfaltowa
119809D	Aleja Marzeń	0,537	asfaltowa
119810D	Miła	0,139	asfaltowa
119811D	Moniuszki	0,593	asfaltowa
119812D	Nadbrzeżna	0,329	asfaltowa / kostka betonowa
119849D	Niezapominajek	0,357	asfaltowa
119813D	Paderewskiego	0,204	asfaltowa
119814D	Plac Partyzantów	0,253	asfaltowa / kostka betonowa (chodnik)
119815D	Polna	0,098	asfaltowa
119816D	Powstańców Wielkopolskich	0,421	asfaltowa
119817D	Przechodnia	0,269	asfaltowa
1	*2*	*3*	*4*
119818D	Rataja	0,248	asfaltowa
119819D	Rynek	0,252	kostka granitowa
119820D	Plac Skłodowskiej	0,146	asfaltowa
119821D	Słodowa	0,316	asfaltowa / kostka betonowa (chodnik)
119822D	Słoneczna	0,129	Kostka betonowa
119823D	Słowackiego	0,116	asfaltowa
119824D	Spacerowa	0,302	asfaltowa
119825D	Plac Staromłyński	0,095	asfaltowa / kostka betonowa (chodnik)
119850D	Stokrotek	0,255	asfaltowa
119851D	Storczyków	0,230	Kostka betonowa
119826D	Strażacka	0,174	asfaltowa
119827D	Śnieżna	0,827	asfaltowa
119828D	Świerczewskiego	0,584	asfaltowa
119829D	Trzech Wieszczy	0,194	asfaltowa
119830D	Węglowa	0,416	asfaltowa
119831D	Wiosenna	0,640	asfaltowa / gruntowo – tłuczniowa
119832D	Wiejska	2,193	asfaltowa
119833D	Wolności	0,571	asfaltowa
119852D	Wrzosowa	0,059	asfaltowa
119834D	Zamkowa I	0,474	asfalt / kostka granitowa
119835D	Zamkowa II	0,383	kostka granitowa

119836D	Zdrojowa	0,298	asfaltowa
119837D	Zwycięstwa	0,523	kostka granitowa
119838D	Żwirki i Wigury	0,329	kostka granitowa

Łączna długość dróg gminnych prowadzących przez miasto Lądek Zdrój wynosi 18,926km.

Tabela 88. Gmina Lądek Zdrój – wykaz dróg gminnych (publicznych) poza granicami miasta [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Nr drogi	Relacja lub nazwa ulicy	Długość odcinka w km	Typ nawierzchni
119839D	Trzebieszowice od DW nr 392 (przy Przychodni Zdrowia) do drogi powiatowej nr 3258	0,447	asfaltowa
119840D	Trzebieszowice od DW nr 392 (przy Zamku) do drogi powiatowej nr 3258	1,576	asfaltowa
119841D	Trzebieszowice od DW nr 392 (stary odcinek) do drogi gminnej nr 119984D (przy Zamku)	1,901	asfaltowa
119842D	Stójków droga przez wieś – od DW nr 392 do DW nr 392	1,082	asfaltowa
119843D	Radochów odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową do skrzyżowania z drogą gminną (ul. Wiejska)	1,313	asfaltowa
119844D	Radochów odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową do skrzyżowania z DW nr 392	1,745	Asfaltowa

Łączna długość dróg gminnych (publicznych) prowadzących poza miastem Lądek Zdrój wynosi 8,064km. Generalnie stan dróg na terenie gminy jest zadowalający pod względem możliwości obsługiwania przez nie poszczególnych obszarów zabudowy (drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne). Większość dróg nie posiada jednak odpowiedniej wytrzymałości i jest w złym stanie technicznym. Jakości nawierzchni, zwłaszcza na drogach wojewódzkich i powiatowych wymaga pilnych napraw i modernizacji. Brak kanalizacji deszczowej oraz rowów odwadniających uniemożliwia odprowadzenie wód opadowych lub prawidłowe odwodnienie korpusu drogi. Na terenach zabudowanych w dużej mierze drogi wojewódzkie, powiatowe, gminne i wewnętrzne nie posiadają chodników i ruch pieszy odbywa się na poboczu lub jezdni. Przebieg dróg wojewódzkich nr 390 i 392 oraz powiatowych na terenie miasta, ze względu na spodziewany wzrost natężenia ruchu koliduje z zabudową mieszkaniową (ulice: Klonowa, Łąkowa i Widok – droga nr 390, ulice: Kłodzka i Mickiewicza – droga nr 392, ulice: Graniczna i Zamenhofa – droga powiatowa) w kontekście emisji hałasu.
Do najpilniejszych zadań modernizacyjnych układu drogowego miasta i gminy należą:

- modernizacja drogi wojewódzkiej nr 390 do pełnych parametrów klasy „G”;
- modernizacja drogi powiatowej nr 3249D do pełnych parametrów klasy „Z”;
- modernizacja drogi powiatowej nr 3251D do pełnych parametrów klasy „Z”;
- modernizacja drogi powiatowej nr 3252D do pełnych parametrów klasy „Z”;
- modernizacja drogi powiatowej nr 3253D do pełnych parametrów klasy „Z”;
- modernizacja drogi powiatowej nr 3257D do pełnych parametrów klasy „Z”;
- dostosowanie parametrów jezdni i nośności nawierzchni dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych do ruchu ciężkiego i pojazdów rolniczych, zwłaszcza w perspektywie dalszego rozwoju funkcji uzdrowiskowych, sportowych i rekreacyjnych;
- budowa łącznika od drogi nr 392 (rondo) do drogi nr 390;
- budowa dróg wewnętrznych do obsługi poszczególnych posesji oraz dojazdów do użytków rolnych;
- monitoring natężenia hałasu emitowanego przez pojazdy.

Komunikacja samochodowa:
Dobrze rozwinięta jest sieć komunikacji autobusowej, obsługiwanej głównie przez Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej (PKS) oraz prywatne BUS-y. Dzięki niej można bezpośrednio dotrzeć do każdego sołectwa gminy oraz do miejscowości sąsiednich takich jak między innymi: Kłodzko, Bystrzyca Kłodzka i Złoty Stok.

Linie kolejowe:
nr 332: Kłodzko – Lądek Zdrój – Stronie Śląskie. Jest to linia o znaczeniu państwowym, normalnotorowa, niezelektryfikowana. Od 2004 roku linia jest nieczynna dla ruchu pasażerskiego. Klasa techniczna linii – 4, prędkość maksymalna do 45 km/h, dopuszczalny nacisk na oś to 196 kN/oś. Na terenie gminy Lądek Zdrój długość odcinka kolejowego szlaku nr 332 wynosi 12,570 km (km 9+910 – km 22+480). Infrastrukturę kolejową na trasie nr 332 na terenie gminy stanowią przystanki kolejowe w miejscowościach: Trzebieszowice, Radochów i Lądek Stójków oraz dworzec kolejowy w Lądku Zdroju (obecnie nieczynny). Przebieg linii nie koliduje z obecnym zagospodarowaniem terenu, a zwłaszcza z zabudową mieszkaniową i mieszkaniowo – usługową. PKP Polskie Linie Kolejowe SA, Oddział Regionalny we Wrocławiu nie przewidują zamierzeń inwestycyjnych związanych z modernizacją linii oraz przywrócenia na niej ruchu pasażerskiego. W związku ze spodziewanym wzrostem natężenia ruchu pojazdów na drogach wojewódzkich zasadna wydaje się reaktywacja połączeń pasażerskich. Celem reaktywacji byłoby zarówno promowanie ekologicznego transportu jak również turystyczna popularyzacja regionu.
Fakt istnienia różnorodnej i dogodnej sieci komunikacyjnej podnosi prestiż gminy oraz stanowi istotny argument, pozwalający stymulować jej dalszy gospodarczy rozwój.

5.2. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

5.2.1. Zaopatrzenie w wodę

Obecnie Gmina Lądek-Zdrój jest zaopatrywana w wodę przez sieć wodociągową rozdzielczą o długości 33,80 km z 834 przyłączami wodociągowymi do budynków, długość sieci magistralnej to 5 km. Na terenie gminy zwodociągowany jest Lądek-Zdrój z wyjątkiem ulic: Langiewicza, Wiosennej i części ulicy Widok, oraz częściowo wsie: Stójków, Konradów i Kąty Bystrzyckie. Miejscowości Lutynia, Orłowiec, Radochów, Skrzynka, Trzebieszowice, Wojtówka, Wrzosówka nie posiadają sieci wodociągowych. Mieszkańcy tych miejscowości zaopatrują się w wodę z indywidualnych bądź grupowych studni przydomowych.

Tabela 89. Gmina Lądek Zdrój – wyposażenie w sieć wodociągową w 2016 roku [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2016]

Miejscowość	Długość sieci w km	Ilość przyłączy
Lądek Zdrój	28,00	740
Konradów	3,75	43
Kąty Bystrzyckie	0,80	10
Stójków	1,10	41

Miejscowości zwodociągowane zaopatrywane są w wodę poprzez następujące ujęcia:
1) Lądek-Zdrój. Pozwolenie wodnoprawne wydano na czas określony do dnia 31.10.2035 roku.

- Aleja Marzeń - zlokalizowane w zlewni potoku Przyrwa. Ujęcie składa się z dwóch typów ujęć: powierzchniowe z potoku i drenażowe za pomocą studni „szybowej ". Woda z tych ujęć prowadzona jest do zbiornika V - 50 m3 skąd pompowana jest do zbiornika V- 500. Decyzją Starosty Kłodzkiego udzielono pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód w zakresie poboru wody powierzchniowej i podziemnej dla celów komunalnych miasta Lądek-Zdrój wody podziemnej z ujęcia „Aleja Marzeń" składającego się z Ujęć studni drenażowych i infiltracyjnych w ilości Q maxr = 135 050m3/r oraz wody powierzchniowej z potoku Przyrwa w km 1+600 w ilości do Q maxr = 127 .750m3 /r.
- Karpno - zlokalizowane w zlewni potoku Karpowskiego. Składa się z 19 studni ujmujących płytkie wody podziemne źródlane jak i spływające w zwietrzelinach skalnych. Pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód ujęcia „Karpno" obejmuje ilość do 365.000 m3/r. Woda z tych ujęć spływa grawitacyjnie do zbiornika V - 1000 m3 zlokalizowanego na przedłużeniu ulicy Zamkowej oraz przelewem w studni zbiorczej zlokalizowanej powyżej zbiornika V - 1OOO m3 do zbiornika V - 500 m3 przy ulicy Górzystej.
- Brzezinka - zlokalizowane na zachodnim stoku Góry Zamkowej. Ujęcie zlokalizowane na zachodnim stoku Góry Zamkowej. Składa się z 7 studni z ciągami drenażowymi oraz tak zwanej „Białej Studni" ujmującej wodę źródlaną. Woda z tego ujęcia dostarczana jest do zbiornika V - 250 m3 posadowionego na przedłużeniu ulicy Leśnej. Pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód ujęcia „Brzezinka" obejmuje ilości do Q maxr= 146.000m3/r.

2) Kąty Bystrzyckie. Pozwolenie wodnoprawne wydano na czas określony do dnia 31.05.2036 roku. Ujęcie składa się z dwóch studni ujmujących płytkie wody podziemne oraz zbiornika V - 20 m3 • Decyzją Starosty Kłodzkiego z dnia 30.06.2016 roku wydano Gminie Lądek-Zdrój pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wody do celów zaopatrzenia w wodę mieszkańców wsi Kąty Bystrzyckie z istniejącego ujęcia wody podziemnej w Kątach Bystrzyckich w ilości Qmaxr = 3.173 m3/r, składającego się z:

- studni nr 1 z kręgów betonowych 0 1,0 m, głębokości 2,0 m zlokalizowanej na działce nr 71/4, stanowiącej własność gminy;
- studni nr 2 z kręgów betonowych 0 1,0 m, głębokości 2,0 m zlokalizowanej na działce nr 70, stanowiącej własność prywatną, z której istnieje bezpośrednie grawitacyjne doprowadzenie wody do gospodarstwa w Kątach Bystrzyckich 1;
- zbiornika wyrównawczego na działce nr 71/3, stanowiącej własność gminy, z którego woda grawitacyjnie doprowadzana jest na teren południowej i środkowej części wsi.

3) Konradów. Od 1 stycznia 2016 roku sieć administrowana przez Zarząd Budynków Komunalnych. Decyzją Starosty Kłodzkiego z dnia 30.06.2016 wydano Gminie Lądek-Zdrój pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód w zakresie poboru wody z ujęcia wody podziemnej w Konradowie w ilości Q maxr = 11.173 m3/r. Ujęcie składa się z 4 studni zasilanych drenażowo z kręgów betonowych 0 1,0 m głębokości 2,0-2,5 m zlokalizowanych na terenie stanowiącym własność gminy, oraz 2 studni zbiorczych z kręgów betonowych 0 1,2 m o pojemności około 9,0 m3 zlokalizowanych na terenie stanowiącym własność gminy, z których woda

grawitacyjnie doprowadzana jest do zachodniej części wsi Konradów. Pozwolenie wodnoprawne wydano na czas określony do dnia 31.05 .2036 roku.

Tabela 90. Gmina Lądek Zdrój – zaopatrzenie w wodę w 2009 roku [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Miejscowość	Źródło zaopatrzenia w wodę
Lądek Zdrój	Aleja Marzeń, Karpno, Brzezinka
Konradów	Ujęcie lokalne
Kąty Bystrzyckie	Kąty Bystrzyckie
Stójków	Brzezinka

Okresowo w porach suchych (niżówek) zakupuje się dodatkowo wodę od Gminy Stronie Śląskie z ich ujęć wodnych.

Tabela 91. Gmina Lądek Zdrój – gęstość sieci wodociągowej w 2007 roku [źródło: GUS 2008]

Wyszczególnienie	Gmina Lądek Zdrój	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Gęstość sieci wodociągowej[39] w km / 100 km²	19,66	41,61	68,20
Zużycie wody na 1 mieszkańca w m³	20,3	27,8	32,4

Nasycenie siecią wodociągową oraz średnie jednostkowe zużycie wody jest na terenie gminy Lądek Zdrój zdecydowanie niższe od średniej w powiecie kłodzkim i województwie dolnośląskim, ze względu na fakt zwodociągowania jedynie kilku miejscowości i to w nie pełnym wymiarze.

5.2.2. Kanalizacja

Obecnie na terenie Gminy Lądek-Zdrój sieć kanalizacyjną posiada jedynie Lądek-Zdrój z wyjątkiem ulic: Langiewicza, Wiosennej, oraz części ul. Widok. Bez kanalizacji sanitarnej pozostają pozostałe miejscowości gminy. Obecnie długość sieci kanalizacyjnej wynosi 25,8 km z 760 przyłączami kanalizacyjnymi.

W Lądku-Zdroju przy ulicy Wiejskiej 57 zlokalizowana jest mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków uruchomiona w 1974 roku. Projektowana przepustowość obiektu wynosi 8000 m3/d, a średni dopływ ścieków w roku 2016 wyniósł 2775 m3/d. Ze względu na udział wód deszczowych i infiltracyjnych ilość ta wzrasta w okresach z dużą ilością opadów nawet do 11OOO m3/d. W skład oczyszczalni wchodzą następujące elementy:

- część mechaniczna: budynek krat z kratą płaską KUMP , dwa piaskowniki poziome, w których dochodzi do sedymentacji części mineralnych, dwa osadniki wstępne, w których dochodzi do sedymentacji zawiesiny łatwo opadającej, dwa osadniki wtórne, w których dochodzi do sedymentacji zawiesiny łatwoopadającej wytrąconej na złożach biologicznych.
- cześć biologiczna: dwa złoża biologiczne spłukiwane, na których strącany jest fosfor i azot oraz organiczne związki węgla, dwie wydzielone otwarte komory fermentacyjne, w których strącony osad fermentuje przez około 2 lata, skąd ewakuowany jest za pośrednictwem sieci rurociągów, 3 poletka osadowe, na których przefermentowany osad schnie.

Decyzją Starosty Kłodzkiego z dnia 11.04.2012 roku udzielono Zarządowi Budynków Komunalnych w Lądka-Zdroju pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód w zakresie odprowadzania ścieków do rzeki Białej Lądeckiej wylotem Ø800 cm zlokalizowanym w km 21+790 w ilości średnio 4500 m3/d oczyszczonych do stanu i składu:

- BZT5 - :S25,0 mg02/dm3,
- Zawiesina ogólna - :S35,0 mg/dm3,
- CHZTCR - :Sł 25 mg0 2/dm3 •

Pozwolenie wodnoprawne wydano na czas określony do dnia 31.03.2022 roku.

W pozostałych miejscowościach gospodarka ściekowa opiera się na powszechnym, przejściowym gromadzeniu ścieków w zbiornikach wybieralnych (przydomowe szamba) i wywożeniu ich do oczyszczalni ścieków w Lądku Zdroju, a także na pola uprawne lub nielegalne wylewiska. Z drugiej strony coraz więcej mieszkańców terenów wiejskich instaluje przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Tabela 92. Gmina Lądek Zdrój – gęstość sieci kanalizacyjnej w 2009 roku [źródło: GUS 2008]

Wyszczególnienie	Gmina Lądek Zdrój	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Gęstość sieci kanalizacyjnej[40] w km / 100km²	11,79	23,10	36,10
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną na 1 mieszkańca w m³	38,33	29,75	34,98

[39] Sieć rozdzielcza, bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów.

[40] Sieć rozdzielcza i kolektory.

Dane dotyczące gospodarki ściekowej sygnalizują jakim niedoborem w zakresie sieci kanalizacyjnej charakteryzuje się obszar gminy Lądek Zdrój, a także powiatu kłodzkiego w stosunku do średniej wojewódzkiej. Brak systemowego rozwiązania gospodarki ściekowej na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną powoduje powstawanie większej ilości nieodprowadzonych siecią ścieków. Miejscowa społeczność zmuszona jest gromadzić płynne nieczystości w zbiornikach zlokalizowanych na terenie własnych posesji. To z kolei wpływa na zwiększone zanieczyszczenie gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych.
W zakresie zaopatrzenia w wodę niezbędne są inwestycje związane z rozbudową i modernizacją ujęć wody dla miasta Lądka-Zdroju , polegające na wybudowaniu dodatkowych studni i zbiorników. Natomiast w zakresie odprowadzania ścieków niezbędna jest inwestycja w modernizację oczyszczalni ścieków jak i działania polegające na rozdzieleniu sieci deszczowej od sieci kanalizacyjnej w celu zmniejszenia ilości ścieków dopływających do oczyszczalni oraz co jest z tym, związane zmniejszeniem opłat za odprowadzanie ścieków oczyszczonych do odbiornika, czyli rzeki Białej Lądeckiej .

5.3. Sieć gazowa

Na terenie gminy Lądek Zdrój Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA (PGNiG SA) nie posiada utworzonych obszarów i terenów górniczych oraz sieci gazowych.
Operator Gazociągów Przesyłowych „Gaz – System" SA, Oddział we Wrocławiu nie posiada sieci gazowej wysokiego bądź podwyższonego ciśnienia na terenie gminy Lądek Zdrój.
Dolnośląska Spółka Gazownictwa sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy we Wrocławiu posiada na terenie gminy Lądek Zdrój dystrybucyjną sieć gazową podwyższonego średniego ciśnienia, średniego ciśnienia i niskiego ciśnienia, która zaopatruje w gaz ziemny wysokometanowy odbiorców indywidualnych (cele bytowe i grzewcze) i gospodarczych (cele technologiczne i grzewcze) w mieście Lądek Zdrój. Zaopatrzenie to możliwe jest dzięki gazociągowi podwyższonego średniego ciśnienia PN 1,6 MPa i średnicy DN 250 mm, DN 100 mm, De 225 o ciśnieniu do 1,6 MPa. Przebiega również sieć gazowa o ciśnieniu do 0,5 MPa. Dla wyżej wymienionych sieci obowiązuje strefa kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami. Według stanu na koniec 2008 roku infrastruktura gazownicza na terenie gminy Lądek Zdrój składa się z:
Gazociągi:

- podwyższonego średniego ciśnienia – o długości 11,515 km;
- średniego ciśnienia – 8,912km;
- niskiego ciśnienia – 24,683km.

Przyłącza:

- podwyższonego średniego ciśnienia – o długości 0,731km – 1 sztuka;
- średniego ciśnienia – 0,547km – 21 sztuk;
- niskiego ciśnienia – 9,273km – 608 sztuk.

Stacje gazowe I stopnia:

- „Dworcowa" – przepustowość 6000m³/h;
- „Strońska" – przepustowość 3200m³/h.

Stacje gazowe II stopnia:

- ul. Fabryczna – przepustowość 1000m³/h;
- ul. Jadwigi – 1600m³/h;
- ul. Leśna – 100m³/h;
- ul. Ostrowicza – 650m³/h;
- „Na wyspie" – 1500m³/h;
- ul. Spacerowa – 1600m³/h;
- ul. Wolności – 1000m³/h;
- ul. Wolności – 1600m³/h;
- ul. Zamenhofa – 650m³/h.

Według danych DSG sp. z o.o. na koniec 2008 roku na terenie gminy Lądek Zdrój dostawca gazu zarejestrował 2194 odbiorców, w tym 2108 gospodarstw domowych. Roczne zużycie gazu wyniosło ogółem 3641,8 tys. m³, w tym 1034,8 tys. m³ w gospodarstwach domowych (28,41%).

Tabela 93. Gmina Lądek Zdrój – zaopatrzenie w gaz w 2008 roku [źródło: Dolnośląska Spółka Gazownictwa sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy Wałbrzych, 2008]

Ilość odbiorców ogółem	**W tym:**		
	Gospodarstwa domowe	**Przemysł**	**Usługi i pozostałe**
2194	2108	9	77
Zużycie gazu w tys. m³			
3641,8	1034,8	721,0	1886,0

Odbiorcom dostarczany jest gaz ziemny wysokometanowy „E", spełniający wymagania normy PN-C-04753-E. Siecią gazową objęte jest całe miasto za wyjątkiem ulic: Langiewicza i Widok. System zaopatrujący gminę posiada rezerwy, umożliwiające przyłączenie do sieci wszystkich zainteresowanych odbiorców, którzy są przyłączani sukcesywnie według wystąpień o przyłączenie.
W najbliższych latach planowane są następujące inwestycje rozwojowe, modernizacyjne i remontowe na terenie gminy Lądek Zdrój:

- Lądek Zdrój, ul. Fabryczna – zmiana lokalizacji stacji II stopnia;
- Lądek Zdrój, ul. Storczyków – rozbudowa sieci gazowej niskiego ciśnienia De 125 o długości około 122mb;
- Trzebieszowice – remont odcinka gazociągu podwyższonego średniego ciśnienia na długości około 600mb;
- odcinek: Lądek Zdrój – Stronie Śląskie – remont odcinka gazociągu podwyższonego średniego ciśnienia na długości około 5150 mb.

Jednocześnie dostawca gazu informuje, że Plan Rozwoju DSG sp. z o.o. na lata 2009 – 2013 nie przewiduje żadnych inwestycji związanych z rozbudową sieci gazowej na terenie gminy.

Tabela 94. Gmina Lądek Zdrój – sieć gazowa, odbiorcy oraz zużycie gazu w gospodarstwach domowych w 2007 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2007]

Wyszczególnienie	Gmina Lądek Zdrój[41]	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Gęstość sieci gazowej w km / 100km²	38,56	30,52	39,84
Korzystający[42] z gazu z sieci na 1000 mieszkańców	245,34	186,50	229,92
Liczba korzystających w stosunku do liczby ludności ogółem w (%)	24,53	18,65	22,99
Zużycie gazu z sieci na 1 mieszkańca[43] w m³	120,44	80,9	112,8

Gęstość sieci gazowej na terenie gminy Lądek Zdrój jak i całego powiatu kłodzkiego jest zbliżona do wartości charakteryzującej województwo dolnośląskie. Zaprezentowany wynik jest bardzo wysoki jak na samo miasto Lądek Zdrój i powiat, charakteryzujący się specyficzną fizjografią, zwłaszcza w kontekście wskaźnika określającego korzystających z gazu na 1000 mieszkańców. Zużycie gazu na terenie miasta Lądek Zdrój jest stosunkowo wysokie ze względu na pobór gazu zarówno na cele bytowe jak i grzewcze.
Istniejące warunki techniczne i stan techniczny gazociągów pozwalają na rozbudowę sieci dystrybucyjnej dla potrzeb wszystkich zainteresowanych, którzy spełnią warunek opłacalności w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne. Opłacalność przedsięwzięcia uzależniona jest między innymi od zawarcia odpowiedniej ilości umów o przyłączenie do sieci gazowej oraz długości projektowanych gazociągów i przyłączy odpowiednich dla umożliwienia zaistnienia warunków technicznych przyłączenia. Stacje redukcyjno – pomiarowe oraz gazociągi stanowią układy hermetycznie zamknięte i wyłączając stany awaryjne nie zagrażają środowisku naturalnemu. Wprowadzenie gazyfikacji sprzyja ochronie środowiska, zwłaszcza na terenie takiej gminy jak Lądek Zdrój, poprzez eliminację lokalnej emisji pyłów i toksycznych składników spalin. Na terenie gminy, poza miastem, korzystne warunki do gazyfikacji posiadają przede wszystkim wsie: Trzebieszowice, Radochów i Stójków, czyli miejscowości najludniejsze oraz leżące wzdłuż trasy gazociągu podwyższonego średniego ciśnienia PN 1,6MPa i średnicy DN 250mm relacji: Kłodzko – Lądek Zdrój – Stronie Śląskie.
Ewentualna przyszła budowa sieci gazowej dla odbiorców indywidualnych powinna być realizowana z uwzględnieniem obowiązującego prawa energetycznego – ustawy z dnia 10.04.1997 roku (Dz. U. Nr 54 poz. 348) oraz rozporządzeń wykonawczych, w szczególności w oparciu o:

- wnioski podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci gazowej posiadających tytuł prawny do korzystania z przyłączanego obiektu;
- sporządzony przez przedsiębiorstwo energetyczne plan rozwoju w zakresie sieci gazowej,
- uwzględniający wytyczne miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ograniczony do zadań, dla których istnieją warunki techniczne oraz ekonomiczne dostarczania paliwa gazowego.

5.4. Elektroenergetyka

5.4.1. Elektroenergetyczna sieć przesyłowa

Obecnie przez teren gminy Lądek Zdrój nie przebiegają sieci przesyłowych linii elektroenergetycznych o napięciu 220kV i wyższym, których właścicielem są Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA. W planach rozwojo-

[41] Dane na koniec 2008 roku.

[42] Bez odbiorców korzystających z gazomierzy zbiorczych.

[43] Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem bez wyodrębniania jej w tych miastach i wsiach, w których ta sieć istniała.

wych krajowej sieci przesyłowej nie przewiduje się na terenie gminy Lądek Zdrój budowy nowych obiektów elektroenergetycznych o napięciu 220kV lub wyższym.

5.4.2. Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna

Główny punkt zasilania energetycznego (GPZ) usytuowany jest w Lądku Zdroju, przy ul. Kłodzkiej. GPZ włączony jest do krajowej sieci elektroenergetycznej przy udziale napowietrznych linii 110kV, biegnących ze Starego Waliszowa i Ząbkowic Śląskich. Z GPZ w Lądku Zdroju prowadzi nowo zrealizowana napowietrzna linia 40kV do bocznicy kolejowej we wsi Ołdrzychowice. Miasto Lądek Zdrój i poszczególne miejscowości wiejskie zasilane są w energię elektryczną przy udziale napowietrznych linii 20kV, wyprowadzonych z GPZ przy ul. Kłodzkiej. GPZ podłączony jest obustronnie napowietrzną linią elektroenergetyczną 20kV z podstacji GPZ w Stroniu Śląskim. Na terenach zabudowanych usytuowane są stacje transformatorowe, skąd biegnie napowietrzna sieć NN, zasilająca poszczególne obiekty. W 2008 roku na terenie miasta Lądek Zdrój zarejestrowano 2825 odbiorców energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych.

Tabela 95. Gmina Lądek Zdrój – odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w 2007 roku [źródło: Obliczenia własne na podstawie GUS 2008]

Wyszczególnienie	Gmina Lądek Zdrój	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Odbiorcy energii elektrycznej na 1000 mieszkańców	324,26	421,36	374,98
Zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w kWh	1454,8	1563,6	1882,8
Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w kWh	471,75	657,1	705,7

Niższe zużycie energii elektrycznej na terenie gminy Lądek Zdrój oraz powiatu kłodzkiego w stosunku do całego województwa wynika z faktu, iż większa część tutejszych mieszkańców do celów grzewczych i spożywczych używa energii gazowej.

5.4.3. Alternatywne źródła energii

Urozmaicona rzeźba terenu charakterystyczna dla obszarów górskich powoduje, że na jej obszarze istnieją korzystne uwarunkowania naturalne (anemograficzne i hydrograficzne), umożliwiające pozyskiwanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł – w tym przypadku na bazie siły wiatru i wody.
Rozległe wierzchowiny Masywu Śnieżnika (Pasmo Krowiarek) oraz Gór Złotych mają teoretycznie bardzo korzystne warunki dla lokalizacji farm wiatrowych. Jednakże ze względu na rozległą powierzchnię obszarów objętych ochroną (Park Krajobrazowy, NATURA 2000) oraz uzdrowiskowo – wypoczynkowy profil rozwoju gminy inwestycje w farmy wiatrowe uważa się na niepożądane. Ponadto kontrowersje związane z lokalizacją farm wiatrowych dotyczą przede wszystkim ingerencji w krajobraz, a także zagrożenia ptactwu, emisji hałasu a zwłaszcza infradźwięków oraz błysków słonecznych odbijających się od łopat wiatraków (tzw. "efekt disco").
Korzystne warunki hydrograficzne dotyczą zaś możliwości lokalizacji małych elektrowni wodnych na licznych ciekach wodnych, charakteryzujących się górskim reżimem. W związku z powyższym na bazie szczegółowych, specjalistycznych analiz należy rozpatrzyć wszystkie aspekty ewentualnej budowy małych elektrowni wodnych.

5.5. Ciepłownictwo[44]

Zaopatrzenie miasta Lądek Zdrój w energię cieplną charakteryzuje się:

- systemem ciepłowniczym ze źródłami ciepła i systemem sieci przesyłowych, który zabezpiecza potrzeby mieszkańców Spółdzielni Mieszkaniowej i części budynków administrowanych przez Zarząd Budynków Komunalnych;
- powszechnym stosowaniem gazowego paliwa sieciowego w kotłowniach lokalnych oraz indywidualnym ogrzewaniu substancji mieszkaniowych;
- złym stanem technicznym istniejących kotłowni węglowych;
- znacznym obniżeniem entalpii strumienia medium w sieciach cieplnych;
- dużymi stratami ciepła wynikającymi z braku termorenowacji zarówno budynków użyteczności publicznej, uzdrowiskowej i sanatoriów jak też budynków mieszkalnych wielo i jednorodzinnych.

Na terenie miasta usługi w zakresie dostawy ciepła dla celów komunalnych świadczy przede wszystkim Dolnośląski Zakład Termoenergetyczny SA (DZT SA) w Wałbrzychu, który posiada duże kotłownie gazowo – olejowe zlokalizowane przy ulicach: Powstańców Wielkopolskich 2, Gwiaździstej 3 i Kościuszki 38. Zasilają one budynki Spółdzielni Mieszkaniowej oraz część obiektów komunalnych. Poza instalacjami centralnego ogrzewania część budynków wyposażonych jest w ogrzewanie piecowe, etażowe, miejscowe, itp. Ze

[44] Opracowano na podstawie: PUP „UTEX" sp. z o.o., „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta i gminy Lądek Zdrój", Gliwice 2007.

względu na wysokie koszty ogrzewania gazowego obserwowany jest powrót użytkowników do konwencjonalnych źródeł ciepła, co wpływa niestety na wzrost niskiej emisji. W części uzdrowiskowej, poza konwencjonalnym sposobem zaopatrzenia w ciepło, do ogrzewania stosowane są także pompy cieplne, wykorzystujące wody termalne (w Zakładzie Przyrodoleczniczym „Jerzy"). Źródłem ciepła dla nielicznych obiektów (np.: Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Energetyczny) jest także energia elektryczna. Do ważniejszych lokalnych źródeł ciepła w mieście Lądek Zdrój należą kotłownie:

- DZT SA – sumaryczna moc kotłów 3217,0 kW, zaopatrująca w ciepło 16 obiektów;
- Uzdrowiska Lądek – Długopole SA – 5541,0 kW, 13 obiektów;
- 23 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo – Rehabilitacyjny – 6201,0 kW, 21 obiektów;
- Domy Wczasowe FWP – 1600,0 kW, 11 obiektów;
- Obiekty użyteczności publicznej, pensjonaty, hotele, usługi, itp. – 5585,0 kW, 51 obiektów.

Moc sumaryczna 73 ważniejszych źródeł ciepła zaopatrujących w ciepło 132 obiekty w mieście Lądek Zdrój wynosi 24155 kW, w tym:

- źródła gazowe – 49 sztuk o mocy 20038 kW, w tym 2 sztuki gazowo – olejowe o mocy 3110 kW;
- źródła węglowe – 17 sztuk o mocy 3082 kW;
- źródła na drewno – 4 sztuki o mocy 391 kW;
- źródła olejowe – 2 sztuki o mocy 206 kW;
- węzeł cieplny – 1 sztuka o mocy 120 kW.

Na terenie miasta Lądek Zdrój istnieje tylko jedna sieć cieplna przesyłająca gorącą wodę do celów c.o. z kotłowni gazowej DZT SA zlokalizowanej przy ul. Powstańców Wielkopolskich do 7 budynków Spółdzielni Mieszkaniowej, budynku CKiR oraz 6 innych.
Sumaryczne szacunkowe potrzeby w zakresie zaopatrzenia miasta w ciepło wynoszą 51,2MW, w tym:

- budownictwo mieszkaniowe spółdzielcze – 1,7MW;
- budownictwo mieszkaniowe wielo i jednorodzinne – 27,2MW;
- budownictwo lecznictwa uzdrowiskowego – 10,9MW;
- budownictwo wczasowo – wypoczynkowe – 1,60MW;
- inne budynki, w tym użyteczności publicznej – 6,8MW;
- pozostałe usługi – 3,0MW.

Na terenach wiejskich gminy Lądek Zdrój nie ma systemów centralnego zaopatrzenia w ciepło. Potrzeby grzewcze mieszkańców gminy (zabudowa wielorodzinna, jednorodzinna i zagrodowa) pokrywane są ze źródeł indywidualnych, do których należą głównie piece opalane węglem kamiennym i jego pochodnymi, węglem brunatnym, drewnem opałowym oraz olejem opałowym lub gazem propan – butan. Nieliczne zakłady produkcyjne, obiekty użyteczności publicznej i inne obiekty usługowe posiadają własne kotłownie opalane najczęściej węglem kamiennym, koksem i drewnem. W najbliższym okresie nie przewiduje się realizacji centralnych urządzeń ciepłowniczych, umożliwiających dostawę ciepła dla odbiorców zamieszkujących tereny wiejskie. Sumaryczne szacunkowe potrzeby w zakresie zaopatrzenia terenów wiejskich w ciepło wynoszą 16,4MW, w tym gospodarstwa domowe – 2,1MW oraz budynki użyteczności publicznej – 14,3MW.
Obecny sposób zaopatrzenia w energię cieplną na terenach wiejskich jest niekorzystny między innymi z punktu widzenia ochrony środowiska. Sieć lokalnych kotłowni powoduje w okresie zimowym tzw. niską emisję zanieczyszczeń. Wymogi ochrony powietrza atmosferycznego wymuszają potrzebę podjęcia inicjatyw związanych ze zmianą obecnego rodzaju paliw używanych do celów grzewczych, szczególnie węgla i drewna, w kierunku szerszego wykorzystania paliw uznawanych za ekologiczne. Takim nośnikiem energii może stać się np.: gaz sieciowy. Wody termalne stanowią perspektywicznie potencjalne źródło zaopatrzenia miasta Lądek Zdrój w ciepło. Gmina posiada wymagany ustawą Prawo Energetyczne dokument „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe" przyjęty uchwałą nr XV/102/08 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 31 stycznia 2008 roku.

5.6. Telekomunikacja i łączność

Gmina Lądek Zdrój wyposażona jest w nowoczesne systemy telekomunikacyjne. Dzieje się tak dzięki włączeniu do central obsługujących przepływ automatyczny oraz inwestycji poczynionych przez Telekomunikację Polską SA. Zwiększa się liczba numerów telefonicznych. W każdej miejscowości zainstalowani są abonenci telefonii przewodowej. Umożliwia to nawiązanie łączności praktycznie z całym światem. Operująca na terenie gminy Telekomunikacja Polska SA zapewnia szeroką gamę usług. Są wśród nich usługi powszechne: telefoniczne, telegraficzne, teleksowe i telefaksowe oraz specjalistyczne w dziedzinie transmisji danych, radiokomunikacji i dostępu do internetu. Ponadto cały teren gminy jest w zasięgu działania operatorów telefonii bezprzewodowej: ORANGE, PLUS GSM, ERA GSM, PLAY.

Trudności z pozyskaniem szerokiej gamy najświeższych informacji dotyczących telekomunikacji, związane z zastrzeżeniem danych ze względu na konkurencję, spowodowały, że w poniższym tekście oraz tabeli analizowane są ostatnie ogólnodostępne dane z 2000 roku. Według danych z 1999 roku w gminie zarejestrowanych było 1827 łącz telefonii przewodowej w mieszkaniach. Na 1000 ludności przypadało więc 189 numerów telefonicznych. Ponadto na terenie gminy funkcjonują 2 placówki pocztowe zlokalizowane w: Lądku Zdroju (placówka Poczty Polskiej SA) i Trzebieszowicach (agencja pocztowa), świadczące również usługi telekomunikacyjne. Daje to 2,1 placówki na 10 tysięcy ludności.

Tabela 96. Gmina Lądek Zdrój – telekomunikacja i łączność w 2000 roku [źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS 2000]

Wyszczególnienie	Gmina Lądek Zdrój	Powiat Kłodzki	Województwo Dolnośląskie
Ludność na 1 placówkę pocztową	4824	2868	4444
Liczba placówek pocztowych na 10 tysięcy ludności	2,07	3,49	2,25
Liczba placówek na 10 km²	0,17	0,38	0,34
Linie telefoniczne[45] na 1000 ludności	231,76	238,82	273,79
Linie telefoniczne na 1000 mieszkań	571,12	648,03	729,45

Nasycenie usługami łączności na terenie gminy Lądek Zdrój było w 2000 roku statystycznie najmniej korzystne w stosunku do uwarunkowań charakteryzujących powiat kłodzki oraz województwo dolnośląskie. Poziom telefonizacji gminy Lądek Zdrój, o którym świadczy liczba linii na 1000 mieszkańców był także mniej korzystny od średniej dla powiatu i województwa. W tym przypadku niewątpliwie wyższą średnią ilość linii telefonicznych w powiecie i województwie zwiększa duża liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w miastach. Jeszcze bardziej wymiernym wskaźnikiem jest wskaźnik nasycenia telefonią na 1000 mieszkań, który w przypadku gminy Lądek Zdrój również kształtował się mniej korzystniej od średniej dla powiatu i województwa dolnośląskiego. Obecnie sytuacja ta uległa zmianie, bowiem każdy zainteresowany może zostać abonentem telefonii przewodowej oraz mobilnej i tym samym nasycenie telefonią stacjonarną należy uznać za wystarczające z punktu widzenia potrzeb. Tak funkcjonujące usługi telekomunikacyjne są niezbędne w dzisiejszych realiach gospodarki rynkowej, z uwagi na zwiększone potrzeby telekomunikacyjne oraz teleinformatyczne mieszkańców, a zwłaszcza obecnych przedsiębiorców i potencjalnych inwestorów.

5.7. Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Lądek-Zdrój do Rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wpisanych jest 7 firm (stan na dzień 8 września 2017r.). Faktycznie jedna z nich zajmuje się odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu Gminy Lądek-Zdrój jest to firma ENERIS Surowce S.A. Oddział w Krapkowicach. Firma Eneris od 2013r. świadczy usługę odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Lądek-Zdrój. Firma prowadzi również Punkt Selektywnego Gromadzenia Odpadów Komunalnych tzw. PSZOK. Od dnia 1 lipca 2017r. do dnia 30 czerwca 2020 r. zawarto trzecią umowę z w/w firmą. Za każdym razem przeprowadzając procedurę przetargową. Odpady komunalne zmieszane, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania zagospodarowywane są w Regionalnym Centrum Gospodarowania Odpadami w Domaszkowicach, ul. Piłsudskiego 32, Nysa, ponieważ Gmina Lądek-Zdrój zgłosiła akces do województwa opolskiego i tam jest ujęta w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego jako region południowo zachodni.

Od lipca 2017r. na terenie Gminy Lądek-Zdrój obowiązuje Uchwała XXXVIII/254/2017 Rady Miejskiej Lądka-Zdroju z dn. 20 marca 2017r. (Dz.U. z 2017 poz. 1412) w sprawie wprowadzenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lądek-Zdrój dostosowująca sposób segregacji odpadów do rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. Na terenie Gminy wysegregowuje się następujące frakcje odpadów: opakowania z papieru i tektury, opakowania ze szkła, opakowania z tworzyw sztucznych i metalu, odpady ulegające biodegradacji w tym odpady zielone tzw. "Bio", odpady pozostałe po segregacji, odpady zmieszane, w tym popiół, zanieczyszczona folia i papier, odpady higieniczne.

Gmina Lądek-Zdrój w 2013r. nie osiągnęła wymaganego rozporządzeniem poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Wdrożono wtedy intensywną edukacja ekologiczną wśród wszystkich grup wiekowych. Od 2014r.Gmina uzyskuje

[45] Standardowe łącza główne należące do TP SA ogółem, łącznie z aparatami ogólnodostępnymi i liniami w firmach

już wszystkie poziomy odzysku wymagane przepisami prawa.

Tab.nr 1 OSIĄGNIĘTE PRZEZ GMINĘ W DANYM ROKU KALENDARZOWYM WYMAGANE POZIOMY RECYKLINGU, PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I ODZYSKU INNYMI METODAMI ORAZ OGRANICZENIA MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI PRZEKAZYWANYCH DO SKŁADOWANIA.

ROK	2013	2014	2015	2016
OSIĄGNIĘTY POZIOM RECYKLINGU I PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA PAPIERU, METALI, TWORZYW SZTUCZNYCH I SZKŁA	8,1% (powinno być min.10%)	19%	25 %	18%
OSIĄGNIĘTY POZIOM RECYKLINGU, PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UZYCIA I ODZYSKU INNYMI METODAMI INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE ODPADÓW BUDPWLANYCH I ROZBIÓRKOWYCH	100%	100%	100 %	100%
OSIĄGNIĘTY POZIOM OGRANICZENIA ODPADÓW KOMUNLANYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI PRZEKAZYWANYCH DO SKŁADOWANIA	26,8%	0%	0 %	0%

Kolorem zielonym zaznaczono poziomy osiągnięte przez Gminę zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Kolorem czerwonym zaznaczono poziomy nie osiągnięte przez Gminę zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie miasta i wsi Gminy Lądek-Zdrój zmniejszyła się od roku 2012r. z 2706,5 Mg na 2674,32 Mg. Mieszkańcy zarówno wsi i miasta wyprodukowali w 2015r. więcej odpadów niż 2014r i 2013r. Natomiast w stosunku do 2012r. mniej o 32,18 Mg. Na większą liczbę odpadów wytworzonych w 2016r. w stosunku do 2015r. mogła mieć wpływ rekordowa ilość turystów.

W związku coraz większymi poziomami odzysku, konieczna jest nadal edukacja ekologiczna dla wszystkich grup wiekowych.
Na terenie miasta Lądek-Zdrój znajduje się składowisko odpadów komunalnych zlokalizowane w obrębie geodezyjnym Zatorze. Składowisko zostało wyłączone z eksploatacji począwszy od dnia 31 grudnia 2010r. Obiekt zajmuje powierzchnię 4,43 ha i jest wyposażony w budynki, budowle i urządzenia i wraz z budynkami: socjalnym, sortowni, prasy, wagi samo-

chodowej, oraz komór kompostowych, estakady-torowiska suwnicy bramowej, suwnicy bramowej, zbiornika przeciwpożarowego, zbiornika wód opadowych, dróg, placów i innych terenów komunikacyjnych i ogrodzenia terenu tworzy zorganizowaną całość gospodarczą.
W chwili obecnej część nieruchomości o powierzchni 0,47 ha dzierżawi na podstawie umowy zawartej dnia 30.06.2017r.do dnia 30 czerwca 2020r. ENERIS Surowce S.A. Oddział w Krapkowicach w celu utworzenia i prowadzenia Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów komunalnych (PSZOK) oraz punktu przeładunku odpadów.
Dnia 5 sierpnia 2015r. Gmina podpisała umowę na rekultywację w/w składowiska odpadów (zlokalizowanego na działkach 164/2, 165/2, 166/2, 173/2, 174/2 i 175/1 w obrębie Zatorze) z firmą Geotrans S.A. z Wrocławia. Umowa została podpisana na okres 5 lat w celu rozłożenia kosztów rekultywacji i nie obciążania budżetu Gminy. Firma posiada umowę dzierżawy zawartą dnia 2 listopada 2015r. do dnia 31 marca 2020r.na pow.1,70 ha. Rekultywacja jest końcowym etapem eksploatacji każdego składowiska odpadów. Istotą procesu rekultywacji składowisk odpadów jest stworzenie, poprzez odpowiednie zabiegi techniczne i uprawowe, warunków do przywrócenia zdegradowanemu środowisku warunków użytkowych i krajobrazowych.

Na terenie miasta zlokalizowane jest nieczynne składowisko odpadów w Lądku Zdroju przy ul. Ceglanej 2 (obręb Stare Miasto). Na składowisku nie są przyjmowane odpady. Koniec eksploatacji składowiska nastąpił w 1999 roku. Rada Miejska w Lądku Zdroju uchwałą nr X/81/99 z dnia 28 kwietnia 1999 roku z uwagi na uciążliwości dla środowiska naturalnego oraz mieszkańców Lądka Zdroju poddała składowisko przy ul. Ceglanej likwidacji. Jednocześnie zobowiązała Zarząd Miasta i Gminy do wykonania w terminie do 31 grudnia 1999 roku rekultywacji składowiska. Składowisko posiada system monitoringu. Od 2001 roku prowadzony jest monitoring składowiska, w zakresie odpowiadającym fazie poeksploatacyjnej.

5.8. Melioracje i urządzenia wodne

5.8.1. Melioracje

Urządzenie melioracji wodnych służą regulacji stosunków wodnych w celu poprawienia zdolności produkcyjnej gleby oraz ułatwienia jej uprawy. Ponadto chronią użytki rolne przed powodziami. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 Prawo wodne (Dz. U. 115, poz. 1229 z dnia 11.10.2001 z późniejszymi zmianami) dzieli urządzenia melioracji wodnych na podstawowe i szczegółowe.
Do urządzeń melioracji wodnych podstawowych należą: budowle piętrzące, upustowe oraz obiekty służące do ujmowania wód; stopnie i zbiorniki wodne; kanały wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie; rurociągi o średnicy co najmniej 0,6m; budowle regulacyjne oraz przeciwpowodziowe; stacje pomp.
Natomiast urządzenia melioracji wodnych szczegółowych obejmują: rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie; deszczownie z pompami przenośnymi; rurociągi o średnicy poniżej 0,6 m; stacje pomp do nawodnień ciśnieniowych; ziemne stawy rybne oraz groble na obszarach nawadnianych; systemy nawodnień grawitacyjnych.
Na terenie gminy Lądek Zdrój łączna powierzchnia gruntów zmeliorowanych wynosi 887 ha, z czego 272 ha obejmuje grunty orne, a 615 ha trwałe użytki zielone. Powyższe oznacza, że użytki rolne zmeliorowane stanowią zaledwie 18,30 % ogólnej powierzchni użytków rolnych w gminie, w tym 12,84 % grunty orne i 22,53% trwałe użytki zielone.

Tabela 97. Gmina Lądek Zdrój – ewidencja urządzeń melioracji szczegółowych w 2008 roku [źródło: Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu, Oddział w Świdnicy, 2009]

Obręb	Obszar zmeliorowany w ha		Rowy w m	Sieć drenarska w ha	
	grunty orne	trwałe użytki zielone		ogółem	w tym grunty orne
Kąty Bystrzyckie	–	20,00	2000	–	–
Konradów	16,00	41,00	5808	–	–
Lądek Zdrój	38,00	96,00	14123	–	–
Lutynia	1,00	15,00	1870	–	–
Orłowiec	3,00	52,00	5593	–	–
Radochów	29,00	103,00	13240	–	–
Skrzynka	25,00	38,00	6460	4,50	–
Stójków	16,00	42,00	6150	–	–
Trzebieszowice	144,00	192,00	29503	93,00	64,00
Wojtówka	–	12,00	1500	–	—

Wrzosówka	–	4,00	700	–	

Całkowita długość rowów melioracyjnych wynosi na terenie gminy Lądek Zdrój 86,947km. Oznacza, że średnio na 100ha użytków rolnych przypada 1,79 km rowów szczegółowych. Sieć drenarska obejmuje ogółem 97,50ha, z czego 64ha na gruntach ornych.
Na terenie gminy Lądek Zdrój zlokalizowane są następujące cieki wodne melioracji podstawowych, będące w administracji Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu, Oddział w Świdnicy:

Tabela 98. Gmina Lądek Zdrój – wykaz wód oraz urządzeń melioracji wodnych podstawowych w 2008 roku [źródło: Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu, Oddział w Świdnicy, 2009]

Nazwa cieku	**Obręb**	**Długość odcinka w m**	
		ogółem	**w tym uregulowana**
Brodek	Skrzynka	1120	300
Cicha Woda	Trzebieszowice	2000	2000
Radochówka	Lądek Zdrój	1520	–
	Radochów	1580	–
Rudnia	Stójków	840	–
	Lądek Zdrój	2180	2000
	Kąty Bystrzyckie	680	–
Wały Białej Lądeckiej	Radochów	780	–

Z powyższych danych wynika, że całkowita długość cieków wodnych melioracji podstawowych wynosi 9,920km, z czego 4,3km jest uregulowanych.
Istotny wpływ na prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej mają rozmiary i techniczna sprawność urządzeń wodnych. Ponieważ nadmiar wód w glebie, podobnie jak ich niedobór negatywnie wpływają na jej wydajność, to tworzenie optymalnych warunków wilgotnościowych i powietrznych poprzez melioracje, dzięki którym można regulować poziom wód gruntowych oraz odpływ nadmiaru wód opadowych, staje się koniecznością. Prawidłowe funkcjonowanie systemów melioracyjnych jest uzależnione od ich właściwej eksploatacji i konserwacji. Odpowiedzialność za właściwe utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych spoczywa na zainteresowanych właścicielach gruntów. Stan urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na terenie gminy Lądek Zdrój jest miejscami niezadowalający. Według obserwacji terenowych wykonanych na potrzeby sporządzenia niniejszego Studium większość urządzeń melioracyjnych wymaga odbudowy lub modernizacji. Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu, Oddział w Świdnicy na lata 2009 – 2013 nie planuje żadnych zamierzeń inwestycyjnych na terenie gminy Lądek Zdrój. Planowane roboty posiadać będą jedynie charakter remontowy, związany między innymi z likwidacją szkód zaistniałych wskutek wezbrań powodziowych z czerwca 2009 roku.

5.8.2. Urządzenia wodne

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW) we Wrocławiu zarządza na terenie gminy Lądek Zdrój następującymi ciekami wodnymi:

Tabela 99. Gmina Lądek Zdrój – wykaz cieków wodnych będących w zarządzie RZGW Wrocław w 2009 roku [źródło: Urząd Miasta i Gminy Lądek Zdrój, 2009]

Nazwa cieku	**Przepływ**	**Długość w mb**
Biała Lądecka	Stójków	16480
	Lądek Zdrój	
	Radochów	
	Trzebieszowice	
Skrzyczana	Skrzynka	7790
	Trzebieszowice	
Konradka	Konradów	6670
	Trzebieszowice	
Orliczka	Orłowiec	5670
	Radochów	
Wądół	Lądek Zdrój	6000
Pląsawa	Wojtówka	4900
Przyrwa	Lutynia	4050
	Lądek Zdrój	

Zarządca ww. cieków (RZGW Wrocław) nie przewiduje w najbliższych latach inwestycji na terenie gminy Lądek Zdrój. Planowane roboty posiadać będą jedynie charakter remontowy, związany między innymi z likwidacją szkód zaistniałych wskutek wezbrań powodziowych z czerwca 2009 roku.

5.9. Cmentarze

Na terenie gminy Lądek Zdrój funkcjonuje 6 cmentarzy (1 komunalny i 5 parafialnych) zlokalizowanych w następujących miejscowościach:

- Lądek Zdrój – cmentarz komunalny – o powierzchni 0,6047ha;
- Lądek Zdrój – parafialny – 1,6765ha;
- Konradów – parafialny – 0,15ha;
- Radochów – parafialny – 0,52ha;
- Skrzynka – parafialny – 0,54ha;
- Trzebieszowice – parafialny – 0,83ha.

Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są 3 nieczynne cmentarze:

- Kąty Bystrzyckie – cmentarz parafialny – o powierzchni 0,12ha;
- Orłowiec – parafialny – 0,17ha;
- Lądek Zdrój – dawny cmentarz żydowski – 0,0834ha.

Łączna powierzchnia czynnych cmentarzy wynosi 4,3212ha. Szacuje się, że istniejące miejsca pochówku w perspektywie najbliższych kilkunastu lat mogą nie zaspokoić potrzeb mieszkańców gminy, a przede wszystkim miasta i w związku z powyższym postuluje się rozbudowę cmentarza parafialnego i komunalnego w Lądku Zdroju.
Na terenie gminy nie występują grzebowiska dla zwierząt. Gmina posiada stosowne umowy dotyczące odbioru i utylizacji martwych zwierząt hodowlanych i gospodarskich.

5.10. Obiekty obrony cywilnej

Obrona cywilna na terenie gminy Lądek Zdrój nie posiada urządzeń i obiektów do wykorzystania w czasie potencjalnych zagrożeń.

6. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE

W przeznaczeniu terenów do pełnienia funkcji planistycznych należy uwzględnić ograniczenia jakie wynikają z prawnej ochrony: środowiska, zasobów przyrody i warunków życia ludzi. Należy zapewnić przewidywaną prawem ochronę wszystkim elementów środowiska i obiektów opisanych w rozdziałach nr 1 i 2 niniejszego opracowania. Istnienie na omawianym terenie infrastruktury technicznej, opisanej w rozdziale nr 5, stwarza dodatkowe ograniczenia. Wymagają one zapewnienia dodatkowych stref ochronnych oraz obszarów ograniczonego użytkowania.

6.1. Ochrona przyrodnicza i rolnicza

6.1.1. Ochrona gruntów rolnych

Zgodnie z ustawą z dnia 19 grudnia 2008 roku o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z dnia 31 grudnia 2008 roku) na obszarze gminy Lądek Zdrój ochronie podlega cały areał gruntów ornych, łąk i pastwisk na terenach wiejskich zaliczanych do III klasy bonitacyjnej oraz tereny leśne w granicach administracyjnych całej gminy.

6.1.2. Ochrona przyrody

Na obszarze gminy Lądek Zdrój ochronie przyrodniczej podlegają:

- Śnieżnicki Park Krajobrazowy;
- NATURA 2000 „Biała Lądecka” (PLH 020035);
- NATUA 2000 „Czarne Urwisko koło Lutyni” (PLH 020033);
- NATURA 2000 „Kościół w Konradowie” (PLH 020008);

- NATURA 2000 „Góry Bialskie i Masyw Śnieżnika” (PLH 020016);
- NATURA 2000 „Góry Złote” (PLH 020096);
- NATURA 2000 „Pasmo Krowiarek” (PLH 020019);
- pomniki przyrody;
- gatunki roślin i zwierząt prawnie chronionych.

Dla obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2004 roku, nr 92, poz. 880 z późniejszymi zmianami) ustala się zasady gospodarowania i ochrony wynikające z zapisów ww. ustawy.
Opracowany w 1992 roku plan zagospodarowania przestrzennego Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego został zatwierdzony Rozporządzeniem nr 3/93 Wojewody Wałbrzyskiego z dnia 30 kwietnia 1993 roku (Dz. Urz. Województwa Wałbrzyskiego nr 8, poz.51). Opracowaniem planu objęty jest obszar parku oraz wyznaczonej dla niego strefy otulinowej. W granicach planu zawarty jest cały obszar gminy Lądek Zdrój. Podstawowym założeniem planu jest ekologiczno – rekreacyjny kierunek rozwoju obszaru, przy kompromisowym i harmonijnym pogodzeniu funkcji rekreacyjnej, lecznictwa uzdrowiskowego i usług z wymogami ochrony walorów i zasobów środowiska naturalnego. Obszar Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny podzielono na strefy i rejony funkcjonalne, w aspekcie projektowanego zagospodarowania turystycznego. Dla obszaru gminy Lądek Zdrój wyróżniono:

- strefę „B3” – strefę specjalnie chronioną, obejmującą otoczenie doliny Skrzynczany i sąsiadujący z nią obszar Gór Złotych, położony na wschód od wsi Skrzynka. W obrębie tej strefy wyklucza się w planie rozwój osadnictwa, rolnictwa i zabudowy rekreacyjnej;
- strefę „B4” – strefę specjalnie chronioną, obejmującą zalesiony kompleks Gór Złotych w rejonie Wielkiego Jawornika, na pograniczu gminy Lądek Zdrój i Złoty Stok. Obowiązują tu analogiczne ograniczenia rozwoju funkcjonalnego jak dla strefy „B3".

Do zagospodarowania turystycznego na obszarze gminy Lądek Zdrój typuje się w planie następujące rejony:

- strefa „D5” – wsie: Lutynia i Wrzosówka, przewidziane do lokalizacji obiektów wypoczynkowych;
- strefa „D6” – wieś Wojtówka, przeznaczona do rozwoju osadnictwa rekreacyjnego;
- strefa „D7” – wieś Orłowiec, przewidziana do lokalizacji obiektów wypoczynkowych i zabudowy rekreacyjnej.

Kompleks leśny otaczający od północy, wschodu i południa miasto Lądek Zdrój kwalifikuje się w planie jako rejon umiarkowanego zagospodarowania turystycznego. Mają to być głównie tereny spacerowe, stanowiące zaplecze wypoczynkowe dla mieszkańców miasta, kuracjuszy i wczasowiczów.

6.1.3. Wody podziemne

Z uwagi na przewodność hydrauliczną, wydajność potencjalną studni oraz ryzyko zagrożenia zasobów wodnych na obszarze gminy Lądek Zdrój wyodrębniono, zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną A.S. Kleczkowskiego (1990) Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP). Jest to GZWP 339 „Śnieżnik – Góry Bialskie”.
Na obszarze zasilania zbiornika wskazana jest likwidacja lub ograniczenie oddziaływania na wody podziemne i powierzchniowe (obszar zasilania) już istniejących ognisk zanieczyszczeń. Należy wprowadzić także ograniczenia dotyczące użytkowania gruntów, a w szczególności stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin na terenach użytkowanych rolniczo.

6.1.4. Wody powierzchniowe

Zgodnie z ustawą Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 roku (Dz. U. nr 115 poz. 1229 z późniejszymi zmianami) należy przestrzegać między innymi:

- zakazu grodzenia nieruchomości w odległości 1,5 m od krawędzi cieków;
- zakazu uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału, a także wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału przeciwpowodziowego po stronie odpowietrznej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2009 roku (Dz. U. nr 106, poz. 882) w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarki wodami na obszarach dorzeczy zostaną opracowane stosowne dokumenty określające zasady gospodarowania wodami podziemnymi i powierzchniowymi, w tym dla rejonu gminy Lądek Zdrój.

6.1.5. Ochrona przeciwpowodziowa

Na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój występują obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią. Obejmują one obszar międzywala oraz część obszarów odpowiadających zasięgowi zalewu powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia p=1%, zgodnie z informacjami zawartymi w „Studium ochrony przed powodzią

Kotliny Kłodzkiej ze szczególnym uwzględnieniem miasta Kłodzka". Ponadto część obszarów odpowiadających zasięgowi zalewu powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia p=1% stanowią obszary wymagające ochrony przed zalaniem z uwagi na ich zagospodarowanie, wartość gospodarczą lub kulturową, przewidziane do ochrony wałami lub murami oporowymi. Zasięgi obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszarów wymagających ochrony przed zalaniem przedstawiono na rysunku studium.
Dla obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią należy uwzględnić wymagania wynikające z art. 40 oraz art. 82 ust. 2 ustawy Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 roku (t.j. Dz. U z 2005r. Nr 239, poz. 2019 z późniejszymi zmianami) zakazujące między innymi:

- lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody;
- prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania;
- wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych;
- sadzenia drzew lub krzewów, zmiany ukształtowania terenu;
- składowania materiałów oraz wykonywania innych robót i czynności, które mogłyby utrudnić ochronę przed powodzią oraz wpłynąć na pogorszenie jakości wód.

6.1.6. Złoża surowców mineralnych – obszary i tereny górnicze

Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dnia 30 października 1992 roku udzielił Uzdrowisku Lądek – Długopole SA koncesji na wydobywanie wód leczniczych, nr koncesji 86/92. Obszar górniczy Lądek Zdrój o powierzchni 41075000 m² został utworzony decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 31 października 1968 roku z przeznaczeniem do zabiegów leczniczych. Obszar i teren górniczy Lądek Zdrój stanowią ten sam obszar określony tymi samymi granicami. W północno – zachodniej części obszar o niewielkim zasięgu położony jest na terenie gminy Stronie Śląskie. Granice obszaru i terenu górniczego wyznaczają linie łączące punkty załamania o następujących współrzędnych opisanych w układzie „1965":

Tabela 100. Gmina Lądek Zdrój – granice obszaru i terenu górniczego wydobycia wód leczniczych [źródło: EKO – LOG sp. z o.o., „Operat uzdrowiskowy dla gminy Lądek Zdrój"]

Nr punktu	Współrzędne:	
	X	Y
1	719 300	484 550
2	722 825	476 575
3	719 825	476 225
4	714 825	477 075
5	715 550	480 200
6	716 675	482 575
7	719 325	484 325

Obszar i teren górniczy Lądek Zdrój zlokalizowany jest w północno – wschodniej części Ziemi Kłodzkiej. Obejmuje środkową część Gór Złotych oraz północną część Masywu Śnieżnika (Krowiarki). Obszar górniczy w zakreślonych granicach obejmuje swym zasięgiem całość obszaru miasta Lądek Zdrój oraz wsie: Karpno, Lutynia, Stójków, Wojtówka i Wrzosówka wraz z ciągiem obszaru wsi Kąty Bystrzyckie. Wschodnią granicą obszaru jest granica Państwa.
Decyzją nr 3/96 Wojewody Wałbrzyskiego z dnia 31 stycznia 1996 roku dla złoża bazaltu „Lutynia I" ustanowiono obszar górniczy „Lutynia I" o powierzchni 75889 m² oraz teren górniczy „Lutynia I" o powierzchni 841501 m²".
Południowe krańce gminy znajdują się w zasięgu terenu górniczego wyznaczonego dla złoża wapieni (marmurów) „Rogóżka" położonego na terenie gminy Stronie Śląskie.
Dla obszarów i terenów górniczych obowiązują zasady gospodarowania zgodnie z zapisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 roku (tekst jednolity Dz. U. 2005 nr 228, poz. 1947).

6.1.7. Uzdrowisko Lądek Zdrój

Zgodnie z uchwałą nr XXX/240/09 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 26 marca 2009 roku w sprawie ustanowienia Statutu Uzdrowiska Lądek Zdrój w celu zapewnienia prawidłowej działalności lecznictwa uzdrowiskowego określa się szczegółowe czynności zabronione w strefach ochronnych wpisanych w art. 38 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych oraz nakazy wynikające z innych przepisów prawa miejscowego, w zakresie:

a) wymagań sanitarnych:

- w całej strefie „A" oraz strefie „B" uzdrowiska (z wyłączeniem terenów położonych na terenach wiejskich i działek na terenie Lądka Zdroju położonych w odległości nie mniejszej niż 1000 m od granicy ze strefą „ A", do czasu realizacji sieci kanalizacyjnych i przyłączenia do oczyszczalni ścieków) zakazuje się odprowadzania ścieków do zbiorników bezodpływowych i odpływowych z wyłączeniem wód opadowych i roztopowych. Wszystkie ścieki muszą być odprowadzane przez miejski system sieci kanalizacyjnej do miejskiej oczyszczalni ścieków;
- w strefie „A", „B" i „C" zakazuje się składowania, wysypywania, zakopywania i wylewania jakichkolwiek odpadów w tym odpadów niebezpiecznych poza terenem zakładu utylizacji odpadów, kompostowni w Lądku Zdroju;
- w strefach „A", „B" i „C" zakazuje się gromadzenia i składowania wszelkich odpadów, w tym odpadów komunalnych przez okres dłuższy niż: 7 dni dla hoteli, domów wczasowych, pensjonatów, szpitali, restauracji, barów, kawiarni, placówek handlowych i innych obiektów świadczących zbiorowe usługi oraz dla budynków wielorodzinnych; 14 dni dla zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej oraz spalania odpadów;
- właściciele nieruchomości prowadzący działalność usługową, handlową, gastronomiczną, zobowiązani są do ustawienia w miejscach ogólnodostępnych estetycznych pojemników do gromadzenia odpadów, odpowiednich dla potrzeb swoich klientów.

b) ochrony przed hałasem:
   - w strefie „A" uzdrowiska zakazuje się prowadzenia działalności o charakterze rozrywkowym, zakłócającej ciszę nocną w godz. 22.00 – 06.00. Wyjątki stanowią imprezy znajdujące się w harmonogramie imprez gminnych i działalność gastronomiczna oraz obiektów restauracyjnych i ogródków letnich w godzinach ustalonych indywidualnie z Burmistrzem Lądka Zdroju;
   - w strefie „A" uzdrowiska zakazuje się wjazdu pojazdów o rzeczywistej masie całkowitej powyżej 3,5 tony z wyjątkiem samochodów obsługi komunalnej miasta, samochodów dostawczych i autokarów przewożących kuracjuszy i turystów;
   - w strefie „A" i „B" uzdrowiska zakazuje się lokalizowania obiektów lub urządzeń mogących powodować stałe lub czasowe uciążliwości spowodowane wytwarzaniem hałasu.

c) estetyki budynków, sklepów i zakładów usługowych oraz placówek kulturowych:
   - w strefie „A", „B", „C" uzdrowiska zakazuje się: wykonywania nowych ogrodzeń z prefabrykatów betonowych, wykonywania ogrodzeń i parkanów obszarach graniczących z terenami o charakterze publicznym nie nawiązujących formą i materiałem do istniejącej kompozycji architektonicznej i urbanistycznej;
   - w strefie „A" i „B" zakazuje się urządzania letnich ogródków oraz obiektów małej architektury, stoisk handlowych itp. w sposób odbiegający od regionalnej stylistyki historycznej i parkowo – uzdrowiskowej, bez wymaganej dokumentacji na podstawie odrębnych przepisów. Wszystkie ogródki i stoiska handlowe muszą być wyposażone w estetyczne pojemniki na odpady;
   - w strefie „A", „B" i „C" zakazuje się realizacji nowej zabudowy lub przebudowy dysharmonizującej z istniejącą historyczną i krajobrazową kompozycją przestrzenną.

d) handlu, promocji i informacji:
   - w strefie „A" na terenie zabytkowych parków uzdrowiskowych: Parku im. Jana Pawła II, Parku 1000–lecia, Parku Moniuszki zakazuje się prowadzenia handlu obnośnego i obwoźnego.

Ponadto w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej przyjmuje się następujące wskaźniki terenów zielonych oraz powierzchnię nowo wydzielanych działek:

- w strefie „A", gdzie odbywa się lecznictwo uzdrowiskowe, wskaźnik powierzchni terenów zielonych winien wynosić 75 % powierzchni strefy, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek kształtuje się w granicach 0,12 ha;
- w strefie „B" stanowiącej otulinę strefy „A" wskaźnik powierzchni terenów zielonych winien wynosić 55 % powierzchni obszaru, a minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek budowlanych wynosi 0,08 ha;
- w strefie „C" wskaźnik terenów zielonych powinien wynosić nie mniej niż 40 %, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek wynosi 0,08 ha.

Powyższe wskaźniki nie dotyczą nowo wydzielanych działek dla obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, takich jak: stacje redukcyjne, transformatorowe, przystanki, wiaty turystyczne i przystankowe, zatoki postojowe, urządzenia reklamowe itp., obiektów małej architektury oraz wydzielanych działek na poprawę warunków zagospodarowania przyległej nieruchomości.

6.2. Ochrona kulturowa

Na obszarze gminy Lądek Zdrój na podstawie prawa miejscowego ochronie kulturowej podlegają:

- strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej w miejscowościach: Lądek Zdrój, Kąty Bystrzyckie, Konradów, Orłowiec, Radochów, Skrzynka i Trzebieszowice;
- strefa „B” ochrony konserwatorskie w miejscowościach: Lądek Zdrój, Konradów i Trzebieszowice;
- strefa „K” ochrony krajobrazu w miejscowościach: Lądek Zdrój, Karpno, Kąty Bystrzyckie, Konradów, Orłowiec, Radochów, Skrzynka, Stójków, Trzebieszowice, Wojtówka i Wrzosówka;
- strefa „W” ochrony archeologicznej w miejscowościach: Lądek Zdrój i Trzebieszowice;
- strefa „OW” obserwacji archeologicznej w miejscowościach: Lądek Zdrój, Kąty Bystrzyckie, Konradów, Lutynia, Orłowiec, Radochów, Skrzynka, Stójków, Trzebieszowice i Wojtówka;
- strefa „E” ochrony ekspozycji: wzdłuż drogi nr 390 z Lądka Zdroju do Orłowca, wzdłuż drogi z Radochowa do Kątów Bystrzyckich oraz południowe stoki Gór Złotych na północ od Trzebieszowic;
- obiekty i obszary zabytkowe wpisane do rejestru zabytków województwa dolnośląskiego;
- obiekty ujęte w ewidencji zabytków;
- udokumentowane stanowiska archeologiczne.

Poniżej wyszczególnione są zasady ochrony środowiska kulturowego w poszczególnych strefach konserwatorskich:

1) **Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej**:
   a) Działania konserwatorskie w strefie „A" zmierzają do:
      - zachowania historycznego układu przestrzennego, to jest rozplanowania dróg, ulic, placów, linii zabudowy, kompozycji wnętrz urbanistycznych i kompozycji zieleni;
      - konserwacji zachowanych głównych elementów układu przestrzennego, szczególnie: posadzki (nawierzchnie, cieki i zbiorniki wodne, sposób użytkowania gruntów), ścian (zabudowa, zieleń) oraz dążenia do usunięcia elementów uznanych za zniekształcające założenie historyczne i odtworzenia elementów zniszczonych w oparciu o szczegółowe warunki określane każdorazowo przez Służbę Ochrony Zabytków.
   b) Prawidłowość postępowania wobec obiektów zabytkowych w obrębie strefy „A" osiągana jest poprzez następujące działania:
      - uzgodnienia ze Służbą Ochrony Zabytków wszelkich zmian nawierzchni dróg oraz zmian lub korekty przebiegu dróg;
      - dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie sytuacji, skali, bryły, podziałów architektonicznych, proporcji powierzchni muru i otworów oraz nawiązanie formami współczesnymi do lokalnej tradycji architektonicznej;
      - usunięcia lub przebudowy obiektów dysharmonizujacych;
      - dostosowanie współczesnych funkcji do wartości zabytkowych zespołu, jego poszczególnych obiektów, nawiązanie do ich programu historycznego oraz eliminacje, funkcji uciążliwych;
      - poddanie szczególnym rygorom (odnośnie gabarytów i sposobu kształtowania bryły) nowej zabudowy – maksymalnie do dwóch kondygnacji z dachami o stromych połaciach, krytych dachówką ceramiczną, ewentualnie z użytkowym poddaszem skrytym w dachu, o ile szczegółowe wytyczne nie będą stanowić inaczej;
      - nawiązanie wysokością budynków do budynków sąsiadujących i wpisanie się przez to w sylwetę miejscowości;
      - rezygnacja z dachów o mijających się połaciach na wysokości kalenicy oraz dachów o asymetrycznym nachyleniu połaci.

2) **Strefa „B” ochrony konserwatorskiej**:
   a) Działalność konserwatorska w strefie „B" zmierza do:
      - zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym przede wszystkim układu dróg, podziału działek i sposobu zagospodarowania działek siedliskowych;
      - restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów.
   b) Prawidłowość postępowania wobec obiektów zabytkowych w obrębie strefy „B" osiągana jest poprzez następujące działania:
      - prowadzenie działalności inwestycyjnej z uwzględnieniem istniejących już związków przestrzennych i planistycznych;
      - uzgadnianie ze Służbą Ochrony Zabytków zmian rodzaju nawierzchni dróg oraz korekt lub zmian w ich przebiegu;
      - dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i formy bryły zabudowy, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej.
   c) Na obszarze strefy ochrony konserwatorskiej „B" wprowadza się wymóg konsultowania i uzgodnienia ze Służbą Ochrony Zabytków wszelkich działań inwestycyjnych. Dotyczy to remontów, przebu-

dów oraz zmiany funkcji obiektów figurujących w wykazie zabytków architektury i budownictwa, jak wznoszenia nowych budynków. Przy budowie nowych obiektów kubaturowych wymaga się:
- nawiązania gabarytami nowej zabudowy i sposobem kształtowania bryły do miejscowej tradycji architektonicznej;
- stosowania co najwyżej dwóch kondygnacji z dachami o stromych połaciach, krytych dachówką ceramiczną, ewentualnie z użytkowym poddaszem skrytym w dachu, o ile szczegółowe wytyczne nie stanowią inaczej;
- przystosowywania wysokości nowych budynków do wysokości budynków sąsiadujących;
- rezygnacji z dachów o mijających się połaciach na wysokości kalenicy oraz dachów o asymetrycznym nachyleniu połaci.

d) Niedopuszczalne są:
- zmiany historycznie ukształtowanych wnętrz urbanistycznych i ruralistycznych;
- prowadzenie wszelkich prac ziemnych bez uprzedniego powiadomienia Służby Ochrony Zabytków.

3) **Strefa „K" ochrony krajobrazu**:

a) Działania konserwatorskie w strefie „K" obejmują:
- restaurację zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego, ewentualnie z częściowym ich odtworzeniem;
- ochronę krajobrazu naturalnego związanego przestrzennie z historycznym założeniem;
- ochronę form i sposobu użytkowania terenów takich jak: rozłogi pól, układ dróg, miedz, zadrzewień śródpolnych, alei, szpalerów, grobli, stawów, przebiegu cieków wodnych, z zaleceniem utrzymania wykształconego sposobu parcelacji gruntów i formy użytkowania.

b) Prawidłowość postępowania na obszarach objętych strefą „K" osiągana jest poprzez następujące działania:
- likwidowanie elementów dysharmonizujących i uzyskanie opinii Służby Ochrony Zabytków odnośnie nowych inwestycji;
- poddanie nowej zabudowy szczególnym rygorom odnośnie gabarytów i sposobu kształtowania bryły (maksymalnie dwie kondygnacje z dachami o stromych połaciach, krytych dachówką ceramiczną, ewentualnie z użytkowym poddaszem skrytym w dachu, o ile szczegółowe wytyczne nie stanowią inaczej);
- rezygnacja z dachów płaskich, dachów o mijających się połaciach na wysokości kalenicy oraz z dachów o asymetrycznym nachyleniu połaci.

c) Nowa zabudowa wznoszona w obrębie strefy „K" może mieć dwojaki charakter. Może to być architektura regionalna inspirowana charakterem budownictwa Ziemi Kłodzkiej lub też dobrej klasy architektura współczesna, komponowana w nawiązaniu do otaczającego ją krajobrazu. Istotny problem stanowić będzie w przyszłości intensywność zabudowy w Lądku Zdroju, w sytuacji, gdy miasto będzie się rozwijać. W tym przypadku nie należy wyznaczać, szczególnie na stokach wzniesień, zbyt małych działek. Wypełniające je budynki powinny być wyraźnie od siebie oddalone i ukryte w zieleni. Nie zaleca się raczej budownictwa szeregowego, ale jeżeli przedłożone projekty uwzględniałyby postulaty konserwatorskie lub też podnosiły walory estetyczne otoczenia, dopuszcza się ich realizacje. Należy też odrzucić w jednoznaczny sposób możliwość wznoszenia wielopiętrowych domów z wielkiej płyty. Budownictwo przemysłowe nie może być zaś agresywne w stosunku do swojego otoczenia. Można je też, a szczególnie wielkie hale lub magazyny, częściowo ukryć za szpalerami lub skupiskami drzew.

4) **Strefa „E" ochrony ekspozycji**. Prawidłowość postępowania na obszarach objętych strefą „K" osiągana jest poprzez następujące działania:
- na obszarze opracowania tej strefy ustala się dla terenu gminy maksymalną wysokość nowej zabudowy (mieszkaniowej) na jedną do dwóch kondygnacji zwieńczonych stromym dachem;
- nową zabudowę należy lokalizować przede wszystkim w granicach historycznych siedlisk wsi. W wypadku zamiaru lokalizacji nowej zabudowy poza siedliskami wsi, między innymi na terenie dawnych wyludnionych kolonii, decyzję lokalizacyjną należy poprzedzić studiami panoramicznymi, które szczegółowo określą warunki oraz dopuszczalny zasięg zabudowy. Zaleca się jednak, aby nowa zabudowa sytuowana była w układzie rozproszonym lub ewentualnie w jednostronnym, szeregowym.

5) **Strefa „W" ochrony archeologicznej**. Obiekty, dla których wyznaczono strefę „W" wyłączone są z wszelkiej działalności inwestycyjnej, która mogłaby naruszyć ich specyficzną formę. Przedsięwzięcia o charakterze rewaloryzacyjnym czy inne prace rekultywujące podejmowane na obszarze stanowisk objętych ww. strefą powinny uzyskać akceptację służb konserwatorskich i być prowadzone pod ich nadzorem.

6) **Strefa „OW" obserwacji archeologicznej**. Wszelkie inwestycje planowane na obszarach objętych strefą „OW" powinny zostać uzgodnione ze Służbą Ochrony Zabytków. Na obszarze stanowisk archeologicznych nieobjętych ww. strefami ochrony konserwatorskiej prowadzenie działalności inwestycyjnej

uzależnione jest od opinii Służby Ochrony Zabytków, którą potencjalny inwestor lub osoba upoważniona zobowiązany jest uzyskać. Ponadto stanowiska te winny być uwzględniane i nanoszone w formie niezmienionej przy wykonywaniu planów i projektów szczegółowych. Nie należy jednak wykluczać możliwości, że dane dotyczące zabytkowej zawartości stanowisk jak ich zasięgu ulegną zmianie po przeprowadzeniu badań weryfikacyjnych.

7) **Strefy ochrony zabytkowych układów zieleni kształtowanej** – parki, cmentarze, aleje. Tereny te najczęściej stanowią integralną część jednego z obszarów chronionych strefą „A", „B" lub „K", choć niekiedy występują samoistnie. Zalecenia konserwatorskie na ich obszarze zawierają się w następujących punktach:
   - zachować teren zabytkowych założeń zieleni w granicach historycznych;
   - nie dzielić tych obszarów na działki użytkowe, a w miarę możliwości zachować własność całości lub dążyć do scalania gruntów jednych rękach;
   - na obszarach chronionych założeń zielonych wprowadza się zakaz prowadzenia jakichkolwiek inwestycji bez uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska;
   - wszelkie prace porządkowe i renowacyjne należy prowadzić w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Gdy nie przewiduje się prac renowacyjnych należy pozostawić zbiorowisko naturalnej sukcesji przyrodniczej. W miarę możliwości należy zachować dawne funkcje poszczególnych części zespołów pałacowych: folwark jako tereny gospodarcze, polany parkowe jako łąki krajobrazowe – bez prowadzenia nasadzeń, tereny zadrzewione jako naturalne masyw zieleni. Prace melioracyjne winny być projektowane i prowadzone w ten sposób aby nie niszczyć naturalnych zadrzewień, zwłaszcza tych, które rosną nad brzegami cieków wodnych. Zakłada się, że prace melioracyjne winny dążyć do odtworzenia dawnego systemu wodnego;
   - aleje i szpalery należy konserwować odtwarzając i uzupełniając ubytki tymi samymi gatunkami drzew. Są to naturalne pasy ochronne, których kontynuację winno się przewidzieć w planach zagospodarowania przestrzennego i planach zadrzewień. Zalecane jest stosowanie do obsadzeń gatunków drzew trwałych i długowiecznych;
   - postuluje się połączenie poszczególnych założeń zielonych pasami zadrzewień zlokalizowanymi wzdłuż cieków wodnych, alej, grup zadrzewień śródpolnych, tworząc w ten sposób tunele (ciągi) ekologiczne.

6.3. Ograniczenia użytkowania terenu związane z infrastrukturą techniczną

6.3.1. Komunikacja – strefa uciążliwości akustycznej od dróg

Ograniczenia w zainwestowaniu na terenach o przekroczonych standardach akustycznych polegają na zakazie lokalizacji obiektów mieszkalnych lub innych wymagających ochrony przed hałasem, jeżeli wcześniej nie zostaną podjęte środki ograniczające emisję fal dźwiękowych. Przy lokalizowaniu obiektów budowlanych na terenach sąsiadujących z drogami należy uwzględnić strefy ograniczonego użytkowanie terenu, to jest:

- strefę wyłączoną z wszelkiej działalności budowlanej, wyznaczoną położeniem linii zabudowy – określoną przepisami ustawy o drogach publicznych;
- strefę uciążliwości dróg dotyczącą obiektów z pomieszczeniami na pobyt ludzi;
- strefę uciążliwości drogi wyznaczoną położeniem linii uciążliwości drogi.

Strefy ochrony wynikające z przepisów szczególnych przedstawione są w poniższej tabeli.

Tabela 101. Postulowane minimalne odległości dróg publicznych od istniejących i planowanych budynków z pomieszczeniami na pobyt ludzi (w metrach)

Typ drogi	Klasa techniczna	Obiekty mieszkaniowe i użyteczności publicznej		Budynki szpitalne i wymagające szczególnej ochrony
		jednokondygnacyjne	wielokondygnacyjne	
Autostrada	A	120	150	300
Między – regionalna	GP	50	70	200
Krajowa regionalna	GP, G, Z	30	40	130
Wojewódzka	GP, G, Z	30	40	130
Powiatowa	G, Z, L, D	15	20	80
Gminna	G, Z, L, D	15	20	80

6.3.2. Ujęcia wody

Na terenie gminy Lądek Zdrój zostały wyznaczone bezpośrednie i pośrednie strefy ochronne ujęć wód.

Ujęcia wody pitnej: „Brzezinka", „Aleja Marzeń" i „Karpno":

Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 4 lipca 2005 roku (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dnia 25.07.2005 roku, nr 134, poz. 2716) zmieniającym rozporządzenie z dnia 4 kwietnia 2005 roku (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dnia 22.04.2005 roku, nr 71, poz. 1529) ustanowiono strefy ochronne ujęć wody „Brzezinka", „Aleja Marzeń" i „Karpno" dla miasta Lądek Zdrój.
W skład ujęć wody dla miasta Lądek Zdrój, chronionych strefą, wchodzą ujęcia:

- „Brzezinka" – osiem studni (nr 1 do 8) o głębokości od 4,05 do 7,3 m;
- „Aleja Marzeń" – ujęcie powierzchniowe na Potoku Karpnowskim (ujęcie rezerwowe);
- „Karpno" – siedemnaście studni (nr 9 do 25) o głębokości do 6 m.

Strefę ochronną ujęcia stanowią – tereny ochrony bezpośredniej:

- ujęcia „Brzezinka" – obejmujące poszczególne studnie od nr 1 do nr 8, każdy o powierzchni 4 m² (kwadrat o wymiarach 2,0 x 2,0 m z centralnym usytuowaniem studni);
- ujęcia „Aleja Marzeń" – obejmujący ujęcie powierzchniowe na Potoku Karpnowskim o powierzchni 988 m² (czworobok o wymiarach 37,3 x 26,5 m);
- ujęcia „Karpno" – obejmujący poszczególne studnie od nr 9 do nr 25, każdy o powierzchni 4 m² (kwadrat o wymiarach 2,0 x 2,0 m z centralnym usytuowaniem studni).

Strefę ochronną stanowią – tereny ochrony pośredniej:

- ujęcia „Brzezinka" o powierzchni 164 ha;
- ujęć: „Aleja Marzeń" i Karpno o powierzchni 469 ha.

Na terenach ochrony bezpośredniej ujęć wody należy:

- odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
- zagospodarować teren zielenią;
- odprowadzać poza granicę terenów ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Ponadto na terenach ochrony bezpośredniej ujęć wody zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęć wody. Tereny ochrony bezpośredniej należy ogrodzić i oznakować tablicami zawierającymi informacje o ujęciach wody i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Na terenach ochrony pośredniej ujęć wody zabrania się:

- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi;
- rolniczego wykorzystania ścieków;
- przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych;
- lokalizowania zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt;
- lokalizowania składowisk odpadów komunalnych lub przemysłowych;
- urządzania parkingów, obozowisk oraz kąpielisk;
- lokalizowania nowych ujęć wody;
- lokalizowania cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych;
- wydobywania kopalin.

Na terenach ochrony pośredniej ujęć wody ogranicza się stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin do wymienionych w rejestrze środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu i stosowania w strefach ochronnych ujęć wody zezwoleniem Ministra właściwego do spraw rolnictwa. Granice terenów ochrony pośredniej ujęć wody należy oznakować tablicami informacyjnymi.

Ujęcie wody pitnej Huty Szkła Kryształowego „Violetta SA" w Stroniu Śląskim

Ujęcia i źródła wody pitnej dla miasta Wrocławia.

6.3.3. Tereny położone w strefie ochronnej od odwiertów, gazociągów wysokiego ciśnienia i stacji redukcyjno – pomiarowych

Na terenie gminy nie ma czynnych oraz zlikwidowanych odwiertów służących do wydobycia gazu ziemnego.

W związku z występowaniem na terenie gminy sieci gazowej podwyższonego średniego ciśnienia dla przedmiotowej sieci zgodnie należy określić odległości podstawowe od obiektów terenowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14 listopada 1995 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. nr 139 z 1995 roku, poz. 686).

Tabela 102. Odległości podstawowe gazociągów układanych w ziemi o ciśnieniu gazu powyżej 0,4 MPa do 10 MPa od obrysów obiektów terenowych w metrach

Rodzaj obiektu terenowego	DN: ≤300 PN: 1,2 - 2,5MPa	Licząc od gazociągu do:
Miasta i zespoły wiejskich budynków mieszkalnych o zwartej zabudowie	20	linii zwartej zabudowy
Budynki użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego	25	granicy terenu
Budynki mieszkalne zabudowy jedno- i wielorodzinnej	20	rzutu budynku
Wolnostojące budynki niemieszkalne (stodoły, szopy, garaże)	15	rzutu budynku
Obiekty zakładów przemysłowych	20	granicy terenu
Tory kolejowe	20	skrajnej szyny toru
Mosty i wiadukty	20	lico czołowej ściany przyczółka

Strefa ochronna sieci gazowej wysokiego ciśnienia stanowi obszar, w którym operator sieci gazowej jest uprawniony do zapobiegania działalności mogącej mieć negatywny wpływ na jej trwałość i prawidłową eksploatację. Ponadto ustala się obowiązek uzgodnienia z operatorem sieci gazowej lokalizacji obiektów wzdłuż strefy ochronnej oraz sposobu jej zagospodarowania.

6.3.4. Tereny położone w strefie uciążliwości od linii i urządzeń elektroenergetycznych

Wzdłuż istniejących linii napowietrznych 110 kV oraz 20 kV należy zachować, wolne od zabudowy i dostępne dla prowadzenia prawidłowej eksploatacji linii, pasy terenu w zależności od poziomu napięcia:

- 40 m dla linii 110 kV (20 m po obu stronach linii, licząc w poziomie od osi linii);
- 22 m dla linii 20 kV (11 m po obu stronach linii, licząc w poziomie od osi linii).

Dodatkowo, ze względów BHP, w pobliżu napowietrznej linii 110 kV praca sprzętem zmechanizowanym może odbywać się pod warunkiem zachowania poziomej odległości 15 m dla całej strefy działania sprzętu, licząc od skrajnego elementu będącego pod napięciem.
Stacje transformatorowe powinny mieścić się w rezerwowanym pod nie obszarze. Natomiast wzdłuż linii 1 kV proponuje się pozostawienie pasów wolnych od zagospodarowania i zadrzewienia o szerokości 4 m (po 2 m od osi linii) wzdłuż urządzeń. Są to tak zwane strefy techniczne, umożliwiające eksploatację sieci napowietrznych z uwzględnieniem dojazdu do stanowisk słupowych.
Wszelkie zmiany zagospodarowania terenu pod liniami elektroenergetycznymi 110 kV należy projektować w oparciu o:

- PN-E-05100-1:1998 „Elektroenergetyczne linie napowietrzne – projektowanie i budowa”;
- ustawę Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27.04.2001 roku (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30.10.2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (DZ. U. Nr 192, poz. 1883 z 2003 roku);
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 19.07.2004 roku w sprawie dopuszczalnych wartości hałasu w środowisku (DZ. U. Nr 178, poz. 1841 z 2004 roku) i uzgodnić z właściwym zakładem energetycznym.

Strefą ochronną obejmuje się również maszty telefonii cyfrowej (GSM) oraz inne instalacje radiotelekomunikacyjne. Określony areał jest ogrodzony i obejmuje obszar zależny od wysokości masztu – od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów od osi masztu. Na terenie gminy zlokalizowane są 4 stacje bazowe telefonii cyfrowej:

Lądek Zdrój – wzgórze Dzielec (działka nr470) – PTC ERA – zakres częstotliwości: 900/1800/2100MHz;

Lądek Zdrój – wzgórze Dzielec (działka nr470) – PTK Centertel – zakres częstotliwości: 1710–1880; 824–960; 1710–2170MHz;

Trzebieszowice – (działka nr735/2) – PTC ERA – zakres częstotliwości: 30 kHz – 30GHz;

Trzebieszowice – (działka nr 735/2) – PLUS GSM – zakres częstotliwości: brak danych.

6.3.5. Cmentarze – strefa ochrony sanitarnej

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, z dnia 25 sierpnia 1959 r. (Dz. U. Nr 52, poz. 315) podaje minimalne odległości cmentarzy od granicy terenów:

- **50m** od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących lub przechowujących artykuły żywnościowe, zakładów żywienia zbiorowego, studzien, źródeł i strumieni, z których czerpana jest woda do picia i dla potrzeb gospodarczych, jeśli teren w granicach od 50 do 150m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone;
- **150m** od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących lub przechowujących artykuły żywnościowe, zakładów żywienia zbiorowego, studzien, źródeł i strumieni, z których czerpana jest woda do picia i dla potrzeb gospodarczych;
- **500m** od ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych będących źródłem zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych.

Na omawianym terenie czynne cmentarze znajdują się w miejscowościach zwodociągowanych: Lądek Zdrój i Konradów (częściowo) oraz niezwodociągowanych: Radochów, Skrzynka i Trzebieszowice.

6.3.6. Obiekty wojskowe i obrony cywilnej

Na terenie gminy nie ma obiektów i urządzeń wojskowych oraz obrony cywilnej.

6.3.7. Pozostałe obiekty

Dla obiektów typu oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych, baz maszynowych, zakładów przemysłowych, ferm hodowlanych, stacji paliw płynnych – strefy ochronne wyznaczane są indywidualnie. W bezpośrednim sąsiedztwie zajmowanym przez tereny chronione wprowadza się zakaz lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, obiektów służby zdrowia, oświaty, sportu i rekreacji oraz innych budynków użyteczności publicznej. Wskazane jest tworzenie pasów zieleni izolacyjnej.

6.3.8. Tereny zamknięte

Do terenów zamkniętych znajdujących się na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój zalicza się:

b) działki ewidencyjne nr 66/7, 66/13, 297/2, 315/2, 320/1, 323, 370 i 377 w obrębie Stary Zdrój w Lądku Zdroju, będące w trwałym zarządzie Ministerstwa Obrony Narodowej - Rejonowego Zarządu Infrastruktury we Wrocławiu, ustanowione na podstawie niepublikowanej decyzji Ministra Obrony Narodowej nr 38/MON z dnia 10.02.2017r.;

c) działki ewidencyjne, przez które przebiegają linie kolejowe, uznane za tereny zamknięte decyzją nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005 roku w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. MI z dnia 14 października 2005 r. ze zm.):
   - nr 282 w obrębie geodezyjnym Radochów, o powierzchni 5,1000ha,
   - nr 131/3 w obrębie geodezyjnym Stójków, o powierzchni 3,1623ha,
   - nr 397 w obrębie geodezyjnym Trzebieszowice, o powierzchni 16,3300ha,
   - nr 130 w obrębie geodezyjnym Zatorze w Lądku Zdroju, o powierzchni 2,2535ha,
   - nr 14 w obrębie geodezyjnym Zatorze w Lądku Zdroju, o powierzchni 2,6938ha,
   - nr 17 w obrębie geodezyjnym Zatorze w Lądku Zdroju, o powierzchni 0,1362ha,
   - nr 293 w obrębie geodezyjnym Zatorze w Lądku Zdroju, o powierzchni 0,1784ha,
   - nr 78 w obrębie geodezyjnym Zatorze w Lądku Zdroju, o powierzchni 3,8027ha.

7. UWARUNKOWANIA ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTACJI STRATEGICZNO – PLANISTYCZNYCH RÓŻNYCH SZCZEBLI

W okresie od 2000 roku, a więc po opracowaniu pierwszego (obecnie zmienianego) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Lądek Zdrój, powstał szereg dokumentów planistyczno – strategicznych o charakterze planów, studiów, strategii i programów, zarówno na szczeblu wojewódzkim jak i powiatowym, obejmujących zasięgiem swojego opracowania teren gminy Lądek Zdrój. Poniżej przedstawiono zapisy i wnioski z wybranej dokumentacji odnoszącej się bezpośrednio lub pośrednio do terenu gminy Lądek Zdrój.

7.1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym burmistrz miasta sporządza Studium zawierające między innymi ustalenia planu zagospodarowania województwa. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego perspektywa 2020 został uchwalony przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr XLVIII/1622/14 z dnia 27 marca 2014 r.
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego wyróżnia między innymi 6 stref pod względem struktury funkcjonalno – przestrzennej. Gmina Lądek Zdrój znalazła się w strefie górskiej obszarów rolno – leśnych Sudetów. Strefa ta o dominujących funkcjach ochrony walorów środowiska przezna-

czona jest do rozwoju funkcji ochronnych, turystyczno – rekreacyjnych i uzdrowiskowych, z wykorzystaniem renty położenia przy granicy polsko – czeskiej. Strefa ta charakteryzuje się występowaniem obszarów o najwyższych walorach przyrodniczo – krajobrazowych objętych ochroną prawną lub przewidzianych do objęcia ochroną, a także atrakcyjnością pod względem turystycznym i lecznictwa uzdrowiskowego. Kierunki polityki przestrzennej dla strefy górskich obszarów rolno – leśnych Sudetów to:

- zwiększenie potencjału i poprawa bazy dla turystyki i rekreacji;
- podnoszenie standardu uzdrowisk;
- adaptowanie zespołów zabytkowych dla pełnienia funkcji turystycznych i rekreacyjnych;
- rozwój agroturystyki na nizinnych i podgórskich obszarach wiejskich w połączeniu z gospodarstwami ekologicznymi;
- rozwój ośrodków sportów zimowych;
- ochrona krajobrazu kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem architektury regionalnej;
- promowanie i rozwój rolnictwa ziem górskich;
- utworzenie „Drogi Śródsudeckiej" jako ważnego elementu aktywizacji turystycznej obszaru pogranicza;
- wykorzystanie linii kolejowych istniejących i o ruchu zawieszonym jako ważnego elementu aktywizacji turystycznej obszaru pogranicza.

„Plan..." podejmując się roli hierarchizacji ośrodków na tle systemu osadniczego województwa uznał Lądek Zdrój jako ośrodek lokalny dla którego przewiduje się trzy funkcje: usługową, turystyki i wypoczynku oraz uzdrowiskową.

„Plan..." wyróżnił również 7 sfer polityki przestrzennej: ekologiczna, społeczna, kulturowa, gospodarcza, infrastruktury, ochrony przeciwpowodziowej oraz obronności i bezpieczeństwa publicznego. Poniżej przedstawiono wybrane kierunki polityki przestrzennej dla poszczególnych sfer w bezpośrednim lub pośrednim odniesieniu do gminy Lądek Zdrój:

a) sfera ekologiczna:
   - utrzymanie eksploatacji kopalin użytecznych w tym: wód mineralnych i leczniczych i złóż surowców skalnych;
   - prowadzenie działalności związanej z eksploatacją surowców mineralnych w paśmie sudeckim o cennych walorach przyrodniczych i kulturowych, w kierunku maksymalnych ograniczeń uciążliwości;
   - sukcesywna rekultywacja i zagospodarowanie wyrobisk, hałd, osadników oraz innych nieużytków powstałych w wyniku działalności górniczej;
   - objęcie najwyższą ochroną obszarów zasilania zbiorników wód podziemnych: GZWP nr 339 „Góry Bialskie – Śnieżnik";
   - koncentracja ochrony wód podziemnych na obszarach ochrony GZWP oraz w strefach ochronnych ujęć wód podziemnych;
   - wdrożenie ochrony w zlewni Nysy Kłodzkiej źródliskowych odcinków potoków górskich w rejonie Masywu Śnieżnika;
   - zmniejszenie zanieczyszczeń ze źródeł punktowych, poprzez budowę systemów kanalizacji szczególnie w zlewniach chronionych i na obszarach objętych istniejącymi i projektowanymi formami ochrony przyrody;
   - działania w kierunku ograniczenia skali oraz intensywności naturalnej i antropogenicznej erozji gleb (prowadzenie prawidłowej agrotechniki, nie pozostawianie powierzchni gruntów narażonych na erozję bez pokrywy roślinnej); obszary województwa dolnośląskiego najbardziej narażone na erozję to między innymi rejony Gór Złotych i Masywu Śnieżnika;
   - działania w celu zwiększenia różnorodności biologicznej lasów poprzez utrzymanie i inspirowanie różnych form ochrony;
   - uregulowanie i ukierunkowanie rekreacji i turystyki na obszarach leśnych w sposób godzący funkcje społeczne lasów z ochronnymi i produkcyjnymi;
   - kształtowanie spójnej przestrzennie sieci powiązań przyrodniczych uwzględniającej istniejące i projektowane obszary chronione oraz korytarze ekologiczne, w oparciu o założenia koncepcji ECONET – PL. Na terenie gminy Lądek Zdrój wyróżniono następujące elementy sieci ECONET: Obszary węzłowe: Obszar Masywu Śnieżnika (39 M);
   - ochrona stanowisk roślin i zwierząt chronionych, wykorzystywanie inwentaryzacji przyrodniczych w planach zagospodarowania przestrzennego gmin;
   - uwzględnianie w opracowaniach planistycznych obszarów, wytypowanych do Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000 (na podstawie dyrektyw ptasiej i siedliskowej);
   - zastępowanie tradycyjnych nośników energii paliwami gazowymi, olejami lekkimi, ewentualnie koksem lub niskosiarkowym i niskopyłowym węglem z dodatkami brykietu drzewnego.
b) sfera społeczna:

- poprawa sytuacji mieszkaniowej ludności na terenach o dużej dekapitalizacji zasobów mieszkaniowych;
- tworzenie nowych miejsc pracy w wyniku lokalizacji niewielkich obiektów handlowych, gastronomicznych, hotelowych i motoryzacyjnych dla obsługi ruchu turystycznego szczególnie w rejonach atrakcyjnych turystycznie o dużym bezrobociu;
- zapewnienie terenów pod budownictwo mieszkaniowe o różnej intensywności zabudowy;
- wymiana substancji mieszkaniowej wynikająca z dekapitalizacji budynków mieszkalnych i ubytków urbanistycznych (około 10 % do roku 2015).

c) sfera kulturowa:

- wspieranie działań służących poprawie stanu obiektów zabytkowych poprzez: kompleksową rewaloryzację obiektów i zespołów zabytkowych włączonych do stref konserwatorskich;
- zachowanie, ochrona i rewaloryzacja historycznych układów przestrzennych poprzez:
- opracowanie programów kompleksowej rewaloryzacji zespołów staromiejskich z zachowaniem wszelkich wymogów konserwatorskich oraz programów zagospodarowania tych obszarów, zapewniających im jednocześnie ochronę przed uciążliwościami ze strony działalności gospodarczej oraz zagrożeniami wynikającymi z oddziaływania układów komunikacyjnych;
- eksponowanie i odtwarzanie w sylwetach miejscowości dominant architektonicznych, takich jak wieże kościołów, klasztorów, zamków, ratuszy nawiązując tym samym do dawnej tradycji charakterystycznej dla panoram śląskich miast;
- podejmowanie działań rewaloryzacyjnych zespołów staromiejskich według priorytetów wynikających z wartości historyczno – artystycznych;
- ochrona i zachowanie krajobrazu kulturowego o najcenniejszych walorach artystycznych i krajobrazowych województwa poprzez ustalenie proponowanych form ochrony (wg V programu resortowego MKiS „Ochrona i konserwacja zabytkowego krajobrazu kulturowego”): Strefa „B” – częściowej ochrony konserwatorskiej, miasto Lądek Zdrój;
- ochrona, zachowanie, udostępnianie i zagospodarowanie stanowisk archeologicznych o zachowanych formach krajobrazowych w celach naukowych, dydaktycznych oraz turystycznych;
- zagospodarowanie pasma Drogi Śródsudeckiej poprzez wykorzystanie i dostosowanie zasobów dziedzictwa kulturowego do funkcji turystyczno – rekreacyjnej;
- objęcie ochroną sudeckiej zabudowy o cechach regionalnych poprzez opracowanie programów ratowania sudeckiego budownictwa regionalnego (inwentaryzacja, rewaloryzacja, zabezpieczenia przeciwpożarowe);
- ochrona walorów przyrodniczo – fizjograficznych regionu jako naturalnego podłoża procesów urbanizacyjnych;
- reorientacja przestrzenna miast w stronę rzek;
- odzwierciedlenie problematyki fizjonomii (panoram) w planach miast;
- kształtowanie układów przestrzennych miast zgodne z ich specyfiką lokalizacyjną: miasta uzdrowiskowe: Lądek Zdrój;

d) sfera gospodarcza:

- promowanie i wspieranie ekologicznych metod produkcji, szczególnie na obszarach o gorszych warunkach dla intensywnej produkcji rolniczej oraz o stosunkowo mało skażonym środowisku naturalnym: południowo – zachodnia część województwa;
- promowanie i pomoc w tworzeniu gospodarstw agroturystycznych, szczególnie w obszarach o gorszych warunkach dla produkcji rolniczej oraz atrakcyjnych pod względem turystycznym, o wysokich walorach przyrodniczych: obszary górskie i podgórskie;
- zapewnienie warunków dla rozwoju i niezbędnych przekształceń rolnictwa w obszarach górskich (obszar Sudetów wraz z Przedgórzem Sudeckim) poprzez:
- preferencje dla rozwoju hodowli bydła i owiec przy wykorzystaniu trwałych użytków zielonych;
- preferencje dla uprawy roślin pastewnych;
- promowanie niekonwencjonalnych form produkcji (np.: zielarstwo, pszczelarstwo, itp.);
- wspieranie całorocznej agroturystyki;
- tworzenie pozarolniczych miejsc pracy między innymi w usługach, leśnictwie;
- zwiększenie lesistości województwa, zgodnie z założeniami Krajowego Programu Zwiększania Lesistości oraz Programem Wzrostu Lesistości Województwa Dolnośląskiego. Lokalizacja zalesień powinna zapewniać zmniejszenie rozdrobnienia i rozproszenia kompleksów leśnych. Wśród gmin szczególnie preferowanych w zwiększaniu lesistości w KPZL znalazła się również gmina Lądek Zdrój;
- rozbudowa i poprawa standardów bazy noclegowej i gastronomicznej w rejonach turystycznych, między innymi w powiecie kłodzkim;
- otwarcie województwa na kontakty międzynarodowe poprzez zwiększenie ilości przejść granicznych na szlakach turystycznych. Proponuje się utworzenie następujących turystycznych przejść granicznych: Orłowiec – Růženec – Bilá Voda oraz Lądek Zdrój – Černy Kout – Javornik;

- otwarcie miejscowości na turystykę, poprzez modernizację i usprawnienie dostępności komunikacji do atrakcji turystycznych;
- unowocześnienie infrastruktury uzdrowisk statutowych oraz kreowanie nowoczesnej oferty zdrowotnej dla zróżnicowania oferty turystyczno – rekreacyjnej miejscowości uzdrowiskowych i klimatycznych;
- rozwój turystyki w przyrodniczych, cennych krajobrazowo, obszarach chronionych (parki narodowe, parki krajobrazowe), dla których turystyka jest szansą rozwoju, z uwagi na istniejące ograniczenia funkcji gospodarczej;
- aktywizacja turystyczna Drogi Śródsudeckiej jako osi koncentracji usług związanych z rekreacją i wypoczynkiem;
- zwiększenie oferty turystyczno – wypoczynkowej w obszarze Głównego Szlaku Sudeckiego im. M. Orłowicza;
- wyznaczenie i zagospodarowanie tras i szlaków rowerowych oraz miejsc rekreacyjnych w ujęciu systemowym w powiązaniu z walorami środowiskowymi i kulturowymi okolic Sudetów.

e) sfera infrastruktury:
- dążenie do uzyskania parametrów klasy G na większości dróg wojewódzkich;
- budowa drogowych tras gospodarczych, w tym Drogi Śródsudeckiej, istotnych dla aktywizacji położonych przy nich miejscowości o dużych walorach turystycznych, krajoznawczych i rekreacyjnych, promocja tych miejscowości;
- powstrzymanie degradacji majątku trwałego w transporcie kolejowym;
- stworzenie turystycznych tras kolei regionalnych z wykorzystaniem istniejących linii o zawieszonym ruchu kolejowym;
- zachowanie istniejących systemów wodociągowych z dalszą rozbudową i modernizacją;
- ochrona terenów źródliskowych i ujęć wody przed zanieczyszczeniem poprzez ustanawianie stref ochronnych i właściwe ich zagospodarowanie;
- budowa i rozbudowa sieci wodociągowych na terenach niezwodociągowanych;
- rozbudowa i modernizacja istniejących oczyszczalni w miastach i na obszarach wiejskich w zlewni rzeki Nysa Kłodzka;
- rozbudowa i modernizacja systemów sieci ciepłowniczej;
- instalowanie kotłów opalanych paliwem przyjaznym środowisku (gaz, olej opałowy, energia elektryczna, biomasa, itp.;
- wyeliminowanie kotłów opalanych węglem lub koksem na terenach uzdrowiskowych;
- likwidacja przestarzałych ciepłowni opalanych paliwem stałym, ze względu na ochronę środowiska naturalnego.

f) sfera ochrony przeciwpowodziowej:
- utrzymanie w sprawności technicznej istniejących obiektów infrastruktury przeciwpowodziowej i zbiorników, wałów, koryt rzecznych, potoków i kanałów oraz zabudowy towarzyszącej;
- odbudowa obiektów zniszczonych przez powódź z ich modernizacją;
- ochrona ciągów komunikacyjnych (komunikacja drogowa, kolejowa) i przepraw mostowych, których lokalizacja narażona jest na zalanie powodziowe;
- opracowanie Studium ochrony przed powodzią Kotliny Kłodzkiej oraz realizacja jego ustaleń.

g) sfera obronności i bezpieczeństwa publicznego:
- wyznaczenie tras przewozu i parkingów dla materiałów niebezpiecznych.

7.2. Studium Zagospodarowania Przestrzennego Pogranicza Polsko – Czeskiego

Opracowanie zostało sporządzone w latach 2004 – 2005 przez Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, na zlecenie Departamentu Ładu Przestrzennego Ministerstwa Infrastruktury. Powstało ono niemal równolegle do analogicznego opracowania po stronie czeskiej. Zasadniczym celem opracowania jest przeanalizowanie uwarunkowań funkcjonalno – przestrzennych, a także społeczno – gospodarczych w polskiej części pogranicza i na ich bazie, wstępne określenie strategicznych kierunków rozwoju dla tego obszaru. Po akceptacji przez właściwe władze, Studium winno stać się bazą dla opracowań planistycznych obszarów przygranicznych. Adresowane jest szczególnie do władz samorządowych i rządowych oraz innych organizacji i instytucji. Według niniejszego opracowania rejon gminy Lądek Zdrój znajduje się w granicach dwóch podobszarów: dolnośląsko – pardubickiego i dolnośląsko – ołomunieckiego.

Strategiczne kierunki rozwoju przestrzennego polskiej części pogranicza polsko – czeskiego:

Kierunki rozwoju pogranicza polsko – czeskiego powinny wynikać bezpośrednio z wyżej określonych celów rozwoju. Zatem kierunki te, przyjmowane w dokumentach programujących rozwój zagospodarowania przestrzennego oraz w planach zagospodarowania przestrzennego – powinny przede wszystkim:

- wspierać integrację przestrzenną obszaru, likwidując dysproporcje i „wąskie gardła” w zakresie jego powiązań wewnętrznych;

- wyznaczać spójne obszary ochrony oraz obszary obsługi infrastrukturalnej w oparciu o cechy naturalne i stan zasobów technicznych – ponad obszarami wyznaczonymi administracyjnie lub organizacyjnie (dla których na ogół przebieg granicy państwowej miał znaczenie nadrzędne);
- przywracać funkcje i standard ośrodków – elementów struktury osadniczej oraz ich powiązania historyczne, które uległy osłabieniu lub likwidacji w wyniku procesów (lub wręcz celowych działań) pogłębiających izolację poszczególnych części obszaru;
- poszukiwać możliwości realizacji szerszych powiązań w skali kontynentalnej, które mogłyby być realizowane poprzez inwestycje zlokalizowane na obszarze pogranicza polsko – czeskiego;
- wspierać rozwój relatywnych przewag (zalet) obszaru, tworzących specyficzną niszę konkurencyjną w przestrzeni europejskiej; w tym względzie przewag tych należy poszukiwać przede wszystkim w możliwościach łączenia potencjałów tkwiących w obu częściach pogranicza;
- usuwać sztuczne bariery przestrzenne, które zostały wprowadzone dla realizacji funkcji rozdzielających struktury graniczących krajów (infrastruktura pasa granicznego).

Tabela 103. Cele rozwoju przestrzennego pogranicza polsko – czeskiego

Priorytet	Cel długofalowy	Cel krótkoterminowy
Ochrona i przywracanie wartości zasobom naturalnym i kulturowym	Ochrona zasobów naturalnych	Ochrona dziedzictwa przyrodniczego
	Przywracanie wartości zasobom naturalnym zdegradowanym przez działania człowieka	Rekultywacja obszarów, odnowa, utrwalanie i przywracanie bioróżnorodności
	Ochrona zasobów kulturowych, w tym wspieranie wielokulturowości obszaru	Ochrona dziedzictwa kulturowego; wzmacnianie więzi społecznych
Spójność wewnętrzna obszaru	Struktura osadnicza – wzmacnianie policentryzmu i rozwój funkcjonalny ośrodków	Rozwój inwestycji komunalnych, wspieranie sfery mieszkaniowej i infrastruktury społecznej
	Społeczne włączenie (zatrzymanie depopulacji i zjawisk wykluczenia społecznego)	Rozwój kapitału społecznego, zatrudnienia i dobrobytu
	Rozwój powiązań pomiędzy ogniskami sieci osadniczej	Rozwój infrastruktury komunikacyjnej o zasięgu regionalnym i lokalnym
Spójność zewnętrzna obszaru	Rozwój ośrodków wzrostu o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym	Rozwój inwestycji w kapitał rzeczowy przedsiębiorstw, ich infrastrukturę, rozwój innowacji i nowych technologii
	Rozwój powiązań zewnętrznych obszaru	Rozwój infrastruktury komunikacyjnej o zasięgu ponadregionalnym

7.3. Studium Zagospodarowania Przestrzennego Drogi Śródsudeckiej

Celem tego opracowania było ustalenie przebiegu głównej samochodowej trasy turystycznej na obszarze górskim i podgórskim Dolnego Śląska oraz określenie zasad i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszaru aktywizowanego tą trasą. Opracowanie może służyć jako inspiracja do tworzenia lokalnych programów zagospodarowania turystycznego terenów w granicach pasma Drogi Śródsudeckiej. Układ komunikacyjny Drogi Śródsudeckiej to główna trasa powiązana z systemem turystycznych dróg samochodowych, które penetrują jej turystyczne otoczenie. Główna oś oparta jest o system dróg istniejących, głównie powiatowych i wojewódzkich (często wymagających remontu lub przebudowy).
Dla poprawy dostępności Sudetów i aktywizacji miejscowości o dużych walorach turystycznych, krajoznawczych i rekreacyjnych położonych w ich obszarze, przewiduje się realizację długodystansowej samochodowej trasy turystycznej prowadzonej przez obszar polskiej części Sudetów. Umownie przyjęto początek trasy w Sieniawce, przez Bogatynię, Leśną, Świeradów Zdrój, Chromiec, Piastów, Karpacz, Kowary, Lubawkę, Chełmsko Śląskie, Mieroszów, Unisław Śląski, Jedlinę Zdrój, Walim, Nową Rudę, Radków, Kudowę Zdrój, Duszniki Zdrój, Międzylesie, Stronie Śląskie, Lądek Zdrój, Złoty Stok do Paczkowa. Trasa jako element docelowego systemu międzynarodowych turystycznych tras samochodowych udostępniających całość transgranicznego pasma Sudetów może być powiązana z systemem analogicznych tras po czeskiej stronie oraz mieć przedłużenie na teren Saksonii po stronie niemieckiej. Przyjmuje się, że parametry dróg na trasie Drogi Śródsudeckiej nie powinny być niższe niż klasy Z. Na terenie gminy Lądek Zdrój Droga Śródsudecka przebiega po trasie nr 392 na odcinku od Stójkowa do Lądka Zdroju, a następnie prowadzi trasą nr 390 do granicy z gminą Złoty Stok. Na terenie gminy wytyczono także proponowany kierunek transgranicznego powiązania głównej trasy Drogi Śródsudeckiej. Biegnie on od Lądka Zdroju do przejścia granicznego Lutynia / Travna.
W analizowanym paśmie wyodrębniono 13 rejonów turystycznych w postaci sąsiadujących ze sobą obszarów, dostępnych bezpośrednio z Drogi Śródsudeckiej. Dla każdego z nich sformułowano odrębne i specyficzne dla ich charakterystyki ustalenia dotyczące turystycznego zagospodarowania otoczenia trasy. Gmina Lądek Zdrój usytuowana została w Rejonie I – Rejon Masywu Śnieżnika, Gór Bialskich i Gór Złotych. Miasto Lądek Zdrój, obok kilkunastu innych ośrodków, zostało zakwalifikowane jako ośrodek główny obsługi ruchu turystycznego w ciągu Drogi Śródsudeckiej.
Główne kierunki kształtowania zagospodarowania turystycznego otoczenia Drogi Śródsudeckiej:

- modernizacja istniejącego zagospodarowania turystycznego: północna część gminy;
- modernizacja istniejącej i realizacja nowej sieci tras turystycznych: południowo – wschodnia część gminy;
- koncentracja zagospodarowania turystycznego w granicach istniejącego zainwestowania wiejskiego oraz rozwój infrastruktury turystyki wędrówkowej: południowo – zachodnia część gminy. Rejon ten został również zakwalifikowany jako tereny wymagające ochrony i odnowy walorów krajobrazowych i kulturowych.

7.4. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku została przyjęta uchwałą nr XLVIII/649/2005 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2005 roku. W oparciu o obowiązujące uregulowania prawne, w dniu 24 marca 2011 r. Sejmik Województwa Dolnośląskiego przyjął uchwałę nr VIII/109/11 w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 r. Uchwała stanowi podstawę tworzenia systemu zarządzania strategicznego regionu, jak również określa ramy prac nad aktualizacją SRWD. Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem przygotowywanym przez samorządy województw, określa bowiem cele i priorytety polityki rozwoju, prowadzonej na terenie regionu. Dobra strategia przy tym powinna mieć charakter integracyjny nie tylko w stosunku do mieszkańców, ale też i organizacji pozarządowych oraz jednostek administracji publicznej wszystkich szczebli działających na danym terenie. Celem dokumentu jest wskazanie kierunków rozwoju gospodarczego i infrastrukturalnego. Ma on stanowić także narzędzie do poprawy warunków życia mieszkańców Dolnego Śląska. Określona na podstawie diagnozy oraz analizy SWOT wizja regionu brzmi: „Dolny Śląsk europejskim regionem węzłowym", natomiast cel nadrzędny brzmi: „Podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz poprawa konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju". Tak sformułowany cel stanowi niejako syntetyczne ujęcie dążeń sprecyzowanych w pierwszej Strategii Rozwoju Dolnego Śląska (uchwała nr XXVIII/511/2000 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 15 grudnia 2000 roku) z postulatami wyrażanymi w trakcie opracowywania aktualizacji. Zaproponowane poniżej priorytety stanowią wyjście naprzeciw powyższym ustaleniom i odwołują się do podziału na kategorie celów sfery gospodarczej, przestrzennej i społecznej:

1) sfera gospodarcza:
   a) Cel gospodarczy: „Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska".
   b) Priorytety:
      - podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Dolnego Śląska;
      - budowa gospodarki opartej na wiedzy;
      - wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku.
   c) Działania skierowane bezpośrednio lub pośrednio do gminy Lądek Zdrój:
      - marketing gospodarczy Dolnego Śląska;
      - tworzenie obszarów oraz ośrodków wzrostu i rozwoju;
      - promowanie produktów regionalnych i ich marketing;
      - wspieranie procesu prywatyzacji przedsiębiorstw i nieruchomości będących własnością publiczną;
      - wspieranie integracji i rozbudowy gospodarczej dolnośląskiego potencjału turystycznego oraz uzdrowiskowego i ich promocja.
2) sfera przestrzenna:
   a) Cel przestrzenny: „Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu".
   b) Priorytety:
      - poprawa spójności przestrzennej regionu;
      - zrównoważony rozwój obszarów wiejskich;
      - poprawa ładu przestrzennego, harmonijności struktur przestrzennych;
      - zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki;
      - zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu.
   c) Działania skierowane bezpośrednio lub pośrednio do gminy Lądek Zdrój:
      - policentryczny rozwój sieci osadniczej oraz tworzenie nowoczesnych rozwiązań funkcjonalnych przy zachowaniu walorów przyrodniczych, środowiskowych i krajobrazowych;
      - kształtowanie układów komunikacyjnych sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi społecznemu i gospodarczemu regionu;
      - wspieranie inwestycji infrastrukturalnych związanych z udostępnieniem terenów pod zabudowę mieszkaniową;
      - przekształcanie struktury agrarnej;
      - wykształcenie nowej koncepcji wsi – rozwój pozarolniczej aktywności mieszkańców terenów wiejskich i wykształcenie nowych funkcji dla tych terenów;
      - zwiększenie potencjału produkcji leśnej;

- wspieranie działalności na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania;
- kształtowanie atrakcyjnych form różnorodnych zespołów zabudowy, w tym rewitalizacja obszarów zdegradowanych;
- ochrona dziedzictwa kulturowego;
- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych ich ochrona oraz ochrona ich zlewni;
- ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów komunalnych na środowisko;
- ochrona zasobów naturalnych poprzez ich racjonalne wykorzystanie;
- utrzymanie i ochrona obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, podniesienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej;
- zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej i zwiększenie retencji wód;
- zapewnienie warunków przestrzennych i odpowiednich warunków ekologicznych dla utrzymania i rozwoju funkcji uzdrowiskowych;
- wykorzystanie źródeł energii odnawialnej z preferencją dla elektrowni wodnych;
- sukcesywna gazyfikacja terenów osadniczych.

3) sfera społeczna:
   a) Cel społeczny: „Rozwijanie solidarności społecznej oraz postaw obywatelskich twórczych i otwartych na świat".
   b) Priorytety:
      - integracja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
      - umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury;
      - poprawa jakości i efektywności systemu edukacji i badań naukowych;
      - stałe podnoszenie stanu bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców województwa;
      - aktywna polityka rynku pracy oraz wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich.
   c) Działania skierowane bezpośrednio lub pośrednio do gminy Lądek Zdrój:
      - ochrona dziedzictwa cywilizacyjnego i rozwój tożsamości regionalnej;
      - aktywizacja społeczności lokalnych, w szczególności z terenów wiejskich i małych ośrodków miejskich;
      - poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

7.5. Strategia Rozwoju Pogranicza Polsko – Czeskiego

Strategię Rozwoju Pogranicza Polsko – Czeskiego wykonano w ramach prac polsko – czeskiej komisji międzyrządowej do spraw współpracy transgranicznej przez grupę roboczą do spraw rozwoju pogranicza. Powyższy dokument może znaleźć zastosowanie na wszystkich szczeblach władzy państwowej i samorządowej, celem właściwego wykorzystania dostępnych środków finansowych. Jednocześnie, zgodnie z ustaleniami polsko – czeskiego Wspólnego Komitetu Koordynacyjnego, przyjętymi w Ustroniu w dniu 8 lutego 2000 roku, „Strategia" miała stanowić podstawę Wspólnego Dokumentu Programowego dla wykorzystania środków PHARE CBC w latach 2000 – 2006. Analizując wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania rozwoju pogranicza polsko –czeskiego, a zwłaszcza wizje oraz oczekiwania społeczności zamieszkującej ten obszar, autorzy „Strategii" sformułowali główny cel strategiczny w następującej postaci: „Wysoki standard cywilizacyjny oraz stopień rozwoju społecznego i gospodarczego oparty o zwornikową funkcję obszaru – na styku rozwijających się struktur społecznych, gospodarczych i przestrzennych sąsiadujących krajów".
Strategia Rozwoju Pogranicza Polsko – Czeskiego wskazuje na konieczność podjęcia działań w trzech głównych polach rozwoju:

a) Strategiczne priorytety rozwoju w sferze społecznej:
   - poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji społecznej;
   - zanik peryferyjności i marginalizacji obszaru;
   - wzajemne poznanie społeczności obu stron pogranicza.
b) Strategiczne priorytety rozwoju w sferze ekonomicznej:
   - funkcjonowanie silnych wzajemnych powiązań kooperacyjnych w sferze gospodarczej;
   - gospodarcze wykorzystanie funkcji pośredniczących obszaru w przepływie osób, dóbr i informacji pomiędzy obu krajami, jako składowej procesu integracji europejskiej.
c) Strategiczne priorytety rozwoju w dziedzinie kształtowania środowiska:
   - przestrzeń o wysokich walorach środowiska i krajobrazu;
   - wspólny system monitoringu i planowania rozwoju.

7.6. Wieloletni Program Inwestycyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013

Wieloletni Program Inwestycyjny (WPI) został przyjęty uchwałą nr LIX/895/2006 przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 października 2006 roku ze zmianami. WPI opracowano na podstawie analizy infor-

macji szczegółowych dotyczących planów inwestycyjnych samorządu województwa i wynikających stąd potrzeb w tym zakresie. Uniwersalny charakter tego dokumentu wynika z faktu, iż jest on nie tylko bankiem danych projektów zadań inwestycyjnych, ale stanowi także uporządkowany program działań podporządkowanych celom i wymaganiom, które wynikają z dokumentów o znaczeniu strategicznym dla województwa. Zawarte w WPI zadania zostały zweryfikowane i ocenione w oparciu o analizę obecnych i prognozowanych możliwości finansowych budżetu województwa, z uwzględnieniem możliwości techniczno – organizacyjnych. Realizacja projektów zadań znajdujących się na liście priorytetowej inwestycji, w poszczególnych grupach zadań pozwoli przede wszystkim na:

- budowę i modernizację infrastruktury technicznej regionu, mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu gospodarczego województwa, przyczyniającej się do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej i wzrostu konkurencyjności regionu;
- zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej i zwiększenie retencji wód, przyczyniającej się do wzrostu bezpieczeństwa ludności i gospodarki województwa;
- modernizację obiektów oświaty, kultury i ochrony zdrowia przyczyniając się do podniesienia poziomu życia mieszkańców regionu, a także powodując przyspieszenie rozwoju społeczno – gospodarczego;
- podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa informacyjnego.

Aktualna lista zadań priorytetowych, jak również lista zadań rezerwowych, nie zawiera żadnego zadania, które miałoby być realizowane na terenie gminy Lądek Zdrój.

7.7. Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej i Komunikacji dla Województwa Dolnośląskiego

Rolą transportu jest zapewnienie właściwych warunków sprzyjających zaspokojeniu potrzeb ludności na usługi transportowe, umożliwiające dostęp do miejsc pracy, ośrodków administracyjnych i usługowych, systemu szkolnictwa wszystkich szczebli oraz do systemu ochrony zdrowia i wypoczynku. Infrastruktura transportowa ma umożliwiać rozwój gospodarczy regionu poprzez stworzenie wszystkim podmiotom gospodarczym działającym tu obecnie i w przyszłości optymalnych warunków działania poprzez umożliwienie wzajemnych kontaktów kooperacyjnych oraz kontaktów z dostawcami surowców i odbiorcami produkcji finalnej. Niniejszy „Program...” zawiera wiele zadań, które pozwolą docelowo stworzyć system transportowy sprzyjający rozwojowi regionu i podnieść jego atrakcyjność gospodarczą. Wielką szansą na znaczący rozwój systemu transportowego Dolnego Śląska jest dostęp do środków UE, które przeznaczane są na wyrównywanie poziomów rozwoju krajów członkowskich. Cel generalny „Programu...” brzmi: „Rozwój systemu infrastruktury drogowej w województwie dolnośląskim w celu zaspokojenia w optymalny sposób potrzeb komunikacyjnych ludności, stworzenia warunków do rozwoju gospodarczego regionu poprzez umacnianie jego atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej oraz szerokie włączenie województwa w system współpracy międzynarodowej w sposób wykorzystujący naturalne walory regionu – jego przygraniczne położenie i korzystne warunki do rozwoju turystyki”.

Infrastruktura drogowa:
Z uwagi na bardzo szeroki zakres potrzeb inwestycyjnych i ograniczone środki finansowe dokonano hierarchizacji dróg wojewódzkich pod kątem niezbędnych potrzeb inwestycyjno – modernizacyjnych, a następnie utworzono ranking tych dróg i wytypowano zadania priorytetowe. W tym celu zastosowano metodę analizy wielokryterialnej biorąc pod uwagę następujące kryteria: stan techniczny dróg, dostosowanie dróg do warunków normatywnych dla danej klasy drogi (to jest dostosowanie szerokości jezdni do norm), wypadkowość, natężenie ruchu pojazdów samochodowych oraz znaczenie danej drogi dla rozwoju regionu. W rankingu tym drogi wojewódzkie, które ze względu na swoje znaczenie dla regionu i skalę potrzeb inwestycyjnych, powinny zostać objęte szeroko zakrojonym planem inwestycyjnym w zakresie przedsięwzięć remontowych, modernizacyjnych i rozwojowych na czołowych pozycjach znajdują się dwie drogi przebiegające przez gminę Lądek Zdrój. Na liście 15 dróg objętych najwyższym priorytetem inwestycyjnym droga nr 392 znalazła się na 10 miejscu, zaś na liście 26 pozostałych dróg objętych priorytetem inwestycyjnym droga nr 390 znalazła się na 13 miejscu.
Aktualnie na liście zadań priorytetowych i rezerwowych WPI dla Województwa Dolnośląskiego nie ma inwestycji drogowych planowanych na terenie gminy Lądek Zdrój. Jednakże niniejszy program wskazuje, że docelowo powinno się zrealizować następujące, uznane za potrzebne, propozycje przedsięwzięć inwestycyjnych zgłoszone przez samorządy terytorialne:

- modernizacja drogi nr 390 na odcinku 7,5km w obrębie gminy Lądek Zdrój. Szacunkowy koszt: 1,65mln zł.;
- modernizacja łącznika – obwodnicy Lądka Zdroju (estakada) na drodze nr 392 do drogi nr 390. Szacunkowy koszt: 5,0 mln zł.

Ścieżki rowerowe:
Działania dotyczące rozwoju turystyki rowerowej powinny koncentrować się między innymi na:

- właściwym utrzymaniu istniejących tras i określeniu obszarów, gdzie trasy te można rozwijać;
- tworzeniu centrów rowerowych (w głównych ośrodkach turystycznych i większych miastach);
- intensywnej promocji tej formy turystyki;
- dbałości o kompleksowość oferty, np. łączenie tras rowerowych, tworzenie wypożyczalni, przystosowanie autobusów i pociągów do przewozu rowerów.

Transport drogowy:
Należy oczekiwać stworzenia zintegrowanych systemów obsługi przewozowej pasażerów oraz ładunków transportem drogowym w województwie. Powinny one umożliwić dogodny przewóz osób i rzeczy na głównych ciągach komunikacyjnych, począwszy od połączenia w ramach regionu, dalej na poziomie województwa oraz z centrami gospodarczymi Unii Europejskiej. System transportu powinien zapewnić podróżnemu dogodny przejazd z każdej miejscowości do większych węzłów komunikacyjnych w województwie, w kraju i w Europie. Powinien umożliwić korzystanie w jednym łańcuchu przewozowym z różnych środków lub gałęzi transportu. Pozwoli to na stworzenie wydajnego systemu transportu zaspakajającego potrzeby mobilności społeczeństwa i gospodarki, jednocześnie przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska naturalnego. W zakresie transportu osób osiągnięcie tego celu jest możliwe poprzez preferowanie w przewozach pasażerskich komunikacji zbiorowej. Transport publiczny będzie funkcjonował przy wsparciu władz państwowych, w sposób zorganizowany i skoordynowany z innymi gałęziami w warunkach konkurencji regulowanej. Pozostałe rodzaje przewozów nieregularne, międzynarodowe obowiązują zasady rynkowe.
W sferze przestrzennej za cel uznano zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integrację z europejskimi obszarami wzrostu. Ma on być między innymi realizowany poprzez kształtowanie rozwoju przestrzennego w oparciu o rozwijający się Wrocławski Obszar Metropolitalny, Aglomerację Funkcjonalną Legnicko Głogowskiego Okręgu Miedziowego oraz ośrodki subregionalne. Nie należy jednak pomijać obszarów peryferyjnych, zagrożonych degradacją i marginalizacją. Kształtowanie układów komunikacyjnych ma sprzyjać zrównoważonemu rozwojowi społecznemu i gospodarczemu regionu jak też najlepszemu skomunikowaniu regionu z otoczeniem.
Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej i Komunikacji dla Województwa Dolnośląskiego proponuje wyznaczenie następujących celów w dziedzinie transportu drogowego:

- poprawa dostępności komunikacyjnej oraz jakości usług transportowych dla społeczeństwa i gospodarki regionu;
- promowanie rozwoju autobusowej komunikacji publicznej;
- regulowanie dostępu do zawodu przewoźnika i rynku przewozów osób transportem drogowym przy aktualnych uwarunkowaniach prawnych;
- określenie przez samorządy racjonalnej sieci połączeń w regionie na podstawie istniejących potrzeb przewozowych;
- stworzenie regionalnego Zintegrowanego Systemu Transportu Województwa Dolnośląskiego.

Transport kolejowy:
W kontekście gminy Lądek Zdrój zapisy Programu Rozwoju Infrastruktury Transportowej i Komunikacji dla Województwa Dolnośląskiego dotyczą linii regionalnych, lokalnych i turystycznych. Utrzymanie ruchu kolejowego na liniach regionalnych jest możliwe między innymi poprzez zastosowanie tańszych w eksploatacji autobusów szynowych. Opłaty za użytkowanie infrastruktury kolejowej dla tego rodzaju środków transportu są obecnie trzy razy niższe niż przy tradycyjnym pociągu, a to umożliwia jego lepsze wykorzystanie i podniesienie konkurencyjności kolei na rynku przewozowym. Proponowane zmiany idą w kierunku wprowadzenia nowej kategorii „kolei lekkich" jako możliwości zagospodarowania i rozwoju lokalnych linii kolejowych przez uproszczenie eksploatacji i utrzymania oraz obniżenie barier wejścia na rynek niewielkich, lokalnych przewoźników przy zachowaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, adekwatnego do występującego na tak zorganizowanych kolejach mniejszego obciążenia pracą przewozową, mniejszych obciążeń dynamicznych układu tabor – droga kolejowa, a tym samym mniejszych zagrożeń bezpieczeństwa ruchu. W rozkładzie jazdy należy zapewnić efektywne wykorzystanie autobusów szynowych. W ruchu turystycznym istnieje potrzeba dopasowania rozkładu jazdy do przewozów turystycznych w dni wolne, wakacje i okresu ferii szkolnych.
W kontekście walorów turystycznych regionu, potrzeby rozwoju proekologicznych środków transportu, a także dla zwiększenia liczby podróżnych, korzystających z komunikacji kolejowej, celowe jest rozpatrzenie przywrócenia obsługi niektórych odcinków o zawieszonych obecnie przewozach np.: poprzez uruchomienie lokalnych kolei samorządowych autobusów szynowych dla relacji Kłodzko — Stronie Śląskie.
Poprawa transportu kolejowego jest szansą dla turystyki, jeśli zapewnione będzie skomunikowanie z innymi połączeniami oraz nastąpi zwiększenie prędkości ruchu, poprawa standardu jazdy i warunki bezpieczeństwa. Potencjał przewozowego kolei jest niewykorzystany przy jednoczesnym skokowo zwiększającym się ruchu samochodowym powodującym zatłoczenie dróg w regionie górskim. Dla powiatu kłodzkiego podstawowe znaczenie ma rozwój turystyki i uzdrowisk. W przypadku likwidacji lokalnych linii kolejowych dostępność górskich terenów rekreacyjnych i lecznictwa uzdrowiskowego zdecydowanie się pogorszy, co przynie-

sie zastój gospodarczy całego regionu. Rozwój komunikacji kolejowej na Ziemi Kłodzkiej stanowić może przedsięwzięcia programu INTERREG III A, dla którego istnieje możliwość uzyskania na środków unijnych na reaktywację kolejowej komunikacji transgranicznej. Najistotniejszymi kwestiami w zakresie rozwoju klejowych połączeń dla Ziemi Kłodzkiej jest między innymi modernizacja linii kolejowej Kłodzko – Stronie Śląskie oraz dążenie do odtworzenia powiązań transgranicznych na lokalnych trasach kolejowych czyli kolej „Śnieżnika" – koncepcja funkcjonowania systemu komunikacyjnego, to wspólna inicjatywa Gminy Lądek Zdrój i Powiatu Kłodzkiego, która jest próbą znalezienia rozwiązania problemu komunikacji kolejowej.

7.8. Program Małej Retencji Wodnej w Województwie Dolnośląskim

Niniejsze opracowanie sporządził Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych (DZMiUW) we Wrocławiu na podstawie uchwały nr XLVII/622/2005 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2005 roku oraz uchwały nr LVI/830/2006 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 czerwca 2006 roku. Przez małą retencję wodną rozumiemy tu magazynowanie wody w zbiornikach o pojemności do 5 mln m³, w stawach i oczkach wodnych, w dolinach rzecznych oraz w korytach rzek i rowach melioracyjnych wyposażonych w urządzenia piętrzące, a także wody zgromadzonej w glebie i gruncie. Ponadto użyteczne zasoby małej retencji mogą być wzbogacane przez zabiegi agro- i fitomelioracyjne. Stawy oraz urządzenia piętrzące o różnym przeznaczeniu, poza określoną objętością dyspozycyjną wody powierzchniowej znacząco wzbogacają zasoby retencji gruntowej. Ich wielkości w zasadniczym stopniu uzależnione są od stanu eksploatacji urządzeń, a dalszej kolejności od kształtowania się naturalnych warunków hydrogeologicznych, glebowych i meteorologicznych.
Według „Programu..." na terenie gminy Lądek Zdrój do 2015 roku nie przewiduje się lokalizacji zbiorników małej retencji, będących w planach zarówno DZMiUW jak również Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, a także Lasów Państwowych. Jednakże w czasie przeprowadzonych konsultacji społecznych na potrzeby „Programu..." poszczególne gminy i oddziały DZMiUW zgłaszały potrzebę zwiększenia obiektów małej retencji w swoich gminach. Wśród zgłoszonych obiektów jest 9 zbiorników planowanych do realizacji na terenie gminy Lądek Zdrój. Terminy realizacji tych zbiorników wynikać będą z możliwości finansowych poszczególnych gmin. Samorządy lokalne przygotowując się do realizacji zbiorników zgłoszonych do Programu, muszą między innymi brać pod uwagę zgodność przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, uporządkować sprawy własności gruntów pod planowanym zbiornikiem, przygotować program porządkujący gospodarkę wodno – ściekową zlewni zasilającej zbiornik, uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach oraz wszystkie inne decyzje wymagane przepisami prawa.

7.9. Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego

We współczesnym świecie turystyka jest jedną z najszybciej rozwijających się dziedzin życia, czynnikiem rozwoju kultury, wzajemnego poznania i działalności gospodarczej. Turystyka jest bardzo ważnym źródłem dochodów ludności wielu krajów i regionów o szczególnych walorach turystycznych. Warunki krajobrazowe, przyrodnicze oraz unikatowe zasoby w skali kraju w połączeniu z bogatym dziedzictwem kultury materialnej stwarzają ogromną szansę na rozwój turystyki na Dolnym Śląsku, w tym na terenie gminy Lądek Zdrój. Umiejętne wykorzystanie oraz zagospodarowanie walorów naturalnych i antropogenicznych w połączeniu z systemowymi rozwiązaniami wspierania rozwoju turystyki może stanowić istotny czynnik sprzyjający wzrostowi gospodarczemu całego regionu. Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego opracowany został na lata 2004 – 2013. Wdrożenie założeń przyjętych w „Programie..." ma przyczynić się do rozwoju turystyki w województwie dolnośląskim i wzrostu jego konkurencyjności. Działania towarzyszące przyjętym założeniom powinny pozytywnie wpłynąć na wzrost ekonomiczny województwa, dalszy wzrost atrakcyjności turystycznej regionu, zwiększenie świadomości kulturowej jego mieszkańców oraz pogłębienie współpracy międzynarodowej, szczególnie z partnerami z Czech i Niemiec. „Program..." zawiera analizę obecnego stanu turystyki w województwie, wskazuje kierunki rozwoju turystyki oraz działania, które w tym celu należy przedsięwziąć. W części analitycznej „Programu..." Lądek Zdrój znalazł się w grupie 23 miejscowości turystycznych o znaczeniu międzynarodowym w województwie dolnośląskim. O znaczeniu tym decydują aż 3 funkcje (tylko 2 miejscowości znalazły się obok Lądka Zdroju z taką ilością funkcji turystycznych): uzdrowiskowa, wypoczynkowa i krajoznawcza. Generalnie Lądek Zdrój znalazł się w czołówce wielu klasyfikacji dotyczących rangi ośrodków turystycznych w regionie, między innymi: liczba miejsc noclegowych.
Wizja strategiczna regionu określona w „Programie..." brzmi: „Województwo Dolnośląskie jako region turystyczny o bogatych, różnorodnych walorach kulturowych i naturalnych zapewnia wypoczynek szerokiej grupie turystów zagranicznych i krajowych oraz mieszkańcom regionu. Buduje potencjał gospodarczy w oparciu o turystykę, która stanowi atrakcyjne źródło dochodów, zapewnia miejsca pracy i angażuje ludzi. Rozwój turystyki odbywa się w poszanowaniu zasad zrównoważonego rozwoju w oparciu o krajowe i międzynarodowe trendy, regionalne uwarunkowania środowiska przyrodniczego i dziedzictwo kulturowe. Jest miejscem otwartym na różnorodne formy aktywności, którego potencjałem i wyróżnikiem jest zróżnicowanie kulturowe i turystyczne". Natomiast cele strategiczne „Programu..." to:

- zrównoważony rozwój turystyki na obszarze województwa dolnośląskiego poprzez aktywizowanie obszarów w niewielkim stopniu zagospodarowanych i wykorzystywanych turystycznie;
- optymalne wykorzystanie zasobów naturalnych oraz dziedzictwa kulturowego regionu;
- podnoszenie jakości i konkurencyjności oferty turystycznej regionu poprzez markowe produkty oraz rozbudowę markowej infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej;
- integracja wiodących form turystyki na poziomie lokalnym, regionalnym i międzynarodowym;
- kształtowanie przestrzeni turystycznej regionu zgodnie z naturalną pojemnością recepcyjną i chłonnością terenów oraz w poszanowaniu środowiska naturalnego;
- wzmocnienie wizerunku regionu jako obszaru atrakcyjnego turystycznie dla turystów krajowych i zagranicznych poprzez spójną ponadlokalną politykę marketingową.

„Program...” określił także 4 zasadnicze priorytety rozwoju turystyki w województwie:

- markowe produkty turystyczne;
- turystyka uzdrowiskowa;
- turystyka kulturowa;
- turystyka aktywna;
- turystyka biznesowa;
- turystyka tranzytowa, w tym przygraniczna;
- turystyka na obszarach wiejskich;
- rozwój lokalny turystyki;
- markowa infrastruktura turystyczna;
- system wsparcia sektora i produktów turystycznych”.

„Program...” w sposób bardzo dogłębny rozwija cały wachlarz zagadnień związanych z rozwojem turystyki. W kontekście gminy Lądek Zdrój powracają tematy już opisane w uprzednio analizowanej dokumentacji np.: droga śródsudecka, rozwój systemu znakowanych szlaków (piesze, rowerowe, konne), itp. Wydaje się, że najważniejszym aspektem w niniejszym „Programie...” z punktu widzenia gminy Lądek Zdrój jest kwestia turystyki uzdrowiskowej. Według zaleceń „Programu...” rozwój turystyki uzdrowiskowej w województwie dolnośląskim powinien zostać oparty o pełniejsze wykorzystanie istniejących walorów regionu: klimat, położenie, tradycja, historia, jakość i skuteczność usług oraz modernizację i rozwój infrastruktury leczniczej, zabiegowej i noclegowej. Niezwykle istotnym elementem dynamicznego rozwoju turystyki uzdrowiskowej jest zintegrowanie oraz zaktywizowanie wspólnych działań uzdrowisk w zakresie marketingu, obejmujących także wspólną promocję, dystrybucję. Służyć temu powinna między innymi platforma współpracy dolnośląskich uzdrowisk, aktywnie wspierana przez Urząd Marszałkowski oraz Dolnośląską Organizację Turystyczną. W celu stworzenia konkurencyjnej i atrakcyjnej oferty uzdrowisk dolnośląskich niezbędne jest podjęcie szeregu wzajemnie oddziaływujących działań związanych z:

- modernizacją i rozwojem infrastruktury uzdrowisk: modernizacja bazy noclegowej, poprawa estetyki architektury zdrojowej;
- tworzeniem atrakcji dla turystów: kulturalnych, artystycznych, rozbudowa zaplecza diagnostyczno – zabiegowego, rekreacyjnego;
- poszerzaniem i różnicowaniem zakresu świadczonych usług;
- podnoszeniem kwalifikacji personelu.

Uzupełnieniem powyższych działań jest lobbing na rzecz uzdrowisk i poprawy warunków ich funkcjonowania np.: poprzez popieranie korzystnych zapisów dla uzdrowisk w ustawach o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym, gminach uzdrowiskowych. Niezwykle istotna jest poprawa dostępności komunikacyjnej uzdrowisk czyli: modernizacja i rozwój połączeń drogowych, zwiększenie ilości połączeń PKP i PKS z miejscowościami uzdrowiskowymi.
Reasumując zalecenia „Programu...” w stosunku do miasta i gminy Lądek Zdrój należy podkreślić konieczność rozwoju uzupełniających i jednocześnie alternatywnych dla turystyki uzdrowiskowej form: turystyka kulturowa, aktywna, biznesowa, przygraniczna i wiejska.

7.10. Program Opieki nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2011

Formułując Program Opieki nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego założono, że zasoby regionalnego dziedzictwa kulturowego są zasadniczym czynnikiem wpływającym na kształtowanie się tożsamości regionalnej. Zasoby te określają i wyznaczają w dużym stopniu uwarunkowania rozwoju województwa, stanowiąc obciążenie ale i będąc szansą promocji. Dziedzictwo przeszłości to również podstawa budowania związków

mieszkańców z regionem, scena ich życia codziennego. Zabytki to atrakcyjne miejsca przyciągające turystów do tej części Polski. Głównym celem sformułowania „Programu...” jest dążenie do znaczącej poprawy stanu zasobów regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz zachowania krajobrazu kulturowego Dolnego Śląska poprzez określenie warunków organizacyjnych i finansowych w zakresie leżącym w kompetencjach Urzędu Marszałkowskiego. Główne zadania „Programu...” to przede wszystkim:

- dofinansowanie prac konserwatorskich i zabezpieczenia zabytków;
- wspieranie rozwoju bazy i sieci muzealnej w regionie;
- działania szkoleniowe i promocyjne;
- tworzenie parków kulturowych;
- tworzenie tematycznych szlaków turystycznych;
- tworzenie pomników historii;
- parki krajobrazowe jako forma ochrony dziedzictwa przeszłości.

7.11. Program Zrównoważonego Rozwoju i Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego

Celem polityki ekologicznej jest wprowadzenie na danym obszarze, w tym przypadku na Dolnym Śląsku, ładu ekologicznego. Powinno się ono odbywać przy pełnym uwzględnieniu dążenia mieszkańców do harmonijnego i kompleksowego rozwoju społeczno – gospodarczego i przestrzennego. Postulat ładu ekologicznego odzwierciedla II Polityka Ekologiczna Państwa przyjęta przez Radę Ministrów w czerwcu 2000 roku i przez Sejm RP w sierpniu 2001 roku.
Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr XLIV/842/2002 z dnia 26 kwietnia 2002 roku przyjął „Program zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego”. Wypracowany w tym dokumencie długoterminowy cel dla województwa dolnośląskiego, uwzględniający kierunki rozwojowe w regionie brzmi: „Harmonijny, zrównoważony rozwój województwa, w którym wymagania ochrony środowiska mają nie tylko istotny wpływ na przyszły charakter regionu, ale również wspierają jego rozwój gospodarczy”.
„Program...” zawiera długoterminowy plan strategiczny do 2015 roku określony następującymi celami:

1) powietrze atmosferyczne:
   a) cel strategiczny: „Poprawa jakości powietrza atmosferycznego”,
   b) cele długoterminowe:
      - dalsze ograniczanie emisji z zakładów przemysłowych;
      - zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza pochodzącego ze źródeł niskiej emisji;
      - zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza pochodzącego ze źródeł komunikacyjnych;
      - wzmocnienie współpracy międzynarodowej w dziedzinie minimalizowania zanieczyszczeń transgranicznych.
2) hałas i wibracje:
   a) cel strategiczny: „Zmniejszenie uciążliwości hałasu”,
   b) cele długoterminowe:
      - zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego;
      - zmniejszenie uciążliwości hałasu przemysłowego.
3) wody powierzchniowe i podziemne:
   a) cel strategiczny: „Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych i ich ochrona”,
   b) cele długoterminowe:
      - uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej (w szczególności na terenach wiejskich);
      - zmniejszenie zużycia wody;
      - ograniczenie zanieczyszczenia spowodowanego niekontrolowanymi spływami powierzchniowymi;
      - podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego;
      - zwiększenie małej retencji;
      - rozwój współpracy regionalnej na wodach granicznych;
      - ochrona zasobów wód podziemnych.
4) gospodarka odpadami:
   a) cel strategiczny: „Ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko”,
   b) cele długoterminowe:
      - uporządkowanie gospodarki odpadami przemysłowymi;
      - uporządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi.
5) gleby:
   a) cel strategiczny: „Podniesienie jakości gleb”,

b) cele długoterminowe:
   - ograniczenie procesu degradacji gleb;
   - rekultywacja gleb zdegradowanych.

6) surowce mineralne:
   a) cel strategiczny: „Ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystywanie”,
   b) cele długoterminowe:
      - minimalizacja presji wywieranej na środowisko w procesie wykorzystywania surowców mineralnych;
      - zabezpieczenie złóż perspektywicznych i prognostycznych.
7) walory przyrodnicze i krajobrazowe:
   a) cel strategiczny: „Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej”,
   b) cele długoterminowe:
      - określenie zasobów przyrodniczych w województwie;
      - objęcie ochroną obszarów o wysokich walorach przyrodniczych;
      - podniesienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej;
      - powiększenie zasobów leśnych i zapewnienie ich kompleksowej ochrony;
      - rozwój terenów zieleni w miastach i na terenach wiejskich.
8) nadzwyczajne zagrożenia środowiska:
   a) cel strategiczny: „Ograniczenie wystąpień nadzwyczajnych zagrożeń środowiska”,
   b) cele długoterminowe:
      - poprawa bezpieczeństwa ekologicznego związanego z działalnością produkcyjną przedsiębiorców;
      - zapewnienie bezpieczeństwa przewozu drogowego i kolejowego materiałów niebezpiecznych.
9) edukacja ekologiczna:
   a) cel strategiczny: „Podniesienie świadomości ekologicznej w społeczeństwie”,
   b) cele długoterminowe:
      - rozwój edukacji ekologicznej.
10) komunikacja społeczna:
   a) cel strategiczny: „Otwarta i dwustronna komunikacja pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska”,
   b) cele długoterminowe:
      c) rozwój komunikacji społecznej.
11) monitoring:
   a) cel strategiczny: „Uzyskanie pełnej informacji o stanie środowiska”,
   b) cele długoterminowe:
      - dalszy rozwój monitoringu wszystkich elementów środowiska zgodnie z wymogami prawa polskiego i przepisami Unii Europejskiej.

Obecnie trwają prace nad aktualizacją Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Dolnośląskiego.

7.12. Strategia Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2008 – 2015

Strategia Rozwoju Powiatu Kłodzkiego została przyjęta uchwałą nr XIX/282/2008 Rady Powiatu Kłodzkiego z dnia 28 maja 2008 roku. Dokument ten jest gruntowną aktualizacją pierwszej Strategii Rozwoju Powiatu Kłodzkiego przyjętej 15 grudnia 1999 roku. We wstępie autorzy dokumentu podkreślają, że „Strategia Rozwoju Powiatu Kłodzkiego jest próbą połączenia interesów i celów strategicznych czternastu gmin z obszaru powiatu kłodzkiego oraz zadań powiatu w odniesieniu do Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego”. Natomiast wybrane hasła współtworzące wizję Strategii brzmią następująco: „Nastąpi dalsza poprawa stanu środowiska przyrodniczego, poszanowanie obowiązującego prawa przy wykorzystaniu istniejących zasobów naturalnych”, „Wykorzysta się w sposób mądry i efektywny naturalne atrybuty Ziemi Kłodzkiej promując rozwój turystyki przez eksponowanie wielorakości i mnogości zabytków muzealnych i przyrodniczych”, „Wskaże się na potrzebę rozwoju związków międzygminnych i współpracę regionalną akcentując przy tym położenie Ziemi Kłodzkiej”. Zintegrowany cel strategiczny brzmi: „Wzrost standardu życia mieszkańców powiatu”. Poniżej przedstawione są wybrane aktualne cele operacyjne według 5 obszarów problemowych:

1) obszar społeczny:
   a) edukacja:
      - poprawa jakości i efektywności systemu edukacji;
      - kultura i ochrona dóbr kultury:
      - zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego trzech kultur;
      - wykorzystywanie walorów kulturowych dla promocji powiatu kłodzkiego;
      - promowanie regionalnego stylu w budownictwie;

b) kultura fizyczna i sport:
   - wspieranie rozwoju kultury fizycznej i sportu jako elementu poprawiającego życie mieszkańców i kształtującego zdrowe społeczeństwo;
   - aktywność obywatelska społeczności powiatu kłodzkiego:
   - wspieranie lokalnych inicjatyw i przedsięwzięć;

c) ochrona zdrowia:
   - zabezpieczenie dostępności do usług medycznych dla mieszkańców powiatu kłodzkiego;

d) lecznictwo uzdrowiskowe:
   - poprawa jakości i dostępności do wysokiej klasy usług uzdrowiskowych z wykorzystaniem naturalnych zasobów leczniczych i mikroklimatu;

e) opieka społeczna:
   - zapewnienie prawidłowego funkcjonowania w społeczności osób o ograniczonych możliwościach społecznych, fizycznych i psychicznych;

f) bezpieczeństwo publiczne:
   - minimalizacja zagrożeń zarówno o charakterze obiektywnym (np.: klęski żywiołowe, katastrofy naturalne, awarie techniczne), jaki i subiektywne (np.: przestępczość, zagrożenia miejscowe, demoralizacja, patologie społeczne);

g) mieszkalnictwo:
   - osiągnięcie europejskich standardów w stanie istniejącej zabudowy, zwłaszcza zabytkowych zespołów urbanistycznych i zabudowie wielorodzinnej końca XX wieku.

2) obszar gospodarki:

a) przedsiębiorczość, przemysł, usługi, bezrobocie:
   - stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i ograniczania bezrobocia;

b) turystyka i wypoczynek:
   - rozwój powiatu kłodzkiego jako regionu wypoczynkowego, turystycznego i uzdrowiskowego świadczącego najwyższą jakość usług;
   - turystyka i wypoczynek jako podstawowy dział gospodarki powiatu;

c) rolnictwo i obszary wiejskie:
   - zrównoważony rozwój obszarów wiejskich w oparciu o istniejące zasoby ludzkie, społeczne, przyrodnicze, historyczne, kulturowe, infrastrukturalne i wiedzę.

3) obszar infrastruktury:

a) komunikacja, infrastruktura techniczna:
   - poprawa dostępności komunikacyjnej Ziemi Kłodzkiej;
   - sukcesywna gazyfikacja terenów osadniczych, aby w pełni zostało pokryte zapotrzebowanie bytowe i grzewcze na gaz;
   - wykorzystanie źródeł energii odnawialnej z preferencją dla elektrowni wodnych i wiatrowych.

4) obszar ochrony środowiska:

a) gospodarka wodna:
   - osiągnięcie stanu najwyższej wymaganej czystości rzek i potoków w powiecie;
   - zapewnienie dostawy i dostępu do wody pitnej o wysokiej jakości dla wszystkich mieszkańców powiatu, w ilościach zabezpieczających bieżące potrzeby oraz rozwój jednostek osadniczych;
   - pełne wykorzystanie zasobów najwartościowszych wód podziemnych do produkcji wód pitnych;

b) ochrona przeciwpowodziowa:
   - optymalne zabezpieczenie terenów, ludności i infrastruktury technicznej przed zniszczeniem przez powódź;

c) gospodarka odpadami:
   - racjonalna gospodarka odpadami. Minimalizacja ich ilości. Wykorzystywanie surowców wtórnych;

d) ochrona powietrza:
   - doprowadzenie do najwyższej czystości powietrza;

e) odnawialne źródła energii:
   - zwiększenie udziału energii uzyskanej z odnawialnych źródeł energii w powiecie;

f) środowisko przyrodnicze, krajobraz:
   - aktywna ochrona wartości przyrodniczych oraz kształtowanie środowiska przyrodniczego powiatu kłodzkiego w oparciu o zasady ekorozwoju.

5) obszar współpracy:

a) współpraca transgraniczna:
   - rozwój współpracy transgranicznej;
     – wypracowywanie wspólnego stanowiska w sprawie rozwoju pogranicza polsko – czeskiego oraz jego realizacja.

Strategia Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2016 – 2020 zatwierdzona uchwałą Rady Powiatu Kłodzkiego Nr II/16/2016 z dnia 30 marca 2016 roku. Strategia rozwoju powiatu kłodzkiego na lata 2016–2020" wyznacza cele i kierunki społeczno-gospodarczego rozwoju naszego regionu na najbliższe 5 lat. W tym okresie priorytetem dla władz powiatu będzie zrównoważony rozwój w obszarze społecznym i gospodarczym, koncentrujący się z jednej strony na poprawie infrastruktury drogowej i komunikacyjnej zwiększającej dostępność regionu, działaniach na lokalnym rynku pracy ograniczających wysoką w powiecie kłodzkim stopę bezrobocia, z drugiej na szeroko rozumianej sferze społecznej. W powyższych działaniach niewątpliwie atutem powiatu jest przygraniczne położenie, bogactwo naturalne, walory krajobrazowe i kulturowe podkreślające turystyczny charakter regionu. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020 uwzględnia zagadnienia skomunikowania Wrocławia z poszczególnymi subregionami, gdzie ziemia kłodzka, jako obszar koniecznych interwencji inwestycyjnych w infrastrukturę transportową i elektroenergetyczną, jest mocno akcentowana poprzez realizację między innymi przedsięwzięć z zakresu infrastruktury: dostosowanie infrastruktury kolejowej do wymagań oraz wyzwań współczesności i przyszłości na Dolnym Śląsku, poprzez wysokosprawne powiązania sieci głównych i subregionalnych ośrodków wzdłuż linii: Poznań – Leszno – Wrocław – Kłodzko – Międzylesie, utrzymanie infrastruktury kolejowej relacji Kłodzko – Lądek-Zdrój – Stronie Śląskie. Uwzględniając powyższe, nie przewiduje się, aby powiat kłodzki włączał się w realizację kolejowego, publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej.

7.13. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kłodzkiego

Celem polityki ekologicznej jest wprowadzenie na danym obszarze, w tym przypadku na terenie powiatu kłodzkiego, ładu ekologicznego. Powinno się ono odbywać przy pełnym uwzględnieniu dążenia mieszkańców do harmonijnego i kompleksowego rozwoju społeczno – gospodarczego i przestrzennego. Postulat ładu ekologicznego odzwierciedla II Polityka Ekologiczna Państwa przyjęta przez Radę Ministrów w czerwcu 2000 roku i przez Sejm RP w sierpniu 2001 roku. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kłodzkiego został przyjęty uchwałą nr XXIII/246/2004 przez Radę Powiatu Kłodzkiego z dnia 27 kwietnia 2004 roku. Natomiast uchwałą nr XXVI/362/2008 Rady Powiatu Kłodzkiego z dnia 27 listopada 2008 roku przyjęto „Raport z realizacji powiatowego programu ochrony środowiska dla powiatu kłodzkiego oraz Aktualizację powiatowego programu ochrony środowiska dla powiatu kłodzkiego". Poniżej przedstawione są wybrane działania skierowane bezpośrednio lub pośrednio do gminy Lądek Zdrój:

a) Ochrona i poprawa jakości zasobów wodnych:
   - dążenie do minimalizacji degradacji jakości wód poprzez kanalizowanie terenów osadnictwa i budowę oczyszczalni ścieków – rozwiązanie gospodarki ściekowej Doliny Białej Lądeckiej;
   - likwidacja niekontrolowanych odprowadzeń nie oczyszczonych ścieków do cieków powierzchniowych;
   - dążenie do poprawy jakości cieków powierzchniowych;
   - rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej we wszystkich miastach powiatu;
   - przygotowanie i realizacja inwestycji zwodociągowania wszystkich wsi powiatu.
b) Ochrona powietrza atmosferycznego:
   - ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z transportu i ruchu ulicznego;
   - ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z procesów energetycznego spalania paliw i z palenisk domowych;
   - opracowanie programu w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego i zmniejszania emisji zanieczyszczeń gazowych dla gminy Lądek Zdrój;
   - edukacja ekologiczna w zakresie preferowania wprowadzenia nowych materiałów izolacyjnych i uszczelnień w budownictwie, energetyce, przemyśle oraz promocje oszczędzania energii akcjami propagandowymi, nawołującymi przede wszystkim do indywidualnego oszczędzania energii w gospodarstwach domowych.
c) Ochrona środowiska akustycznego:
   - monitoring hałasu zakładów przemysłowych, emitujących hałas o wartościach ponadnormatywnych;
   - identyfikacja zagrożeń hałasowych pochodzących od ruchu samochodowego oraz zakładów przemysłowych;
   - wyznaczenie terenów szczególnie zagrożonych hałasem drogowym;
   - podjęcie działań zmniejszających uciążliwość hałasu drogowego dla mieszkańców w centrum miast;
   - opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem wymagań z zakresu ochrony przed hałasem zwłaszcza przy lokalizacji nowych dróg oraz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie istniejących już ciągów komunikacyjnych.
d) Promieniowanie elektromagnetyczne:

- stworzenie systemu ewidencji źródeł promieniowania i kontroli ich lokalizacji w oparciu o wydane decyzje;
- preferowanie niekonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego tzn. takich, które nie będą psuły walorów krajobrazowych oraz nie będą powodowały konfliktów społecznych;
- wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zagadnienia promieniowania niejonizującego w zakresie tworzenia obszarów ograniczonego użytkowania wokół źródeł PEM, takich jak np.: urządzeń elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych z uwzględnieniem stacji telefonii komórkowej.

e) Ochrona powierzchni ziemi:
- kontynuacja krajowego monitoringu jakości gleb;
- prowadzenie monitoringu lokalnego potencjalnych źródeł zanieczyszczeń;
- maksymalne wykorzystanie eksploatowanych złóż z wykorzystaniem surowców towarzyszących, skuteczna i właściwa z punktu widzenia gospodarki przestrzennej, rekultywacja wyrobisk;
- ochrona udokumentowanych zasobów przed zainwestowaniem, uniemożliwiającym ich późniejszą eksploatację, poprzez uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego.

f) Ochrona środowiska przyrodniczego:
- sporządzenie pełnej inwentaryzacji stanu lasów;
- ochrona ekosystemów rzecznych i łąkowych poprzez rozwiązanie problemów gospodarki wodno – ściekowej i renaturalizację wybranych odcinków rzek i cieków wodnych;
- ochrona ekosystemów leśnych poprzez: zwiększania powierzchni gruntów leśnych w ramach realizacji „Programu zwiększania lesistości powiatu kłodzkiego”, zalesianie gruntów przyjętych przez nadleśnictwa z zasobów Agencji Nieruchomości Rolnych oraz zalesienie prywatnych gruntów rolnych nieprzewidzianych pod uprawy rolne;
- oznaczenie docelowych granic obszarów podległych ochronie;
- aktywizacja turystyczna i rekreacyjna nowych terenów z zachowaniem ich najcenniejszych walorów w celu odciążenia obszarów, dla których nadmierna frekwencja turystyczna odbija się niekorzystnie na przyrodzie;
- zakładanie ścieżek dydaktyczno – turystycznych popularyzujących lokalną przyrodę, wytyczanie nowych tras i szlaków turystycznych, w tym szlaków dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.

g) Ochrona przeciwpowodziowa:
- dążenie do odtworzenia zabudowy hydrotechnicznej na terenach leśnych powiatu;
- rozbudowywanie zabezpieczeń obwałowaniami;
- optymalne zabezpieczenie mieszkańców i infrastruktury poprzez prowadzenie przedsięwzięć na rzece Biała Lądecka w ramach realizacji „Programu dla Odry 2006”;
- modernizacja systemu suchych zbiorników przeciwpowodziowych;
- opracowanie rozbudowanego systemu infrastruktury przeciwpowodziowej, który powinien polegać głównie na retencjonowaniu przepływów w suchych zbiornikach przeciwpowodziowych dla małych zlewni i chronionych małych miejscowości oraz większych zbiornikach o stałym piętrzeniu, posiadających znaczenie dla gospodarki wodnej, posiadających pojemność przeciwpowodziową oraz właściwą osłonę hydrometeorologiczną pozwalającą na prowadzenie racjonalnej gospodarki wodą. Ustalenie lokalizacji zbiorników, najbardziej uzasadnionej ekonomicznie i ekologicznie, ale z preferencją zlokalizowania ich w górnych partiach zlewni cieków celem zapewnienia maksymalnych efektów zabezpieczenia przeciwpowodziowego.

h) Rozwój przemysłu turystyczno – rekreacyjnego:
- stworzenie pozytywnego wizerunku powiatu jako kierunku wyjazdów turystycznych;
- wypracowanie najważniejszych dla regionu marek turystycznych;
- opracowanie jednolitego systemu tablic informacji turystycznych;
- rozbudowa infrastruktury technicznej wspomagającej rozwój turystyki i rekreacji;
- prowadzenie działań służących zachowaniu walorów ekologicznych powiatu.

i) Współpraca polsko – czeska w zakresie powiatowego programu ochrony środowiska:
- połączenie miasta Lądek Zdrój z Javornikiem po stronie czeskiej w celu pełnego uruchomienia Śródsudeckiej drogi turystycznej oraz podniesienia statusu przejścia granicznego Lutynia/Travná;
- kontynuacja współpracy w zakresie gospodarki łowieckiej (inwentaryzacja zwierząt, odstrzały redukcyjne, zapobieganie zagrożeniom chorobami, itp.).

j) Edukacja ekologiczna:
- przeprowadzenie kampanii na rzecz ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów i ścieków oraz wprowadzenie edukacji ekologicznej do szkół;
- uściślenie współpracy służb ochrony środowiska z instytucjami naukowymi, organizacjami społecznymi oraz biznesem, zainteresowanymi problematyką ochrony środowiska;

- edukacja i propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędzania wody i dbania o czystość cieków powierzchniowych i terenów przyrzecznych.

Wytyczne dla gminy Lądek Zdrój wynikające z powiatowego Programu Ochrony Środowiska:

- opracowanie programu porządkowania gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy, ze szczególnym uwzględnieniem:
- modernizacji istniejących ujęć wody w Lądku Zdroju;
- modernizacji oczyszczalni ścieków w Lądku Zdroju;
- uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej na terenach wiejskich;
- realizacja zadań przeciwpowodziowych w ramach programu dla Odry 2006 – budowa zbiorników retencyjnych;
- prowadzenie właściwej polityki przestrzennej oraz rozbudowa infrastruktury technicznej dla rozwoju bazy i usług leczniczo – uzdrowiskowych.

Obecnie trwają prace nad aktualizacją Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kłodzkiego.

7.14. Strategia Rozwoju Gminy Lądek Zdrój na lata 2014 – 2020

Przesłanką budowy Strategii, jako planistycznego fundamentu rozwoju gminy, jest także fakt, iż nie może się ona ograniczać jedynie do ewidencji potrzeb społeczności lokalnej. Musi stać się nową jakością w zarządzaniu gminą. Być z jednej strony koncepcją kreatywną, a z drugiej świadomym wyborem tego, co najważniejsze w gospodarczej, społecznej i środowiskowej płaszczyźnie rozwoju. Jej zakres merytoryczny powinien zatem odpowiadać najnowocześniejszym, a jednocześnie sprawdzonym koncepcjom w planowaniu strategicznym. Wynikać musi z dostosowanej do potrzeb samorządu lokalnego analizy strategicznej, a nie z zaadaptowanej do tego celu analizy przedsiębiorstw. W przejrzysty sposób określać horyzont czasowy oraz formułować cele i zadania. Jasno definiować, kto jest podmiotem planowania, co jest przedmiotem planu i komu realizacja Strategii ma przynieść wymierne korzyści. Nie może być pozbawiona procedury wdrożeniowej, czy też szczegółowych zasad monitoringu. Wręcz przeciwnie. Wdrażanie Strategii, jako działanie znacząco bardziej złożone niż jej tworzenie, musi zostać w odpowiedni sposób oprzyrządowane merytorycznie. W związku z tym, już sama Strategia wskazywać musi głównych realizatorów jej założeń, a także precyzyjnie określać ich zadania. W wielu wypadkach, warto się posunąć do prezentacji metod, jakimi powinni je wykonywać. Z kolei, procedura monitoringowa, jako jeden z najważniejszych czynników gwarantujących konsekwentne wdrażanie Strategii, zawierać powinna wskazówki, jak – w precyzyjny, a jednocześnie prosty sposób – weryfikować poziom osiągnięcia celów.

Biorąc powyższe pod uwagę, nowa Strategia Rozwoju Gminy Lądek-Zdrój:

- uwzględnia nową sytuację i pozycję strategiczną gminy,
- uwzględnia inne strategie, plany i programy oraz zaawansowanie ich realizacji,
- bazuje na nowoczesnej analizie strategicznej,
- zawiera rozstrzygnięcia, za które działania związane z jej realizacją odpowiadają
- władze samorządowe, a za które pozostałe podmioty,
- zawiera szczegółowe rozwiązania w zakresie organizacji procesu jej wdrażania,
- wskazuje szczegółowe rozwiązania w zakresie ewaluacji.

Okres Strategii jest przedziałem czasowym, w którym realizowane będą zadania strategiczne, czyli konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne, organizacyjne, prawotwórcze, restrukturyzacyjne itp. (zadania strategiczne) wskazane w niniejszej Strategii, w rozdziale 8.3. Okres ten wynosi nieco ponad 6 lat i obejmuje lata 2014-2020. Realizacja zadań strategicznych przebiegać będzie zatem głownie w kadencji samorządowej 2015-2018 częściowo w kadencji 2019-2022. Tylko w niewielkim stopniu w kadencji 2010-2014. Część zadań strategicznych, których realizacja zostanie sfinalizowana w końcowej części okresu strategii dostarczy pełnych efektów dopiero po jakimś czasie. Własność ta może dotyczyć nawet niektórych zadań zrealizowanych wcześniej. W Strategii Rozwoju Gminy Lądek-Zdrój na lata 2014-2020 przyjęto, że nastąpi to nie później niż do 2024 roku. Docelowy stan Gminy Lądek-Zdrój, do którego dąży się za pomocą niniejszej Strategii, to zatem stan po upływie ok. 10 lat, począwszy od dnia jej przyjęcia. Horyzont czasowy Strategii Rozwoju Gminy Lądek-Zdrój na lata 2014-2020 wynosi zatem 10 lat i sięga roku 2024.

W Strategii Rozwoju Gminy Lądek-Zdrój wyróżniono dwa rodzaje celów. Cele mające najwyższą wagę, to znaczy cele strategiczne oraz podporządkowane im cele pośrednie(cząstkowe), czyli operacyjne. Cele strategiczne to cele, których osiągnięcie warunkuje wypełnienie misji samorządu Gminy Lądek-Zdrój, polegające na urzeczywistnieniu wizji jej rozwoju. Cele operacyjne są z kolei składowymi celów strategicznych, lub/i etapami na drodze do ich osiągnięcia. Są również ogniwem pośrednim między celami strategicznymi, a trzecim elementem struktury SRGLZ 2014-2020, jakim są zadania strategiczne, czyli konkretne przedsięwzięcia. Cele operacyjne łączą ogólne i syntetyczne kategorie misji, wizji i celów strategicznych ze szczegółami przedsięwzięć, monitoringu, sprawozdań itp.

Cele strategiczne:

1. Rozwój jej struktur gospodarczych.
2.Podniesienie standardu życia społeczności lokalnej.
3. Użytkowanie zasobów naturalnych zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego.

Cele operacyjne

1. Rozwój przedsiębiorczości (O1)
2. Rozwój rynku pracy (O2) .
3. Rozwój funkcji uzdrowiskowych i turystyczno-rekreacyjnych (O3)
4. Rozwój infrastruktury technicznej (O4)
5. Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych (O5)
6. Rozwój systemów opieki i edukacji (O6)
7. Rozwój systemu pomocy społecznej (O7)
8. Rozwój systemów bezpieczeństwa publicznego (O8)
9. Rozwój systemu samorządu i administracji gminnej (O9)
10. Rozwój systemu opieki zdrowotnej (O10)
11. Rozwój systemu kultury (O11)
12. Rozwój systemu mieszkalnictwa (O12)
13. Rozwój systemów ochrony środowiska (O13)
14. Rozwój systemów gospodarki odpadami (O14)
15. Rozwój systemów zarządzania zasobami środowiska naturalnego (O15)
16. Rozwój systemów zarządzania informacją o środowisku (O16) .

7.15. Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Lądek Zdrój na lata 2004 – 2013

We wstępie do dokumentu czytamy, że jednym z elementów realizacji Strategii Rozwoju Gminy Lądek Zdrój jest wprowadzenie wieloletniego planowania podejmowanych działań inwestycyjnych, między innymi poprzez opracowanie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (WPI). WPI ma na celu polepszenie efektywnej alokacji środków i wybór najpilniejszych do realizacji zadań. WPI został przyjęty uchwałą nr XXIII/277/04 przez Radę Miejską Lądka Zdroju z dnia 24 czerwca 2004 roku z późniejszymi zmianami.
Przedstawiona poniżej lista podstawowa jest zaplanowanym na okres 2004 – 2013 wieloletnim planem rozwoju Gminy Lądek Zdrój zdefiniowanym poprzez wskazane do realizacji zadania (projekty).

Tabela 104. Lista podstawowa zadań (projektów) wskazanych do realizacji na okres 2004-2013

Administracja
Budowa zintegrowanego systemu informatycznego dla zrównoważonego rozwoju regionu Dolnego Śląska
Termomodernizacja budynku UMiG
Archiwum gminne
Drogi
Wykonanie drogi we wsi Skrzynka
Pasaż ul. Cienista
Przebudowa ul. Zdrojowej
Przebudowa ul. Kopernika i Alei Marzeń
Przebudowa ul. Żwirki i Wigury
ul. Ogrodowa
ul. Lipowa

Remont obiektów mostowych
Konradów droga (dz. 433, 453, 457, 474)
Stójków droga (dz. 291 i 294 do zabudowania nr 43)
Trzebieszowice droga do Kociołka
Trzebieszowice droga do Dudka
Radochów droga (dz. 455, 458, do zabudowań przy jaskini)
Skrzynka droga (dz. 253 do zabudowań Jarzębowskiego)
Skrzynka droga (do zabudowań Szczepańskiego)
Remont kładki Trzebieszowice
Wodociągi i kanalizacja
Budowa kanału sanitarnego w ul. Moniuszki w Lądku Zdroju
Budowa kanału sanitarnego w ul. Kościuszki w Lądku Zdroju
Wymiana sieci wodociągowej w ulicy Kościuszki
Modernizacja lokalnych ujęć wody na terenie Lądka Zdroju
Budowa sieci wodociągowej w ul. Widok w Lądku Zdroju
Modernizacja oczyszczalni ścieków w Lądku Zdroju
Wymiana sieci wodociągowej na terenie Lądka Zdroju
Budowa ujęć wody i sieci wodociągowych na terenach wiejskich Gminy Lądek Zdrój
Budowa sieci kanalizacyjnych na terenach wiejskich Gminy Lądek Zdrój
Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej na terenie Lądka Zdroju
Oświetlenie drogowe
Modernizacja oświetlenia drogowego na terenie Gminy Lądek Zdrój
Budowa oświetlenia drogowego w ulicy Śnieżnej w Lądku Zdroju
Budowa oświetlenia drogowego we wsi Radochów
Budowa oświetlenia drogowego w ul. Langiewicza w Lądku Zdroju
Oświetlenie drogowe na terenach wiejskich
Oświata
Gimnazjum – termomodernizacja
Szkoła Podstawowa nr 1 ul. Kościelna – termomodernizacja
Szkoła Trzebieszowice – termomodernizacja
Liceum Ogólnokształcące – termomodernizacja
Hala sportowa przy Gimnazjum
Gospodarka mieszkaniowa
Przygotowanie terenu pod osiedle mieszkaniowe
Turystyka i rekreacja
Budowa Zespołu Basenów Termalnych na bazie istniejącego Zespołu Basenów Miejskich
Remont podziemnego kanału przeciwpowodziowego prowadzącego wody Potoku Karpowskiego w Lądku Zdroju
Rewitalizacja
Remont 24 zabytkowych kamienic na lądeckim rynku wraz z adaptacją jednego z budynków na muzeum Klahra
Remont 24 zabytkowych kamienic na lądeckim rynku – etap II
Remont i modernizacja budynku Centrum Kultury i Rekreacji w Lądku Zdroju w ramach rewitalizacji
Budowa parkingu przy ul. Ogrodowej/Śnieżnej
Rewaloryzacja parku centralnego
Rewaloryzacja parku 1000 – lecia
Przebudowa fontanny w parku centralnym
Rewaloryzacja parku Moniuszki
Odbudowa Kaplicy Rocha
Remont mostu św. Jana
Ochotnicze Straże Pożarne
Remont i modernizacja budynku remizy OSP w Lądku Zdroju
Pozostałe
Melioracje użytków rolnych zielonych i gruntów ornych na terenie gminy

Poniżej znajduje się zaktualizowana lista wybranych zadań WPI ze stycznia 2009 roku z okresem realizacji do 2013 roku:

Tabela 105. Zaktualizowana lista wybranych zadań WPI ze stycznia 2009 roku z okresem realizacji do 2013 roku

Rozbudowa i modernizacja drogi al. Marzeń – ul. Zamkowa w Lądku Zdroju
Remont i modernizacja budynku remizy OSP w Lądku Zdroju wraz z adaptacją na Centrum Zarządzania Kryzysowego

Modernizacja szkoły w Trzebieszowicach
Wspólny system gospodarki odpadami dla MZC w Kłodzku
Rozbudowa i modernizacja lokalnych ujęć wody w Lądka Zdroju
Wymiana oświetlenia drogowego na terenie Lądka Zdroju
Wymiana oświetlenia drogowego we wsi Trzebieszowice
Odnowa 24 zabytkowych kamienic na lądeckim rynku z adaptacją jednego z budynków na muzeum Klahra oraz odnowa 24 zabytkowych kamienic na lądeckim rynku w ramach rewitalizacji etap II
Odbudowa kościoła pomocniczego p. w. Św. Rocha w Lądku Zdroju
Rewitalizacja Zabytkowych Parków wraz z modernizacją łączących je ciągów komunikacyjny w Lądku Zdroju
Odbudowa nawierzchni i skrzyżowania ulicy Zamkowej o nr 119834 D, długość 0,235 km i ulicy Cienistej o nr 119796, długość 0,078 km, wraz z częściową odbudową sieci kanalizacji deszczowej
Budowa hali sportowej w Lądku Zdroju
Budowa ujęć wodnych na terenach wiejskich
Termomodernizacja Gminnego Przedszkola Publicznego przy ul. Paderewskiego w Lądku Zdroju
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej przy ul. Kościelnej w Lądku Zdroju
Termomodernizacja Gimnazjum Publicznego przy ul. Zamenhoffa w Lądku Zdroju
Termomodernizacja Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Polnej w Lądku Zdroju
Odnowa wsi
Budowa składowiska odpadów na kompostowni odpadów komunalnych w Lądku Zdroju
Odbudowa drogi gminnej o nr ewidencyjnym dzia³ki 262 we wsi Skrzynka, odcinek o długości 0,400 km
Odbudowa drogi gminnej o nr ewidencyjnym działek 135 i 134/1 we wsi Lutynia, odcinek o długości 0,821 km
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na ul. Kościuszki w Lądku Zdroju (od budynku nadleśnictwa do pensjonatu „Marianna”)
Budowa oświetlenia drogowego przy gimnazjum publicznym w Lądku Zdroju
Budowa oświetlenia drogowego we wsi Skrzynka
Budowa oświetlenia drogowego we wsi Konradów
Budowa oświetlenia drogowego we wsi Radochów
Remont i modernizacja drogi nr 119838 - ul. Żwirki i Wigury w Lądku Zdroju do OWP "Złoty Łan"
Budowa sieci wodociągowej na ul. Widok w Lądku Zdroju
Modernizacja wraz z termomodernizacją budynku Ratusza na ul. Rynek w Lądku Zdroju
Rozbudowa monitoringu miejskiego

7.16. Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Lądek Zdrój

We wstępie do dokumentu czytamy, że celem opracowania jest stworzenie Programu Ochrony Środowiska (POŚ) dla Miasta i Gminy Lądek Zdrój, którego realizacja przyczyni się do poprawy aktualnego stanu środowiska naturalnego, umożliwi efektywne zarządzanie środowiskiem oraz pomoże stworzyć skuteczne mechanizmy zapobiegające jego dalszej degradacji. Powszechne propagowanie zasady zrównoważonego rozwoju niesie z sobą pewne następstwa, z których najważniejsze stwierdza, iż w obecnych czasach kwestie związane z ochroną środowiska należy rozpatrywać systemowo, wiążąc działania polityczne, gospodarcze i społeczne, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń. Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Lądek Zdrój został przyjęty uchwałą nr XXXV/376/05 Rady Miejskiej Lądka Zdroju z dnia 24 marca 2005 roku. POŚ zakłada w poszczególnych dziedzinach następujące cele długookresowe:

a) ochrona wód powierzchniowych i podziemnych:
   - uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej;
   - zmniejszenie zużycia wody;
   - ograniczenie zanieczyszczenia spowodowanego niekontrolowanymi spływami powierzchniowymi;
   - podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego;
   - zwiększenie małej retencji;
   - ochrona zasobów wód podziemnych;
   - rozwój współpracy regionalnej.

b) ochrona powierzchni ziemi:
   - zmniejszenie negatywnego wpływu odpadów na środowisko;
   - wprowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami z sektora przemysłowego oraz usługowego;
   - utworzenie sprawnie działającego systemu gospodarki komunalnej;
   - ograniczenie procesu degradacji gleb;
   - rekultywacja terenów zdegradowanych;
   - zmniejszenie negatywnego wpływu wydobycia surowców na środowisko;
   - zabezpieczenie złóż perspektywicznych i prognostycznych.

c) ochrona powietrza:
   - minimalizacja zanieczyszczenia powietrza pochodzącego z emisji niskiej;
   - redukcja zanieczyszczenia powietrza pochodzącego ze źródeł komunikacyjnych;
   - edukacja społeczeństwa.

d) ochrona przed hałasem i promieniowaniem:
   - zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego;
   - zmniejszenie uciążliwości hałasu przemysłowego.

e) ochrona przyrody i wartości kulturowych oraz ich wykorzystanie dla celów turystyki:
   - określenie zasobów przyrodniczych gminy;
   - ochrona cennych przyrodniczo obszarów;
   - zwiększenie bioróżnorodności biologicznej i krajobrazowej;
   - powiększenie zasobów leśnych;
   - rozwój terenów zieleni na obszarze miasta i wsi.

f) edukacja ekologiczna:
   - rozwój edukacji ekologicznej;
   - rozwój komunikacji społecznej.

7.17. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Po uchwaleniu w 2000 roku studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój, przystąpiono do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Lądek Zdrój dla poszczególnych miejscowości.
W wyniku wykonanych prac sporządzono projekty planów, które Rada Miejska w Lądku Zdroju uchwaliła w latach 2003-2006, z których:

- w 2003 roku uchwalono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Karpna, Konradowa, Lutyni, Orłowca, Radochowa – obszar A, Skrzynki, Stójkowa – obszar A, Wójtówki oraz Wrzosówki (plany te opublikowane zostały w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w 2004 roku);
- w 2004 roku uchwalono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Kątów Bystrzyckich, Lądka Zdroju oraz Trzebieszowic – obszar A (plany te opublikowane zostały w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w 2004 roku);
- w 2006 roku uchwalono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Radochowa – obszar B (skarga Wojewody Dolnośląskiego PN.II.0914-3/92/06 z dnia 31 października 2006 r. do WSA o stwierdzenie nieważności całości uchwały), Trzebieszowic – obszar B (skarga Wojewody Dolnośląskiego PN.II.0914-3/91/06 z dnia 31 października 2006 r. do WSA o stwierdzenie nieważności całości uchwały) oraz zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Wrzosówki (plany te opublikowane zostały w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w 2006 roku).

Ponadto przyjęto miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lądek Zdrój, dla terenu położonego w jednostce planistycznej „Miasto", objętego działką nr 3, na AM 14, obręb Stary Zdrój, przy ulicy Mickiewicza (Uchwała Nr XIII/89/07 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 29 listopada 2007 roku)
Wszystkie wyżej wymienione miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, za wyjątkiem zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Wrzosówki i zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Lądka Zdroju dla działki nr 3, zostały opracowane oraz uchwalone w oparciu o zapisy ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15 poz. 139 z późniejszymi zmianami).
Reasumując, na praktycznie całym terenie miasta i gminy Lądek Zdrój, za wyjątkiem obszaru objętego sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Stójkowa – obszar B oraz obszarów pominiętych w uchwalonych miejscowych planach zagospodarowania, obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, regulujące gospodarkę przestrzenną na szczeblu gminnym.
Przyjęta uchwałą Nr XIII/88/07 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 29 listopada 2007 roku „Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta i gminy Lądek Zdrój", w oparciu o analizę aktualności zapisów, wymaganych korekt w planie oraz złożone wnioski dotyczące zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, określiła stopień aktualności obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w sposób następujący:

- ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **Karpna** (uchwalonego uchwałą nr XIII/155/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 25 września 2003 roku, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 30 poz. 524 z 13 lutego 2004 roku) uznano w całości za aktualne;
- ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **Kątów Bystrzyckich** (uchwalonego uchwałą Nr XIII/157/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 25 września 2004 roku, opublikowanego w

Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 30 poz. 526 z 13 lutego 2004 roku) uznano w większości za aktualne;

- ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **Konradowa** (uchwalonego uchwałą Nr XIII/156/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 25 września 2003 roku, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 30 poz. 525 z 13 lutego 2004 roku) uznano w większości za aktualne;
- ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **Lądka Zdroju** (uchwalonego uchwałą nr XX/248/04 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 25 marca 2004r, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 95 poz. 1708 z dnia 26 maja 2004roku) uznano w większości za nieaktualne;
- ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **Lutyni** (uchwalonego uchwałą nr XVI/185/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 3 grudnia 2003 roku, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 30 poz. 529 z 13 lutego 2004 roku) uznano w części za aktualne;
- ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **Orłowca** (uchwalonego uchwałą nr XVII/219/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 30 grudnia 2003 roku, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 47 poz. 889 z dnia 12 marca 2004 roku) uznano w części za aktualne;
- ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **Radochowa** (obszar „A" uchwalono uchwałą nr XVII/222/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 30 grudnia 2003 roku, opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 47 poz. 890, z dnia 12 marca 2004 roku; obszar „B" uchwalono uchwałą nr LIII/511/06 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 31 sierpnia 2006 roku, opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 237 poz. 3473, z dnia 13 listopada 2006 roku – skarga Wojewody Dolnośląskiego PN.II.0914-3/92/06 z dnia 31 października 2006 r. do NSA o stwierdzenie nieważności całości uchwały) uznano w większości za nieaktualne;
- ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **Skrzynki** (uchwalonego uchwałą nr XIII/158/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 25 września 2003 roku, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 30 poz. 527 z 13 lutego 2004 roku) uznano w większości za aktualne;
- ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **Stójkowa** – obszar „A" (uchwalonego uchwałą nr XVII/220/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 30 grudnia 2003 roku, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 40 z 27 lutego 2004 roku) uznano w większości za aktualne;
- ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **Trzebieszowic** (obszar „A" uchwalono uchwałą nr XX/247/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 25 marca 2004 roku, opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 118, poz. 2090 z 23 czerwca 2004 roku; obszar „B" uchwalono uchwałą nr XX/247/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 31 sierpnia 2006 roku, opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 237 poz. 3474 z 13 listopada 2006 roku – skarga Wojewody Dolnośląskiego PN.II.0914-3/91/06 z dnia 31 października 2006 r. do NSA o stwierdzenie nieważności całości uchwały) uznano w części za aktualne;
- ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **Wójtówki** (uchwalonego uchwałą nr XIII/160/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 25 września 2003 roku, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 30 poz. 528 z 13 lutego 2004 roku) uznano w większości za aktualne;
- ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **Wrzosówki** (uchwalonego uchwałą nr XIII/159/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 25 września 2003 roku, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 1 poz. 5 z 6 stycznia 2004 roku) oraz zmiany miejscowego planu przestrzennego obszaru wsi Wrzosówka (uchwalonej uchwałą nr XLV/469/06 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 26 stycznia 2006 roku, opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 77 poz. 1242 z 11 kwietnia 2006 roku) uznano w większości za aktualne.

Po przyjęciu „Oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta i gminy Lądek Zdrój" Rada Miejska w Lądku Zdroju przyjęła uchwałę nr XIII/89/07 z dnia 29 listopada 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lądek Zdrój, dla terenu położonego w jednostce planistycznej "Miasto", objętego działką nr 3, na AM 14, obręb Stary Zdrój, przy ulicy Mickiewicza (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego nr 30, poz. 415 z dnia 7 lutego 2008 roku).

W „Ocenie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta i gminy Lądek Zdrój" opracowano także wieloletni program prac planistycznych, uwzględniających wieloletni plan sporządzania zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Opracowanie

niniejszego studium jest kolejnym, po sporządzeniu opracowania ekofizjograficznego, etapem wieloletniego programu prac planistycznych.
Biorąc pod uwagę stopień aktualności ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy stwierdzić, że objęty kierunek zagospodarowania przestrzennego powinien, przy uwzględnieniu pozostałych aktualnych uwarunkowań, zasadniczo stanowić podstawę do określenia szczegółowych wytycznych kształtowania ładu przestrzennego w niniejszym studium.

7.18. Plan zarządzania ryzykiem powodziowym

Rada Ministrów Rozporządzeniem z dnia 18 października 2016 r. (poz. 1938) przyjęła Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry.
Wstępna ocena ryzyka powodziowego (WORP) to oszacowanie skali zagrożenia powodziowego oraz identyfikacja ryzyka powodziowego w skali kraju. W wyniku WORP wyznaczono obszary, na których stwierdzono istnienie znaczącego ryzyka powodziowego, nazwane obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi ONNP. W ramach WORP zidentyfikowano również znaczące powodzie historyczne, to jest powodzie, które wystąpiły w przeszłości i miały znaczące negatywne skutki dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej oraz powodzie, do których doszło w przeszłości, jeżeli można przewidzieć, że podobne zjawiska w przyszłości będą miały znaczące negatywne skutki. Zgodnie z art. 88b ust. 2 pkt 3 ustawy – Prawo wodne w WORP wskazano także powodzie prawdopodobne – powodzie, mogące w przyszłości powodować negatywne skutki dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej. Znaczące powodzie historyczne zostały zlokalizowane głównie na podstawie informacji dostępnych w literaturze, materiałów źródłowych stanowiących zasób instytutów badawczych i urzędów oraz informacji uzyskanych od urzędów gmin w odpowiedzi na przekazaną ankietę. Podstawą opracowania powodzi prawdopodobnych były głównie studia ochrony przeciwpowodziowej sporządzone przez dyrektorów RZGW oraz inne dostępne opracowania, w ramach których zostały wyznaczone zasięgi powodzi o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia. Wydzielenie ONNP odbyło się w dwóch etapach. Etap pierwszy polegał na identyfikacji obszarów potencjalnie zagrożonych powodzią obejmujących maksymalne zasięgi: 1) znaczących powodzi (historycznych i prawdopodobnych); 2) obszarów wydzielonych na podstawie analizy geomorfologicznej; 3) obszarów z analizy wpływu urządzeń wodnych na bezpieczeństwo powodziowe; 4) powodzi uwzględniających prognozy długofalowego rozwoju wydarzeń. Etap drugi obejmował przeprowadzenie analiz dla obszarów potencjalnie zagrożonych powodzią. W jego rezultacie z obszarów potencjalnie zagrożonych powodzią wydzielono ONNP. Dokonano tego za pomocą analizy Kepner-Tregoe, wykorzystującej 3 kryteria: bezpośredni wpływ na życie i zdrowie ludzi, wpływ powodzi na obszary działalności gospodarczej wraz z infrastrukturą oraz skuteczność istniejących budowli przeciwpowodziowych. Jako obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi rzecznych zostały wskazane rzeki o powierzchni zlewni większej niż 10 km2 .
Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawiono obszary o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi:
1.obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%);
2.obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%),
3.obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),
4. oraz obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku:
- zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego,
- zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwsztormowego (budowli ochronnych pasa technicznego – według ustawy Prawo wodne, obowiązującej przed 12 lipca 2014 r.)

Ponadto na mapach zagrożenia powodziowego przedstawiono:

- głębokość wody;
- oraz prędkość wody i kierunki przepływu wody – dla miast wojewódzkich i miast na prawach powiatu oraz innych miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 100 000 osób.

Uzupełnieniem map zagrożenia powodziowego są mapy ryzyka powodziowego, określające wartości potencjalnych strat powodziowych oraz przedstawiające obiekty narażone na zalanie w przypadku wystąpienia powodzi o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia. Są to obiekty, które pozwolą na ocenę ryzyka powodziowego dla zdrowia i życia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej, czyli grupy, dla których należy ograniczyć negatywne skutki powodzi zgodnie z celami Dyrektywy Powodziowej.

W tym celu dla obszarów przedstawionych na mapach zagrożenia powodziowego, naniesiono takie elementy jak:

- szacunkowa liczba ludności zamieszkującej obszar zagrożony;
- budynki mieszkalne oraz obiekty o szczególnym znaczeniu społecznym (tj. szpitale, szkoły, przedszkola, hotele, centra handlowe i inne) - dla których głębokość wody wynosi > 2 m oraz < 2 m (graniczna wartość głębokości wody - 2m została przyjęta w związku z przyjętymi przedziałami głębokości wody i ich wpływu na stopień zagrożenia dla ludności i obiektów budowlanych;
- obszary i obiekty zabytkowe;
- obszary chronione tj. ujęcia wód, strefy ochronne ujęć wody, kąpieliska, obszary ochrony przyrody;
- potencjalne ogniska zanieczyszczeń wody, w przypadku wystąpienia powodzi tj. zakłady przemysłowe, oczyszczalnie ścieków, przepompownie ścieków, składowiska odpadów, cmentarze;

•wartości potencjalnych strat dla poszczególnych klas użytkowania terenu, tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny przemysłowe, tereny komunikacyjne, lasy, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, użytki rolne, wody.

8. WNIOSKI OKREŚLAJĄCE WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIA KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY LĄDEK ZDRÓJ

Położenie gminy miejsko – wiejskiej Lądek Zdrój w regionie jest korzystne. Oprócz walorów naturalnych duże znaczenie dla rozwoju mają przebiegające przez gminę szlaki komunikacyjne. Szczególne znaczenie mają trasy:

nr 390: Lądek Zdrój – Kamieniec Ząbkowicki;

nr 392: Żelazno – Lądek Zdrój – Bystrzyca Kłodzka;

linia kolejowa nr 332: Kłodzko – Lądek Zdrój – Stronie Śląskie.

Występujący na terenie gminy umiarkowany klimat o cechach charakterystycznych dla obszarów górskich sprzyja osadnictwu, rolnictwu (zwłaszcza hodowli) i rozwojowi aktywności gospodarczych, w tym lecznictwa uzdrowiskowego. Obszar Gór Złotych i Masywu Śnieżnika jest korytarzem ekologicznym o znaczeniu międzynarodowym. W celu ochrony wartościowych przyrodniczo obszarów Sudetów Wschodnich utworzono Śnieżnicki Park Krajobrazowy. Ponadto na terenie gminy występuje 6 obszarów NATURA 2000 („Biała Lądecka", „Czarne Urwisko koło Lutyni", „Kościół w Konradowie", „Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika", „Góry Złote" i „Pasmo Krowiarki"). Występuje tutaj także 12 pomników przyrody oraz bardzo liczne, rzadko spotykane chronione gatunki flory i fauny. Środowisko przyrodnicze terenów zainwestowanych jest w znacznym stopniu przekształcone w procesie ich historycznego rozwoju. Niekorzystnym jego skutkiem jest ponadnormatywne zanieczyszczenie głównych cieków wodnych, przy czym należy zaznaczyć, że stan ich czystości ulega z roku na rok zdecydowanej poprawie. Miejscowe rzeki są dodatkowo źródłem cyklicznie powtarzających się gwałtownych zagrożeń powodziowych i w związku z tym oczekuje się zdecydowanych inwestycji w infrastrukturę przeciwpowodziową. Problemem dla środowiska jest także uciążliwy, tranzytowy ruch pojazdów w centralnych rejonach miasta, który może się nasilać wraz z oczekiwanym wzrostem natężenia ruchu. Poprawę tego stanu upatruje się w planowanych inwestycjach w infrastrukturę drogową. Jako jeden z priorytetów należy rozważyć budowę obejścia drogowego dla miasta Lądek Zdrój. Występowanie wielkopowierzchniowych obszarów cennych przyrodniczo oraz zagrożeń hydrologicznych skutkuje ograniczeniami w rozwoju przestrzennym gminy. Dotyczy to przede wszystkim dalszego rozwoju bazy ekonomicznej gminy, w świetle ograniczeń wynikających z przepisów szczególnych dotyczących ochrony przyrody i środowiska. Wartościowe zasoby środowiska kulturowego, a w szczególności zabytkowy układ przestrzenny miasta jest obecnie częściowo zdegradowany. Rewaloryzacji wymagają najcenniejsze obiekty zabytkowe. Ogółem na terenie gminy ewidencja zabytków obejmuje 741 obiektów, z czego 78 obiektów znajduje się w rejestrze zabytków województwa dolnośląskiego. W celu prowadzenia skutecznej ochrony wartości kulturowych wyznaczono także strefy ochrony konserwatorskiej.

Na obszarze 117 km² zamieszkuje około 8,6 tysięcy mieszkańców, co daje średnią gęstość zaludnienia na poziomie 73 osób/km². Jest to typowy wskaźnik dla gmin miejsko – wiejskich z dominującym ośrodkiem miejskim. Gminę Lądek Zdrój zamieszkuje jeszcze stosunkowo młoda demograficznie społeczność. Blisko 20 % zameldowanych mieszkańców nie ukończyło 19 roku życia. Jednakże od blisko 10 lat postępują niekorzystne procesy demograficzne. Przyrost naturalny od lat jest ujemny i obecnie wynosi –4,7 ‰. Z bilansu migracji wynika, że więcej osób opuszcza gminę niż do niej napływa (–4,3 ‰). Współczynnik obciążenia demograficznego, to jest stosunek ludności w wieku nieprodukcyjnym do liczebności wieku produkcyjnego wynosi 0,53.

Pod względem struktury gospodarczej gmina Lądek Zdrój zaliczana jest do usługowo – rolniczych, a samo miasto jest ośrodkiem usługowym. Gospodarka rolna i leśna pełni pierwszoplanową rolę na terenach wiejskich. Funkcję uzupełniającą stanowią tam usługi, zwłaszcza w postaci turystyki i rekreacji. Miasto Lądek Zdrój odgrywa ważną rolę w systemie obsługi mieszkańców gminy, co wynika z pełnionej roli gminnego ośrodka usługowego o znaczeniu lokalnym. Jednocześnie miasto Lądek Zdrój jest jednym z największych ośrodków świadczących usługi lecznictwa uzdrowiskowego w skali całego województwa dolnośląskiego. Funkcje produkcyjne mają znikomy udział w strukturze miejskiej i gminnej gospodarki. Transformacja systemowa w Polsce wymusiła szereg zmian, które w pierwszej dekadzie po 1989 roku niekorzystnie odbiły się także na gminie. Ograniczenie, a także zaniechanie produkcji przez ówczesne zakłady produkcyjne spowodowały wzrost bezrobocia. Wskutek powyższego realne dochody części mieszkańców gminy obniżyły się w stosunku do lat 70 – tych i 80 – tych XX wieku. Szansą na poprawę bytu pracowników oraz kooperantów upadłych przedsiębiorstw są inwestycje zewnętrzne oraz system wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym finansowany przez Europejski Fundusz Społeczny w ramach członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Jednocześnie prężnie rozwija się sektor usług. Sprywatyzowano handel oraz większość innych branż usługowych. Struktura i rozmieszczenie usług publicznych i nierynkowych jest wystarczająca z punktu

widzenia potrzeb. To właśnie stale rozwijający się sektor usługowy, przede wszystkim w postaci usług turystyki i rekreacji, a także lecznictwa uzdrowiskowego oraz zmodernizowane zakłady produkcyjne i nowo powstałe zakłady rzemieślnicze dają znaczą część miejsc pracy. Pozostała grupa pracujących znajduje zatrudnienie poza granicami gminy, zwłaszcza w zakładach przemysłowych zlokalizowanych na terenie pobliskich miast. Powyższe decyduje, że gmina nie jest zagrożona bezrobociem strukturalnym. Obecny wskaźnik bezrobocia kształtuje się na zbliżonym poziomie w stosunku do innych gmin województwa dolnośląskiego i od kilku lat systematycznie spada. Niekorzystnym, nasilającym się zjawiskiem jest emigracja zarobkowa zagranicę, zwłaszcza przez najmłodszą grupę osób w wieku produkcyjnym. Standard życia jest zróżnicowany i nie można go jednoznacznie określić. Średni dochód na 1 mieszkańca kształtował się w 2008 roku na poziomie 2000 – 2500 złotych brutto i był na przeciętnym poziomie w porównaniu z innymi samorządami powiatu i województwa. Dla inwestujących przedsiębiorców gmina oferuje ulgi podatkowe, obecne i planowane rezerwy terenowe dla wprowadzenia nowych obiektów produkcyjnych i usługowych. Ponadto gmina posiada nadwyżki energii elektrycznej, cieplnej oraz wody i wolne moce przerobowe oczyszczalni ścieków, co stwarza dobre warunki dla wprowadzenia nowych inwestycji. We wschodniej oraz południowej części gminy, położonej na terenie Gór Złotych i Masywu Śnieżnika wskazany jest dalszy rozwój funkcji turystyczno – rekreacyjnych. Zachodnia część gminy predysponowana jest do rozwoju drobnej wytwórczości oraz potencjalnie przetwórstwa przemysłowego o profilach nie kolidujących z funkcją uzdrowiskową miasta Lądek Zdrój. Dla wszystkich jednostek wiejskich wskazany jest rozwój rolnictwa ekologicznego.
Standard zamieszkania w gminie jest zróżnicowany. Na terenach wiejskich nowoczesna zabudowa jednorodzinna i zagrodowa sąsiaduje z zabudową sprzed 1945 roku, która nierzadko charakteryzuje się brakiem wyposażenia w podstawowe elementy sanitarne. Znaczne dysproporcje występują także w poszczególnych częściach miasta, co dotyczy zwłaszcza obszaru centrum. Gmina dysponuje znacznymi rezerwami terenowymi dla wprowadzenia nowej zabudowy mieszkaniowej, jednak nie przekłada się to jeszcze na zwiększenie ruchu budowlanego. W związku z powyższym oczekuje się dalszego rozwoju infrastruktury technicznej, a szczególnie modernizacji szlaków komunikacyjnych, sieci wodociągowej i budowy sieci kanalizacyjnej. Pożądane jest wykorzystanie niezagospodarowanych, wolnych od zabudowy przestrzeni w obrębie poszczególnych rejonów miasta i jednostek wiejskich. Zespoły wielkoblokowej zabudowy wielorodzinnej z ubogim programem usług towarzyszących i urządzonych zespołów zieleni wymagają gruntownej modernizacji i uzupełnienia obiektami usługowymi oraz rekreacyjnymi w trwałej zabudowie o wysokich walorach estetyczno – użytkowych. Wskazana jest także kontynuacja budowy nowoczesnych i estetycznych osi spacerowo – usługowych w mieście oraz uporządkowanie terenów zielonych na obszarach wiejskich, przede wszystkim zdegradowanych, zabytkowych założeń parkowych. Obszary te wymagają opracowania programów rewitalizacyjnych, na podstawie których można przeprowadzić szereg niezbędnych inwestycji współfinansowanych przez fundusze pochodzące z Unii Europejskiej.
Należy nadmienić, że gmina posiada szereg opracowanych dokumentów o randze planistycznej i strategicznej (między innymi: miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, plan rozwoju lokalnego, lokalny program rewitalizacji, wieloletni plan inwestycyjny, program ochrony środowiska, plan gospodarki odpadami), ujmujących szczegółowy program rozwoju miasta w perspektywie najbliższych kilkunastu lat w kontekście: gospodarki przestrzennej, ochrony wartości kulturowych, infrastruktury społecznej i technicznej oraz aktywności gospodarczych.

CZĘŚĆ II
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY LĄDEK ZDRÓJ

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

1.1. Struktura funkcjonalno – przestrzenna

Gmina Lądek Zdrój pomimo, że jest samorządową jednostką miejsko – wiejską, ma wielofunkcyjny charakter z wiodącą rolą sektora usługowego, w tym przede wszystkim lecznictwa uzdrowiskowego i turystyki. Uzupełniającą rolę pełni sektor rolniczy i leśny. Szansę na dalszy rozwój ma przede wszystkim sektor usługowy oraz produkcyjny (w oparciu o drobną, nieuciążliwą wytwórczość). W wyniku analiz przeprowadzonych na podstawie zebranych materiałów inwentaryzacyjnych oraz na podstawie występujących powiązań komunikacyjnych i funkcjonalnych, można przyjąć następujący system obsługi ludności gminy:

- **Ośrodek gminny głównego poziomu obsługi**, o zasięgu lokalnym, obsługujący w zakresie usług ponadpodstawowych teren całej gminy – miasto Lądek Zdrój. Pełni on funkcję administracyjną, stanowi ośrodek koncentracji mieszkalnictwa i usług dla miejscowej ludności oraz obsługi rolnictwa i leśnictwa. Tym samym Lądek Zdrój pełni funkcję lokalnego centrum rozwoju, które jest istotnym czynnikiem wzrostu i kumuluje usługi oraz inne działalności gospodarcze w skali umożliwiającej społeczny i ekonomiczny rozwój sąsiadujących z nim miejscowości. Funkcjami rozwojowymi Lądka Zdroju są przede wszystkim usługi oraz drobna wytwórczość.
- **Ośrodek pośredniego poziomu obsługi** z poszerzonym programem usługowym, współpracujący z ośrodkiem gminnym – wieś Trzebieszowice. Jest to ośrodek stanowiący etap pośredni w kompleksowym systemie obsługi ludności, szczególnie w zakresie usług oświaty, służby zdrowia i handlu, o odpowiednio dużej liczbie ludności w rejonie obsługi. Funkcjami rozwojowymi Trzebieszowic są przede wszystkim: rolnictwo, mieszkalnictwo, drobna wytwórczość, a także usługi rynkowe.
- **Pozostałe ośrodki (wsie elementarne)**, o funkcjach typowo rolniczych i leśnych, obsługujące ludność w podstawowym zakresie usług (niektóre nawet ich pozbawione). Zaliczono do nich pozostałe wsie: Karpno, Kąty Bystrzyckie, Konradów, Lutynia, Orłowiec, Radochów, Skrzynka, Stójków, Wojtówka i Wrzosówka. Funkcjami rozwojowymi tych miejscowości są przede wszystkim: rolnictwo, leśnictwo, mieszkalnictwo i usługi turystyczno – rekreacyjne.

Planując rozwój miasta i gminy Lądek Zdrój należy mieć przede wszystkim na celu pogodzenie strategicznych funkcji terenu – ekologicznej i uzdrowiskowej z funkcjami drugiego rzędu. Dlatego też szczególną rolę pełnić będzie prawidłowa realizacja zasady zrównoważonego rozwoju, dzięki której możliwe będzie pogodzenie funkcji nadrzędnych z funkcjami rozwojowymi – głównie turystyczną i osiedleńczą. Ograniczenia dotyczące zasad ekspansji zainwestowania nie powinny mieć charakteru blokującego rozwój terenu. Z uwagi na złożoną problematykę tych zagadnień oraz jednoczesny strategiczny charakter studium, wiele rozwiązań dotyczących nowego zainwestowania będzie możliwe dopiero na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a nawet szczegółowych koncepcji zagospodarowania przestrzennego.
W związku z brakiem znaczących zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej terenu, a jedynie rozwijaniem i korektą istniejących już rozwiązań można stwierdzić, że planowany rozwój miasta i gminy Lądek Zdrój przebiegać będzie harmonijnie i nie powinien powodować poważnych konfliktów przestrzennych.

1.2. Funkcja ekologiczna

Funkcja ekologiczna stanowi funkcję nadrzędną wobec pozostałych. Związane jest to z ochroną szczególnie cennych walorów przyrodniczych obszaru gminy.
Najcenniejsze przyrodniczo obszary objęte zostały prawną ochroną na podstawie przepisów odrębnych. Niniejsze studium szczegółowo omawia je w rozdziale 1.10. Ochrona przyrody części I „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój” studium.
Różnymi formami ochrony przyrody, takimi jak przede wszystkim park krajobrazowy wraz z otuliną i obszary Natura 2000, objętych zostało około 99,94% powierzchni gminy w granicach administracyjnych. Jedynymi terenami na których nie ustanowiono żadnej formy ochrony przyrody jest obszar o powierzchni niespełna 7,5ha, położony w północno-zachodniej części obrębu geodezyjnego Skrzynka. Ze względu jednak na bezpośrednie sąsiedztwo z obszarem Natura 2000 Góry Złote, również ten teren należy traktować jako ważny z punktu widzenia ochrony cennych walorów środowiska przyrodniczego gminy.
Funkcja ekologiczna łączy się także nierozerwalnie z funkcją uzdrowiskową gminy, omówioną w dalszej części studium, stanowiąc o unikalności omawianych terenów i ich predyspozycjach do szczególnych form rozwoju.
Biorąc pod uwagę powyższe należy jako priorytetowe traktować wszelkie działania mające na celu minimalizację antropopresji na obszarze gminy, biorąc jednocześnie pod uwagę zasadę zrównoważonego rozwoju jako wiodącą przy planowaniu rozwoju przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój.
Szczególnym aspektem funkcji ekologicznej są tereny przewidziane pod kontynuację i rozwój funkcji ekologicznych. W ramach niniejszego studium wyznacza się tereny szczególnie predysponowane do pełnienia

funkcji ekologicznej, ze względu na ich możliwe przeznaczenie pod kontynuację i rozwój funkcji ekologicznych. Są to w większości tereny rolne z zaznaczającą się naturalną sukcesją na różnych etapach zaawansowania. Postuluje się ograniczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dopuszczenia zalesiania tych terenów wyłącznie do metod ekologicznych, stanowiących zabiegi wspomagające i uzupełniające zaznaczającą się sukcesję, przy stosowaniu gatunków charakterystycznych dla naturalnych siedlisk. Tereny te oznaczono na rysunku studium symbolami: 2.1R/Zk, 3.1R/Zk, 11.1 – 11.6R/Zk i 12.1 – 12.3R/Zk. Ze względu na lokalne uwarunkowania możliwości kontynuacji i rozwoju funkcji ekologicznych określono dla poszczególnych terenów:

a) 2.1R/Zk;
b) 3.1R/Zk;
c) 11.1 – 11.6R/Zk;
d) 12.1 – 12.3R/Zk.

1.3. Funkcja uzdrowiskowa

Funkcja uzdrowiskowa ze względu na jej charakter faktycznie oddziałuje na teren całej gminy. Szczególnie przypisana jest miastu Lądek Zdrój, w granicach którego mieści się samo uzdrowisko, jak również strefa uzdrowiskowa A oraz większość obszaru w granicach strefy uzdrowiskowej B. Strefa uzdrowiskowa B obejmuje również część sołectwa Lutynia (części obrębów geodezyjnych Lutynia i Karpno) oraz Stójków. Strefa uzdrowiskowa C obejmuje pozostały obszar gminy za wyjątkiem sołectw Skrzynka, Trzebieszowice i Konradów.
Rozwój funkcji uzdrowiskowej opiera się na zasobach złóż wód leczniczych, szeroko rozbudowanej dzielnicy uzdrowiskowej miasta, a także na szczególnie cennych walorach przyrodniczych gminy.
Zasady ochrony walorów i zasobów uzdrowiska zostały określone przez Radę Miejską w Lądku Zdroju uchwałą nr XXX/240/09 z dnia 26 marca 2009 roku ustanowiła Statut Uzdrowiska Lądek Zdrój. Szczegółowe ustalenia obowiązujące na obszarach w granicach stref ochrony uzdrowiskowej przedstawiono w rozdziale 3.10. Ochrona uzdrowiskowa części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój". Ustalenia te powinny być uwzględniane w strategiach rozwoju zarówno miasta i gminy Lądek Zdrój, jak i powiatu oraz województwa.
W ramach rozwoju funkcji uzdrowiskowej postuluje się, podtrzymując ustalenia zawarte w dotychczasowych dokumentach planistycznych:

- modernizację bazy i formuły lecznictwa uzdrowiskowego,
- szeroką promocję uzdrowiska,
- współpracę transgraniczną z uzdrowiskami czeskimi,
- podniesienie standardu bazy uzdrowiskowej, w tym części leczniczej, usługowej i zakwaterowania.

W ramach niniejszego studium terenami szczególnie predysponowanymi do pełnienia funkcji uzdrowiskowej są przede wszystkim:

a) w mieście Lądek Zdrój, w obrębie geodezyjnym Stary Zdrój, tereny oznaczone na rysunku studium symbolami:
   - MP – tereny o dominującej funkcji zabudowy pensjonatowej,
   - UZ – tereny o dominującej funkcji usług lecznictwa uzdrowiskowego,
   - ZU – tereny parków uzdrowiskowych,
   - ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów,
   - ZP – tereny o dominującej funkcji terenów zieleni urządzonej;
b) w mieście Lądek Zdrój, w obrębie geodezyjnym Lasy, tereny oznaczone na rysunku studium symbolami:
   - MP – tereny o dominującej funkcji zabudowy pensjonatowej,
   - ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów,
   - ZA – tereny arboretum;
c) w mieście Lądek Zdrój, w obrębach geodezyjnych Nowy Zdrój, Stare Miasto i Zatorze, tereny oznaczone na rysunku studium symbolami:
   - ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów,
   - ZP – tereny o dominującej funkcji terenów zieleni urządzonej.

Rozwój funkcji uzdrowiskowej powinien uwzględniać również potencjalne możliwości wykorzystania źródeł wód termalnych, których ujęcie planowane jest do realizacji w mieście Lądek Zdrój, w obrębie geodezyjnym Nowy Zdrój, na terenie oznaczonym na rysunku studium symbolem 4.1R/UT.
W pozostałych miejscowościach funkcję uzdrowiskową należy rozwijać na bazie innych funkcji, głównie osadniczej i turystycznej, koncentrując się na umożliwieniu rozwoju bazy noclegowej oraz wzmacnianiu uzupełniającej funkcję uzdrowiskową funkcji turystycznej i rekreacyjnej.

1.4. Funkcja turystyczna i rekreacyjna

Funkcja turystyczna i rekreacyjna stanowi ważniejszą z drugorzędnych funkcji miasta i gminy Lądek Zdrój. Jest wynikiem zarówno przenikania, jak i uzupełniania funkcji ekologicznej i uzdrowiskowej, choć stanowi funkcję o niewątpliwie wysokim potencjale rozwojowym na tle powiatu a nawet województwa i kraju. Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej opiera się na szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych gminy, uzupełnianych przez walory uzdrowiskowe, z których najważniejsze to:

- górzysty charakter krajobrazu,
- wysoka lesistość,
- liczne atrakcje przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe, takie jak m.in. Trojak, Karpiak, Borówkowa, Cierniak,
- baza uzdrowiskowa,
- sąsiedztwo ośrodka sportów zimowych „Czarna Góra”.

Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju należy promować inwestycje sportowe i turystyczne oparte na koncepcji ekorozwoju, harmonijnie wpisanego w struktury przyrodnicze, gospodarcze oraz społeczne regionu. Ekologiczny rozwój turystyki powinien być nastawiony na budowę małych ośrodków dla turystów poszukujących spokoju i odosobnienia oraz kontaktu z naturą. Ten kierunek, zgodny z ideą ekorozwoju, zakłada unikanie degradacji walorów przyrodniczych. Tereny wiejskie gminy Lądek Zdrój predysponowane są do rozwoju trzech rodzajów aktywizacji ekoturystycznej:

- agroturystyka – tworzona w oparciu o bazę noclegową i żywieniową indywidualnych gospodarstw rolnych. Predysponowane do rozwoju agroturystyki są wszystkie miejscowości wiejskie w gminie;
- turystyka wiejska – baza noclegowa i żywieniowa w specjalnie przygotowanych punktach. Mogą to być: nowo budowane niewielkie ośrodki, istniejące zabudowania folwarczne, pola biwakowe, campingi. Predysponowane do rozwoju turystyki wiejskiej są wszystkie miejscowości wiejskie w gminie;
- turystyka umiarkowanie masowa – w oparciu o większe ośrodki noclegowe z towarzyszącą im infrastrukturą, np.: w postaci niewielkich wyciągów narciarskich i tras do narciarstwa zjazdowego, z wykorzystaniem ku temu obszarów naturalnie predysponowanych do tego rodzaju aktywności, a więc bez głębszej ingerencji w środowisko naturalne. Predysponowane do rozwoju tych funkcji, a zwłaszcza związanych z narciarstwem są miejscowości: Kąty Bystrzyckie, Konradów, Lutynia, Wojtówka i Wrzosówka.

Biorąc pod uwagę zasoby przyrodniczo – krajobrazowe regionu oczekuje się rozwoju następujących form ekoturystyki:

- krajoznawcza – polegająca na zwiedzaniu różnych miejsc i obiektów. Ta forma dotyczy zarówno turystów wypoczywających kilka godzin, jak i kilku dni;
- rekreacyjna weekendowa – przyjazdy w wolne dni od pracy z możliwością zakwaterowania, połączona z różnymi formami turystyki specjalistycznej;
- turystyka specjalistyczna: turystyka rowerowa; turystyka wodna; obserwacje przyrody; fotografika; hippika; myślistwo; wędkarstwo; grzybobranie; turystyka zdrowotna; narciarstwo.

Aby osiągnąć wyżej wymieniony cel należy przede wszystkim:

- zainwestować w budowę nowych funkcjonalnych obiektów sportowo – rekreacyjnych na terenach wiejskich;
- przygotować nową bazę noclegową i gastronomiczną, zwłaszcza w większych wsiach;
- przygotować zabytki kultury i przyrody na przyjęcie turystów poprzez: urządzenie parkingów, ogrodzenia oraz inne działania zależne od specyfiki miejsca;
- zorganizować tereny do liniowej i obszarowej penetracji turystycznej na przyjęcie wypoczywających: pola biwakowe, wiaty, punkty widokowe, stanowiska do łowienia ryb, ambony, itp.

Perspektywicznie rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej powinien opierać się dodatkowo na:

- planowanych terenach usług sportu z przeznaczeniem pod lokalizację wyciągów narciarskich;
- planowanych w ramach systemu małej retencji zbiornikach wodnych w Lądku Zdroju, Orłowcu, Radochowie, Skrzynce, Trzebieszowicach i Wrzosówce;
- planowanych terenach usług turystyki lokalizowanych w oparciu o planowane ujęcie wód termalnych w Lądku Zdroju;
- rozwoju systemu szlaków i tras turystycznych, rowerowych, spacerowych, konnych, narciarstwa biegowego oraz tras dla samochodów terenowych;
- aktywizacji linii kolejowej.

Ponadto wskazane jest wprowadzanie funkcji turystycznych do obiektów zabytkowych. Przede wszystkim poprzez adaptację zespołów dworskich i pałacowych na hotele, zajazdy lub pensjonaty z towarzyszącymi im usługami gastronomicznymi i rozrywkowymi. Aby wykorzystać istniejący potencjał tych obiektów należy do-

skonalić ich standard, dostosować infrastrukturę do wymogów architektonicznych, ekologicznych oraz ogólnych uwarunkowań ładu przestrzennego.
W ramach niniejszego studium terenami szczególnie predysponowanymi do pełnienia funkcji turystycznej i rekreacyjnej są przede wszystkim tereny oznaczone na rysunku studium symbolami:

a) ML – tereny o dominującej funkcji zabudowy letniskowej,
b) MP – tereny o dominującej funkcji zabudowy pensjonatowej,
c) UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki,
d) UT/US – tereny o dominującej funkcji usług turystyki i terenów sportu,
e) US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu,
f) R/UT – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny usług turystyki – po lokalizacji usług turystyki,
g) R/US – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny sportu,
h) ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów,
i) ZP – tereny o dominującej funkcji terenów zieleni urządzonej;
j) ZP/U – tereny o dominującej funkcji terenów zieleni urządzonej oraz zabudowy usługowej,
k) ZP/UT – tereny o dominującej funkcji terenów zieleni urządzonej i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny usług turystyki,
l) WH – tereny obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej – planowane zbiorniki retencyjne;

jak również tereny sportu i usług turystyki, w tym agroturystyki, wyznaczane w ramach terenów o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej oraz zabudowy usługowej.
Na całym obszarze gminy niniejsze studium dopuszcza wytyczanie tras i szlaków turystycznych różnego rodzaju w zależności od aktualnego zapotrzebowania. Ważniejsze szlaki i trasy turystyczne oraz kierunki ich rozwoju przedstawiono na załączniku graficznym „Szlaki i trasy turystyczne”.

1.5. Funkcja gospodarki leśnej

Ze względu na dużą lesistość gminy funkcja gospodarki leśnej należy również do ważniejszych z drugorzędnych funkcji miasta i gminy Lądek Zdrój. Stanowi ważną bazę do rozwoju funkcji uzdrowiskowej i turystycznej.
Nadrzędnym celem ochrony ekosystemów leśnych jest utrzymanie i odtwarzanie ich charakteru, zbliżonego do pierwotnego oraz naturalnego, a także prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej związanej z pozyskiwaniem drewna.
Wszystkie lasy w granicach gminy to lasy ochronne, na których gospodarka ukierunkowana jest na leśnictwo ekologiczne.
Gospodarka leśna na omawianym terenie prowadzona jest w oparciu o plany urządzenia lasu, sporządzane przez ich administratorów.
Racjonalna gospodarka leśna zapewnia: ochronę gleb i terenów szczególnie narażonych na zniszczenie lub uszkodzenie oraz ochronę wód powierzchniowych i głębinowych. Właściwa gospodarka leśna pozwala miejscowym lasom na spełnianie różnych funkcji, które można podzielić na dwie podstawowe grupy: funkcja produkcyjna i pozaprodukcyjna. Funkcje produkcyjne (gospodarcze) lasu polegają na zdolności do produkcji biomasy i ciągłego powtarzania tego procesu, co umożliwia trwałe użytkowanie drewna i surowców niedrzewnych pozyskiwanych z lasu, w tym użytków gospodarki łowieckiej. Do funkcji pozaprodukcyjnych zaliczyć należy: funkcje ekologiczne i społeczne. Funkcje ekologiczne wyrażają się między innymi korzystnym wpływem lasów na kształtowanie: klimatu, atmosfery, regulacji obiegu wody w przyrodzie, ochronę gleb przed erozją i krajobrazu przed stepowieniem, zachowanie potencjału biologicznego (różnorodność gatunków i ekosystemów) i różnorodności krajobrazu. Funkcje społeczne lasu kształtują głównie korzystne warunki: zdrowotne, rekreacyjne, turystyczne i edukacyjne dla społeczeństwa. Produkcja drewna jest tutaj ograniczona ze względu na pełnione funkcje pozaprodukcyjne. Dlatego też zagospodarowanie tych lasów winno mieć na celu trwałość utrzymania drzewostanu z zachowaniem w nich walorów estetyczno – krajobrazowych.
Dopuszcza się funkcjonowanie i rozbudowę istniejących obiektów i urządzeń zlokalizowanych na terenach leśnych na podstawie przepisów odrębnych.
W ramach studium określono tereny gruntów rolnych planowanych do zalesienia w obrębach geodezyjnych Skrzynka (nieruchomości zaliczone do terenów 12.1 i 12.4ZL), Trzebieszowice (nieruchomości zaliczone do terenów 14.1 – 14.4ZLp) oraz Wojtówka (nieruchomość zaliczona do terenu 15.1ZLp). Są to grunty wnioskowane do zalesienia przez Nadleśnictwo Lądek Zdrój oraz osoby prywatne.
Ponadto, zgodnie z zapisami rozdziału 2. „Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy” części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój” studium, dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI.

Przeznaczając grunty rolne pod zalesienie nie można zapomnieć o zachowaniu unikalnych walorów krajobrazu, który tworzą między innymi użytki zielone.
W ramach niniejszego studium terenami szczególnie predysponowanymi do pełnienia funkcji gospodarki leśnej są przede wszystkim tereny oznaczone na rysunku studium symbolami:

a) ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów,
b) RL – tereny o dominującej funkcji zabudowy w gospodarstwach leśnych, leśniczówki,
c) ZLp – tereny planowanych zalesień –od czasu realizacji zalesień.

1.6. Funkcja rolnicza

Pod względem jakości gleb, wyrażonej klasyfikacją według klas bonitacyjnych, gmina Lądek Zdrój posiada mało korzystne warunki do produkcji rolniczej. Grunty orne o najwyższym wskaźniku bonitacji (III klasa) występują jedynie w obrębach: Skrzynka, Trzebieszowice, Lądek Zdrój i Radochów. W przypadku miejscowości: Skrzynka i Trzebieszowice udział ten przekracza średnią dla gminy wynoszącą 26,30%. Użytki zielone o najwyższym wskaźniku bonitacji występują w obrębach: Skrzynka, Trzebieszowice, Radochów, Lądek Zdrój, Konradów, Stójków, Orłowiec i Kąty Bystrzyckie. W przypadku miejscowości: Skrzynka, Trzebieszowice, Radochów i Lądek Zdrój udział ten przekracza średnią dla gminy wynoszącą 10,92%.W pozostałych miejscowościach użytki zielone III klasy nie występują.
Na wartościowych areałach rolnych (III i IV klasa bonitacyjna) produkcja rolnicza powinna być ukierunkowana na produkcję polową, ekologiczną. Nie spowoduje to strat w chronionym środowisku przyrodniczym gminy, a jednocześnie zwiększy efektywność finansową gospodarstw rolnych. Dla rolnictwa ekologicznego zabezpieczone są specjalne dotacje ze środków finansowych Unii Europejskiej, sprzyjające rozwojowi i opłacalności finansowej produkcji rolnej oraz tworzeniu nowoczesnych form gospodarowania w rolnictwie. Produkcja polowa na gruntach V i VI klasy jest nieopłacalna. Preferowana forma ich zagospodarowania to przeznaczenie na użytki zielone. Rozległy areał łąk i pastwisk będzie podstawą rozwoju hodowli bydła w obszarze górskim. W związku z powyższym proponuje się następujące formy zagospodarowania użytków rolnych:

- Radochów, Skrzynka i Trzebieszowice – uprawy polowe, rolnictwo ekologiczne;
- Kąty Bystrzyckie (częściowo), Konradów (częściowo), Lutynia i Stójków – rolnicze wykorzystanie gruntów jako użytki zielone;
- Lądek Zdrój, Kąty Bystrzyckie (częściowo), Konradów (częściowo), Lutynia (częściowo), Orłowiec, Radochów (częściowo), Wojtówka i Wrzosówka – zagospodarowanie gruntów na potrzeby działalności sportowo – rekreacyjnej, w tym sportów zimowych.

Jako alternatywę dla gospodarstw indywidualnych proponuje się rozwój agroturystyki.
Dopuszcza się zalesianie gruntów klas bonitacyjnych IV-VI.
Dopuszcza się ustalanie w planach miejscowych zakazu zabudowy na gruntach rolnych.
Dopuszcza się funkcjonowanie i rozbudowę istniejących obiektów i urządzeń zlokalizowanych na terenach rolnych na podstawie przepisów odrębnych.
Dopuszcza się możliwość lokalizacji rozproszonej zabudowy zagrodowej gospodarstw rolnych, na gruntach klas bonitacyjnych IV-VI, pełniącej funkcję produkcji rolnej, agroturystyki, rekreacyjnej lub turystycznej na zwartych kompleksach o minimalnej powierzchni 5ha, zgodnie z przepisami szczególnymi, pod następującymi warunkami:

1) lokalizacja zabudowy poza granicami Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego,
2) lokalizacja zabudowy na zboczach o spadku mniejszym niż 5%,
3) inwestor na własny koszt doprowadza do siedliska drogę, wyposaża w niezbędną infrastrukturę techniczną;
4) inwestor wyposaża siedlisko w indywidualne urządzenia odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków, przyłącze energetyczne oraz zapewnia możliwość usuwania odpadów;
5) dopuszcza się realizację wyłącznie jednej zabudowy zagrodowej na działce;
6) na inwestorze spoczywa obowiązek zapewnienia warunków prowadzenia działalności rolniczej w sposób nie powodujący zagrożenia dla środowiska przyrodniczego (ze względu na ochronę gruntów, wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, zieleni);
7) zabrania się udostępniania ww. terenów na inne cele niż określone w niniejszych warunkach.

Ponadto dopuszcza się odbudowę historycznej zabudowy zagrodowej na gruntach rolnych.
Lokalizowana zabudowa zagrodowa powinna spełniać warunki określone w poszczególnych obrębach geodezyjnych dla zabudowy lokalizowanej na terenach oznaczonych na rysunku studium symbolem RM lub w przypadku braku takich terenów – RMU.
W ramach niniejszego studium terenami szczególnie predysponowanymi do pełnienia funkcji rolniczej są przede wszystkim tereny oznaczone na rysunku studium symbolami:

a) R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych,

b) R/UT – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny usług turystyki – do czasu przeznaczenia pod tereny usług turystyki,
c) R/US – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny sportu – do czasu przeznaczenia pod tereny sportu,
d) RM – tereny o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej,
e) RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej – zakresie zabudowy zagrodowej;
f) RU – tereny o dominującej funkcji terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich,
g) ZLp – tereny planowanych zalesień – do czasu realizacji zalesień.

1.7. Funkcja mieszkaniowa

Funkcja mieszkaniowa na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój przypisana jest praktycznie wszystkim obszarom wydzielonym zgodnie z podziałem na obręby geodezyjne, w ramach wielofunkcyjnych terenów osadniczych. Ze względu na lokalne uwarunkowania nie przewiduje się jedynie reaktywacji tej funkcji w obrębie geodezyjnym Karpno, poza funkcjonującą leśniczówką.
Rozwój funkcji mieszkaniowej, ze względu na uwarunkowania fizjograficzne, środowiskowe, kulturowe, infrastrukturalne i komunikacyjne powinien przede wszystkim skupiać się na uzupełnianiu istniejących układów zabudowy, a w dalszej kolejności ich rozbudowie w oparciu o istniejące i projektowane ciągi komunikacyjne.
W zakresie osadnictwa i budownictwa mieszkaniowego dla miasta i gminy Lądek Zdrój ustala się następujące kierunki rozwoju:

- uzupełnienia istniejącej zabudowy;
- dopuszczenie przekształceń funkcji pierwotnych (zabudowy zagrodowej) do funkcji usług lokalnych lub zabudowy mieszkaniowej;
- kształtowanie nowej zabudowy w ramach strefy dopuszczalnego zainwestowania – tworzenie zabudowy zwartej (wypełnianie luk, enklaw, realizacja zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zainwestowanych wzdłuż istniejących dróg);
- uzupełnienie niezbędnego zakresu usług podstawowych.

Dla nowo lokalizowanej zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, letniskowej oraz pensjonatowej ustala się:

1) realizację nowej zabudowy o formie architektonicznej uzasadnionej historycznie, nawiązującej do istniejącej zabudowy miejscowości, z uwzględnieniem cech charakterystycznych dla zabudowy sudeckiej;
2) realizację obiektów z pokryciem dachu ceramicznym lub z materiałów o fakturze i barwie odpowiadającej pokryciu ceramicznemu oraz z materiałów naturalnych, kształtowaniem połaci dachowych regularnym, symetrycznym;
3) realizację zabudowy o zbliżonej kubaturze, wysokości, geometrii dachu oraz układzie względem głównych ciągów komunikacyjnych w obrębie jednostek planistycznych;
4) ograniczanie możliwości realizacji indywidualnych wjazdów z terenów położonych przy drogach wojewódzkich – włączeń należy dokonywać poprzez drogi dojazdowe.

Uściślenia parametrów nowej zabudowy należy dokonać na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań. Kształtowanie zabudowy powinno odbywać się przy zachowaniu harmonii i właściwych proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi a otaczającym krajobrazem. W celu wzbogacenia układów zabudowy dopuszcza się lokalizowanie dominant przestrzennych, decydujących o charakterze wnętrz urbanistycznych i całych obszarów.
W ramach rozwoju funkcji mieszkaniowej związanej z rozbudową układów zabudowy należy zabezpieczyć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego niezbędne tereny służące obsłudze komunikacyjnej, tereny infrastruktury technicznej, obszary zieleni, w tym pełniące rolę przestrzeni publicznej, a także niezbędne do zaspokojenia potrzeb mieszkańców usługi.
W ramach niniejszego studium terenami predysponowanymi do pełnienia funkcji mieszkaniowej są przede wszystkim tereny oznaczone na rysunku studium symbolami:

a) MN – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności,
b) MU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
c) RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej,
d) ML – tereny o dominującej funkcji zabudowy letniskowej,
e) MP – tereny o dominującej funkcji zabudowy pensjonatowej,
f) UM – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowo-mieszkaniowej,
g) RM – tereny o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej,

h) R/RMU – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej – po lokalizacji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej,
i) R/UM – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej – po lokalizacji zabudowy usługowo-mieszkaniowej,
j) ZL/RMU – tereny o dominującej funkcji terenów lasów z istniejącą zabudową mieszkaniowo-usługową i zagrodową.

1.8. Funkcja usługowa

Funkcja usługowa na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój powinna się rozwijać w celu poprawy jakości życia mieszkańców. W każdej miejscowości powinien być zapewniony dostęp do usług handlu. Oprócz wydzielonych terenów pod usługi dopuszcza się lokalizowanie usług nieuciążliwych wśród zabudowy mieszkaniowej. Funkcja usługowa na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój jest ściśle związana z funkcją uzdrowiskową i turystyczną.
Podstawowym ośrodkiem usługowym jest miasto Lądek Zdrój, skupiające funkcje usług publicznych, w tym administracji, a także stanowiące centrum usługowe związane z uzdrowiskiem. W pozostałych miejscowościach funkcje usługowe realizowane powinny być w zakresie niezbędnym zarówno dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, jak i rozwoju terenów zainwestowanych. Należy dążyć do wyodrębnienia lokalnych ośrodków usługowych w poszczególnych miejscowościach gminy.
Charakter zabudowy usługowej powinien nawiązywać do charakteru sąsiadującej zabudowy mieszkaniowej, za wyjątkiem sytuacji, gdy zespół zabudowy usługowej tworzy wyodrębniony układ, możliwy do rozbudowy, wyróżniający się spośród pozostałej zabudowy układu urbanistycznego lub ruralistycznego, jak choćby historyczne zespoły usług w oparciu o schemat kościół – szkoła – obiekt pałacowy / podworski / handlowy. Szczególnym przykładem takiej zabudowy są obiekty usług lecznictwa uzdrowiskowego w mieście Lądek Zdrój. W celu wzbogacenia układów zabudowy dopuszcza się lokalizowanie dominant przestrzennych, decydujących o charakterze wnętrz urbanistycznych i całych obszarów.
Dopuszcza się zmiany przeznaczenia terenów usług publicznych na inne cele publiczne, zgodnie z mogącymi się zmieniać zapotrzebowaniem. Rezygnacja z użytkowania terenu lub obiektu z funkcji publicznej na tereny prywatne np. mieszkaniowe lub inne usług dopuszczalna jest wyłącznie pod warunkiem zapewnienia potrzeb na innych terenach lub obiektach.
Ustala się lokalizowanie usług oświaty, kultury, sportu, zdrowia i opieki społecznej i innych usług publicznych na terenach mieszkaniowych, mieszkaniowo – usługowych, usługowych oraz innych zgodnie z ustaleniami studium. W planach miejscowych dopuszcza się wydzielanie terenów wyłącznie pod cele usług publicznych.
W ramach niniejszego studium terenami predysponowanymi do pełnienia funkcji usługowej są przede wszystkim tereny oznaczone na rysunku studium symbolami:

a) MU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
b) RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej,
c) UM – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowo-mieszkaniowej,
d) U – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowej,
e) UZ – tereny o dominującej funkcji usług lecznictwa uzdrowiskowego,
f) UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki,
g) UT/US – tereny o dominującej funkcji usług turystyki i terenów sportu,
h) US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu,
i) R/RMU – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej – po lokalizacji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej,
j) R/UM – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej – po lokalizacji zabudowy usługowo-mieszkaniowej,
k) R/UT – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny usług turystyki – po lokalizacji usług turystyki,
l) R/US – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny sportu – po lokalizacji terenów sportu,
m) ZP/U – tereny o dominującej funkcji terenów zieleni urządzonej oraz zabudowy usługowej,
n) ZP/UT – tereny o dominującej funkcji terenów zieleni urządzonej i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny usług turystyki.

1.9. Funkcja produkcyjna i górnicza

Ze względu na istniejące uwarunkowania, rozwój funkcji produkcyjnej i górniczej na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój powinien być ograniczony. Wyznaczone w Studium tereny produkcyjne oraz funkcja górnicza powinna być realizowana w oparciu o zapisy ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych. Zgodnie z zapisami art. 38a w/w ustawy na obszarze strefy A, B, C ochrony uzdrowiskowej zabronione jest między innymi budowy zakładów produkcyjnych, pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze.
Tereny produkcyjne oznaczone na rysunku studium symbolem P i P/U, zlokalizowane w Lądku Zdroju w obrębach geodezyjnych Stare Miasto i Zatorze oraz w Trzebieszowicach. Ponadto dopuszcza się funkcjonowanie zakładów rzemieślniczych wśród zabudowy usługowej, usługowo-mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej (tereny oznaczone na rysunku studium symbolami U, UM, MU, RMU) pod warunkiem uzyskania przez inwestorów pozytywnych opinii właściwych instytucji. Dopuszczenie lokalizowania zakładów rzemieślniczych wśród istniejącej zabudowy nie może jednak prowadzić do pogarszania warunków zamieszkiwania mieszkańców oraz jakości środowiska.
Funkcja górnicza (teren oznaczony na rysunku studium symbolem 9.1PG) dotyczy złoża bazaltu w Lutyni. Eksploatacja obecnie jest zaniechana. Z uwagi na obowiązujące przepisy ustawy o o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych w strefie C ochrony uzdrowiskowej zabronione jest pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze. Eksploatacja pozostałych surowców mineralnych jest niepożądana ze względu na priorytet działań związanych z ochroną środowiska i uzdrowiska.

W studium wyznaczono obszar oznaczony symbolem OZE , na którym rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także wyznaczono strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY

Na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój, w podziale na obręby geodezyjne, określono formy przeznaczenia terenu, określając kierunki i wskaźniki dotyczące ich zagospodarowania oraz wskazując tereny wyłączone z zabudowy.
W celu prawidłowego kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu określa się maksymalne wskaźniki powierzchni zabudowanej i minimalne wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej:

1) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **MN**:
   a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej: 40%,
   b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 55%,
2) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **MU**:
   a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej dla terenów w strefie „A” i „B” uzdrowiskowej: 40%,
   b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla terenów w strefie „A” i „B” uzdrowiskowej: 55%,
   c) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej dla terenów w strefie „C” uzdrowiskowej oraz dla pozostałych terenów: 50%,
   d) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla terenów w strefie „C” uzdrowiskowej oraz dla pozostałych terenów: 40%,
3) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **RMU**:
   a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej dla terenów w strefie „B” uzdrowiskowej: 40%,
   b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla terenów w strefie „B” uzdrowiskowej: 55%,
   c) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej dla terenów w strefie „C” uzdrowiskowej oraz dla pozostałych terenów: 50%,
   d) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla terenów w strefie „C” uzdrowiskowej oraz dla pozostałych terenów: 40%,
4) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **ML**:
   a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej: 20%,
   b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 70%,
5) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **MP**:
   a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej: 40%,
   b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 55%,
6) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **UM**:
   a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej dla terenów w strefie „B” uzdrowiskowej: 40%,
   b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla terenów w strefie „B” uzdrowiskowej: 55%,

c) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej dla terenów w strefie „C" uzdrowiskowej: 55%,
d) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla terenów w strefie „C" uzdrowiskowej: 40%,
e) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej dla pozostałych terenów: 60%,
f) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie dla pozostałych terenów: 30%,

7) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **U**:
a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej dla terenów w strefie „A" i „B" uzdrowiskowej: 40%,
b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla terenów w strefie „A" i „B" uzdrowiskowej: 55%,
c) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej dla terenów w strefie „C" uzdrowiskowej: 55%,
d) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla terenów w strefie „C" uzdrowiskowej: 40%,
e) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej dla pozostałych terenów: 60%,
f) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie dla pozostałych terenów: 30%,

8) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **UZ**:
a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej: 40%,
b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 55%,

9) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **UT**:
a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej: 40%,
b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 55%,

10) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **UT/US**:
a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej: 30%,
b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 60%,

11) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **US**:
a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej: nie określa się,
b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 30%,

12) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **RM**:
a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej: 10%,
b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 80%,

13) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **RL**:
a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej: nie określa się,
b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: nie określa się,

14) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **RU**:
a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej: 20%,
b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 70%,

15) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **P**:
a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej dla terenów w strefie „C" uzdrowiskowej: 55%,
b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla terenów w strefie „C" uzdrowiskowej: 40%,
c) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej dla pozostałych terenów: 70%,
d) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla pozostałych terenów: 20%,

16) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **P/U, OZE**:
a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej: 55%,
b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 40%,

17) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **ZL/RMU**:
a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej: nie określa się,
b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: nie określa się,

18) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem **ZP/U**:
a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej: 30%,
b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 60%,

Określonych powyżej granicznych wartości wskaźników nie stosuje się dla:

- działek istniejących, w tym o powierzchniach nie spełniających warunków minimalnej powierzchni działki określonej dla danej jednostki planistycznej, szczególnie gdy są zlokalizowane w obrębie terenów zabudowanych;

- nowo wydzielanych działek budowlanych, zlokalizowanych w obrębie terenów zabudowanych, w bezpośrednim sąsiedztwie których pozostałe działki już zabudowane i zagospodarowane nie spełniają warunków granicznych wartości wskaźników określonych w niniejszym studium;
- działek, na których realizowana jest przebudowa i rozbudowa istniejącej zabudowy.

Dopuszcza się odstępstwa od określonej dla poszczególnych jednostek planistycznych maksymalnej wysokości zabudowy, zarówno wyrażonej liczbowo, jak i w ilości kondygnacji, w przypadku:

- zabudowy o charakterze zabytkowym, obiektów sakralnych i dominant przestrzennych;
- pojedynczej zabudowy lub zespołów zabudowy lokalizowanej w obniżeniach terenu, wzniesieniach, na skarpach, celem dostosowania ich wysokości do zabudowy na terenach sąsiednich;
- pojedynczej zabudowy lub zespołów zabudowy lokalizowanej w miejscach szczególnie eksponowanych, ze względu na konieczność indywidualnego kształtowania;
- przebudowy i nadbudowy budynków, szczególnie związanej ze zmianą geometrii dachów.

W przypadkach określonych powyżej maksymalną wysokość zabudowy należy określać indywidualnie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

2.1. Karpno

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **1.1U – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowej:**
   a) funkcja podstawowa: zabudowa usługowa – obiekty sakralne;
   b) funkcja uzupełniająca: urządzenia towarzyszące, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, zieleń urządzona i nieurządzona, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się wprowadzenie funkcji związanych z obsługą ruchu turystycznego.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **1.1RL – tereny o dominującej funkcji zabudowy w gospodarstwach leśnych, leśniczówki:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy w gospodarstwach leśnych, leśniczówki;
   b) funkcja uzupełniająca: usługi agroturystyki, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, zieleń urządzona i nieurządzona, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się usługi wynikające z zapotrzebowania mieszkańców;
   d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **1.1ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
   a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, w tym ujęcia wody wraz z sieciami przesyłowymi zbiorowego zaopatrzenia w wodę;
   c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
   d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
   h) ustala się ochronę istniejących i projektowanych ujęć wody (studni głębinowych) wraz z obszarami zasilania.

2.2. Kąty Bystrzyckie

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **2.1 – 2.4RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym obiekty sakralne i usługi turystyki;

b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,

2) **2.1ML – tereny o dominującej funkcji zabudowy letniskowej:**
a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy letniskowej, tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1000m^2;
d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m,
f) dopuszcza się wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zwartych terenów przeznaczonych wyłącznie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, realizowaną na poniższych zasadach:
- minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1200m^2,
- maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

3) **2.1 – 2.2US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**
a) funkcja podstawowa: tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
d) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
- maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
- zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonach określonych na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **2.1 – 2.5R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa, lokalizowana na podstawie warunków określonych w rozdziale 1.6. Funkcja rolnicza części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój” studium, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych, zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zwartych terenów przeznaczonych pod tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych;
d) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
e) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **2.1RM – tereny o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych;
b) funkcja uzupełniająca: tereny usług agroturystyki, tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

c) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 15000m^2;
e) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określonych powyżej;
f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m;
g) dopuszcza się realizację wyłącznie jednej zabudowy zagrodowej na działce.

3) **2.1R/Zk – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych, predysponowane do pełnienia kontynuacji i rozwoju funkcji ekologicznych:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, zadrzewienia;
b) dopuszcza się wprowadzanie na cały obszar lub jego część, stanowiącą zwarty teren, funkcji ekologicznych poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarowania opartego o wytyczne dla poszczególnych typów siedliskowych lub poprzez zachowanie warunków do sukcesji naturalnej w celu utworzenia nowych siedlisk leśnych o naturalnym charakterze;
c) realizacja zalesiania gruntów rolnych dopuszczalna jest tylko w oparciu o wytyczne określone w rozdziale 1.2. Funkcja ekologiczna części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój" studium.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **2.1 – 2.20ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **2.1 – 2.2KDL – tereny dróg lokalnych:**
a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) dopuszcza się wykonywanie remontów, przebudowy i odbudowy w istniejących liniach rozgraniczających;
c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

1) **2.1K – tereny obiektów i urządzeń odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków:**
a) tereny rezerwy lokalizacyjnej oczyszczalni ścieków;
b) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
c) w przypadku rezygnacji z lokalizacji oczyszczalni ścieków dopuszcza się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie terenu alternatywnie pod zabudowę usług publicznych, realizowaną na zasadach określonych dla zabudowy RMU.

2) **2.1W – tereny obiektów i urządzeń zaopatrzenia w wodę:**
a) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) dopuszcza się ustanawianie, zmianę i znoszenie stref ochrony pośredniej i bezpośredniej.

2.3. Konradów

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **3.1 – 3.4RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:**
a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym usługi turystyki;

b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) na terenie oznaczonym symbolem 3.3RMU dopuszcza się zabudowę wielorodzinną o niskiej intensywności, nie przekraczającą 8 lokali mieszkalnych w budynku;
d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
e) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
f) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
g) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
h) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

2) **3.1 – 3.2ML – tereny o dominującej funkcji zabudowy letniskowej:**

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy letniskowej, tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m.

3) **3.1U – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowej:**

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, w tym usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) dopuszcza się lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usługową;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

4) **3.1UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:**

a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy usługowej innego rodzaju służebne wobec obiektów usług turystyki, lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usługową, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonach określonych na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

3) **3.1US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**

a) funkcja podstawowa: tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
d) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
   - maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
   - zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonach określonych na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **3.1 – 3.4R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
   b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa, lokalizowana na podstawie warunków określonych w rozdziale 1.6. Funkcja rolnicza części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój" studium, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych; zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zwartych terenów przeznaczonych pod tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych;
   d) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
   e) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **3.1 – 3.5RM – tereny o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny usług agroturystyki, tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
   d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 15000m^2;
   e) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określonych powyżej;
   f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m;
   g) na terenie 3.1RM dopuszcza się lokalizację jednego obiektu o charakterze dominanty o następujących parametrach:
      - maksymalna wysokość obiektu: 18m,
      - maksymalny stosunek najdłuższego boku w rzucie poziomym obiektu lub jego średnicy do wysokości obiektu: 1:3;
   h) dopuszcza się realizację wyłącznie jednej zabudowy zagrodowej na działce.

3) **3.1 – 3.3R/US – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny sportu:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
   b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa, lokalizowana na podstawie warunków określonych w rozdziale 1.6. Funkcja rolnicza części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój" studium, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych; zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się przeznaczenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod tereny sportu całej jednostki planistycznej lub jej części, stanowiącej zwarty kompleks posiadający możliwość obsługi komunikacyjnej;
   d) w przypadku przeznaczenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod tereny usług sportu ustala się zasady zagospodarowania jak dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem 3.1US z jednoczesnym uściśleniem strefy zabudowy obiektami kubaturowymi;
   e) dopuszcza się wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zwartych terenów przeznaczonych pod tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych;
   f) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

4) **3.1R/Zk – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych, predysponowane do pełnienia kontynuacji i rozwoju funkcji ekologicznych:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, zadrzewienia;
   b) dopuszcza się wprowadzanie na cały obszar lub jego część, stanowiącą zwarty teren, funkcji ekologicznych poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarowania opartego o wytyczne dla poszczególnych typów siedliskowych lub poprzez zachowanie warunków do sukcesji naturalnej w celu utworzenia nowych siedlisk leśnych o naturalnym charakterze;

c) realizacja zalesiania gruntów rolnych dopuszczalna jest tylko w oparciu o wytyczne określone w rozdziale 1.2. Funkcja ekologiczna części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój" studium.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **3.1 – 3.31ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
   a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
   d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **3.1ZC – tereny cmentarzy:**
   a) funkcja podstawowa: tereny cmentarzy;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zieleni urządzonej, obiekty małej architektury, obiekty sakralne, punkty usługowe związane z funkcją podstawową terenu;
   c) ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów: ustala się strefę ochrony sanitarnej w odległości 50m od granicy części użytkowej cmentarza.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **3.1 – 3.2KDL – tereny dróg lokalnych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
   d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

1) **3.1K – tereny obiektów i urządzeń odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków:**
   a) tereny rezerwy lokalizacyjnej oczyszczalni ścieków;
   b) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   c) w przypadku rezygnacji z lokalizacji oczyszczalni ścieków dopuszcza się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie terenu alternatywnie pod zabudowę usług publicznych, realizowaną na zasadach określonych dla zabudowy U.

2.4. Lądek Zdrój – obręb geodezyjny Nowy Zdrój

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **4.1MN – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowa mieszkaniowo-usługowa, w tym usługi agroturystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
   d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

2) **4.1 – 4.4MU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu i usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
   d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;

e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

3) **4.1 – 4.4RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym usługi turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
   d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1000m^2;
   e) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

4) **4.1 – 4.2UM – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowo-mieszkaniowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa mieszkaniowa;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1000m^2;
   d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

5) **4.1UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:**
   a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
   d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 15m;
   e) zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

6) **4.1 – 4.2UT/US – tereny o dominującej funkcji usług turystyki i terenów sportu:**
   a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki, tereny sportu;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy usługowej innego rodzaju służebne wobec obiektów usług turystyki i terenów sportu, lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej o charakterze zabudowy rezydencjonalnej dla właścicieli nieruchomości, pod warunkiem lokalizacji na działkach istniejących lub wydzielanych, nie mniejszych jednak niż 5000m^2;
   d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
   e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 14m.

7) **4.1US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**
   a) funkcja podstawowa: tereny sportu;
   b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
   d) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
      - maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m,
      - zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **4.1 – 4.4R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych; zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
   d) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.
2) **4.1R/UT – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny usług turystyki:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych; zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się przeznaczenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod tereny usług turystyki związanych ze ujęciami wód geotermalnych całej jednostki planistycznej lub jej części, stanowiącej zwarty kompleks posiadający możliwość obsługi komunikacyjnej;
   d) w przypadku przeznaczenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod tereny usług turystyki ustala się zasady zagospodarowania jak dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem 4.1UT z jednoczesnym uściśleniem strefy zabudowy obiektami kubaturowymi;
   e) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
   f) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **4.1 – 4.6ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
   a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
   d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **4.1KDZ – tereny dróg zbiorczych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
   d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.
2) **4.1KDL – tereny dróg lokalnych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
   d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

2.5. Lądek Zdrój – obręb geodezyjny Stary Zdrój

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **5.1 – 5.7MU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej, w tym zabudowa pensjonatowa;

b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu i usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1200m^2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe,

2) **5.1 – 5.5MP – tereny o dominującej funkcji zabudowy pensjonatowej:**
a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy pensjonatowej;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa, tereny usług ze szczególnym uwzględnieniem usług lecznictwa uzdrowiskowego, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1200m^2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe.

3) **5.1 – 5.4UZ – tereny o dominującej funkcji usług lecznictwa uzdrowiskowego:**
a) funkcja podstawowa: tereny usług lecznictwa uzdrowiskowego;
b) funkcja uzupełniająca: tereny usług innego rodzaju z wyłączeniem zaliczanych do inwestycji znacząco oddziałujących na środowisko, zabudowa pensjonatowa, funkcja mieszkaniowa realizowana wyłącznie jako funkcja towarzysząca (lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców obiektów), tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1200m^2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe.

4) **5.1 -5.4 UT, 5.6UT -5.8 UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:**
a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) na terenie oznaczonym symbolem 5.8UT ustala się przeznaczenie uzupełniające: bazy, składy i magazyny bez działalności produkcyjnej;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe;
f) zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

5) **5.1 – 5.3US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**
a) funkcja podstawowa: tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) teren 5.1US przeznacza się pod lokalizację wyciągów narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą, użytkowanych głównie w okresie zimowym;
d) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
e) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
- maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe,
- zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **5.1 – 5.5R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych, zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
d) dopuszcza się wprowadzanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego funkcji zieleni urządzonej, na zasadach ustalonych dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolami ZP;
e) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **5.1RU – tereny o dominującej funkcji terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich;
   b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych i rybackich, usługi agroturystyki, tereny sportu, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, zieleń urządzona i nieurządzona, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się usługi wynikające z zapotrzebowania mieszkańców;
   d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
   e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
   f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **5.1 – 5.6ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
   a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
   d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **5.1 – 5.2ZU – tereny parków uzdrowiskowych:**
   a) funkcja podstawowa: tereny parków uzdrowiskowych;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu i rekreacji, wody powierzchniowe, ciągi piesze i rowerowe;
   c) dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury i pomników oraz obiektów i urządzeń związanych z funkcją uzdrowiskową i rekreacyjną.

3) **5.1 – 5.4ZP – tereny zieleni urządzonej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zieleni urządzonej, w tym parki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu i rekreacji, wody powierzchniowe, ciągi piesze i rowerowe;
   c) dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury i pomników oraz obiektów i urządzeń związanych z funkcją parkową i rekreacyjną.

5) **5.1 – 5.2WS – tereny wód powierzchniowych:**
   a) funkcja podstawowa: tereny wód powierzchniowych – rzeka Biała Lądecka;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej, ciągi piesze;
   c) w odległości 1,5m od linii brzegowej powierzchniowych wód publicznych zabrania się stawiania ogrodzeń;
   d) przy ciekach należy zapewnić pas terenu szerokości co najmniej 5m w celu prowadzenia konserwacji urządzeń melioracyjnych sprzętem mechanicznym;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne oraz wprowadzanie urządzeń związanych z funkcją rekreacyjną.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **5.1KDG – tereny dróg głównych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
   d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

2) **5.1 – 5.2KDZ – tereny dróg zbiorczych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
   d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

3) **5.1 – 5.2KDL – tereny dróg lokalnych:**

a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

1) **5.1 – 5.3W – tereny obiektów i urządzeń zaopatrzenia w wodę:**
   a) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się ustanawianie, zmianę i znoszenie stref ochrony pośredniej i bezpośredniej.
2) **5.1T – tereny obiektów i urządzeń telekomunikacji:**
   a) funkcja podstawowa: tereny obiektów i urządzeń telekomunikacji – stacje przekaźnikowe;
   b) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;

2.6. Lądek Zdrój – obręb geodezyjny Stare Miasto

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **6.1 – 6.6MU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej, w tym obiekty sakralne;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu i usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
   d) dla terenu oznaczonego symbolem 6.3MU ustala się zakaz wydzielania nowych działek budowlanych;
   e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe.
2) **6.1RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym usługi turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
   d) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
   e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1000m^2;
   f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.
3) **6.1US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**
   a) funkcja podstawowa: tereny sportu;
   b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
   d) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
      - maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
      - zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej;
   e) dopuszcza się lokalizacje lądowiska dla śmigłowców na podstawie przepisów odrębnych.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **6.1 – 6.2R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;

b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych, zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
d) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ:

1) **6.1P/U – tereny o dominującej funkcji zabudowy produkcyjno-usługowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy produkcyjno-usługowej oraz usługowej, bazy, składy, magazyny;
   b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszojezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) wprowadza się zakaz lokalizowania zabudowy mieszkaniowej;
   d) dopuszcza się lokalizowanie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
   e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
   f) ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów: w sąsiedztwie terenów MU należy wprowadzić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ograniczenia dotyczące uciążliwości inwestycji.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **6.1ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
   a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
   d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **6.1ZP – tereny zieleni urządzonej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zieleni urządzonej;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu i rekreacji, wody powierzchniowe, ciągi piesze i rowerowe;
   c) dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury i pomników oraz obiektów i urządzeń związanych z funkcją rekreacyjną.

3) **6.1ZC – tereny cmentarzy:**
   a) funkcja podstawowa: tereny cmentarzy;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zieleni urządzonej, obiekty małej architektury, obiekty sakralne;
   c) ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów: ustala się strefę ochrony sanitarnej w odległości 50m od granicy części użytkowej cmentarza.

4) **6.1 – 6.2WS – tereny wód powierzchniowych:**
   a) funkcja podstawowa: tereny wód powierzchniowych – rzeka Biała Lądecka;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej, ciągi piesze;
   c) w odległości 1,5m od linii brzegowej powierzchniowych wód publicznych zabrania się stawiania ogrodzeń;
   d) przy ciekach należy zapewnić pas terenu szerokości co najmniej 5m w celu prowadzenia konserwacji urządzeń melioracyjnych sprzętem mechanicznym;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne oraz wprowadzanie urządzeń związanych z funkcją rekreacyjną.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **6.1KDZ – tereny dróg zbiorczych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
   d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

2) **6.1KDL – tereny dróg lokalnych:**

a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

1) **6.1K – tereny obiektów i urządzeń odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków:**
   a) tereny obiektów i urządzeń odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków – oczyszczalnia ścieków;
   b) przeznaczenie uzupełniające: zabudowa związana z obsługą obiektu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody powierzchniowe, w szczególności urządzenia melioracji, drogi dojazdowe i wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi.
2) **6.1E – tereny obiektów i urządzeń zaopatrzenia w energię elektryczną:**
   a) tereny obiektów i urządzeń zaopatrzenia w energię elektryczną – główny punkt zasilania;
   b) przeznaczenie uzupełniające: zabudowa związana z obsługą obiektu, zieleń urządzona i nieurządzona, drogi dojazdowe i wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   b) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.7. Lądek Zdrój – obręb geodezyjny Zatorze

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **7.1MU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu i usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
   d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.
2) **7.1UM – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowo-mieszkaniowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa mieszkaniowa;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1000m^2;
   d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.
3) **7.1U – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, w tym obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży do 2000m^2 i usługi turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: zabudowa mieszkaniowa oraz lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców obiektów usługowych, realizowane wyłącznie jako funkcja towarzysząca, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
   d) dopuszcza się lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usługową;
   e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
   f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.
4) **7.1UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:**
   a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;

b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 15m;
e) zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

5) **7.1 – 7.3US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**

a) funkcja podstawowa: tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
d) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
   - maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m,
   - zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej,
e) dopuszcza się lokalizacje lądowiska dla śmigłowców na podstawie przepisów odrębnych.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **7.1 – 7.4R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**

a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych, zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
d) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **7.1RU – tereny o dominującej funkcji terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich:**

a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych i rybackich, usługi agroturystyki, tereny sportu, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, zieleń urządzona i nieurządzona, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się usługi wynikające z zapotrzebowania mieszkańców;
d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m.

3) **7.1R/U – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i perspektywicznym przeznaczeniem pod tereny zabudowy usługowej:**

a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się przeznaczenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod tereny zabudowy usługowej całej jednostki planistycznej lub jej części, stanowiącej zwarty kompleks posiadający możliwość obsługi komunikacyjnej;
d) w przypadku przeznaczenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod tereny usług ustala się zasady zagospodarowania jak dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem 7.1U;
e) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
f) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ:

1) **7.1P – tereny o dominującej funkcji zabudowy produkcyjnej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy produkcyjnej, produkcyjno-usługowej oraz usługowej, bazy, składy, magazyny;
   b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) wprowadza się zakaz lokalizowania zabudowy mieszkaniowej;
   d) dopuszcza się lokalizowanie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
   e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę 2000m^2;
   f) ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów: w sąsiedztwie terenów MU i UM należy wprowadzić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ograniczenia dotyczące uciążliwości inwestycji.

2) **7.1P/U – tereny o dominującej funkcji zabudowy produkcyjno-usługowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy produkcyjno-usługowej oraz usługowej, bazy, składy, magazyny;
   b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) wprowadza się zakaz lokalizowania zabudowy mieszkaniowej;
   d) dopuszcza się lokalizowanie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
   e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę 2000m^2;
   f) ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów: w sąsiedztwie terenu 7.1MU należy wprowadzić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ograniczenia dotyczące uciążliwości inwestycji.

3) **7.1OZE – tereny odnawialnych źródeł energii**
   a) funkcja podstawowa: zespół urządzeń służących do wytwarzania energii z instalacji fotowoltaicznej i wyprowadzania mocy przekraczającej 100 kW oraz obiekty budowlane i urządzenia stanowiące całość techniczno-użytkową instalacji,
   b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   a) strefa ochronna obejmująca teren wyznaczony dla odnawialnych źródeł energii, w której dopuszcza się prowadzenie działań wyłącznie w kierunku wytwarzania energii z instalacji fotowoltaicznej**.**

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **7.1 – 7.5ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
   a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
   d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **7.1ZD – tereny ogródków działkowych:**
   a) funkcja podstawowa: tereny ogródków działkowych;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, obiekty małej architektury;
   c) zakaz lokalizacji budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **7.1KDG – tereny dróg głównych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
   d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

2) **7.1KDL – tereny dróg lokalnych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;

d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

1) **7.1O – tereny obiektów i urządzeń odprowadzania i unieszkodliwiania odpadów:**
   a) tereny obiektów i urządzeń odprowadzania i unieszkodliwiania odpadów;
   b) przeznaczenie uzupełniające: zabudowa związana z obsługą obiektu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody powierzchniowe, w szczególności urządzenia melioracji, drogi dojazdowe i wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   d) w ramach rekultywacji realizowanej po zakończeniu eksploatacji obiektu dopuszcza się wprowadzanie funkcji rekreacyjnej wraz z niezbędną infrastrukturą, zielenią i wodami powierzchniowymi pod warunkiem zgodności z koncepcją rekultywacji terenu.
2) **7.1 – 7.2G – tereny obiektów i urządzeń zaopatrzenia w gaz:**
   a) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się ustanawianie, zmianę i znoszenie stref ochrony.
3) **7.1WH – tereny obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej – planowane zbiorniki retencyjne:**
   a) teren użytków rolnych przeznaczony docelowo pod planowany zbiornik retencyjny;
   b) po wykonaniu zbiornika retencyjnego dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne oraz wprowadzanie urządzeń związanych z funkcją rekreacyjną;
   c) użytkowanie realizowanych obiektów i urządzeń zgodnie z przepisami odrębnymi;
   d) ustala się zakaz lokalizowania zabudowy.

2.8. Lądek Zdrój – obręb geodezyjny Lasy

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **8.1MU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej, w tym zabudowa pensjonatowa;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu i usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1200m^2;
   d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.
2) **8.1 MP – tereny o dominującej funkcji zabudowy pensjonatowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy pensjonatowej;
   b) funkcja uzupełniająca: zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa, tereny usług ze szczególnym uwzględnieniem usług lecznictwa uzdrowiskowego, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1200m^2;
   d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.
3) **8.1 – 8.2UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:**
   a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zabudowa usługowa, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1200m^2;
   d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m;
   e) zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonach określonych na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.
4) **8.1 – 8.2US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**
   a) funkcja podstawowa: tereny sportu;

b) funkcja uzupełniająca: tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) teren 8.2US przeznacza się pod lokalizację wyciągów i tras narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą, użytkowanych głównie w okresie zimowym;
d) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
e) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
   - maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m,
   - zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej,
   - poza rejonem określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej dopuszcza się lokalizację górnej stacji wyciągu narciarskiego, służącej obsłudze technicznej, z wyłączeniem innych funkcji obiektu.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **8.1ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
   a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, w tym ujęcia wody wraz z sieciami przesyłowymi zbiorowego zaopatrzenia w wodę;
   c) ustala się zakaz wprowadzania nowej zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
   d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
   h) ustala się ochronę istniejących i projektowanych ujęć wody (studni głębinowych) wraz z obszarami zasilania.

2) **8.1ZA – tereny arboretum:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zieleni urządzonej – arboretum;
   b) funkcja uzupełniająca: zabudowa usługowa oraz tereny sportu i rekreacji związane z działalnością arboretum, wody powierzchniowe, ciągi piesze i rowerowe;
   c) dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury i pomników oraz obiektów i urządzeń związanych z funkcją arboretum.

2.9. Lutynia

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **9.1 – 9.2RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym obiekty sakralne i usługi turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
   d) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
   e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2,
   f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

2) **9.1 – 9.3ML – tereny o dominującej funkcji zabudowy letniskowej:**

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy letniskowej, tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m.

3) **9.1UM – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowo-mieszkaniowej:**

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy wielorodzinnej o niskiej intensywności, nie przekraczającej 8 lokali mieszkalnych w budynku, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

4) **9.1 – 9.4UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:**

a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa letniskowa, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonach określonych na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe.

5) **9.1 – 9.3US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**

a) funkcja podstawowa: tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: istniejąca zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa, zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) tereny 9.1 i 9.2US przeznacza się pod lokalizację wyciągów narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą, użytkowanych głównie w okresie zimowym;
d) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
e) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
   - maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
   - zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie na terenach 9.1 i 9.2US w rejonach określonych na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej,
   - na terenie 9.1US poza rejonem określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej dopuszcza się lokalizację górnej stacji wyciągu narciarskiego, służącej obsłudze technicznej, z wyłączeniem innych funkcji obiektu;
f) wprowadzenie docelowego zainwestowania na teren oznaczony symbolem 9.3US dopuszczalny jest wyłącznie po zakończeniu eksploatacji surowców mineralnych prowadzonej na terenie 9.1PG.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **9.1 – 9.6R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**

a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa, lokalizowana na podstawie warunków określonych w rozdziale 1.6. Funkcja rolnicza części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój" studium, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych, zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

c) dopuszcza się wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zwartych terenów przeznaczonych pod tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych;
d) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
e) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ:

1) **9.1PG – tereny górnicze:**
a) funkcja podstawowa: tereny eksploatacji surowców mineralnych;
b) dopuszcza się prowadzenie eksploatacji w granicach terenu, w ramach uzyskanej koncesji, prowadzące do zakończenia eksploatacji oraz realizacji rekultywacji wyrobiska;
c) w ramach rekultywacji dopuszcza się wprowadzanie funkcji rekreacyjnej wraz z niezbędną infrastrukturą, zielenią i wodami powierzchniowymi pod warunkiem zgodności z koncepcją rekultywacji terenu.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **9.1 – 9.14ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **9.1KDZ – tereny dróg zbiorczych:**
a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

2) **9.1KDL – tereny dróg lokalnych:**
a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

1) **9.1WH – tereny obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej – planowane zbiorniki retencyjne:**
a) teren użytków rolnych przeznaczony docelowo pod planowany zbiornik retencyjny;
b) po wykonaniu zbiornika retencyjnego dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne oraz wprowadzanie urządzeń związanych z funkcją rekreacyjną;
c) użytkowanie realizowanych obiektów i urządzeń zgodnie z przepisami odrębnymi;
d) ustala się zakaz lokalizowania zabudowy.

2.10. Orłowiec

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **10.1MN – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności:**
a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowa mieszkaniowo-usługowa, w tym usługi agroturystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;

e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

2) **10.1 – 10.6RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym usługi turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
   d) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
   e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
   f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

3) **10.1 – 10.4ML – tereny o dominującej funkcji zabudowy letniskowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy letniskowej, tereny sportu;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę dla terenu oznaczonego symbolem 10.1ML: 1000m^2;
   d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę dla terenu oznaczonego symbolem 10.2ML: 3000m^2;
   e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę dla terenów oznaczonych symbolami 10.3 – 10.4ML: 2000m^2;
   f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m.

4) **10.1U – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, w tym obiekty sakralne i usługi turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: zabudowa mieszkaniowa oraz lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców obiektów usługowych, realizowane wyłącznie jako funkcja towarzysząca, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
   d) dopuszcza się lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usługową;
   e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
   f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

5) **10.1 – 10.4UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:**
   a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonach określonych na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej;
   d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
   e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 3m.

6) **10.1 – 10.4US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**
   a) funkcja podstawowa: tereny sportu;

b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
d) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
   - maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
   - zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie na terenie 10.2US w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **10.1 – 10.8R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
   b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa, lokalizowana na podstawie warunków określonych w rozdziale 1.6. Funkcja rolnicza części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój" studium, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych, zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zwartych terenów przeznaczonych pod tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych;
   d) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
   e) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **10.1 – 10.2RM – tereny o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny usług agroturystyki, tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
   d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 15000m^2;
   e) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m;
   g) dopuszcza się realizację wyłącznie jednej zabudowy zagrodowej na działce.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **10.1 – 10.3ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
   a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
   d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **10.1KDZ – tereny dróg zbiorczych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
   d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

2) **10.1 – 11.2KDL – tereny dróg lokalnych:**

a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

1) **10.1K – tereny obiektów i urządzeń odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków:**
   a) tereny rezerwy lokalizacyjnej oczyszczalni ścieków;
   b) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   c) w przypadku rezygnacji z lokalizacji oczyszczalni ścieków dopuszcza się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie terenu alternatywnie pod zabudowę usług publicznych, realizowaną na zasadach określonych dla zabudowy U.
2) **10.1 – 10.2W – tereny obiektów i urządzeń zaopatrzenia w wodę:**
   a) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się ustanawianie, zmianę i znoszenie stref ochrony pośredniej i bezpośredniej.
3) **10.1WH – tereny obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej – planowane zbiorniki retencyjne:**
   a) teren użytków rolnych przeznaczony docelowo pod planowany zbiornik retencyjny;
   b) po wykonaniu zbiornika retencyjnego dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne oraz wprowadzanie urządzeń związanych z funkcją rekreacyjną;
   c) użytkowanie realizowanych obiektów i urządzeń zgodnie z przepisami odrębnymi;
   d) ustala się zakaz lokalizowania zabudowy.

2.11. Radochów

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **11.1 – 11.12RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym w tym obiekty sakralne i usługi turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) na terenie oznaczonym symbolem 11.6RMU dopuszcza się zabudowę wielorodzinną o niskiej intensywności, nie przekraczającą 8 lokali mieszkalnych w budynku;
   d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
   e) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
   f) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
   g) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   h) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.
2) **11.2 ML – tereny o dominującej funkcji zabudowy letniskowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy letniskowej, tereny sportu;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
   d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m.
3) **11.1UM – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowo-mieszkaniowej:**

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy wielorodzinnej o niskiej intensywności, nie przekraczającej 8 lokali mieszkalnych w budynku, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

4) **11.1 – 11.3U – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowej:**

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, w tym obiekty sakralne i usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa mieszkaniowa oraz lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców obiektów usługowych, realizowane wyłącznie jako funkcja towarzysząca, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) dopuszcza się lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usługową;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

5) **11.1 – 11.2UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:**

a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonach określonych na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

6) **11.1UT/US – tereny o dominującej funkcji usług turystyki i terenów sportu:**

a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki, tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy usługowej innego rodzaju służebne wobec obiektów usług turystyki i terenów sportu, lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonach określonych na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

7) **11.1US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**

a) funkcja podstawowa: tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
d) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
   - maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
   - zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **11.1 – 11.6 R, 11.8-11.16R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**

a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;

b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa, lokalizowana na podstawie warunków określonych w rozdziale 1.6. Funkcja rolnicza części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój" studium, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych, zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zwartych terenów przeznaczonych pod tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych;
d) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
e) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **11.2 -11.3 RM, 11.6RM – tereny o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych;
b) funkcja uzupełniająca: tereny usług agroturystyki, tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 15000m^2;
e) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m;
g) dopuszcza się realizację wyłącznie jednej zabudowy zagrodowej na działce.

3) **11.7RM – tereny o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych;
b) funkcja uzupełniająca: tereny usług agroturystyki, tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 15000m^2;
e) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej, lecz nie mniejszych niż 5000m^2;
f) w przypadku niespełnienia warunku określonego w lit. e zaleca się przeprowadzenie scalenia nieruchomości;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m;
h) dopuszcza się realizację wyłącznie jednej zabudowy zagrodowej na działce.

4) **11.1RU – tereny o dominującej funkcji terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych i rybackich, usługi agroturystyki, tereny sportu, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, zieleń urządzona i nieurządzona, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się usługi wynikające z zapotrzebowania mieszkańców;
d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m.

5) **11.1 – 11.6R/Zk – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych, predysponowane do kontynuacji i rozwoju funkcji ekologicznych:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, zadrzewienia;
b) dopuszcza się wprowadzanie na cały obszar lub jego część, stanowiącą zwarty teren, funkcji ekologicznych poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarowania opartego o wytyczne dla poszcze-

gólnych typów siedliskowych lub poprzez zachowanie warunków do sukcesji naturalnej w celu utworzenia nowych siedlisk leśnych o naturalnym charakterze;
c) realizacja zalesiania gruntów rolnych dopuszczalna jest tylko w oparciu o wytyczne określone w rozdziale 1.2. Funkcja ekologiczna części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój" studium.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **11.1 – 11.12ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
   a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
   d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **11.1ZP/U – tereny o dominującej funkcji zieleni urządzonej oraz zabudowy usługowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zieleni urządzonej – parki, tereny zabudowy usługowej, w tym usługi turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy wielorodzinnej o niskiej intensywności, nie przekraczającej 8 lokali mieszkalnych w budynku, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty małej architektury, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej oraz związane z funkcją parkową;
   c) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

3) **11.1ZC – tereny cmentarzy:**
   a) funkcja podstawowa: tereny cmentarzy;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zieleni urządzonej, obiekty małej architektury, obiekty sakralne;
   c) ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów: ustala się strefę ochrony sanitarnej w odległości 150m od granicy części użytkowej cmentarza.

4) **11.1WS – tereny wód powierzchniowych:**
   a) funkcja podstawowa: tereny wód powierzchniowych – rzeka Biała Lądecka;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej, ciągi piesze;
   c) w odległości 1,5m od linii brzegowej powierzchniowych wód publicznych zabrania się stawiania ogrodzeń;
   d) przy ciekach należy zapewnić pas terenu szerokości co najmniej 5m w celu prowadzenia konserwacji urządzeń melioracyjnych sprzętem mechanicznym;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne oraz wprowadzanie urządzeń związanych z funkcją rekreacyjną.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **11.1 – 11.3KDG – tereny dróg głównych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
   d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

2) **11.1KDZ – tereny dróg zbiorczych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
   d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

3) **11.1KDL – tereny dróg lokalnych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;

d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

1) **11.1K – tereny obiektów i urządzeń odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków:**
   a) tereny rezerwy lokalizacyjnej oczyszczalni ścieków;
   b) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   c) w przypadku rezygnacji z lokalizacji oczyszczalni ścieków dopuszcza się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie terenu alternatywnie pod zabudowę usług publicznych, realizowaną na zasadach określonych dla zabudowy U.
2) **11.1WH – tereny obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej – planowane zbiorniki retencyjne:**
   a) teren użytków rolnych przeznaczony docelowo pod planowany zbiornik retencyjny;
   b) po wykonaniu zbiornika retencyjnego dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne oraz wprowadzanie urządzeń związanych z funkcją rekreacyjną;
   c) użytkowanie realizowanych obiektów i urządzeń zgodnie z przepisami odrębnymi;
   d) ustala się zakaz lokalizowania zabudowy.

2.12. Skrzynka

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **12.1 – 12.4RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym usługi w tym obiekty sakralne i usługi turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) na terenie oznaczonym symbolem 12.4RMU dopuszcza się zabudowę wielorodzinną o niskiej intensywności, nie przekraczającą 8 lokali mieszkalnych w budynku;
   d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
   e) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
   f) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
   g) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   h) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.
2) **12.1 – 12.4ML – tereny o dominującej funkcji zabudowy letniskowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy letniskowej, tereny sportu;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę dla terenu oznaczonego symbolem 12.2ML : 1000m^2;
   d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę dla terenów oznaczonych symbolami 12.1, 12.3 i 12.4ML : 3000m^2;
   e) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m.
3) **12.1 – 12.4UM – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowo-mieszkaniowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy wielorodzinnej o niskiej intensywności, nie przekraczającej 8 lokali mieszkalnych w budynku, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

c) na terenach oznaczonych symbolami 12.2 i 12.3UM dopuszcza się prowadzenie działalności wytwórczej, nie będącej usługami oraz nie wykraczającej uciążliwościami poza granicę jednostki planistycznej;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
e) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

4) **12.1U – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowej:**
a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, w tym usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa mieszkaniowa oraz lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców obiektów usługowych, realizowane wyłącznie jako funkcja towarzysząca, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) dopuszcza się lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usługową;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

5) **12.1UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:**
a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m;
e) zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

6) **12.1US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**
a) funkcja podstawowa: tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
d) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
- maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
- zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **12.1 – 12.11R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa, lokalizowana na podstawie warunków określonych w rozdziale 1.6. Funkcja rolnicza części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój” studium, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych, zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zwartych terenów przeznaczonych pod tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych;
d) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
e) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **12.1 – 12.2RM – tereny o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych;

b) funkcja uzupełniająca: tereny usług agroturystyki, tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 15000m^2;
e) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m;
g) dopuszcza się realizację wyłącznie jednej zabudowy zagrodowej na działce.

3) **12.1RU – tereny o dominującej funkcji terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych i rybackich, usługi agroturystyki, tereny sportu, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, zieleń urządzona i nieurządzona, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się usługi wynikające z zapotrzebowania mieszkańców;
d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

4) **12.1 – 12.3R/Zk – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych, predysponowane do pełnienia kontynuacji i rozwoju funkcji ekologicznych:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, zadrzewienia;
b) dopuszcza się wprowadzanie na cały obszar lub jego część, stanowiącą zwarty teren, funkcji ekologicznych poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarowania opartego o wytyczne dla poszczególnych typów siedliskowych lub poprzez zachowanie warunków do sukcesji naturalnej w celu utworzenia nowych siedlisk leśnych o naturalnym charakterze;
c) realizacja zalesiania gruntów rolnych dopuszczalna jest tylko w oparciu o wytyczne określone w rozdziale 1.2. Funkcja ekologiczna części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój” studium.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **12.1 – 12.9ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **12.1ZC – tereny cmentarzy:**
a) funkcja podstawowa: tereny cmentarzy;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zieleni urządzonej, obiekty małej architektury, obiekty sakralne;
c) ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów: ustala się strefę ochrony sanitarnej w odległości 150m od granicy części użytkowej cmentarza.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **12.1 – 12.4KDZ – tereny dróg zbiorczych:**
a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;

d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

1) **12.1K – tereny obiektów i urządzeń odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków:**
   a) tereny rezerwy lokalizacyjnej oczyszczalni ścieków;
   b) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   c) w przypadku rezygnacji z lokalizacji oczyszczalni ścieków dopuszcza się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie terenu alternatywnie pod zabudowę usług publicznych, realizowaną na zasadach określonych dla zabudowy U.
2) **12.1 – 12.2W – tereny obiektów i urządzeń zaopatrzenia w wodę:**
   a) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się ustanawianie, zmianę i znoszenie stref ochrony pośredniej i bezpośredniej.
3) **12.1WH – tereny obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej – planowane zbiorniki retencyjne:**
   a) teren użytków rolnych przeznaczony docelowo pod planowany zbiornik retencyjny;
   b) po wykonaniu zbiornika retencyjnego dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne oraz wprowadzanie urządzeń związanych z funkcją rekreacyjną;
   c) użytkowanie realizowanych obiektów i urządzeń zgodnie z przepisami odrębnymi;
   d) ustala się zakaz lokalizowania obiektów kubaturowych, poza obiektami związanymi z funkcją podstawową oraz funkcją rekreacyjną.

2.13. Stójków

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **13.1 – 13.9RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym usługi turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) na terenach oznaczonych symbolami 13.3, 13.4 i 13.5RMU dopuszcza się zabudowę wielorodzinną o niskiej intensywności, nie przekraczającą 8 lokali mieszkalnych w budynku;
   d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
   e) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
   f) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
   g) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   h) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.
2) **13.1 – 13.2UM – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowo-mieszkaniowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy wielorodzinnej o niskiej intensywności, nie przekraczającej 8 lokali mieszkalnych w budynku, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
   d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.
3) **13.1UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:**
   a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy usługowej innego rodzaju służebne wobec obiektów usług turystyki, lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usługową, te-

reny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

4) **13.1UT/US – tereny o dominującej funkcji usług turystyki i terenów sportu:**
a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki, tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy usługowej innego rodzaju służebne wobec obiektów usług turystyki i terenów sportu, lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

5) **13.1US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**
a) funkcja podstawowa: tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
d) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
- maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
- zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **13.1 – 13.7R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa, lokalizowana na podstawie warunków określonych w rozdziale 1.6. Funkcja rolnicza części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój" studium, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych, zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zwartych terenów przeznaczonych pod tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych;
d) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
e) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **13.1 – 13.3RM – tereny o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej:**
a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych;
b) funkcja uzupełniająca: tereny usług agroturystyki, tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 15000m^2;
e) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach nie spełniających wymogów określonych powyżej;
f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m;
g) dopuszcza się realizację wyłącznie jednej zabudowy zagrodowej na działce.

3) **13.1RL – tereny o dominującej funkcji zabudowy w gospodarstwach leśnych, leśniczówki:**
a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy w gospodarstwach leśnych, leśniczówki;
b) funkcja uzupełniająca: usługi agroturystyki, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, zieleń urządzona i nieurządzona, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się usługi wynikające z zapotrzebowania mieszkańców;

d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **13.1 – 13.9ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
   a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
   d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **13.1ZL/RMU – tereny o dominującej funkcji terenów lasów z istniejącą zabudową mieszkaniowo-usługową i zagrodową:**
   a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, istniejąca zabudowa mieszkaniowo-usługowa i zagrodowa;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) ustala się zakaz lokalizowania nowej zabudowy;
   d) dopuszcza się rozbudowę istniejących obiektów w ramach zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej;
   e) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   f) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

3) **13.1 – 13.2WS – tereny wód powierzchniowych:**
   a) funkcja podstawowa: tereny wód powierzchniowych – rzeka Biała Lądecka;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej, ciągi piesze;
   c) w odległości 1,5m od linii brzegowej powierzchniowych wód publicznych zabrania się stawiania ogrodzeń;
   d) przy ciekach należy zapewnić pas terenu szerokości co najmniej 5m w celu prowadzenia konserwacji urządzeń melioracyjnych sprzętem mechanicznym;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne oraz wprowadzanie urządzeń związanych z funkcją rekreacyjną.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **13.1KDG – tereny dróg głównych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
   d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

2) **13.1 – 13.3KDL – tereny dróg lokalnych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
   d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

2.14. Trzebieszowice

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **14.1 – 14.22RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:**

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) na terenach oznaczonych symbolami 14.3RMU, 14.4RMU, 14.5RMU, 14.7 RMU dopuszcza się zabudowę wielorodzinną o niskiej intensywności, nie przekraczającą 8 lokali mieszkalnych w budynku;
d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
e) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
f) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
g) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
h) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

2) **14.1, 14.3UM – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowo-mieszkaniowej:**
a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy wielorodzinnej o niskiej intensywności, nie przekraczającej 8 lokali mieszkalnych w budynku, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

3) **14.1U – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowej:**
a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, w tym obiekty sakralne i usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa mieszkaniowa oraz lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców obiektów usługowych, realizowane wyłącznie jako funkcja towarzysząca, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) dopuszcza się lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usługową;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

4) **14.1UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:**
a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

5) **14.1UT/US – tereny o dominującej funkcji usług turystyki i terenów sportu:**
a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki, tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy usługowej innego rodzaju służebne wobec obiektów usług turystyki i terenów sportu, lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

6) **14.1 – 14.2US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**
   a) funkcja podstawowa: tereny sportu;
   b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
   d) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
      - maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
      - zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **14.1 – 14.16R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
   b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa, lokalizowana na podstawie warunków określonych w rozdziale 1.6. Funkcja rolnicza części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój" studium, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych, zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zwartych terenów przeznaczonych pod tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych;
   d) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
   e) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
   f) na terenie oznaczonym na rysunku studium symbolem 14.5R dopuszcza się lokalizację lądowiska dla śmigłowców wraz z urządzeniami towarzyszącymi na warunkach określonych w przepisach odrębych.

2) **14.2 – 14.3RM – tereny o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny usług agroturystyki, tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
   d) dopuszcza się rozbudowę istniejących obiektów;
   e) ustala się zakaz wydzielania nowych działek pod zabudowę.

3) **14.1 – 14.4RU – tereny o dominującej funkcji terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich;
   b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych i rybackich, usługi agroturystyki, tereny sportu i rekreacji, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, zieleń urządzona i nieurządzona, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się usługi wynikające z zapotrzebowania mieszkańców;
   d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
   e) na terenie oznaczonym symbolem 14.2RU dopuszcza się wyłącznie zabudowę odtworzeniową (na bazie istniejących ruin);
   f) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
   g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ:

1) **14.1-3P – tereny o dominującej funkcji zabudowy produkcyjnej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy produkcyjnej, produkcyjno-usługowej oraz usługowej, bazy, składy, magazyny; z wykluczeniem dla terenu o symbolu 14.3 P lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych,

b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) 14.1-14.2P wprowadza się zakaz lokalizowania zabudowy mieszkaniowej;
d) 14.3P dopuszcza się zabudowę mieszkaniowa jednorodzinną,
e) dopuszcza się lokalizowanie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
f) 14.1-14.2P minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę 2000m^2; 14.3P minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2
g) ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów:
   - dla terenu 14.1P w sąsiedztwie terenów RMU należy wprowadzić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ograniczenia dotyczące uciążliwości inwestycji,
   - dla terenu 14.1P dopuszcza się wprowadzanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń ograniczających wpływ uciążliwości inwestycji na teren 14.24ZL.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **14.1 – 14.24ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
   a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
   d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **14.1 – 14.4ZLp – tereny planowanych zalesień:**
   a) funkcja podstawowa: tereny użytków rolnych planowane do zalesienia;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne i transportu rolnego, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
   d) dopuszcza się utrzymywanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego funkcji rolniczej;
   e) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   f) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

3) **14.1ZP – tereny zieleni urządzonej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zieleni urządzonej – parki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu i rekreacji, wody powierzchniowe, ciągi piesze i rowerowe;
   c) dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury i pomników oraz obiektów i urządzeń związanych z funkcją parkową.

4) **14.1ZC – tereny cmentarzy:**
   a) funkcja podstawowa: tereny cmentarzy;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zieleni urządzonej, obiekty małej architektury, obiekty sakralne;
   c) ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów: ustala się strefę ochrony sanitarnej w odległości 150m od granicy części użytkowej cmentarza.

5) **14.1 – 14.2WS – tereny wód powierzchniowych:**
   a) funkcja podstawowa: tereny wód powierzchniowych – rzeka Biała Lądecka;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej, ciągi piesze;
   c) w odległości 1,5m od linii brzegowej powierzchniowych wód publicznych zabrania się stawiania ogrodzeń;
   d) przy ciekach należy zapewnić pas terenu szerokości co najmniej 5m w celu prowadzenia konserwacji urządzeń melioracyjnych sprzętem mechanicznym;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne oraz wprowadzanie urządzeń związanych z funkcją rekreacyjną.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **14.1KDG – tereny dróg głównych:**

a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

2) **14.1 – 14.5KDZ – tereny dróg zbiorczych:**

a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

3) **14.1 – 14.2KDL – tereny dróg lokalnych:**

a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

1) **14.1K – tereny obiektów i urządzeń odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków:**

a) tereny rezerwy lokalizacyjnej oczyszczalni ścieków;
b) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
c) w przypadku rezygnacji z lokalizacji oczyszczalni ścieków dopuszcza się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie terenu alternatywnie pod zabudowę usług publicznych, realizowaną na zasadach określonych dla zabudowy U.

2) **14.1 – 14.2W – tereny obiektów i urządzeń zaopatrzenia w wodę:**

a) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) dopuszcza się ustanawianie, zmianę i znoszenie stref ochrony pośredniej i bezpośredniej.

3) **14.1T – tereny obiektów i urządzeń telekomunikacji:**

a) funkcja podstawowa: tereny obiektów i urządzeń telekomunikacji – stacje przekaźnikowe;
b) użytkowanie zgodnie z przepisami odrębnymi.

4) **14.1WH – tereny obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej – planowane zbiorniki retencyjne:**

a) teren użytków rolnych przeznaczony docelowo pod planowany zbiornik retencyjny;
b) po wykonaniu zbiornika retencyjnego dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne oraz wprowadzanie urządzeń związanych z funkcją rekreacyjną;
c) użytkowanie realizowanych obiektów i urządzeń zgodnie z przepisami odrębnymi;
d) ustala się zakaz lokalizowania obiektów kubaturowych, poza obiektami związanymi z funkcją podstawową oraz funkcją rekreacyjną.

2.15. Wojtówka

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

1) **15.1 – 15.8RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:**

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym obiekty sakralne, tereny sportu i usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

2) **15.1 – 15.6ML – tereny o dominującej funkcji zabudowy letniskowej:**
   a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy letniskowej, tereny sportu;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) na terenie oznaczonym symbolem 15.1ML ustala się funkcję uzupełniającą: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych oraz tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zaliczane wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
   d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę dla terenów oznaczonych symbolem 15.1-15.5ML: 2000m^2;
- e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę dla terenu oznaczonego symbolem 15.6ML: 5000m^2;
   f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
   g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m.

3) **15.1 – 15.3UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:**
   a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;
   b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
   d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m;
   e) zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonach określonych na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

4) **15.1US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**
   a) funkcja podstawowa: tereny sportu;
   b) funkcja uzupełniająca: istniejąca zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa, zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) teren przeznacza się pod lokalizację wyciągów narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą, użytkowanych głównie w okresie zimowym;
   d) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
   e) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
      - maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
      - zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej,
      - poza rejonem określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej dopuszcza się lokalizację górnej stacji wyciągu narciarskiego, służącej obsłudze technicznej, z wyłączeniem innych funkcji obiektu.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **15.1 – 15.7R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
   b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa, lokalizowana na podstawie warunków określonych w rozdziale 1.6. Funkcja rolnicza części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój” studium, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych, zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zwartych terenów przeznaczonych pod tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych;
   d) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
   e) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **15.1 – 15.7ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**

a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2) **15.1ZLp – tereny planowanych zalesień:**

a) funkcja podstawowa: tereny użytków rolnych planowane do zalesienia;
b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne i transportu rolnego, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
d) dopuszcza się utrzymywanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego funkcji rolniczej;
e) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
f) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **15.1KDL – tereny dróg lokalnych:**

a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

2.16. Wrzosówka

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ:

2) **16.1 – 16.2ML – tereny o dominującej funkcji zabudowy letniskowej:**

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy letniskowej, tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 12000m^2;
d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach nie spełniających wymogów określonych powyżej, jednak nie mniejszych niż 6000m^2;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m.

3) **16.1UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:**

a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zabudowa usługowa, w tym obiekty sakralne, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 3000m^2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m;
e) zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonach określonych na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej.

4) **16.1US – tereny o dominującej funkcji terenów sportu:**

a) funkcja podstawowa: tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: istniejąca zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa, zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

c) teren przeznacza się pod lokalizację wyciągów narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą, użytkowanych głównie w okresie zimowym;
d) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń związanych z podstawową funkcją terenu, a także obiektów małej architektury;
e) dopuszcza się zabudowę usługową związaną z funkcją podstawową terenu, realizowaną na poniższych zasadach:
   - maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
   - zabudowę obiektami kubaturowymi dopuszcza się wyłącznie w rejonie określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej,
   - poza rejonem określonym na rysunku studium jako strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej dopuszcza się lokalizację górnej stacji wyciągu narciarskiego, służącej obsłudze technicznej, z wyłączeniem innych funkcji obiektu.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO:

1) **16.1R – tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:**
   a) funkcja podstawowa: uprawy polowe;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi transportu rolnego, istniejące kompleksy terenów leśnych, zadrzewienia śródpolne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI;
   d) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

TERENY ZIELENI I WÓD:

1) **16.1 – 16.4ZL – tereny o dominującej funkcji terenów lasów:**
   a) funkcja podstawowa: tereny lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, zadrzewienia, istniejące kompleksy użytków rolnych;
   b) funkcja uzupełniająca: obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, punkty widokowe, drogi leśne, trasy turystyczne, ciągi piesze, ścieżki i trasy rowerowe, wody powierzchniowe, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
   c) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych;
   d) obowiązek przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych;
   e) dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne lasów, w tym na cele masowego wypoczynku;
   f) dopuszcza się zalesianie istniejących kompleksów rolnych;
   g) dopuszcza się lokalizację inwestycji infrastrukturalnych i drogowych, w tym magistrali infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

TERENY KOMUNIKACJI:

1) **16.1 – tereny dróg lokalnych:**
   a) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
   b) dopuszcza się wykonywanie remontów w istniejących liniach rozgraniczających;
   c) dopuszcza się poszerzanie terenu drogi na tereny sąsiednie;
   d) dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej i ozdobnej oraz lokalizację nie ograniczających bezpieczeństwa ruchu reklam, obiektów małej architektury.

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

1) **16.1WH – tereny obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej – planowane zbiorniki retencyjne:**
   a) teren użytków rolnych przeznaczony docelowo pod planowany zbiornik retencyjny;
   b) po wykonaniu zbiornika retencyjnego dopuszcza się użytkowanie rekreacyjne oraz wprowadzanie urządzeń związanych z funkcją rekreacyjną;
   c) użytkowanie realizowanych obiektów i urządzeń zgodnie z przepisami odrębnymi;
   d) ustala się zakaz lokalizowania zabudowy.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

3.1. Obszary i obiekty objęte ochroną

Na obszarze miasta i gminy Lądek Zdrój (zgodnie z zapisami rozdziału 1.10. części I „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój" studium) ochronie przyrodniczej podlegają:

- Śnieżnicki Park Krajobrazowy;
- NATURA 2000 „Biała Lądecka" (PLH 020035);
- NATURA 2000 „Czarne Urwisko koło Lutyni" (PLH 020033);
- NATURA 2000 „Kościół w Konradowie" (PLH 020008);
- NATURA 2000 „Góry Bialskie i Masyw Śnieżnika" (PLH 020016);
- NATURA 2000 „Pasmo Krowiarek" (PLH 020019);
- NATURA 2000 „Góry Złote" (PLH 020026);
- pomniki przyrody;
- gatunki roślin i zwierząt prawnie chronionych.

Zaleca się utrzymanie istniejących form ochrony a także w razie potrzeby obejmowanie ochroną nowych obszarów i obiektów charakteryzujących się szczególnie cennymi walorami przyrodniczymi.
Realizacja przewidzianego w studium zainwestowania pod wyciągi i trasy narciarskie wraz z infrastrukturą towarzyszącą (w obrębach geodezyjnych Stary Zdrój i Lasy w Lądku Zdroju, Lutynia, Wojtówka i Wrzosówka) oraz planowanych wylesień (w obrębach geodezyjnych Lasy w Lądku Zdroju, Lutynia i Wojtówka), z uwagi na położenie w granicach Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego, możliwa będzie jedynie po przeprowadzeniu procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, która wykaże brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Parku.
Wprowadzanie zainwestowania na terenach, na których stwierdzono występowanie podlegających ochronie prawnej gatunków i siedlisk, nie powinno oddziaływać negatywnie na ich występowanie i funkcjonowanie. W stosunku do chronionych gatunków roślin i zwierząt obowiązują przepisy odrębne oraz zakazy w nich określone.

3.2. Obszary proponowane do objęcia ochroną

Przeważająca liczba obszarów i obiektów proponowanych do objęcia ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody w „Inwentaryzacji Przyrodniczej Województwa Dolnośląskiego, Gmina Lądek Zdrój (Fulica – Jankowski, 2002)" została objęta ochroną jako obszary Natura 2000. Ze względu na fakt, że przedmiot ochrony dla terenów Natura 2000 spełnia warunki ochrony dla terenów wyróżnianych w „Inwentaryzacji…" niniejsze studium nie proponuje nowych terenów do objęcia ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody, za wyjątkiem zespołu żywotników na północ od wsi Trzebieszowice. Szczególne walory tego zespołu predysponują do objęcia ochrona jako pomnik przyrody.

3.3. Ochrona powietrza

W celu obniżenia negatywnego wpływu emisji zanieczyszczeń do powietrza należy:

- stosować ekologiczne paliwa do celów grzewczych (energia elektryczna, gaz, oleje opałowe itp.);
- wprowadzić alternatywne, ekologiczne systemy wytwarzania ciepła i energii (kolektory słoneczne, pompy ciepła, kotłownie na biomasę: zrębki wierzby energetycznej itd.);
- poprawić stan techniczny dróg, w celu zmniejszenia emisji spalin;
- prowadzić akcję edukacyjną i informacyjną dla mieszkańców gminy o aktualnych, korzystnych dla środowiska systemach spalania paliw;
- egzekwować utrzymywanie czystości dróg przez rolników i firmy nawożące na ich nawierzchnię błoto oraz inne zanieczyszczenia powodujące po wysuszeniu intensywne pylenie;
- tworzyć naturalne bariery izolacyjne (bufory zanieczyszczeń) wzdłuż ciągów komunikacyjnych, promować i zwiększać atrakcyjność zbiorowych i proekologicznych środków transportu.

3.4. Ochrona wód powierzchniowych

Wody powierzchniowe należy chronić przed zanieczyszczeniem w sposób kompleksowy zgodnie z najnowszymi technologiami i obowiązującymi przepisami z wykorzystaniem istniejących obiektów infrastruktury technicznej. Aby to osiągnąć należy:

- uregulować gospodarkę ściekową tego obszaru poprzez modernizację i rozwój systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków;
- koryta rzek i ich brzegi zachować bez zmian, zaś w przypadku koniecznej regulacji brzegów stosować materiały i formy obudowy zharmonizowane z otoczeniem;
- zachować w pełni ciągi zieleni łęgowej wzdłuż brzegów rzek;

- modernizować obiekty i urządzenia zaopatrzenia w wodę;
- prowadzić edukację ekologiczną w zakresie oszczędzania wody;
- stosować kodeks dobrych praktyk rolniczych i planów nawozowych;
- graniczyć rolnicze użytkowanie gruntów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie cieków wodnych;
- kontrolować postępowania z nawozami naturalnymi (gnojowica, obornik);
- likwidować nielegalne zrzutów ścieków komunalnych do wód lub ziemi;
- promowanie wykorzystania dostępnych zasobów czystych wód powierzchniowych do wykorzystania w procesach nie wymagających wód podziemnych (np. hydrotransport, prace porządkowe, podlewanie zieleni).

Ponadto należy prowadzić właściwą eksploatację, modernizację, konserwację a także odbudowę systemu urządzeń melioracji wodnych na obszarze gminy.

3.5. Ochrona gleb

W celu ochrony przed degradacją gleb należy:

- stosować kompleksową gospodarkę związaną z oczyszczaniem ścieków bytowych i przechowywaniem nawozów naturalnych;
- promować i stosować nowoczesne, bezpieczne dla środowiska technologie rolnicze;
- użytkować gleby w sposób adekwatny do ich klasy bonitacyjnej;
- ograniczać przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne;
- zachować torfowiska i oczka wodne jako naturalne zbiorniki wodne;
- przeciwdziałać degradacji chemicznej gleb poprzez ochronę powietrza i wód powierzchniowych;
- racjonalnie stosować wapno, nawozy sztuczne i środki ochrony roślin na terenach rolnych i leśnych;
- występować do Starosty o nakazywanie rekultywacji terenów zdegradowanych przez jego użytkowników.

3.6. Ochrona przed hałasem

Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców gminy powinno się odbywać poprzez:

- utrzymanie aktualnego poziomu hałasu w obszarach, gdzie sytuacja akustyczna jest korzystna;
- ograniczenie poziomu hałasu emitowanego przez środki transportu w obszarach miejskich i wiejskich oraz wzdłuż głównych dróg;
- wyeliminowanie z użytkowania środków transportu, maszyn i urządzeń, z których emisja hałasu nie odpowiada przyjętym standardom;
- wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego;
- poprawienie organizacji ruchu ułatwiającą płynność jazdy;
- poprawę stanu nawierzchni ulic;
- rozbudowę ścieżek rowerowych;
- budowę ekranów akustycznych;
- zwiększenie ilości izolacyjnych pasów zieleni;
- właściwe kształtowanie linii zabudowy i brył powstających budynków w celu zminimalizowania wpływu hałasu drogowego;
- działania ograniczające hałas przemysłowy, w tym zwłaszcza przez obowiązek wprowadzania pasów zieleni izolacyjnej.

Szczególną ochroną przed hałasem należy również objąć tereny położone wzdłuż dróg wojewódzkich. Ochrona ta powinna polegać przede wszystkim na:

- ograniczeniu lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i innych obiektów objętych ochroną w strefie do 50m od drogi;
- w przypadku istniejącej zabudowy należy zapewnić warunki dla zlokalizowania obiektów ochrony czynnej (zieleń izolacyjna, ekrany akustyczne).

3.7. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Głównym zadaniem jest ograniczenie wpływu promieniowania elektromagnetycznego na mieszkańców gminy poprzez:

- dotrzymywanie obowiązujących norm w zakresie promieniowania elektromagnetycznego jonizującego i niejonizującego;
- wykorzystywanie w projektowaniu linii nowych technologii materiałowych i rozwiązań projektowych dla wyeliminowania w otoczeniu linii, a zwłaszcza na powierzchni ziemi natężeń pola powyżej 1kV/m;
- wykluczanie w planach zagospodarowania przestrzennego możliwości zabudowy pod trasami linii przesyłowych i w pobliżu stacji transformatorowych;
- ustanawianie obszarów ograniczonego użytkowania na terenach, gdzie odpowiednie analizy wykazują znaczne przekroczenie dopuszczalnego poziomu promieniowania.

Wzdłuż istniejących linii napowietrznych 110 kV oraz 20 kV należy zachować, wolne od zabudowy i dostępne dla prowadzenia prawidłowej eksploatacji linii, pasy terenu w zależności od poziomu napięcia:

- 40 m dla linii 110 kV (20 m po obu stronach linii, licząc w poziomie od osi linii);
- 22 m dla linii 20 kV (11 m po obu stronach linii, licząc w poziomie od osi linii).

Wszelkie zmiany zagospodarowania terenu pod liniami elektroenergetycznymi 110 kV należy projektować w oparciu o obowiązujące przepisy prawne w tym zakresie.
Strefą ochronną obejmuje się również maszty telefonii cyfrowej (GSM) oraz inne instalacje radiotelekomunikacyjne, zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.8. Ochrona przeciwpowodziowa

Na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Obejmują one obszar międzywala oraz część obszarów odpowiadających zasięgowi zalewu powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia Q=1%, zgodnie z informacjami zawartymi w „Studium ochrony przed powodzią Kotliny Kłodzkiej ze szczególnym uwzględnieniem miasta Kłodzka". Ponadto część obszarów odpowiadających zasięgowi zalewu powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia Q=1% stanowią obszary wymagające ochrony przed zalaniem z uwagi na ich zagospodarowanie, wartość gospodarczą lub kulturową, przewidziane do ochrony wałami lub murami oporowymi. Zasięgi obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszarów wymagających ochrony przed zalaniem przedstawiono na rysunku studium.
Na obszarach objętych zmianą studium oznaczono obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego, obszary szczególnego zagrożenia powodzią czyli obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat, obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat, oraz obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku: zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.
Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym: wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych; 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk; 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) zatwierdzony został Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz. U. z 2016r., poz. 1938). PZRP są dokumentami planistycznymi opisującymi aktualny stan ochrony przeciwpowodziowej oraz zawierającymi katalog działań mających na celu redukcję ryzyka powodziowego na terenach zagrożonych. W ramach programu przewidziano inwestycje strategiczne – techniczne. Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Białej Lądeckiej i rzeki Morawki. Zadanie obejmuje odcinek rzeki Białej Lądeckiej od źródeł do ujścia rzeki do Nysy Kłodzkiej, odcinek potoku Morawa od km 6+900 do km 0+000 a także strefy cofkowe ich dopływów. Poza korytem cieku głównego planowane jest wykonanie szeregu prac w obrębie doliny rzeki (między innymi obwałowania, przebudowa mostów, przesiedlenia itp.) oraz podobny zakres robót na dopływach wyżej wymienionych cieków w obrębie odcinka objętego zadaniem (zlewanie cieków). Planowane prace związane są z przebudową i remontem ubezpieczeń brzegowych oraz zwiększeniem przepustowości koryta, budową i przebudową obwałowań i murów ochronnych, zwiększeniem przepustowości budowli mostowych i kładek dla pieszych, zwiększeniem przepustowości jazów i progów regulacyjnych oraz przeniesieniem zabudowań mieszkalnych i gospodarczych poza granice zalewów powodziowych. W ramach opracowania przygotowano mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzykapowodziowego (MRP) dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności: 1) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego; 2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią; 3) obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku: zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Na mapach ryzyka powodziowego przedstawia się potencjalnie negatywne skutki związane z powodzią dla obszarów, o których mowa w art. 88d ust. 2, uwzględniające: 1) szacunkową liczbę mieszkańców, którzy mogą być dotknięci powodzią; 2) rodzaje działalności gospodarczej wykonywanej na obszarach, o których mowa w art. 88d ust. 2; 3) instalacje mogące, w razie wystąpienia powodzi, spowodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości; 4) występowanie: a) ujęć wody, stref ochronnych ujęć wody lub obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, b) kąpielisk, c) obszarów Natura 2000, parków narodowych oraz rezerwatów przyrody; 5) w uzasadnionych przypadkach: a) obszary, na których mogą wystąpić powodzie, którym towarzyszy transport dużej ilości osadów i rumowiska, b) potencjalne ogniska zanieczyszczeń wody.

Na obszarach objętych zmianą studium oznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią: a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat, b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat, c) obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18 ustawy Prawo wodne, stanowiące działki ewidencyjne.

Plan Gospodarowania Wodami (aPGW) dorzecza Odry. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry jest dokumentem planistycznym, stanowiącym podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych, usprawniającym proces osiągania lub utrzymania dobrego stanu wód oraz związanych z nimi ekosystemów, a także wskazującym na konieczność wprowadzenia racjonalnych zasad gospodarowania wodami w przyszłości. Zagadnienia PGW reguluje rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu opracowania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy zakres ten uszczegóławia, wskazując, że dokument ten powinien zawierać: ogólną charakterystykę obszaru dorzecza dla wód powierzchniowych i podziemnych wraz z graficznym przedstawieniem granic jednolitych części wód, wyniki państwowego monitoringu środowiska wraz z przedstawieniem ich na mapie, informacje o wartościach progowych elementów fizykochemicznych i ich zmianach dla oceny stanu chemicznego JCWPd, ustalonych zgodnie z art. 38a ust. 1 ustawy Prawo wodne; przegląd sposobu oceny stanu chemicznego JCWPd, w której uwzględniono przekroczenia wartości progowych elementów fizykochemicznych w odrębnych punktach pomiarowych; informacje o poziomach niepewności pomiaru dla elementów fizykochemicznych i chemicznych oraz szacowanych poziomów ufności i dokładności wyników dla elementów biologicznych, ustalonych na podstawie art. 155b ust. 1 ustawy Prawo wodne; informacje o wodach śródlądowych powierzchniowych i podziemnych, z ich wstępną oceną przeprowadzoną przy uwzględnieniu kryterium wody przeznaczonej do spożycia.

3.9. Ochrona zasobów surowców mineralnych i wód podziemnych

W celu ochrony zasobów surowców mineralnych ustala się racjonalne gospodarowanie złożami. Ze względów środowiskowych proponuje się odstąpienie od eksploatacji złóż w przypadkach w których proces ten negatywnie oddziaływałby na środowisko naturalne. Dla złoża bazaltu „Lutynia" ustala się zakończenie eksploatacji złoża w ramach uzyskanej koncesji oraz realizację procesów rekultywacyjnych.
Według regionalizacji A S. Kleczkowskiego (Kleczkowski, 1990) obszar gminy Lądek Zdrój zaliczony jest do prowincji hydrogeologicznej Masywu Sudeckiego z wydzielonym tu obszarem najwyższej ochrony (ONO) dla współwystępowania wód słodkich i mineralnych w strefie przypowierzchniowej. ~~Południowo – wschodnia część gminy znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 339 „Śnieżnik – Góry Bialskie". W granicach tego zbiornika należy zakazać lub ograniczyć budowę obiektów produkcyjnych stwarzających zagrożenia dla zasobów wodnych, budowy składowisk i wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych oraz oczyszczalni ścieków, lokalizacji i eksploatacji ferm hodowlanych stosujących technologie szczególnie dla środowiska, a także innej działalności gospodarczej mogącej spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów i wód powierzchniowych oraz podziemnych~~.
Ponadto ochrona wód podziemnych ~~zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2009 roku (Dz. U. nr 106, poz. 882) w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarki wodami na obszarach dorzeczy będzie prowadzona w oparciu o stosowne dokumenty określające zasady gospodarowania wodami podziemnymi i powierzchniowymi~~, w tym dla rejonu JCWPd nr 125, 126, obejmującego obszar miasta i gminy Lądek Zdrój.
Ochrona złoża wód leczniczych powinna być prowadzona w oparciu o przepisy odrębne. W przypadku, zmiany przepisów odrębnych, w tym Statutu Uzdrowiska Lądek Zdrój, regulujących zasady zagospodarowania oraz ochrony złóż wód leczniczych, dopuszcza się przyjmowanie zmienionych ustaleń za zgodne z niniejszym studium.
Ochrona wód na cele zbiorowego zaopatrzenia w wodę powinna być realizowana na zasadach określonych w przepisach odrębnych, w tym w decyzjach o ustanowieniu stref ochronnych ujęć wody.
Ustala się obowiązek zabezpieczenia i ochrony istniejących i projektowanych ujęć wody (studni głębinowych) na terenach rolnych i leśnych na całym obszarze miasta i gminy.

3.10. Ochrona uzdrowiskowa

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 oraz art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku, nr 147, poz. 1591 ze zmianami), art. 41 ust. 1 i

2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz.U. Nr 167 poz. 1399 ze zmianami), Rada Miejska w Lądku Zdroju uchwałą nr XXX/240/09 z dnia 26 marca 2009 roku wraz ze zmianami ustanowiła Statut Uzdrowiska Lądek Zdrój.
Zgodnie z § 2 Statutu w celu ochrony warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego oraz w celu kształtowania innych czynników środowiskowych dla Uzdrowiska Lądek Zdrój, wydzielono następujące strefy ochronne:

a) **Strefa „A" ochrony uzdrowiskowej**. Strefa „A" ochrony uzdrowiskowej obejmuje powierzchnię 294,92ha. Obejmuje swym zasięgiem obszar, na którym są zlokalizowane lub planowane zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, a także inne obiekty służące lecznictwu uzdrowiskowemu lub obsłudze pacjenta zgrupowane wokół parków zdrojowych i arboretum
b) **Strefa „B" ochrony uzdrowiskowej**. Strefa „B" ochrony uzdrowiskowej obejmuje powierzchnię 1402,52ha. Obejmuje ona swym zasięgiem obszar strefy „A" ochrony uzdrowiska i przyległy do niego teren, który zawiera częściowo obszar miejski Lądka Zdroju, obszar wsi Karpno i częściowo obszar wsi Lutynia i Stójków, który jest przeznaczony dla obiektów i terenów usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, mieszkaniowych, komunalnych i sportowych oraz innych związanych z zaspokojeniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze, a nie mających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska.
c) **Strefa „C" ochrony uzdrowiskowej**. Strefa „C" ochrony uzdrowiskowej obejmuje powierzchnię 5053,34ha. Obejmuje strefy „A" i „B" ochrony uzdrowiska wraz z otuliną tych obszarów o zasięgu mającym wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych. Obszar strefy „ C" nie obejmuje sołectw: Skrzynka, Trzebieszowice i Konradów.

Statut Uzdrowiska Lądek Zdrój w celu zapewnienia prawidłowej działalności lecznictwa uzdrowiskowego określa szczegółowe czynności zabronione w strefach ochronnych wpisanych w art. 38 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz.U. Nr 167, poz.1399 ze zmianami) oraz nakazy wynikające z innych przepisów prawa miejscowego, w zakresie:

a) wymagań sanitarnych:
   - w całej strefie „A" oraz strefie „B" uzdrowiska (z wyłączeniem terenów położonych na terenach wiejskich i działek na terenie Lądka Zdroju położonych w odległości nie mniejszej niż 1000 m od granicy ze strefą „ A", do czasu realizacji sieci kanalizacyjnych i przyłączenia do oczyszczalni ścieków) zakazuje się odprowadzania ścieków do zbiorników bezodpływowych i odpływowych z wyłączeniem wód opadowych i roztopowych. Wszystkie ścieki muszą być odprowadzane przez miejski system sieci kanalizacyjnej do miejskiej oczyszczalni ścieków;
   - w strefie „A", „B" i „C" zakazuje się składowania, wysypywania, zakopywania i wylewania jakichkolwiek odpadów w tym odpadów niebezpiecznych poza terenem zakładu utylizacji odpadów, kompostowni w Lądku Zdroju;
   - w strefach „A", „B" i „C" zakazuje się gromadzenia i składowania wszelkich odpadów, w tym odpadów komunalnych przez okres dłuższy niż: 7 dni dla hoteli, domów wczasowych, pensjonatów, szpitali, restauracji, barów, kawiarni, placówek handlowych i innych obiektów świadczących zbiorowe usługi oraz dla budynków wielorodzinnych; 14 dni dla zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej oraz spalania odpadów;
   - właściciele nieruchomości prowadzący działalność usługową, handlową, gastronomiczną, zobowiązani są do ustawienia w miejscach ogólnodostępnych estetycznych pojemników do gromadzenia odpadów, odpowiednich dla potrzeb swoich klientów.
b) ochrony przed hałasem:
   - w strefie „A" uzdrowiska zakazuje się prowadzenia działalności o charakterze rozrywkowym, zakłócającej ciszę nocną w godz. 22.00 – 06.00. Wyjątki stanowią imprezy znajdujące się w harmonogramie imprez gminnych i działalność gastronomiczna oraz obiektów restauracyjnych i ogródków letnich w godzinach ustalonych indywidualnie z Burmistrzem Lądka Zdroju;
   - w strefie „A" uzdrowiska zakazuje się wjazdu pojazdów o rzeczywistej masie całkowitej powyżej 3,5 tony z wyjątkiem samochodów obsługi komunalnej miasta, samochodów dostawczych i autokarów przewożących kuracjuszy i turystów;
   - w strefie „A" i „B" uzdrowiska zakazuje się lokalizowania obiektów lub urządzeń mogących powodować stałe lub czasowe uciążliwości spowodowane wytwarzaniem hałasu.
c) estetyki budynków, sklepów i zakładów usługowych oraz placówek kulturowych:
   - w strefie „A", „B", „C" uzdrowiska zakazuje się: wykonywania nowych ogrodzeń z prefabrykatów betonowych, wykonywania ogrodzeń i parkanów obszarach graniczących z terenami o charakterze publicznym nie nawiązujących formą i materiałem do istniejącej kompozycji architektonicznej i urbanistycznej;

- w strefie „A” i „B” zakazuje się urządzania letnich ogródków oraz obiektów małej architektury, stoisk handlowych itp. w sposób odbiegający od regionalnej stylistyki historycznej i parkowo – uzdrowiskowej, bez wymaganej dokumentacji na podstawie odrębnych przepisów. Wszystkie ogródki i stoiska handlowe muszą być wyposażone w estetyczne pojemniki na odpady;
- w strefie „A”, „B” i „C” zakazuje się realizacji nowej zabudowy lub przebudowy dysharmonizującej z istniejącą historyczną i krajobrazową kompozycją przestrzenną.

d) handlu, promocji i informacji:

- w strefie „A” na terenie zabytkowych parków uzdrowiskowych: Parku im. Jana Pawła II, Parku 1000–lecia, Parku Moniuszki zakazuje się prowadzenia handlu obnośnego i obwoźnego.

Ponadto w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej przyjmuje się następujące wskaźniki terenów zielonych oraz powierzchnię nowo wydzielanych działek:

- w strefie „A”, gdzie odbywa się lecznictwo uzdrowiskowe, wskaźnik powierzchni terenów zielonych winien wynosić 75% powierzchni strefy, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek kształtuje się w granicach 0,12ha;
- w strefie „B” stanowiącej otulinę strefy „A” wskaźnik powierzchni terenów zielonych winien wynosić 55% powierzchni obszaru, a minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek budowlanych wynosi 0,08ha;
- w strefie „C” wskaźnik terenów zielonych powinien wynosić nie mniej niż 40%, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek wynosi 0,08ha.

Powyższe wskaźniki nie dotyczą nowo wydzielanych działek dla obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, takich jak: stacje redukcyjne, transformatorowe, przystanki, wiaty turystyczne i przystankowe, zatoki postojowe, urządzenia reklamowe itp., obiektów małej architektury oraz wydzielanych działek na poprawę warunków zagospodarowania przyległej nieruchomości.
Ustalenia statutu uzdrowiska, a także wszelkie jego późniejsze zmiany, w zakresie przebiegu stref oraz poszczególnych wymagań dla stref uzdrowiskowych są nadrzędne wobec ustaleń niniejszego studium dla terenów, których dotyczą, szczególnie w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, wymagań sanitarnych, ochrony przed hałasem, a także estetyki budynków, sklepów i zakładów usługowych oraz placówek kulturowych. Dlatego też dopuszczalne będzie uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania innych ustaleń dla terenów w granicach stref ochrony uzdrowiskowej niż określone w niniejszym studium, jeśli będą zgodne ze statutem uzdrowiska.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Na obszarze miasta i gminy Lądek Zdrój ochronie kulturowej na podstawie przepisów odrębnych podlegają:

- obiekty i obszary zabytkowe wpisane do rejestru zabytków województwa dolnośląskiego;
- stanowiska archeologiczne wpisane do spisu zabytków województwa dolnośląskiego;

Zestawienie obiektów w rejestrze zabytków, obiektów o walorach zabytkowych objętych ochroną konserwatorską w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obiektów małej architektury przedstawiają załączniki do niniejszego studium.
Rejestr zabytków oraz wykaz obiektów objętych ochroną konserwatorską w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego podlega sukcesywnej weryfikacji i uzupełnieniom. Wpisywanie i skreślanie z rejestru zabytków poszczególnych obiektów uznaje się za zgodne z ustaleniami studium.
Wykaz stanowisk archeologicznych na obszarze miasta i gminy Lądek Zdrój zamieszczono w podrozdziale 2.3. Stanowiska archeologiczne części I „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój” studium. W obrębie i sąsiedztwie występowania stanowisk archeologicznych wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z prowadzenie prac ziemnych wymagają pozwolenia w formie decyzji administracyjnej właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków oraz przeprowadzenia archeologicznych badań ratowniczych wyprzedzających lub towarzyszących inwestycji. Pozwolenia właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga ponadto zalesianie terenów na których występują udokumentowane stanowiska archeologiczne wraz z otoczeniem i uwarunkowane jest przeprowadzeniem archeologicznych badań ratowniczych.
Na podstawie „Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Lądek Zdrój” opracowanym przez Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu w 2000 roku usankcjonowano w zapisach obecnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego strefy ochrony konserwatorskiej, których zasięg i przedmiot ochrony podtrzymuje niniejsze studium:

a) **Strefa „A” – ścisłej ochrony konserwatorskiej**. W strefie „A” zakłada się bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej. Działania konserwatorskie w strefie „A” zmierzają do zachowania i uczytelnienia historycznego układu przestrzennego oraz do konserwacji jego głównych elementów: zabudowy, rozplano-

wania, przebiegu głównych ciągów komunikacyjnych, kompozycji wnętrz urbanistycznych, historycznych linii zabudowy, układów zieleni zabytkowej, kamiennej nawierzchni, małej architektury. Dąży się też do utrzymania historycznych podziałów własnościowych i sposobu użytkowania gruntów. Wszelka działalność inwestycyjna, budowlana, jak również przebudowy, remonty, adaptacje, dostosowywania do współczesnych funkcji, czy też rozbiórki oraz dokonywania podziałów nieruchomości znajdujących się w obszarze strefy, wymagają uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Należy dostosować nową zabudowę do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie sytuacji, skali, bryły i jej formy architektonicznej (podziałów architektonicznych, proporcji powierzchni murów i otworów, opracowania elewacji, kolorystyki) oraz nawiązywać formami współczesnymi i stosowanymi materiałami do lokalnej tradycji architektonicznej. Nowa zabudowa nie może dominować nad zabudową historyczną. Umieszczanie reklam lub innych tablic reklamowych nie związanych bezpośrednio z danym obiektem i stanowiących na obiekcie lub obszarze element obcy, jest bezwzględnie zabronione. Dopuszczalne jest umiejscawianie tablic informacyjnych lub szyldów sklepów i zakładów w miejscach na to wyznaczonych we właściwej, nie agresywnej formie. Strefa „A" jest równoznaczna ze strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej tak więc na wszelkie prace ziemne w jej obszarze wymagane jest uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego na prace archeologiczne i wykopaliskowe. Strefa „A" wyznaczona została dla następujących rejonów gminy:

- Lądek Zdrój – dzielnica śródmiejska z dwoma cmentarzami przy ul. Śnieżnej;
- Lądek Zdrój – dzielnica uzdrowiskowa;
- Lądek Zdrój – ruiny zamku Karpień;
- Kąty Bystrzyckie – zespół kościelny z cmentarzem;
- Konradów – zespół kościelny z cmentarzem
- Konradów – zespół dworski;
- Orłowiec – zespół kościelny z cmentarzem;
- Orłowiec – dawny folwark „jesionowy dwór";
- Radochów – kościół z cmentarzem;
- Radochów – zespół dworski;
- Radochów – zespół pielgrzymkowy na Cierniaku;
- Skrzynka – kościół z cmentarzem;
- Trzebieszowice – kościół z cmentarzem;
- Trzebieszowice – zespół pałacowy z dawnymi folwarkami;
- Trzebieszowice – dwór i teren dawnego folwarku;
- Trzebieszowice – folwark z reliktami renesansowego dworu z barokowym spichlerzem.

b) **Strefa „B" – ochrony konserwatorskiej**. Działalność konserwatorska w strefie „B" zmierza do zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym przede wszystkim: zabudowy, układu dróg, podziału i sposobu zagospodarowania działek siedliskowych. Zmierza też do restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów. Na obszarze strefy „B" wprowadza się wymóg uzgadniania z wojewódzkim konserwatorem zabytków wszelkich działań inwestycyjnych, remontów, przebudów, rozbiórek oraz zmiany funkcji obiektów figurujących w ewidencji wojewódzkiej i gminnej, jak i wznoszenia nowych obiektów. Nowa zabudowa winna być zharmonizowana z historyczną kompozycją przestrzenno- architektoniczną w zakresie lokalizacji, rozplanowania, skali, ukształtowania bryły, w tym kształtu i wysokości dachu, formy architektonicznej, materiału oraz przy nawiązaniu do historycznej zabudowy poszczególnych miejscowości. Na terenie gminy Lądek Zdrój strefa „B" wyznaczona została w następujących miejscowościach:

- Lądek Zdrój – ciąg zabudowy ul. Wiejskiej oraz wylot ul. Kłodzkiej ze szpitalem i osiedlem z lat 20–tych XX wieku przy ul. Fabrycznej;
- Lądek Zdrój – zespół willowo – pensjonatowy w rejonie ul. Partyzantów;
- Konradów – część zabudowy wsi z reliktami okazalszej zabudowy;
- Trzebieszowice – dwie części wsi z okazalszą zabudową, w tym z zagrodami w czworobok.

c) **Strefa „K" – ochrony krajobrazu kulturowego**. Obejmuje ona obszar krajobrazu związanego integralnie z zespołem zabytkowym znajdującym się w jego otoczeniu lub obszary o charakterystycznym wyglądzie, ukształtowane w wyniku działalności człowieka. Działania konserwatorskie w strefie „K" obejmują restauracje zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego, ochronę krajobrazu naturalnego przestrzennie związanego z historycznym założeniem, ochronę form i sposobu użytkowania terenów takich jak: rozłogi pól, układ dróg, miedz, zadrzewień śródpolnych, alei, szpalerów, grobli, stawów, przebiegu cieków wodnych z zaleceniem utrzymania wykształconego sposobu parcelacji gruntów i formy użytkowania. Na obszarze strefy „K" wymagane jest uzgadnianie inwestycji z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Na terenie gminy Lądek Zdrój strefa „K" wyznaczona została w następujących miejscowościach:

- Lądek Zdrój – obejmuje całość miasta i jego najbliższe otoczenie, łącząc się ze strefą „K" wyznaczoną dla Orłowca, Radochowa i Trzebieszowic;

- Karpno – rejon kościoła i jego otoczenie w zasięgu dawnej zabudowy wsi;
- Kąty Bystrzyckie – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Konradów – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Lutynia – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Orłowiec – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Radochów – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Skrzynka – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Stójków – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Trzebieszowice – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Wojtówka – obejmuje całość wsi i jej otoczenie;
- Wrzosówka – obejmuje całość wsi i jej otoczenie.

d) **Strefa „W" – ochrony archeologicznej**. Strefa „W" obejmuje tereny o rozpoznanej zawartości stanowisk archeologicznych podlegających ochronie konserwatorskiej, a charakteryzujących się własną formą krajobrazową. Obiekty, dla których wyznaczono strefę „W" wyłączone są z wszelkiej działalności inwestycyjnej, która mogłaby naruszyć ich specyficzną formę. Na terenie gminy Lądek Zdrój strefa „W" obejmuje:
   - Lądek Zdrój – ruiny zamku Karpień;
   - Radochów – Jaskinia „Grota" Radochowska.

e) **Strefa „OW" – obserwacji archeologicznej**. Strefa „OW" obejmuje tereny miejscowości o wczesnej metryce historycznej o rozpoznanym i domniemanym występowaniu zabytków archeologicznych podlegających ochronie konserwatorskiej. Na terenie gminy Lądek Zdrój strefa „OW" obejmuje:
   - Lądek Zdrój – dla dawnej wsi w rejonie ul. Wiejskiej w granicach nowożytnego siedliska miejscowości o średniowiecznej metryce;
   - Kąty Bystrzyckie – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
   - Konradów – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
   - Lutynia – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
   - Orłowiec – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
   - Radochów – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
   - Skrzynka – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
   - Stójków – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
   - Trzebieszowice – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce;
   - Wojtówka – obszar wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce.

f) **Strefa „E" – ochrony ekspozycji zabytkowych układów**. Strefa ochrony ekspozycji układu zabytkowego obejmuje obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych o szczególnych wartościach krajobrazowych. Na terenie gminy Lądek Zdrój strefa „E" obejmuje:
   - teren wzdłuż drogi wojewódzkiej prowadzącej z Lądka Zdroju do Orłowca (widok ku miastu);
   - teren wzdłuż drogi powiatowej z Radochowa do Kątów Bystrzyckich (widok ku Trzebieszowicom);
   - teren południowych szlaków Gór Złotych ograniczających wieś Trzebieszowice od północy.

g) **Strefa ochrony zabytkowych układów zieleni kształtowanej**. Strefą tą objęte są wszystkie parki, cmentarze i aleje stanowiące najczęściej integralną część terenu w zasięgu stref: „A", „B" i „K".

Za zgodne z ustaleniami studium uznaje się wprowadzanie korekt ustaleń oraz granic stref ochrony konserwatorskiej w stosunku do zaproponowanych na rysunku studium, a także wprowadzanie nowych stref i rezygnację z istniejących pod warunkiem uzgodnienia zmian z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.1. Infrastruktura komunikacyjna

Układ komunikacyjny miasta i gminy Lądek Zdrój tworzą:

a) drogi wojewódzkie:
   - nr 390: Lądek Zdrój – Złoty Stok – Kamieniec Ząbkowicki,
   - nr 392: Żelazno – Lądek Zdrój – Stronie Śląskie – Bystrzyca Kłodzka;

b) drogi powiatowe na terenie miasta Lądek Zdrój:
   - ulica Zamenhofa,
   - ulica Graniczna,
   - ulica Konopnickiej,

- ulica Kościuszki,
- Plac Mariański,
- ulica Orla,
- ulica Ostrowicza,
- ulica Lipowa,
- ulica Kłodzka,
- ulica Ogrodowa;

c) drogi powiatowe poza miastem Lądek Zdrój:

- 3227D Droszków – Ołdrzychowice Kłodzkie
- 3228D Trzebieszowice – Bystrzyca Kłodzka
- 3249D przez wieś Orłowiec
- 3250D Granica państwa – Lądek Zdrój (ul. Zamenhofa i Graniczna) do DW nr 390
- 3251D Lądek Zdrój – Wojtówka – Wrzosówka – Lutynia – Lądek Zdrój do drogi nr 3250 D
- 3252D DW nr 392 – Radochów – Kąty Bystrzyckie – Lądek Zdrój
- 3253D przez wieś Radochów
- 3257D DW nr 392 – Konradów – Marcinków – Kamienna
- 3258D DW nr 392 – Skrzynka;

d) drogi gminne na terenie miasta Lądek Zdrój:

- 119791D Bema,
- 119792D Broniewskiego,
- 119793D Brzozowa,
- 119794D Ceglana,
- 119795D Cicha,
- 119796D Cienista,
- 119797D Fabryczna,
- 119845D Fiołkowa,
- 119846D Gerberów,
- 119798D Górzysta,
- 119799D Gwieździsta,
- 119800D Jadwigi,
- 119801D Plac Jagielloński,
- 119802D Kolejowa,
- 119803D Kopernika,
- 119804D Kosmonautów,
- 119805D Kościelna,
- 119847D Krokusów,
- 119806D Krótka,
- 119807D Langiewicza,
- 119808D Leśna,
- 119848D Makowa,
- 119809D Aleja Marzeń,
- 119810D Miła,
- 119811D Moniuszki,
- 119812D Nadbrzeżna,
- 119849D Niezapominajek,
- 119813D Paderewskiego,
- 119814D Plac Partyzantów,
- 119815D Polna,
- 119816D Powstańców Wielkopolskich,
- 119817D Przechodnia,
- 119818D Rataja,
- 119819D Rynek – droga wewnętrzna,
- -- 119820D Plac Skłodowskiej,
- 119821D Słodowa,
- 119822D Słoneczna,
- 119823D Słowackiego,
- 119824D Spacerowa,
- 119825D Plac Staromłyński,
- 119850D Stokrotek,
- 119851D Storczyków,
- 119826D Strażacka,
- 119827D Śnieżna,
- 119828D Świerczewskiego,

- 119829D Trzech Wieszczy,
- 119830D Węglowa,
- 119831D Wiosenna,
- 119832D Wiejska,
- 119833D Wolności,
- 119852D Wrzosowa,
- 119834D Zamkowa I,
- 119835D Zamkowa II,
- 119836D Zdrojowa,
- 119837D Zwycięstwa,
- 119838D Żwirki i Wigury;

e) drogi gminne poza miastem Lądek Zdrój:
119839D Trzebieszowice od DW nr 392 (przy Przychodni Zdrowia) do drogi powiatowej nr 3258,
119840D Trzebieszowice od DW nr 392 (przy Zamku) do drogi powiatowej nr 3258,
119841D Trzebieszowice od DW nr 392 (stary odcinek) do drogi gminnej nr 119984D (przy Zamku),
119842D Stójków droga przez wieś – od DW nr 392 do DW nr 392,
119843D Radochów odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową do skrzyżowania z drogą gminną (ul. Wiejska),
119844D Radochów odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową do skrzyżowania z DW nr 392;

f) pozostałe drogi wewnętrzne, transportu rolnego oraz drogi leśne;

g) linia kolejowa nr 332: Kłodzko – Lądek Zdrój – Stronie Śląskie

Określa się następujące kierunki rozwoju układu komunikacyjnego miasta i gminy Lądek Zdrój:

- budowa łącznika od drogi nr 392 (rondo) do drogi nr 390;
- remonty i modernizacje dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych celem dostosowania parametrów jezdni i nośności nawierzchni dróg do ruchu ciężkiego i pojazdów rolniczych, zwłaszcza w perspektywie dalszego rozwoju funkcji uzdrowiskowych, sportowych i rekreacyjnych;
- budowa dróg wewnętrznych do obsługi poszczególnych posesji oraz dojazdów do użytków rolnych;
- monitoring natężenia hałasu emitowanego przez pojazdy,
- modernizacja linii kolejowej i przywrócenie na niej ruchu pasażerskiego, alternatywnie wykorzystanie linii do innych rodzajów transportu (szynobusy, transport kołowy, trasy rowerowe).

Ponadto postuluje się na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego weryfikację przyjętych w dotychczasowych dokumentach planistycznych klas i parametrów dróg, stosownie do zakresu realizowanej przez nie obsługi. Dla tego też parametry dróg, w tym minimalne docelowe szerokości dróg w liniach rozgraniczających należy uzgadniać z zarządcami dróg.
Ze względu na szczególne uwarunkowania na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój dopuszcza się realizację dróg o obniżonych parametrach, szczególnie w zakresie minimalnej szerokości dróg w liniach rozgraniczających, a także zmianę klasy dróg w uzgodnieniu z zarządcą drogi. Za dopuszczalne uznaje się także etapowanie realizacji dróg oraz korektę ich przebiegów w stosunku do określonych na rysunku studium, celem ich dostosowania do warunków lokalnych związanych z ukształtowaniem terenu, sytuacją własnościową lub względami technicznymi.
Drogi określone na rysunku studium jako pozostałe drogi uzupełniające układ komunikacyjny gminy zaliczane są do dróg powiatowych (niektóre), gminnych oraz wewnętrznych. Drogi określone na rysunku studium jako drogi projektowane nie mają charakteru ustaleń studium. W sytuacjach uzasadnionych względami technicznymi, środowiskowymi lub ekonomicznymi dopuszcza się ustalanie dróg jako użytkowanych okresowo.
Dopuszcza się lokalizowanie ścieżek i tras rowerowych na terenie gminy, które docelowo powinny stanowić ważny element uzupełniający drogowy układ komunikacyjny i system tras turystycznych.
Dla terenów zainwestowania sąsiadujących z terenami kolejowymi należy uwzględnić wytyczne wynikające z przepisów odrębnych.
Ważnym elementem układu komunikacyjnego gminy jest przejście graniczne Lutynia-Travna, którego rozwój, w połączeniu z podniesieniem standardu komunikacyjnego na linii Kłodzko / Złoty Stok / Stronie Śląskie – Lądek Zdrój – Lutynia, zdecyduje o szerszym otwarciu gminy na współpracę z przygranicznymi miejscowościami czeskimi.
Szczególnym elementem układu komunikacyjnego gminy są wyciągi, w tym narciarskie. Niniejsze studium przewiduje rozbudowę istniejącego wyciągu w Lądu Zdroju na zboczu Trojaka, w celu przedłużenia terenów narciarskich oraz umożliwienia przejazdu na szczyt. Ponadto planuje się budowę wyciągów narciarskich w kompleksie Lutynia – Wojtówka.
W celu zapewnienia prawidłowej obsługi ruchu samochodowego należy zapewnić rozwój systemu parkingów i miejsc obsługi. Niniejsze studium dopuszcza lokalizację parkingów w terenach zabudowy, zarówno w postaci wydzielonych terenów, jak i towarzyszących miejsc parkingowych. W tym celu ustala się minimalne ilości miejsc parkingowych dla poszczególnych funkcji terenu:

- 1 miejsce parkingowe na 1 lokal mieszkalny w zabudowie mieszkaniowej,
- 2 miejsca parkingowe na każde 100m^2 powierzchni użytkowej w zabudowie usługowej.

Dopuszcza się ustanawianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wyższych współczynników minimalnych miejsc parkingowych, w szczególności dla terenów nowego zainwestowania.
Miejsca parkingowe należy zapewniać w obrębie danej nieruchomości. Dopuszcza się stosowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego odstępstw od tej reguły pod warunkiem, że w bezpośrednim sąsiedztwie przewidziany jest parking do obsługi tej funkcji, spełniający wymogi minimalnych ilości miejsc parkingowych.
W szczególności dla miasta Lądek Zdrój należy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zabezpieczyć tereny pod parkingi w celu obsługi podróżnych.

5.2. Infrastruktura techniczna

Na całym obszarze miasta i gminy Lądek Zdrój dopuszcza się lokalizowanie nie przewidzianych w studium urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej, w tym sieci dystrybucyjnych i przesyłowych. W szczególności dopuszcza się lokalizowanie urządzeń i obiektów stanowiących ekologiczne źródła zaopatrzenia w energię elektryczną.
Ustala się ogólne zasady uzbrojenia terenu w infrastrukturę techniczną:

- należy dążyć do sytuacji, w której wszystkie nowe liniowe elementy infrastruktury technicznej, poza przyłączami do poszczególnych obiektów, powinny być usytuowane pod ziemią (linie elektroenergetyczne niskiego i średniego napięcia oraz telefoniczne wyłącznie kablowe) oraz maja przebiegać w liniach rozgraniczających dróg i ulic, lub innych przestrzeniach publicznych, w uzgodnieniu z zarządcami dróg;
- w sytuacjach uzasadnionych względami technicznymi bądź bezpieczeństwa dopuszcza się przeprowadzenie sieci poza układem ulic pod warunkiem zachowania ustaleń przepisów odrębnych obowiązujących przy projektowaniu sieci;

Wszelkie inwestycje oraz zmiany w zakresie zaopatrzenia w ciepło, wodę, gaz, energię elektryczną, sieć telekomunikacyjną, odprowadzania ścieków oraz lokalizacji urządzeń technicznych wymagają uzyskania warunków technicznych od właściwych administratorów sieci.

5.2.1. Zaopatrzenie w wodę

W ramach zaopatrzenia w wodę ustala się docelowy rozwój sieci wodociągowych na terenach przewidzianych pod rozwój za wyjątkiem terenów do których doprowadzenie sieci jest nieuzasadnione ekonomicznie lub utrudnione ze względów technicznych. Przez wzgląd na szczególne uwarunkowania lokalne alternatywnym sposobem zaopatrzenia w wodę powinny być lokalne ujęcia wód oraz, zwłaszcza w przypadku zabudowy rozproszonej, studnie przydomowe. Znacząca ilość terenów, przeznaczona w obowiązujących planach miejscowych pod tereny zaopatrzenia w wodę, powinna być wystarczająca nawet w perspektywie rozwoju zainwestowania.
Alternatywnym rozwiązaniem jest utrzymanie okresowego dodatkowego zakupu wody w porach suchych (niżówek) od Gminy Stronie Śląskie z tamtejszych ujęć wodnych.
Ustala się ogólne zasady zaopatrzenia w wodę:

- zaopatrzenie w wodę dla celów bytowo-gospodarczych, przeciwpożarowych i grzewczych z ujęć wody z zachowaniem istniejących systemów wodociągowych z dalszą ich rozbudową i utrzymaniem;
- zaopatrzenie w wodę rozdzielczą siecią wodociągową prowadzoną w liniach rozgraniczających dróg, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, ze szczególnym uwzględnieniem warunków dostępności do wody dla celów przeciwpożarowych, pod warunkiem uzgodnienia prowadzenia sieci z odpowiednim zarządzającym drogą;
- w sytuacjach uzasadnionych dopuszcza się korzystanie z indywidualnych źródeł zaopatrzenia w wodę;
- dopuszcza się prowadzenie sieci poza liniami rozgraniczającymi dróg w uzgodnieniu z właścicielami nieruchomości, wymagane jest formalne ustalenie zasad dostępności sieci w sytuacjach awaryjnych lub w celu jej modernizacji;
- rozbudowę sieci na terenach nowego zainwestowania według warunków technicznych uzgodnionych z administratorem;
- ustala się obowiązek zabezpieczenia i ochrony istniejących i projektowanych ujęć wody (studni głębinowych) na terenach rolnych i leśnych na całym obszarze miasta i gminy.

5.2.2. Odprowadzanie ścieków

Ustala się ogólne zasady odprowadzania i oczyszczenia ścieków bytowych i komunalnych:

- zakaz odprowadzania nie oczyszczonych ścieków do gruntu, cieków powierzchniowych oraz wód podziemnych;
- docelową realizację sieci kanalizacyjnej z odprowadzeniem do oczyszczalni ścieków na terenach przewidywanych do zbiorowego rozwiązania gospodarki ściekowej (szczególnie obszary zwartej zabudowy Lądka Zdroju, Trzebieszowic, Radochowa, Stójkowa);
- na pozostałych terenach, w tym terenach zlokalizowanych poza zwartymi układami miejscowości, ustala się lokalne lub indywidualne rozwiązania gospodarki ściekowej, w tym lokalizację przydomowych oczyszczalni ścieków dla poszczególnych budynków lub zespołów budynków;
- dla nieruchomości nie podłączonych do kanalizacji sanitarnej ustala się budowę szczelnych bezodpływowych zbiorników lub oczyszczalni przydomowych;
- dopuszcza się prowadzenie kanalizacji sanitarnej poza liniami rozgraniczającymi ulic w uzgodnieniu z właścicielami nieruchomości, wymagane jest formalne ustalenie zasad dostępności sieci w sytuacjach awaryjnych lub w celu jej modernizacji;
- rozbudowę zewnętrznej sieci kanalizacji sanitarnej w terenach istniejącej i planowanej zabudowy z zachowaniem odległości od innych sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizację zbiorczych kolektorów kanalizacyjnych z zachowaniem odległości od budynków zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ustala się ogólne zasady odprowadzania wód deszczowych:

- odprowadzanie wód opadowych z terenu do istniejącej i projektowanej sieci kanalizacji deszczowej, prowadzonej w liniach rozgraniczających dróg;
- dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych do cieków wód powierzchniowych, lokalną siecią kanalizacyjną, na warunkach określonych przez zarządcę cieku.

5.2.3. Zaopatrzenie w gaz

Siecią gazową objęte jest całe miasto Lądek Zdrój za wyjątkiem ulic: Langiewicza i Widok. System zaopatrujący gminę posiada rezerwy, umożliwiające przyłączenie do sieci wszystkich zainteresowanych odbiorców, którzy są przyłączani sukcesywnie według wystąpień o przyłączenie. W najbliższych latach planowane są następujące inwestycje rozwojowe, modernizacyjne i remontowe na terenie gminy Lądek Zdrój:

- Lądek Zdrój, ul. Fabryczna – zmiana lokalizacji stacji II stopnia;
- Lądek Zdrój, ul. Storczyków – rozbudowa sieci gazowej niskiego ciśnienia De 125 o długości około 122mb;
- Trzebieszowice – remont odcinka gazociągu podwyższonego średniego ciśnienia na długości około 600mb;
- odcinek: Lądek Zdrój – Stronie Śląskie – remont odcinka gazociągu podwyższonego średniego ciśnienia na długości około 5150mb.

Na terenie gminy, poza miastem Lądek Zdrój, korzystne warunki do gazyfikacji posiadają przede wszystkim wsie: Trzebieszowice, Radochów i Stójków, czyli miejscowości najludniejsze oraz leżące wzdłuż trasy gazociągu podwyższonego średniego ciśnienia PN 1,6MPa i średnicy DN 250mm relacji: Kłodzko – Lądek Zdrój – Stronie Śląskie.
Istniejące warunki techniczne i stan techniczny gazociągów pozwalają na rozbudowę sieci dystrybucyjnej dla potrzeb wszystkich zainteresowanych, którzy spełnią warunek opłacalności w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne. Opłacalność przedsięwzięcia uzależniona jest między innymi od zawarcia odpowiedniej ilości umów o przyłączenie do sieci gazowej oraz długości projektowanych gazociągów i przyłączy odpowiednich dla umożliwienia zaistnienia warunków technicznych przyłączenia.
Ewentualna przyszła budowa sieci gazowej dla odbiorców indywidualnych powinna być realizowana z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych, w szczególności w oparciu o:

- wnioski podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci gazowej posiadających tytuł prawny do korzystania z przyłączanego obiektu;
- sporządzony przez przedsiębiorstwo energetyczne plan rozwoju w zakresie sieci gazowej, uwzględniający wytyczne miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ograniczony do zadań, dla których istnieją warunki techniczne oraz ekonomiczne dostarczania paliwa gazowego.

Ustala się ogólne zasady zaopatrzenia w gaz:

- na terenach zainwestowanych oraz planowanych do zainwestowania dopuszczenie realizacji sieci gazowych przesyłowych lub rozdzielczych oraz lokalizacje stacji redukcyjno-pomiarowych w zależności od potrzeb – na warunkach określonych w przepisach odrębnymi oraz przez operatora sieci, po przeprowadzeniu analizy opłacalności tej inwestycji;
- dopuszczenie możliwości realizacji sieci gazowej jako towarzyszącej inwestycjom na terenach działek własnościowych inwestorów, z zapewnieniem dostępu do armatury i sieci gazowej;
- dopuszcza się budowę nowych sieci gazowych;

- dopuszcza się stosowanie indywidualnych zbiorników zaopatrzenia w gaz płynny, pod warunkiem spełnienia wymogów przepisów odrębnych.

5.2.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Istniejąca sieć elektroenergetyczna, w świetle przewidywanego rozwoju przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój, zwłaszcza planowanych inwestycji z zakresu lokalizacji wyciągów narciarskich, może wymagać rozbudowy w celu zapewnienia odpowiednich poziomów zaopatrzenia w energię elektryczną.
Ustala się ogólne zasady zaopatrzenia w energię elektryczną:

zaopatrzenie z istniejącej sieci elektroenergetycznej lub niekonwencjonalnych źródeł energii;

rozbudowę sieci elektrycznej wraz z niezbędnymi urządzeniami technicznymi według technicznych warunków przyłączenia, uzgodnionych z administratorem sieci;

w przypadku kolizji planowanego zagospodarowania terenu z istniejącymi liniami elektroenergetycznymi dopuszcza się ich przebudowę;

dopuszcza się budowę stacji transformatorowych;

dopuszcza się ustalanie strefy technicznej ograniczonego użytkowania umożliwiającą eksploatację sieci z uwzględnieniem dojazdu, wzdłuż przebiegu napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego i średniego napięcia.

5.2.5. Zaopatrzenie w energię cieplną

W zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się docelowo zaopatrzenie w ciepło w oparciu o indywidualne i grupowe instalacje zasilane gazem, energią elektryczną, innymi paliwami niskoemisyjnymi oraz poprzez niekonwencjonalne źródła energii.

5.2.6. Niekonwencjonalne źródła energii

Wśród niekonwencjonalnych źródeł energii szczególnie predysponowanych do wykorzystania na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój najważniejszymi są energia wodna, wody termalne oraz energia słoneczna.
Wykorzystanie energii wodnej powinno polegać na:

- odbudowie dawnych młynów wodnych na rzece Białej Lądeckiej;
- budowie małych elektrowni wodnych na rzece Białej Lądeckiej i jej dopływach, szczególnie w miejscach dawnych lokalizacji piętrzeń.

Wody termalne powinny być wykorzystywane w celach grzewczych.
Wykorzystanie energii słonecznej powinno sukcesywnie stać się wiodącym źródłem energii dla indywidualnego budownictwa.
Ze względu na istniejące uwarunkowania nie przewiduje się rejonów lokalizacji farm wiatrowych.

5.2.7. Telekomunikacja

W zakresie zaopatrzenia w sieć telekomunikacyjną ustala się rozbudowę istniejących sieci i urządzeń oraz budowę nowych, w zależności od zapotrzebowania, na warunkach określonych przez administratora sieci.
Dla lokalizacji inwestycji z zakresu telekomunikacji stosować należy przepisy odrębne.

5.2.8. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój powinna być prowadzona w oparciu o ustalenia aktualnie obowiązujących planu gospodarki odpadami lub odpowiadających zakresowi planu przepisów odrębnych.

6. OBSZARY ROZMIESZCZENIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Do planowanych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym zgodnie z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym Gminy Lądek Zdrój na lata 2004 – 2013 zalicza się do 2013 roku:

- rozbudowę i modernizację drogi al. Marzeń – ul. Zamkowa w Lądku Zdroju,
- remont i modernizację budynku remizy OSP w Lądku Zdroju wraz z adaptacją na Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- modernizację szkoły w Trzebieszowicach,
- rozbudowę i modernizację lokalnych ujęć wody w Lądka Zdroju,
- odbudowę kościoła pomocniczego p. w. Św. Rocha w Lądku Zdroju,

- rewitalizację Zabytkowych Parków wraz z modernizacją łączących je ciągów komunikacyjny w Lądku Zdroju,
- odbudowę nawierzchni i skrzyżowania ulicy Zamkowej o nr 119834 D, długość 0,235km i ulicy Cienistej o nr 119796, długość 0,078km, wraz z częściową odbudową sieci kanalizacji deszczowej,
- budowę hali sportowej w Lądku Zdroju,
- budowę ujęć wodnych na terenach wiejskich,
- termomodernizację Gminnego Przedszkola Publicznego przy ul. Paderewskiego w Lądku Zdroju, alternatywnie budowa nowego przedszkola,
- termomodernizację Szkoły Podstawowej przy ul. Kościelnej w Lądku Zdroju,
- odnowę wsi,
- odbudowę drogi gminnej o nr ewidencyjnym działki 262 we wsi Skrzynka, odcinek o długości 0,400km,
- odbudowę drogi gminnej o nr ewidencyjnym działek 135 i 134/1 we wsi Lutynia, odcinek o długości 0,821km,
- budowę sieci kanalizacji sanitarnej na ul. Kościuszki w Lądku Zdroju (od budynku nadleśnictwa do pensjonatu „Marianna”),
- budowę oświetlenia drogowego we wsi Skrzynka,
- budowę oświetlenia drogowego we wsi Konradów,
- budowę oświetlenia drogowego we wsi Radochów,
- budowę sieci wodociągowej na ul. Widok w Lądku Zdroju,
- modernizację wraz z termomodernizacją budynku Ratusza na ul. Rynek w Lądku Zdroju,
- rozbudowę monitoringu miejskiego.

Lista planowanych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym ma charakter otwarty i powinna być sukcesywnie weryfikowana w oparciu o aktualne zamierzenia inwestycyjne miasta i gminy Lądek Zdrój.

7. OBSZARY ROZMIESZCZENIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Do planowanych inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój zalicza się:

- inwestycje na obszarze drogi wojewódzkiej nr 390;
- inwestycje na obszarze drogi powiatowej nr 3249D;
- inwestycje na obszarze drogi powiatowej nr 3251D;
- inwestycje na obszarze drogi powiatowej nr 3252D;
- inwestycje na obszarze drogi powiatowej nr 3253D;
- inwestycje na obszarze drogi powiatowej nr 3257D;
- budowa łącznika od drogi nr 392 (rondo) do drogi nr 390;
- inwestycje na obszarze linii kolejowej nr 332 oraz reaktywacja połączeń pasażerskich;
- urzeczywistnienie koncepcji "Drogi Środsudeckiej";
- urzeczywistnienie koncepcji „Transgranicznego Szlaku Królewny Marianny Orańskiej”;
- ochrona przeciwpowodziowa na terenie zlewni rzeki Białej Lądeckiej ze szczególnym uwzględnieniem systemu małej retencji, zwłaszcza na terenach leśnych;

Wieloletni Plan Inwestycyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007–2013 w aktualnej liście zadań priorytetowych, jak również lista zadań rezerwowych, nie zawiera żadnego zadania, które miałoby być realizowane na terenie gminy Lądek Zdrój.

8. OBSZARY DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Biorąc pod uwagę fakt obowiązywania na praktycznie całym terenie miasta i gminy Lądek Zdrój miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obowiązek opracowania zmian tych planów będzie następował w przypadku podjęcia decyzji o lokalizacji nie uwzględnionych dotychczas inwestycji na obszarach dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe. Takimi obszarami będą w szczególności:

a) obszary przestrzeni publicznej:
   - nowe tereny dróg publicznych w ich pasach drogowych,
   - nowe tereny elementów infrastruktury technicznej,
   - nowe tereny obiektów administracji publicznej oraz publicznych szkół, przedszkoli, obiektów ochrony zdrowia, domów opieki społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych,
   - nowe tereny cmentarzy oraz publicznej zieleni urządzonej,
   - tereny planowanych obiektów i urządzeń służących ochronie przeciwpowodziowej;
b) tereny górnicze:
   - poszerzenie terenu przeznaczonego pod eksploatację kamieniołomu bazaltu w Lutyni (teren 9.1PG).

W przypadku lokalizacji nie przewidzianych w studium inwestycji, dla których sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe, a których lokalizacja nie jest sprzeczna z ustaleniami studium, obowiązek sporządzenia niezbędnej zmiany planu ustala się niezależnie od powyższych zapisów.

9. OBSZARY DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Planuje się sukcesywne opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wszystkich jednostek osadniczych, zmieniających obowiązujące obecnie dokumenty planistyczne, biorąc pod uwagę konieczność ich dostosowania do obecnych uwarunkowań prawnych i planistycznych, przy uwzględnieniu planowanych w niniejszym studium kierunków rozwoju przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój. Zgodnie z załącznikiem graficznym „Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego” do studium wyznaczono obszary na których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, szeregując je według priorytetu realizacji:

a) najwyższy priorytet:
   1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lądek Zdrój „Stary Zdrój – Lasy”, obejmujący obręby geodezyjne Stary Zdrój i Lasy w Lądku Zdroju;
   2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lądek Zdrój „Nowy Zdrój – Stare Miasto”, obejmujący obręby geodezyjne Nowy Zdrój i Stare Miasto w Lądku Zdroju;
   3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lądek Zdrój „Zatorze”, obejmujący obręb geodezyjny Zatorze w Lądku Zdroju;
b) bardzo wysoki priorytet:
   4) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Lutyni, obejmujący obręb geodezyjny Lutynia;
   5) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Wojtówki, obejmujący obręb geodezyjny Wojtówka;
   6) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Radochowa – część północna, obejmujący północną część obrębu geodezyjnego Radochów, do drogi wojewódzkiej nr 392;
   7) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Radochowa – część południowa, obejmujący południową część obrębu geodezyjnego Radochów, od drogi wojewódzkiej nr 392 włącznie;
c) wysoki priorytet:
   8) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Trzebieszowic – część północna, obejmujący północną część obrębu geodezyjnego Trzebieszowice, do drogi wojewódzkiej nr 392;
   9) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Trzebieszowic – część północna, obejmujący północną część obrębu geodezyjnego Trzebieszowice, do drogi wojewódzkiej nr 392;
   10) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Orłowca, obejmujący obręb geodezyjny Orłowiec;
   11) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Stójkowa, obejmujący obręb geodezyjny Stójków;
   12) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Konradowa, obejmujący obręb geodezyjny Konradów;
d) średni priorytet:
   13) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Skrzynki, obejmujący obręb geodezyjny Skrzynka;
   14) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Kątów Bystrzyckich, obejmujący obręb geodezyjny Kąty Bystrzyckie;
e) niski priorytet:
   15) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Karpna, obejmujący obręb geodezyjny Karpno;
   16) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Wrzosówki, obejmujący obręb geodezyjny Wrzosówka.

Tereny dla których proponuje się w studium sporządzenie przez miasto i gminę Lądek miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mogą być łączone lub dzielone przy uwzględnieniu charakterystycznych granic, które nie doprowadzą do utrudnień w gospodarowaniu przestrzenią.
Z uwagi na prawidłowe kształtowanie polityki przestrzennej na terenie miasta i gminy dopuszcza się zmianę priorytetów realizacji poszczególnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

10.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój nie znajdują się znaczące areały gruntów rolnych klas bonitacyjnych klas II-IIIb, szczególnie przydatnych dla celów rolniczych. Grunty najwyższych klas bonitacyjnych występują w obrębie Radochów, Skrzynka i Trzebieszowice, jak również na terenie miasta Lądek Zdrój.
Ze względu na istniejące uwarunkowania rolnictwo należy zaklasyfikować jako uzupełniającą funkcję gminy, dlatego też postuluje się rozwój rolnictwa w kierunku upraw ekstensywnych, rolnictwa ekologicznego i górskiego. Alternatywnym rozwiązaniem dla produkcji rolniczej jest prowadzenie gospodarstw agroturystycznych.

10.2. Zalesienia

W ramach studium określono tereny gruntów rolnych planowanych do zalesienia w obrębach geodezyjnych Skrzynka (nieruchomości zaliczone do terenów 12.1 i 12.4ZL), Trzebieszowice (nieruchomości zaliczone do terenów 14.1 – 14.4ZLp) oraz Wojtówka (nieruchomość zaliczona do terenu 15.1ZLp). Są to grunty wnioskowane do zalesienia przez Nadleśnictwo Lądek Zdrój oraz osoby prywatne.
Ponadto, zgodnie z zapisami rozdziału 2. „Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy" części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój" studium, dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych klas bonitacyjnych IV-VI.
Przeznaczając grunty rolne pod zalesienie nie można zapomnieć o zachowaniu unikalnych walorów krajobrazu, który tworzą między innymi użytki zielone. Enklawy łąk wśród lasów wzbogacają krajobraz.

10.3. Ochrona lasów

Ochronę lasów należy prowadzić jako racjonalną gospodarkę zasobami w oparciu o obowiązujące plany urządzenia lasów.
Nadrzędnym celem ochrony ekosystemów leśnych jest utrzymanie i odtwarzanie ich charakteru, zbliżonego do pierwotnego oraz naturalnego, a także prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej związanej z pozyskiwaniem drewna.

11. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój występują obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią. Obejmują one obszar międzywala oraz część obszarów odpowiadających zasięgowi zalewu powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia p=1%, zgodnie z informacjami zawartymi w „Studium ochrony przed powodzią Kotliny Kłodzkiej ze szczególnym uwzględnieniem miasta Kłodzka". Ponadto część obszarów odpowiadających zasięgowi zalewu powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia p=1% stanowią obszary wymagające ochrony przed zalaniem z uwagi na ich zagospodarowanie, wartość gospodarczą lub kulturową, przewidziane do ochrony wałami lub murami oporowymi. Zasięgi obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszarów wymagających ochrony przed zalaniem przedstawiono na rysunku studium.
Dla obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią należy uwzględnić wymagania wynikające z art. 40 oraz art. 82 ust. 2 ustawy Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 roku (t.j. Dz. U z 2005r. Nr 239, poz. 2019 z późniejszymi zmianami) zakazujące między innymi:

- lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody;
- prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania;

- wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych;
- sadzenia drzew lub krzewów, zmiany ukształtowania terenu;
- składowania materiałów oraz wykonywania innych robót i czynności, które mogłyby utrudnić ochronę przed powodzią oraz wpłynąć na pogorszenie jakości wód.

W strefach bezpośredniego zagrożenia powodzią wprowadza się zakaz lokalizowania budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Odstępstwo od zakazu jest możliwe jedynie przy spełnieniu warunków określonych w art. 82 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U z 2005r. Nr 239, poz. 2019 z późniejszymi zmianami).
W przypadku korekt granic obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszarów wymagających ochrony przed zalaniem w wyniku realizacji zadań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, w szczególności w wyniku opracowania szczegółowych koncepcji programowo-przestrzennych inwestycji, korektom podlegają ustalenia dla tych terenów:

- w przypadku zniesienia strefy bezpośredniego zagrożenia powodzią na terenie lub jego części, wykazanych w niniejszym studium jako tereny o dominującej funkcji zabudowy, dopuszcza się zabudowę tych terenów;
- w przypadku ustanowienia strefy bezpośredniego zagrożenia powodzią na terenie lub jego części, wykazanych w niniejszym studium jako tereny o dominującej funkcji zabudowy, postuluje się ustalanie zakazu zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi.

Do obszarów narażonych na niebezpieczeństwo usuwania się mas ziemnych na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój zalicza się tereny o nachyleniu zboczy przekraczającym 20%, niezabezpieczone skarpy cieków oraz skarpy drogowe i kolejowe. Aby wyeliminować ryzyko osuwisk należy przeprowadzać prace mające na celu zabezpieczenie skarp. Wprowadzanie zabudowy na tereny o nachyleniu zboczy przekraczającym 20% powinno wiązać się z wykonaniem stosownych dla danej inwestycji zabezpieczeń przed osuwiskami, w szczególności związanych z realizacją dojazdów.

12. OBIEKTY I OBSZARY DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój nie ma się obiektów i obszarów dla których wyznaczono lub wyznacza się w złożu kopalin filar ochronny.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój nie są zlokalizowane pomniki zagłady i ich strefy ochronne w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 1999r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 z późniejszymi zmianami).

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Do terenów wymagających przekształceń na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój należy przede wszystkim zaliczyć:

- linię kolejową,
- dworce,
- zabudowę folwarczną i pałacową,
- teren kamieniołomu bazaltu w Lutyni.

Ponadto działaniami w zakresie rewitalizacji obejmowane są zespoły zabudowy na terenach miejskich i wiejskich, z czego priorytetowo traktowane powinny być zespoły zabudowy o charakterze zabytkowym. Działania te znajdują odzwierciedlenie w Lokalnym Programie Rewitalizacji.
Procesem rekultywacji na terenie gminy należy przede wszystkim objąć teren kompostowni w obrębie Zatorze w Lądku Zdroju i kamieniołomu bazaltu w Lutyni, po zakończeniu funkcjonowania tych obiektów, w oparciu o projekty rekultywacji.
Rekultywacji należy sukcesywnie poddawać także tereny osuwisk erozyjnych oraz tereny zdegradowane, w tym grunty zniszczone w wyniku powodzi.

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Do terenów zamkniętych znajdujących się na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój zalicza się :

a) działkę ewidencyjną nr 351/2 w obrębie Nowy Zdrój w Lądku Zdroju, będącą własnością Skarbu Państwa pod zarządem trwałym Ministerstwa Obrony Narodowej – Rejonowego Zarządu Infrastruktury Wrocław, obecnie działka nie stanowi terenu zamkniętego i została przekazana do Agencji Mienia Wojskowego,

b) działki ewidencyjne nr 66/7, 66/13, AM-3, 297/2, 315/2, 320/1, 232, AM-10, 370 i 377 AM11 w obrębie Stary Zdrój w Lądku Zdroju, będące w trwałym zarządzie Ministerstwa Obrony Narodowej, ustanowione na podstawie decyzji Ministra Obrony Narodowej nr 38/MON z dnia 10.02.2017r. zmieniającej decyzje w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. MON z 2017 r., poz. 33)

c) działki ewidencyjne, przez które przebiegają linie kolejowe, uznane za tereny zamknięte decyzją nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005 roku w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. MI z dnia 14 października 2005 r. ze zm.):
   - nr 282 w obrębie geodezyjnym Radochów, o powierzchni 5,1000ha,
   - nr 131/3 w obrębie geodezyjnym Stójków, o powierzchni 3,1623ha,
   - nr 397 w obrębie geodezyjnym Trzebieszowice, o powierzchni 16,3300ha,
   - nr 130 w obrębie geodezyjnym Zatorze w Lądku Zdroju, o powierzchni 2,2535ha,
   - nr 14 w obrębie geodezyjnym Zatorze w Lądku Zdroju, o powierzchni 2,6938ha,
   - nr 17 w obrębie geodezyjnym Zatorze w Lądku Zdroju, o powierzchni 0,1362ha,
   - nr 293 w obrębie geodezyjnym Zatorze w Lądku Zdroju, o powierzchni 0,1784ha,
   - nr 78 w obrębie geodezyjnym Zatorze w Lądku Zdroju, o powierzchni 3,8027ha.

Dla terenów tych nie wyznacza się stref ochronnych.
Granice terenów zamkniętych określono na rysunku studium.

16. WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Przy opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać następujące wytyczne niniejszego studium:

- określone dla poszczególnych jednostek planistycznych funkcje terenów, w ramach dopuszczonych funkcji podstawowych i uzupełniających terenu, ulegają uściśleniu na etapie planu miejscowego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych, fizjograficznych, przyrodniczych, ekonomicznych, komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych;
- za zgodne z ustaleniami studium uznaje się zagospodarowanie w całości funkcją uzupełniającą terenów wydzielonych z jednostki planistycznej;
- dopuszcza się, uznając za zgodne z ustaleniami studium, utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia, sposobu zagospodarowania i zabudowy także na terenach, na których studium przewiduje inną funkcję;
- dopuszcza się rozbudowę istniejących obiektów z zachowaniem i kontynuacją funkcji pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi;
- linie rozgraniczające poszczególne jednostki planistyczne podlegają uściśleniu w planach miejscowych, przy uwzględnieniu lokalnych uwarunkowań, zwłaszcza szczegółów terenowych, granic ewidencyjnych nieruchomości oraz korekt niezbędnych do właściwego zagospodarowania terenu, szczególnie gdy korekta granic jest niezbędna dla właściwej obsługi komunikacyjnej lub wyposażenia w infrastrukturę techniczną;
- wielkość wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźnika powierzchni zabudowanej może być regulowana w planach miejscowych w zależności od lokalnych uwarunkowań i potrzeb kształtowania ładu przestrzennego, pod warunkiem nie przekraczania wartości granicznych wskazanych dla poszczególnych jednostek planistycznych;
- w przypadku zmiany w statucie uzdrowiska wartości granicznych wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźnika powierzchni zabudowanej dla terenów zlokalizowanych w strefach ochrony uzdrowiskowej dopuszcza się przyjmowanie do planów miejscowych zmienionych wartości;
- dopuszcza się ustalanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego minimalnej powierzchni działki budowlanej na której można realizować zabudowę dla działek istniejących, nie spełniających wymogów określonych dla poszczególnych jednostek planistycznych;
- określone na rysunku studium strefy dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej na terenach o dominującej funkcji terenów sportu i usług turystyki podlegają uściśleniu w zależności od lokalnych uwarunkowań i potrzeb kształtowania ładu przestrzennego, przy uwzględnieniu możliwości zapewnienia obsługi komunikacyjnej i infrastrukturalnej zabudowy;
- przepisy odrębne przyjęte po wejściu w życie studium, a odnoszące się do ustaleń studium, należy traktować jako nadrzędne w stosunku do niniejszego studium.

SŁOWNICZEK POJĘĆ

Ilekroć w zapisach studium jest mowa o:

- **rysunku studium** – należy przez to rozumieć załącznik graficzny nr 2 do uchwały, stanowiący graficzny zapis kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek Zdrój;
- **jednostce planistycznej** – należy przez to rozumieć teren określony w części graficznej studium, ograniczony liniami rozgraniczającymi i oznaczony symbolem;
- **przeznaczeniu podstawowym terenu** – należy przez to funkcję terenu przeznaczoną do lokalizacji w danym terenie, która powinna stanowić dominującą funkcję w obrębie danej jednostki planistycznej;
- **przeznaczeniu uzupełniającym terenu** – należy przez to rozumieć funkcję inną niż podstawowa, dopuszczoną do lokalizacji na danym terenie;
- **urządzeniach towarzyszących** – należy przez to rozumieć obiekty technicznego wyposażenia i infrastruktury technicznej, zaplecze parkingowe i garażowe (trwale związane z gruntem) oraz inne urządzenia pełniące służebną rolę wobec przeznaczenia podstawowego i uzupełniającego terenu;
- **wskaźniku powierzchni biologicznie czynnej** – należy przez to rozumieć udział procentowy powierzchni zajętej przez teren biologicznie czynny w ogólnej powierzchni działki budowlanej. Pojęcie terenu biologicznie czynnego należy rozumieć zgodnie z przepisami odrębnymi;
- **wskaźniku powierzchni zabudowanej** – należy przez to rozumieć udział procentowy sumy powierzchni zabudowanych przez budynki i budowle w ogólnej powierzchni działki budowlanej;
- **dominancie** – należy przez to rozumieć obiekt budowlany, jego część lub zespół obiektów budowlanych, który koncentruje uwagę obserwatora w pewnym obszarze ze względu na swoją wyróżniającą formę architektoniczną;
- **usługach / zabudowie usługowej** – należy przez to rozumieć działalności i obiekty w których prowadzona jest działalność w dziedzinach: handlu detalicznego i hurtowego, w tym obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży do 2000m^2, gastronomii, rzemiosła, szkolnictwa, zdrowia, kultury i rozrywki, sportu i rekreacji, obsługi komunikacji (w tym stacje naprawy i obsługi pojazdów mechanicznych, bazy transportowe i spedycyjne), instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, siedzib stowarzyszeń, związków, izb zawodowych i gospodarczych, jednostek projektowych i consultingowych, instytucji gospodarczych, środków masowej komunikacji i łączności oraz innych, których powyższe grupy nie dotyczą bezpośrednio, a mają charakter usługi, a także działalności rzemieślnicze.
- **zabudowie kubaturowej** – należy przez to rozumieć obiekty budowlane, za wyjątkiem tymczasowych obiektów budowlanych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg i obiektów małej architektury;
- **strefie dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej na terenach o dominującej funkcji terenów sportu i usług turystyki** – należy przez to rozumieć rejon określony na rysunku studium dla terenów oznaczonych symbolami US, UT i UT/US, w obrębie którego dopuszcza się lokalizację zabudowy kubaturowej związaną z funkcją terenu. Poza strefą dopuszczalne jest jedynie lokalizowanie innych urządzeń oraz zagospodarowanie terenu związane z funkcją, o ile ustalenia dla poszczególnych terenów nie stanowią inaczej;
- **przepisach odrębnych** – należy przez to rozumieć przepisy ustaw wraz z aktami wykonawczymi oraz ograniczenia w dysponowaniu terenem, wynikające z prawomocnych decyzji administracyjnych, a także plany i programy sporządzane na podstawie przepisów ustaw wraz z aktami wykonawczymi;

Nie zdefiniowane pojęcia należy rozumieć zgodnie z przepisami odrębnymi.

PODSUMOWANIE

Celem opracowania było sporządzenie dokumentu zawierającego uaktualnione dane na temat uwarunkowań i kierunków rozwoju poszczególnych funkcji miasta i gminy Lądek Zdrój. W studium uwzględniono wszystkie elementy zagospodarowania przestrzennego obszaru, opracowane w następujących działach: uzdrowisko, turystyka i rekreacja, leśnictwo, rolnictwo, mieszkalnictwo, usługi, przemysł, infrastruktura techniczna i komunikacja. Zwrócono uwagę także na szczególnie ważne dla omawianego obszaru zagadnienia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ustalono generalne zasady rozwoju układu przestrzenno – funkcjonalnego.
Podstawowe problemy, które poruszono to:

- stworzenie warunków dla koegzystencji funkcji ekologicznej i uzdrowiskowej z pozostałymi funkcjami rozwojowymi,
- stworzenie możliwości terenowych dla rozwoju funkcji mieszkaniowej i usługowej;
- zapewnienie warunków do rozwoju usług, w szczególności w zakresie obsługi ruchu turystycznego;
- określenie chronionych elementów środowiska przyrodniczego;
- uściślenie wymogów ochrony środowiska dla obszarów chronionych;

- określenie kierunków działań zmierzających do poprawy jakości środowiska we wszystkich jego elementach;
- podporządkowanie rozwoju funkcjonalnego i przestrzennego obszaru wymogom ochrony środowiska przyrodniczego oraz funkcji uzdrowiskowej terenu;
- rewaloryzacja zabytkowych zespołów ruralistycznych;
- modernizacja i rozwój układu komunikacyjnego;
- zapewnienie możliwości zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenu;
- uregulowanie gospodarki wodno – ściekowej;
- rozwiązanie problemu gospodarki odpadami.

SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Z zakresu rozwoju funkcjonalnego:

1) Dla funkcji ekologicznej: ochronę cennych przyrodniczo obszarów oraz zapewnienie możliwości kontynuacji i rozwoju funkcji ekologicznych.
2) Dla funkcji uzdrowiskowej: zapewnienie warunków dla rozwoju funkcji wraz z ochroną walorów uzdrowiskowych.
3) Dla funkcji turystycznej i rekreacyjnej: rozwój funkcji w oparciu o istniejące walory uzdrowiskowe, kulturowe i przyrodnicze.
3) Dla gospodarki leśnej: prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej w oparciu o ustalenia planów urządzenia lasów oraz stworzenie możliwości powiększania terenów leśnych w wyniku zalesienia.
4) Dla funkcji rolniczej: ekstensywne uprawy polowe z uwzględnieniem funkcji alternatywnych, takich jak usługi turystyki, w tym agroturystyki.
5) Dla funkcji mieszkaniowej: zachowanie rezerw terenowych pod rozwój tej funkcji we wszystkich podjednostkach osadniczych, podwyższenie jakości mieszkań komunalnych, uzupełnienie istniejącej zabudowy.
6) Dla funkcji usługowej: zachowanie rezerw pod budownictwo usługowe, rozwój lokalnych ośrodków usługowych z nastawieniem na obsługę mieszkańców.
7) Dla funkcji produkcyjnej i górniczej: rozwój terenów produkcyjnych jako funkcji uzupełniającej niższego rzędu w oparciu o wyznaczone tereny, racjonalne gospodarowanie złożami surowców, w tym zakończenie eksploatacji i rekultywacja złoża bazaltu w Lutyni.

Z zakresu ochrony środowiska i jego zasobów:

1) Ochroną obejmuje się ustanowione na terenie gminy formy ochrony przyrody.
2) Stwarza się możliwości kontynuacji i rozwoju funkcji ekologicznych.
3) Proponuje się stosowanie zabiegów minimalizujących negatywny wpływ na powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe, gleby oraz oddziaływanie hałasu, promieniowania elektromagnetycznego.
4) Prowadzenie działań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, ochrony zasobów surowców mineralnych i wód podziemnych.

Z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

1) Ochroną obejmuje się: obiekty i obszary zabytkowe wpisane do rejestru zabytków województwa dolnośląskiego, stanowiska archeologiczne, obiekty objęte ochroną konserwatorską w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
2) Ochrona szczególnie cennych kulturowo obszarów w strefach ochrony konserwatorskiej.

Z zakresu zagospodarowania i użytkowania terenu:

1) Infrastruktura komunikacyjna:
   - Poprawa stanu technicznego dróg poprzez modernizację.
   - Szczegółowe rozwiązania komunikacyjne oraz modernizacje dróg.
   - Modernizacja i przywrócenie ruchu na linii kolejowej.
   - Rozwój ścieżek rowerowych, tras i szlaków turystycznych.
   - Rozwój wyciągów narciarskich.
   - Zapewnienie niezbędnej ilości miejsc parkingowych.
2) Infrastruktura techniczna:
   - Uregulowanie gospodarki wodno – ściekowej.
   - Prowadzenie gospodarki odpadami w oparciu o założenia planu gospodarki odpadami.
   - Inwestycje związane z modernizacją stacji i linii energetycznych na terenie gminy.

- Rozwój systemów telekomunikacyjnych.
- Preferowanie ekologicznych źródeł energii cieplnej.
- Stworzenie warunków do rozwoju zaopatrzenia w energię z niekonwencjonalnych źródeł.
- Rozwój sieci gazowych.

Z zakresu kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

1) Rolnictwo jako uzupełniająca funkcja gminy.
2) Dopuszcza się zwiększenie lesistości gminy poprzez zalesienie gruntów najniższych klas bonitacyjnych oraz nieużytków.

LITERATURA

1) Baraniecki L, Bieroński J, Pawlak W, Tomaszewski J., Komentarz do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50000, arkusz M-33-58-D, Złoty Stok, Uniwersytet Wrocławski 1998.
2) Bieroński J, Pawlak W, Tomaszewski J., Komentarz do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50000, arkusz M-33-70-B, Stronie Śląskie, Uniwersytet Wrocławski 2002.
3) Baraniecki L, Bieroński J, Kuźniewski E, Pawlak W., Komentarz do Mapy Sozologicznej w skali 1:50000, arkusz M-33-58-D, Złoty Stok, Uniwersytet Wrocławski 1997.
4) Baraniecki L, Bieroński J, Kuźniewski E, Pawlak W., Komentarz do Mapy Sozologicznej w skali 1:50000, arkusz M-33-70-B, Stronie Śląskie, Uniwersytet Wrocławski 1997.
5) Biuro Planowania Przestrzennego s.c. w Kłodzku, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Lądek Zdrój, Lądek Zdrój – Kłodzko 1999 – 2000.
6) Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu, Program Małej Retencji Wodnej w Województwie Dolnośląskim, Wrocław 2006.
7) Eko – Efekt sp. z o.o., Program Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Lądek Zdrój, Warszawa 2005.
8) EKO – LOG sp. z o.o., Operat uzdrowiskowy dla gminy Lądek Zdrój.
9) Fatyga J, Górecki A., Kształtowanie granic rolno – leśnej i darniowo – polowej w Sudetach, Falenty 2001.
10) Fulica – Jankowski W., Inwentaryzacja Przyrodnicza Województwa Dolnośląskiego, gmina Lądek Zdrój, Wrocław 2002.
11) Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Warszawa 2000.
12) Państwowy Instytut Geologiczny, Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50000, arkusz Stronie Śląskie i Biela (934, 935), Warszawa 2004.
13) Państwowy Instytut Geologiczny, Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50000, arkusz Złoty Stok (902), Warszawa 2004.
14) Państwowy Instytut Geologiczny, Objaśnienia do Mapy Hydrogeologicznej Polski 1:50000, arkusz Stronie Śląskie (934), Warszawa 1998.
15) Państwowy Instytut Geologiczny, Objaśnienia do Mapy Hydrogeologicznej Polski 1:50000, arkusz Złoty Stok (902), Warszawa 2000.
16) Polska Akademia Nauk, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. S. Leszczyckiego, zespół autorski, Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Lądek Zdrój, Warszawa 2007.
17) Polsko – Czeska Komisja Międzyrządowa D.S. Współpracy Transgranicznej, zespół redakcyjny, Strategia Rozwoju Pogranicza Polsko – Czeskiego, Wrocław – Opole – Katowice 2000.
18) proGEO sp. z o.o., Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kłodzkiego na lata 2008 – 2011, Wrocław 2008.
19) proGEO sp. z o.o., Plan Gospodarki Odpadami dla Międzygminnego Związku Celowego w Kłodzku, Wrocław 2005.
20) Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu, Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Lądek Zdrój, Wrocław 2000.
21) Regioplan sp. z o.o., zespół autorski, Ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, Wrocław 2007
22) Starostwo Powiatowe w Kłodzku, Strategia Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2008 – 2015, Kłodzko 2008.
23) Studio Wydawnicze PLAN, Mapa Turystyczna 1:275000 Dolny Śląsk, Lasy Regionalnej Dyrekcji Lasów państwowych we Wrocławiu, Jelenia Góra – Wrocław 2004.
24) Studio Wydawnicze PLAN, Mapa Turystyczna 1:40000 Góry Złote, Góry Rychlebskie, Wrocław 2007.
25) Studio Wydawnicze PLAN, Mapa Turystyczna 1:40000 Masyw Śnieżnika, Góry Bialskie, Góry Złote, Krowiarki, Wrocław 2008.
26) Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Program Opieki nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego 2007 – 2011, Wrocław 2007.
27) Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego, Wrocław 2005.
28) Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej i Komunikacyjnej dla Województwa Dolnośląskiego, Wrocław 2006.

29) Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Program zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego, Wrocław 2002.
30) Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku, Wrocław 2005.
31) Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Wieloletni Program Inwestycyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013, Wrocław 2008.
32) Urząd Statystyczny we Wrocławiu, Podstawowe informacje ze spisów powszechnych: gmina miejsko – wiejska Lądek Zdrój, Wrocław 2003.
33) Urząd Statystyczny we Wrocławiu, Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego 2002, Wrocław 2003.
34) Urząd Statystyczny we Wrocławiu, Województwo Dolnośląskie 2007, Wrocław 2008.
35) Utex sp. z o.o., Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta i gminy Lądek Zdrój, Gliwice 2007.
36) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2007 roku, Wrocław 2008.
37) Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, Studium Zagospodarowania Przestrzennego Pogranicza Polsko – Czeskiego, Wrocław – Praga 2006.
38) Woś A., Klimat Polski, Warszawa 1999.
39) Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego, Strategia Rozwoju Gminy Lądek Zdrój na lata 2004 – 2013, Lądek Zdrój 2004.
40) Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Wrocław 2002.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1. Wykaz obiektów i obszarów na terenie miasta Lądek Zdrój wpisanych do rejestru zabytków oraz objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego [źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegatura w Wałbrzychu, 2010]

LP	OBIEKT / OBSZAR	ULICA	NR	ROK BUDOWY	NR REJESTRU	DATA
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
➢	**ośrodek historyczny miasta**				**356**	**25.11.1956**
➢	**kościół paraf. p.w. Narodzenia NMP**	**Kościelna**		**1692-1742, 1797, 1815r.**	**1073**	**25.02.1964**
➢	plebania	Kościelna	24	XVIII w., 1890 r.		
➢	**kaplica p.w. św. Jerzego**	**Ostrowicza**		**1958 r.**	**1197/Wł**	**4.09.1986**
➢	**kościół pomoc. p.w. NMP Na Pustkowiu**	**Lipowa**		**1688r., pocz. XIXw.**	**1974**	**22.12.1971**
➢	**kościół pomoc. p.w. św. Rocha**	**Śnieżna**	**10**	**1678r., XVIIIw.**	**1332**	**3.08.1965**
➢	cmentarz przy kościele p.w. św. Rocha	Śnieżna				
➢	mur z bramami I i II-cmentarz przy kościele p.w. św. Rocha	Śnieżna		XVIII, k. XIX w.		
➢	brama II-cmentarz przy kościele p.w. św. Rocha	Śnieżna		pocz. XIX w.		
➢	budynek bramny na cmentarzu przy kościele św. Rocha	Śnieżna		ok. 1910 r.		
➢	kaplica grobowa rodz.Schutter na cmentarzu przy kościele p.w. św. Rocha	Śnieżna		1857 r.		
➢	wozownia na karawan-cmentarz przy kościele p.w. św. Rocha	Śnieżna		pocz. XIX w.		
➢	cmentarz parafialny	Śnieżna				
➢	kaplica na cmentarzu parafialny	Śnieżna				
➢	brama - cmentarz parafialny	Śnieżna				
➢	kościół ewangelicki Salwatora	pl. Staromłyński		1846, 1929 r.		
➢	plebania ewangelicka, ob. dom mieszkalny	Zdrojowa	19	k. XIX, XX w.		
➢	kapliczka przydrożna	Langiewicza		2 poł. XIX w.		
➢	kapliczka przydrożna	Śnieżna		1903 r.		
➢	kapliczka przydrożna	Widok		XVIII/XIX w.		
➢	kapliczka przydrożna	Wiosenna		2 poł. XVIII w.		
➢	**zamek Karpień-ruina**	**Karpno**			**1330**	**3.08.1965**
➢	**ratusz**			**1739, 1872 r.**	**947/Wł**	**21.09.1983**
➢	poczta	Kościuszki	2	pocz. XX w. 1912 r.		
➢	**Katolickie Seminarium Nauczycielskie, ob. Centrum Kultury**	**pl. Staromłyński**	**5**	**1874 r.**	**48/A/01**	**29.06.2001**
➢	sala gimnastyczna w zespole Szkoły Nauczycielskiej (ob. sala gimnast. LO)	Zielona	19	XIX/XX w.		
➢	**Zakład Przyrodoleczniczy "Stary Jerzy"**	**Ostrowicza**		**1498, 1572r., XVIII, k. XIX, XXw.**	**948/Wł**	**21.09.1983**
➢	brama przy wejściu na dziedziniec ZPL "Jerzy"	Kościuszki		ok. 1917 r.		
➢	brama - dziedziniec ZPL "Jerzy"	Kościuszki		ok. 1917 r.		
➢	brama i mur oporowy z bud. d. emanatorium, ZPL "Jerzy"	Kościuszki		ok. 1917 r.		
➢	łącznik między ZPL " Stary Jerzy" a parkiem St. Moniuszki			3 ćw. XIX w.		
➢	**Zakład Przyrodoleczniczy Wojciech**	**pl. Mariański**	**13**	**1678, 1840, 1878 - 1880r.**	**1986**	**22.12.1971**
➢	**Dom Spotkań Towarzyskich, ob. Dom Zdrojowy w zespole zabudowań zdrojowych**			**1782, 1852, 1900 - 1902, 1922 r.**	**1204/Wł**	**4.09.1986**
➢	**pijalnia wód w zespole zabudowań zdrojowych**			**1842, po 1905 r.**	**1204/Wł**	**4.09.1986**
➢	**muszla koncertowa w zespole zabudowań zdrojowych**			**pocz. XX w. 1912 r.**	**1204/Wł**	**4.09.1986**
➢	**wieżyczka zegarowa w Parku Zdrojowym**	**Ostrowicza**		**1580 r.**	**1202/Wł**	**4.09.1986**
➢	**park 1000-lecia**				**675/Wł**	**4.10.1977**
➢	**park Moniuszki**				**677/Wł**	**4.10.1977**
➢	**d. park Centralny, ob. Park Zdrojowy im. Jana Pawła II**				**678/Wł**	**4.10.1977**
➢	Szpital Miejski	Kłodzka	30			
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
➢	Szpital Miejski	Kłodzka	33	k. XIX w.		

➢	Szpital Uzdrowiskowy"Barbara" (d. pałac Hoffmana)	Kościuszki	9	1 poł. XVIII, XIX, XX w.		
➢	Szpital Uzdrowiskowy"Adam"	Wolności	2	1864 r., XX w.		
➢	Szpital Uzdrowiskowy"Stanisław"	Wolności	2a	k. XIX, XX w.		
➢	Szpital Uzdrowiskowy"Józef"	Wolności	2b	k. XIX w.		
➢	Przychodnia Uzdrowiskowa"Tadeusz"	Kościuszki	32	pocz. XX w. 1912 r.		
➢	Łącznik (most)	Kościuszki	32	pocz. XX w.		
➢	Wyższy Dom Generalicji	Lipowa	5	1 poł. XIX, 2 poł. XIX w.		
➢	Sanatorium "Marzenie"	al. Marzeń	2	k. XIX, XX w.		
➢	Sanatorium	Paderewskiego	3	k. XIX w.		
➢	Sanatorium	Paderewskiego	4	k. XIX w.		
➢	Sanatorium	Paderewskiego	5	k. XIX, XX w.		
➢	Sanatorium	Paderewskiego	6	XIX/XX w.		
➢	oficyna (sauna z salą gimnastyczną)	Paderewskiego	6a	1902 r.		
➢	Sanatorium "Jan"	Paderewskiego	7	k. XIX, XX w.		
➢	Sanatorium	Przechodnia	6	k. XIX w.		
➢	Sanatorium	Przechodnia	7	k. XIX w.		
➢	Kupiecki dom wypoczynkowy, ob. Wojskowy Szpital Uzdrowiskowy (pawil.I)	Żwirki i Wigóry		1910 - 1914 r.		
➢	kawiarnia "Sielanka"	Moniuszki	2	pocz. XX w.		
➢	pawilon usługowy-kawiarnia "Kolorowa"	Kościuszki		pocz. XX w.		
➢	zajazd Radziwiłłów "Hotel de Pologne", ob. dom mieszkalny	Orla	2	1813 r., k. XIX w.		
➢	zajazd ob. dom wczasowy	Kościuszki	84	k. XIX w.		
➢	**pensjonat " Villa Barbara"**	**Leśna**	**4**	**1906 r.**	**1625/Wł**	**8.06.1998**
➢	d. stajnia z powozownią w zespole "Villa Barbara", ob. dom mieszkalny	Leśna	4a	1910 r.		
➢	mur z bramą wjazdową i wieżyczką	Leśna	4a	1910 r.		
➢	Budynek Straży Granicznej, ob. Komisariat Policji	Kłodzka	36	ok. 1930 r.		
➢	willa, ob. strażnica WOP	Bema	1	XIX/XX w.		
➢	willa, ob. sanatorium - Pawilon VII	Bema	2	1908, 1980 r.		
➢	dom mieszkalny	Bema	4	k. XIX, XX w.		
➢	willa, ob. sanatorium - Pawilon VI	Bema	5	k. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny, ob. sanatorium - Pawilon V	Bema	6	k. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	Bema	7	pocz. XX w.		
➢	willa myśliwska	Brzozowa	7	1938 r.		
➢	dom mieszkalny	Brzozowa	8	pocz. XX w.		
➢	dom mieszkalny	Cicha	9	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Cicha	10	ok. 1920 r.		
➢	dom mieszkalny	Cicha	11	ok. 1910 r.		
➢	dom mieszkalny	Cienista	5	ok. 1910 r.		
➢	dom mieszkalny	Cienista	6	3 ćw. XIX, 1 poł. XX w.		
➢	dom mieszkalny	Cienista	7	k. XIX w, ok. 1970 r.		
➢	willa	Górzysta	2	pocz. XX w., 1980 r.		
➢	dom mieszkalny	Górzysta	3	ok. 1910, ok. 1970 r.		
➢	willa	Górzysta	4	pocz. XX w.		
➢	dom mieszkalny	Górzysta	8	XIX/XX w.		
➢	willa	Graniczna	2	ok. 1920 r.		
➢	willa	Jadwigi	1	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	pl. Jagielloński	4	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kłodzka	1	1 poł. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kłodzka	2	ok. 1915 r.		
➢	**dom mieszkalny**	**Kłodzka**	**3**	**XVIII, 1900 r.**	**2029**	**25.05.1972**
➢	dom mieszkalny	Kłodzka	5	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kłodzka	6	k. XIX w.		
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***
➢	**dom mieszkalny**	**Kłodzka**	**8**	**pocz. XIX w.**	**2030**	**25.05.1972**
➢	dom mieszkalny	Kłodzka	22	XIX/XX w.		

➢	dom mieszkalny	Kłodzka	25	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kłodzka	27	1 poł. XIX w., ok. 1910 r.		
➢	dom mieszkalny	Kłodzka	28	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kłodzka	43	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kłodzka	30	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kłodzka	36	ok. 1930 r.		
➢	dom mieszkalny	Kłodzka	43	1905 r.		
➢	dom mieszkalny	Kłodzka	46	ok. 1910 r.		
➢	dom mieszkalny	Kłodzka	50	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Klonowa	9	pocz. XX w.		
➢	dom mieszkalny	Klonowa	17	1926 r.		
➢	dom mieszkalno-gospod.	Klonowa	25	k. XVI, k. XIX w.		
➢	stodoła	Klonowa	25	k. XIX w.		
➢	wozownia	Klonowa	25	pocz. XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kolejowa	1	1901 r.		
➢	budynek gospod.	Kolejowa	1	pocz. XX w.		
➢	dom mieszkalny, ob. leśniczówka Lasów Państwowych	Kolejowa	3	ok. 1920 r.		
➢	dom mieszkalny	Kolejowa	4	XIX/XX w.		
➢	willa	Konopnickiej	1	k. XIX w.		
➢	willa	Konopnickiej	2	pocz. XX w.		
➢	altana	Konopnickiej	2	pocz. XX w.		
➢	dom mieszkalny	Konopnickiej	4	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościelna	2	XVIII, 2 poł. XIX w.		
➢	**dom mieszkalny**	**Kościelna**	**4**	**XVIII, XX w.**	**1200/Wł**	**4.09.1986**
➢	**dom mieszkalny**	**Kościelna**	**6**	**2 poł. XVIII, XIX w.**	**1199/Wł**	**4.09.1986**
➢	**dom mieszkalny**	**Kościelna**	**8**	**2 poł. XVIII, XIX w.**	**1009/Wł**	**31.03.1983**
➢	**dom mieszkalny**	**Kościelna**	**10**	**pocz. XVIII, XX w.**	**1333**	**3.08.1965**
➢	dom mieszkalny	Kościelna	12	k. XIX, XX w.		
➢	**dom mieszkalny**	**Kościelna**	**16**	**1739, XX w.**	**1334**	**3.08.1965**
➢	**dom mieszkalny**	**Kościelna**	**18**	**1800, XIX w.**	**1335**	**3.08.1965**
➢	dom mieszkalny	Kościelna	20	2 poł. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościelna	25	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościelna	27	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościelna	30	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościelna	35	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Krótka	1	k. XIX w., ok. 1920r.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	1	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	3	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	5	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	10	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	18	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	21	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	22	pocz. XX w.		
➢	willa	Kościuszki	23	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	23a	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	24	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	25	k. XIX, XX w.		
➢	oficyna mieszkalna	Kościuszki	26a	XIX/XX w.		
➢	willa	Kościuszki	27	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	30	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny, ob. sanatorium "Barbara"	Kościuszki	34	1927 r.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	36	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	38	XIX/XXw., ok.1920r.		
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	40	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	40a	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	44	k. XIX w.		

➢	dom mieszkalny	Kościuszki	46	k. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	48	k. XIX, XX w.		
➢	dom wypoczynkowy z salą imprez "Kameralna"	Kościuszki	48a	k. XIX w., ok. 1920 r.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	50	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	52	k. XIX w.		
➢	willa	Kościuszki	54	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	56	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	58	k. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	60	k. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	62 / 64	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	66	ok. 1910 r.		
➢	willa	Kościuszki	68	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	78	pocz. XX w.		
➢	dom mieszkalny	Kościuszki	82	pocz. XX w.		
➢	dom mieszkalno-gospod.	Langiewicza	13	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalno-gospod.	Langiewicza	19	2 poł. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	pl. Mariański	3, / 4	k. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	pl. Mariański	5, / 6	k. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	pl. Mariański	7, / 8	k. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	pl. Mariański	9, / 10	k. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	pl. Mariański	11	k. XIX w., 1980 r.		
➢	dom mieszkalny	pl. Mariański	12	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Leśna	1	k. XIX		
➢	willa	Leśna	2	pocz. XX w.		
➢	willa	Leśna	3	k. XIX		
➢	dom mieszkalny z halą	Lipowa	1	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Lipowa	2	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Lipowa	3	XIX/XX w.		
➢	willa	Łąkowa	1	ok. 1915 r.		
➢	dom mieszkalny	Łąkowa	5	1 poł. XIX w.		
➢	stodoła	Łąkowa	5	1 poł. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Łąkowa	7	k. XIX		
➢	stodoła	Łąkowa	7	pocz. XX w.		
➢	dom mieszkalny	Łąkowa	9	k. XIX		
➢	dom mieszkalny	al. Marzeń	2	k. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	al. Marzeń	3	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	al. Marzeń	10	ok. 1920 r.		
➢	dom mieszkalny	al. Marzeń	12	ok. 1910 r.		
➢	willa	Miła	1	pocz. XX w.		
➢	willa	Miła	2	XIX/XX w.		
➢	**willa**	**Miła**	**3**	**pocz. XX w.**	**1241/Wł**	**13.12.1988**
➢	dom mieszkalny	Moniuszki	3	k. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	Nadbrzeżna	7	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Ogrodowa	16	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Ogrodowa	18	k. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	Ogrodowa	20	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Ogrodowa	24	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Orla	1	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Ostrowicza	3	k. XIX w., 1910 r.		
➢	dom mieszkalny	Paderewskiego	1	k. XIX w.		
➢	willa, ob. żłobek	Paderewskiego	2	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Paderewskiego	5	k. XIX, XX w.		
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***
➢	dom mieszkalny	Paderewskiego	6	XIX/XX w.		
➢	oficyna	Paderewskiego	6a	1902 r.		
➢	dom mieszkalny	pl. Partyzantów	1	k. XIX w., ok. 1980 r.		
➢	willa	pl. Partyzantów	2	k. XIX w.		

➢	willa	pl. Partyzantów	3	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	pl. Partyzantów	4	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Polna	4	ok. 1910 r.		
➢	dom mieszkalny	Przechodnia	1	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Przechodnia	2	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Przechodnia	4	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Przechodnia	4a	k. XIX w.		
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**1**	**2 poł. XVIII, pocz. XX w.**	**1065**	**24.02.1964**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**2**	**2 poł. XVI, 1869 r.**	**1066**	**24.02.1964**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**3**	**1581, 1799, pocz. XX w.**	**1067**	**24.02.1964**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**4**	**XVI/XVII, 1 poł. XVIII, pocz. XX w.**	**992**	**28.09.1963**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**5**	**1 poł. XVIII, pocz. XX w.**	**1068**	**24.02.1964**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**6**	**poł. XVIII, pocz. XX w.**	**1069**	**24.02.1964**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**7**	**ok. 1600 r., 1 ćw. XVIII, XIX/XX w.**	**437**	**18.12.1958**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**8**	**1600 r., poł. XVIII, XX w.**	**438**	**18.12.1958**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**9**	**1600, 1 poł. XVIII, XX w.**	**439**	**18.12.1958**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**10**	**XVII, poł. XVIII, XIX/XX w.**	**1203/Wł**	**4.09.1986**
➢	dom mieszkalny	Rynek	11	XVIII w., 1902 r.		
➢	dom mieszkalny	Rynek	12	XIX/XX w.		
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**13**	**XVII, 1 ćw. XVIII, pocz. XX w.**	**993**	**30.09.1963**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**14**	**~XVIII, 1 poł. XIX w.**	**1070**	**24.02.1964**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**17**	**pocz. XX w.**	**1198/Wł**	**4.09.1986**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**18**	**XVIII, k. XIX w.**	**651/Wł**	**4.10.1977**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**19**	**XVIII, XIX/XX w.**	**651/Wł**	**4.10.1977**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**20**	**XVIII, ok. 1880 r.**	**651/Wł**	**4.10.1977**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**21**	**XVIII, pocz. XX w.**	**651/Wł**	**4.10.1977**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**22**	**pocz. XX w.**	**651/Wł**	**4.10.1977**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**23**	**XVIII, k. XIX w.**	**651/Wł**	**4.10.1977**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**24**	**1784r., lata 20 XXw.**	**651/Wł**	**4.10.1977**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**25**	**1603 r., XIX/XX w.**	**2031**	**25.05.1972**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**26**	**XVIII, pocz. XX w.**	**651/Wł**	**4.10.1977**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**27**	**XIX/XX w.**	**651/Wł**	**4.10.1977**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**28**	**XVIII, XX w.**	**651/Wł**	**4.10.1977**
➢	**dom mieszkalny**	**Rynek**	**29**	**XVIII, k. XIX w.**	**651/Wł**	**4.10.1977**
➢	**dom mieszkalny**	**Słodowa**	**1**	**1739 r., XIX w.**	**1201/Wł**	**4.09.1986**
➢	dom mieszkalny	Słodowa	1a	XVIII, XX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	3	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	5	k. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	6	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	8	2 poł. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	10	1 poł. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	11	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	12	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	13	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	14	k. XIX w.		
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***
➢	dom mieszkalny	Słodowa	15	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	17	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	23	k. XIX w., ok. 1920 r.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	25	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	31	ok. 1880 r.		

➢	dom mieszkalny	Słodowa	33	2 poł. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	35	ok. 1880 r.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	37	2 poł. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	Słodowa	39	ok. 1880, 1970 r.		
➢	dom mieszkalny	Słowackiego	2	2 poł. XIX, XX w.		
➢	willa	Spacerowa	1	k. XIX w.		
➢	willa	Spacerowa	2	k. XIX w.		
➢	willa	Spacerowa	3	k. XIX, XX w.		
➢	willa	Spacerowa	4	k. XIX w.		
➢	willa	Spacerowa	6	pocz. XX w.		
➢	dom mieszkalny	Spacerowa	7	k. XIX, XX w.		
➢	willa	Spacerowa	8	k. XIX w.		
➢	willa	Spacerowa	9	ok. 1880 r.		
➢	willa	Spacerowa	10			
➢	oficyna mieszkalna	Spacerowa	11	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	pl. Staromłyński	7	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Śnieżna	1	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Śnieżna	3	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Śnieżna	5	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Śnieżna	7	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Śnieżna	9	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Śnieżna	11	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Śnieżna	13	pocz. XIX, k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Śnieżna	14	XVIII, XIX, XX w., 1984 r.		
➢	dom mieszkalny	Świerczewskiego	bez nr	ok. 1920 - 1940 r.		
➢	willa	Świerczewskiego	bez nr	ok. 1920 - 1940 r.		
➢	dom mieszkalny	Trzech Wieszczy	1	ok. 1920 - 1930 r.		
➢	dom mieszkalny	Widok	1	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Widok	22	k. XIX w., ok. 1910 r.		
➢	dom mieszkalny	Wiejska	4	1919 r.		
➢	dom mieszkalny	Wiejska	9	XVIII/XIX, pocz. XX w.		
➢	dom mieszkalny	Wiejska	12	XVIII/XIX, k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Wiejska	29	pocz. XX w.		
➢	dom mieszkalno-gospod.	Wiejska	31	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalno-gospod.	Wiejska	37	poł. XIX w., 1933 r.		
➢	dom mieszkalny	Wiejska	39	2 poł. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Wiejska	51	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Wiejska	53	XVIII/XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalno-gospod.	Wiejska	55	XIX/XX w.		
➢	spichlerz	Wiejska	55	ok. 1870 r.		
➢	dom mieszkalno-gospod.	Wiejska	59	XIX/XX w.		
➢	willa	Wolności	1	XIX/XX w.		
➢	willa	Wolności	4	lata 20 XX w.		
➢	willa	Zamenhoffa	3	XIX/XX w.		
➢	**dom mieszkalny**	**Zamenhoffa**	**5**	**XIX/XX w.**	**1332/Wł**	**26.04.1991**
➢	dom mieszkalny	Zamenhoffa	7	XIX/XXw., ok. 1930r.		
➢	dom mieszkalny	Zamkowa	1	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Zamkowa	2	XIX/XX w.		
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***
➢	willa	Zamkowa	13	ok. 1910 r.		
➢	willa	Zamkowa	15	ok. 1910 r.		
➢	willa	Zamkowa	17	ok. 1920 r.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	1	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	2	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	3	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	4	k. XIX w.		

➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	5	ok. 1890 r.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	6	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	7	XIX/XX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	8	k. XIX w.		
➢	**dom mieszkalny**	**Zdrojowa**	**11**	**2 poł. XVI, XVIII, XIX, XX w.**	**1336**	**3.08.1965**
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	11	k.XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	14	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	16	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	18	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	20	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	30	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	32	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	34	2 poł. XIX, XX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	36	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Zdrojowa	38	k. XIX w.		
➢	dom mieszkalny	Zwycięstwa	1	ok. 1910 - 1920 r.		
➢	willa	Zwycięstwa	3	ok. 1915 r.		
➢	dom mieszkalny	Zwycięstwa	4	ok. 1910 - 1930 r.		
➢	willa	Zwycięstwa	6	ok. 1920 r.		
➢	dom mieszkalny	Zwycięstwa	7	ok. 1930 - 1940 r.		
➢	willa	Zwycięstwa	9	ok. 1910 - 1920 r.		
➢	willa	Zwycięstwa	11	ok. 1910 - 1930 r.		
➢	dom mieszkalny	Zwycięstwa	14	ok. 1910 - 1930 r.		
➢	dom mieszkalny	Zwycięstwa	24	ok. 1920 - 1930 r.		
➢	dom mieszkalny	Zwycięstwa	25	ok. 1920 - 1930 r.		
➢	willa (bez nr)	Zwycięstwa	bez nr	ok. 1920 - 1930 r.		
➢	willa (bez nr)	Zwycięstwa	bez nr	ok. 19210 - 1930 r.		
➢	willa	Żwirki i Wigóry	1	ok. 1920 r.		
➢	willa	Żwirki i Wigóry	3	ok. 1920 r.		
➢	willa	Żwirki i Wigóry	4	pocz. XX w.		
➢	willa	Żwirki i Wigóry	7	ok. 1920 r.		
➢	dom mieszkalny	Żwirki i Wigóry	8	ok. 1920 r.		
➢	budynek dworca kolejowego	Kolejowa		1912 r.		
➢	magazyn w zespole dworca kolejowego	Kolejowa		1912 r.		
➢	toalety w zespole dworca kolejowego	Kolejowa		1912 r.		
➢	wiata peronowa w zespole dworca kolejowego	Kolejowa		1912 r.		
➢	dom mieszkalny w zespole dworca kolejowego	Kolejowa	5	1912 r.		
➢	mostek na dopływie Białej Lądeckiej	Klonowa		XIX/XX w.		
➢	mostek nad potokiem	Kościuszki		pocz. XX w.		
➢	**most św. Jana na Białej Lądeckiej**	**Krótka**		**1565, 1783 r.**	**1975**	**22.12.1971**
➢	most na Białej Lądeckiej między	Widok a Ryn-kiem		ok. 1920 r.		
➢	most na Białej Lądeckiej	Paderewskiego		ok. 1920 r.		
➢	**budynek d. słodowni**	**Słodowa**	**41**	**1567, XVI/XVII w., 1924 r.**	**1232/Wł**	**16.06.1987**
➢	kotłownia z warsztatem	pl. Mariański	14	k. XIX w.		

Załącznik nr 2. Wykaz obiektów i obszarów na terenie gminy Lądek Zdrój wpisanych do rejestru zabytków oraz objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego [źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegatura w Wałbrzychu, 2010]

LP	MIEJSCO-WOŚĆ	OBIEKT / OBSZAR	ADRES	NR REJE-STRU	DATA	NOWA DECY-ZJA	DATA
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	**Kąty Bystrzyc-kie**	**kościół fil. p.w. św. Katarzyny**		**1331**	**3.08.1965**	**185/1331**	
2.	Kąty Bystrzyckie	cmentarz przykościelny (nieczynny)					
3.	Kąty Bystrzyckie	kostnica na cmentarzu przykościelnym					
4.	Kąty Bystrzyckie	mur cmentarny z bramami					

5.	Kąty Bystrzyckie	kapliczka przydrożna koło	3				
6.	Kąty Bystrzyckie	kapliczka przydrożna przy drodze do Lądka Zdroju					
7.	Kąty Bystrzyckie	dom mieszkalno-gospodarczy	6				
8.	Kąty Bystrzyckie	budynek gospodarczy	6				
9.	Kąty Bystrzyckie	dom mieszkalno-gospodarczy	10				
10.	Kąty Bystrzyckie	dom mieszkalny	13				
11.	Kąty Bystrzyckie	dom mieszkalno-gospodarczy	17				
12.	Kąty Bystrzyckie	dom mieszkalny	20				
13.	Kąty Bystrzyckie	dom mieszkalno-gospodarczy	23				
14.	Kąty Bystrzyckie	obora w zespole	23				
15.	Kąty Bystrzyckie	wozownia w zespole	23				
16.	Kąty Bystrzyckie	dom mieszkalno-gospodarczy	24				
17.	Kąty Bystrzyckie	dom mieszkalny, ob. gospodarczy	25				
18.	Kąty Bystrzyckie	dom mieszkalny	30				
19.	Kąty Bystrzyckie	bud. mieszkalno-gospodarczy w zespole	30				
20.	Kąty Bystrzyckie	dom mieszkalno-gospodarczy	32				
21.	**Konradów**	**kościół fil. p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego**		**1972**	**22.12.1971**	**187/1972**	**16.07.2003**
22.	Konradów	cmentarz przykościelny					
23.	Konradów	kaplica cmentarna na cmentarzu przyko-ścielnym					
24.	Konradów	plebania, ob. dom mieszkalny	27				
25.	Konradów	obora w zespole plebanii	27				
26.	Konradów	kapliczka przydrożna koło	50				
27.	**Konradów**	**dwór, ob. budynek mieszkalny**		**1973**	**22.12.1971**	**186/1973**	**16.07.2003**
28.	Konradów	bud. mieszkalno-gospodarczy w zespole dworskim					
29.	Konradów	obora w zespole dworskim					
30.	Konradów	budynek gospodarczy bramny I w zespole dworskim					
31.	Konradów	budynek gospodarczy bramny II w ze-spole dworskim					
32.	Konradów	budynek bramny z wozownią w zespole dworskim					
33.	Konradów	restauracja, ob.dom mieszkalny	30				
34.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	1				
35.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	3				
36.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	4				
37.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	7				
38.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	8				
39.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	9				
40.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	10				
41.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	17				
42.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	19				
43.	Konradów	bud. mieszkalno-gospodarczy w zespole	19				
44.	Konradów	dom mieszkalny	22				
45.	Konradów	zajazd, ob. magazyn	23				
46.	Konradów	dom mieszkalny	29				
47.	Konradów	dom mieszkalny	31				
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***
48.	Konradów	bud. gospodarczy, bramny w zespole	31				
49.	Konradów	bud. gospodarczy w zespole	31				
50.	Konradów	dom mieszkalny	34				
51.	Konradów	dom mieszkalny	35				
52.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	36				
53.	Konradów	dom mieszkalny	39				
54.	Konradów	dom mieszkalny, ob. gospodarczy	39				
55.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	40				
56.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	41				

57.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	44				
58.	Konradów	obora w zespole	44				
59.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	45				
60.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy z bramą	48				
61.	Konradów	dom mieszkalny	49				
62.	Konradów	dom mieszkalny	53				
63.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	54				
64.	Konradów	dom mieszkalny	55				
65.	Konradów	bud. mieszkalno-gospodarczy w zespole	55				
66.	Konradów	dom mieszkalny	56				
67.	Konradów	dom mieszkalny	58				
68.	Konradów	dom mieszkalny	64				
69.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy I	67				
70.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy II w zespole	67				
71.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	68				
72.	Konradów	stodoła	73				
73.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	74				
74.	Konradów	dom mieszkalny	75				
75.	Konradów	dom mieszkalny	77				
76.	Konradów	dom mieszkalny	79				
77.	Konradów	dom mieszkalny	80				
78.	Konradów	obora w zesople	80				
79.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	81				
80.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy I	83				
81.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy II w zespole	83				
82.	Konradów	dom mieszkalno-gospodarczy	85				
83.	Konradów	most na Konradowskim Potoku koło	13				
84.	Konradów	most na Konradowskim Potoku koło	74				
85.	Lutynia	kościół fil. p.w. św. Jana Nepomucena					
86.	Lutynia	kapliczka na północnym krańcu wsi					
87.	Lutynia	bud. mieszkalno-gospodarczy	3				
88.	Lutynia	bud. mieszkalno-gospodarczy I	7				
89.	Lutynia	bud. mieszkalno-gospodarczy II w zespole	7				
90.	Lutynia	dom mieszkalno-gospodarczy	8				
91.	Lutynia	dom mieszkalny	9				
92.	Lutynia	dom mieszkalny z bramą	11				
93.	Lutynia	bud. mieszkalno-gospodarczy I	12				
94.	Lutynia	bud. mieszkalno-gospodarczy II w zespole	12				
95.	Lutynia	wozownia w zespole	12				
96.	Lutynia	dom mieszkalny	13				
97.	Lutynia	dom mieszkalno-gospodarczy	15				
98.	Lutynia	dom mieszkalny	16				
99.	Lutynia	bud. gospodarczy w zespole	16				
100.	Lutynia	dom mieszkalno-gospodarczy	17				
101.	Lutynia	dom mieszkalno-gospodarczy	18				
102.	Lutynia	bud. administracyjno-socjalny w kamieniołomie	24				
103.	Lutynia	budynek ujęcia wody					
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***
104.	**Orłowiec**	**kościół fil. p.w. św. Sebastiana**		**911**	**31.07.1961**	**184/911**	**16.07.2003**
105.	Orłowiec	cmentarz przykościelny (nieczynny)					
106.	Orłowiec	kostnica na cmentarzu przykościelnym					
107.	Orłowiec	mur cmentarny					
108.	**Orłowiec**	**dwór, ob. ruina**	**4**	**970/Wł**	**8.12.1983**	**188/970/WŁ**	**16.07.2003**
109.	**Orłowiec**	**oficyna w zespole dworu**	**5**	**971/Wł**	**8.12.1983**	**189/971/WŁ**	**16.07.2003**
110.	Orłowiec	bud. bramny w zespole dworskim					

111.	Orłowiec	obora w zespole dworskim					
112.	Orłowiec	szkoła, ob.dom mieszkalny	21				
113.	Orłowiec	bud. Straży Granicznej I	38				
114.	Orłowiec	bud. Straży Granicznej II	38				
115.	Orłowiec	dom mieszkalno-gospodarczy	1				
116.	Orłowiec	dom mieszkalno-gospodarczy	10				
117.	Orłowiec	dom mieszkalno-gospodarczy	11				
118.	Orłowiec	dom mieszkalno-gospodarczy	12				
119.	Orłowiec	dom mieszkalno-gospodarczy	14				
120.	Orłowiec	dom mieszkalno-gospodarczy	15				
121.	Orłowiec	dom mieszkalno-gospodarczy	16				
122.	Orłowiec	dom mieszkalno-gospodarczy	17				
123.	Orłowiec	dom mieszkalny	30				
124.	Orłowiec	dom mieszkalno-gospodarczy	36				
125.	**Radochów**	**kościół paraf. p.w. św. Mikołaja**		**842**	**25.01.1961**	**183/842**	**16.07.2003**
126.	Radochów	mur kościelny z bramą					
127.	Radochów	cmentarz przykościelny (nieczynny)					
128.	Radochów	plebania					
129.	Radochów	obora w zespole plebanii					
130.	Radochów	stodoła w zespole plebanii					
131.	Radochów	kaplica pielgrzymkowa p.w. MB Wspomożenia Biednych					
132.	Radochów	schody do kaplicy pielgrzymkowej					
133.	Radochów	stacje drogi krzyżowej w zespole kaplicy pielgrzymkowej					
134.	Radochów	kapliczka przydrożna przy nr	1				
135.	Radochów	kapliczka przydrożna przy	83				
136.	Radochów	kapliczka przydrożna przy	102				
137.	Radochów	kapliczka przydrożna przy drodze do Kątów Bystrzyckich					
138.	**Radochów**	**dwór, ob. nieużytkowany**		**754**	**27.09.1960**	**182/754**	**16.07.2003**
139.	Radochów	oficyna dworska połączona z dworem					
140.	Radochów	obora w zespole dworskim					
141.	Radochów	baszta w zespole dworskim					
142.	Radochów	mur ogrodzeniowy					
143.	**Radochów**	**park dworski**		**674/Wł**	**4.10.1977**	**190/674/WŁ**	**16.07.2003**
144.	Radochów	szkoła podstawowa	104				
145.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	2				
146.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	3				
147.	Radochów	dom mieszkalny	5				
148.	Radochów	dom mieszkalny	6				
149.	Radochów	dom mieszkalny	8				
150.	Radochów	dom mieszkalny	10				
151.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	11				
152.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	12				
153.	Radochów	dom mieszkalny	20				
154.	Radochów	bud.gospodarczy w zespole	20				
155.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	21				
156.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	23				
157.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	25				
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***
158.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	28				
159.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	31				
160.	Radochów	dom mieszkalny	36				
161.	Radochów	dom mieszkalny	38				
162.	Radochów	dom mieszkalny ze sklepem	42				
163.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	43				
164.	Radochów	obora w zespole	43				
165.	Radochów	dom mieszkalny	44				

166.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	46				
167.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	58				
168.	Radochów	dom mieszkalny	61				
169.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	63				
170.	Radochów	dom mieszkalny	68				
171.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy I	69				
172.	Radochów	dom mieszkalny, ob. gospodarczy w zespole	69				
173.	Radochów	dom mieszkalny	74				
174.	Radochów	bud. mieszkalno-gospodarczy	75				
175.	Radochów	bud. mieszkalno-gospodarczy	76				
176.	Radochów	bud. mieszkalno-gospodarczy	82				
177.	Radochów	bud. mieszkalno-gospodarczy w zespole	83				
178.	Radochów	dom mieszkalny	83				
179.	Radochów	dom mieszkalny	84				
180.	Radochów	bud. mieszkalno-gospodarczy	85				
181.	Radochów	obora w zespole	85				
182.	Radochów	bud. mieszkalno-gospodarczy	86				
183.	Radochów	dom mieszkalny	87				
184.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy w zespole	87				
185.	Radochów	bud. mieszkalno-gospodarczy	95				
186.	Radochów	bud. mieszkalno-gospodarczy	100				
187.	Radochów	dom mieszkalny	105				
188.	Radochów	dom mieszkalny	106				
189.	Radochów	bud. mieszkalno-gospodarczy	112				
190.	Radochów	stodoła w zespole	112				
191.	Radochów	bud. mieszkalno-gospodarczy	114				
192.	Radochów	dom mieszkalny	116				
193.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy, ob. gospodarczy w zespole	116				
194.	Radochów	dom mieszkalny	123				
195.	Radochów	bud. mieszkalno-gospodarczy	125				
196.	Radochów	obora w zespole	125				
197.	Radochów	stodoła w zespole	125				
198.	Radochów	wozownia w zespole	125				
199.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	128				
200.	Radochów	dom Dróżnika	130				
201.	Radochów	dom Dróżnika	134				
202.	Radochów	dom mieszkalny	135				
203.	Radochów	dom mieszkalny	136				
204.	Radochów	bud. bramny w zespole	136				
205.	Radochów	stodoła w zespole	136				
206.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	137				
207.	Radochów	dom mieszkalny	145				
208.	Radochów	bud. gospodarczy w zespole	145				
209.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	146				
210.	Radochów	dom mieszkalno-gospodarczy	148				
211.	Radochów	młyn wodny, ob. nieużytkowany	109				
212.	Radochów	most na Białej Lądeckiej, obok dworu					
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***
213.	Rogóżka	wapiennik					
214.	**Skrzynka**	**kościół fil. p.w. św. Bartłomieja**		**1978**	**22.12.1971**	**191/1978**	**16.07.2003**
215.	Skrzynka	cmentarz przykościelny (nieczynny)					
216.	Skrzynka	mur cmentarny z bramą					
217.	Skrzynka	st. dom rządcy, ob. dom mieszkalny w zespole folwarku	4				
218.	Skrzynka	n. dom rządcy, ob. dom mieszkalny w zespole folwarku	11				
219.	Skrzynka	dom mieszkalny w zespole folwarku	12				
220.	Skrzynka	dom mieszklany w zespole folwarku	13				

221.	Skrzynka	bud. gospodarczy w zespole folwarku					
222.	Skrzynka	lamus w zespole folwarku					
223.	Skrzynka	dom mieszkalny	6				
224.	Skrzynka	dom mieszkalny	7				
225.	Skrzynka	dom mieszkalno-gospodarczy	29				
226.	Skrzynka	dom mieszkalny	37				
227.	Skrzynka	dom mieszkalno-gospodarczy	41				
228.	Skrzynka	dom mieszkalny	44				
229.	Skrzynka	dom mieszkalny	46				
230.	Skrzynka	stodoła w zespole	46				
231.	Skrzynka	obora w zespole	46				
232.	Skrzynka	wozownia w zespole	46				
233.	Skrzynka	dom mieszkalno-gospodarczy	51				
234.	Skrzynka	dom mieszkalny	56				
235.	Skrzynka	dom mieszkalny	61				
236.	Skrzynka	dom mieszkalno-gospodarczy	66				
237.	Skrzynka	bud. gospodarczy w zespole	66				
238.	Skrzynka	leśniczówka	50				
239.	Stójków	kapliczka przydrożna koło domu	17				
240.	Stójków	Dom Wczasowy "Zacisze"	42				
241.	Stójków	dom mieszkalno-gospodarczy	14				
242.	Stójków	dom mieszkalny	17				
243.	Stójków	willa	21				
244.	Stójków	dom mieszkalny, ob. warsztat	23				
245.	Stójków	dom mieszkalno-gospodarczy	24				
246.	Stójków	dom mieszkalno-gospodarczy	25				
247.	Stójków	dom mieszkalny	28				
248.	Stójków	dom mieszkalny	30				
249.	Stójków	stodoła w zespole	30				
250.	Stójków	dom mieszkalno-gospodarczy	31				
251.	Stójków	dom mieszkalny	32				
252.	Stójków	willa, ob. schronisko "Skalnik"	36				
253.	Stójków	budynek stacji kolejowej PKP					
254.	Stójków	most na Białej Lądeckiej					
255.	**Trzebieszowice**	**kościół paraf. p.w. św. Andrzeja**		**2045**	**25.05.1972**	**192/2045**	**16.07.2003**
256.	**Trzebieszowice**	**plebania**		**2045**	**25.05.1972**	**192/2045**	**16.07.2003**
257.	Trzebieszowice	d. kostnica, ob. magazyn					
258.	Trzebieszowice	kaplica grobowa przy kościele					
259.	Trzebieszowice	cmentarz przykościelny					
260.	Trzebieszowice	mur cmentarny z bramą					
261.	Trzebieszowice	brama i schody w murze cmentarnym					
262.	Trzebieszowice	kapliczka przydrożna przy domu	57				
263.	Trzebieszowice	kapliczka przydrożna przy domu	83				
264.	**Trzebieszowice**	**dwór tzw. Rothenhof, ob. ruina**		**1392/Wł**	**28.12.1993**	**195/1392/WŁ**	**16.07.2003**
265.	**Trzebieszowice**	**budynek mieszk.-gosp. w zespole dworskim**		**1393/Wł**	**28.12.1993**	**196/1393/a-d/WŁ**	**16.07.2003**

1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
266.	**Trzebieszowice**	**spichlerz z częścią mieszkalną w zespole dworskim**		**1393/Wł**	**28.12.1993**	**196/1393/a-d/WŁ**	**16.07.2003**
267.	**Trzebieszowice**	**obora ze stodołą w zespole dworskim**		**1393/Wł**	**28.12.1993**	**196/1393/a-d/WŁ**	**16.07.2003**
268.	**Trzebieszowice**	**obora z mleczarnią w zespole dworskim**		**1393/Wł**	**28.12.1993**	**196/1393/a-d/WŁ**	**16.07.2003**
269.	Trzebieszowice	budynek mieszkalny z browarem					
270.	Trzebieszowice	stajnia, ob. warsztat					
271.	Trzebieszowice	hala przemysłowa					
272.	**Trzebieszowice**	**pałac tzw. Kamienny Dwór**		**654/Wł**	**19.07.1977**	**193/654/WŁ**	**16.07.2003**
273.	**Trzebieszowice**	**park pałacowy**		**654/Wł**	**19.07.1977**	**193/654/WŁ**	**16.07.2003**
274.	Trzebieszowice	browar, ob. bud. mieszkalno-gosp.					

275.	Trzebieszowice	suszarnia z cz. mieszkalną, ob. bud. mieszk.-gosp.	4				
276.	Trzebieszowice	oficyna gosp.	4a				
277.	Trzebieszowice	mur ogrodowy z bramami					
278.	Trzebieszowice	główna brama wjazdowa					
279.	Trzebieszowice	schody ogrodowe					
280.	Trzebieszowice	most parkowy					
281.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gosp. w zespole folwarku Oberhof	5				
282.	Trzebieszowice	dom mieszkalny ogrodnika w zespole folwarku Oberhof					
283.	**Trzebieszowice**	**dom mieszkalny w zespole folwarku Oberhof**	**2**	**18/A/00**	**17.05.2000**		
284.	Trzebieszowice	obora I w zespole folwarku Oberhof					
285.	Trzebieszowice	obora II w zespole folwarku Oberhof					
286.	Trzebieszowice	stodoła ze stajnią w zespole folwarku Oberhof					
287.	Trzebieszowice	stajnia w zespole folwarku Oberhof					
288.	Trzebieszowice	stodoła z kuźnią w zespole folwarku Oberhof					
289.	Trzebieszowice	dom mieszkalny nr 1 w zespole folwarku Frobelhof	1				
290.	**Trzebieszowice**	**spichlerz w zespole folwarku Frobelhof**		**1981**	**22.12.1971**	**194/1981**	**16.07.2003**
291.	Trzebieszowice	obora I w zespole folwarku Frobelhof					
292.	Trzebieszowice	obora II w zespole folwarku Frobelhof					
293.	Trzebieszowice	szkoła	150a				
294.	Trzebieszowice	Dom Ludowy	36				
295.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	3				
296.	Trzebieszowice	stodoła w zespole	3				
297.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	5				
298.	Trzebieszowice	bud. bramny w zespole	5				
299.	Trzebieszowice	stodoła w zespole	5				
300.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	8				
301.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	11				
302.	Trzebieszowice	bud. gospodarczy w zespole	11				
303.	Trzebieszowice	dom mieszkalny, ob. gospodarczy	16				
304.	Trzebieszowice	dom mieszkalny, ob. gospodarczy	22				
305.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	25				
306.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	27				
307.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	28				
308.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	29				
309.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	31				
310.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	32				
311.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	35				
312.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	39				
313.	Trzebieszowice	bud. gospodarczy w zespole	39				
314.	Trzebieszowice	dom mieszkalny, ob. ZOZ	46				
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***
315.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	47				
316.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	48				
317.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	50				
318.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy w zespole	50				
319.	Trzebieszowice	stodoła w zespole	50				
320.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	52				
321.	Trzebieszowice	stodoła w zespole	52				
322.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	54				
323.	Trzebieszowice	wozownia w zespole	54				
324.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	56				
325.	Trzebieszowice	bud. bramny w zespole	56				
326.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	68				

327.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	72				
328.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	74				
329.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	75				
330.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	79				
331.	Trzebieszowice	dom mieszkalny, SKR Radochów	81				
332.	Trzebieszowice	dom mieszkalny, ob. magazyn	81				
333.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	82				
334.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	83				
335.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy w zespole	83				
336.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	85				
337.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	88				
338.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	94				
339.	Trzebieszowice	dom mieszkalny, ob. gospodarczy	95				
340.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	98				
341.	Trzebieszowice	dom mieszkalny i restauracja	101				
342.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	103				
343.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	107				
344.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	109				
345.	Trzebieszowice	dom mieszkalny, ob. gospodarczy	111				
346.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	113				
347.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	114				
348.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	117				
349.	Trzebieszowice	bud. gospodarczy w zespole	117				
350.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	118				
351.	Trzebieszowice	bud. gospodarczy w zespole	118				
352.	Trzebieszowice	stodoła	121				
353.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	122				
354.	Trzebieszowice	obora w zespole	122				
355.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	127				
356.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	132				
357.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	133				
358.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	135				
359.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	144				
360.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	147				
361.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	148				
362.	Trzebieszowice	dom mieszkalny, ob. szkoła	150				
363.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	153				
364.	Trzebieszowice	dom mieszkalny, ob. gospodarczy	156				
365.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	159				
366.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	161				
367.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	165				
368.	Trzebieszowice	brama w zespole	165				
369.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	167				
370.	Trzebieszowice	bud. gospodarczy w zespole	167				
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***
371.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	171				
372.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	174				
373.	Trzebieszowice	dom mieszkalny	175				
374.	Trzebieszowice	dom mieszkalno-gospodarczy	180				
375.	Trzebieszowice	dworzec kolejowy					
376.	Trzebieszowice	dom mieszkalny w zespole dworca	97				
377.	Trzebieszowice	bud. gosp. w zespole dworca					
378.	Trzebieszowice	bud. WC w zespole dworca					
379.	Trzebieszowice	dom dróżnika	1				
380.	Trzebieszowice	dom dróżnika	106				
381.	Trzebieszowice	młyn, ob. garbarnia	15				
382.	Trzebieszowice	dom mieszkalny w zespole młyna	15				
383.	Trzebieszowice	wiadukt obok drogi do Konradowa					

384.	Trzebieszowice	most na Białej Lądeckiej na końcu wsi, w kierunku Ołdrzychowic					
385.	Wojtówka	kościół fil. p.w. św. Antoniego					
386.	Wojtówka	dom mieszkalny	2				
387.	Wojtówka	dom mieszkalno-gospodarczy	4				
388.	Wojtówka	dom mieszkalny	5				
389.	Wojtówka	dom mieszkalno-gospodarczy	6				
390.	Wojtówka	dom mieszkalno-gospodarczy	11				

Załącznik nr 3. Wykaz obiektów małej architektury na terenie miasta i gminy Lądek Zdrój, w tym wpisanych do rejestru zabytków [źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegatura w Wałbrzychu, 2010]

LP	MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	ADRES / LOKALIZACJA	NR	NR REJE-STRU	DATA	ZMIANA REJE-STRU
1.	Konradów	rzeźba- Ukrzyżo-wanie	nr 63 w pobliżu pawilonu sklep. i przystanku PKS	1			
2.	Konradów	rzeźba- św. Jan Nepomucen	przy drodze gł. w pobliżu nr.80 i mostu	1			
3.	Konradów	kapliczka pokutna	przy domu nr.22 ok.200 m poniżej kościoła	1			
4.	**Skrzynka**	**rzeźba św. Jan Nepomucen**	**nad strumieniem na posesji domu nr 46**		**B/1851/1-4, uchylona**	**18.09.2007**	**B/1972 z dn. 4.12.2008**
5.	Trzebieszowice	kapliczka pokutna	po wschodniej str. drogi do Skrzynki, ok. 300 m na północ od wsi				
6.	Trzebieszowice	rzeźba Ukrzyżowa-nie	przy parku pałacowym		B/1851/1-4, uchylona	18.09.2007	
7.	**Trzebieszowice**	**rzeźba św. Jan Nepomucen**	**przy drodze Kłodzko - Lądek Zdrój**	**dz. nr 731/3**	**B/1851/1-4, uchylona**	**18.09.2007**	**B/1954 z dn. 15.09.2008**
8.	**Trzebieszowice**	**rzeźba św. Jan Nepomucen**	**przy skrzyżowaniu drogi ze Skrzynki i drogi do pałacu**	**dz. nr 65/1**	**B/1851/1-4, uchylona**	**18.09.2007**	**B/1953 z dn. 15.09.2008**
9.	**Wojtówka**	**krucyfiks**	**przed wejściem głównym do kościoła fil. Św. Antoniego Pad-ewskiego**		**213/B/02/5**	**3.12.2002**	
10.	**Lądek Zdrój**	**Kolumna Trójcy Świętej**	**Rynek**	**1**	**B/1835/1-2**	**05.09.2007**	
11.	**Lądek Zdrój**	**pręgierz**	**Rynek**	**1**	**B/1835/1-2**	**05.09.2007**	
12.	**Lądek Zdrój**	**rzeźba - św. Jan Nepomucen**	**na moście św. Jana na rzece Biała Lądecka**		**B/1862**	**22.10.2007**	

17. ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY LĄDEK-ZDRÓJ

Podstawa sporządzenia zmiany studium:

1) Uchwala Nr LV/365/14 Rady Miejskiej Lądka-Zdroju z dnia 7 listopada 2014 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój.
2) Uchwały Nr X/60/ 1 5 z dnia 25 maja 2015 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr LV/365/ 14 Rady Miejskiej Lądka-Zdroju z dnia 7 listopad 2014 roku w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój,
3) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U . z 2022 r. poz. 503).
4) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U . nr 1 1 8. poz. 1233).
5) Ustawa z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594. ze zm.).
6) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm .).
7) Ustawa z dnia 27 kwietnia 200 l r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U . z 2013 r. poz. 1232 ze zm.).
8) Ustawa z dnia 3 lutego 1 995 o ochroni e gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 20 15 r. poz. 909).
9) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 ze zm.).
10) Ustawa z dnia 21 marca 1 985 o d rogach publicznych (Dz. U . z 20 15 r. poz. 460 ze zm.).
11) Ustawa z dnia 1 7 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 201 5r. poz. 520 ze zm.).
12) Ustawa z dnia 18 lipca 200 I r. Prawo wodne (Dz. U. z 20 15 '" poz. 469).
13) Ustawa z dnia 7 czerwca 200 I r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniem ścieków (Dz. U . z 201 5 r. poz. 1 39).

14) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 20 1 3 r. poz. 21 ze zm .).

15) Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399. ze zm.).

16) Ustawa z dnia I0 kwietnia 1 997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 20 1 2 '" poz. I 059 ze zm .).

17) Ustawa z dnia 1 1 lipca 20 14 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. I I O I).

18) Ustawa z dnia 2 1 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 20 1 5 r. poz. 782, ze zm.).

19) Ustawa z dnia 13 kwietnia 20 1 2 r. o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U . z 20 12 r. poz. 460);

20) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieni u informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 201 3 r. poz. 1235 ze zm .).

21) Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowisk ach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz.U. z 201 2 r. poz. 651 ze zm .).

22) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm.).

Materiały pomocnicze:

1) Inwentaryzacja przyrodnicza dla miasta i gminy Lądek-Zdrój, Fulica-Jankowski Wojciech. Wrocław 2002 rok na zlecenie Wojewody Dolnośląskiego

2) Informacje uzyskane 'w Urzędzie Miasta i Gminy Lądek-Zdrój.

3) Inwentaryzacja urbanistyczna terenu.

17. ZMIANY STUDIUM UCHWALONE PRZEZ RADE MIEJSKĄ LĄDKA-ZDROJU

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój (zmiana nr 1). Zmiana studium obejmuje teren położony na terenie miasta Lądek-Zdrój. dla którego występuje potrzeba dostosowania funkcji terenu do istniejących potrzeb Inwestorów

Planowanym zagospodarowaniem objęty jest obszar położony w obrębie ulicy Granicznej w Lądku-Zdroju we wschodnio-północnej części miasta.

W związku z wymogiem stosowania ujednoliconej wersji zmiany studium z obowiązującym studium oraz tym, iż wprowadzana zmiana dotyczy pojedynczego obszaru przyjęto to następujące rozwiązania:

- 'w tekście studium stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały zatwierdzającej zmianę jednostkowa zmiana umieszczana jest w rozdziale siedemnastym zmiany studium uchwalone przez Radę Miejską Lądka-Zdroju.
- na rysunek studium stanowiący załącznik nr 2 do uchwały zatwierdzający zmianę jest nanoszona zmiana planowanego przeznaczenia terenu.

17.1. 1. UWARUNKOWANIA

17.1.2 Uwarunkowania formalno - prawne.

1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój było uchwalone uchwałą nr L/376/ 10 Rady Miejskiej w Lądku-Zdroju z dnia 29 października 20I0 roku.

2) Dla przeprowadzenia zmiany w w/w studium została podjęta uchwala Nr LV/365/ 14 Rady Miejskiej Lądka-Zdroju z dnia 7 listopada 2014 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków i zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój zmienionej Uchwalą nr X/60/15/ z dnia 25 maja 2015 roku.

17.1.3. Położenie, dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie oraz uzbrojenie terenu.

Teren przeznaczony do zmiany studium stanowią łąki i pastwiska RIVb. RV. PsV, LV. RVI , enklawa leśna LsV oraz jeden obiekt budowlany na działce 150/1 . Obszar jest zlokalizowany na północny wschód od centrum uzdrowiska Lądek-Zdrój, przy drodze powiatowej nr 3250 (ulica Graniczna) biegnącej w kierunku Lutyni - do granicy państwa.

W obowiązującym studium teren został przeznaczony pod funkcję usług turystyki.

W zakresie uzbrojenia terenu – Istnieje możliwość przyłączenia do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej i telekomunikacyjnej.

17.1.4 Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony.

Przedmiotowy teren jest zróżnicowany pod względem rzeźby terenu i stanowi łąki, częściowo zadrzewione z pojedynczą zabudową. Jest położony w granicach Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego.

17.1.5 Stan środowiska w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

1) Przedmiotowy teren stanowi łąki i pastwiska nie wykorzystywane rolniczo. Jest zlokalizowany na obrzeżu zabudowy uzdrowiska i może stanowi kontynuację niezbędnego zainwestowania terenów miasta. Nie stanowi rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

2) Teren objęty granicami opracowania zmiany studium znajduje się w obszarze dorzecza Odry w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami - jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) Biała Lądecka od Morawki do Nysy Kłodzkiej o kodzie PLR W60008 I 21699, która stanowi część scalonej części wód Biała Lądecka (S00903). dla którego obowiązuje Ustawa Prawo wodne.

3) Północna część terenu objętego zmianą studium leży w granicach strefy "B" ochrony uzdrowiskowej. Natomiast teren od południa (działki nr 117, 123 i 124) znajduje się w strefie "A" ochrony uzdrowiskowej. Dla tych terenów obowiązuje ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych.
4) Teren objęty granicami zmian) studium częściowo leży w strefie "K" ochrony krajobrazu kulturowego (zgodnie z oznaczeniem na rysunku studium).

5) Teren nie jest narażony na niebezpieczeństwo powodzi.

17.1.6 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Teren objęty granicami zmiany studium w niewielkim zakresie leży w strefie "B" ochrony konserwatorskiej (zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium).

17.1.7Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia.

Na terenie opracowania nie występuje zabudowa mieszkaniowa.

17.1.8 Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Na terenie opracowania nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

17. 1.9. Potrzeby i możliwości rozwoju miasta.
Zmiana studium jest związana z potrzebą poszerzenia funkcji oraz obszaru zainwestowania. Przedmiotowa zmiana studium stworzy możliwość realizacji dalszych zamierzeń inwestycyjnych, a tym samym rozwoju miasta.

17.1.10. Stan prawny gruntów.

Tereny objęte zmianą studium stanowią własność prywatną i własność gminy Lądek-Zdrój, Skarbu Państwa i Federacji Związków Zawodowych.

17.1.11.Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Na terenie objętym granicami zmiany studium występują tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych:
1) w strefie "A" ochrony uzdrowiska
2) w strefie "B" ochrony uzdrowiska:
3) w granicach „Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego":
4) w strefie "B" ochrony konserwatorskiej;
5) w strefie "K" ochrony krajobrazu kulturowego:
6) w obszarze dorzecza Odry:
7) w granicach obszaru natura 2000 "Góry Złote"
8) w strefie ochrony pośredniej ujęć wody "Brzezinka" oraz "Aleja marzeń" i "Karpno" (2).

17.1.12. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

W związku z dużym urozmaiceniem rzeźby terenu oraz litologii lokalizacja zabudowy winna być poprzedzona dokumentowaniem geologiczno - inżynierskim.
17.1.13. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych.

Teren objęty zmianą studium znajduje się:

1) w granicach obszaru i terenu górniczego utworzonego dla złoża wód leczniczych "Lądek-Zdrój":

2) w obszarze najwyższej ochrony dla współwystępowania wód słodkich i mineralnych:

17.1.14. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.

Teren objęty granicami zmiany studium znajduje się w granicach terenu górniczego złóż wód leczniczych "Lądek-Zdrój".

17. 1.15. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno - ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.

Teren objęty zmianą studium jest dostępny komunikacyjnie. Po wschodniej stronie biegnie droga powiatowa w kierunku granicy państwa z Czechami. która łączy się z ulicą Graniczną biegnącą przez centralną część terenu objętego granicami opracowania. Teren posiada dostęp do komunalnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz sieci energetycznej i telekomunikacyjnej. Gospodarka odpadam i realizowana poprzez służby komunalne.

17.1.16. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Na przedmiotowym terenie nie występują zadania dla realizacji inwestycji celu publicznego.

17.2 KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

17.2.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenu.

Zgodnie z obowiązującymi ustaleniami "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój" (jednolity tekst i rysunek studium uchwalony uchwałą nr L/376/10 Rady Miejskiej w Lądku-Zdroju z dnia 29 października 2010 r.) teren objęty zmianą studium znajduje się w obszarze oznaczonym symbolem:

- 5.2.UT - tereny o dominującej funkcji usług turystyki z funkcją uzupełniającą: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi. ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi. obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej:
- 5.1. MP - teren) o dominującej funkcji pensjonatowej z funkcją uzupełniającą usług zdrowia, tereny usługi turystyki, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
- 5.5.R - funkcja podstawowa uprawy polowe.

Przedmiotowa zmiana studium uzupełnia i poszerza określoną w obowiązującym studiu m strukturę przestrzenną miasta w zakresie funkcji i obszaru: Teren UT położony w strefie "B" ochrony uzdrowiska poszerza się o funkcję usług zdrowia, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i funkcję parkingów ogólnodostępnych. Teren oznaczony symbolem MP położony w strefie "A" ochrony uzdrowiska przeznacza się pod funkcję zabudowy pensjonatowej z uzupełniającą funkcją mieszkaniową i usług turystyki. Tereny przeznaczone pod uprawy polowe w przedmiotowej zmianie przeznacza się w części pod funkcję zabudowy pensjonatowej oraz pod usługi turystyki.

17.2.2 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania, w tym tereny wyłączone spod zabudowy.

Dla terenów objętych granicami opracowania zmiany studium oznaczonych poniższymi symbolami ustala się:

1) UT - tereny o dominującej funkcji usług turystyki:
a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki:
b) funkcja uzupełniająca: tereny usług zdrowia, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej o niskiej intensywności oraz zabudowy z funkcją zamieszkania zbiorowego, tereny sport,. zieleni urządzonej i nieurządzonej, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi ogólnodostępne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej:
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę wynosi 3000m2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne. w tym poddasze użytkowe,
e) ustala się lokalizację parkingów ogólnodostępnych w zespołach do 50 miejsc postojowych;
f) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy wynosi 40 %:
g) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej wynosi 55% .
h) część działki nr 215 w obrębie jednostki UT sklasyfikowana wg mapy ewidencyjnej jako LsV - teren lasu - wyłącza się spod zabudowy.

2) MP - tereny o domin ującej funkcji pensjonatowej:
a) funkcja podstawowa : tereny zabudowy pensjonatowej:
b) funkcja uzupełniająca : tereny usług zdrowia. tereny usługi turystyki. funkcja mieszkaniowa realizowana wyłącznie jako funkcja towarzysząca (lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców obiektów) o powierzchni maksymalnej 50% powierzchni użytkowej obiektu, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe;
e) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy wynos i 40 %;
f) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej wynosi 55% .

17.2.3 Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.

1) Teren objęty granicami zmiany studium znajduje się w granicach "Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego" dla którego obowiązują zasady zagospodarowania i zakazy zawarte w Rozporządzeniu Nr 3/93 Wojewody Wałbrzyskiego na mocy uchwały Nr 35/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Wałbrzychu - Dziennik Urzędowy Wojewódzkiej Rady Narodowej w Wałbrzychu z dnia 09.11.1981 r. Nr 5. poz. 46.
2) Teren opracowania (od strony północno-wschodniej i południowo - wschodniej) leży w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty "Góry Złote" PLH 020096, dla którego obowiązują zapisy ustawy o ochronie przyrody.
3) Teren opracowania leży w obszarze dorzecza Odry dla którego obowiązuje ustawa prawo wodne.
4) Teren opracowania leży w granicach obszaru i terenu górniczego złóż wód leczniczych "Lądek - Zdrój" dla którego obowiązują przepisy odrębne.
5) Teren objęty granicami zmiany studium leży w strefie "A" i strefie "B" ochrony uzdrowiska "Lądek-Zdrój", dla których obowiązują zapisy Statutu Uzdrowiska Lądek-Zdrój oraz ustawa z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167 poz. 1399 ze zm.)
6) Dopuszczalny poziom hałasu dla terenów" UT obowiązuje jak dla strefy "B" ochrony uzdrowiska, dopuszczalny poziom hałasu dla terenów MP obowiązuje jak dla strefy "A" ochrony uzdrowiska zgodnie z przepisami odrębnymi
7) Obiekty istniejące i realizowane w obrębie terenu objętego zmianą studium nie mogą powodować ponad normatywnego obciążenia środowiska poza granicami terenu, do którego jego właściciel posiada tytuł prawny.
8) Ustala się zakaz lokalizacji przedsięwzięć zaliczonych do mogących zawsze znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko za wyjątkiem urządzeń i sieci telekomunikacji elektronicznej i teleinformatycznej.

17.2.4 Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej .

1. Teren objęty zmianą studium znajduje się w strefie "B" ochrony konserwatorskiej oraz strefie "K" ochrony krajobrazu kulturowego.
2. Na całym obszarze zmiany studium ustala się ochronę potencjalnych zabytków archeologicznych pozyskanych w trakcie robót ziemnych, budowlanych lub jako znaleziska przypadkowe, które podlegają ochronie prawnej na podstawie przepisów odrębnych. Postępowanie z takimi przedmiotami należy prowadzić z uwzględnieniem przepisów odrębnych.
3. Uwarunkowania konserwatorskie dla stref i obszarów objętych ochroną konserwatorską:
   a) w szczególności należy dążyć do zachowania zasadniczych elementów historycznego układu urbanistycznego, w tym przede wszystkim zespołów budowli, pojedynczych budynków i form zaprojektowanej zieleni, rozmieszczenia w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych. w tym ulic i sieci dróg:
   b) należy chronić krajobraz kulturowy, integralnie związany z zespołem urbanistycznym, jako przestrzeń historycznie ukształtowaną w wyniku działalności człowieka, zawierającą wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze;
   c) nowo powstająca zabudowa powinna być dostosowana do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i formy, inspirowana miejscową tradycją architektoniczną w zakresie technik, materiałów oraz form architektonicznych, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej:
   d) nie należy wprowadzać nowych dominant architektonicznych w obrębie układu urbanistycznego oraz stosować substandardowych materiałów wykończeniowych budynków, obcych tradycji architektonicznej;
   e) zabrania się stosowania okładzin PCV na elewacjach:
   f) zabrania się prowadzenia przewodów wentylacyjno-spalinowych po elewacjach budynków. zaleca się restauracje i modernizację techniczną obiektów o wartościach kulturowych.

17.2.5 Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

Zachowują się ustalenia studium w zakresie rozwoju systemu komunikacji i infrastruktury technicznej.
Ustala się obsługę komunikacyjną terenu z przyległych dróg z istniejących.
Podstawowy, istniejący układ komunikacyjny utrzymuje się bez zmian z wykorzystaniem istniejących sieci uzbrojeniowych i możliwości przyłączenia do istniejących sieci komunalnych - wodociągowej i kanalizacyjnej oraz sieci energetycznej i telekomunikacyjnej.

17.2.6 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym .

W granicach terenu objętego zmianą studium nie przewiduje się lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeni u lokalnym.

17.2.7 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponad lokalnym,.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego nie przewiduje się w granicach zmiany studium i inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponad lokalnym.
Dla teren u objętego zmianą studium nic występują szczegółowe zadania dla realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim.
17.2.8 Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych , w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości a także obszary rozmieszczenia obiektów kubaturowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m2 oraz obszary przestrzeni publicznej.
Teren zmiany studium nie wymaga sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.
Dopuszcza się przeprowadzanie scaleń i podziałów nieruchomości.
W granicach zmiany studium nie przewiduje się lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m2
W granicach zmiany studium przestrzeń publiczna znajduje się w liniach rozgraniczających dróg (ul. Graniczna).
12.2.9 Tereny, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.
Dla terenu objętego granicami zmiany studium przewidziane jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Tereny przeznaczone pod zainwestowanie stanowią grunty IV. V, i VI klasy, nie wymagają więc zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.
W granicach opracowania znajduje się część działki nr 215 sklasyfikowanej geodezyjnie jako LsV, dla której ustala się dotychczasowy sposób użytkowania. W związku z powyższym dla przedmiotowego terenu nie jest wymagana zmiana przeznaczenia gruntu leśnego na cele nieleśne.
17.2.10 Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
W granicach opracowania zmiany studium nie ma rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
17.2.11 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.
W granicach opracowania zmiany studium nic ma obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.
W związku z dużym urozmaiceniem rzeźby terenu oraz litologii powoduje że należy liczyć się z potencjalnym uruchomieniem procesów osuwiskowych.
Lokalizacja zabudowy winna być poprzedzona dokumentowaniem geologiczno – inżynierskim.
17.2.12 Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.
Teren objęty granicami zmiany studium znajduje się w granicach udokumentowanego złoża wód leczniczych "Lądek-Zdrój" oraz utworzonego dla eksploatacji tego złoża terenu górniczego i obszaru górniczego.
Na terenie miasta i gminy Lądek-Zdrój nie ma obiektów i obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.
17.2.13 Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące dla nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.
W granicach zmiany studium nic ma pomników zagłady: teren nie znajduje się w zasięgu stref ochronnych wyznaczonych dla obszarów pomników zagłady.
17.2.14 Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.
Teren zmiany studium nic wymaga przekształceń. rehabilitacji i rekultywacji. Zawarte w granicach zmiany studium tereny zostaną przeznaczone pod zainwestowanie.
17.2.15 Granice terenów zamkniętych i ich st ref ochronnych.
W granicach zmiany studium nie ma terenów zamkniętych; tereny nie leżą w zasięgu stref ochronnych terenów zamkniętych.
17.2.16 Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.
W granicach zmiany studium nie ma obszarów problemowych. Przyjęte w studium rozwiązanie projektowe uwzględnia wniosek zgłoszony przez inwestora.
17.2.17 Uzasadnienie oraz synteza ustaleń studium.
Dla określenia polityki przestrzennej Miasta i Gminy Lądek-Zdrój Rada Miejska Lądka-Zdroju przyjęła uchwałę Nr L/376/10 z dnia 29 października 2010 roku w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój".
Uchwałą nr LV/365/14 z dnia 7 listopada 2014 roku (zmienioną uchwałą nr X/60/ 15 z dnia 25 maja 2015 r. dotyczącą granic opracowania) Rada Miejska Lądka-Zdroju przystąpiła do opracowania zmiany w/w studium dla terenu położonego w rejonie ulicy Granicznej oznaczonego symbolem 5.2.UT - tereny o dominującej funkcji usług turystyki z funkcją uzupełniającą: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej; 5.1. MP - tereny o dominującej funkcji pensjonatowej z funkcją uzupełniającą usług zdrowia, tereny usługi turystyki, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej . 5.5.R - funkcja podstawowa uprawy polowe.
W opracowywanej zmianie studium przedmiotowe tereny oznaczono symbolem UT - teren zlokalizowany

w strefie "B" ochrony uzdrowiskowej i MP- tereny zlokalizowane w strefie uzdrowiskowej "A".
Teren UT poszerza się o funkcję usług zdrowia, mieszkalnictwa jednorodzinnego, wielorodzinnego o niskiej intensywności oraz o mieszkalnictwo zbiorowe i parkingi ogólnodostępne.
Teren MP przeznacza się na teren o dominującej funkcji zabudowy pensjonatowej z uzupełniającą funkcją usług turystyki usług zdrowia i mieszkalnictwa jako funkcji towarzyszącej funkcji podstawowej.
Z uwagi na położenie terenu objętego granicami opracowania na terenach położonych w granicach Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego, strefy "A" i "B" ochrony uzdrowiska. dorzecza Odry, wprowadza się zapisy dotyczące ograniczeń w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zgodnie z odpowiednimi przepisami odrębnymi. Wprowadza się zapisy dotyczące stref i obszarów objętych ochroną konserwatorską. Realizacja projektowanych zmian studium uzupełni i wzbogaci istniejące funkcje oraz uatrakcyjni część miasta objętego granicami opracowania.

18. ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY LĄDEK-ZDRÓJ. (Uchwała Nr XLIX/309/2017 Rady Miejskiej Lądka-Zdroju z dnia 30 listopada 2017 r.)

18.1 UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

18.1.1 Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.

Trzebieszowice

Obszar zlokalizowany pomiędzy droga Wojewódzką a nieczynną linią kolejową. Teren użytkowany rolniczo z zabudową zlokalizowaną gównie przy drodze wojewódzkiej oraz nielicznymi budynkami rozproszonymi po terenie.
W obowiązującym studium tereny posiadają przeznaczenie o symbolach: 14.1 - 14.2 R/UM, 14.7 RMU, 14.4 UM, 14.1 RM.
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Trzebieszowice Uchwała Nr XX/247/04 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 25 marca 2004 roku. Przeznaczenie:
MNUR - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, produkcja rolna z wyłączeniem przedsięwzięć dla których raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest lub może być wymagany, usługi nieuciążliwe, niezbędne obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, drogi wewnętrzne, ścieżki rowerowe, zabudowa letniskowa, inne zrealizowane przed wejściem planu w życie o ile są zgodne z przepisami szczególnymi.
RO - produkcja rolna, sadownicza lub ogrodnicza z wyłączeniem przedsięwzięć dla których raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest lub może być wymagany, łąki, pastwiska, nieużytki, lasy, niezbędne obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w tym drogi publiczne klasy drogi lokalnej lub dojazdowej, trasy turystyczne, punkty widokowe, ścieżki rowerowe, wody powierzchniowe, inne zrealizowane przed wejściem planu w życie o ile są zgodne z przepisami szczególnymi lub dopuszcza się lokalizację siedlisk pełniących funkcje produkcji rolnej, agroturystyki, rekreacyjne lub turystyczne na zwartych kompleksach gruntów o powierzchni większej niż 5 ha położonych: poza granicami Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego, na zboczach o spadku mniejszym niż 5%. Dopuszcza się odbudowę historycznej zabudowy siedliskowej.
MUU- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna lub wielorodzinna z zakazem wprowadzania zabudowy wielorodzinnej powyżej 8 lokali mieszkalnych w jednym budynku, usługi nieuciążliwe, usługi uciążliwe w tym stacje paliw, niezbędne obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, drogi wewnętrzne, ścieżki rowerowe, inne zrealizowane przed wejściem planu w życie o ile są zgodne z przepisami szczególnymi

Obszar położony przy drodze na Konradów. Teren zabudowany zabudową mieszkaniową, produkcyjną, zalesiony oraz użytkowany rolniczo. Istnieje możliwość przyłączenia do sieci elektroenergetycznej.
W obowiązującym studium tereny posiadają przeznaczenie o symbolach: 14.8-14.9 R, 14.1WH, 14.3 US,
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Trzebieszowice Uchwała Nr XX/247/04 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 25 marca 2004 roku. Przeznaczenie:
Ps - produkcja w tym produkcja rolna, składy, magazyny, usługi nieuciążliwe, usługi uciążliwe w tym stacje paliw, niezbędne obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, drogi wewnętrzne, ścieżki rowerowe, inne zrealizowane przed wejściem planu w życie o ile są zgodne z przepisami szczególnymi
MNUR - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, produkcja rolna z wyłączeniem przedsięwzięć dla których raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest lub może być wymagany, usługi nieuciążliwe, niezbędne obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, drogi wewnętrzne, ścieżki rowerowe, zabudowa letniskowa, inne zrealizowane przed wejściem planu w życie o ile są zgodne z przepisami szczególnymi.
RRP - zabudowa siedliskowa, produkcja rybacka, usługi sportu i rekreacji, produkcja rolna z wyłączeniem przedsięwzięć dla których raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest lub może być wymagany, agroturystyka, inne zrealizowane przed wejściem planu w życie o ile są zgodne z przepisami szczególnymi
OT-3 -zbiornik retencyjny. Po wykonaniu zbiornika retencyjnego dopuszcza się jego wykorzystywanie dla niekubaturowych urządzeń nieuciążliwych usług z zakresu sportu, wypoczynku i rekreacji wodnej polegających na realizacji: pomostów wędkarskich, kąpielisk, innych obiektów nawodnych sportowych, wypoczynkowych lub rekreacyjnych
US - wszelkie nieuciążliwe usługi z zakresu sportu i rekreacji z wyłączeniem zabudowy letniskowej, niezbędne obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, drogi wewnętrzne, ścieżki rowerowe, inne zrealizowane przed wejściem planu w życie o ile są zgodne z przepisami szczególnymi.
RO- produkcja rolna, sadownicza lub ogrodnicza z wyłączeniem przedsięwzięć dla których raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest lub może być wymagany, łąki, pastwiska, nieużytki, lasy, niezbędne obiekty infrastruktury

technicznej i komunikacyjnej w tym drogi publiczne klasy drogi lokalnej lub dojazdowej, trasy turystyczne, punkty widokowe, ścieżki rowerowe, wody powierzchniowe, inne zrealizowane przed wejściem planu w życie o ile są zgodne z przepisami szczególnymi lub dopuszcza się lokalizację siedlisk pełniących funkcje produkcji rolnej, agroturystyki, rekreacyjne lub turystyczne na zwartych kompleksach gruntów o powierzchni większej niż 5 ha położonych: poza granicami Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego, na zboczach o spadku mniejszym niż 5%. Dopuszcza się odbudowę historycznej zabudowy siedliskowej.

Obszar położony za rzeką Biała Lądecka. Obszar użytkowany rolniczo. Istnieje możliwość przyłączenia do sieci, elektroenergetycznej.
W obowiązującym studium tereny posiadają przeznaczenie o symbolach: 14.5 R
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Trzebieszowice Uchwała Nr XX/247/04 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 25 marca 2004 roku. Przeznaczenie:
RO - produkcja rolna, sadownicza lub ogrodnicza z wyłączeniem przedsięwzięć dla których raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest lub może być wymagany, łąki, pastwiska, nieużytki, lasy, niezbędne obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w tym drogi publiczne klasy drogi lokalnej lub dojazdowej, trasy turystyczne, punkty widokowe, ścieżki rowerowe, wody powierzchniowe, inne zrealizowane przed wejściem planu w życie o ile są zgodne z przepisami szczególnymi lub dopuszcza się lokalizację siedlisk pełniących funkcje produkcji rolnej, agroturystyki, rekreacyjne lub turystyczne na zwartych kompleksach gruntów o powierzchni większej niż 5 ha położonych: poza granicami Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego, na zboczach o spadku mniejszym niż 5%. Dopuszcza się odbudowę historycznej zabudowy siedliskowej.

Radochów
Tereny użytkowane rolniczo. Istnieje możliwość przyłączenia do sieci elektroenergetycznej.
W obowiązującym studium tereny posiadają przeznaczenie o symbolach:11.1RM, 11.1ML, 11.2 RMU, 11.2R, 11.14R, 11.15R, 11.3 - 11.5 RM,
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Radochów Uchwała Nr XVII/222/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 30 grudnia 2003 roku. Przeznaczenie:
RO - produkcja rolna, sadownicza lub ogrodnicza z wyłączeniem przedsięwzięć dla których raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest lub może być wymagany, łąki, pastwiska, nieużytki, lasy, niezbędne obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w tym drogi publiczne klasy drogi lokalnej lub dojazdowej, trasy turystyczne, punkty widokowe, ścieżki rowerowe, wody powierzchniowe, inne zrealizowane przed wejściem planu w życie o ile są zgodne z przepisami szczególnymi lub dopuszcza się lokalizację siedlisk pełniących funkcje produkcji rolnej, agroturystyki, rekreacyjne lub turystyczne na zwartych kompleksach gruntów o powierzchni większej niż 5 ha położonych: poza granicami Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego, na zboczach o spadku mniejszym niż 5%. Dopuszcza się odbudowę historycznej zabudowy siedliskowej
RP - zabudowa siedliskowa, produkcja rolna, agroturystyka, inne zrealizowane przed wejściem planu w życie o ile są zgodne z przepisami szczególnymi.
ML- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, indywidualna zabudowa letniskowa, niezbędne obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, drogi wewnętrzne, ścieżki rowerowe, inne zrealizowane przed wejściem planu w życie o ile są zgodne z przepisami szczególnymi
MNUR - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, produkcja rolna z wyłączeniem przedsięwzięć dla których raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest lub może być wymagany, usługi nieuciążliwe, niezbędne obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, drogi wewnętrzne, ścieżki rowerowe, zabudowa letniskowa, inne zrealizowane przed wejściem planu w życie o ile są zgodne z przepisami szczególnymi

Miasto Lądek-Zdrój
Obszar w rejonie ulic Konopnickiej i Granicznej w Lądku-Zdroju użytkowany jako użytki zielone, zadrzewienia i zalesienia. Istnieje możliwość przyłączenia do sieci wodociągowej, elektroenergetycznej, gazowniczej, kanalizacyjnej.
W obowiązującym studium tereny posiadają przeznaczenie o symbolach: 5.1 ZP/UT, ZP
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lądek-Zdrój przeznacza ten teren pod: UT – teren o dominującej funkcji usług turystyki, przeznaczone dla rozwoju usług turystyki (hotele, motele, pensjonaty, ośrodki wypoczynkowe), symbolem ZP – tereny o dominującej funkcji zieleni urządzonej oraz ZP/U - tereny o dominującej funkcji terenów zieleni urządzonej i usługowej.

Obszar w rejonie ulicy Kolejowej i byłego dworca kolejowego użytkowany rolniczo. W obowiązującym studium tereny posiadają przeznaczenie o symbolu:7.1 UM Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lądek-Zdrój przeznacza ten teren pod: zabudowę mieszkaniowo usługową.

Działka nr 58/2 położona w Lądku-Zdroju przy ul. Langiewicza jest zagospodarowana rekreacyjnie. W obowiązującym studium teren posiada przeznaczenie o symbolu: 4.1R- uprawy polowe. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lądek-Zdrój przeznacza ten teren pod: R – teren rolniczy.

Lutynia
Teren położony w Lutyni w części zabudowy i użytkowany rolniczo (łąki, pastwiska). Istnieje możliwość przyłączenia do sieci elektroenergetycznej. W obowiązującym studium teren posiada przeznaczenie o symbolu: 9.2 US - tereny sportu, funkcja uzupełniająca: istniejąca zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa, zieleń urządzona i nieurządzona, drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, teren przeznacza się pod lokalizację wyciągów narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą, użytkowanych głównie w okresie zimowym.

Stójków
Działka nr 30/1 położona w Stójkowie przy drodze wojewódzkiej w kierunku na Stronie Śląskie. Teren zadrzewiony (samosiejki). Istnieje możliwość przyłączenia do sieci elektroenergetycznej. W obowiązującym studium teren posiada przeznaczenie o symbolu: 13.4 R – uprawy polowe.

18.1.2 Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.
Ukształtowanie przestrzeni – tereny położone w bliskim sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Istniejąca zabudowa posiada charakter rozproszony na dużych działkach budowlanych. Obszary objęte zmianą studium stanowią naturalny kierunek rozwoju. Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą.

18.1.3 Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

18.1.4 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

18.1.5 Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.
Brak audytu krajobrazowego.

18.1.6 Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia.
Polityka przestrzenna wyrażona w obecnie obowiązującym Studium wykazała potrzebę dalszego rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego, dążenie do poprawy warunków życia mieszkańców gminy, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony walorów środowiska naturalnego i kulturowego. Gmina Lądek Zdrój to unikalne walory przyrodnicze połączone z tradycją lecznictwa uzdrowiskowego. Przedsiębiorczość mieszkańców i umiejętne gospodarowanie bogactwami tej ziemi służą rozwojowi gminy, tworzeniu najlepszych warunków kuracji i wypoczynku oraz przekazaniu następnym pokoleniom środowiska przyrodniczego w jak najlepszym stanie.

Potrzeby zmian w zakresie poprawy warunków i jakości życia mieszkańców, w tym zmian w strukturze zamieszkania:

- Rozwój rynku pracy - zmniejszenie poziomu bezrobocia – działanie priorytetowe
- Uatrakcyjnienie przestrzeni publicznych służących zaspokajaniu potrzeb w priorytetowy dziedzinie wypoczynku, rekreacji i sportu. Rozwój bazy kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej – działanie priorytetowe
- Modernizacja i rozbudowa domów pomocy społecznej – działanie priorytetowe
- Poprawa dostępności usług medycznych i rehabilitacyjnych – działanie priorytetowe
- Rozwój usług z zakresu turystyki, rekreacji, sportu i kultury – działanie priorytetowe
- Modernizacja i rozbudowa bazy oświatowej – działanie priorytetowe
- Poprawa stanu bezpieczeństwa na drogach – działanie priorytetowe
- Rozwój bazy lecznictwa uzdrowiskowego zamkniętego i otwartego priorytetowy Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej – działanie priorytetowe
- Wzrost atrakcyjności gminy dla rozwoju usług i zabezpieczenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe – działanie priorytetowe
- Zahamowanie procesu marginalizacji obszarów wiejskich – działanie priorytetowe

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje następujące zanieczyszczenia: dwutlenek azotu NO2, dwutlenek siarki SO2, benzen C6H6, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pył PM10, ozon O3, tlenek węgla CO. Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie, powinno być zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych;
- klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości
W badaniach przeprowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza za rok 2016, zgodnie z *Wytycznymi do rocznej oceny jakości*

powietrza w strefach wykonywanej wg zasad określonych w art. 89 ustawy - Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem wymogów dyrektywy 2008/50/WE i dyrektywy 2004/107/WE, przygotowanymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, pod kątem ochrony zdrowia wydzielono cztery strefy badań: aglomeracja wrocławska, miasto Legnica, miasto Wałbrzych, strefa dolnośląska. Teren miasta i gminy Lądek Zdrój znajduje się w strefie dolnośląskiej i pod kątem ochrony zdrowia ludzi odnotowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów benzo(a)pirenu B(a)P, pyłu PM 10 oraz ozonu, które zaliczono do klasy C. Wszystkie wyżej wymienione związki (oprócz benzo(a)pirenu B(a)P, pyłu PM10 i ozonu) w ocenie WIOŚ-u dotyczącej roku 2016 nie wykazywały przekroczeń, w związku z tym strefę dolnośląską należało zaliczyć do klasy A, która charakteryzuje się tym, iż stężenia zanieczyszczeń dla poszczególnych substancji na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych. Jedynie pod kątem występowania przekroczeń dla benzo(a)pirenu B(a)P, ozonu oraz pyłu PM10 strefę dolnośląską zaliczono do klasy C, na terenie której stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe. Klasyfikacja stref na podstawie kryteriów dotyczących ochrony roślin nie obejmuje obszarów miast, w związku z tym wydzielona została wyłącznie strefa dolnośląska, dla której nie zanotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów SO2, NO2 w powietrzu. Zanotowano natomiast przekroczenia poziomów ozonu i zaklasyfikowano je jako C.
Strefa dolnośląska (obszar województwa z wyłączeniem aglomeracji wrocławskiej) została ponadto zaklasyfikowana do opracowania programu ochrony powietrza w wyniku przekroczenia poziomów docelowych ozonu zarówno ze względu na kryteria określone dla ochrony zdrowia ludzi, jak i ochrony roślin.

18.1.7 Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

18.1.8 Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę opracowano w oparciu o art. 10 ust. 5-7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 po. 778 z późniejszymi zmianami). Stał się konieczny do wykonania z dniem wejścia w życie tj. 18 listopada 2015 r. ustawy o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 poz. 1777). Szczegółowy zakres i zasady sporządzania bilansu określa ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

1) formułuje się, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy (...), maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy,
2) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej (..), rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy,
3) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy,
4) porównuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę (..),
5) określa się: a) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, b) potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami

Tendencje wzrostu ludności.
Tabela nr 1. Gmina Lądek Zdrój – zaludnienie w latach 1995 – 2015 [źródło: GUS]

Rok	Gmina Lądek Zdrój	W tym miasto
1995	9624	6883
1996	9643	6912
1997	9693	6948

1998	9647	6951
1999	9154	6488
2000	9140	6474
2001	9105	6465
2002	9108	6464
2003	8953	6373
2004	8905	6296
2005	8826	6206
2006	8741	6140
2007	8672	6084
2008	8592	6014
2009	8556	5969
2010	8858	6120
2011	8791	6081
2012	8732	6023
2013	8606	5917
2014	8540	5873
2015	8474	5804

Tabela nr 2. Przyrost naturalny ogółem w latach 2002-2015 [źródło: GUS]

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
-10	-68	-44	-37	-33	-25	-41	-34	-24	-37	-58	-52	-49	-44

Tabela nr 3. Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2002-2015 [źródło: GUS]

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
-1,1	-7,5	-4,9	-4,1	-3,7	-2,8	-4,7	-3,9	-2,7	-4,2	-6,6	-6	-5,7	-5,2

Tabela nr 4. Gęstość zaludnienia w latach 2002-2015 [źródło: GUS]

Lata	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ludność na 1 km2	78	76	76	75	75	74	73	73	76	75	74	73	73	72
zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	-	-17,1	-5,4	-8,9	-9,7	-7,9	-9,3	-4,2	34	-7,6	-6,7	-14,6	-7,7	-7,8

Analizując wskaźniki dotyczące ludności można zauważyć sukcesywny spadek ludności z gminy Lądek- Zdrój. Rozpatrując poszczególna lata, można dostrzec odpływy ludności zarówno z miasta, jak i z obszarów wiejskich oraz migracje w zasięgu gminy. Analiza wahań przyrostu naturalnego, obrazuje prawdopodobieństwo dalszego spadku liczby ludności w latach kolejnych, jako następstwo spadku wskaźnika w latach ubiegłych. Przyrost mieszkańców jest mocno uzależniony od sytuacji gospodarczej kraju i regionu. Lądek -Zdrój to gmina uzdrowiskowa. Przewiduje, że w perspektywie 30 letniej nastąpi wzrost ludności (imigracja) z uwagi na atrakcyjność turystyczną i zdrowotną regionu, głównie przyciągania osób starszych z dużej aglomeracji Wrocławskiej i Poznańskiej. Uwarunkowania przyrodnicze sprzyjają dla osiedlania się i rozwoju turystyki. Wielu mieszkańców aglomeracji wrocławskiej, poznańskiej zechce zamieszkać lub wybudować dom dla rekreacji indywidualnej w na terenach o dużych walorach przyrodniczych, krajobrazowych i leczniczych. Istniejącą baza lecznictwa uzdrowiskowego podlegać będzie dalszej modernizacji i rozbudowie. Źródła wód wykorzystywane w lecznictwie uzdrowiskowym dają możliwość leczenia różnych schorzeń i zaburzeń. Potwierdzono właściwości lecznicze klimatu. Klimat i bioklimat Lądka-Zdroju cechuje się właściwościami leczniczymi i profilaktycznymi, które mogą być wykorzystywane w leczeniu klimatycznym chorób narządu ruchu, chorób reumatycznych oraz chorób dróg oddechowych. Poprzez zróżnicowane bodźce klimatyczne może także wspomagać leczenie chorób skóry i chorób naczyń obwodowych. Bioklimat Lądka-

Zdroju posiada także walory hartujące układ termoregulacyjny i krwionośny. Przeciwwskazania dotyczą osób z nadciśnieniem tętniczym.

Cały obszar gminy zaliczamy do rejonu atrakcyjnego turystycznie, ale niektóre miejscowości ze względu na swoje górskie położenie są predestynowane jako tereny do zabudowy letniskowej i wypoczynkowej. Tam rozwój osadnictwa i proces wzrostu liczby ludności będzie dużo bardziej dynamiczny. Przykładem może być Wójtówka, Orłowiec, Lutynia oraz opuszczona Wrzosowka gdzie podejmowane są próby reaktywacji osadnictwa. W pozostałych wsiach poza strefami głównej zabudowy, w miejscach atrakcyjnych lokalizacyjnie również powstają domy o charakterze letniskowym i rekreacyjnym. Przykład zabudowy górnego odcinka doliny Skrzynczany w Skrzynce, czy mini osiedle w Radochowie pod gorą Siniak.

Gmina Lądek-Zdrój w w perspektywie 30 letniej zwiększy się do ok. 7911 mieszkańców.

Tabela nr 5. Prognoza wzrostu ludności

Liczba ludności	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2035	2040	2045
ogółem	8276	8210	7817	7689	7602	7648	7678	7712	7739	7768	7797	7838	7892	7912	7945	7911

MAKSYMALNE W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ (art.10 ust. 5 pkt 1)

Poniższe zapotrzebowanie na nową zabudowę zostało opracowane w oparciu o analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne i prognozy demograficzne oraz możliwości finansowe gminy. Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę zostało opracowane z podziałem na funkcję zabudowy, a jej wartości zostały wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy co jest zgodne z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym art. 10 ust. 5 pkt 1. Prognozując zapotrzebowanie na nową zabudowę, wzięto pod uwagę perspektywę na kolejne 30 lat oraz niepewność procesów rozwojowych wyrażoną możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz o 30% (zgodnie z art. 10 ust 7 uopizp). W przeprowadzonym bilansie uwzględniono podstawowy podział na funkcje zabudowy, uwzględniając równocześnie zapotrzebowania na funkcje charakterystyczne dla gminy, dla której opracowywany jest bilans.

Dokonano następującego podziału:

zabudowa mieszkaniowa – obejmuje zabudowę mieszkaniowa jednorodzinną, zabudowę zagrodową, zabudowę mieszkaniowo wielorodzinną, zabudowę letniskową, zabudowę mieszkaniową z dopuszczeniem usług,

zabudowa usług turystyki - obejmuje zabudowę pensjonatową, usług turystyki (hotel, motel), usług uzdrowiskowych (szpital, zakład leczniczy), usług sportu i rekreacji,

zabudowa usługowa obejmuje zabudowę o charakterze niewytwórczym usługowym, usługi publiczne, (szkoły, przedszkola, domy kultury, ośrodki sportowe, ośrodki zdrowia) a także usługi związane z handlem, gastronomia, usługi turystyczne i agroturystyczne oraz inne usługi świadczone dla mieszkańców,

zabudowa przemysłowa – obejmuje zabudowa o charakterze wytwórczym (produkcja, rzemiosło, składy, magazyny)

<u>Zabudowa mieszkaniowa</u>

Badając przyrost powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych w gminie Lądek-Zdrój, w ostatnich kilku latach można zauważyć, iż mimo spadku przyrostu ludności, co roku powstają nowe budynki mieszkalne. Pomimo umiarkowanego ale dodatniego ruchu budowlanego, odnotowanego na terenie gminy, spowodowanego sytuacja społeczno-gospodarczą, widać rosnące zainteresowanie ludzi mieszkaniem w domu wolno stojącym jednorodzinnym w połączeniu z prowadzeniem działalności w zakresie usług i agroturystyki. Warunki i jakość zamieszkania, mieszkańców gminy stale się poprawiają, wzrasta liczba izb w mieszkaniach, powierzchnia użytkowa mieszkań, a także przeciętna powierzchnia jednego mieszkania. Zauważano również co roczne zwiększenie się ilości nowych budynków mieszkalnych na terenie gminy, co świadczy, iż nowe tereny inwestycyjne są co roku uruchamiane mimo ujemnego przyrostu naturalnego. Biorąc wszystkie możliwe czynniki pod uwagę na potrzeby przeprowadzanej symulacji przyjęto średni przyrost ludności w mieście i na terach wiejskich

na następne 30 lat o około 2100 osób. Biorąc pod uwagę niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania na nową zabudowę w stosunku do wyników analiz liczba ta może wynosić około 2000. Do wyrażenia maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w ilości powierzchni użytkowej zabudowy przyjęto, że statystycznie 3 osoby mieszkają w domu o średniej powierzchni użytkowej – 180m2 oraz z mieszkaniu o średniej powierzchni 54 m2.

Tabela nr 6. Budynki mieszkalne w gminie.

Budynki mieszkalne	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	1369	1373	1381	1406	1424	1428	1433	1448
wzrost w porównaniu do roku ubiegłego		4	8	25	18	4	5	15

Tabela nr 7. Zasoby mieszkaniowe.

Lata	Ogółem mieszkania	ogółem; powierzchnia użytkowa mieszkań m2
2008	3463	244230
2009	3476	245944
2010	3404	246827
2011	3416	248711
2012	3437	252128
2013	3442	252707
2014	3449	253688
2015	3464	255576

Zabudowa usług turystyki

Z uwagi na charakter gminy uzdrowiskowej, bazę usługową uzupełniają obiekty hotelowe, zabudowa pensjonatowa oraz budynki dla zakładów lecznictwa uzdrowiskowego, głównie w granicy miasta oraz w granicy uzdrowiska. Przewiduje się dalszy rozwój działalności usług turystyki.

Zabudowa usługowa

Zabudowa usługowa stanowi uzupełnienie struktur mieszkalnych. Są to przede wszystkim usługi związane z codziennym życiem mieszkańców (handel, poczta, apteka itd.), ale również usługi publiczne związanie z funkcjonowaniem struktur mieszkaniowych, które odpowiadają na pojawiające się potrzeby ludzi. Liczba usług i ich różnorodność z każdym rokiem rośnie ze względu na rosnące potrzeby mieszkańców. Na potrzeby bilansu zakłada się, że zapotrzebowanie na funkcje usługową będzie stopniowo wzrastać. Pomimo obecnego ujemnego wskaźnika przyrostu naturalnego, usługi są niezwykle ważną gałęzią gospodarki, wpływającą na tworzenie nowych miejsc pracy, a tym samym na szeroko rozumiany – rozwój. Komfort życia mieszkańców, szczególnie na obszarach wiejskich zależy od dostępu do podstawowych usług.

Zabudowa produkcyjna

Istniejący w gminie przemysł związany jest bezpośrednio z rolnictwem oraz wydobywaniem kruszyw (Kamieniołom Bazaltu w Lutyni). Statut uzdrowiska oraz ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych wprowadza istotne ograniczenia w możliwości realizacji działalności produkcyjnej w tym wydobywczej.

Przewiduje się zwiększenie zapotrzebowania na zabudowę produkcyjną, bazy, składy i magazyny , w tym na tereny obsługi produkcji rolnych, hodowlanych, ogrodniczych poza strefami ochronnymi dla uzdrowiska.

PROGNOZOWANE ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWA ZABUDOWĘ.

Prognozowane zapotrzebowanie na nowa zabudowę wyrażone w powierzchni użytkowej [m2]

Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę:
a) zabudowa mieszkaniowa: 520 000 m² powierzchni użytkowej,
b) zabudowa usług turystyki: 95 000 m² powierzchni użytkowej,
c) zabudowa usługowa: 6 500 m² powierzchni użytkowej,
d) zabudowa produkcyjno-składowa: 80 000 m² powierzchni użytkowej.

SZACUNKOWA CHŁONNOŚĆ TERENÓW

Plany miejscowe tworzono z uwzględnieniem wymagań ładu przestrzennego tj. obszary do realizacji zabudowy wyznaczono wokół istniejącej zabudowy z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacji. Dążono do planowania i lokalizowania nowej zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno- -przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej w szczególności poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy.

Do oszacowania chłonności terenów przyjęto następujące założenia:
zabudowa mieszkaniowa
średni procent powierzchni zabudowy na poziomie 15% powierzchni całego terenu o funkcji mieszkaniowej, (preferowana zabudowa ekstensywna, na dużych działkach budowlanych),
budynki mieszkalne 2 kondygnacyjne, przy czym druga kondygnacja umieszczona w poddaszu użytkowym,
powierzchnia użytkowa zabudowy stanowi 70% powierzchni zabudowy)
zabudowa usługowa
średni procent powierzchni zabudowy na poziomie 10% powierzchni całego terenu usługowego, 1 kondygnacje nadziemne,
powierzchnia użytkowa zabudowy stanowi 80% powierzchni zabudowy,
zabudowa produkcyjna
średni procent powierzchni zabudowy na poziomie 60% powierzchni całego terenu produkcyjnego, 1 kondygnacja nadziemna, powierzchnia użytkowa zabudowy stanowi 80% powierzchni zabudowy.

Szacunkowa chłonność terenów w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej (art.10 ust.5 pkt 2).

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, jednostka osadnicza definiowana jest jako wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkany przez ludzi. Do jednostki osadniczej wliczono przysiołki (kolonie) powstałe jako rezultat ekspansji miejscowości poza obszar wcześniej istniejącej zabudowy stanowiące integralną część wsi. Dokonując wyodrębnienia obszaru zabudowy mieszkaniowej wsi (jednostek osadniczych) należy wziąść pod uwagę rozproszoną strukturę zabudowy wsi. Dlatego na terenach wiejskich trudno zdefiniować wykształconą zwartą strukturę funkcjonalno-przestrzenną. Należy zaznaczyć, że poza definicją jednostki osadniczej brak jest uregulowań prawnych dotyczących ich granic oraz zasad wyznaczania.

Tabela nr 8. **Szacunkowa chłonność terenów w granicach jednostki osadniczej**

L.p.	Jednostka osadnicza	Zabudowa mieszkaniowa Powierzchnia [m2]	Zabudowa usług turystyki Powierzchnia [m2]	Zabudowa usługowa Powierzchnia [m2]	Zabudowa produkcyjna Powierzchnia [m2]
1	Lądek Zdrój	628800	219612	4275	7920
2	Kąty Bystrzyckie	54340	-	-	-

3	Konradów	113300	-	-	-
4	Lutynia	50616	17508	-	15820
5	Orłowiec	67860	17400	-	-
6	Radochów	202960	9100	-	-
7	Skrzynka	119260	1300	-	-
8	Stójków	83680	1920	-	-
9	Trzebieszowice	345580	10780	-	13260
10	Wojtówka	19680	-	-	-
Suma		**1686076**	**277620**	**4275**	**37000**

Tabela nr 9. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w granicach jednostek osadniczych.

Tereny zabudowane	**Powierzchnia [m2]**	**procent powierzchni zabudowy***	**szacunkowa powierzchnia zabudowy [m2]**	**ilość kondygnacji**	**procent powierzchni użytkowej zabudowy / budynku w stosunku do powierzchni zabudowy**	**szacunkowa chłonność terenu wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy [m2]**
Zabudowa mieszkaniowa	1686076	15	252911	2	70	177037
Zabudowa usług turystyki	277620	15	41643	2	70	29150
Zabudowa usługowa	4275	10	427	1	80	342
Zabudowa produkcyjna	37000	60	22200	1	80	17760

***wartość procentu powierzchni zabudowy jest uśredniona,**

Szacunek chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy :

a) zabudowa mieszkaniowa: ok. 177 000 m² powierzchni użytkowej,

b) zabudowa usług turystyki: ok. 29 000 m² powierzchni użytkowej,

c) zabudowa usługowa: ok. 350 m² powierzchni użytkowej,

d) zabudowa produkcyjna: ok. 18 000 m² powierzchni użytkowej;

Szacunkowa chłonność terenów położonych w ramach obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w art. 10 ust.5 pkt.2 uoizp (art. 10 ust.5 pkt.3)

Przy obliczaniu chłonności terenów położonych w ramach obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę wzięto pod uwagę wszystkie obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które obejmują cały obszar miasta i gminy Lądek-Zdrój.

Gmina Lądek-Zdrój objęta jest w całości uregulowaniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Lądka-Zdroju (w części nie objętej planem z dnia 20.12.2012 r., 09.04.2013 r., 30.04.2013 r., 19.12.2013 r.) uchwała Nr XX/248/04 z dnia 25 marca 2003 r.
- Karpno – uchwała Nr XIII/155/03 z dnia 25 września 2003 r.
- Konradów – uchwała Nr XIII/156/03 z dnia 25 września 2003 r .
- Katy Bystrzyckie - uchwała Nr XIII/157/03 z dnia 25 września 2003 r.
- Skrzynka – uchwała Nr XIII/158/03 z dnia 25 września 2003 r .
- Wojtówka- uchwała Nr XIII/160/03 z dnia 25 września 2003 r.
- Lutynia – uchwała Nr XVI/185/03 z dnia 3 grudnia 2003 r .
- Orłowiec – uchwała Nr XVII/219/03 z dnia 30 grudnia 2003 r.
- Radochów obszar A – uchwała Nr XVII/222/03 z dnia 30 grudnia 2003 r .
- Trzebieszowice obszar A – uchwała Nr XX/247/04 z dnia 25 marca 2004 r.
- Wrzosówka – uchwała Nr XLV/469/06 z dnia 26 stycznia 2006 r .
- Zatorze – uchwała Nr XXX/230/12 z dnia 20 grudnia 2012 r.
- Lądek-Zdrój „Stary Zdrój obszar A – Lasy" część Nr 1 uchwała Nr XXXIV/235/13 z dnia 9 kwietnia 2013 r.
- Lądek-Zdrój „Nowy Zdrój obszar A – Stare Miasto" - uchwała Nr XXXVI/247/13 z dnia 30 kwietnia 2013 r.
- Lądek-Zdrój „Stary Zdrój obszar A – Lasy" część Nr 2 (zmiana dokonana uchwałą z dnia 30 listopada 2015 r.) - uchwała Nr XLIV/299/13 z dnia 19 grudnia 2013 r.
- Lutynia - uchwała Nr XLVII/323/2014 z dnia 27 marca 2014 r.
- Wojtówka część nr 2 – uchwała Nr LI/349/14 z dnia 18 sierpnia 2014 r.
- Lądek-Zdrój „Stary Zdrój obszar A – Lasy" część Nr 2 – uchwała Nr XVII/102/15 z dnia 30 listopada 2015 r.

Tabela nr 10. **Szacunkowa chłonność terenów położonych w ramach obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę.**

L.p.	Jednostka osadnicza	Zabudowa mieszkaniowa Powierzchnia [ha]	Zabudowa usług turystyki Powierzchnia [ha]	Zabudowa usługowa Powierzchnia [ha]	Zabudowa produkcyjna Powierzchnia [ha]
1	Lądek Zdrój	1006080	439224	68400	15840
2	Kąty Bystrzyckie	108680			
3	Konradów	226200			
4	Lutynia	101232	35017		31640
5	Orłowiec	135720	34800		
6	Radochów	405920	18200		
7	Skrzynka	238520	2600		
8	Stójków	167360	3840		
9	Trzebieszowice	691160	21560		42300
10	Wojtówka	133080			
Suma		**3213952**	**555241**	**68400**	**89780**

Tabela nr 11. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę wynikający z obowiązujących mpzp.

Tereny zabudowane	**Powierzchnia [ha]**	**procent powierzchni zabudowy***	**szacunkowa powierzchnia zabudowy [m2]**	**ilość kondygnacji**	**procent powierzchni użytkowej zabudowy / budynku w stosunku do**	**szacunkowa chłonność terenu wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy [m2]**

					powierzchni zabudowy	
Zabudowa mieszkaniowa	3213952	15	482092	2	70	337464
Zabudowa usług turystyki	555241	15	83286	2	70	58300
Zabudowa usługowa	68400	10	6840	1	80	5472
Zabudowa produkcyjna	89780	60	53868	1	80	43094

***wartość procentu powierzchni zabudowy jest uśredniona, niższa niż maksymalna wartość wyznaczona w miejscowym planie**

Wnioski

Chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, poza granicami jednostki osadniczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy:

a) zabudowa mieszkaniowa: ok. 337 000 m² powierzchni użytkowej,

b) zabudowa usług turystyki: ok. 58 000 powierzchni użytkowej,

c) zabudowa usługowa: ok. 5 500 m² powierzchni użytkowej,

d) zabudowa produkcyjno-składowa: ok. 44 000 m² powierzchni użytkowej

Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy jednostkach osadniczych i poza nimi, w podziale na funkcje zabudowy,

Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością terenów określoną w pkt 2 i 3:

a) zabudowa mieszkaniowa: 520 000 – 514 000 = 6 000 m² powierzchni użytkowej,

b) zabudowa usług turystyki: 95 000 – 87 000 = 8 000 m² powierzchni użytkowej,

c) zabudowa usługowa: 6 500 – 5850 = 650 m² powierzchni użytkowej,

c) zabudowa produkcyjno-składowa: 80 000 – 62 000 = 18 000 m² powierzchni użytkowej.

Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,

Z własnych źródeł finansowania tj. budżetu gminy, poprzez absorpcję środków zewnętrznych tj. z funduszy strukturalnych UE, w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. W gminie Lądek-Zdrój znaczna większość terenów jest wyposażona w sieć wodociągową i elektroenergetyczną, odprowadzenie ścieków następuje głównie w oparciu o indywidualne zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków. Wyznaczone tereny rozwojowe lokalizowane są głównie wzdłuż szlaków komunikacyjnych oraz prowadzonych sieci uzbrojenia. Istnieją możliwości pokrywania gminnych wydatków inwestycyjnych poprzez: środki własne, dotacje ze środków publicznych, środki zwrotne oraz środki pomocowe.

W zakresie realizacji zadań własnych związanych z nową zabudową istnieje potrzeba:

- kontynuacji budowy i modernizacji dróg i oświetlenia,
- rozbudowy kanalizacji sanitarnej w mieście Lądek -Zdrój,
- realizowania wszystkich potrzeb z w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz jej uzdatnienia,
- tworzenie na wsi placów zabaw dla dzieci etc.,
- tworzenie nowych szlaków rowerowych, po trasie nieczynnej linii kolejowej.

Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami

Koszty wykonania dróg.

Powierzchnia dróg naliczona została wg procentowego udziału komunikacji w powierzchni planowanych zespołów usług, terenów przemysłu na terenach rozwojowych i wynosi orientacyjnie ok. 29 ha. Nie uwzględnia się w niniejszych kosztach dróg powiatowych, ani dróg na terenach już zainwestowanych awymagających budowy nawierzchni czy chodników. Założono, że część dróg będzie drogami wewnętrznymi – nie obciążającymi budżetu gminy. Udział dróg wewnętrznych wyniesie szacunkowo ok. 20 % czyli drogi gminne obejmą powierzchnię ok.23 ha Koszt 1m^2 wynosi ok. 120 zł. 230 000 m 2 x 120 = 27.600.000 zł. Koszty będą rozłożone w latach realizacji zabudowy co może wiązać się ze zmianą kosztów jednostkowych. Oszacowanie kosztów ma charakter orientacyjny biorąc pod uwagę skalę i zakres Studium.

Duża ilość dróg gminnych została zmodernizowana w ramach bieżącego utrzymania dróg. Bieżące remonty nie są jednak wystarczające. Konieczne jest wykonanie przebudowy większości dróg gminnych przede wszystkim w zakresie zapewnienia prawidłowego odwodnienia oraz utwardzenia nawierzchni. Niezbędna jest również rozbudowa systemu oświetlenia dróg i ulic na terenie gminy.

Koszty realizacji potrzeb z w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz jej uzdatnienia

Na obszarze miasta Lądek-Zdrój woda dostarczana jest do odbiorców za pośrednictwem systemu wodociągów. Przewiduje się konieczność wykonania sieci wodociągowej o długości 3,8 km. Szacunkowe koszty wynoszą 2 650 000 zł.

Koszty realizacji kanalizacji sanitarnej.

Gmina Lądek-Zdrój posiada sieć kanalizacji sanitarnej tylko na terenie miasta. Zakłada się dalszą jej rozbudowę w mieście o długości około 6 km. Koszt wykonania sieci szacuje się 12 200 000 zł. Ścieki z kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków. Odprowadzenie ścieków na terenach wiejskich nastąpi do szczelnych zbiorników lub indywidualnych oczyszczalni ścieków.

Koszty realizacji inwestycji usługowych

Przewiduje się zapewnienie potrzeb oświatowych z istniejących placówek poddanych modernizacji i rozbudowie. Przewiduje się tworzenie placów zabaw dla dzieci w poszczególnych miejscowościach w gminie. Ponadto potrzeby w zakresie kultury zapewnią istniejące ośrodki.

18.1.9 Stan prawny gruntów.
Grunty objęte zmianą studium stanowią: własność prywatną , własność gminy Lądek-Zdrój,własność Skarbu Państwa.

18.1.10 Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

18.1.11 Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.
Warunki niekorzystne dla budownictwa w omawianym rejonie wyznaczono w obszarach o nachyleniu zboczy powyżej 20% o zaleganiu gruntów słabonośnych , tj. gruntów spoistych w stanie plastycznym oraz piasków i żwirów w dolinach rzecznych jak tez wilgotnych zwietrzelin gliniastych oraz na terenach gdzie zwierciadło wody znajduje się płytko (na głębokości 0-2 m p.p.t.). Warunki niekorzystne występują również w dolinach na terenie podmokłych łąk wzdłuż licznych strumieni, gdzie w okresie wzmożonych opadów atmosferycznych i roztopów wiosennych wody cieków tworzą lokalne wylewy.

18.1.12 Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla
Teren objęty zmianą Studium zlokalizowany jest w granicach Obszaru Najwyższej Ochrony dla występowania wód słodkich i mineralnych w strefie przypowierzchniowej Masywu Sudeckiego. W rejonie obszaru oznaczone symbolem 14.3 P w Trze-

bieszowicach znajduje się udokumentowany obiekt hydrogeologiczny (otwór) do głębokości 4,23m i zakończony w utworach czwartorzędu. Otwór zarejestrowano w Centralnym Banku Danych Hydrogeologicznych pod nazwą „9020006 Zakład „Fischland 1". W rejonie obszaru o symbolu 9.2RMU znajduje się udokumentowany otwór wiertniczy (hydrogeologiczny) do głębokosci 25,0 m i zakończony w utworach prekambru. Otwór zarejestrowano w Centralnym Banku Danych Hydrogeologicznych pod nazwą „Lądek 21".

18.1.13 Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

18.1.14 Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

18.1.15 Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.
Brak zadań

18.1.16 Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.
Obszar w Trzebieszowicach – zlokalizowany pomiędzy droga Wojewódzką a nieczynną linią kolejową oraz dz. nr 30/1 położona w Stójkowie przy drodze wojewódzkiej stanowią obszary szczególnego zagrożenia powodzią tj.: obszar, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). Ponadto występują obszary zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%).

18.2 KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

18.2.1 Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego.
Brak audytu krajobrazowego.
Przeznaczenie dla terenów objętych zmianą studium:

- dla działki nr 58/2 Lądek-Zdrój ustalono przeznaczenie o symbolu 4.2RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej,
- dla obszaru w rejonie ulic Konopnickiej i Granicznej w Lądku-Zdroju, przeznaczenie: 5.4 MU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- dla terenu w rejonie ulicy Kolejowej, w sąsiedztwie byłego dworca kolejowego w Lądku-Zdroju, przeznaczenie: 7.1OZE – tereny odnawialnych źródeł energii,
- dla terenu terenu położonego w miejscowości Lutynia, przeznaczenie: 9.2 RMU tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej,
- dla działki nr 30/1 obręb Stójków, przeznaczenie: 13.4R –tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych,
- dla terenów w Radochowie, przeznaczenie: 11.2RMU, 11.5RMU, 11.6RMU, 11.10RMU, 11.12RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej,
- dla terenów w Trzebieszowicach, przeznaczenie: 14.5RMU, 14.7RMU, 14.11 RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej, 14.3P – tereny o dominującej funkcji zabudowy produkcyjnej, 14.4RU – tereny o dominującej funkcji terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich,

18.2.2 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy.
Teren o symbolu:

4.2RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1000m^2;
e) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,

g) w granicy obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne. Zasady oraz warunki ewentualnego odstępstwa od zakazów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią reguluje ustawa Prawo wodne.

5.4 MU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej, w tym zabudowa pensjonatowa;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu i usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1200m^2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe

7.1OZE – tereny odnawialnych źródeł energii

a) funkcja podstawowa: zespół urządzeń służących do wytwarzania energii z instalacji fotowoltaicznej i wyprowadzania mocy przekraczającej 100 kW oraz obiekty budowlane i urządzenia stanowiące całość techniczno-użytkową instalacji,
b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) strefa ochronna obejmująca teren wyznaczony dla odnawialnych źródeł energii, w której dopuszcza się prowadzenie działań wyłącznie w kierunku wytwarzania energii z instalacji fotowoltaicznej**,**
d) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej : 55%,
e) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 40%,

9.2 RMU tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym obiekty sakralne i usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2,
f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

11.2RMU, 11.5RMU, 11.6RMU, 11.10RMU, 11.12RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym w tym obiekty sakralne i usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) na terenie oznaczonym symbolem 11.6RMU dopuszcza się zabudowę wielorodzinną o niskiej intensywności, nie przekraczającą 8 lokali mieszkalnych w budynku;
d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
e) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
f) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
g) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej
h) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
i) w granicy obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne. Zasady oraz warunki ewentualnego odstępstwa od zakazów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią reguluje ustawa Prawo wodne

13.4R –tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:
W granicy obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne. Zasady oraz warunki ewentualnego odstępstwa od zakazów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią reguluje ustawa Prawo wodne.

14.5RMU, 14.7RMU, 14.11 RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) na terenach oznaczonych symbolami 14.5RMU, 14.7 RMU dopuszcza się zabudowę wielorodzinną o niskiej intensywności, nie przekraczającą 8 lokali mieszkalnych w budynku;
d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
e) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
f) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
g) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
h) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
i) w granicy obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne. Zasady oraz warunki ewentualnego odstępstwa od zakazów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią reguluje ustawa Prawo wodne

14.3P – tereny o dominującej funkcji zabudowy produkcyjnej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy produkcyjnej, produkcyjno-usługowej oraz usługowej, bazy, składy, magazyny,
b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zabudowę mieszkaniowa jednorodzinną;
d) dopuszcza się lokalizowanie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^{2}na terenie 14.P
f) wyklucza się realizację zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych.

14.4RU – tereny o dominującej funkcji terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich:

a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych i rybackich, usługi agroturystyki, tereny sportu i rekreacji, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, zieleń urządzona i nieurządzona, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się usługi wynikające z zapotrzebowania mieszkańców;
d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
f) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,

18.2.3 Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

18.2.4 Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

18.2.5 Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.
Wykreślono dotychczas obowiązujący przebieg projektowanej obwodnicy Trzebieszowic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 392.

18.2.6 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą.

18.2.7 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
W obowiązującym Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego – Perspektywa 2020 (Uchwała Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr XLVIII/1622/2014 z dnia 27 marca 2014 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr XLVII/873/2002 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 sierpnia 2002 roku oraz w uchwalonej przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego Wieloletniej Prognozie Finansowej Samorządu Województwa Dolnośląskiego (uchwała Sejmiku Samorządu Województwa Dolnośląskiego Nr IV/44/15 z dnia 16 stycznia 2015 r., ze zmianami) nie zostały wskazane żadne zadania inwestycyjne, dotyczące dróg wojewódzkich na ternach objętych zmianą studium.

18.2.8 Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

18.2.9 Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

18.2.10 Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

18.2.11 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.
Tereny w Trzebieszowicach oraz dz. nr 30/1 obręb Stójków i działka nr 58/2 obręb Lądek-zdrój stanowią obszary szczególnego zagrożenia powodzią tj.: obszar, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). Ponadto występują obszary zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%).

18.2.12 Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

18.2.13 Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.
Brak przedmiotu ustaleń.

18.2.14 Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.
Brak obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

18.2.15 Obszary zdegradowane.
Brak obszarów zdegradowanych.

18.2.16 Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.
W ustaleniach studium wykreślono działkę ewidencyjną nr 351/2 w obrębie Nowy Zdrój w Lądku Zdroju zgodnie z obowiązującym stanem prawnym.

18.2.17 Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĘ USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LĄDEK-ZDRÓJ

Zmiana Studium została sporządzona na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Lądku-Zdroju : Nr XIII/71/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r., Nr XXX/180/2016 z dnia 26 września 2016r oraz XXXI/188/2016 z dnia 24 października 2016r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój.
Celem zmiany Studium jest:

- dla terenu w rejonie ulicy Kolejowej, w sąsiedztwie byłego dworca kolejowego w Lądku-Zdroju umożliwienie prowadzenia na tym terenie inwestycji wytwarzających energie elektryczną z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 KW. Zgodnie z art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 199 ze zm.) jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu - ich rozmieszczenie ustala się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
- dla działki nr 58/2 położonej w Lądku-Zdroju przy ul. Langiewicza wprowadzono zabudowę mieszkaniową,
- działki nr 30/1 obręb Stójków utrzymanie funkcji rolniczej z uwagi na istniejące uwarunkowania środowiskowe oraz zagrożenie powodziowe,

- dla terenu terenu położonego w miejscowości Lutynia jest wprowadzenie na tym terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zgodnie z oczekiwaniami właścicieli. Obecnie teren ten przeznaczony jest pod usługi sportu i turystyki związane z planowanymi w Lutyni wyciągami narciarskimi.
- rozwiązania przyjęte w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój zatwierdzonym uchwałą nr NR L/376/10 z dnia 29 października 2010 roku powodują istotne ograniczenia w dalszym rozwoju przestrzennym miejscowości Radochów i Trzebieszowice. Przystępując do zmiany studium dla miejscowości Trzebieszowice i Radochów wskazano obszary dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej oraz likwidacje ograniczeń wynikających z zapisów studium, a dotyczących rozwoju zabudowy siedliskowej (zagrodowej) na nowo wydzielanych działkach pod zabudowę o powierzchni minimum 15 000 m² i 5000m2.
  Zmiana studium w Trzebieszowicach związana jest również z faktem, wycofania się Zarządu Województwa Dolnośląskiego z realizacji „obwodnicy" Trzebieszowic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 392. Przedmiotowa obwodnica nie została ujęta jako inwestycja w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego ani nie została wytypowana do realizacji w ramach drogowych zadań inwestycyjnych ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Samorządu Województwa Dolnośląskiego. Celem zmiany Studium jest usunięcie przebiegu "obwodnicy" .
- dla obszaru w rejonie ulic Konopnickiej i Granicznej w Lądku-Zdroju jest stworzenie możliwości rozwoju zabudowy mieszkaniowej w połączeniu z zabudową pensjonatową i hotelową. Obecnie są to tereny oznaczone w studium symbolem UT – teren o dominującej funkcji usług turystyki, przeznaczone dla rozwoju usług turystyki (hotele, motele, pensjonaty, ośrodki wypoczynkowe), symbolem ZP – tereny o dominującej funkcji zieleni urządzonej oraz ZP/U - tereny o dominującej funkcji terenów zieleni urządzonej i usługowej.

Zmiana Studium została sporządzona stosownie do przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1073, ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2017 r. poz. 1405) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. Nr 118 poz. 1233).

W zmianie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój, stosownie do art.10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określono: 1. uwzględniając bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:
a. kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta i gminy Lądek-Zdrój oraz w przeznaczeniu terenów. Brak jest opracowanego audytu krajobrazowego,
b. kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy.

W tekście studium część II KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY LĄDEK-ZDRÓJ wprowadzono zmiany:

Dział 2 KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY

dla działki nr 58/2 Lądek-Zdrój, przeznaczenie:

4.2RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1000m^2;
e) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
f) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
g) w granicy obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne. Zasady oraz warunki ewentualnego odstępstwa od zakazów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią reguluje ustawa Prawo wodne.

dla obszaru w rejonie ulic Konopnickiej i Granicznej w Lądku-Zdroju, przeznaczenie:

5.4 MU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej, w tym zabudowa pensjonatowa;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu i usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1200m^2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe

dla terenu w rejonie ulicy Kolejowej, w sąsiedztwie byłego dworca kolejowego w Lądku-Zdroju, przeznaczenie:

7.1OZE – tereny odnawialnych źródeł energii

a) funkcja podstawowa: zespół urządzeń służących do wytwarzania energii z instalacji fotowoltaicznej i wyprowadzania mocy przekraczającej 100 kW oraz obiekty budowlane i urządzenia stanowiące całość techniczno-użytkową instalacji,
b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) strefa ochronna obejmująca teren wyznaczony dla odnawialnych źródeł energii, w której dopuszcza się prowadzenie działań wyłącznie w kierunku wytwarzania energii z instalacji fotowoltaicznej**,**
d) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej : 55%,
e) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 40%,

dla terenu terenu położonego w miejscowości Lutynia, przeznaczenie:

9.2 RMU tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym obiekty sakralne i usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2,
f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

Dla działki nr 30/1 obręb Stójków, przeznaczenie (bez zmian):

13.4R –tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych:

W granicy obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne. Zasady oraz warunki ewentualnego odstępstwa od zakazów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią reguluje ustawa Prawo wodne.

Dla terenów w Radochowie, przeznaczenie:

11.2RMU, 11.5RMU, 11.6RMU, 11.10RMU, 11.12RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym w tym obiekty sakralne i usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) na terenie oznaczonym symbolem 11.6RMU dopuszcza się zabudowę wielorodzinną o niskiej intensywności, nie przekraczającą 8 lokali mieszkalnych w budynku;
d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
e) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
f) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
g) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej
h) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
i) w granicy obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne. Zasady oraz warunki ewentualnego odstępstwa od zakazów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią reguluje ustawa Prawo wodne

Dla terenów w Trzebieszowicach, przeznaczenie:

14.5 RMU, 14.7 RMU, 14.11 RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) na terenach oznaczonych symbolami 14.5RMU, 14.7 RMU dopuszcza się zabudowę wielorodzinną o niskiej intensywności, nie przekraczającą 8 lokali mieszkalnych w budynku;
d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
e) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
f) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
g) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
h) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
i) w granicy obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne. Zasady oraz warunki ewentualnego odstępstwa od zakazów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią reguluje ustawa Prawo wodne

14.3P – tereny o dominującej funkcji zabudowy produkcyjnej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy produkcyjnej, produkcyjno-usługowej oraz usługowej, bazy, składy, magazyny, z wykluczeniem lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych,
b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zabudowę mieszkaniowa jednorodzinną;
d) dopuszcza się lokalizowanie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^{2}na terenie 14.P
f) wyklucza się realizację zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych.

14.4RU – tereny o dominującej funkcji terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich:

a) funkcja podstawowa: uprawy polowe, tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych i rybackich, usługi agroturystyki, tereny sportu i rekreacji, obiekty małej architektury, w tym służące obsłudze ruchu turystycznego, zieleń urządzona i nieurządzona, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się usługi wynikające z zapotrzebowania mieszkańców;
d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
f) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,

Dział 5 KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ pkt 5.1 - skreślono realizacje „obwodnicy" Trzebieszowic. Na części graficznej rysunku Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój – Kierunki zagospodarowania przestrzennego stanowiącej załącznik nr 1 wykreślono przebieg projektowanej obwodnicy Trzebieszowic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 392.

W przedmiotowej zmianie Studium dokonano analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych, prognoz demograficznych, bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz analiz dotyczących możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej , służących realizacji zadań własnych gminy,

W trakcie procedury sporządzania zmiany Studium, nie został sporządzony przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego „audyt krajobrazowy, o którym mowa w art.38a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

19. ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY LĄDEK-ZDRÓJ.

Zmiana studium dotyczy wybranych terenów:

j) fragmenty miejscowość Lutynia,
k) fragmenty miejscowość Radochów,
l) fragmenty miejscowość Skrzynka,
m) fragmenty miejscowości Stójków,
n) fragmenty miejscowości Trzebieszowice,
o) fragmenty miasta Lądka-Zdroju obręb Stary -Zdrój,
p) fragmenty miasta Lądka-Zdroju obręb Stare -Miasto,
q) fragmenty miasta Lądka-Zdroju obręb Zatorze.

Zmiana studium realizowana jest w oparciu o uchwały Rady Miejskiej Lądka-Zdroju w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lądek-Zdrój:

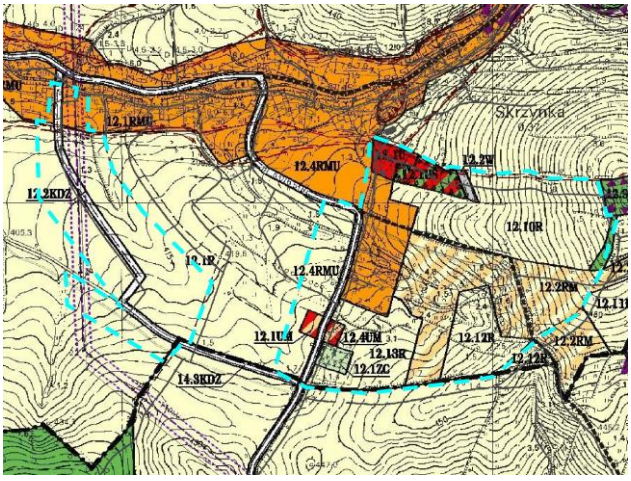
- XIX/128/2020 z dnia 28 maja 2020r.,
- XXII/158/2020 z dnia 24 września 2020r.,
- XXVII/203/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r,.
- XLVI/320/2022 z dnia 24 lutego 2022r.,
- L/344/2022 z dnia 26 maja 2022r.,

19.1 UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

19.1.1 Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.

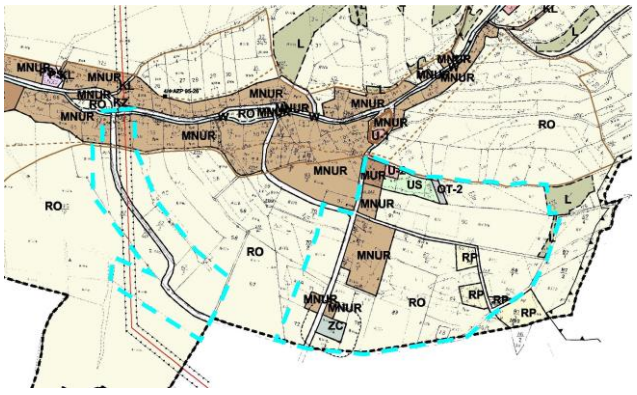
Skrzynka

Dotychczasowe przeznaczenie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój

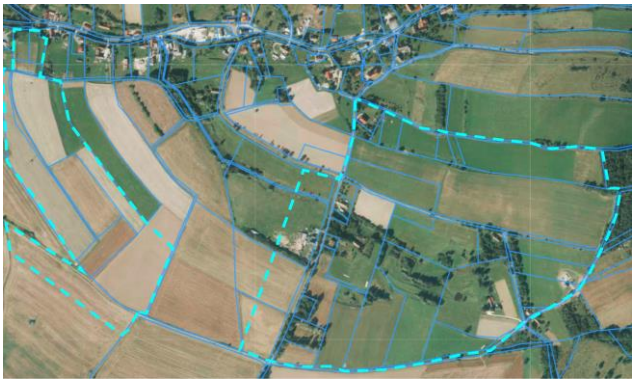
Przeznaczenie o symbolach: 12.1R, 12.2R, 12.2KD-Z, 12.1U, 12.1US, 12.2W, 12.10R, 12.11R,12.12R 12.RM, 12.4RMU, 12.1UM, 12.4UM, 12.1ZC, 12.1KD-Z.

Dotychczasowe przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miejscowości Skrzynka Uchwała Nr XIII/158/03 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 25.09.2003 r.

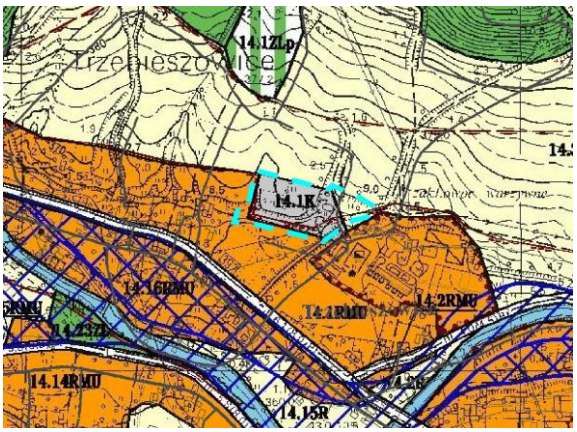
Przeznaczenie o symbolu: RO, MNUR, KZ, MUR, U-2, US, OT-2, L, RP, ZC

Dotychczasowe zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

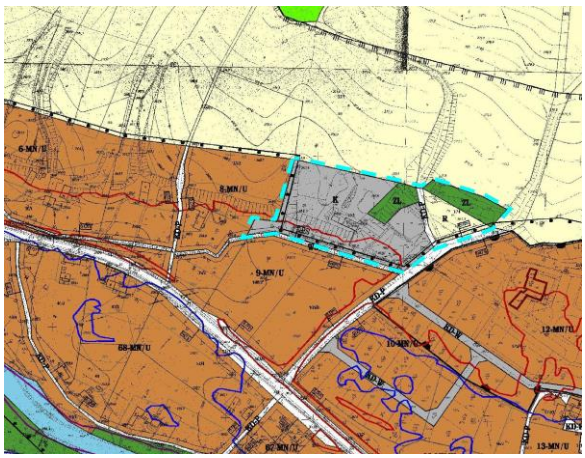
	Zagospodarowanie terenu: tereny rolnicze z nieliczynymi zadrzewieniami śródpolnymi, zabudowa mieszkaniowa z budynkami gospodarczymi, garażowymi rozproszona, cmentarz. Uzbrojenie terenu: sieć elektroenergetyczna, droga powiatowa 3258D (od drogi powiatowej nr 3227D – Skrzynka – Trzebieszowice – do drogi wojewódzkiej nr 392).

Trzebieszowice

Dotychczasowe przeznaczenie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój

	Przeznaczenie o symbolu: 14.1K, 14.1RMU, 14.3R

Dotychczasowe przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miejscowości Trzebieszowice Uchwała Nr LI/326/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r.

	Przeznaczenie o symbolu: K, ZL, R

Dotychczasowe zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Zagospodarowanie terenu: tereny zadrzewione i zakrzewione z niewielkim fragmentem łąk.
Uzbrojenie terenu: sieć elektroenergetyczna, droga gminna wewnętrzna.

Radochów

Dotychczasowe przeznaczenie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój

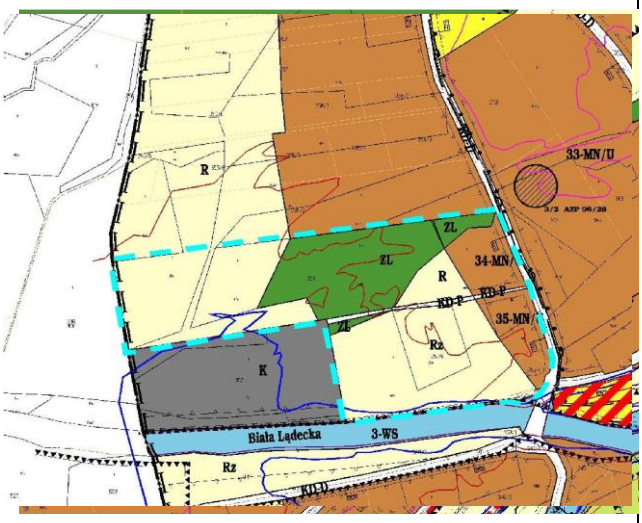
Przeznaczenie o symbolu: 11.4ZL, 11.5R, 11.5RMU

Przeznaczenie o symbolu: 11.5RMU, 11.9R

Dotychczasowe przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miejscowości Radochów uchwała Nr LI/235/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r

Przeznaczenie o symbolu: R, Rz, KD-P, ZL, 34-MN/U, 35MN-U

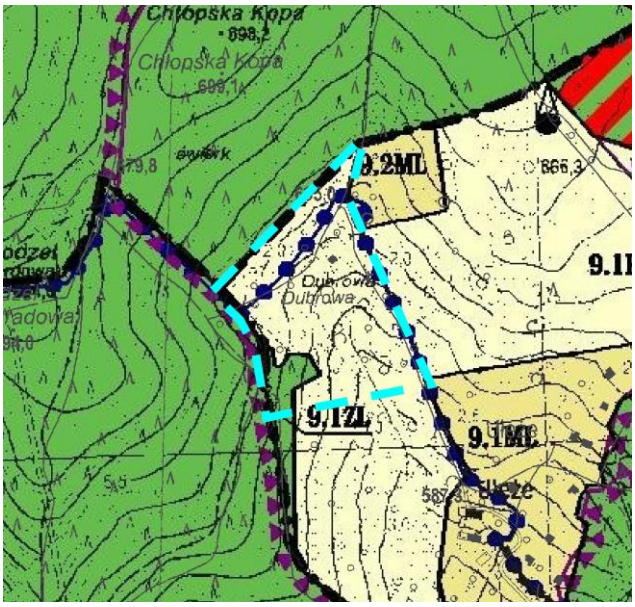
Przeznaczenie o symbolu: R, 27MN/U

Dotychczasowe zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

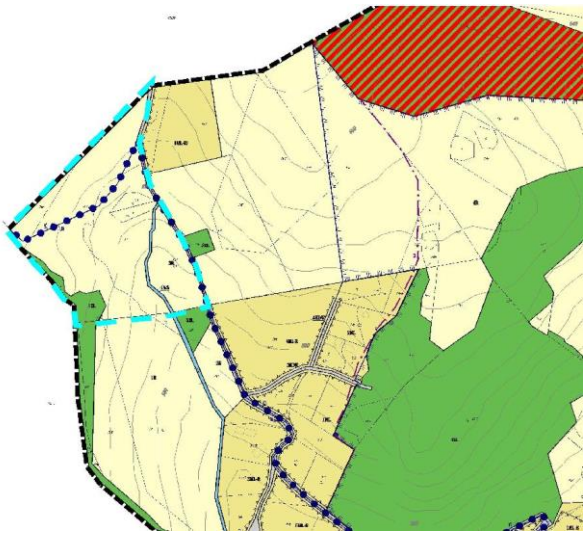
Zagospodarowanie terenu: grunty orne, łąki, las, teren zabudowany Uzbrojenie terenu: sieć elektroenergetyczna, wewnętrzna droga gminna 	Zagospodarowanie terenu: grunty zadrzewione i zakrzewione, łąki, teren zabudowany. Uzbrojenie terenu: sieć elektroenergetyczna, wewnętrzna droga gminna

Lutynia

Dotychczasowe przeznaczenie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój

	Przeznaczenie o symbolu: 9.11 R, 9,1 ZL

Dotychczasowe przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miejscowości Lutynia uchwała nr XLVII/323/2014 Rady Miejskiej Lądka-Zdroju z dnia 27 marca 2014r.

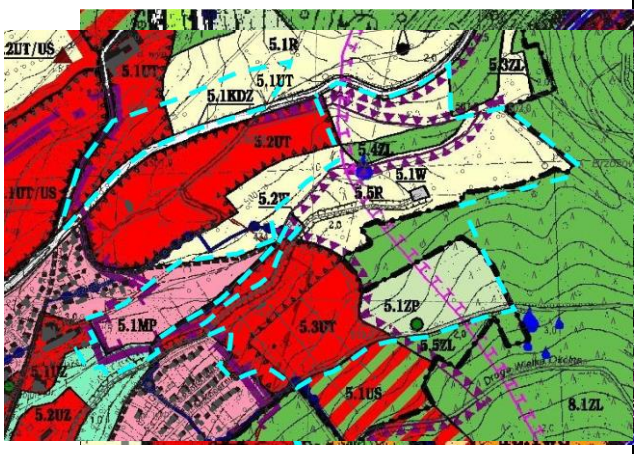
	Przeznaczenie o symbolu: 1-3R, 1ZL, 1WS

Dotychczasowe zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

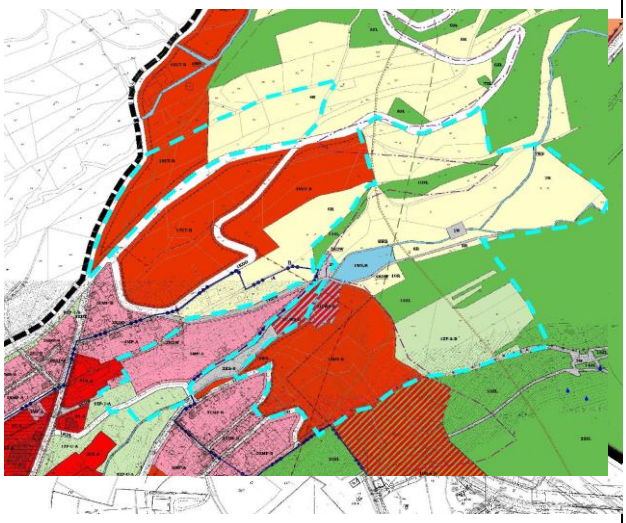
	Zagospodarowanie terenu: grunty zadrzewione i zakrzewione, łąki. Uzbrojenie terenu: sieć elektroenergetyczna.

Lądek-Zdrój – Stary Zdrój

Dotychczasowe przeznaczenie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój

Przeznaczenie o symbolu: 5.1UT, 5.2UT, 5.2UT, 5.5R, 5.1R, 5.4ZL, 8.1ZL, 5.1ZP, 5.1MP	Przeznaczenie o symbolu: 6UT
	

Dotychczasowe przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Lądka-Zdroju „Stary Zdrój obszar A – Lasy” część nr 2 Uchwała Rady Miejskiej Lądka-Zdroju Nr XLIV/299/13 z dnia 19 grudnia 2013 r.

Przeznaczenie o symbolu: 17-19UT-B,1ZP 2B, 4R, 6R, 2U, WSB, 5MP-A, 6MR, 12PZ-B, 12ZP	Przeznaczenie o symbolu: 23UT-B, 7KDW
	

Dotychczasowe zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

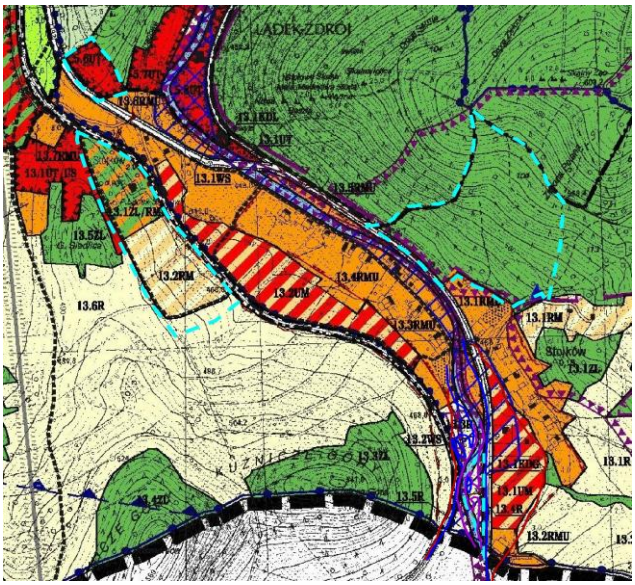
Zagospodarowanie terenu: grunty zadrzewione i zakrzewione, wyciąg narciarski, budynki usługowe i mieszkalne. Uzbrojenie terenu: w części terenu sieć wodociągowa, kanalizacyjna, elektroenergetyczna, telekomunikacyjna.	Zagospodarowanie terenu: grunty zadrzewione i zakrzewione Uzbrojenie terenu: sieć elektroenergetyczna, telekomunikacyjna

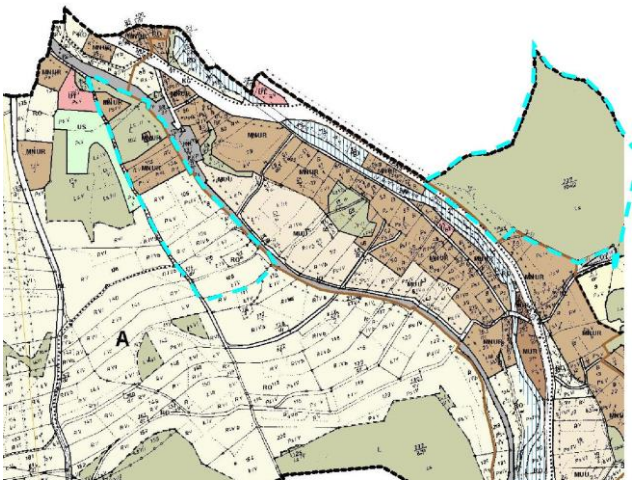
Stójków

Dotychczasowe przeznaczenie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój

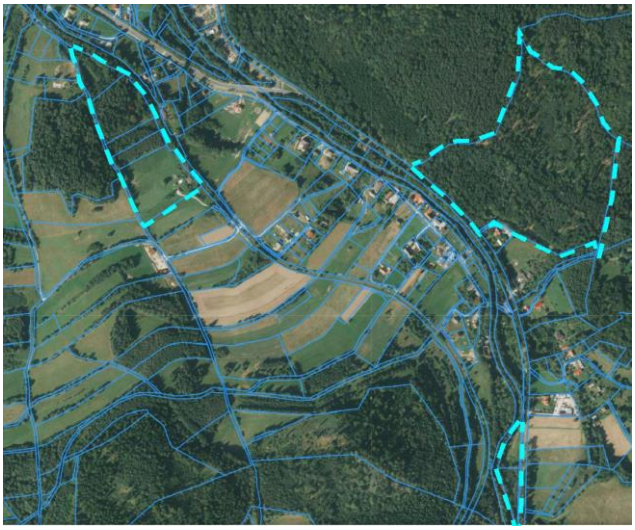
Przeznaczenie o symbolu: 13.2 RM, 13.1 ZL/RM, ZL, 13.4R, 13.6R

Dotychczasowe przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

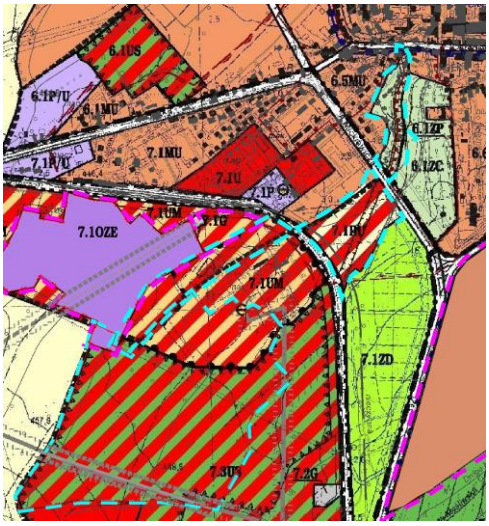
Przeznaczenie o symbolu: ZL, UT, MN/UR, RO

Dotychczasowe zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

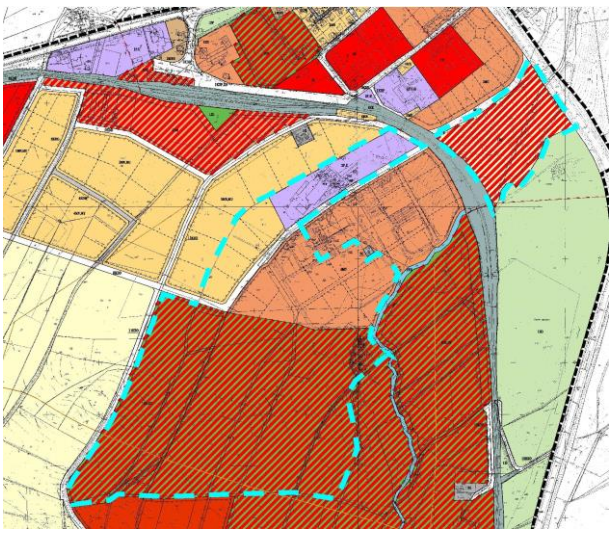
	Zagospodarowanie terenu: grunty zadrzewione i zakrzewione, łąki, lasy, grunty zabudowane. Uzbrojenie terenu: sieć wodociągowa, elektroenergetyczna.

Lądek-Zdrój – Stare Miasto, Zatorze

Dotychczasowe przeznaczenie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój

	Przeznaczenie o symbolu: 7.1UM, 7.1RU, 6.1ZP

Dotychczasowe przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

	Przeznaczenie o symbolu: RU, P/U, US, MU

Dotychczasowe zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.

	Zagospodarowanie terenu: grunty zadrzewione i zakrzewione, łąki, stawy, grunty zabudowane. Uzbrojenie terenu: sieć wodociągowa, kanalizacyjna, elektroenergetyczna.

19.1.2 Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.

Ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu zostało zaliczone do zadań własnych gminy. Na szczeblu gminy sporządzane są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które jako jedyny rodzaj aktów kształtujących ład przestrzenny mają charakter powszechnie obowiązujący. Planowanie przestrzenne na szczeblu gminnym stanowi o przeznaczeniu i zasadach zagospodarowania przestrzennego terenu. Rozwiązania przyjęte w studium stanowią podstawę rozstrzygnięć dokonywanych w formie innych aktów kształtujących ład przestrzenny, tj. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pełni trzy podstawowe funkcje: 1) polegającą na określeniu założeń polityki rozwoju przestrzenno-gospodarczego; 2) koordynującą ustalenia planu miejscowego; 3) służącą promocji gminy na zewnątrz, stanowiąc zachętę dla inwestorów.

Ład przestrzenny to harmonijne ukształtowanie przestrzeni, uwzględniające w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne (art.2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Stan przestrzeni publicznej to istotny element kształtujący jakość życia. Istnienie przyjaznej przestrzeni przyczynia się do integracji oraz rozwoju więzi społecznych i kapitału społecznego. Tereny zieleni miejskiej Lądka-Zdroju zajmują łączną powierzchnię 189 030m2 (18,9ha) i składają się na nią: Park 1000-lecia; Park Zdrojowy im. Jana Pawła II; Park Moniuszki, Skwer przy Alei Marzeń; Skwer przy ul. J. Bema; Skwer przy Al. V. Havla; Skwer na Placu Partyzantów; Skwer przy ul. St. Moniuszki; Skwer przy ul. Ogrodowej / ul. Kłodzkiej; Skwer za Cmentarzem; Cmentarz Komunalny; Skwer przy stadionie piłkarskim; • Skwer przy ul. Strażacka / ul. Ogrodowa; Skwer pomiędzy ul. Ogrodowa i ul. Powstańców Wielkopolskich; Skwer na Wyspie Młyńskiej; Skwer przy Mostowiadukcie; Skwer przy przedszkolu; Skwer wzdłuż rzeki Biała Lądecka; Skwer przy ul. Nadbrzeżna; Skwer na rondzie (ul. A. Mickiewicza/ul. Kłodzka). Na terenie gminy zlokalizowanych jest 8 placów zabaw. 2 place zabaw znajdują się na terenie miasta i zlokalizowane przy ul. Lipowej (w parku 1000- lecia) oraz przy ul. Ogrodowej i Kłodzkiej. Dodatkowo na terenie stadionu sportowego, w ramach budżetu obywatelskiego wybudowano w roku 2018 kolejny plac zabaw obsługiwany przez dzierżawcę terenu. Jeden plac zabaw znajduje się przy Szkole Podstawowej we wsi Trzebieszowice. Pozostałe 4, to sołeckie place zabaw realizowane z funduszy sołeckich. Zlokalizowane są one we wsiach: Konradów, Kąty Bystrzyckie, Lutynia, Radochów (uszkodzony w wyniku powodzi w 2024 r.).

Uzupełnieniem miejsc przestrzeni publicznej istotnej dla społeczności lokalnej są gminne Lasy Uzdrowiskowe miasta Lądek Zdrój, które obejmują obecnie 783,92 ha, z czego na powierzchnię leśną przypada 772,81 ha. Podzielone są na dwa

obręby: 1) Obręb Miasto – wcześniejsza nazwa lasy komunalne – powierzchnia – 520,28ha, 2) Obręb Wieś – wcześniejsza nazwa lasy gminne – powierzchnia – 263,64ha.

Tereny objęte zmianą studium stanowią wybrane fragmenty miasta, położone są w bliskim sąsiedztwie istniejącej zabudowy oraz w pobliżu dróg i istniejącej oraz projektowanej sieci infrastruktury technicznej. Obszary te stanowią naturalny kierunek rozwoju zabudowy. Do czynników wpływających na prawidłowe kształtowanie ładu przestrzennego należy: właściwe rozmieszczenie funkcji, odpowiednio ukształtowana zabudowa oraz zachowanie ciągów pieszych i komunikacji.

19.1.3 Diagnoza, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy.

Celem diagnozy jest rozpoznanie sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Lądek-Zdrój, zidentyfikowanie potrzeb, sytuacji problemowych oraz potencjału w wymienionych trzech sferach.

Dzięki zasobom środowiskowym w postaci wód leczniczych Gmina należy do regionu uzdrowiskowego. W rozwiniętej działalności uzdrowiskowej, a także atrakcyjnej lokalizacji górskiej, tkwi ogromny potencjał dla rozwoju turystyki oraz osadnictwa na obszarze Gminy. Jednakże przy wykorzystaniu potencjału środowiska w realizacji działań prorozwojowych należy uwzględnić ograniczenie wynikające z faktu, iż niemal cały obszar Gminy (99,96%) objęty jest ochroną przyrodniczą i krajobrazową. Obostrzenia związane z ochroną prawną przyrody ograniczają możliwości rozwojowe gminy. Ograniczenie stanowić może także ukształtowanie terenu oraz zakazy w strefach uzdrowiskowych.

SFERA SPOŁECZNA

Sytuację demograficzną w Gminie Lądek-Zdrój należy ocenić jako niekorzystną. Odzwierciedla ona współczesne trendy demograficzne zachodzące w skali wojewódzkiej, krajowej i europejskiej charakterystyczne dla krajów rozwiniętych, a więc procesy depopulacji oraz starzenia się społeczeństwa. Ubytek liczby jej mieszkańców oraz deformacja struktury wiekowej powodowane są przede wszystkim ujemnym przyrostem naturalnym (typ F w skali J. W. Webba), a dopiero w dalszej kolejności ujemnym saldem migracji. Spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, czyli w wieku do 17 roku życia, w początkowej fazie niesie zmniejszenie obciążeń ponoszonych na opiekę i edukację dzieci i młodzieży. W późniejszym okresie nie daje gwarancji na zapewnienie odpowiedniej wysokości środków na świadczenia przeznaczone dla osób najstarszych. Jednoczesny i sukcesywny wzrost liczebności tych ostatnich będzie z kolei generował coraz większe koszty opieki zdrowotnej i społecznej oraz dostosowania infrastruktury do ich potrzeb. Dodatkowe ryzyko stwarza również możliwość migracji i tak nielicznych już młodych do większych ośrodków w celu poszukiwania pracy na bardziej atrakcyjnym rynku pracy. Gmina traci wówczas podwójnie – wraz ze stratą emigranta „znika" jego zdolność reprodukcyjna, co prowadzi do niższej liczby urodzeń na jej terenie w przyszłości. Stąd też wszelkie zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wiekowych powinny stanowić podstawę do wyznaczania kompleksowych działań służących wzmacnianiu potencjału demograficznego i jakości kapitału społecznego w Gminie Lądek-Zdrój.

Edukacja w Gminie Lądek-Zdrój związana jest spadkiem liczby ludności, co obserwuje się w całej Polsce. Wskutek procesu depopulacyjnego spada liczba uczniów , a tym samym placówek oświatowych niemal wszystkich rodzajów. Obserwowany wzrost liczby uczniów szkół podstawowych, traktować należy jako rezultat przekształceń wprowadzonych w związku z reformą szkolnictwa. W gminie Lądek-Zdrój oferta w zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego ogranicza się do liceum ogólnokształcącego. Brak alternatywy przy wyborze szkoły ponadpodstawowej może przyczyniać się do zwiększania odpływu młodzieży do innych miast, w których szkoły dysponują bardziej różnorodną ofertą edukacyjną. Zauważyć także trzeba, iż zazwyczaj do liceum ogólnokształcącego uczęszcza młodzież, która z założenia będzie kontynuować naukę na studiach. Ich powrót po zakończeniu edukacji wyższej nie jest zatem pewny, podobnie zresztą jak w przypadku młodych wybierających szkoły ponadpodstawowe w innych, większych ośrodkach miejskich. Gmina zatem może w przyszłości stracić „podwójnie" w aspekcie demograficznym. Wydaje się, iż wyjście stanowiłaby szkoła ponadpodstawowa zawodowa lub branżowa, ale też policealna, która gwarantowałyby uzyskanie konkretnego zawodu, czyli wartości tak pożądanej na obecnym rynku pracy. Niewątpliwym argumentem przemawiającym za uruchomieniem tego typu placówki w Gminie jest dostępność do bazy turystycznej, w tym gastronomicznej i hotelowej, oraz uzdrowiskowej, która pozwoliłaby na kształcenie młodzieży na kierunkach związanych z turystyką, gastronomią, hotelarstwem czy też usługami fizjoterapeutycznych czy

szeroko pojętym wellness. Tym samym otwarcie tego typu szkoły wymaga ścisłej współpracy z pracodawcami w postaci staży, szkoleń itp. W dalszej perspektywie może stać się czynnikiem wpływającym na atrakcyjność osiedleńczą Gminy i jednocześnie przyczynić się do ograniczenia migracji młodych ludzi do większych ośrodków. Z ujemnym przyrostem naturalnym w Gminie Lądek-Zdrój łączyć można także niewystarczającą infrastrukturę społeczną w postaci przedszkoli. wysoki udział dzieci w edukacji przedszkolnej uznawany jest za jeden z najważniejszych czynników sprzyjających wyrównaniu szans i eliminacji nierówności także na dalszych etapach życia. Ułatwiony dostęp do opieki instytucjonalnej dla najmłodszych może przyczynić się do spadku bezrobocia wśród kobiet, które zwykle napotykają trudności w powrocie na rynek pracy po urodzeniu i wychowaniu dziecka.

Na podstawie przedstawionych powyżej danych udostępnionych przez GUS oraz pozyskanych od UMiG w Lądku-Zdroju stan ochrony zdrowia w Gminie ocenić należy jako dobry. Gmina dysponuje rozbudowaną siecią placówek zdrowotnych, którą dodatkowo wspierają liczne szpitale uzdrowiskowe na terenie miasta LądekZdrój. W efekcie mieszkańcy mają zagwarantowany ułatwiony dostęp nie tylko do podstawowej opieki zdrowotnej, ale również specjalistycznej. Dotychczasowe funkcjonowanie placówek oferujących opiekę dla seniorów oraz opiekę paliatywną powinno stanowić bazę dla dalszej ich rozbudowy w związku z postępującym starzeniem się społeczeństwa, a zatem systematycznym wzrostem liczby osób w podeszłym wieku.

Na kształt polityki społecznej w Gminie Lądek-Zdrój wpłynąć powinien obserwowany obecnie z coraz większym natężeniem trend demograficzny, a mianowicie starzenie się społeczeństwa. Na tendencję tę wskazują nie tylko dane demograficzne, ale zauważalny również w Gminie spadek liczby dzieci, na które rodzice pobierają świadczenie 500+ i zasiłki rodzinne. Raport GUS o sytuacji osób starszych w Polsce w 2018 r. jednoznacznie stwierdza, iż mimo wzrostu wysokości rent i emerytur, ich relacja do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej zmalała. Samorządy będą musiały zadbać o stworzenie oferty aktywizującej starszych mieszkańców w zakresie intelektualnym, ekonomicznym i fizycznym (np. uniwersytety trzeciego wieku, „srebrna gospodarka”), co stara się realizować Gmina Lądek-Zdrój. Oprócz tego powinny też zostać podjęte działania zmierzające do rozwoju sektora usług opiekuńczych, za czym przemawiają w głównej mierze względy demograficzne. W związku z tym należałoby podjąć działania ukierunkowane na rozbudowę bazy placówek świadczących tego typu usługi, a ponadto na rozwój sprzężonej z nimi instytucji wolontariatu oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi, co przyczyni się z pewnością do rozwoju świadomości obywatelskiej wśród społeczeństwa.

Działania w zakresie kultury skierowane są nie tylko do jej mieszkańców, ale również kuracjuszy i turystów, co powinno przekładać się na rozwój kulturalny oraz gospodarczy regionu. Dzięki działalności edukacyjnej oraz animacyjnej społeczność Gminy ma możliwość rozwijania kompetencji artystycznych poprzez uczestnictwo w imprezach lokalnych (np. dożynki) oraz szeregu wydarzeń ważnych na arenie międzynarodowej (festiwale, warsztaty, koncerty). Innym równie ważnym efektem jest wpływ na wzrost poczucia tożsamości i więzi z regionem, „małą ojczyzną”, co w przyszłości może zadecydować o podjęciu lub nie ewentualnej decyzji o wyjeździe poza obszar Gminy. Na pozytywną ocenę zasługuje także fakt, iż odbiorcami działań kulturalnych są wszystkie grupy wiekowe, co może mieć znaczenie dla niezbyt korzystnej sytuacji demograficznej Gminy. Zajęcia edukacyjne i animacyjne dla dzieci mogą stanowić jeden z czynników wpływających na osiedlanie się na terenie Gminy przyszłych rodziców, którym w obecnych czasach zależy na możliwości zapewnienia dzieciom ciekawych i pożytecznych form spędzania czasu wolnego. Z kolei aktywizacja osób starszych poprzez uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych przyczynia się do zapobiegania zjawisku wykluczenia społecznego. W obu przypadkach działalność kulturalna przynosi wzrost kapitału społecznego. Niemniej sfera ta wymaga nieustannych inwestycji i działań modernizacyjnych, głównie ze środków publicznych, ponieważ instytucje kultury nie są instytucjami o charakterze komercyjnym .

Aktywność społeczna to oprócz udziału w wyborach czy oferowania sąsiedzkiej pomocy, mieszkańcy Gminy Lądek-Zdrój mają możliwość zaangażowania się w działalność organizacji i stowarzyszeń o charakterze kulturalnym, regionalnym czy obejmującym osoby starsze. Na pozytywną ocenę zasługuje systematyczna współpraca między CKiR w Lądku-Zdroju oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji imprez i wydarzeń edukacyjnych i kulturalnych o zasięgu lokalnym oraz krajowym i międzynarodowym. Warto przy tym zaznaczyć, że wsparcie i szerzenie aktywności społecznej w każdej

formie wpływa pozytywnie nie tylko na rozwój lokalnej samoświadomości mieszkańców przyczyniając się do budowy kapitału społecznego, ale również na promocję regionu, a tym samym przyciąganie turystów i wzrost gospodarczy. Budowany jest kapitał społeczny. Stąd Gmina Lądek-Zdrój powinna kontynuować wspieranie wszelkiej aktywności społecznej, w oparciu zarówno o środki własne, jak i pomoc w zdobywaniu zewnętrznych form finansowania.

Sytuacja finansowa Gminy Lądek-Zdrój wpisuje się w ogólnokrajowe trendy społeczne i gospodarcze, czego przejawem są jej rosnące dochody przy jednoczesnym wzroście wydatków. W najbliższych latach można się także spodziewać wzrostu zapotrzebowania na świadczenia i usługi w ramach pomocy społecznej. W rezultacie wzrostu dochodów i wydatków trudność dla Gminy stanowi ich zbilansowanie, co w dalszej perspektywie przekłada się na niewielkie środki na inwestycje własne. Pomocą w zakresie rozwoju gospodarki są środki z Unii Europejskiej na cele inwestycyjne, przy czym trzeba podkreślić, iż wymagają one wkładu własnego. Dane świadczą o rosnącej świadomości i aktywności podmiotów działających na obszarze Gminy w zakresie pozyskiwania środków. Liczba zawartych umów, a tym samym wysokość pozyskanych środków, z roku na rok zwiększa się, co w efekcie powinno przyczyniać się do dalszego rozwoju gospodarczego i społecznego regionu.

SFERA GOSPODARCZA

Aktualny poziom przedsiębiorczości na terenie Gminy Lądek-Zdrój ocenić można jako dobry. Wskaźniki wskazują na jej dość dynamiczny wzrost przewyższający średnie dla powiatu kłodzkiego i Polski. Sytuacja ta ma najpewniej ścisły związek z działaniami oraz narzędziami przygotowanymi przez władze Gminy wspierającymi rozwój przedsiębiorczości w postaci utworzenia Inkubatora czy uchwalenia ulg podatkowych. Wyrazem uznania dla dokonań Gminy jest przyznanie jej w rezultacie ogólnopolskiego plebiscytu nagrody „Orły Polskiego Samorządu 2018” za przedsiębiorczość oraz działania na rzecz rozwoju gospodarki krajowej wręczanej podczas Wielkiej Gali Przedsiębiorczości. Znaczenie mają tu również inwestycje w infrastrukturę na obszarze Gminy oraz realizacja przedsięwzięć prorozwojowych. Gmina Lądek-Zdrój powinna w kolejnych latach rozwijać wszelkie wymienione w niniejszym rozdziale formy aktywności, ale także tworzyć nowe i dostosowywać je do wciąż zmieniającego się rynku. Tym bardziej, iż jak wynika z przeprowadzonej ankiety, miejscowi przedsiębiorcy zdają się nie dostrzegać wysiłków władz Gminy w tym zakresie

Pomimo spadku liczby bezrobotnych zarejestrowanych oraz wysokich wskaźników aktywności gospodarczej wśród mieszkańców Gminy Lądek-Zdrój, tutejszej sytuacji na rynku pracy nie można niestety uznać za korzystną. Dane statystyczne wskazują na wysoki udział osób zatrudnionych w sektorze publicznym, na co zwracano już uwagę w diagnozie Gminy sporządzonej w 2004 r. Udział ten odbywa się kosztem pozostałych branż gospodarczych i może negatywnie wpływać na chęć podjęcia ryzyka inwestycji przez potencjalnych przedsiębiorców. Wśród bezrobotnych przeważa odsetek osób trwale pozostających bez pracy, których aktywizacja należy do procesów trudnych. Stąd w przypadku niepowodzenia ich realizacji, skutki społeczne i gospodarcze bezrobocia długotrwałego w dłuższej perspektywie będą odczuwalne dla budżetu Gminy (m.in. utrzymanie bezrobotnych i służb związanych z ich obsługą, spadek dochodów rodzin, rozszerzanie ubóstwa, utrata kwalifikacji zawodowych, wykluczenie społeczne). Obraz rynku pracy w Gminie to także efekt uwarunkowań demograficznych, a więc procesu starzenia się społeczeństwa i jego intensywnej depopulacji. Ich skutkiem jest bowiem nie tylko kurczenie się realnych i potencjalnych zasobów pracy, ale także obniżenie potencjału konsumpcyjnego oraz niechęć przedsiębiorców do podejmowania ryzyka inwestycyjnego20. Wśród pracujących przeważają kobiety, co może świadczyć o braku ich chęci do macierzyństwa, a co wpływa bezsprzecznie na ujemny przyrost naturalny w Gminie. Poprawa sytuacji na rynku pracy wymaga szeregu działań wspartych odpowiednimi zasobami finansowymi ukierunkowanych na aktywizację młodszych i starszych mieszkańców, wspieranie gospodarki regionu i współpracę z przedsiębiorcami

Działalność turystyczna to niewątpliwie największy atut Gminy Lądek-Zdrój, która dzięki uwarunkowaniom przyrodniczym oraz kulturowym stanowi jedno z najatrakcyjniejszych miejsc na turystycznej mapie Polski. Bogata oferta spędzania wolnego czasu przyciąga turystów nie tylko z kraju, ale i zza granicy, którym zapewnia możliwość uprawiania turystyki górskiej i sportowej, kulturowej, a przede wszystkim uzdrowiskowej. Lądek-Zdrój od dawna cieszy się marką miasta uzdrowiskowego, dzięki czemu Gmina Lądek-Zdrój posiada status gminy uzdrowiskowej. Władze skutecznie starają się utrzymać i rozwijać swój produkt turystyczny poprzez działania ukierunkowane na rozszerzanie oferty turystycznej oraz jej promowanie. Szczególne znaczenie ma tu intensywna współpraca Gminy z różnorodnymi partnerami zewnętrznymi i wewnętrznymi oraz jej członkostwo w organizacjach i stowarzyszeniach o profilu turystycznym i uzdrowiskowym. Na wyróżnienie zasłu-

guje przyjęcie Lądka-Zdroju, jako pierwszego i jedynego dotąd ośrodka z Polski, do prestiżowego EHTTA, co otwiera przed nim jeszcze większe możliwości w zakresie współpracy i promocji, a w dalszej perspektywie – rozwoju gospodarczego i społecznego. W odbywających się na obszarze Gminy imprezach kulturalnych w postaci festiwali, koncertów, warsztatów itp. uczestniczy coraz więcej osób. Gmina dysponuje doskonałą i wciąż rozwijającą się bazą noclegową, która – co warto podkreślić – ma charakter całoroczny. W konsekwencji turystyka stanowi najważniejszy z obszarów aktywności gospodarczej mieszkańców, których działalność w tym zakresie wspierają władze Gminy. Informacje o ofercie noclegowej i gastronomicznej publikowane są na bieżąco na stronie internetowej oraz udostępniane w prowadzonym przez CKiR punkcie informacji turystycznej. Specjalny status Gminy oraz turystyczny charakter prowadzonej na jej obszarze działalności gospodarczej wymaga jednak od jej władz wysiłku skoordynowania działań podejmowanych w zakresie turystyki oraz pozostałych aspektów życia jej mieszkańców.

SFERA PRZESTRZENNA

Istnieją duże dysproporcje między obszarem miejskim i wiejskim Gminy Lądek-Zdrój w eksploatacji infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej. Wprawdzie rozbieżności między miastem a wsią w tym aspekcie należą do cech charakterystycznych dla gmin wiejskomiejskich w Polsce, ale w Gminie procent korzystających z wymienionych urządzeń technicznych kształtuje się na poziomie zdecydowanie niższym niż średnie krajowe i wojewódzkie. Istnieje potrzeba poprawy sytuacji, zwłaszcza w zakresie sieci wodociągowej. Zagadnienie to dotyka nie tylko mieszkańców, ale również turystów, którzy coraz częściej wybierają kwatery prywatne i gospodarstwa agroturystyczne jako bazę noclegową. Inwestycje w infrastrukturę techniczną przyczynią się zatem nie tylko do podniesienia standardu życia lądczan, ale także pośrednio na zwiększenie atrakcyjności turystycznej, a w dalszej perspektywie – rozwój gospodarczy i społeczny. Podjęcie działań w tym kierunku będzie wymagało w przyszłości pozyskania dodatkowych środków finansowych, ponieważ inwestycje w infrastrukturę techniczną przekraczają zazwyczaj możliwości budżetowe gmin. Istnieje konieczność uzyskania dotacji na modernizację przestarzałej oczyszczalni ścieków. Dostęp do sieci internetowej to obecnie jeden z ważniejszych czynników sprzyjających włączeniu społecznemu oraz wyrównaniu możliwości edukacyjnych i szans na rynku pracy. W przypadku przedsiębiorstw możliwość korzystania z Internetu pozwala na uzyskanie przewagi konkurencyjnej, szansę obniżenia kosztów, poszerzenia rynków zbytu i usprawnienie kontaktu z klientami, co w efekcie skutkuje rozwojem gospodarczym i utworzeniem nowych miejsc pracy. Dostęp do sieci internetowej stał się zatem standardem, który musi być brany pod uwagę w procesie pozyskiwania potencjalnych inwestorów.

Dane dotyczące zasobów mieszkaniowych wskazują na korzystną sytuację mieszkaniową w Gminie Lądek-Zdrój. Świadczy o niej wzrost liczby budynków mieszkalnych oraz mieszkań, ale także wartości wskaźników ukazujących poprawę warunków mieszkaniowych (wysoki wskaźnik liczby mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców; spadek liczby osób na 1 izbę; wskaźnik przeciętnej powierzchni mieszkania na jednego mieszkańca). Dane udostępnione przez GUS, służące za podstawę powyższej analizy, dotyczą jednak wszystkich mieszkańców Gminy, a więc nie uwzględniają sytuacji w mieście oraz na jej obszarze wiejskim. Stąd dane te mogą wpływać na zniekształcenie wyników analizy; wiadomo bowiem, iż standard życia na obszarach wiejskich odbiega zazwyczaj znacznie od standardów w mieście. Na wzrost wskaźników dotyczących mieszkalnictwa wpływają zapewne niekorzystne uwarunkowania demograficzne w Gminie Lądek-Zdrój, a zwłaszcza trend depopulacyjny. W jego rezultacie zmniejsza się liczba użytkowników mieszkań, a tym samym zwiększa się powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego mieszkańca.

Informacje dotyczące transportu i komunikacji na terenie Gminy Lądek-Zdrój wskazują na dość niekorzystną sytuację w tym zakresie zarówno na poziomie lokalnym, jak i ponadlokalnym. Do negatywnej oceny skłania zwłaszcza niezadowalający wciąż, pomimo przeprowadzanych inwestycji, stan techniczny dróg przebiegających przez obszar Gminy. Gmina, podobnie jak i cały region kłodzki, zlokalizowana jest poza zasięgiem głównych ciągów komunikacyjnych. Obie te trudności stanowić mogą poważne ograniczenie dla dalszego rozwoju turystyki, a tym samym gospodarki i społeczeństwa Gminy, która jest wyspecjalizowanym ośrodkiem turystycznym. Odpowiedni poziom infrastruktury komunikacyjnej to również jeden z czynników przyciągających potencjalnych inwestorów. Wreszcie – dla mieszkańców poprawa stanu dróg oznacza poprawę bezpieczeństwa oraz podwyższenie standardu życia. Szansy dla Gminy upatrywać należy w planowanych działaniach prorozwojowych, których celem jest lepsze skomunikowanie tej części województwa, a więc w budowie tzw. igreka sudeckiego, rewitalizacji Linii Kolejowej Białej Lądeckiej oraz realizacji koncepcji korytarza rowerowego Trasy Kłodzkiej.

Oczekiwanym rezultatem tych działań jest otwarcie regionu, co powinno dać w przyszłości wymierne korzyści gospodarcze i społeczne, policzalne i niepoliczalne. Za znakomity przykład służy tu Linia Kolejowa Białej Lądeckiej, której otwarcie w końcu XIX w. spowodowało jeszcze większy napływ turystów do Lądka-Zdroju, a w efekcie wzmocnienie jego pozycji uzdrowiskowej. Drugi aspekt powinno stanowić dalsze kroki Gminy w kierunku rozwijania alternatywnych, niskoemisyjnych i proekologicznych form transportu (np. rowery elektryczne, transport publiczny). Proekologiczne inicjatywy w zakresie transportu wpisują się nie tylko w aktualne trendy i cele polityki krajowej i międzynarodowej, ale także w uzdrowiskowy i turystyczny charakter Gminy Lądek-Zdrój

19.1.3 Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą.

19.1.4 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą.

19.1.5 Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.
Brak audytu krajobrazowego.

19.1.6 Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem.

Gmina Lądek to przyjazna i atrakcyjna przestrzeń zarówno do zamieszkania, wypoczynku jak i prowadzania inwestycji.
W strategii gminy określono potrzeby zmian w zakresie poprawy warunków i jakości życia mieszkańców:

- Poprawa jakości infrastruktury drogowej.
- Rozwój infrastruktury drogowej i ścieżek rowerowych.
- Budowa i przebudowa chodników.
- Modernizacja i rozbudowa systemu oświetleniowego.
- Poprawa jakości infrastruktury sieciowej.
- Modernizacja oczyszczalni ścieków i budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.
- Modernizacja sieci wodociągowej.
- Modernizacja infrastruktury społecznej.
- Poprawa jakości infrastruktury sportu i rekreacji.
- Modernizacja świetlic wiejskich.
- Termomodernizacja i remont obiektów użyteczności publicznej.
- Poprawa infrastruktury edukacji przedszkolnej i szkolnej.
- Poprawa ładu przestrzennego oraz wzrost poczucia bezpieczeństwa Mieszkańców.
- Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych budynków użyteczności publicznej.
- Poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego przez doposażenie OSP.
- Działania proekologiczne mające na celu ochronę walorów środowiskowych.
- Poprawa estetyki przestrzeni publicznych.
- Wsparcie rozbudowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego oraz budowa instalacji odnawialnych źródeł energii

Zgodnie z danymi z ewidencji ludności liczba mieszkańców kształtuje się następująco: Stan ludności na 31.12.2021 r. Miasto 5113 Wieś 2653 Razem 7766.
Według stanu na dzień 31.12.2021 r. liczba ludności w poszczególnych miejscowościach położonych na terenie gminy Lądek-Zdrój przedstawiała się następująco: Lutynia 45 osób, Orłowiec 70 osób, Radochów 567 osób, Skrzynka 350 osób, Stójków 217 osób, Trzebieszowice 999 osób, Wojtówka 51 osób, Wrzosówka 2 osoby, Kąty Bystrzyckie 61 osób, Konradów 291 osób, Lądek-Zdrój 5113 osób.
W gminie Lądek-Zdrój w 2021 r. przyjęto 328 zgłoszeń pobytu, w tym: - 169 zgłoszeń pobytu stałego - 83 zgłoszeń wymeldowania - 76 zgłoszeń pobytu czasowego .
Gmina Lądek-Zdrój jest organem prowadzącym dla następujących publicznych jednostek systemu oświaty: Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi – ul. Powstańców Wielkopolskich 26A, Lądek-Zdrój, Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Janusza Korczaka – ul. Kościelna 31, 57- 540 Lądek-Zdrój, Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa – Trzebieszowice 150, Liceum Ogólnokształcące im. Andrzeja Zawady – ul. Polna 2, 57-540 Lądek-Zdrój.
Liczba uczniów/dzieci w poszczególnych placówkach w roku szkolnym 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022:

- Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi: 141 / 144 / 140
- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Janusza Korczaka: 336 / 337 / 346
- Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Trzebieszowicach: 90 / 91 / 97
- Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Wincentego Witosa: 17 / 16 / 16
- Liceum Ogólnokształcące im. Andrzeja Zawady: 73 / 76 / 65

Centrum Kultury i Rekreacji w Lądku-Zdroju jest realizatorem życia kulturalnego w Gminie Lądek-Zdrój (gminna instytucja kultury, w skład której wchodzą również: Biblioteka CKiR i Informacja Turystyczna).
W ramach umów partnerskich Gmina Lądek-Zdrój współpracuje z następującymi gminami i miastami z kraju i Europy: Gmina Wicko, Miasto Rychwał, Klasterec nad Orlicí, Bystrec, Miastó Svitavy, Javórnik,

Na terenie gminy działają kluby sportowe: 1. Klub Sportowy TROJAN (piłka nożna) 2. Ludowy Klub Sportowy ZAMEK (piłka nożna) 3. Lądecki Klub KYOKUSHIN KARATE (karate) 4. Uczniowski Klub Sportowy ŻEREB-SKI ACADEMY (narciarstwo).5. Lądecki Klub PETANKI (petanka) .

Infrastrukturę sportową i rekreacją w gminie tworzą następujące obiekty:
1.Stadion gminny, nadzorowany przez Klub Sportowy „Trojan" przy ul. Kłodzkiej w Lądku- Zdroju 2. Stadion gminny, nadzorowany przez Ludowy Klub Sportowy „Zamek" we wsi Trzebieszowice 3. Gminne boisko sportowe we wsi Konradów; 4. Gminne boisko sportowe we wsi Radochów; 5. Gminne boisko sportowe we wsi Skrzynka; 6. Gminne boisko sportowe we wsi Trzebieszowice; 7. Kompleks sportowy „Orlik", ul. Polna 2 w Lądku-Zdroju; 8. Boisko wielofunkcyjne, ul. Kościelna 31 w Lądku-Zdroju; 9. Szkolna hala sportowa we wsi Trzebieszowice 150; 10. Szkolna hala sportowa, ul. Zamenhofa 2 w Lądku-Zdroju (nadzorowana przez OPS Lądek – Zdrój) 11. Szkolna hala sportowa, ul. Kościelna 31 w Lądku-Zdroju (nadzorowana przez SP1 Lądek – Zdrój) 12. Szkolna hala sportowa, ul. Ogrodowa w Lądku-Zdroju (nadzorowana przez L.O. Lądek – Zdrój) 13. Wyciąg narciarski, ul. Kopernika w Lądku-Zdroju; 14. Szkolny plac zabaw we wsi Trzebieszowice; 15. Gminny plac zabaw, ul. Kłodzka w Lądku-Zdroju; 16. Gminny plac zabaw, ul. Lipowa w Lądku-Zdroju; 17. Strzelnica sportowa, ul. Widok w Lądku-Zdroju; 18. Siłownia zewnętrzna na Wyspie Młyńskiej w Lądku-Zdroju; 19. Siłownia zewnętrzna w Parku Zdrojowym Jana Pawła II w Lądku-Zdroju; 20. Siłownia zewnętrzna we wsi Trzebieszowice. 21. Siłownia zewnętrzna we wsi Kąty Bystrzyckie 22. Siłownia zewnętrzna we wsi Stójków 23. Trasy rowerowe typu Single Track – ponad 30 km, trzy pętle: Zdrój, Trojak, Orłowiec 24. Boisko do gry w petankę – bulodromy, ul. Zamenhoffa 2, nadzorowane przez Lądecki Klub Petanki 25. Ekologiczny Park Edukacyjny ,,Wojtusiowy Park", Lądek-Zdrój – w chwili obecnej wykonano etap I zawierający m.in. Ogródek Przedszkolaka oraz Pump Track. 26. siłownia zewnętrzna w Parku Zdrojowym Jana Pawła II w Lądku-Zdroju; 27. siłownia zewnętrzna we wsi Trzebieszowice. 28. siłownia zewnętrzna we wsi Kąty Bystrzyckie 29. siłownia zewnętrzna we wsi Stójków 30. trasy rowerowe typu Single Track – 30 km. 31. boisko do gry w petankę – bulodromy, ul. Zamenhoffa 2, nadzorowane przez Lądecki Klub Petanki.

Na terenie gminnych Lasów Uzdrowiskowych funkcjonują dwie pętle Single traków. „Pętla Trojak" oraz „Pętla Zdrój" tworzą razem 11km tras rowerowych. W obrębie Arboretum funkcjonuje „Leśna ścieżka dydaktyczna" długości 0,7 km, na której można się zapoznać z opisami rodzimych gatunków drzew oraz pracami wykonywanymi w lesie. Najważniejszym miejscem dla turystyki jest lądeckie Arboretum, które może poszczycić się bogatą kolekcją ponad 400 taksonów drzew i krzewów z pięciu kontynentów świata. Znajdują się w nim unikatowe kolekcje różaneczników, powojników, azalii, magnolii czy chociażby bardzo okazały mamutowiec olbrzymi.

Oceny według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia ludzi i ochrony roślin w strefie dolnośląskiej do której należy teren miasta i gminy Lądek Zdrój. W roku 2021 dla obszaru województwa dolnośląskiego przeprowadzono roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2020. W wyniku oceny strefę dolnośląską: • pod kątem ochrony roślin – dla ozonu, SO2 i NOx – zaliczono do klasy A. Stwierdzono natomiast przekroczenie wartości normatywnej ozonu (6000 µg/m3×h) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2021. • pod kątem ochrony zdrowia sklasyfikowano: − dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku

węgla oraz ołowiu, arsenu, kadmu, niklu – w klasie A, − dla pyłu PM2,5 – w klasie C, − dla pyłu PM10 − w klasie C – ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla 24 godzin, − dla benzo(a)pirenu – w klasie C – ze względu na przekroczenia poziomu docelowego, − dla ozonu – w klasie A – dla poziomu docelowego. W ramach oceny wykonano również dodatkową klasyfikację wyznaczając dla strefy dolnośląskiej: • dla pyłu PM2,5, klasę C1 informującą o przekroczeniu poziomu dopuszczalnego 20 µg/m3 , której należy dotrzymać od roku 2020. • dla ozonu klasę D2 w odniesieniu do celu długoterminowego. Należy podkreślić, że stężenia pyłu PM10 wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą tylko sezonu zimnego (grzewczego).

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie, powinno być zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych;
- klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych.

19.1.7 Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Zagrożenie powodziowe

Główne źródło zagrożeń w gminie stanowią obszary szczególnego zagrożenia powodzią (prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie 10% i średnie 1%) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie (0,2%). Największe odpływy notowane są w czasie roztopów wiosennych (powodzie roztopowe), przyczynami powodzi mogą być także intensywne opady atmosferyczne (powodzie opadowe) oraz zatory lodowe.

Zagrożenie wystąpieniem poważnej awarii przemysłowej

Na obszarze gminy nie znajdują się zakłady przemysłowe o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Zagrożenie bezpieczeństwa publicznego

Za bezpieczeństwo publiczne w gminie odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Kłodzku. W mieście funkcjonuje komisariat policji. Na terenie gminy Lądek – Zdrój działa pięć jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z czego dwie należą do struktur Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego: OSP KSRG Lądek- Zdrój typ s-4, OSP KSRG Trzebieszowice typ s-3, OSP Radochów typ s-1, OSP Konradów typ s-1, OSP Skrzynka typ s-1.

19.1.8 Potrzeby i możliwości rozwoju gminy, uwzględniające w szczególności: analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozy demograficzne, możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Szczegółowy zakres i zasady sporządzania bilansu określa ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

1) formułuje się, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy (...), maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy,
2) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej (..), rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy,

3) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy,
4) porównuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę (..),
5) określa się: a) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, b) potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami

Tendencje wzrostu ludności.

Tabela nr 1. Gmina Lądek Zdrój – zaludnienie w latach 1995 – 2021 [źródło: GUS]

Rok	Gmina Lądek Zdrój	W tym miasto
1995	9624	6883
1996	9643	6912
1997	9693	6948
1998	9647	6951
1999	9154	6488
2000	9140	6474
2001	9105	6465
2002	9108	6464
2003	8953	6373
2004	8905	6296
2005	8826	6206
2006	8741	6140
2007	8672	6084
2008	8592	6014
2009	8556	5969
2010	8858	6120
2011	8791	6081
2012	8732	6023
2013	8606	5917
2014	8540	5873
2015	8474	5804
2016	8411	5715
2017	8365	5685
2018	8276	5622
2019	8210	5557
2020	7817	5232
2021	7689	5115

Tabela nr 2. Przyrost naturalny ogółem w latach 2002-2021 [źródło: GUS]

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
-10	-68	-44	-37	-33	-25	-41	-34	-24	-37	-58	-52	-49	-44	-48	-49	-53	-44	-79	-99

Tabela nr 3. Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2002-2021 [źródło: GUS]

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
-1,1	-7,5	-4,9	-4,1	-3,7	-2,8	-4,7	-3,9	-2,7	-4,2	-6,6	-6	-5,7	-5,2	-5,68	-5,84	-6,36	-5,34	-10,0	-12,8

Tabela nr 4. Gęstość zaludnienia w latach 2003-2021 [źródło: GUS]

Lata	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021

ludność na 1 km2	76	76	75	75	74	73	73	76	75	74	73	73	72	72	71	71	70	67	66
zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	-17,1	-5,4	-8,9	-9,7	-7,9	-9,3	-4,2	34	-7,6	-6,7	-14,6	-7,7	-7,8	-7,4	-5,5	-10,6	-8,0	-47,9	-16,4

Analizując wskaźniki dotyczące ludności można zauważyć sukcesywny spadek ludności w gminie Lądek- Zdrój. Rozpatrując poszczególna lata, można dostrzec odpływy ludności zarówno z miasta, jak i z obszarów wiejskich oraz migracje w zasięgu gminy. Analiza wahań przyrostu naturalnego, obrazuje prawdopodobieństwo dalszego spadku liczby ludności w latach kolejnych, jako następstwo spadku wskaźnika w latach ubiegłych. Przyrost mieszkańców jest mocno uzależniony od sytuacji gospodarczej kraju i regionu. Lądek -Zdrój to gmina uzdrowiskowa. W latach 2014-2019 całkowita liczba mieszkańców Gminy zmniejszyła się o 3,9%, przy czym większy spadek dotyczył liczby mieszkańców miasta (5,4%) niż mieszkańców wsi (0,5%). Tendencja spadkowa liczby ludności Gminy wpisuje się w trendy demograficzne krajowe i wojewódzkie, ale jej wartości znacznie przekraczają oba te wskaźniki (odpowiednio: 0,2% i 0,3%). Ponadto ubytek ludności dotknął we wspomnianych latach wsie wchodzące w skład Gminy Lądek-Zdrój (0,5%), podczas gdy w skali krajowej i wojewódzkiej odnotowano wówczas wzrost liczby ludności wiejskiej (odpowiednio: 0,6% i 2,5%).

Przewiduje, że w perspektywie 30 letniej nastąpi wzrost ludności (imigracja) z uwagi na atrakcyjność turystyczną i zdrowotną regionu, głównie przyciągania osób starszych z dużej aglomeracji Wrocławskiej i Poznańskiej. Uwarunkowania przyrodnicze sprzyjają dla osiedlania się i rozwoju turystyki. Wielu mieszkańców aglomeracji wrocławskiej, poznańskiej zechce zamieszkać lub wybudować dom dla rekreacji indywidualnej czy całorocznego zamieszkania w na terenach o dużych walorach przyrodniczych, krajobrazowych i leczniczych. Istniejącą baza lecznictwa uzdrowiskowego podlegać będzie dalszej modernizacji i rozbudowie. Źródła wód wykorzystywane w lecznictwie uzdrowiskowym dają możliwość leczenia różnych schorzeń i zaburzeń. Potwierdzono właściwości lecznicze klimatu. Klimat i bioklimat Lądka-Zdroju cechuje się właściwościami leczniczymi i profilaktycznymi, które mogą być wykorzystywane w leczeniu klimatycznym chorób narządu ruchu, chorób reumatycznych oraz chorób dróg oddechowych. Poprzez zróżnicowane bodźce klimatyczne może także wspomagać leczenie chorób skóry i chorób naczyń obwodowych. Bioklimat Lądka-Zdroju posiada także walory hartujące układ termoregulacyjny i krwionośny. Przeciwwskazania dotyczą osób z nadciśnieniem tętniczym.

Cały obszar gminy zaliczamy do rejonu atrakcyjnego turystycznie, ale niektóre miejscowości ze względu na swoje górskie położenie są predestynowane jako tereny do zabudowy letniskowej i wypoczynkowej. Tam rozwój osadnictwa i proces wzrostu liczby ludności będzie dużo bardziej dynamiczny. Przykładem może być Wójtówka, Orłowiec, Lutynia oraz opuszczona Wrzosówka gdzie podejmowane są próby reaktywacji osadnictwa. W pozostałych wsiach poza strefami głównej zabudowy, w miejscach atrakcyjnych lokalizacyjne również powstają domy o charakterze letniskowym i rekreacyjnym. Przykład zabudowy górnego odcinka doliny Skrzynczany w Skrzynce, czy osiedle w Radochowie pod gorą Siniak. Gmina Lądek-Zdrój w w perspektywie 30 letniej zwiększy się do ok. 8150 mieszkańców.

Tabela nr 5. Prognoza wzrostu ludności

Liczba ludności	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2035	2040	2053
Ogółem	7678	7712	7739	7768	7797	7839	7892	7912	7940	8150

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę (art.10 ust. 5 pkt 1)

Poniższe zapotrzebowanie na nową zabudowę zostało opracowane w oparciu o analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne i prognozy demograficzne oraz możliwości finansowe gminy. Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę zostało opracowane z podziałem na funkcję zabudowy, a jej wartości zostały wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy co jest zgodne z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym art. 10 ust. 5 pkt 1. Prognozując zapotrzebowanie na nową zabudowę, wzięto pod uwagę perspektywę na kolejne 30 lat oraz niepewność procesów rozwojowych wyrażoną możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników

analiz o 30% (zgodnie z art. 10 ust 7 uopizp). W przeprowadzonym bilansie uwzględniono podstawowy podział na funkcje zabudowy, uwzględniając równocześnie zapotrzebowania na funkcje charakterystyczne dla gminy, dla której opracowywany jest bilans.

Dokonano następującego podziału:

zabudowa mieszkaniowa – obejmuje zabudowę mieszkaniowa jednorodzinną, zabudowę zagrodową, zabudowę mieszkaniowo wielorodzinną, zabudowę letniskową (rekreacji indywidualnej), zabudowę mieszkaniową z usługami,

zabudowa usług turystyki - obejmuje zabudowę pensjonatową, usług turystyki (hotel, motel), usług uzdrowiskowych (szpital, zakład leczniczy), usług sportu i rekreacji,

zabudowa usługowa obejmuje zabudowę o charakterze niewytwórczym usługowym, usługi publiczne, (szkoły, przedszkola, domy kultury, ośrodki sportowe, ośrodki zdrowia) a także usługi związane z handlem, gastronomia, usługi turystyczne i agroturystyczne oraz inne usługi świadczone dla mieszkańców,

zabudowa przemysłowa – obejmuje zabudowa o charakterze wytwórczym (produkcja, rzemiosło, składy, magazyny)

Zabudowa mieszkaniowa

Badając przyrost powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych w gminie Lądek-Zdrój, w ostatnich kilku latach można zauważyć, iż mimo spadku przyrostu ludności, co roku powstają nowe budynki mieszkalne. Pomimo umiarkowanego ale dodatniego ruchu budowlanego, odnotowanego na terenie gminy, spowodowanego sytuacja społeczno-gospodarczą, widać rosnące zainteresowanie ludzi mieszkaniem w domu wolnostojącym jednorodzinnym w połączeniu z prowadzeniem działalności w zakresie usług i agroturystyki. Warunki i jakość zamieszkania, mieszkańców gminy stale się poprawiają, wzrasta liczba izb w mieszkaniach, powierzchnia użytkowa mieszkań, a także przeciętna powierzchnia jednego mieszkania. Zauważano również duży popyt na działki budowlane i co roczne zwiększenie się ilości nowych budynków mieszkalnych na terenie gminy, co świadczy, iż nowe tereny inwestycyjne są co roku uruchamiane, zbywane mimo ujemnego przyrostu naturalnego. Do wyrażenia maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w ilości powierzchni użytkowej zabudowy przyjęto, że statystycznie 3 osoby mieszkają w domu o średniej powierzchni użytkowej – 180m2 oraz z mieszkaniu o średniej powierzchni 60 m2. Kolejnym czynnikiem koniecznym do uwzględnienia jest napływ ludności i chęć zamieszkania, wybudowania w domu na taranach o wyjątkowych walorach przyrodniczych bez konieczności dokonywania meldunku, osiedlania się w gminie. Zatem mamy do czynienia ze stałymi mieszkańcami vs. zamieszkanie sezonowe oraz trudne do oszacowania zjawisko tzw. „drugich domów", wynajmowanych również turystom). Gmina Lądek-Zdrój to gmina uzdrowiskowa, której walory doceniane były na przestrzeni kilkuset lat. Zatem obserwujemy ogromny popyt na działki budowlane w gminie, głównie dotyczy to działem pod budownictwo mieszkaniowe czy rekreacyjne. Wiele z spośród rozpoczętych inwestycji nie zostaje dokańczanych, a tym samy nie zostaje ujętych w bilansie budynków mieszkalnych. Istotnym wskaźnikiem obrazującym ruch budowlany jest ilość wydawanych pozwoleń na budowę , który z każdym rokiem znacząco wzrasta. Zatem przy ocenie zapotrzebowania należy uwzględnić prognozowane saldo migracji wynikające obecnie z dużego popytu na działki budowlane, chęcią posiadania działki, domu w gminie uzdrowiskowej Lądek-Zdrój. Biorąc wszystkie możliwe czynniki pod uwagę na potrzeby przeprowadzanej symulacji przyjęto średni przyrost ludności w mieście i na terenach wiejskich na następne 30 lat o około 1450 osób. Biorąc pod uwagę niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania na nową zabudowę w stosunku do wyników analiz liczba ta może wynosić około 1800 osób.

Tabela nr 6. Budynki mieszkalne w gminie.

Budynki mieszkalne	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ogółem	1369	1373	1381	1406	1424	1428	1433	1448	1449	1452	1460	1486	1473	1480
wzrost w porównaniu do roku ubiegłego		4	8	25	18	4	5	15	1	3	8	26	-13	7

Tabela nr 7. Zasoby mieszkaniowe.

Lata	Ogółem mieszkania	ogółem; powierzchnia użytkowa mieszkań m2
2008	3463	244230
2009	3476	245944
2010	3404	246827
2011	3416	248711
2012	3437	252128
2013	3442	252707
2014	3449	253688
2015	3464	255576
2016	3466	255848
2017	3470	256279
2018	3478	257207
2019	3485	258205
2020	3438	253403
2021	3448	254818

Zabudowa usług turystyki

Z uwagi na charakter gminy uzdrowiskowej, bazę usługową uzupełniają obiekty hotelowe, zabudowa pensjonatowa oraz budynki dla zakładów lecznictwa uzdrowiskowego, głównie w granicy miasta oraz w granicy uzdrowiska. Przewiduje się dalszy rozwój działalności usług turystyki. W mieście powstają hotele, pensjonaty , a obecnie działające się przybudowują. Obserwowany jest również trend odejścia od budownictwa usługowego na rzecz budownictwa mieszkaniowego. Wiąże się to kosztami funkcjonowania budynków usługowych oraz koniecznością dokonywania opłat podatku.

Zabudowa usługowa

Zabudowa usługowa stanowi uzupełnienie struktur mieszkalnych. Są to przede wszystkim usługi związane z codziennym życiem mieszkańców (handel, poczta, apteka itd.), ale również usługi publiczne związanie z funkcjonowaniem struktur mieszkaniowych, które odpowiadają na pojawiające się potrzeby ludzi. Liczba usług i ich różnorodność z każdym rokiem rośnie ze względu na rosnące potrzeby mieszkańców. Na potrzeby bilansu zakłada się, że zapotrzebowanie na funkcje usługową będzie stopniowo wzrastać. Pomimo obecnego ujemnego wskaźnika przyrostu naturalnego, usługi są niezwykle ważną gałęzią gospodarki, wpływającą na tworzenie nowych miejsc pracy, a tym samym na szeroko rozumiany – rozwój. Komfort życia mieszkańców zależy od dostępu do podstawowych usług.

Zabudowa produkcyjna

Istniejący w gminie przemysł związany jest bezpośrednio z rolnictwem oraz wydobywaniem kruszyw (Kamieniołom Bazaltu w Lutyni). Statut uzdrowiska oraz ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych wprowadza istotne ograniczenia w możliwości realizacji działalności produkcyjnej w tym wydobywczej. Działalność produkcyjną - zakładów przemysłowych nie można realizować w strefie A , B i C ochrony uzdrowiskowej. Ponadto istnieje zakaz pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze, prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu.

Przewiduje się, że w zakładanej perspektywie czasowej będzie występowało nieznaczne zwiększenie zapotrzebowania na zabudowę produkcyjną, bazy, składy i magazyny, w tym na tereny obsługi produkcji rolnych, hodowlanych, ogrodniczych poza strefami ochronnymi dla uzdrowiska.

Prognozowane zapotrzebowanie na nową zabudowę.

Prognozowane zapotrzebowanie na nowa zabudowę wyrażone w powierzchni użytkowej [m2]

Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę:
a) zabudowa mieszkaniowa: 520 000 m² powierzchni użytkowej,
b) zabudowa usług turystyki: 95 000 m² powierzchni użytkowej,
c) zabudowa usługowa: 6 500 m² powierzchni użytkowej,
d) zabudowa produkcyjno-składowa: 80 000 m² powierzchni użytkowej.

Szacunkowa chłonność terenu.

Przez chłonność budowlaną w rozumieniu art. 10 ust. 5 u.p.z.p. rozumie się możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Plany miejscowe tworzono z uwzględnieniem wymagań ładu przestrzennego tj. obszary do realizacji zabudowy wyznaczono wokół istniejącej zabudowy z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacji. Dążono do planowania i lokalizowania nowej zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno- -przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej w szczególności poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy.

Do oszacowania chłonności terenów przyjęto następujące założenia:
zabudowa mieszkaniowa

- średni procent powierzchni zabudowy na poziomie 15% powierzchni całego terenu o funkcji mieszkaniowej, (preferowana zabudowa ekstensywna, na dużych działkach budowlanych),
- budynki mieszkalne 2 kondygnacyjne, przy czym druga kondygnacja umieszczona w poddaszu użytkowym,
- powierzchnia użytkowa zabudowy stanowi 70% powierzchni zabudowy)

zabudowa usługowa
średni procent powierzchni zabudowy na poziomie 10% powierzchni całego terenu usługowego, 1 kondygnacje nadziemne, powierzchnia użytkowa zabudowy stanowi 80% powierzchni zabudowy,
zabudowa produkcyjna
średni procent powierzchni zabudowy na poziomie 60% powierzchni całego terenu produkcyjnego, 1 kondygnacja nadziemna, powierzchnia użytkowa zabudowy stanowi 80% powierzchni zabudowy.

Szacunkowa chłonność terenów w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej (art.10 ust.5 pkt 2 uopizp).

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, jednostka osadnicza definiowana jest jako wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkany przez ludzi. Do jednostki osadniczej wliczono przysiołki (kolonie) powstałe jako rezultat ekspansji miejscowości poza obszar wcześniej istniejącej zabudowy stanowiące integralną część wsi. Dokonując wyodrębnienia obszaru zabudowy mieszkaniowej wsi (jednostek osadniczych) należy wziąć pod uwagę rozproszoną strukturę zabudowy wsi. Dlatego na terenach wiejskich trudno zdefiniować wykształconą zwartą strukturę funkcjonalno-przestrzenną. Przez strukturę funkcjonalno-przestrzenną należy rozumieć faktycznie istniejące zagospodarowanie, a nie struktury planowane. Przez obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (zwarta zabudowa) rozumieć należy obszary zurbanizowane, w których struktura przestrzenna, ciągi komunikacyjne i wyposażenie w sieci infrastruktury technicznej oraz infrastruktura społeczna zostały zrealizowane w takim zakresie, że zlokalizowanie na tych obszarach nowej zabudowy nie wymaga istotnych nowych inwestycji infrastrukturalnych (np. budowy nowych dróg czy szkół, zwielokrotnienia przepustowości istniejących sieci uzbrojenia). . Przez chłonność w tym znaczeniu rozumie się więc możliwość sytuowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy. W ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych jest definicja zwartej zabudowy – rozumie się przez to zgrupowanie nie mniej niż 5 budynków, za wyjątkiem budynków o funkcji wyłącznie gospodarczej, pomiędzy którymi największa odległość sąsiadujących ze sobą budynków nie przekracza 100 m. Obszarem zwartej zabudowy jest obszar wyznaczony przez obwiednię prowadzoną w odległości 50 m od zewnętrznych krawędzi skrajnych budynków tworzących zwartą zabu-

dowę lub po zewnętrznych granicach działek, na których położone są te budynki, jeśli ich odległość od tych granic jest mniejsza niż 50 m.

Tabela nr 8. **Szacunkowa chłonność terenów w granicach jednostki osadniczej**

L.p.	Jednostka osadnicza	Zabudowa mieszkaniowa Powierzchnia [m2]	Zabudowa usług turystyki Powierzchnia [m2]	Zabudowa usługowa Powierzchnia [m2]	Zabudowa produkcyjna Powierzchnia [m2]
1	Lądek Zdrój	628800	219612	4275	7920
2	Kąty Bystrzyckie	54340	-	-	-
3	Konradów	113300	-	-	-
4	Lutynia	50616	17508	-	15820
5	Orłowiec	67860	17400	-	-
6	Radochów	202960	9100	-	-
7	Skrzynka	119260	1300	-	-
8	Stójków	83680	1920	-	-
9	Trzebieszowice	345580	10780	-	13260
10	Wojtówka	19680	-	-	-
Suma		**1686076**	**277620**	**4275**	**37000**

Tabela nr 9. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w granicach jednostek osadniczych.

Tereny zabudowane	**Powierzchnia [m2]**	**procent powierzchni zabudowy***	**szacunkowa powierzchnia zabudowy [m2]**	**ilość kondygnacji**	**procent powierzchni użytkowej zabudowy / budynku w stosunku do powierzchni zabudowy**	**szacunkowa chłonność terenu wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy [m2]**
Zabudowa mieszkaniowa	1686076	15	252911	2	70	177037
Zabudowa usług turystyki	277620	15	41643	2	70	29150
Zabudowa usługowa	4275	10	427	1	80	342
Zabudowa produkcyjna	37000	60	22200	1	80	17760

***wartość procentu powierzchni zabudowy jest uśredniona,**

Szacunek chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy :

a) zabudowa mieszkaniowa: ok. 177 000 m² powierzchni użytkowej,

b) zabudowa usług turystyki: ok. 29 000 m² powierzchni użytkowej,

c) zabudowa usługowa: ok. 350 m² powierzchni użytkowej,

d) zabudowa produkcyjna: ok. 18 000 m² powierzchni użytkowej;

Szacunkowa chłonność terenów położonych w ramach obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w art. 10 ust.5 pkt.2 uoizp (art. 10 ust.5 pkt.3)

Przy obliczaniu chłonności terenów położonych w ramach obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę wzięto pod uwagę wszystkie obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które obejmują cały obszar miasta i gminy Lądek-Zdrój.

Gmina Lądek-Zdrój objęta jest w całości uregulowaniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Lądka-Zdroju (w części nie objętej planem z dnia 20.12.2012 r., 09.04.2013 r., 30.04.2013 r., 19.12.2013 r., 28.06.2018) uchwała Nr XX/248/04 z dnia 25 marca 2003 r.
- Karpno – uchwała Nr XIII/155/03 z dnia 25 września 2003 r.
- Konradów – uchwała Nr XIII/156/03 z dnia 25 września 2003 r.
- Kąty Bystrzyckie - uchwała Nr XIII/157/03 z dnia 25 września 2003 r.
- Skrzynka – uchwała Nr XIII/158/03 z dnia 25 września 2003 r.
- Wojtówka- uchwała Nr XIII/160/03 z dnia 25 września 2003 r. (w części nie objętej planem z dnia 18.08.2014 r. i 18.10.2018 r.)
- Lutynia – uchwała Nr XVI/185/03 z dnia 3 grudnia 2003 r .(w części nie objętej planem z dnia 27.03.2014 r.)
- Orłowiec – uchwała Nr XVII/219/03 z dnia 30 grudnia 2003 r.
- Radochów obszar A – uchwała Nr XVII/222/03 z dnia 30 grudnia 2003 r .
- Trzebieszowice obszar A – uchwała Nr XX/247/04 z dnia 25 marca 2004 r.
- Wrzosówka – uchwała Nr XLV/469/06 z dnia 26 stycznia 2006 r.
- Zatorze – uchwała Nr XXX/230/12 z dnia 20 grudnia 2012 r. (zmiana dokonana uchwałą z dnia 31 stycznia 2018 r.)
- Lądek-Zdrój „Stary Zdrój obszar A – Lasy" część Nr 1 uchwała Nr XXXIV/235/13 z dnia 9 kwietnia 2013 r.
- Lądek-Zdrój „Nowy Zdrój obszar A – Stare Miasto" - uchwała Nr XXXVI/247/13 z dnia 30 kwietnia 2013 r. (zmiana dokonana uchwałą z dnia 27 grudnia 2018 r.)
- Lądek-Zdrój „Stary Zdrój obszar A – Lasy" część Nr 2 (zmiana dokonana uchwałą z dnia 30 listopada 2015 r.) - uchwała Nr XLIV/299/13 z dnia 19 grudnia 2013 r.
- Lutynia - uchwała Nr XLVII/323/2014 z dnia 27 marca 2014 r. (zmiana dokonana uchwałą z dnia 28 czerwca 2018
- Wojtówka część nr 2 – uchwała Nr LI/349/14 z dnia 18 sierpnia 2014 r.
- Lądek-Zdrój „Stary Zdrój obszar A – Lasy" część Nr 2 – uchwała Nr XVII/102/15 z dnia 30 listopada 2015 r.
- Trzebieszowice – uchwała Nr LI/326/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r.
- Radochów – uchwała Nr LI/325/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r.
- zmiana Ladek-Zdrój Zatorze – uchwała Nr LIII/341/2018 z dnia 31 stycznia 2018 r.
- zmiana Lądek-Zdrój Stare Miasto – uchwała Nr LVIII/386/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r.
- zmiana Lutynia – uchwała Nr LVIII/387/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r.
- zmiana Wojtówka – uchwała Nr LXIII/419/2018 z dnia 18 października 2018 r.
- zmiana Lądek-Zdrój „Nowy Zdrój obszar A-Stare Miasto" – uchwała Nr III/18/2018 z dnia 27 grudnia 2018 r.
- zmiana Lądek-Zdrój – uchwała Nr XXIII/182/2020 z dnia 29 października 2020 r.
- zmiana Radochów – uchwała Nr XXV/180/2020 z dnia 26 listopada 2020 r.
- zmiana Wojtówka – uchwała Nr XXX/225/2021 z dnia 25 marca 2021 r.
- zmiana Stojków – uchwała Nr XLI/276/2021 z dnia 28 października 2021 r.
- zmiana Stare Miasto i Nowy Zdrój, Zatorze – uchwała Nr X/49/2024 z dnia 28 listopada 2024 r.

Tabela nr 10. **Szacunkowa chłonność terenów położonych w ramach obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę.**

L.p.	Jednostka osadnicza	Zabudowa mieszkaniowa Powierzchnia [ha]	Zabudowa usług turystyki Powierzchnia [ha]	Zabudowa usługowa Powierzchnia [ha]	Zabudowa produkcyjna Powierzchnia [ha]
1	Lądek Zdrój	1006080	439224	68400	15840
2	Kąty Bystrzyckie	108680			
3	Konradów	226200			
4	Lutynia	101232	35017		31640
5	Orłowiec	135720	34800		
6	Radochów	405920	18200		
7	Skrzynka	238520	2600		
8	Stójków	167360	3840		
9	Trzebieszowice	691160	21560		42300
10	Wojtówka	133080			
Suma		**3213952**	**555241**	**68400**	**89780**

Tabela nr 11. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę wynikający z obowiązujących mpzp.

Tereny zabudowane	**Powierzchnia [ha]**	**procent powierzchni zabudowy***	**szacunkowa powierzchnia zabudowy [m2]**	**ilość kondygnacji**	**procent powierzchni użytkowej zabudowy / budynku w stosunku do powierzchni zabudowy**	**szacunkowa chłonność terenu wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy [m2]**
Zabudowa mieszkaniowa	3213952	15	482092	2	70	337464
Zabudowa usług turystyki	555241	15	83286	2	70	58300
Zabudowa usługowa	68400	10	6840	1	80	5472
Zabudowa produkcyjna	89780	60	53868	1	80	43094

*wartość procentu powierzchni zabudowy jest uśredniona, niższa niż maksymalna wartość wyznaczona w miejscowym planie

Wnioski

Chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, poza granicami jednostki osadniczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy:

a) zabudowa mieszkaniowa: ok. 337 000 m² powierzchni użytkowej,

b) zabudowa usług turystyki: ok. 58 000 powierzchni użytkowej,

c) zabudowa usługowa: ok. 5 500 m² powierzchni użytkowej,

d) zabudowa produkcyjno-składowa: ok. 44 000 m² powierzchni użytkowej

Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy jednostkach osadniczych i poza nimi, w podziale na funkcje zabudowy,

Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością terenów określoną w pkt 2 i 3:

a) zabudowa mieszkaniowa: 520 000 – 514 000 = 6 000 m² powierzchni użytkowej,

b) zabudowa usług turystyki: 95 000 – 87 000 = 8 000 m² powierzchni użytkowej,

c) zabudowa usługowa: 6 500 – 5850 = 650 m² powierzchni użytkowej,

c) zabudowa produkcyjno-składowa: 80 000 – 62 000 = 18 000 m² powierzchni użytkowej.

Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,

Z własnych źródeł finansowania tj. budżetu gminy, poprzez absorpcję środków zewnętrznych tj. z funduszy strukturalnych UE, w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. W gminie Lądek-Zdrój znaczna większość terenów jest wyposażona w sieć wodociągową i elektroenergetyczną, odprowadzenie ścieków następuje głównie w oparciu o indywidualne zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków. Wyznaczone tereny rozwojowe lokalizowane są głównie wzdłuż szlaków komunikacyjnych oraz prowadzonych sieci uzbrojenia. Istnieją możliwości pokrywania gminnych wydatków inwestycyjnych poprzez: środki własne, dotacje ze środków publicznych, środki zwrotne oraz środki pomocowe. Podstawą gospodarki finansowej gminy jest budżet gminy. Dochody gminy dzielimy na dochody bieżące i majątkowe. Do dochodów bieżących zaliczamy głównie: dochody własne, subwencje ogólne z budżetu państwa, dotacje celowe. Dochody majątkowe dzielimy na: dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku. Dochody budżetowe za 2021 rok zrealizowane zostały w wysokości 54 092 953,34 zł, co stanowi 112,31 % planu a wydatki budżetu w wysokości 46 683 662,36 zł, co stanowi 84,87 % planu. Dochody własne wykonano w kwocie 22 314 321,37 zł co stanowi 41,25 % dochodów ogółem, natomiast wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 7 699 951,99 zł tj. 16,49 % wydatków ogółem. W kategorii dochodów własnych w zakresie wykonania znaczącą pozycję w budżecie zajmuje podatek od nieruchomości stanowiący około 19,44 % oraz podatek dochodowy od osób fizycznych 28,38 %. W ramach dochodów majątkowych gmina otrzymała środki z budżetu UE w kwocie 451 744,07 zł. Wynik budżetu jest uwarunkowany poziomem wykonania dochodów budżetowych w stosunku do wykonania wydatków budżetowych, stąd otrzymana nadwyżka w kwocie 7 409 290,98 zł, przy planowanym deficycie budżetu w kwocie 6 842 474,40 zł. Potrzeby, gmina ma większe, aniżeli jest ona w stanie zapewnić po stronie dochodów. Źródłem pokrycia występującego w trakcie roku deficytu w gminie jest kredyt, który stanowi przychód budżetu. Kwota kredytu sięga powyżej 20mln zł co stanowi ok. 40% dochodów budżetu gminy.

W zakresie realizacji zadań własnych związanych z nową zabudową istnieje potrzeba:

- kontynuacji budowy i modernizacji dróg i oświetlenia,
- rozbudowy kanalizacji sanitarnej w mieście Lądek -Zdrój,
- realizowania wszystkich potrzeb z w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz jej uzdatnienia

Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym art. 10 ust. 5 pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami

Koszty wykonania dróg.

Tereny znajdują się w otoczeniu już istniejących dróg. Możliwość korzystania z dróg istniejących, a także koszty wybudowania dróg wewnętrznych nie uwzględnia się. Przewiduje się, że koszty modernizacji dróg tzn. wykonania nawierzchni i poboczy wyniosą ok. 1 450 000 zł. Koszty będą rozłożone w latach realizacji zabudowy co może wiązać się ze zmianą kosztów jednostkowych. Oszacowanie kosztów ma charakter orientacyjny biorąc pod uwagę skalę i zakres zmiany Stu-

dium. Istniejące drogi gminne w otoczeniu wyznaczonych terenów zostały zmodernizowane w ramach bieżącego utrzymania dróg. Konieczne jest dalsze wykonanie modernizacji przede wszystkim w zakresie zapewnienia prawidłowego odwodnienia oraz utwardzenia nawierzchni. Niezbędna jest również rozbudowa systemu oświetlenia dróg i ulic na terenie gminy.

Koszty realizacji potrzeb z w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz jej uzdatnienia

Na obszarze miasta Lądek-Zdrój woda dostarczana jest do odbiorców za pośrednictwem systemu wodociągów. Przewiduje się konieczność wykonania sieci wodociągowej o długości 1,4 km. Szacunkowe koszty wyniosą 1 220 000 zł.

Koszty realizacji kanalizacji sanitarnej.

Gmina Lądek-Zdrój posiada sieć kanalizacji sanitarnej tylko na terenie miasta. Nie przewiduje się jej dalszej rozbudowy. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Lądku-Zdroju, ul. Wiejska 57. Odprowadzenie ścieków z budynków nie podłączonych do sieci nastąpi do szczelnych zbiorników na ścieki, okresowo opróżnianych oraz na terenach wiejskich do szczelnych zbiorników lub indywidualnych oczyszczalni ścieków.

Koszty realizacji inwestycji usługowych

Przewiduje się zapewnienie potrzeb oświatowych z istniejących placówek poddanych modernizacji i rozbudowie. Potrzeby w zakresie kultury zapewnią istniejące ośrodki.

19.1.9 Stan prawny gruntów.
Grunty objęte zmianą studium stanowią: własność prywatną , własność gminy Lądek-Zdrój, własność Skarbu Państwa.

19.1.10 Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

19.1.11 Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.
Warunki niekorzystne dla budownictwa w omawianym rejonie wyznaczono w obszarach o nachyleniu zboczy powyżej 20% o zaleganiu gruntów słabonośnych , tj. gruntów spoistych w stanie plastycznym oraz piasków i żwirów w dolinach rzecznych jak tez wilgotnych zwietrzelin gliniastych oraz na terenach gdzie zwierciadło wody znajduje się płytko (na głębokości 0-2 m p.p.t.). Warunki niekorzystne występują również w dolinach na terenie podmokłych łąk wzdłuż licznych strumieni, gdzie w okresie wzmożonych opadów atmosferycznych i roztopów wiosennych wody cieków tworzą lokalne wylewy.

19.1.12 Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla
Teren objęty zmianą Studium zlokalizowany jest w granicach Obszaru Najwyższej Ochrony dla występowania wód słodkich i mineralnych w strefie przypowierzchniowej Masywu Sudeckiego. Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą.

18.1.13 Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

19.1.14 Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą.

19.1.15 Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.
Cele określone w Planie Zagospodarowania przestrzennego Województwa Dolnośląskiego 2020 (PZPWD 2020) przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. oraz w uchwalonej przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego Wieloletniej Prognozie Finansowej Samorządu Województwa Dolnośląskiego (Uchwała Nr LI/1063/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 15 grudnia 2022 r.):
KOD 101 - ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Białej Lądeckiej i rzeki Morawki. Zadanie obejmuje odcinek rzeki Białej Lądeckiej od źródeł do ujścia rzeki do Nysy Kłodzkiej, odcinek potoku Morawka od km 6+900

do km 0+000 a także strefy cofkowe ich dopływów. Poza korytem cieku głównego planowane jest wykonanie szeregu prac w obrębie doliny rzeki (między innymi obwałowania, przebudowa mostów, przesiedlenia itp.) oraz podobny zakres robót na dopływach wyżej wymienionych cieków w obrębie obcinka objętego zadaniem (zlewanie cieków). Planowane prace związane są z przebudową i remontem ubezpieczeń brzegowych oraz zwiększeniem przepustowości koryta, budową i przebudową obwałowań i murów ochronnych, zwiększeniem przepustowości budowli mostowych i kładek dla pieszych, zwiększeniem przepustowości jazów i progów regulacyjnych oraz przeniesieniem zabudowań mieszkalnych i gospodarczych poza granice zalewów powodziowych.

KOD 119 - ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Potok Waliszowska Woda (odcinkowa regulacja koryta dopływu cieku głównego w danej JCWP na długości 6 km).

KOD 142 - kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich.

KOD 15 - rewitalizacja linii nr 322 Kłodzko Nowe - Stronie Śląskie.

KOD 283 - rozbudowa i modernizacja oczyszczalni, w systemie Partnerstwa Publiczno Prywatnego.

Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu

Kierunek 2.1.

Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich.

Na obszarach otulin parków krajobrazowych działalność związana z usługami turystycznymi i sportowymi powinna zostać dostosowana skalą i intensywnością do charakteru obszaru chronionego i jego otoczenia poprzez obligatoryjne wskazanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy szczegółowych parametrów zabudowy dla projektowanej działalności.

Stosowanie następujących zasad zagospodarowania gmin uzdrowiskowych w granicach położonych na ich obszarach uzdrowisk statutowych:

1) na terenach stref A, B, C ochrony uzdrowiskowej prowadzenie działań przestrzennych zgodnie z zasadami zagospodarowania przyjętymi dla tych stref w Ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych,

2) ochrona przed zabudową terenów warunkujących zachowanie powierzchniowej infiltracji wód na poziomie umożliwiającym naturalną odnowę złóż wód mineralnych,

3) ochrona przed zabudową terenów wchodzących w skład systemu naturalnych kanałów przewietrzania gminy.

Zwiększanie lesistości lądowych korytarzy ekologicznych w celu odzyskania ich drożności (docelowa odległość między płatami lasów, zadrzewień lub zakrzaczeń nie powinna przekraczać kilkuset metrów do 1 km i nie powinna być przecięta innymi barierami dla zwierząt); nie należy zalesiać cennych przyrodniczo obszarów otwartych, takich jak turzycowiska, bogate zespoły łąkowe, obszary podmokłe oraz osi i ciągów widokowych.

Uwzględnienie przebiegu i funkcji korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym w lokalnych dokumentach planistycznych oraz działaniach należących do kompetencji gminy. Wyznaczone na rysunkach Planu nr 2 i 3 korytarze ekologiczne mają przebieg orientacyjny - szczegółowy przebieg i szczegółowe zasady zagospodarowania korytarzy ekologicznych należy wyznaczać w lokalnych opracowaniach planistycznych w oparciu o aktualne opracowania ekofizjograficzne i inwentaryzacje przyrodnicze, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych.

Kierunek 2.2.

Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu.

Uwzględnianie istniejących analiz krajobrazowych i wytycznych zawartych w planach ochrony dla parków krajobrazowych.

Wprowadzenie zakazu lokalizacji wysokościowych urządzeń infrastruktury technicznej, takich jak maszty telewizyjne i wieże telefonii komórkowej w strefach ekspozycji widokowej wyznaczonych w studiach gmin.

Wskazanie w studiach gmin obiektów regionalnej architektury drewnianej wraz z otoczeniem do objęcia ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków lub ujęcie w gminnej ewidencji zabytków). Wprowadzenie do studium gminy zapisów w zakresie zasad ochrony obiektów regionalnej architektury drewnianej.

Wskazanie w studiach gmin obszarów planowanych do rozwoju turystyki i rekreacji, które należy wyznaczyć na podstawie szczegółowych analiz przyrodniczych, krajobrazowych, fizjograficznych i kulturowych przyjmując następujące zasady ich turystycznego udostępniania:

1) w obszarach chronionych realizacja infrastruktury turystycznej zgodnie z zasadami prawnej ochrony tworzących je zasobów,

2) w terenach zurbanizowanych realizacja zagospodarowania turystycznego przez uzupełnianie luk w istniejącej zabudowie, jej kontynuację, adaptację lub proturystyczną rewitalizację zdegradowanych obszarów,

3) w obszarach otwartych pod warunkiem zachowania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych terenu oraz zapewnienia indywidualnych rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej na terenach położonych poza zasięgiem istniejących mediów.

Wskazanie w studiach gmin obszarów, które wymagają opracowania, we współpracy z sąsiednimi gminami, planów rozwoju ponadlokalnej infrastruktury turystycznej, udostępniającej wskazane obszary jako całość.

Wskazanie w studiach gmin przebiegu regionalnych szlaków turystycznych, w tym planowanych głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach określonych na rysunku Planu nr 2 System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zgodnie z „Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego” przyjętą Uchwałą nr 5425/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 maja 2018 roku.

Wskazanie w studiach gmin węzłów przesiadkowych komunikacji zbiorowej zintegrowanych ze szlakami turystycznymi prowadzącymi w obszarze gminy.

Zintegrowanie systemu szlaków turystycznych w obszarze pogranicza i wskazanie powiązań z systemami tras turystycznych po stronie czeskiej i niemieckiej.

Wskazanie w studiach gmin przebiegu planowanych głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach określonych na rysunku Planu nr 2 System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zgodnie z Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego

Cel 3.

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka.

Kierunek 3.1.

Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu.

Określenie warunków i wskaźników lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii na dachach i zadaszeniach obiektów przy określaniu wytycznych dla terenów przeznaczanych pod zabudowę usługową i produkcyjną, w szczególności wyznaczanych na obszarach optymalnej lokalizacji nowych inwestycji.

Zaleca się wskazanie kompleksów zabudowy usługowej lub produkcyjnej o łącznej powierzchni przekraczającej 10 ha, a w szczególności zlokalizowanych na obszarach optymalnej lokalizacji nowych inwestycji, jako obszarów, na których na dachach i zadaszeniach obiektów mogą zostać rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Kierunek 3.2.

Zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów.

Uwzględnienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, wskazanych w aneksie nr 1 w pozycjach od K174 do K301 oraz od W33 do W119 i na rysunku Planu nr 9, ustalonych w następujących dokumentach:

1) Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 , (do czasu aktualizacji dokumentu zgodnie ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw,

2) Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym , (do czasu aktualizacji dokumentu zgodnie ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw,

3) Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2017.

Kierunek 3.4.

Zmniejszenie uciążliwości przewozu towarów masowych.

Uwzględnienie inwestycji wskazanych w aneksie nr 1 na poz. K31, K32, K45, K138, K139, K140 i na rysunku Planu nr 9, ustalonych w następujących dokumentach:

1) Kontrakt Terytorialny dla Województwa Dolnośląskiego,

2) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,

3) Program zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry,

4) Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

5) Założenia do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016–2020 z perspektywą do roku 2030.

Kierunek 3.5.

Ograniczanie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy.

Stosowanie w studiach gmin zasad ochrony środowiska i jego zasobów uwzględniających ograniczanie odpływu wód opadowych i roztopowych (np. doły chłonne, studnie chłonne, zbiorniki retencyjne).

Uwzględnienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ustalonych w dokumentach krajowych, wskazanych w pozycjach od K31 do K143 w aneksie nr 1 i na rysunku Planu nr 9, w tym m.in:

1) zabezpieczenie lokalizacji suchych zbiorników przeciwpowodziowych w Kotlinie Kłodzkiej, Kamieniec Ząbkowicki (Kamieniec Ząbkowicki), Nagodzice (Międzylesie), Goszów (Stronie Śląskie), Pawłowice (Kamienic Ząbkowicki);

2) zabezpieczenie lokalizacji 5 suchych zbiorników retencyjnych w Kotlinie Jeleniogórskiej: Kamienica (Stara Kamienica), Karpniki, Kostrzyca (Mysłakowice), Sędzisław, Stara Białka (Kamienna Góra);

3) zabezpieczenie lokalizacji suchych zbiorników przeciwpowodziowych: Świecie (Leśna), Jurków (Leśna), Pawłowice (Ząbkowice Śląskie);

Ustalanie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów oraz wytycznych umożliwiających:

1) lokalizowanie w bezpośrednim sąsiedztwie cieków, w lokalnych obniżeniach, zbiorników małej retencji,

2) stosowanie rozwiązań renaturalizacyjnych koryt cieków i ich brzegów oraz spowalniających spływ wody w cieku (zakola, meandry),

3) utrzymanie w użytkowaniu rolniczym terenów podmokłych,

4) odtwarzanie starorzeczy i obszarów bagiennych jako naturalnych terenów retencyjnych,

5) ograniczanie i kontrolowanie spływu powierzchniowego (retencja skokowa) poprzez przeznaczanie terenów o spadkach powyżej 15% na zalesianie.

Cel 4.

Dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury transportowej.

Kierunek 4.1.

Zwiększenie dostępności zewnętrznej w ramach sieci TEN-T.

Uwzględnienie inwestycji wskazanych w aneksie nr 1 na poz. K1-K29, K163, K166, K170-K173, K302-K304, K312, KW2-KW11 i na rysunku Planu nr 9, ustalonych w następujących dokumentach:

1) Kontrakt Terytorialny dla Województwa Dolnośląskiego,

2) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,

3) Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.),

4) Krajowy Program Kolejowy do 2023 r.

5) Master Plan dla Transportu Kolejowego w Polsce do 2030 r.

6) Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej,

7) Program Inwestycji Dworcowych na lata 2016 – 2023

19.1.16 Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.

Zagrożenie powodziowe związane jest z rzeką Biała Lądecka. Ochronie na podstawie przepisów odrębnych podlega obszar szczególnego zagrożenia powodzią tj.: obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (Q1%), obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie (Q10%), obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska. Ponadto istnieją obszary zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie (Q0,2%). Wszelkie działania inwestycyjne w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią muszą być zgodne przepisami odrębnymi tj.: ustawą Prawo wodne.

19.2 KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

19.2.1 Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego.

Brak audytu krajobrazowego.

Przeznaczenie dla terenów objętych zmianą studium:

- Skrzynka – likwidacja drogi o symbolu 12.2KDZ, tereny o dominującej funkcji mieszkaniowo usługowej i zagrodowej o symbolu 12.4 RMU,
- Trzebieszowice – tereny o dominującej funkcji mieszkaniowo usługowej i zagrodowej o symbolu 14.1 RMU,
- Radochów – tereny o dominującej funkcji mieszkaniowo usługowej i zagrodowej o symbolu 11.5 RMU,
- Lutynia – tereny o dominującej funkcji zabudowy letniskowej o symbolu 9.2ML,
- Lądek -Zdrój „Stary Zdrój” – tereny o dominującej funkcji usług turystyki o symbolu 5.1UT/US, 5.2UT, 5.3UT teren o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowej o symbolu 5.4MU, tereny o dominującej funkcji zabudowy pensjonatowej o symbolu 5.2 MP,
- Lądek-Zdrój „Stare Miasto” – tereny o dominującej funkcji mieszkaniowo usługowej o symbolu 6.5 MU,

- Lądek-Zdrój „Zatorze" – tereny o dominującej funkcji zabudowy produkcyjno-usługowej o symbolu 7.1P/U, tereny odnawialnych źródeł energii o symbolu 7.1 PEF, tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowej o symbolu 7.1 U,
- Stójków – tereny o dominującej funkcji mieszkaniowo usługowej i zagrodowej o symbolu 13.1RMU, tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowo mieszkaniowej o symbolu 13.2UM, 13.3 UM

19.2.2 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy.
Ustalenia obowiązującego studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą poza następującymi zmianami:

SKRZYNKA

12.4 RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym usługi w tym obiekty sakralne i usługi turystyki
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) na terenie oznaczonym symbolem 12.4RMU dopuszcza się zabudowę wielorodzinną o niskiej intensywności, nie przekraczającą 8 lokali mieszkalnych w budynku;
d) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
e) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
f) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m2;
g) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
h) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

TRZEBIESZOWICE

14.1 RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.
h) na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią dopuszcza się możliwość wprowadzania dodatkowych ograniczeń, w tym zakazów dotyczących zabudowy i zagospodarowania terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w wyniku przeprowadzenia szczegółowej analizy uwarunkowań. Z uwagi na górski charakter rzeki Biała Lądecka nakazy, zakazy i ograniczenia mogą dotyczyć między innymi: usytuowania obiektów dłuższym bokiem w kierunku równoległym do przepływu wody, nakaz umocowania i zakotwiczenia np. budowli z zakresu usług sportu i rekreacji w sposób uniemożliwiający ich przemieszczanie podczas przejścia fali powodziowej, nakaz projektowania rzędnych nawierzchni obiektów liniowych (nawet ścieżek rowerowych) nie wyższych od istniejących rzędnych terenu, zakaz zmiany ukształtowania terenu poza obrysem budowli planowanych do posadowienia. Indywidualne zabezpieczenia nieruchomości, np. w formie podniesienia terenu, w zależności od powierzchni na której zostałoby to podniesienie wykonane, może mieć dodatkowy (poza samą zabudową) negatywny wpływ na warunki przepływu wód wezbraniowych, zwiększając zagrożenie sąsiednich terenów poprzez zmniejszenie pola czynnego przepływu, zmianę kierunków przepływu, podpiętrzenie zwierciadła wody.

RADOCHÓW

11.5RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym w tym obiekty sakralne i usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
h) na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią dopuszcza się możliwość wprowadzania dodatkowych ograniczeń, w tym zakazów dotyczących zabudowy i zagospodarowania terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w wyniku przeprowadzenia szczegółowej analizy uwarunkowań. Z uwagi na górski charakter rzeki Biała Lądecka nakazy, zakazy i ograniczenia mogą dotyczyć między innymi: usytuowania obiektów dłuższym bokiem w kierunku równoległym do przepływu wody, nakaz umocowania i zakotwiczenia np. budowli z zakresu usług sportu i rekreacji w sposób uniemożliwiający ich przemieszczanie podczas przejścia fali powodziowej, nakaz projektowania rzędnych nawierzchni obiektów liniowych (nawet ścieżek rowerowych) nie wyższych od istniejących rzędnych terenu, zakaz zmiany ukształtowania terenu poza obrysem budowli planowanych do posadowienia. Indywidualne zabezpieczenia nieruchomości, np. w formie podniesienia terenu, w zależności od powierzchni na której zostałoby to podniesienie wykonane, może mieć dodatkowy (poza samą zabudową) negatywny wpływ na warunki przepływu wód wezbraniowych, zwiększając zagrożenie sąsiednich terenów poprzez zmniejszenie pola czynnego przepływu, zmianę kierunków przepływu, podpiętrzenie zwierciadła wody.

LUTYNIA

9.2ML – tereny o dominującej funkcji zabudowy letniskowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy letniskowej, tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m2;
d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 9m.

LĄDEK-ZDRÓJ OBRĘB STARY ZDRÓJ

5.1 UT/US – tereny o dominującej funkcji usług turystyki i terenów sportu:

a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki, tereny sportu;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy usługowej innego rodzaju służebne wobec obiektów usług turystyki i terenów sportu, lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
d) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m^2;
e) maksymalna wysokość zabudowy: dla budynku oraz budowli 20,0m.

5.2-5.3 UT – tereny o dominującej funkcji usług turystyki:

a) funkcja podstawowa: tereny usług turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1000m2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 15 m;

5.4MU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej, w tym zabudowa pensjonatowa;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu i usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1200m2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe,

5.2MP – tereny o dominującej funkcji zabudowy pensjonatowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy pensjonatowej;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa, tereny usług ze szczególnym uwzględnieniem usług lecznictwa uzdrowiskowego, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 1200m^2;
d) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe.

LĄDEK-ZDRÓJ OBRĘB STARE MIASTO

6.6MU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej, w tym obiekty sakralne;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu i usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m2;
d) dla terenu oznaczonego symbolem 6.3MU ustala się zakaz wydzielania nowych działek budowlanych;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 4 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe.

LĄDEK-ZDRÓJ OBRĘB ZATORZE

7.1P/U – tereny o dominującej funkcji zabudowy produkcyjno-usługowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy produkcyjno-usługowej oraz usługowej, bazy, składy, magazyny;
b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) wprowadza się zakaz lokalizowania zabudowy mieszkaniowej;
d) dopuszcza się lokalizowanie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę 2000m2;
f) ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów: w sąsiedztwie terenu 7.1MU należy wprowadzić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ograniczenia dotyczące uciążliwości inwestycji.

7.1U – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, w tym obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży do 2000m2 i usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: zabudowa mieszkaniowa oraz lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców obiektów usługowych, realizowane wyłącznie jako funkcja towarzysząca, tereny sportu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) dopuszcza się lokale mieszkalne dla właścicieli lub zarządców wbudowane w zabudowę usługową;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m2;
f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;

g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

7.1PEF – teren elektrowni słonecznej

a) funkcja podstawowa: zespół urządzeń służących do wytwarzania energii z instalacji fotowoltaicznej i wyprowadzania mocy przekraczającej 500 kW oraz obiekty budowlane i urządzenia stanowiące całość techniczno-użytkową instalacji,
b) funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona i nieurządzona, drogi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) strefa ochronna obejmująca teren wyznaczony dla odnawialnych źródeł energii, w której dopuszcza się prowadzenie działań wyłącznie w kierunku wytwarzania energii z instalacji fotowoltaicznej,
d) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej : 80%,
e) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 20%,

STÓJKÓW

13.1RMU – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, w tym w tym obiekty sakralne i usługi turystyki;
b) funkcja uzupełniająca: tereny sportu, tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) dopuszcza się zmianę sposobu użytkowana istniejących obiektów gospodarczych na cele mieszkaniowe i usługowe;
d) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych w obszarach zwartej zabudowy ogranicza się wyłącznie do inwestycji nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
e) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 800m^2;
f) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
g) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m,
h) na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią dopuszcza się możliwość wprowadzania dodatkowych ograniczeń, w tym zakazów dotyczących zabudowy i zagospodarowania terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w wyniku przeprowadzenia szczegółowej analizy uwarunkowań. Z uwagi na górski charakter rzeki Biała Lądecka nakazy, zakazy i ograniczenia mogą dotyczyć między innymi: usytuowania obiektów dłuższym bokiem w kierunku równoległym do przepływu wody, nakaz umocowania i zakotwiczenia np. budowli z zakresu usług sportu i rekreacji w sposób uniemożliwiający ich przemieszczanie podczas przejścia fali powodziowej, nakaz projektowania rzędnych nawierzchni obiektów liniowych (nawet ścieżek rowerowych) nie wyższych od istniejących rzędnych terenu, zakaz zmiany ukształtowania terenu poza obrysem budowli planowanych do posadowienia. Indywidualne zabezpieczenia nieruchomości,np. w formie podniesienia terenu, w zależności od powierzchni na której zostałoby to podniesienie wykonane, może mieć dodatkowy (poza samą zabudową) negatywny wpływ na warunki przepływu wód wezbraniowych, zwiększając zagrożenie sąsiednich terenów poprzez zmniejszenie pola czynnego przepływu, zmianę kierunków przepływu, podpiętrzenie zwierciadła wody.

13.2UM – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowo-mieszkaniowej:

a) funkcja podstawowa: tereny zabudowy usługowej, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
b) funkcja uzupełniająca: tereny zabudowy wielorodzinnej o niskiej intensywności, nie przekraczającej 8 lokali mieszkalnych w budynku, tereny usług turystyki, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, drogi, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
c) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod zabudowę: 2000m2;
d) dopuszcza się realizowanie zabudowy na istniejących działkach o powierzchniach mniejszych niż określone powyżej;
e) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, lecz nie więcej niż 12m.

13.3UM – tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowo-mieszkaniowej:

a) funkcja terenu: dopuszcza się realizację jednego budynku gospodarczego z garażem,
b) maksymalna wysokość nowej zabudowy: nie więcej niż 12m
c) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowanej : 45%,
d) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 35%,

e) na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią dopuszcza się możliwość wprowadzania dodatkowych ograniczeń, w tym zakazów dotyczących zabudowy i zagospodarowania terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w wyniku przeprowadzenia szczegółowej analizy uwarunkowań. Z uwagi na górski charakter rzeki Biała Lądecka nakazy, zakazy i ograniczenia mogą dotyczyć między innymi: usytuowania obiektów dłuższym bokiem w kierunku równoległym do przepływu wody, nakaz umocowania i zakotwiczenia np. budowli z zakresu usług sportu i rekreacji w sposób uniemożliwiający ich przemieszczanie podczas przejścia fali powodziowej, nakaz projektowania rzędnych nawierzchni obiektów liniowych (nawet ścieżek rowerowych) nie wyższych od istniejących rzędnych terenu, zakaz zmiany ukształtowania terenu poza obrysem budowli planowanych do posadowienia. Indywidualne zabezpieczenia nieruchomości,np. w formie podniesienia terenu, w zależności od powierzchni na której zostałoby to podniesienie wykonane, może mieć dodatkowy (poza samą zabudową) negatywny wpływ na warunki przepływu wód wezbraniowych, zwiększając zagrożenie sąsiednich terenów poprzez zmniejszenie pola czynnego przepływu, zmianę kierunków przepływu, podpiętrzenie zwierciadła wody.

Dla terenów objętych zmianą Studium dla których nie ustala się kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów obowiązują dotychczasowe ustalenia.

19.2.3 Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.
Przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustalono proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia oraz pozwalające na uwzględnienie oceny możliwości zabudowy terenów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, niezbędnych dla funkcjonowania terenów zwartego osadnictwa terenów zieleni. Uwzględniono istnienie w sąsiedztwie terenów zieleni i przestrzeni publicznych.
W Gminie Lądek-Zdrój funkcjonuje Uzdrowisko Lądek-Długopole na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 130 ze zmianami). Gmina Lądek-Zdrój realizuje zadania własne związane z zachowaniem funkcji leczniczych uzdrowiska. Gmina Lądek-Zdrój realizację zadań w zakresie ochrony uzdrowiskowa prowadzi na podstawie operatu uzdrowiskowego potwierdzającego możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na terenie uzdrowiska Lądek-Zdrój i ustalającego kierunki lecznicze dla uzdrowiska.

19.2.4 Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

19.2.5 Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.
Wykreślono dotychczasowy przebieg projektowanej drogi w miejscowości Skrzynka o symbolu 12.2 KDZ.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

19.2.6 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
Na terenie objętym zmianą nie przewiduje się wyznaczenia inwestycji celu publicznego.

19.2.7 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
W obowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego 2020 (PZPWD 2020) przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. oraz w uchwalonej przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego Wieloletniej Prognozie Finansowej Samorządu Województwa Dolnośląskiego (Uchwała Nr LI/1063/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 15 grudnia 2022 r.) nie zostały wskazane zadania inwestycyjne, dotyczące dróg wojewódzkich na terenach objętych zmianą studium.
W zakresie zadań Powiatu Kłodzkiego nie wskazano działań inwestycyjnych na obszarze zmiany studium, a ujętych w wieloletniej prognozie finansowej Powiatu Kłodzkiego (Uchwała Nr XV/95/2022 z dnia 28 grudnia

2022 r. w sprawie przyjęcia WPF na lata 2023-2028 ze zmianami: Uchwała Nr XV/98/2022 z dnia 28 grudnia 2022 r., Uchwała Nr I/2/2023 z dnia 27 stycznia 2023 r., Uchwała Nr II/8/2023 z dnia 28 lutego 2023 r.).

19.2.8 Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

19.2.9 Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

19.2.10 Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

19.2.11 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.
Tereny w miejscowości Radochów, Trzebieszowice, Stójków stanowią obszary szczególnego zagrożenia powodzią tj.: obszar, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i i wysokie (Q1% i Q10%). Ponadto występują obszary zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie (Q0,2%).

19.2.12 Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.
Ustalenia obowiązującego Studium pozostają aktualne dla obszaru objętego zmianą

19.2.13 Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.
Brak przedmiotu ustaleń.

19.2.14 Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.
Brak obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

19.2.15 Obszary zdegradowane.
Brak obszarów zdegradowanych.

19.2.16 Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.
Brak przedmiotu ustaleń.

UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, WPŁYWU UWARUNKOWAŃ ORAZ BILANSU TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ NA TE KIERUNKI.

Zmiana Studium została sporządzona na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Lądku-Zdroju: Nr XIX/128/2020 z dnia 28 maja 2020r., Nr XXII/158/2020 z dnia 24 września 2020r., XXVII/203/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r., Nr XLVI/320/2022 z dnia 24 lutego 2022r., Nr L/344/2022 z dnia 26 maja 2022r.
Zmiana Studium została sporządzona stosownie do przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ,ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Celem zmiany Studium jest:

- dla terenów w miejscowości Skrzynka, likwidacja projektowanej drogi o symbolu 12.2KDZ, które przebiega przez tereny rolnicze. Projektowana droga miała poprawić jakość przemieszczania się pojazdów przez miejscowość. Z uwagi na koszty wykonania drogi oraz jej zasadność odstąpiono od jej realizacji. Wyznaczono tereny dla rozwoju budownictwa mieszkaniowo usługowego i zagrodowego w południowo wschodniej części miejscowości. Są to tereny na których istnieje rozproszona, ekstensywna zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa. Planowana do realizacji zabudowy wykorzysta istniejącą sieć dróg oraz możliwości podłączenia do sieci elektroenergetycznej i wodociągowej,
- dla terenu w miejscowości Radochów – wyznaczono tereny dla rozwoju budownictwa mieszkaniowo usługowego i zagrodowego w otoczeniu istniejącej zabudowy wsi Radochów
- dla terenów w miejscowości Trzebieszowice – wyznaczono tereny dla rozwoju budownictwa mieszkaniowo usługowego i zagrodowego w otoczeniu istniejącej zabudowy,
- dla terenu w miejscowości Lutynia – wyznaczono tereny dla rozwoju budownictwa letniskowego,
- dla terenu w Lądku-Zdroju „Stary Zdrój” – wyznaczono tereny dla rozwoju usług turystyki w otoczeniu istniejącego wyciągu narciarskiego, oraz przy drodze powiatowej, wyznaczono niewielki fragment terenu pod zabudowę pensjonatową, dla działki nr 3 obręb Stary Zdrój dopuszczono zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
- dla terenu w Lądku-Zdroju „Stare Miasto” – wyznaczono tereny dla rozwoju zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej,
- dla terenu w Lądku-Zdroju Zatorze, wyznaczono tereny dla możliwości realizacji działalności produkcyjnych oraz realizacji inwestycji wytwarzających energie elektryczną z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 KW. Zgodnie z art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 199 ze zm.) jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu - ich rozmieszczenie ustala się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Tereny w otoczeniu istniejących stawów hodowlanych przewidziano pod działalność usługową.
- dla terenów w miejscowości Stójków - wprowadzono we fragmencie działki nr 30/1 możliwości realizacji budynku gospodarczego z garażem niepodpiwniczonym z zachowaniem uwarunkowań przyrodniczych i występującego zagrożenia powodziowego. wyznaczono tereny dla rozwoju budownictwa mieszkaniowo usługowego i zagrodowego w otoczeniu istniejącej zabudowy

Badając wpływ uwarunkowań i bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę na te kierunki w zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój, stosownie do art.10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określono uwzględniając bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:

a. kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta i gminy Lądek-Zdrój oraz w przeznaczeniu terenów. Brak jest opracowanego audytu krajobrazowego,

b. kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy.

W zmianie studium wprowadzono następujące powierzchnie terenów według przyjętych kryteriów:

- zabudowa mieszkaniowa – 48, 63 ha
- zabudowa usług turystyki – 11,33 ha
- zabudowa usługowa – 3,08 ha
- zabudowa produkcyjna (w tym odnawialne źródła energii) – 25, 74 ha

Planowane tereny służą rozwojowi gminy. Mając na uwadze ogromny popyt na działki budowlane zarówno gminne jak i osób prywatnych, szacuje się że planowane terenu stanowiące w części tereny gminne zostaną zbyte, a otrzymane środki zasilą budżet gminy. Rozwój alternatywnych źródeł energii jest podyktowany transformacją energetyczną i dążeniem gminy Lądek-Zdrój do zwiększania udziału odnawialnych źródeł energii (geotermia i fotowoltaika).

Ustalając przeznaczenie terenu oraz określając potencjalny sposób zagospodarowania i korzystania z terenu, dokonano analizy interesu publicznego i interesu prywatnego i dokonano zmian w zakresie zagospodarowania – w efekcie przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych.

W przypadku sytuowania nowej zabudowy, ważnym jest uwzględnienie wymagań ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz walorów ekonomicznych przestrzeni zgodnie z art. 1 ust. 2 u.p.z.p. poprzez:

- kształtowanie struktur przestrzennych przy uwzględnieniu dążenia do minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego;
- lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej w sposób umożliwiający mieszkańcom maksymalne wykorzystanie publicznego transportu zbiorowego jako podstawowego środka transportu;
- zapewnianie rozwiązań przestrzennych, ułatwiających przemieszczanie się pieszych i rowerzystów

Zasadą planowania przestrzennego w obecnie obowiązującym stanie prawnym, zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 3 u.p.z.p., jest dążenie do lokalizowania nowej zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej, w szczególności poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy. Wyznaczone tereny dla rozwoju zabudowy stanowią uzupełnienie istniejącej zabudowy, ulokowane są w sąsiedztwie terenów zainwestowanych. W przypadku działalności produkcyjnych oraz lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych to czynnikiem decydującym są uwarunkowania środowiskowe oraz cele społeczne związane z transformacją energetyczną.

Przy dokonywaniu zmian dążono do planowania i lokalizowania nowej zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, w szczególności poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy oraz na obszarach w najwyższym stopniu przygotowanych do zabudowy.

SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LĄDEK-ZDRÓJ.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy to opracowanie strategiczne dla rozwoju przestrzennego gminy Lądek-Zdrój. Mimo, że nie ma ono rangi prawa miejscowego, to jednak stanowi istotny element systemu planowania przestrzennego na poziomie gminy.

W opracowanym dokumencie dotyczącym zmiany studium dla części obszaru gminy dokonano, zarówno w części tekstowej, jak i graficznej studium, zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne, w szczególności zmian w zakresie określonym w art. 10 ust. 1 u.p.z.p. W związku z tym dokonano:

- rozpoznania aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem,
- sformułowano kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy, dla wybranych terenów ,
- promocji walorów i możliwości inwestycyjnych gminy.

Analizie poddane zostały istniejące opracowania planistyczne i branżowe oraz wnioski złożone przez zainteresowanych. Ustalone zostały:

- stan środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- stan i faktyczne wyposażenie w infrastrukturę techniczną, transportową i społeczną,

- potencjał demograficzny,
- potencjał ekonomiczny i gospodarczy gminy.

Zebrane informacje posłużyły do przeanalizowania ich pod kątem możliwości przestrzennego kształtowania gminy. Wyniki przeprowadzonego rozeznania stanowią bazę do określenia kierunków rozwoju gminy oraz rozpoznania jej predyspozycji i możliwości z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego. Wyznaczone tereny inwestycyjne w pełni zaspokajają potrzeby gminy w zakresie terenów budownictwa mieszkaniowego, działalności usługowej i gospodarczej na nadchodzące lata, przy jednoczesnym zachowaniu walorów środowiska.

Przy opracowaniu Studium kierowano się kryteriami wynikającymi ze stanu istniejącego, szeregu uwarunkowań, w tym przepisów odrębnych - szczególnie w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody, dóbr kultury, ochrony kompleksów gleb oraz zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańców. Rozstrzygnięcia planistyczne nastąpiły przede wszystkim przy uwzględnieniu wymogów ładu przestrzennego i zapewnienia zrównoważonego rozwoju. Oznacza to, że tereny budowlane wyznaczone zostały przy zachowaniu wartości przyrodniczych, krajobrazowych oraz środowiska kulturowego. Przy sporządzaniu Studium uwzględniono dotychczasową politykę przestrzenną wynikającą z opracowań planistycznych.

Jako zasadę przyjęto ochronę i rozwój oraz przekształcenia i intensyfikację istniejących walorów i zjawisk. Jako wartości rozwojowe wprowadza się: stopniowe przekształcanie rozproszonej zabudowy w zwarte zespoły w obrębie miejscowości oraz wspieranie różnych form aktywności gospodarczej. Realizacja zadań powinna obejmować różne perspektywy czasowe.

Ustalenia zawarte w studium są wiążące dla organów gminy sporządzających plany miejscowe. Ustalenia zawarte w tekście i na załącznikach graficznych studium wyrażają kierunki zagospodarowania przestrzennego obszaru, nie są zaś ścisłym przesądzeniem o formie i granicach zainwestowania i użytkowania terenów. Określenia dotyczące formy użytkowania terenów dotyczą podstawowych i uzupełniających rodzajów zabudowy. Na terenach tych mogą być realizowane także inne formy zabudowy, pod warunkiem niepozostawania w sprzeczności z formami określonymi w studium.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY LĄDEK-ZDRÓJ

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

SKALA 1:10 000

500 0 500 1000 1500 2000 METRY

SKALA 1 : 10 000

Źródło pozyskania użytego podkładu w granicach zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - Baza obiektów topograficznych (http://www.geoportal.gov.pl) układ współrzędnych 1992

Załącznik Nr 2 do uchwały
Nr .....
Rady Miejskiej Lądka-Zdroju
z dnia .....2025 r.

GMINA ZŁOTY STOK

GMINA KŁODZKO

GMINA BYSTRZYCA KŁODZKA

GMINA STRONIE ŚLĄSKIE

REPUBLIKA CZESKA

Złoty Stok
Wrzosówka
Orłowiec
Skrzynka
Trzebieszowice
Radochów
Nowy Zdrój
Łutynia
Wojtówka
Travna
Kłodzko
Stare Miasto
Zatorze
Nowy Zdrój
Lądek Zdrój
Lasy
Karpno
Katy Bystrzyckie
Stójków
Konradów
Stronie Śląskie
Stary Gierałtów
STRONIE ŚLĄSKIE

OBJAŚNIENIA

USTALENIA REGULACYJNE

- Granica państwa
- Granica gminy
- Granice obrębów geodezyjnych
- Granice terenów zamkniętych
- Karpno — Nazwa miejscowości
- Lasy — Nazwa obrębu geodezyjnego w mieście Lądek-Zdrój
- Linie rozgraniczające jednostki planistyczne
- 13.2ZL — Symbol wyróżniający jednostki planistyczne
- Strefa dopuszczalnej lokalizacji zabudowy kubaturowej na terenach o dominującej funkcji terenów sportu i usług turystyki
- Strefa dopuszczalnej lokalizacji funkcji produkcyjnej na terenach o dominującej funkcji zabudowy usługowo-mieszkaniowej

USTALENIA FUNKCJONALNE

- MN — Tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności
- MU — Tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- RMU — Tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej
- ML — Tereny o dominującej funkcji zabudowy letniskowej
- MP — Tereny o dominującej funkcji zabudowy pensjonatowej
- UW — Tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowo-mieszkaniowej
- U — Tereny o dominującej funkcji zabudowy usługowej
- UZ — Tereny o dominującej funkcji usług kącznictwa uzdrowiskowego
- UT — Tereny o dominującej funkcji usług turystyki
- UT/US — Tereny o dominującej funkcji usług turystyki i terenów sportu
- US — Tereny o dominującej funkcji terenów sportu
- R — Tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych
- RM — Tereny o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej
- RL — Tereny o dominującej funkcji zabudowy w gospodarstwach leśnych, leśniczówki
- R/RU — Tereny o dominującej funkcji terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i rybackich
- R/RMU — Tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i pensjonatowym przeznaczeniem pod tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej
- R/RUM — Tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i pensjonatowym przeznaczeniem pod tereny usługowo-mieszkaniowej
- R/RUU — Tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i pensjonatowym przeznaczeniem pod tereny zabudowy usługowej
- R/RUT — Tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i pensjonatowym przeznaczeniem pod tereny usług turystyki
- R/RUS — Tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych i pensjonatowym przeznaczeniem pod tereny sportu
- R/ZL — Tereny o dominującej funkcji terenów rolniczych przystosowane do kontynuacji i rozwoju funkcji ekologicznych
- P — Tereny o dominującej funkcji zabudowy produkcyjnej
- P/U — Tereny o dominującej funkcji zabudowy produkcyjno-usługowej
- PG — Tereny górnicze
- ZL — Tereny o dominującej funkcji terenów lasów
- ZL/RMU — Tereny o dominującej funkcji terenów lasów z istniejącą zabudową mieszkaniowo-usługową i zagrodową
- ŻLp — Tereny planowanych zalesień
- ZU — Tereny parków użytkowych
- ZA — Tereny arboretum
- ZP — Tereny o dominującej funkcji terenów zieleni urządzonej
- ZP/U — Tereny o dominującej funkcji terenów zieleni urządzonej oraz zabudowy usługowej
- ZP/UT — Tereny o dominującej funkcji terenów zieleni urządzonej i parkowo-wypoczynkowym przeznaczeniem pod tereny usług turystyki
- ZC — Tereny cmentarzy
- ZD — Tereny ogródków działkowych
- WS — Tereny wód powierzchniowych
- KDG — Tereny dróg głównych
- KDZ — Tereny dróg zbiorczych
- KDL — Tereny dróg lokalnych
- Pozostałe drogi uzupełniające układ komunikacyjny gminy
- Proponowane przebiegi dróg projektowanych, w tym użytkowanych okresowo
- K — Tereny obiektów i urządzeń odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków
- O — Tereny obiektów i urządzeń odprowadzania i unieszkodliwiania odpadów
- W — Tereny obiektów i urządzeń zaopatrzenia w wodę
- E — Tereny obiektów i urządzeń zaopatrzenia w znogię elektryczną
- G — Tereny obiektów i urządzeń zaopatrzenia w gaz
- T — Tereny obiektów i urządzeń telekomunikacji
- WH — Tereny obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej - planowane zbiorniki retencyjne

OBIEKTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

- Gazociąg podwyższonego średniego ciśnienia PN 1,6MPa ze strefą ochronną
- Gazociąg wysokiego ciśnienia PN 6,3MPa ze strefą ochronną
- Stacje redukcyjno-pomiarowe gazu oraz zakład gazowniczy
- Linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110kV ze strefą technicznq
- Ujęcia wody / studnia ujęć chronizowych

OBSZARY I OBIEKTY PODLEGAJĄCE OCHRONIE KULTUROWEJ

- Granica strefy 'A' ochrony konserwatorskiej
- Granica strefy 'B' ochrony konserwatorskiej
- Granica strefy 'K' ochrony krajobrazu kulturowego
- Granica strefy 'W' ochrony archeologicznej
- Granica strefy 'OW' obserwacji archeologicznej
- Zasięg strefy 'E' ochrony ekspozycji zabytkowych układów
- Stanowisko archeologiczne

OBSZARY PODLEGAJĄCE OCHRONIE ZGODNIE ZE STATUTEM UZDROWISKA LĄDEK ZDRÓJ

- Strefa 'A' ochrony uzdrowiskowej
- Strefa 'B' ochrony uzdrowiskowej
- Strefa 'C' ochrony uzdrowiskowej

ISTNIEJĄCE FORMY OCHRONY PRZYRODY

- Granica Świerinickiego Parku Krajobrazowego
- Granica otuliny Świerinickiego Parku Krajobrazowego
- Granica obszaru Natura 2000:
  1 - Biała Lądecka - kod PLH 020035 (SOO) - Specjalny Obszar Ochrony)
  2 - Czarna Kwiatoń koło Łutyni - kod PLH 020038 (Specjalny Obszar Ochrony)
  3 - Kościół w Konradowie - kod PLH 070009 (Specjalny Obszar Ochrony)
  4 - Góry Stołowe i Grupa Orlicko - kod PLH 020016 (Specjalny Obszar Ochrony)
  5 - Pasmo Kowadła kod PLH 020010 (Specjalny Obszar Ochrony)
  6 - Góry Złote - kod PLH 020005 (Specjalny Obszar Ochrony)
- Pomnik przyrody
- Obiekt proponowany do objęcia ochroną jako pomnik przyrody

POZOSTAŁE ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO PODLEGAJĄCE OCHRONIE

- Granica obszaru i terenu górniczego wydobycia wód leczniczych Lądek Zdrój
- Granice terenów górniczych
- Granice obszarów górniczych

POZOSTAŁE ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB RUCHU TURYSTYCZNEGO

- Punkty widokowe

POZOSTAŁE OGRANICZENIA ZAGOSPODAROWANIA WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

- Obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią (część strefy zalewu powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%)
- Obszar wymagający ochrony przed zalewem z uwagi na jego zagospodarowanie, wartość gospodarczą lub kulturową (część strefy zalewu powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% przewidziana do ochrony wałami lub innymi oporowymi)
- Granica terenu ochrony pośredniej wód:
  1 - Granica terenu ochrony pośredniej ujęć "Maja Maszeli" i "Karpno"
  2 - Granica terenu ochrony pośredniej ujęcia "Słonecznika"

USTALENIA ZMIANY STUDIUM

UCHWAŁA Nr XLIX/309/2017 Rady Miejskiej Lądka-Zdroju z dnia 30 listopada 2017 r.

- Granica opracowania zmiany studium
- OZE — Tereny odnawialnych źródeł energii-panele fotowoltaiczne
- Strefa ochronna dla odnawialnych źródeł energii
- Granice obszaru na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie: (Q0,2%)
- Granice obszaru na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (10%, obszar szczególnego zagrożenia powodzią)
- Granice obszaru na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie: (Q10% obszar szczególnego zagrożenia powodzią)
- Granice obszaru narażonego na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego

USTALENIA ZMIANY STUDIUM

UCHWAŁA Nr ..... Rady Miejskiej Lądka-Zdroju z dnia ..... 2025 r.

- Granica opracowania zmiany studium
- PEF — Tereny elektrowni słonecznej
- Granice złoża „Łutynia" KO 5405, „Łutynia" WW 2581, 1 arkusz Zdrój "WMB/13
- Granice kwytacza ekologicznego GKZ-78 Góry Złote - Góry Sowie, GKZ-8C Góry Bialskie i Masyw Śnieżnika
- Granice obszaru na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie: (Q0,2%)
- Granice obszaru na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (10%, obszar szczególnego zagrożenia powodzią)
- Granice obszaru na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie: (Q10% obszar szczególnego zagrożenia powodzią)

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr .....

Rady Miejskiej Lądka-Zdroju

z dnia 29 maja 2025 r.

Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej Lądka-Zdroju o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag wniesionych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój

W związku z brakiem nieuwzględnionych uwag wniesionych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój, Rada Miejska Lądka-Zdroju nie dokonuje rozstrzygnięć wynikających z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.), w związku z art. 67 ust. 3 pkt. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 168).

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr .....

Rady Miejskiej Lądka-Zdroju

z dnia 29 maja 2025 r.

Zalacznik4.gml

Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) ujawnione zostaną po kliknięciu w ikonę

Uzasadnienie

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój, została podjęta zgodnie z uchwałami Rady Miejskiej Lądka–Zdroju nr XIX/128/2020 z dnia 28 maja 2020 r., nr XXII/158/2020 z dnia 24 września 2020 r., XXVII/203/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r., XLVI/320/2022 z dnia 24 lutego 2022 r., nr L/344/2022 z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój.

Zmiana studium dotyczy dokumentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój przyjętego uchwałą Nr L/376/10 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 29 października 2010 r, zmienionego uchwałą Nr XIII/72/15 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 31 sierpnia 2015 r. oraz Uchwałą Nr XLIX/309/2017 Rady Miejskiej w Lądku Zdroju z dnia 30 listopada 2017 r.

Ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój stanowią zrównoważony rozwój. Są wynikiem kompromisu pomiędzy rozwojem gminy i miasta, a wymogami ochrony środowiska. Ustalenia projektowanego dokumentu zostały przystosowane na etapie projektowania do wymogów ochrony środowiska przyrodniczego i w związku z powyższym trudno jest sprecyzować rozwiązania alternatywne do już zaproponowanych w zmianie studium. Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie studium rozwiązane w sposób uwzględniający potencjalne oddziaływanie i nieodwracalny wpływ na środowisko. W trakcie analiz na etapie sporządzania projektu zmiany studium tworzono i porównywano rożne warianty zagospodarowania terenu objętego opracowaniem. Projekt zmiany studium uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz przyrodniczym.

W części kierunków wprowadzono zmiany wynikające z dalszego rozwoju. Uwarunkowania dla obszarów zmiany studium w zostały zaktualizowane. Dotychczasowe treści studium określające potrzeby i możliwości rozwoju gminy, uznano za aktualne, bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę został zaktualizowany.

W trakcie procedury sporządzania zmiany studium przeprowadzona została strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, w ramach której sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko.

Projekt zmiany studium przeszedł procedurę - został upubliczniony, przedłożony właściwym organom do zaopiniowania oraz uzyskał wszystkie wymagane uzgodnienia. Do projektu zmiany studium, poza wnioskami zgłoszonymi przez organy opiniujące i uzgadniające, wpłynęła uwaga od osoby fizycznej, nie dotycząca obszarów objętych zmianą studium.

Zmiany wprowadzone niniejszą zmianą w oznaczono w tekście studium poprzez oznaczenie czcionki kolorem brązowym.

Zmian dokonano w załączniku tekstowym nr 1 - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lądek-Zdrój oraz w załączniku graficznym nr 2 - kierunki zagospodarowania przestrzennego - w skali 1:10 000.

Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisami wykonawczymi do tej ustawy, projekt zmiany studium jest przedstawiony w formie ujednoliconej, tj. w formie jednolitego tekstu studium oraz jednolitych załączników graficznych.

Zastępca Burmistrza Lądka-Zdroju

Kazimierz Szkudlarek